

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

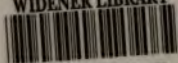
We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

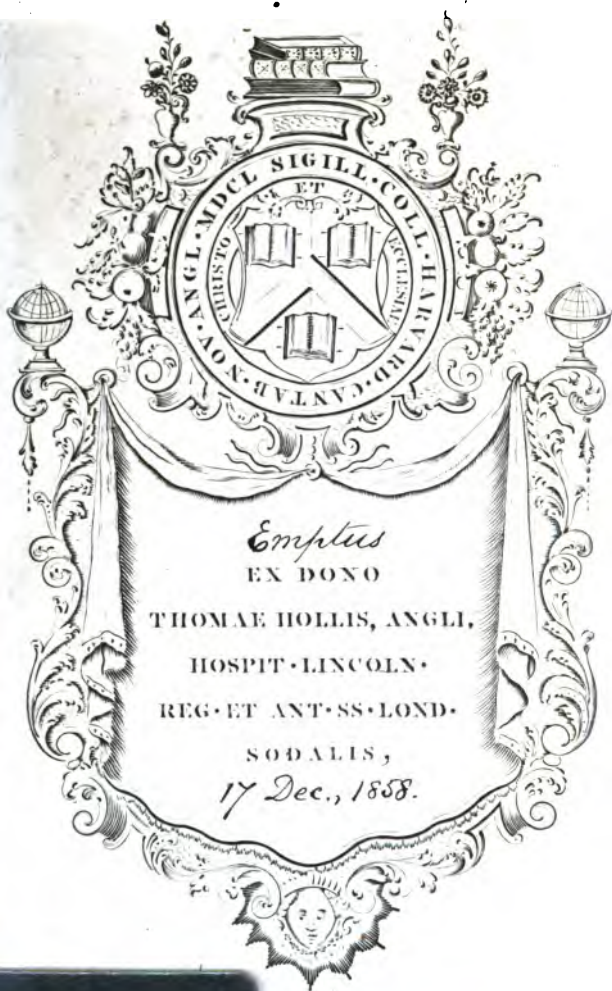
Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

WIDENER LIBRARY

HX J4EE F

ML 7.34

17

18

19

20

21

22

D. - F.

JO. ALBERTI FABRICII

SS. THEOL. D. ET PROF. PUPL.

BIBLIOTHECA LATINA

MEDIÆ ET INFIMÆ ÆTATIS.

LIBER IV. V. & VI

ACCEDIT

DOCTRINA D. SEVERINI
EPISCOPI.

HAMBURGI

SUMTU VIDUÆ FELGINERIÆ

EX OFFICINA PIŒCATORIA

M DCC XXXIV.

~~3.124~~

~~B107.34~~

ML 7.34

VENERANDO ET CLARISSIMO

V I R O

**JACOBO
BRUCKERO**

Ecclesiastæ Kaufburensi,

de sacro græge suo non minus

quam de bonis litteris

egregie promerito

faustissima quæque precatur
&
Volumen præsens sacrum esse
cupit,
pro jucundo ejus munere
tomi quinti Historiæ Philosophicæ
quo rebus mediæ ævi etiam
lux non inficienda accenditur
hanc qualiscunque redhostimenti
vicem redditurus

JO. ALBERTUS FABRICIUS.

AD LECTOREM.

Ecce alterum Volumen hujus Bibliothecæ, in quo p. 222. emendandum quod in versu Eberhardi Bethuniensis **GETAM** de Osidio Geta interpretatus sum, erat enim hic de Geta in Amphitruone Vitalis Gallici intelligendus, de quo suo loco. Non dubito alia multa esse in quibus venia Tua mihi sit opus, sed gnarus has litteras aliter quàm ut dies diem doceat, non constare, consciusque studii quod attuli sumque porro, largiente DEO optimo

mo valetudinem, allaturus, bene
de æquitate Tua sperare non desi-
no. Doctrinam D. Severini Epi-
scopi volui huic Volumini colo-
phonem imponere, ut sicut prio-
ri ita huic quoque a piis moni-
tis usus & dignitas accederet.
Vale!

BIBLI-

BIBLIOTHECA
MEDIÆ ET INFIMÆ
LATINITATIS.
LIBER IV.

Joannes de DACIA. Vide JOANNES.
 Petrus de DACIA. Vide PETRUS.
 DACIUS Mediolanensis, ab A. C.
 525. ad 541. * Archiepiscopus (*Datus* aliis
 vel *Datius*) de quo Gregorius Magnus III.
 4. dialogor. Victor Tunonensis in Chron.
 Acta Sanctor. T. I. Januarii 14. p. 767. sq.
 Josephus Ripamontius decad. 1. lib. 7.
 hist. Mediolan. & Ughellus T. 4. Italix
 sacræ pag. 56. Ad hunc Dacium, Cassio-
 dori Epistola XII. 27. Variar. data circa
 A.C. 537. in qua de ingenti illa fame, cu-
 jus meminit, Dacium laudans Anasta-
 sius Bibl. in vita Sylverii Pontificis his
 verbis : *Eodem tempore tanta fames fuit*
per

* A. 541. pulso Dacio a Gothis, Magnum datum suc-
 cessorem legitur in Chronico Maximi Cæsaraugustani,
 apud Nic. Antonium Tom. 2. Bibl. veteris Hispan. p. 280.

Tom. 2.

A

per universum Mundum, ut Dacius Episcopus Civitatis Mediolanensis relatione sua hoc evidenter narraverit, quod in partibus Liguria mulieres filios suos comedissent penuria famis &c. Ante Anastasium, Historia Miscella XVI. 18. *ut sicut vir beatissimus Dacius* Mediolanensis antistes retulit, pleraque matres infelicium natorum comederent membra.* Relatio illa intercidit, neque de fame illa mentio in *Chronico rerum Mediolanensium*, quod sub Dacii nomine laudarunt Corius Gvalvaneus Flamma, auctor libri *Flos Florum*, alique. Sed Dacii non esse, quod jam pluribus doctis suboluerat, Menardo, Raynaudo &c. vide Tillemontium Tom. XIII. memoriar. H. E. pag. 962. & non tantum interpolatum passim, ut Eustachio a S. Ubaldo a) visum fuit, nec ut alii apud Pagium b) sibi persvasere, Dacii alterius nescio cujus, verum longe junioris scriptoris clari circa extremum Seculi XI. *LANDULPHI* c) nimirum,

*) In Pauli Diaconi libro XVII. male editum *Dacius*.

a) Disquisitione de hymno, *Te DEUM laudamus*, Mediolan. 1695. 4. Acta Erud. Tom. 3. supplem. pag. 163.

b) Ad A. 1045. num. XI.

c) Landulphum seniores intellige, distinguendum à Landulpho de S. Paulo; juniore cujus historiam Mc-

rum, probe animadverterunt Jo. Mabilonius Tom. I. Analect. pag. 3. seq. (edit. novæ p. 487.) & Ludov. Antonius Muratorius Tom. I. analect. Latin. p. 236. seq. Idem vir tot nōminibus meritissimus de re litteraria primus etiam hocce Chronicon in A. 1085. definens, & quatuor libros complexum, sub genuini auctoris sui LANDULPHI nomine è MSS. Codd. Ecclesiæ Mediol. vulgavit tomo quarto Corporis scriptorum Italiæ, Mediolan. 1724. fol. studium una adhibente præclaro Viro, Horatio Blanco, Romano. Quæ autem ab hoc Landulpho memorantur Dacii *expositio Ordinum S. Ambrosii, de Chrismate ejusdem & de antiphona Crucis*, ea nusquam exstant quod sciam.

DACRIANI *vite spiritualis documenta XII. & speculum Monachorum*, editum primum Lovanii 1538. exstant in tomo V. Bibliothecæ Patrum Parisiensis A. 1589. & Colonienfis tomo VIII. & à Margarino Bignæo referuntur ad Abbatem Benedictinum hujus nōminis, qui sæculo octavo vixerit. Sed Theophilus Raynaudus in erotematibus de bonis & malis libris pag. 137. observat Dacriani nomen, velut

A 2

col-

Mediolanensem ab A. 1095. ad 1137. cum Josephi Antonii Saxii notis edidit laudatus Muratorius tomo V.

collapsis moribus Christianorum illacrymantis, cooptasse sibi auctorem harum aliarumque plurium asceticarum lucubrationum *Ludovicum Blosum*, Abbatem Benedictinum Latientem (*Liesse*) in diœcesi Leodiensi, defunctum A. 1566. de quo Sweertius in Athenis Belgicis & Valerius Andreas. Hendreichio autem, qui de scriptis Blofii diligentius tractat in pandectis Brandenburgicis pag. 605. addes novam operum ejus editionem vulgatam Ingolstadtii, 1726. fol.

DADO, alio nomine **AUDOENUS**, Episcopus Rothomagensis ab A. C. 646. ad 676. Vide vitam apud Surium 24. August. (infra, **FRIDEGODUS**) Sammarthanos T. 1. Gallia Christiana p. 562. sq. Baronium ad Martyrolog. Rom. 25. Augusti & Miræum ad Sigeberti c. 58. quo teste *Vitam S. Eligii*, Episcopi Noviomenfis, scripsit libris III. ad Rupertum, Episcopum Parisiensem, sed duos tantum edidit Surius ad 1. Decembr. Carmen de SS. *Medardo Noviomenfi* & *Gildardo Rothomagensi Episcopo*, idem ad 8. Junii.

DAGAMUS Scotorum Episcopus circa A. C. 600. cujus apud Bedam mentio II. 4. historiae gentis Anglor. Ex illo loco Baleus XIV. 13. Dagamo tribuit scriptum ad Britannorum Ecclesias, nemini visum ut opinor.

DA-

DAGELLUS, five **DAGELIUS**, qui Simlero, Popelinierio, Cangib aliisque appellatur, Vossio est *Gellius Fuscus* scriptor Historicus, quem laudat Trebellius Pollio in XXX. tyrannis cap. 25. ubi de Tetrico juniore. Etiam in Palatino Codice Trebellii, *Dagellum* legi Gruterus notavit, Salmasius *Agellium*, pro quo *Arellium Fuscum* conjiciebat, incerta tamen conjectura.

DAGOBERTUS Austrasiæ ab Ao. 622. & Francorum Rex ab A. 628. Diem obiit supremum A. 638. *) in Abbatia S. Dionysii, quam Ao. 630. conditam, & variis ornatam donis amplisque redditibus etiam munivit privilegiis, atque inter alia *præcepto* A. 635. dato, quod ex Jac. Doubleti Antiquitatibus illius Abbatiæ, editis Gallice, Paris. 1625. 4. libro III. c. 3. & ex alio Codice Vyonis Domini de Herouval exhibet Jacobus Petitus ad Theodori Cantuariensis prenitentiale p. 763. seq. Aliud Dagoberti five ut nomen ejus

A 3

ibi

*) Vide Mabillonii Analect. p. 517. seq. edit. in fol. Hadr. Valesium in gestis vet. Francorum libro 18. Carolum le Cointe Tom. 2. annal. Francor. pag. 704. seq. 718. His assentitur Gabriel Daniel Tom. 1. historię Gallicę p. 202. quamquam diversum ab eo sentit & ad A. 644. Dagoberti obitum refert Petrus Franciscus Chiffletius in libro cujus argumenta offerunt Acta Erud. Ae. 1682. p. 329.

ibi scribitur *Dagoberhti Regis præceptum* A. 632. apud Mabillonium in opere de re diplomatica, tabula XVI. pag. 374-465.

Gesta Dagoberti I. a Monacho S. Dionysii scripta ex MS. Codice Sec. XII. Bibl. Jenensis, additis notis vulgavit V. C. Burchard Gotth. Struvius in fasciculo primo Actorum litterariorum, Jenæ 1703. 8. incipit: *Quartus à Hlodoveo qui primus regnum Francorum &c.* Conferendus Godfridus Henschenius de tribus Dagobertis, Antwerp. 1655. 4. & in exegeſi præmiſſa tomo tertio Act. Sanctorum Aprilis: nec non ejusdem de genealogico ſtemmate Regum Francorum per tres Dagobertos deducendo, ante tomum tertium Martii.

DAGULFUS manu ſua ſcripſit Pſalterium aureis exaratum litteris, quod Carolus M. Hadriano I. Pontifici munus obtulit, Dagulfus autem Carolo M. dicavit hoc octodecaſtico, quod in Codice illo, Bibliothecæ Cæſareæ illato obvios vulgavit Lambecius Tom. 2. p. 266.

Aurea Davidicos en pingit littera cantus,

Ornari docuit tam bene tale melos.

Au-

*Aurea verba sonant, promittunt aurea
regna,*

*Mansurumque canunt & sine fine
bonum.*

*Hæc merito tabulis cultum decorantur
eburnis,*

*Quas mire exsculpsit ingeniosa ma-
nus.*

*Illic Psalterii prima ostentatur origo,
Et Rex doctiloquax ipse canere choro.*

*Utque decus rediit, sublati sentibus,
olim*

*Quod fuerat studio pervigilante Viri.
Aurea progenies fulvo lucidior auro,
Carle, jubar nostrum, plebis & al-
tus amor.*

*Rex pie, Dux sapiens, virtute insignis
& armis,*

*Quem decet omne decens, quic-
quid in Orbe placet.*

*Exigui famuli Dagulfi sume laborem
Dignanter docto mitis & ore lege.*

*Sic Tua per multos decorentur sceptræ
triumphos,*

Davidico & demum consociere choro.

*Joannes Camerarius DALBURGIUS, Can-
cellarius Electoris Palatini, & Episcopus
Wormaciensis defunctus A. 1503. eru-
ditus ipse & Mæcenæ eruditorum, cui
Jo. Reuchlinus, & Rudolphus Agricola*

plurimum professi sunt se debere & Bibliothecæ ejus, Latinis Græcis & Hebraicis refertæ voluminibus. Vide Jo. Henricum Majum in Reuchlini vita pag. 189. & Nic. Hieron. Gundlingii observationes selectas p. 19. 21. seq.

Magister *Guilelmus* DALLINGUS, Anglus, cujus quæstiones in librum Aristotelis *περὶ ἐμπνεύσεως* MSS. Cantabrigiæ in Collegio Cajo Gonvilenfi n. 997. una cum quæstionibus Magistri Gualteri Burley, atque in Elenchos Joannis de Flemingham.

Vita S. DALMATHII, Ruthenæ urbis (*Rhodes*) in Gallia Episcopi qui A. C. 535. Concilio Aruernensi *) & A. 541. Aurelianensi interfuit, & cujus memoria 4. Nonar. Novembris celebratur, *Vita* edita a Labbeo in appendice ad calcem tomi secundi Bibliothecæ novæ MSS.

Guilelmus DALTONUS, Medicus Anglus, cujus Practicam medicinalem contra sonitum aurium, Londini impressam laudat Pitæus p. 813. Fuit & junior quidam *Laurentius* DALTON, A. 1561. cujus Certificatio sed Anglice scripta memoratur in Catalogo MStorum Angliæ Oxoniensium n. 5078.

DAMALDUTIUS Forolivienfis, Augusti-

*) Sammarthan. Tom. 3. Galliæ Christianæ p. 953.

stinianus, ex Josepho Pamphilo notus Cangio: Sed in Pamphili Chronicis ordinis fratrum eremitarum S. Augustini, Roth. 1581. 4. p. 50. atq; apud Possevinum p. 477. & Elsium p. 168. rectius DIMALDUTIUS vocatur, qui Ao. 1336. eum floruisse testantur, & præter *Sermones Varios* scripsisse insigne Volumen *de resurrectione*, & tractatum *de septem Sacramentis*. Plura de eo nosse dabitur, cum Georgii Marchesii promissum opus de eruditis Forolivienfibus in lucem prodierit.

- S. DAMASUS, Hispanus patria & ab A. C. 367. 15. Sept. ad 384. 10. Dec. Episcopus Romanus, defunctus prope octogenarius teste Hieronymo c. 10. de S. E. Hujus memoriam recolunt Martyrologia 10. Decembr. & diligenter de illo præter editorem Martium Milesium Sarazanum, & Annalium scriptores, Tillemontius tomo octavo memoriarum Hist. Eccles. Nicolaus Antonius in Bibliotheca veteri Hispana lib. 2. cap. 6. & Lucas Holstenius in diagrammate chronotactico Pontificatus Damasi, in collectione Romana, Tom. 2. pag. 298 - 303. Scripta Damasi junctim edita, Romæ 1638. 4. & Urbano, VIII. Papæ dicata à Federico Ubaldino recusaque Parisiis 1672. 8. & in novissima editione Bibliothecæ Patrum,

Lugd. 1677. Tomo XXVII. p. 55. hæc sunt:

1) *Epistola XIV.* ex quibus dubiæ fidei sunt *septima* ad Hieronymum, (quæ incipit: *Dum multa corpora librorum*) *octava* ad Stephanum Archiepisc. Mauritanix, *nona* ad Prosperum & Numidix Episcopos: *undecima* ad Episcopos Italiæ: & *duodecima* ad Aurelium Carthaginensem Episcopum. *Decimam* autem ad Illyrios, facile videre licet eandem esse cum *tertia*, sed ex alia versione Epiphanii Scholastici, qui in Historia tripartita V. 29. Latine exhibere voluit quam Græce dederunt Theodorus II. 22. Sozomenus VI. 29. & deinde Nicephorus XI. 31. Sed Epistolam originariam Latine scriptam à Damaso primus in lucem protulit Holstenius Tom. I. collectionis Rom. p. 165.

2) *Epistolarum fragmenta* ex Decretorum collectionibus, Gratiani & Ivonis.

3) *Carmina XL.* notis Sarazanii illustrata, sacri argumenti, in quibus elegans Damasi in versibus componendis ingenium, Hieronymo laudatum facile agnoscas. Ac subit mirari Damasum & Damianum omitti potuisse ab erudito historiae poetarum Latinorum mediæ ævi conditore. Pauciora ejus dedere Georgius

Fa-

Fabricius in poëtarum Ecclesiasticorum sylloge p. 771. & Bibliothecæ Patrum collector, etiam novissimæ Lugdunensis T. V. pag. 635. & Tom. VIII. pag. 888. & Andreas Rivinus, à quo recensita & notis illustrata Damasi poëmatia prodire, Lipsiæ 1652. 8. Sed editio Romana Ubaldini Rivino non visa cum suam adornaret. Ex carminibus illis sunt epitaphia quædam obvia etiam in Gruteri Inscriptionibus Christianis MCLXII. sq. ad MCLXXIV. Præmissa sunt ab Ubaldino veterum recentiumque de Damaso testimonia magno numero, ordineque chronologico: deinde *vita Damasi* à quatuor antiquis auctoribus scripta ac tradita.

Opera Damasi recensere etiam, atque illustrare molitus est Josephus Maria Svaresius, teste in Apibus Urbanis p. 168. Allatio & Ludovico Jacobo a S. Carolo in Bibl. Pontificia pag. 61. qui ex ejusdem Svaresii Epistola notat eum voluisse in lucem edere Damasi *libellos de virginitate*, quos versu prosæque ab eo scriptos laudat Hieronymus ad Eustochium, & mirum est adhuc in tenebris latere, Svaresio jam defuncto A. 1678. Idem Lud. Jacobum monuit *Missam de S. Nicolao* versibus a Damaso scriptam cantari: annuatim in profesto die S. Nicolai, Romæ in

in titulo S. Nicolai in Carcere. Omnia
quæ de aliis Carminibus, sub *Claudio*
vel aliorum nomine sparsim obviis,
Damascum referri notat Nic. Antonii
Tom. 1. Bibl. Vet. Hisp. p. 144. sq.

Cæterum *Epistolas & Decreta* Dam-
post Ubaldinum diligentius selegit
que erudite illustravit Petrus Cousta
in Tomo 1. *Epistolar. Pontificum* pa-
472. seq. ubi exhibet Lectoribus:
Constitutionem Valentiniani ad Dam-
sum A. 370.. 2) Basilii M. *Epistolam*
371. ad eundem exaratam. 3) *Dama-*
scum ad Illyrios A. 372, (qualis ex-
stat Græce apud Theodoretum, & Latinè
in Hist. Tripartita,) pag. 482. & qualis
Holstenius pag. 165. Latine edidit pag.
487. 4) Fragmenta decreti in alia Sy-
nodo ante exitum Anni 378. *Fidem* a
SS. *Trinitate*, in Orientem transmissam
complectentia, pag. 495. qualia dederat
Holstenius Tom. 1. collectionis Rom.
pag. 169. & 172. 5) *Epistolam ad Pau-*
linum, Episcopum Antiochenum, p. 507
& ex Holstenii pag. 180. editione p. 516
& partem Græce ex Theodoro V. 11. p.
517. & Latine ex Historia Tripartita IX
16. & Isidoro Mercatore, pag. 518. 6)
Romani Concilii ad Gratianum & Valen-
tinianum Imperatores, labente A. 377. p.
523. 7) Gratiani & Valentiniani rescri-
ptum

ptum ad Aquilinum vicarium, pag. 532. ex Baronio ad A. 381. n. 2. 8) Damasi Epistolam utramque Ao. 388. datam *ad Acholium* Macedoniz Episcopum p. 535. 539. 9) Hieronymi binas ad Damasum pag. 545. 549. 10) Aquilejensis Concilii A. 381. ad Gratianum Imp. pag. 551. 11) Cpolitani Concilii A. 382. Synodicum ad Damasum & Occidentales Episcopos, Græce ex Theodoreti V. 9. & Latine ex Historia tripartita IX. 18. pag. 558. 12) Damasi Synodica *contra Apollinarium & Timotheum* Græce ex eodem Theodoreto V. 10. & Latine ex Historia tripartita IX. 15. pag. 571. 13) Damasi *ad Hieronymum*, pag. 573. 14) Rescriptum Hieronymi pag. 574. 15) Altera Damasi quæ incipit: *Dormientem te*, p. 579. cum Hieronymi responso ad ejus quæstiones. 16) Notitia quinque scriptorum Hieronymi ad Damasum, 1. & 2. de Seraphim & calculo, 3. de filio prodigo, 4. præfat. in Origenis homilias in Canticum, & 5. præfatio in Evangelia, pag. 590. 17) Notitia aliorum scriptorum & gestorum ad Damasum Papam attinentium, pag. 591. 18) Censura decretorum Damaso præter rem vel incerta fide adscriptorum, p. 603. 622.

De *duodecim Anathematismis* apud S. Augustinum sermone 129. de tempore, conf-

ferendus Paschasius Quesnellus dissertat. XIV. ad Leonem Magnum, ubi etiam de Damasi symbolo, de quo W. E. Tentzelius in judiciis eruditorum de symbolo Athanasii, pag. 15. sqq. Græce versi illi anathematismi in Bibl. Cæsarea MSC. teste Lambecio VIII. p. 446.

Præter libellos de Virginitate, & auctori vitæ memoratam *summam quorundam voluminum utriusque Testamenti, hexametris versibus breviter comprehensam*, quam in archivo basilicæ Principis Apostolorum Romæ asservari audivit Nic. Antonius, Tom. 1. Bibl. vet. Hisp. pag. 145. desideramus etiam Damasi Acta Martyrum Romanorum, *Petri exorcistæ & Marcellini*, quæ memorat Eginhartus (Tom. 1. Act. Sanctor. Junii pag. 176.) *Hæc ut gesta referuntur, retulisse asserunt illum ipsum qui eosdem interemit Martyres (Dorotheum) & ab illo didicisse Damasum Pontificem, quum ætate puerili per eadem tempora sub Magistro ministraret, & ad magnum cresceret rerum culmen, tunc Romana Lector in Ecclesia. Post hæc cuncta memorasse ac mandasse litteris, cum illius almæ sedis obtineret apicem, & in tota principatu polleret Ecclesia.* Nescio unde acceperint Centuriatores Magdeburgenses IV. 10. pag. 748. Hieronymum meminisse *enarrationum Damasi in XVI. Pro-*

phe-

phetas ; neque possum dicere ubi exstet libellus Damasi *de munificentia Constantini M.* conscriptus, quem laudat Baronius ad Martyrol. Romanum 18. Nov. Vel *carmina in Psalterium*, quæ video à Simlero memorari. Epistolas mutuas Damasi atque Hieronymi *de Catalogo Pontificum*, quas edidit Godfridus Henschenius ante tomum I. Actor. Sanctorum Aprilis, Lambecius Tom. 2. p. 924. sq. Nicolaus Antonius Tom. 1. Bibl. vet. Hispanæ pag. 145. Emanuel. Schelstratenus Tom. 1. antiquitatis illustratæ, pag. 347. ita repetiit, ut simul demonstraret, suppositas esse: perinde ut Epistolas *de Psalmodia*, inter Hieronymi etiam opera obvias. Illæ quoniam perbreves sunt, & in editionibus Hieronymi non minus quam Damasi operum desiderantur, hoc etiam, non importuno loco se, ut opinor, offerent Lectoribus.

Beatissimo Papæ Damaso Hieronymus :

Gloriam Sanctitatis Tuæ nostra humilitas deprecatur, ut secundum Apostolicæ Sedis auctoritatem, quam cognovimus per tuam Sanctitatem gubernari, actus gestorum à Beati Petri Apostoli Principatu usque ad vestra tempora, quæ scilicet in Sede tua gesta sunt, nobis per ordinem
pau-

paucis enarrare digneris, quatenus nostra humilitas sentiens recognoscat, quis meruerit de Episcopis supradictæ Sedis martyrio coronari, vel si quis contra Canones Apostolorum excessisse cognoscatur. Ora pro nobis Beatissime Papa.

Damasus Episcopus Urbis Romæ Hieronymo Presbytero:

Gaudet Ecclesia tuo fonte jam satiata; & amplius sitit curiositas temporum Sacerdotilium, ut quod dignum est, cognoscatur; quod indignum, respuatur. Verumtamen gesta Pontificum, quæ potuimus reperire in Sedis nostræ studio, ad tuam charitatem gaudentes direximus. Ora pro nobis ad sanctam resurrectionem, frater, & compresbyter. Vale in Christo Deo; & Domino nostro. Dat. X. Kalend. Junii, & accepta Kalendas Octobris: missa de Roma Hierosolymam.

Porro Pontificalis illius, sive libri veteris de vitis Pontificum Romanorum, qualis hodie exstat, auctorem non esse Damasum, eruditi jam pridem fere consentiunt: & præcipue argumentis etiam demonstravit laudatus Schelstratenus, cui præclaram illius Catalogi editionem debemus, desinentem in Felice IV. qui Papa fuit ab A. 526. ad 530. Quem enim ex
MSS.

MSS. Codicibus Vaticanis, Cassinensibus, Regiis Parisiensibus, Reginae Christianae, Colbertino, Florentino & Farnesiano Lucas Holstenius emendaverat, eum Schelfstratenus notis etiam additis exhibet in tomo primo Antiquitatis illustratae pag. 401 - 496. Rom. 1692. fol. De aliis editionibus recentioribus dixi in Volumine superiore, ubi de ANASTASIO p. 233. De notis ineditis Petri Boërii in Pontificale, videndus Colomesius in Paralipomenis de scriptoribus Ecclesiasticis, p. 706.

DAMASUS Portuensis Episcopus, postea inter Papas notus sub FORMOSI nomine ab A. 891. Jun. 13. ad 896. Decembr. 23. præter rem creditus à nonnullis auctor libri Pontificalis, quem vel hujus vel Damasi senioris esse argumento certo nullo constat. Vide Oudinum T. 2. pag. 357. seqq. ubi etiam de variis illius Pontificalis editionibus, post primam Venetam sub Damasi vulgatam nomine A. 1547. Cætera rectius infra in FORMOSO.

DAMASUS Scombrus, Orator insignis citatur ab Ænea Sylvio in descriptione Asiæ. Centuriatores Magdeburgenses ubi Damasi primi, qui Hieronymi æqualis fuit, scripta commemorant IV. 10. p. 748. *Scriptores, inquit, recentes, Ges-*
Tom. 2. B ne-

nerus & Lycosthenes, Damasi Brocardium sive Brocardorum librum de contrarietatibus, in elenchis suis annotarunt, qui cujusmodi sit, ignoramus. Verum longe diversus ac junior hic fuit D. *Wilhelmus DAMASUS*, Jctus, natione Hungarus, qui Azonis exemplo *Brocardica Furis* medio sæculi decimo sexto scripsit, recusa etiam cum Azonianis, Basil. 1567. 8. & in *Oceano Juris sive Tractatu tractatum* Tom. XVIII. p. 506. Ejusdem Damasi scriptum pro Religionis Catholicæ pace & concordia ad Germanos A. 1558. editum memorat David Czwittingerus in *specimine Hungariæ litteratæ* p. 113.

DAMIANUS *Crassus*, Ripolensis Insuber Ord. Prædicatorum, docuit Theologiam præfectus Collegio S. Thomæ in Academia Ticinensi, obiitque A. 1515. Præter *volumen Commentariorum in librum Jobi*, A. 1506. editum memoratur ejus libellus *questionum de S. Joanne Evangelista & de ejus affinitate & consanguinitate cum Christo Domino*, contra Samuelem de Cassinis, Ordin. Minor. editus A. 1506. Vide *Altamuram* p. 237. Jacobum Echaratum Tom. 2. pag. 31. & Nigri historiam scriptorum Florentinorum pag. 140. De scriptis Samuelis de Cassinis (quem Joannem de Cassivis alii perperam vocant) Da-

Damiano Crasso de Ripolis, oppositis mentio apud Waddingum, p. 313. seq.

DAMIANUS, *Episcopus* Ticinensis, qui adhuc presbyter sub nomine MANSVETI, Ecclesiæ Mediolanensis Archiepiscopi, & Patrum Synodi Mediolanensis, A. 679. scripsit *Epistolam* atque *Expositionem rectæ Fidei* contra Monotheletas, quam in sexta Synodo Constantinopolitana (A. 680.) non mediocre suffragium tulisse scribit Paulus Diaconus VI. 4. de gestis Longobardorum & Humbertus adversus Nicetam Pectoratum, ad calcem tomi XI. Annalium Baronii p. 798. De hoc Damiano Ughellus Tom. I. Italiæ sacræ pag. 1082. Epistola illa atque expositio Fidei sæpe edita Latine in tomis Conciliorum ante Actionem primam Concilii sexti, ut in Harduiniana T. 3. pag. 1051. 1053.

DAMIANUS *a Finario*, Ord. Præd. defunctus Regii Lepidi, Ao. 1450. cujus Pias meditationes & sermones de tempore ac de sanctis memorat Rovetta & ex eo Echardus, T. I. p. 808.

DAMIANUS de Padua, qui & Carrariensis, ex nobili Comitum familia Ord. Minorum, diem obiit Cremonæ Ao. 1401. Ejus *tractatum contra mulierum fucos & vanitates* laudat Waddingus p. 99.

Petrus DAMIANI (à *Petro de Honeſtis* *a*) diligenter diſtinguendus) natus Raven-
næ, Ao. 1006. & ex Abbate Pompoſiano,
Ord. S. Benedicti, Episcopus Oſtienſis &
Cardinalis Ao. 1059. quumque abdicato
A. 1061. Episcopatu *b*) ſeceſſiſſet in ſo-
litudinem, mox tamen ab A. 1063. ma-
gnis rebus componendis iterum ab Ale-
xandro II. admotus, tandem deceſſit Fa-
ventiæ A. 1072. Vide Jacobum Lader-
chium in Petri Damiani vita, *c*) Rom.
1702. 4. Henſchenium in Actis San-
ctor. 23. Februar. Tom. 3. pag. 406. ſeq.
ubi & vita ejus ad Liprandum Priorem
& cæteros Seniores eremi Fontis Avella-
ni, ſcripta à JOANNE Monacho, Da-
miani Diſcipulo, quæ Operibus quoque
Damiani, una cum aliis multis vitæ de-
ſcriptionibus & elogiis præfixa legitur.
Contra Laderchium vero, qui lib. 1. c. 8.
Da-

a) *Petrus de Honeſtis*, Clericus Ravennas, Regu-
lam Canonicorum, quæ tomo quarto Operum
Damiani ſubjicitur, obtulit A. 1114. Paſchali II.
Papæ. Fuit Damiano etiam *Honeſtus* frater, ad
quem Opusc. 48. & *Damianns*, nepos ſive fratris
ſilius ad quem Opusc. 47. Sed & frater natu
major Damiānus, à quo ut ab amico Pamphilo
Eusebius Pamphili, ita a fratre Damiano, qui
pueri ejus ſingularem curam geſſerat, *Petrus DA-*
miani dictus fuit.

b) Vide Damiani Opusc. 19. & 20.

c) Acta Erud. 1703. pag. 482.

Damianum Camaldulensibus accensendum esse negaverat, disputantes Philip-pum Mariam Machiarellum, Neapolitanum, in Apologia pro S. Petro Damiano Italice edita, Gvidonem Grandum in dissertationibus Camaldulensibus, Lucæ 1707. 4. dissertatione IV. d) & Anonymum e) in Sejani & Rufini dialogo de Laderchiana historia, Paris. 1705. 4.

Opera Damiani jussu Clementis VIII. f) collegit Constantinus Cajetanus, Siculus, tribusque tomis edidit, Romæ 1606. 1608. & 1615. fol. recusis Lugduni 1623. fol. quæ editio a Labbeo Tom. 2. p. 201. seq. distincte recensetur. Quartum tomum addidit, Urbanoque VIII. inscripsit idem Cajetanus Ao. 1640. fol. Hinc repetitæ editiones Parisienses Ao. 1642. & 1663. fol. quæ omnes quatuor tomos uno non admodum spisso volumine exhibent.

TOMO I. continentur *Epistolarum libri VIII.* qui separatim ex Cajetani g) recensione ad Romanam editionem recusis

B 3

ex-

d) Id. 1709. pag. 12. seq. Memoires de Trevoux 1709. p. 1771.

e) Acta Erud. Tom. IV. supplementi pag. 8.

f) Baronius ad Ao. 1065. n. 16. & Ao. 1072. n. 34. Mongitor Bibl. Siculæ, Tom. 1. p. 144. Obiit Cajetanus A. 1650. ætatis 90.

g) Cajetanum multa in optimo hoc autore, quæ in ve-

exstant, Paris. 1609. 4. Argumenta ple-
 rarumque persequitur Lud. Ellies du
 Pin, tomo VIII. Bibl. Eccles. parte 2. p.
 84. seq. & Benedictus Pictetus in sæculi
 XI. historia pag. 632. seqq. Qui inter
 alia ejusmodi monumenta, Argentorat.
 1562. Francof. 1614. 1621. & apud Gol-
 dastum de Monarchia Imperii, Tom. 2.
 (aliis 3.) pag. 43. atque alibi legitur bre-
 vis tractatus, *de correctione Episcopi & Pa-
 pæ*, non ut apud Caveum legas, in to-
 mis Operum Damiani desideratur, sed
 est pars Epistolæ XII. libri primi, scriptæ
 ad Alexandrum II. Frustra igitur velut
 supposita per hæreticos arguitur a Pos-
 sevino, Labbeo, Natali Alexandro.

TOMO II. Sermones LXXV. atque in
 his Sanctorum quorundam Historiæ se-
 cundum mensium ordinem distributæ,
 de quibus juvabit adire Possevinum, Vos-
 siumque, pag. 375. & Labbeum Tom. 2.
 pag. 202. seq. De vita *S. Romualdi* insti-
 tutoris Camaldulensium, qui Ao. 1027.
 diem obiit, videndus Renatus Monti, *b)*
 libro Italice edito, Romæ 1707. 8. Ex
 sermonibus, quorum nonnullos Damia-
 no

veteribus editis aliter habebant, mutasse argui-
 tur a Barthio LIII. 13. pag. 2512. Adversario-
 rum.

b) Acta Erud. Tom. 4. supplem. pag. 258. Mem.
 de Trevoux 1709. p. 1762.

no præter rem tribui notavit Raynaudus in erotematibus de bonis & malis libris, p. 151. seq. alii inter *S. BERNARDI* sermones leguntur, alii in tomo quinto Bernardi Mabilloniani *NICOLAUM* Clarævallensem, auctorem præferunt. Et Nicolao huic, tum etiam Petro alteri, itidem Ostiensi Episcopo, vel etiam Petro Comestori alios deberi notavit Oudinus, qui de sermonibus Damiani adeundus, Tom. 2. p. 689. seq.

TOMO III. Opuscula LX. quorum 1. *de fide Catholica* ad Ambrosium, quem filium charissimum appellat. 2. *Antilogus contra Judeos*, ad *Honestum*, clarissimum secundum Ægypti hujus tenebras Virum. 3. *Dialogus* inter Judæum requirentem, & Christianum respondentem. 4. *Disceptatio Synodalis* de electione Pontificis, ad Concilium *Osboriense*, A. 1062. missa, inter Regis (Henrici IV.) Advocatum & Romanæ Ecclesiæ defensorem pro Alexandro II. contra Cadaloum (Honorium II. antipapam.) Hoc opusculum habet etiam Goldastus, T. 2. (al. 3.) *Monarchiæ Imperii* p. 45. 5. *Actus Mediolanenses*, ad Hildebrandum, Cardinalem Archidiaconum, de legatione sua quam Nicolai II. jussu susceperat. 6. Liber qui appellatur *Gratissimus*, de

non reordinandis iis, qui à *Simoniacis* ordinati fuerant; ad Henricum Archiepiscopum Ravennatem. 7. Liber *Gomorrhianus* ad Leonem IX. cujus Epistola præmittitur, adversus Sodomitas. Conf. Bælium in Lexico, *Damien* nota C. & Campesium Vitringam ad Apocalypsin, p. 478. 8. *De parentela & cognationis gradibus* ad Joannem Episcopum Casenatensem. Vide Benedicti Picteti historiam sæculi XI. pag. 636. seq. 9. *De eleemosyna* ad Mainardum, Episcopum Urbinatem. 10. *De septem horis Canonicis*, ubi capite ultimo etiam horarum septem B. Virginis mentio. 11. Liber qui inscribitur *Dominus Vobiscum*, an hæc verba in solitudine ex Officio omittenda, ad Leonem eremitam. 12. Apologeticum *de contemptu sæculi*, ad Albizonem eremitam & Petrum Monachum. 13. *De perfectione Monachorum*. 14. *De Ordine eremitarum & facultatibus Eremitæ Fontis Avellani*. 15. *De suæ Congregationis Institutis*, ad Stephanum Monachum. 16. Rhetoricæ declamationis invection *in Episcopum, Monachos ad sæculum revocantem*: ad Gislerium Episcopum Anximanum. 17. *De Cælibatu Sacerdotum & in fornicarios Sacerdotes* ad Nicolaum II. 18. *Contra Clericos intemperantes*, dissertationes tres ad Petrum Lateranensis Canonicæ Archiepres-

presbyterum, & ad Adelaidem. 19. *De abdicatione Episcopatus* ad Nicolaum II. 20. *Apologeticus ob dimissum Episcopatum.* 21. *De fuga dignitatum Ecclesiasticarum.* 22. *Contra Clericos aulicos, sive aulam sectantes, ut ad dignitates provehantur.* 23. *De brevitae Vitae Pontificum Romanorum & de Divina Providentia.* 24. *Contra Clericos regulares proprietarios.* 25. *De dignitate Sacerdotii.* 26. *Contra inicitiam & incuriam Clericorum.* 27. *De communi vita Canonorum, ad Clericos Fanensis Ecclesiae.* 28. *Apologeticus Monachorum adversus Canonicos, subjuncto Bonifacii IV. decreto, quod Monachi, Presbyterii honore decorati potestatem habent ligandi & solvendi.* 29. *De splendido vestitu Ecclesiasticis non appetendo, ad Mainardum Abbatem.* 30. *De Sacramentis per improbos administratis, quod valida esse non desinant: ad Florentinos.* 31. *Contra philargyriam & munerum cupiditatem, ad Cardinales Episcopos Apostolicae Sedis.* 32. *De Quadragesima & XLII. Hebraeorum mansionibus* ad reverentissimum fratrem Hildebrandum. 33. *De bono suffragiorum & variis miraculis, praefertim B. Virginis, ad archangelum Monachorum, Desiderium.* 34. *De variis miraculosis narrationibus, ad eundem Desiderium, subjuncta disputatione de variis*

riis apparitionibus & miraculis. 35. *De Picuris Principum Apostolorum*, cur Paulus ad dexteram, a) Petrus ad sinistram collocentur, ad Desiderium Abbatem. 36. *De Divina Providentia in reparatione corruptæ, & factis infectis reddendis*. 37. *De variis sacris questionibus*, ad XII. dubitationes Alberici, ex Cassinensi Monacho Cardinalis. 38. *Contra errorem Græcorum, de Processione Spiritus S.* 39. *Contra sedentes tempore Divini Officii*. 40. *De frænanda ira & similitatibus exstirpandis*. 41. *De nuptiis tempore Quadragesimali non contrahendis*. 42. *De fide DEO per votum obstricta non fuldenda*, ad Landulphum Clericum & Senatorii generis Mediolan. & peritiæ literalis nitore conspicuum, dissertationes duæ. 43. *De laude flagellorum & discipline*, ad fratres in Casini Montis cœlesti schola degentes. Confer Jacobi Boileavii historiam flagellantium, Latine primum,

a) *Paulus de tribu Benjamin. Benjamin autem Hebræce, Latine filius dextera nuncupatur*; ita Damianus p. 265. Alias rationes & alia ad hanc questionem facientia vide sis apud Molanum, in historia sacrarum imaginum II. 46. III. 24. Alitum de consensu utriusque Ecclesiæ, lib. I. c. 6. Macro frâtes in hierolexico voce *bullæ*. Pagium ad A. C. 49. n. 3. &c. Papebrochium paralipomenis ad propylæum Act. Sanctorum Maji pag. 51. seqq.

mum, Parisiis 1700. 12. deinde etiam
 Gallice editam capite septimo, qui mo-
 rem, pœnitentiæ causâ se ipsum flagris
 concidendi, negat ante Damianum in Ec-
 clesia obtinuisse, quem si non auctorem
 tamen certum propagatorem illius fla-
 gellationis spontaneæ profitetur Baro-
 nius ad Annum 1056. n. 8. 44. *De decem*
Ægypti plagis, iisque oppositis decem
 præceptis Decalogi, ad Joannem jam non
 Laudensem, ideoque laudabilem Virum.
 45. *De sancta simplicitate*, scientiæ in-
 flanti anteposenda. 46. *De ferenda*
aquanimiter correptione. 47. *De Castita-*
te & remediis eam tuendi, ad Damianum,
 quem charissimum filium appellat. 48.
De spiritualibus deliciis, ad Honestum,
 fratrem. 49. *De perfecta Monachi infor-*
matione, ad Marinum puerulum fratrue-
 lem. 50. *Institutio Monialis* ad Blancam,
 ex Comitissa Monialem. 51. *De Vita*
eremitica & probatis eremitis, ad Domi-
 num Teuzonem eremitam. 52. *De bo-*
no religiosi status & variarum animantium
tropologia, b) ac de monasterio, vivario
 animarum. 53. *De Patientia in insecta-*
tione improborum, ad Dominicum à fer-
 rea lorica, qva corpus suum subigebat,
 di-

b) Adde Epiphaniî Physiologum, & bestiarum Hu-
 gonis de S. Victore, Tom. 2. Opp. p. 391. seq.

dictum loricatum, de quo Damianus in vita Rodolphi Eugubini, Tom. 2. p. 209. & Martyrolog. Rom. 14. Octobr. 54. *De jejuniis Sabbati*, ad fratres in Gamungi eremo. 55. *De celebrandis vigiliis*. 56. *De fluxa Mandi gloria & sæculi despectione*, ad Agnetem Imperatricem. 57. *De Principis officio in coercitione improborum*, dissertationes duæ ad Gothofredum Ducem & Marchionem. 58. *De vera felicitate ac sapientia*, ad prudentissimum virum Bonifacium. 59. *De novissimis & Antichristo*, ad dilectum fratrem Adam. 60. *Expositio mystica historiarum libri Geneseos*.

Acta quædam *Legationis Petri Damiani* ab Alexandro II. missi in Galliam, & Synodi in Galliis celebratæ A. 1063.

Hymnus de Gloria Paradisi, qui incipit: *Ad perennis vitæ fontem mens sitivit arida*.

TOMO IV. *Orationes sive preces & Litanie, Hymni, Lectiones, Missæ, Responsoria & Carmina* CCXXV. in quibus etiam *Epitaphium*, quod ipse sibi Damianus posuit, num. CCXIII. *Quod nunc es, fuimus; es, quod sumus, ipse futurus &c.*

Collectanea in Vetus Testamentum, ex Epistolis & opusculis Damiani collecta a Monacho Anonymo illius Discipulo, ad Damianum Petri fratris filium, cui

Opus-

Opusculum 47. a Petro dicatum supra dixi.

Regula institutionis Canonica, præmissa ad Paschalem II. Epistola, & alia Paschalis qua A. 1115. eam suscipere & confirmare se testatur, ad calcem subjuncta. Hæc Regula non Petrum Damianum auctorem habet, sed ut probat Cajetanus, juniorem *PETRUM DE HONESTIS*, cognomento peccatorem, Clericum Ravenatensem, Priorem Cœnobii Portuensis. Damianus Ao. 1072. diem obiit, Petrus de Honestis Ao. 1119. Paschalis Papa fuit ab A. 1099. ad 1118.

Sermones quinque in Orationem Dominicam, quos sub Damiani nomine A. 1666. vulgavit, tomo VII. spicilegii Dacherius, ipse postea agnovit esse *PETRI CHRYSOLOGI*, cui etiam in nova spicilegii editione, Tomo 1. p. 215. restituti leguntur, & jam pridem in omnibus Chrysologi sermonum editionibus lecti sunt, num. 67. 68. 70. 71. 72. ut ab Oudino Tom. 2. p. 629. jam notatum.

DAMIANUS *Zavalia*, Januensis Ligur, Ord. Præd. primus Montis Regalis, apud Insubres Episcopus, defunctus A. 1388. cujus *decreta a suæ diœceseos clericis servanda* laudantur. Vide Jacobum Qvetif, T. 1. p. 749.

Ægi-

Ægidius de DAMNIS, supra Tomo 1. p. 53.
ÆGIDIUS.

DAMPETRI hæc MSS. fuere apud Renatum Moreau, Medicum Parisiensem, teste Labbeo, in Bibliotheca Manuscriptorum pag. 218. *Phalauciorum libri IV. de institutione ejus cui sunt Virgines instituendæ: quorum duo ad corporis salutem pertinent, alii duo ad curam animorum. Item alii Phalenci ad Zruchium, & Zruchii ad Dampetrum.* - Hic est Joannes Dampetrus, junior fortasse quam ut hoc loco a me commemorari debeat, Gallus Monachus Franciscanus, sed in cujus carminibus a) Julii Cæsaris Scaligeri judicio nullum claustrum, nullam invenias cucullam. Nonnulla eorum obvia in Gruteri deliciis Poëtarum Gallorum, T. 1. pag. 833. In hendecasyllabis suis ad Catullum visus proxime accedere. Vide clariss. Heumannum ad Sammarthani lib. 1. elog. 15.

DAMPORTUS, Monachus Benedictinus, in monasterio Pontfretensi, five Pontisfracti, opidi inter Dancastrum & Eboracum. Ejus non nisi *homiliæ*, Baleus XII. 63. e Lelando & Pitseus pag. 831. memorant.

Joannes DANCK, five DANCKONIS, de Saxonia, Astronomus clarus circa A.

1330.

a) Scaliger VI. poëtic. pag. 728. & Epist. 37.

1330. scripsit *Canones tabularum*, atque *eclipsales*, nec non *de astrolabio*, & *de incensionibus*. Vide quæ notavi ad Trithe-
mium, c. 581.

Gvilelmus de DANDINA cognomento *de S. Savino*, scripsit *vitam* bene cogniti sibi *Hugonis de Lacerta*, Lemovicensis, qui discipulus S. Stephani Muretensis, Ordinis Grandimontensis institutoris, defuncti A. 1124. ipse diem obiit A. 1157. ætatis 86. Edita ab Edmundo Martene, Tom. 6. vett. monumentorum, Parisiis 1729. fol. pag. 1143 - 1186.

Thomas DANDO (ita enim rectius hoc nomen scribitur, quam apud Alegrium in paradiso Carmelitici decoris p. 342. ex Pitseo *) *Daudo*) Monachus Carmelita in Coenobio Angliæ Marloburgensi temporibus Henrici sexti, Regis circa A. 1450. scripsit *Historiam Ealfridi*, sive *Alvredi*, Magni Visisaxonum Regis, ut præter Lelandum c. 543. & Baleum XI. 53. etiam Pitseus pag. 627. diserte testatur, unde emendandum, quod apud Vossium pag. 560. opus de vita & rebus gestis Arturi magni tenditur composuisse.

Andreas DANDULUS, supra in *ANDREA*, T. I. pag. 241.

Gvilelmus DANDUS, Anglicus, Monachus Ordinis Servorum, cujus nihil nisi *Sermo*-

*) Etiam apud Pitseum index recte habet *Dando*.

mones Quadragesimales & per annum Dominicales, Pitseus, pag. 853. commemorat.

DANICARUM rerum scriptores hæcenus sparsim prodire, in Erpoldi Lindenbro-gii scriptoribus septentrionalibus quidem, **ADAMUS** Bremensis, de situ Daniæ, de quo dictum supra T. I. p. 17. atque Auctor de Origine Gentis Danorum & de Regibus ejusdem Gentis, deque eorundem rebus gestis usque ad A. C. 1288. de quo infra in **ERICO**. Deinde Stephano Joanne Stephano curante **SVENO** Aggonis F. & **SAXO** Grammaticus, de quibus suo loco; Svenonique juncta **ANONYMI** Genealogia Regum Daniæ à Dano ad Christophorum I. sive A. 1259. Tum alterius **ANONYMI** Chronicon Danicum ab Ao. 1028. usque ad 1282. Quod ex MS. Hafniensi vulgavit Arnas Magnus, Lips. 1695. 8. Rerum Danicarum scriptores **ANONYMI** duodecim ab A. 700. ad 1500. in lucem dati a Joanne Petro de Ludewig, in tomo nono monumentorum ineditorum, Francof. 1731. 8. pag. 1-217. & pag. 591. seqq. **ÆLNOTHUS**, de vita & Martyrio S. Canuti Regis, de quo T. I. pag. 68. Anonymus de passione S. Caroli, Comitis Flandriæ, Canuti Regis F. quem Meursius cum **Ælnotho** publicavit: & Gualtherus Morinen-sis

sis, Canonicus Tornacensis, de martyrio ejusdem Caroli, Paris. 1615. 8. CANUTI Magni, Daniæ & Angliæ Regis Leges, quas præter memoratos Tom. 1. p. 909. edidit quoque Stephanius, cum Svenone, p. 143 - 199. De Alberto Crantzio ejusque octo libris Daniæ, dictum Tomo 1. pag. 104. Omitto tradere de recentioribus Daniæ historicis Haraldo Huitfeldo, Joanne Meurfio, Claudio Christophoro Lyschandro, quemque altera parte integriorem a nobilissimi Caji Frid. Schnelii industria exspectamus Joanne Isaacio Pontano, neque non de Thormodó Torfeo, J. B. des Roches, Andrea Hojero, & Ludovico Holbergio, aliisque quos ex Bibliotheca Historica Dano-Norwegica Nicolai Petri Sibben τῆ μοναχῆς, Hamburgi 1716. 8. vulgata petere licebit.

DANIEL *Arvonius*, primus Episcopus *Bangorensis* post medium sæc. VI. quem cum Dubricio Archiepiscopo Urbis Legionum, & Davide, Menevensi Archiepiscopo, Pelagianis fortiter restitisse testatur Giraldus Cambrensis in Davidis illius vita Tom. 2. Angliæ sacrae H. Warthoni p. 638. & Lelandus cap. 42. Hujus Danielis librum *contra Pelagianos*, atque *Orationes Synodales* memorat Jo. Baleus
Tom. 2. C Cen-

Centur. 1. cap. 59. atque ex eo Pitseus, pag. 98.

DANIEL Monachus *Benedictinus* Lirinen-
sis, Seculo XI. cujus *Commentarii in Psal-*
mos MSS. asservati traduntur in Biblio-
theca Lirinenfi.

DANIEL *Ceretus*, supra, CERETUS T.
1. pag. 1030.

DANIEL *Chinasius*, Tarvisinus, A. 1381.
scripsit historiam belli inter Venetos &
Genuenses septimi A. 1377. gesti, de quo
Jo. Baptista Verus lib. 2. rerum Veneta-
rum, pag. 148. seq. Danielis hujus men-
tio apud Vossium, p. 800.

DANIEL *Churche*, sive *Ecclesiensis*, de do-
mo ac familia Henrici II. Angliæ Regis
circa A. 1180. auctor *carminum rhythmi-*
corum, & *Urbani*, sive *Carminis de mori-*
bus, quod incipit: *Cum nihil utilius*, at-
que MS. servatur Dublini in Collegio S.
Trinitatis. Vide Baleum III. 17. Pit-
seum pag. 243. & Leyseri historiam poë-
tarum medii ævi p. 439.

DANIEL *Marlejus*, *Morlejus* sive *Morilegus*
dictus, à villa natali Morlei in Norfolcia
Angliæ, post Oxoniensem & Parisien-
sem Academiis frequentatas, Toletum
se contulit, ibique Mathematicas disci-
plinas ab Arabibus didicit: ita enim in-
telligendi Lelandus cap. 220. & Baleus
III. 29.

III. 29. non ut Pitseum pag. 254. video accepisse, in Arabiam iter suscipere disposuit. Lelandus duos tantum libros ei tribuit, unum *de inferiori* alterum *de superiori parte Mundi*, ad Joannem Oxoniensem Episcopum Nordovicicum, Matheseos & ipsum studiosum. His librum *de principiis Mathematices* Pitseus adjungit è Baleo.

DANIELIS *de Parisius*, Ordinis Præd. sex sermones Ao. 1273. Parisiis habitos memorat Jacobus Qvetif, Tomo 1. pag. 267.

DANIEL *de Vicentia*, Ord. Præd. cujus & Joannis Aquilani *Linea vitiorum*, five *sermones quadragésimales* prodire, Venet. 1499. Lugduni 1501. 8. Paris. 1508. 8. Vide eundem Quetifum T. 1. p. 856.

DANIEL *Wentanus*, five *Wintoniensis*, in Anglia ab A. 704. ad 746. Episcopus, de quo Beda lib. V. Hist. Eccles. Anglor. c. 19. (tunc adhuc vivere eum testatus A. 731.) & Lelandus cap. 65. Hic Daniel *Bonifacium* Romam proficiscentem, Gregorio II. primus litteris ad eum datis commendavit, deinde singulari *Epistola catechetica*, de ratione instituendi infideles monuit, quæ inter Bonifacii Epistolas sexagesima septima, & apud Baronium ad A. 724. n. V. legitur. Plura ex

ejus scriptis non exstant, quæ hæc a Baleo Centur. 2. cap. XI. Pitseo pag. 144. & Vossio pag. 278. memorantur: *Historia sue Provinciae, gesta Australium Saxonum, de insula Vecta* liber, quam ad ejus dioccesin refert Beda V. 24. *Vita Coddæ* Episcopi ab A. 665. Eboracensis, atque ab A. 669. Lichfeldensis. *De obitu Aldhelmi*, Shirburnensis, ab A. 705. ad 709. Episcopi, & *Epistolæ ad Sanctimoniales*.

DANTES *Aligerius*, natus Florentiæ Anno 1265. a) cum in patria ingenio & auctoritate floruisset, Orator etiam missus ad Bonifacium VIII. tandem A. 1301. adversa b) factionis invidia Gvelforum Nigrorumque ejectus obiit exul Ravennæ A. 1321. Idibus septembris: scriptores vitæ nactus Leonh. Brunum Aretinum, (editæ Perusiæ 1671. 12. a Jo. Cinello, & ex alio Codice 1672. 12. curante Franc. Redi:) tum Christ. Landinum, Crescimbenium aliosque: Jo. Papyrium Massonem quoque Tom. 2. elog. p. 15. ad 213. Non est congruens instituto meo de scriptis Dantis versu c) & prosa d) editis latius

a) *Diarium eruditor. Italiz* T. XXXV. p. 230. seqq. *Memoriæ Trevoltinæ* A. 1727. p. 1516.

b) *Vide Bælium in Lexico.*

c) Ex Hetruscis Dantis poematibus celebratissimum est Drama satyricum *de Calo, Purgatorio & Inferno*

tius differere, quibus Hetruscam linguam mirum in modum illustravit: sed quæ Latine ab eo in litteras missa sunt prætermitti à me neutiquam debent, in quibus notissimum ejus opusculum triperitum de Imperio superiore Ecclesiis, etiam Romana: & pendente non à Papa, sed à DEO: quod de *Monarchia Mundi* laudat Trithemius cap. 546. de S. E. primusque edidit Simon Schardius in sylloge scriptorum de Imperiali jurisdictione & potestate Ecclesiastica, Basil. 1566. fol. pag. 237. inde Argent. 1609. 1618. fol. recusum quoque separatim Basil.

C 3

filex

ferno: sæpissime editum & multorum illustratum commentarius, de quibus videndus Joannes Marius Crescimbenius in historia poëseos Italicae, pag. 90. & 288. seq. & Julius Niger in historia scriptorum Florentinorum, p. 143. qui testatur Latine etiam versum à *Paulo Nicoletto*, Veneto, eremita circa Ao. 1410. & a *Riccardo*, Theologo Carmelita, *Andrea* Neapolitano & circa A. 1400. *Gvinisforte Barzio*, Jcto Bergomensi, & *Matthæo Ronsi*, Veneto, Ordinis Montis Oliveti. Editionibus addenda novissima, Neapol. 1716. 12. Vide Diarium eruditor. Italiae, Tom. XXXV. p. 223.

- d) Le prose di Dante e di Boccaccio, in Firenze 1723. Adi Diarium eruditorum Italiae, Tom. XXXVI. pag. 341. Quæ Lud. Castelvetrius in hoc Dantis dramate notavit, vide in ejus opusculis variis Criticis postumis editis Italice, Lugd. 1727. 4. pag. 157. seqq.

filex 1599. 8. apud Oporinum. Propter hunc librum Dantes post obitum inter hæreticos condemnatus est, ut notatum Bartolo Jcto in legem I. *Divi*, §. *Præsides*, D. XLVIII. 17. *de requirendis reis*. Arcimboldus quoque, e) Archiepiscopus Mediolanensis, in catalogo hæreticorum, ejusdem libri meminit & prohibet, ne quis eum legat. Multus quoque est in eo reprehendendo Antoninus Florentinus, summæ Chronicorum parte 3. tit. 21. cap. V. §. 2. pag. 306. seq.

Ex *Epistolis* Dantis Latinis una *ad Canem Scaligerum*, Principatus Veronæ & Vicentiæ Vicarium generalem, exstat in museo Minervæ Venetæ (la Galleria di Minerva) Venetiis 1700. fol. Tom. 3. pag. 220 - 228. in cujus Epistolæ inscriptione *Florentinum* se *natione non moribus* appellat.

Libri duo *de vulgari eloquentia* f) Latine editi Parisiis 1575. 8. à Jacobo Corbinel-

e) Matthias Bernegger in idolo Lauretano, pag. 124. Vide sis etiam Possevinum Tom. 1. apparatus, p. 413.

f) Genuinos Dantis esse hos libros dubitat Apostolus Zenus, vide Nigrum p. 142. ubi longe plura de Dante atque ejus scriptis. Iconem laureatam & elogium dabunt Jovius pag. 10. Reusnerus in imaginibus clarorum virorum Græciæ & Italiæ A. 7. b. Boissardus Tom. 1. imagg. p. 72. Bullartius Academ. T. 2. p. 305. &c.

binello, & à nescio quo versi Italice, Vincentiæ 1529. fol. & Ferrariæ 1583. 8vo, cum dialogo Johannis Georgii Trissini, & in jam laudato museo Minervæ Venetæ Tom. 1. pag. 36-64.

Quæstio de natura duorum elementorum aque & terra, edita à Johanne Benedicto Moncetto, Venetiis 1508. 4.

Omitto DANTEM *Popoleschi*, qui Julium Cæsarem An. 1480. lingua Hetrusca reddidit, aliosque Dantes juniores, de quibus laudatus Julius Niger in historia scriptorum Florentinorum. De aliis etiam Ludovicus Jacobillus in Bibliotheca Umbriæ, atque Petrus Bælius in Lexico.

DARIUS Mediolanensis in quibusdam editionibus Pauli Diaconi libro XVII. male legitur, debet enim esse DACIUS, ut supra in Dacio dicere me memini.

DARIUS *Tibertus*, Eques Cæsenas, auctor epitomes vitarum Plutarchi, quam Anno 1492. composuit, & post primam editionem Ferrariensem A. 1501. emendatius ex Joannis Oporini castigatione excudit Robertus Winter 1541. 8. ut editiones Parisienses A. 1547. & 1557. præteream.

Joannes DASTYN, sive DASTINUS, (male *Gvilelmus* Pitseo pag. 853. veluti dic-

versus à Joanne, de quo idem pag. 871. Philosophus Anglus, scriptor *Speculi Philosophie* de investigatione lapidis pretiosi, MS. in Bibliotheca Bodlejana. In eadem exstat *liber mixtionum*, atque inter Ashmolianos *Visio* A. 1311. * & *Rosarium* secreta secretorum complexum: nec non Epistola ad Cardinalem Neapol. & ad Papam Joannem XXII. Nescio sitne diversum ab memoratis hisce scriptum *sapiens aurinus* Pitseo memoratus, qui præter rem, secreta secretorum hujus Dastini distingvit ab ejus rosario.

Augustinus DATHUS, de quo supra in Augustino T. I. p. 397.

Nicolaus DATHUS Senensis, Augustini A. 1479. defuncti Filius, qui patris sui Opera collegit, obiitque Anno 1501. † Prodiere Senis, biennio post, An. 1503. fol. curante fratris filio *Hieronymo* DATHO, & distincte recensentur in Gesneri Bibliotheca p. 102 - 104. b.

Leonhardi DATHI, Florentini, Episcopi Massani, *Hiempsal* tragœdia scripta An. 1440. MS. in Bibliotheca Regia Paris. vide Labbeum p. 323.

DA-

* ita legendum in Catalogo scriptorum Angliæ n. 7605. pro 1611.

† Diarium Eruditorum Italiæ Tomo XXIV. pag. 234.

DATIUS *Mediolanensis.* Vide supra, **DACIUS.**

Joannes DATUS *de Imola, Episcopus Imolensis, vir doctus & acerrimus disputator, Ægidianeque doctrinæ (Ægidii Romani, de quo supra Tom. 1. pag. 51. sq.) imitator & defensor, scripsit de attributis, de priori & posteriori, & de potentiis animæ. Libros D. Augustini contra Faustum Manichæum, contra Cresconium Donatistam, & de Trinitate, in conclusiones reduxit. Juvenis e vita decessit, Imolæque, quæ a Geographis Forum Cornelium nominatur, in templo cathedrario sepultus jacet.* Hæc de Johanne Dato Josephus Pamphilus in *Chronicis Ordinis fratrum Eremitarum S. Augustini* pag. 84. b. ad Annum 1460. unde apud Cangium emendabis, quod Datus hic An. 1360. obiisse traditur. Præterea animadvertere placet, quod apud Ughellum Tom. 2. *Italiæ sacræ* pag. 639. seq. nullus inter Imolenses Episcopos Joannes neque decimo quarto, neque decimo quinto sæculo.

DAUFERIUS, infra, **DESIDERIUS Benedictinus.**

DAVID *de Augusta Vindelicorum, Germanus, Ordinis Minorum, defunctus Anno Christi 1272. In Bibliotheca Patrum Colonienfi, Tomo XIII. & in Lug-*

dunenſi Tomo XXV. pag. 368. exſtat ejus *formula Novitiorum* ad Bertholdum & Novitios Ratisbonæ verſantes, ac *de exterioris* quidem *hominis reformatione*, capita XL. & *de reformatione interioris hominis*, capita LXI. Et pag. 898. Speculum *de ſeptem proceſſibus religioſi ſtatus*, fervoris, laboris, conſolationis, temptationis, remediorum, virtutis & ſapientię. Hæc ſeparatim prodierant Auguſtæ Vindelicorum 1593. ſub Davidis nomine, cui etiam a Trithemio cap. 455. atque in Codicibus Mſtis tribuuntur. Vide Oudinum Tomo 3. p. 447. Quamquam nonnulla eorum leguntur interdum ſub BONAVENTURÆ nomine, vide Waddingum pag. 77. & 99. vel etiam ſub BERNHARDI, quod inſcribitur: *in verba: ad quid veniſti?* Vide editionem Operum Bernhardi ultimam Mabillonianam, Pariſiis 1719. fol. T. 2. pag. 826. In monaſterio Viridis vallis Sanderus Tomo 2. pag. 136. Elenchi Mſtorum Belgii, teſtatur exſtare DAVIDIS *Teutonic*, Ordinis Minorum, *De modis revelationum, de generibus viſionum: de ſpeciebus temptationum: de virtutibus, de proſpectu religioſorum, de affectu Orationis*, aliaque. In Baſileenſi Bibliotheca, Davidis *de perfidia Religioſorum*, MS.

DA-

DAVID *Boschus* Lelando cap. 558. & vernacula lingua *Boys*, ut Baleo VIII. 12. Pitseo pag. 641. & Alegrio pag. 350. *Boisius*: * Cambrensis patriâ, Theologus Oxoniensis, Monachus Carmelita, & Carmelitarum Claudiam incolentium Prior, circa Annum 1451. Scripsit *de duplici hominis immortalitate*: & *contra Agarenos*, nec non *contra varios ritus Gentilium*. *Homilias* quoque, & *de doctrina Spiritus*, atque *de vera innocentia*.

DAVID *Britannus*, primus Archiepiscopus Menevensis, cujus jam supra in DANIELE *Arvonio* pag. 33. mentionem feci. Huic Baleus Centuria I. cap. 55. & ex eo Pitseus pag. 95. tribuunt *Decreta Synodi Victorienfis contra Pelagianos, Regulam Cœnobitarum & Homilias Evangelicas*. De antiquioribus in Britannia adversus Pelagianos Synodis vide, si placet, Speelmanni Concilia Tomo 1. pag. 47. In Davidis hujus Legenda, auctore GIRALDO Cambrensi apud Warthonium Tomo 2. Angliæ sacræ pag. 639. narratur eum centum & quadraginta septem annorum curricula complevisse. Obi-

* *Boisius* à *bois*, quod Gallis lignum, & *Boschus* à Germanico *Busch*, quod fruticetum denotat. Sed alieniora sunt, quod eundem Davidem Harpsfeldio notante *Baisium* alii vocant, alii *Boëthium*.

Obitum ejus Pitseus refert ad Annum
CHristi 544.

DAVID, Lelando cap. 584. *Chireburgus*,
Pitseus pag. 832. *Chirburius*, Alegrio pag.
332. *Kirburrius*, Carmelita & in Hiber-
nia Episcopus Dromorensis, defunctus
circa Annum 1420.

DAVID *de Dinanto*, qui citatur in summa
Alberti Magni, est notus ille ALMARI-
CI, five AMALRICI, *Carnotensis*, disci-
pulus, de cujus erroribus Cæsarius Hei-
sterbacensis V. Dialog. c. 22. hujus libros
Davidis damnatos & exustos testatus:
Concilium Parisiense A. 1209. Edmun-
dus Martene Tomo IV. Anecdotorum
pag. 163. 166. Bibliotheca Patrum edit.
Lugd. Tom. 26. pag. 488. F. Concilium
Lateranense An. 1215. Rigordus ad An-
num 1209. pag. 208. in Petri Pithœi un-
decim scriptoribus: S. Antoninus To-
mo 3. Chronicorum pag. 94. supra in
ALMARICO Tom. 1. pag. 186. Bulæ-
us Tomo 3. historiæ Academiæ Parisien-
sis pag. 24. seq. & 48. Spondanus ad An-
num 1204. num. 17. seq. Bzovius ad An-
num 1209. n. XI. &c.

DAVID *Morganius*, Baleo VIII. 45. David
Landavenfis, quia Ecclesiæ Episcopalis
Landavenfis, five ut Lelandus cap. 573.
Dannotavana, in Cambria Thesaurarius
fuit

fuit circa Annum 1480. Scripsit *Antiquitates Cambriae* & descriptionem ejus, sive *Geographiam*, ut ex eodem Baleo repetunt Vossius pag. 636. & Pitseus pag. 669.

DAVID *Obugeus*, Hibernus, Carmelitarum Provincialis circa Annum 1320. de quo plura idem Baleus XIV. 92. Theologiam docuit Oxoniae primum, deinde in Germania Treveris, in patria Hibernia denique, ubi in Cœnobio Kyldariensi diem obiit supremum. Scripta ejus Baleo memorata, *Sermones ad Clerum*, *Epistole XXXII. ad diversos*. *Propositiones disputatae*. *Lectiones Trevirenses*. *Regulae quaedam Juris*, & scriptum contra *Gerhardum Bononiensem*, Generalem Carmelitarum Priorem, qui Carmelitas in Anglia duabus provinciis distingvi volebat, omnem Europam * descripturus per Provincias XI.

DAVID I. ab Anno 1114. ad 1143. & DAVID II. ab Anno 1329. ad 1370. Reges *Scotiae*, quorum Leges obviae sunt in Johannis Skenzi legibus veteribus Scotticis, de quo libro dictum Tom. I. p. 285. edito Angliae primum Edinburgi 1609. & Latine Londini 1613. fol. confer, si pla-

* Vide Alegrium pag. 280. *Paradisi Carmelit. decoris*.

placet, Wilhelmi Nicolsoni-Bibliothecam scriptorum Scotiæ pag. 256. seq. & quæ infra in RANULPHO de Glanvilla.

DAVID *Scotus*, quem Wirciburgi scholas regentem Henricus V. Capellanum sibi assumpsit, Episcopus inde Bancornensis, five Bangorensis, de quo Baleus XIV. 47. & Georgius Mackenzie Tomo I. operis de vitis scriptorum nationis Scotiæ pag. 109. seq. Scripsit *iter*, five *expeditionis seriem*, quam Imperator Henricus V. Romanam suscepit adversus Paschalem II. A. 1110. sq. sed iudice Wilhelmo Malmesburienfi lib. V. p. 166. scripsit *magis in Regis gratiam quam Historicum deceret*: & *non Historiam, sed Panegyricum*. Præter hoc scriptum, quod manu exaratum ajunt adhuc superesse in Cæsarea Bibliotheca, Mackenzius pag. 120. tradit ab hoc Davide compositum etiam fuisse *Panegyricum Henrici V.* versibus heroicis, indeque auctorem ejus non historiographi tantum Imperatorii, verum Poëtæ etiam laureati elogio ornatum fuisse. Sed prioris tantum operis meminit Conradus a Lichtenau, Abbas Urspergensis pag. 254. ubi *tribus libris distinctum* fuisse testatur. Quod autem *Apologiam etiam ad Cæsarem, & de Magistratuum insignibus, & de regno Scoto-*
rum,

rum, librum scripſiſſe referunt, id Balei fide ab illis fieri exiſtimo.

DAVID *Tavenſis*, ſupra, *David Morganius*.

DAVID *Teutonicus*, ſupra, *David de Auguſta*.

Jacobus DEÇA. *Infra*, *Didacus* DEZA.

Angelus DECEMBRIUS, Oberti filius, Petri Candidi frater, patria Viglebanenſis (Vigevano) in ducatu Mediolanenſi, Ducum Mediolanenſium ad Julium II. Orator, latinarum litterarum & ingenii laude celebris, poſt Leonellum Eſtenſem principem jam defunctum Pio ſecundo Pontifici circa Annum 1462. obtulit *libros ſepſem de politia litteraria*, varia refertos eruditione, & quos ipſe teſtatur à *poliando*, ſive à cultu & elegantia, non Græca derivatione velut politiæ ac Reipublicæ litterariæ titulo proſcribere ſe voluiſſe. In Philippi Picinelli Athenæo eruditorum Mediolanenſium pag. 34. & in Lazari Auguſtini Cottæ muſeo Novarienſi p. 66. legas hoc opus ex Bibliotheca Pontificia raptum fuiſſe per ſpolium cum A. 1527. Roma à Cæſareano milite occuparetur. Prodiit non ut à Cotta traditum Baſileæ 1527. ſed ut recte in diario eruditorum Italiæ Tomo X. pag. 236. notatum eſt, prima editio lucem vidit Auguſtæ Vindelico-
rum

rum 1540. fol. Deinde Alfonso Atestio II. Ferrariæ Duci dedicatum curante Augustino Curione, Basileæ 1562. 8vo. In prologo libri quarti, Decembrius testatur, adolescentem se scripsisse, Pioque II. legendum obtulisse librum *de religionibus & ceremoniis*: deinde carmine pentametro composuisse *de matronali economico libros quinque*, & Virgilianam Pannegyrim heroice *de vita & morte divi Caroli*, Hispani principis, qui Johannis secundi filius, diem obiit A. 1461. *Notas* quas nonnulli memorant *in Ausonium*, non memini me videre.

Petrus Candidus DECEMBER, sive DECEMBRIUS, natus Ticini A. 1399. *a*) & Nicolai V. circa Annum 1450. brevium Magister, Mediolani defunctus An. 1477. Gvarini senioris discipulus, idemque amicus Laurentii Vallæ, cujus exstat pag. 633. Operum, lepida ad illum Epistola, qua indignatur Bartolum, Baldum, Accursium, Dinum, similesque anseres in locum Sulpitii, Scævola, Pauli, Ulpiani aliorumque Jurisprudentiæ cygnorum successisse, vehementerque invehitur in nescio quem, qui, ut ait Valla, *furiosè affirmaverat nullum ex operibus*

a) *Diarium Eruditorum Italiæ* T. XXIV. pag. 285. T. X. p. 252.

ribus *M. Tullii cum vel brevissimo Bartoli libello*, qualis est ille de insigniis & armis, comparandum illo ipso Bartoli libello nihil ineptius esse ostendit. Alphonſi Siciliæ Regis rogatu Latine vertit hic Decembrius *Appiani* Libyca, Syriaca, Parthica, Mithridatica, libros quinque de bellis Civilibus, Illyrica & Celticorum epitomen, dicavitque Nicolao V. Prodiere Ven. 1472. fol. per Vindelinum Spirens. & 1477. fol. per Erhardum Ratdolt de Augusta, cum Petro Lollein de Langelen, correctore ac socio suo: & 1492. 1500. fol. per Christophorum de Penſis, & 1562. 8. & Moguntia 1529. 4. *Franciscus Phileſus*, qui paſſim Decembrio indignis modis *b)* detrahit, teſtatur etiam a ſe Appianum ex Codice, quem Laurentius Medices miſerat, magna ex parte intra quinque menſes An. 1470. Latinum factum, lib. XXXI. Epist. 41. 43. 45. 46. 50. 59. *ne iſtius*, inquit pag. 219. *veſtri Petri Candidi barbaria & inſcitia diutius Latinas aures ineptiis ſuis obtundat.* Et tamen eloquentiſſimum Virum & exactiſſimæ cenſuræ Grammaticum hunc Decembrem vocat Laur. Valla: & Phileſi Appianus nunquam vidit lucem, ſicut nec Jo. Tortellii quam memorat Trithemius cap.

b) *Diarium Eruditorum Italiz* T. XII. p. 348.

cap. 751. Rarius autem studioforum manibus jam teritur Candidi interpretatio, quia meliorem *Sigismundi Gelenii* habemus, de qua dictum IV. 12. Bibliothecæ Græcæ pag. 394. Cætera hujus Decembris scripta, c) quæ in epitaphio supra CXXVII. (exceptis vulgaribus sive lingua Italica scriptis) composuisse traditur, hæc memorantur, inedita omnia:

Res geste Francisci Sfortie IV. Mediolanensem Ducis, (atque si Varillasio fides, etiam aliorum Ducum Mediolanensium) MStæ in Bibliotheca Regia Parisiensi.

Epitome Romanæ Historiæ ad Regem Siciliæ Alphonsum.

Peregrina Historia ad Nicolaum Arcimboldum, Episcopum Parmensem.

Vitæ aliquot virorum illustrium veræ fortassis Latine e Plutarcho.

Descriptio mortis Darii.

Libri X. Platonis de Republica Latine versi, ad Humfredum, Glocestriæ Ducem, MSti in Bibliotheca Ambrosiana, e qua elogium Emanuelis Chrysoloræ affert Josephus Antonius Saxius de studiis litterariis Mediolanensium p. 104.

Ora-

c) *Diarium Eruditorum Italiz* Tom. XII. p. 345. sq. & X. p. 252. *Lazarus Augustinus Cottamuseo Novaricensi* p. 250.

Orationes & Epistolae CLVII. MStæ in Ambrosiana Mediolanensi, & Bononiæ tælle Mabillonio T. I. mælei Italici p. 197. E quibus Oratio in funere Nicolai Picinini versâ Italice A. 1444. prodit A. 1732. Mediolani in T. XXII. scriptorum Italiz clariss. Muratorii.

Commentarii *Julii Cæsaris* versâ Italice, d) ad Philippum Mariam Vice-Comitem, Ducem Mediol.

Philippi vitam nimia libertate a Decembrio scriptam reprehendit Jovius pag. 28. eleg.

Obertus DECEMBER, Anselmi filius, e) Angeli & Petri Candidi Pater, discipulus Emanuelis Chrysoloræ, Petri de Candia, Episcopi Novariensis (qui postea A. 1459. Papa Alexander V.) a secretis: scripsit ad Joannem Mariam Vicecomitem, Ducem Mediolanensem, cujus itidem ab illo tempore secretarium gessit, *libros quatuor de Republica: & librum de Modestia* ad MODESTUM DECEMBRIUM, tertium suum filium: & *de candore*, ad filium Petrum Candidum Decembrem. *De morali Philosophia* dialogos duos, & *epitomen Romanæ histæriæ*, quam filius Petrus Candidus f) perfecit,

D 2

fecit,

d) *Diarium Eruditorum Italiz* Tom. XII. p. 347.

e) Idem Tom. X. pag. 250. seq.

f) Idem Tom. XXIV. pag. 286.

fecit, variasque *Epistolas*. Vertit etiam *Orationes* quasdam *Demosthenis* & *Lyfie*, *Epistolas* quoque *Demosthenis* ac *Platonis*. Sed & *libros decem Platonis de Republica*, quos a filio etiam Petro Candido g) translatos jam dixi.

Joannes DECHTUS, Viconienfis, Ordinis Præmonstratenfis Canonicus circa Annum 1384. Infra, DECHTUS.

Philippus DECIUS, Triftani filius, natus An. 1454. audivit Jafonem Maynum ac Jacobum de Puteo, & Jus utrumque docuit per annos amplius sexaginta variis in locis Italia, Galliaque, & hinc iterum in Italia apud Pifanos, ac Senis denique, ubi octogenario major diem obiit supremum. Ipse hæc de fe in epitaphio, quod exstat in Tobia Fendtmomentumis sepulchrorum &c. 1574. fol. num. LXXXVI. & apud Pancirollum II. 135. atque alios: *Philippus Decius, five de Dexio, a) Mediolanensis, Jurisconsultus celebri fama notissimus: cum primum locum Studii in Jure Canonico vel Civili tenuisset Pisis, Senis, Florentia, Padue, Papie:*

g) *Diarium Eruditorum Italiae* T. X. p. 251. 253.

a) Decium, five Dexium pagi Mediolanensis nomen, ex quo orti majores Philippi, Mediolanum concefferant, & per annos trecentos cum dignitate vixerant.

pie: demum ultra montes in Gallia: denique revocatus in Italiam ab excelsa Florentinorum Republica, posteaquam stipendium mille quingentorum aureorum in auro pro Lectura consecutus fuisset, de morte cogitans hoc sepulchrum sibi fabricari curavit, ne posteris suis crederet. Præter ejus commentaria in Decretales, Lecturamque in titulum de privilegiis, nec non in Digestorum titulos & Codicis Justiniani, Commentaria: & ad Baldum additiones, plus semel Romæ, Neapoli, Venetiis ac Lugduni typis exscripta, celebrantur ipsius *Consiliorum* libri quatuor editi cum Caroli Molinæi ^{b)} additionibus Lugd. 1566. in quibus & Consilium pro auctoritate Concilii Generalis supra Papam, & sermo de eodem argumento pro justificatione Concilii Pisani A. 1511. contra Julium II. congregati, quod utrumque scriptum Goldastus operi de Monarchia Imperii pag. 1667. & 1677. Tom. II. (al. III.) & Richerius libro IV. historiæ Conciliorum inseruere, & ob quæ non modo excommunicari Decium a Pontifice, dirisque devoveri, sed etiam domum ejus fœde diripi contigit. Vitam

D 3

Decii

^{b)} Carolus Molinæus pag. 95. de Monarchia Francorum. De locis ab Indice expurgatorio notatis in Decio, vide Possevinum Tomo 2. apparatus pag. 275. seq.

Decii præter Pancirollum, Fichardum, Forsterum aliosque tradunt Bælius in Lexico, Dupinius Tomo XIV. Bibliothecæ Ecclesiasticæ pag. 156. Nicolaus Comnenus Papadopoli de Gymnasio Patavino Tomo 1. pag. 241. &c. Iconem habes in Jovii elogiis pag. 164. & apud Boissardum Tomo 1. imaginum p. 206. Bullartium Tomo 1. Academ. pag. 213. &c.

Lancelotus DECIUS, Philippi frater natu major, Jctus & ipse celebris, Alexandri Tartagni discipulus, docuit Jus Civile Pisfis & Ticini, ubi defunctus est An. 1500. Jam a Gesnero annotatum fuit scripsisse eum super totum Jus Civile commentarios, qui habentur impressi.

Omitto juniores: 1) *Jodocum Ludovicum Decium*, Germanum, S. Laterani Comitem Imperii Regisque Polonia Sigismundi a secretis, scriptorem libri *de vetustatibus Polonorum*, & libri *de Jagellonum familia*, & librorum III. *de Regis Sigismundi temporibus*: quæ junctim edita Cracoviæ 1521. fol. & deinde recusa in Johannis Pistorii Corpore scriptorum historiæ Polonicæ, Tomo secundo, Basileæ 1582. fol. 2) *Conradum Decium*, Secretarium Ducis Austriaci Ferdinandi, qui Gerhar-

di

di de Roo Annales Austriacos ab Anno 1273. ad 1519. XII. libris expositos post auctoris obitum recensuit, vulgavitque Oeniponte 1592. fol. & Germanice vertit, Augustæ Vindellicorum 1611. fol. reculos Latine nuper Halæ Saxonum 1709. 4. 3) *Antonium Decium*, Hortinum, cujus ingenium carminibus Hetruscis pangendis probatum Torquato Tasso, principi illius poëseos, digno elogio maclat Janus Nicius Erythræus pinacotheca prima p. 181.

DECRETALES Pontificum. vide supra Tom. 1. pag. 813. seq.

DECRETUM, vide infra, GRATIANUS.

Johannes DEDECIUS, Philosophus Anglus, qui Oxonii scripsit probatas ætati suæ *Quæstiones in libros decem Ethicorum Aristotelis*, teste Lelando cap. 561. Pitseo p. 872. & Baleo XII. 84.

DEFENSOR, Grammaticus & Monachus Locociagensis apud Pictones, Auctor *Scintille*, sive locorum communium & sententiarum c) per capita LXXX. collecta-

c) Alii *Alvaro* Cordubensi Scintillas tribuunt, alii *Cæsario* Episcopo, ut Codex Bibliothecæ Paulinæ Liptiensis in Catalogo MSS. Felleriano pag. 122. De Græcis similis generis collectio-

lectarum ex sacra Scriptura & sanctis Patribus, *Ambrosio, Anastasio, Augustino, Basilio, Casario, Clementis* libris, *Collationibus Cassiani, Cypriano, Effrem, Esaia, Eusebio, Gregorio, Hieronymo, Hilario, Isidoro, Iosepho, Origene & Vitis Patrum*. Hunc librum ex Bibliotheca montis Casini descripsisse se refert Joannes Mabillonius pag. 123. Musei Italici, ubi veterem auctorem appellat, ut qui nullum e Patribus Isidoro posteriorem adducit. Præter rem tamen habuit pro inedito, est mihi enim in manibus editio Colonienfis A. 1556. forma minore excusa apud Petrum Horst. Antwerpiensem quoque Anni 1550. a Gesnero, & Venetam 1552. a Simlero memorari memini, ne dicam de illa, quæ ex Romana Antonii Gangutiz, Siculi editione, Rom. 1560. 4. sub Bedæ nomine exstat Tomo VII. ejus operum, de qua sicut & de Anglo-Saxonica illius versione, supra Tomo I. pag. 514. At enim nomen *Defensoris*, & nutritoris sui *Ursini* auctor diserte expressit in præfatione, quam integram hic, est enim brevis, infra posui: *Lector, quisquis es, libellum hunc legens,*

nibus dictum libro V. Bibliothecz Græcz c. 30. Latine post Defensorem alia circa Annum 1316. composita a THOMA Hibernico, de quo infra suo loco.

legens, flagito te scriptor, ut libenti legas animo, & mellistua grate suscipias verba. Voluntas bona & labor, nihil aliud fuit mecum, nisi de Domini & Sanctorum dictis, & quibus excerpta est hæc Scintilla. Nec mea existit industria, sed DEI totum est gratia, meique nutritoris URSINI doctrinæ obtemperare volens, paginas quasque scrutans, sententiam reperiens fulgentem, ceu inventam quis margaritam aut gemmam, ita avidus collegi. Gutte quemadmodum collectæ multæ fontem efficiunt, diversorum sic voluminum congregans testimonio, hæc condere tentavi. Veluti de igne prodeunt scintillæ, ita hic minutæ sententiæ, pluribusque libris scriptæ vocentur Scintilla Scripturarum. Quam qui legere vult, laborem sibi ut amputet, nec præ cæteris paginas iterando lassescat, hic habet ex pluribus corptum. Ne id opus quoque sine auctore putaretur apocryphum, unicuique sententiæ per singulas capitulationum virtutes suum scripsi auctorem, nomen adscribens meum quod est DEFENSOR, non ob gloriam vanam, sed ut quicumque legerit, mei memoriam habeat. Caput quod in editis desideratur, trigessimum quintum de Doctoribus, vulgavit B. Nicolaus Staphorstius noster Tomo 3. Historiæ Ecclesiasticæ Hamburgensis pag. 359 -- 361. ex Codice MSto Bibliothecæ

cæ templi Petri & Pauli Hamburgensis.

Johannes DEIBOCUS, infra, **DRIBROCUS**.

Johannes DEIRUS, Joh. Frumentario lib. de Viris illustribus **DEURUS**, Theologus Anglus circa Annum 1360. teste Pitæo pag. 485. celebris scripsit *peram spiritualium*, sive *Distinctiones* libris IV. Illustrationes *super historias Sacræ Scripture*, quarum meminit & Lelandus c. 384. & Baleus VI. 19. Responsiones *ad mendacia ab adversariis sibi imposita*. Determinationes *de adoratione imaginum*. De peregrinatione. De prædicatione Verbi DEI. Et de stipendiis annalium Sacerdotum.

Wicbertus DEIRUS, infra, **WICBERTUS**.

Jacobus de DELEYTO, Cancellarius Nicolai Estensis, Marchionis Ferrariæ, scriptor *Annalium Estensium* suæ ætatis de gestis illius Marchionis ab Anno Christi 1393. ad 1409. editorum Mediolani An. 1731. in Tomo vigesimo scriptorum Italiæ, curante celeberrimo Muratorio.

Ægidius DELPHUS. vide, **ÆGIDIUS**, T. I. p. 56.

Joannes

Joannes DEMOPHYLAX, qui Sweetio & Val. Andreæ, idem rectius Simlero, Possevino, Sandero & aliis DIOPHYLAX, sive ut Alegrio DIOPHYLACTIUS, Gandensis Flander, Carmelita, qui A. 1527. florentibus annis obiit, scripsitque plura carmine, *Christomachiam* acrostichide laboriosa, nec non *sornacem Chaldaicam*, *Israëliticam Catachresin*, *Laudes lucis*, *Errortema Religionis*, *Carmen de Flandria*, *Oden in Christi Domini Natalem*: & de *Virgine beata*. *Epigrammatum librum*, quæ una cum *Epistolis* ad diversos prodire Lugduni 1527. præmissa ejus effigie.

Odofredus, sive *Ottosfredus* DENARIUS, Beneventanus, Jctus, Kcenigio memoratus idem est, qui aliis *Odofredus Bononiensis* appellatur, quia Bononiæ docuit, obiitque Anno Christi 1265. scriptor *Lecturarum super Codicem & Digesta* & librorum *de formulis actionum*, *de ordine Judiciorum*, & *de arte Notariatus*. Composuit etiam *feudorum Compendium*, *glossas ad summam Azonis*, præceptoris sui, in titulum *de pace Constantiæ*: & *Tractatus de restitutione dotis*, *de percussionibus*, *de Curatore bonis dando*, & in *primum & secundum Decretum*. Vide *Pancirollum* II. 35. & *Joannem Fichardum* pag. 405.

Joannes

Joannes de DEO, * Speculatori, five Gvil. Durando in proœmio Speculi *Johannes de DEO GRÁTIA*, & a JOHANNE Hispano Jcto distinctus, Jctus Bononienſis, patria Ulyſſiponenſis, qui An. 1247. ſcripſit *Pœnitentiale*, in variis Bibliothecis MStum, de quo Oudinus Tomo 3. pag. 178. ubi etiam de ejus *Casibus Decretalium Gregorii IX. Quæſtionibus Juris*, ad exercitium Magiſtrorum: & de *quatuor libris*, quibus titulus *Judicium*, (apud Sanderum pag. 177. *Summa Judicium*,) de Judicium officio ac poteſtate & de officio Advocatorum: Commentario & apparatu metrico *ſuper arbore Conſanguinitatis*, in Decreti parte 2. cauſa 35. poſt quæſtionis V. caput 6. atque Tractatu de *Dispensationibus*. His ex Pancirollo II. 30. & Nicolai Antonii libro VIII. Bibliothecæ veteris Hiſpanæ cap. 3. Tom. 2. pag. 45. addere licet *Summam moralem* & additiones ad summam HUGUTIONIS. *Concordantiam*, ſive ut Trithemius cap. 452. *Tabulam Decreti & Decretalium. Catalogum Hæreticorum. Librum Diſtinctionum. De abuſibus contra Canones & Summam & Corre-*
ctio-

- * Diverſus ab hoc *Joannes de Deo*, Hiſpanus, An. 1540. Ordinis Granatenſis de Hoſpitalitate Conditor, quem beatis adſcripſit A. 1630. Urbanus VIII. Vide Acta Sanctor. 8. Martii,

*tionem Cavillationum HUBERTI de Bo-
vio, Apparatum & Breviarium Decreto-
rum. Notabilia cum summis, super titulis
Decretalium & Decretorum, ac denique
Chronica. Ad calcem libri Pœnitentialis
legitur hoc tetrastichon:*

*En ego quem patria genuit pia Portu-
galensis,
Diva cathedra vit verbis schola Bono-
niensis,
Hoc opus optavi Domini non absque la-
bore,
Sed labor est facilis vestro superatus
amore.*

DEODATUS, infra, DEUSDEDIT.

DEODERICUS, infra, THEODORI-
CUS.

DEODUINUS, sive THEODUINUS No-
ricus, propinquus Henrici III. Impera-
toris, & Episcopus ab Anno 1047. ad
1075. Leodiensis, a *Durando* * ab An-
no 1021. ad 1025. Episcopo Leodiensi
ante controversiam Berengarii extincto
diligenter distingvendus. Ejus *Episto-
lam*

* Vide Claudium Robertum in Gallia Christiana,
Valerium Andream Biblioth. Belgic. pag. 195.
seq. & Pagium ad Annum Christi 1035. num. 3.
& de *Durando* undequingagesimo Episcopo
Leodiensi Chapeavillium Tom. I. pag. 258. sqq.
de *Deoduno* autem, quinquagesimo tertio T. 2.
pag. 3. seqq.

lam ad Henricum I. ab Anno 1033. Regem Francorum, contra *Brunonem*, Andegavensem Episcopum, & *Berengarium*
a) Turonensem laudat Gvidmundus, sive Christianus Druthmarus *b)* lib. 1. de corpore & sanguine Domini pag. 441. Tom. 18. Bibliothecæ Patrum Lugdun. Edidit, sub falso *Durandi* nomine, & mutilam Baronius ad Annum 1035. num. 2. 3. 4. ex Bibliotheca Ludovici Martelli Rothomagensis: & ex Baronio Joannes Chapeavillius in historia Episcoporum Leodiensium Tom. 1. pag. 261. & Bibliothecæ Patrum curatores Paris. Colon. & Lugd. Tom. XVIII. pag. 531. *c)* Integram denique vulgavit e duobus Codicibus Mabillonius Tomo 4. Analect. pag. 396. (editionis novæ pag. 446.) testatus in iisdem *Durandi* nomen neutiquam exprimi, sed tantum D. primam litteram, Deoduiini nominis indicem, reperiri, quod in Regio etiam Parisiensi quadringentorum annorum fieri notavit Oudinus Tomo 2. pag. 620. ubi Cantabri-

a) Vide supra pag. 573. Tom. 1. ubi de Berengario & pag. 793. seq. ubi de Brunone.

b) Id. pag. 1044. seq.

c) non 419. ut est apud Caveum. Nam ibi obviis liber est alterius *Durandi* Troarnensis longe diversus a *Deoduiini* Epistola, licet & Ipse oppositus *Berengario*, de quo infra in *Durando*.

tabrigienſium quoque Mſtorum mentionem facit.

Joannes de DERLINGTONA, ſive **DERLINGTONUS**, Anglus, Ordinis Prædicatorum, Confefſor Henrici III. Regis Angliæ, qui A. 1171. obiit, inde Archiepiſcopus in Hibernia Dublinenſis, deſunctus Londini A. 1184. præter *Diſceptationes Scholaſticas & Sermones* ad Clerum & populum auctor fuit *Concordantiarum* magnarum Biblicarum, quæ vocatæ ſunt Anglicanæ. Vide Pitſeum p. 364. Jac. Qvetif Tomo 1. pag. 395. & quæ de Concordantiis ſupra Tom. 1. p. 1161. ſeq.

DERMATIUS Hibernienſis, ſive Scotticus, qui Reimbaldi, Leodienſis Epilcopi, commendatitiis circa Annum 1115. inſtructus iter ſuſcepit in Palæſtinam, ſcriptor *Epistolæ Exhortatoriæ* editæ Tomo 1. Anecdotorum Edmundi Martene pag. 340. In hac Epistolâ citatur *Auguſtinus in primo contra Marcionitas*.

DESIDERIUS, ex alio nomine **DAUFERRIUS**, ex principum Beneventanorum ſanguine Monachus *Benedictinus* & Præpoſitus Cœnobii SS. Trinitatis *Cavenſis*, inde An. 1058. Abbas *Cassinenſis* & ex Presbytero *Cardinali S. Cæcilie Papa VICTOR III.* renitens 9. Calend. Jun. An. 1086. pronunciatus inauguratusque

12. Calend. April. A. 1087. eodem anno diem obiit supremum in Monasterio Cassinensi 16. Cal. Octobr. Vide Arnoldi Wion lignum vitæ Tom. 1. pag. 19. & Acta SS. Benedict. sec. VI. p. 586. Scripsit *Dialogorum libros IV. de miraculis S. Benedicti* aliorumque Monachorum in Monasterio Cassinensi. *Cantus* quosdam de S. Mauro, Abbate Cassinensi. *Epistolas* ad diversos. Vide Possevinum Tomo 1. pag. 458. & Bibliothecam Pontificiam Ludovici Jacobi pag. 219. Libri tres dialogorum editi in Actis Sanctorum ad 21. Martii, & in Mabillonii Sec. IV. Benedictin. T. 2. p. 425.

DESIDERIUS ex Thesaurario Regis Dagoberti I. ordinatus ejus jussu Episcopus ab Anno Christi 637. ad 660. *Cadurcensis*, sive Divonæ Cadurcorum in Aquitania prima. Vitam ab illius temporis scriptore compositam edidit Labbeus Tomo 1. Bibliothecæ novæ MSS. p. 699. & ex alio Codice lacunas quasdam explevit in limine appendicis, subjectæ Tomo 1. Ejus Desiderii *Epistolæ XV. & XX.* ad Desiderium editæ primum a Canisio Tomo V. antiquarum Lectionum p. 526. & editionis novæ Tomo 1. pag. 636. & in Marquardi Freheri Corpore Francicæ Historiæ veteris, inter Epistolas Francicas p. 210. & in Andream du Chesne Tomo 1.

mo I. pag. 875. atque in Bibliothecis Patrum, Paris. Colon. & postrema Lugd. Tom. 8. pag. 579.

DESIDERIUS *Hispanus*, Presbyter, laudatus ab Hieronymo, cum quo, & Ripario Presbytero, *Vigilantium*, Barcinonensem Presbyterum, circa Annum Christi 406. disertis scriptis oppugnavit. Vide Marianam IV. 4. & Nicolai Antonii Bibliothecam veterem Hispanam Tomo I. pag. 176. Ab hoc Desiderio Tillemontius Tomo XII. pag. 288. diversum putat **DESIDERIUM**, ad quem An. 393. scripsit idem Hieronymus & Paulinus, & cui Vitam Martini primo obtulit legendam Sulpicius Severus.

DESIDERIUS *Longobardus* circa Annum 1260. scripsit contra fratres Mendicantes, statumque Monachorum, cujus disputationes à Thoma Aquinate explosas tanquam hæreticas, pridem Gesnerus in appendice Bibliothecæ suæ annotavit.

DESIDERIUS, ultimus Longobardorum ab Anno 757. * Rex, cujus regnum à Carolo Magno in Italia destructum est A. 774. Ejus *decretum* quod inter antiquas

- * Vide Joannis Andreæ Astezati, Monachi Benedictino-Cassinensis diss. de anno primo regni Desiderii, editam Brixie 1728. 4. cum Evangelista Mancino.

Tom. 2.

E

quas inscriptiones exstare. & cum aliis excusum esse scribit Gesnerus, illud est *edictum ad Grimoaldum*, Viterbii Comitum, quod legitur apud Carolum Sigonium libro tertio de regno Italiæ pag. 85. ad Annum 772. Aliud diploma Desiderii hujus & filii ejus ADELGISI apud Mabillonium Annal. Benedict. Tom. 2. pag. 224. & Cornelium Margarinum bullarii Cassinensis T. 2. p. 14.

DESIDERIUS *Parodius*, Genuensis, Augustinianus circa seculi decimi sexti initia, cujus hæc duo scripta manu exarata Genuæ apud Augustinianos asservari tradit Josephus Pamphilus pag. 104. Chronici Ordinis eremitarum S. Augustini, & ex eo Possevinus in apparatu, & Philippus Elsius pag. 162. Encomiastici Augustiniani, unum quo docere instituit, *quomodo homo cum DEO vivere possit*: & alterum *de paghis*, a) quæ fieri solitæ in monte S. Georgii Genuensis.

DESIDERIUS *Spretus*, Ravennas, a Leandro Alberto b) *non insulsi scriptoris* laudatus nomine, scripsit libros tres *de amplitudine, vastatione & instauratione Ravennæ*, editos Venetiis 1489. 4. & 1588. 4to,

a) *Paga*, solutio, stips Italiis, ut *pagare*, solvere, Gallis *payer*.

b) In Italiæ descriptione, ubi de Ravenna.

4to, atque in thesauro-scriptorum Italiz Burmanniano Tom. VII. Lugduni Bata-
vorum 1722. fol. Etiam Italica versio
lucem vidit Pisauri 1574. 4.

Joannes DESPAUTERIUS ex Ninovia

Flandriz opido Ninivita, *Vir unoculus,*
sed quo in arte Grammatica nemo ea eta-
te plus videret, judice Vossio cap. XLI.

§. 4. de scientiis Mathematicis. Chri-
stiano Massæo defectum oculi inhumani-
us objectanti respondit *recriminatio-*
ne in adversarium his verbis: *Polyphe-*
rum nuncupas, aliaque id genus convicia
ingeris, tibi impudentissimo scurræ, non mi-
hi dedecori futura. Magis laudarem si &
ipse rem verissimam affirmans, a convi-
cio temperandum sibi duxisset. Claruit
sub sæculi decimi quinti sextique confi-
nia, Magistro usus Lovanii Joanne Cu-
stode Brechtano, postea litteras docuit
in Lili Gymnasio, atque inde Sylvæ Du-
cis apud Brabantos, tum Bergis S. Win-
noci, ac denique Comminii apud Flan-
dros, ubi diem obiit non circa Annum
1514. ut est apud Valerium Andream,
sed pluribus annis post. Ejus *Commen-*
tarius Grammatici A. 1512. & *Grammati-*
cæ institutionis rudimenta A. 1514. edita,
de quibus in Bibliotheca Gesneri, ita
tum probata fuere viris præclaris, ut te-
ste Miræo in elogiis Belg. pag. 144. Pa-

tres in Synodo Machliniensī, Alexandro a Villa Dei, (de quo supra Tom. 1. pag. 177. seq.) aliisque Grammaticis explosis, unum illum Juventuti in manus tradendum decreverint. De editionibus & de *compendiis*, quæ ex ejus commentariis adornarunt Sebastianus Novimola, Gabriel Prateolus, Adolphus Metkerckius & Franciscus Nansius: de collectaneis Hub. Sussannæi in Despauterii *figuras*: & de *Arte Epistolica* Despauterii, & de illius *Orthographia* a Lævino Crucio recensita, non habeo quæ addam notatis a Valerio Andrea pag. 492. Bibliothecæ Belgicæ, nisi quod *artem versificatoriam*, in qua prosodiæ exempla diligenter Despauterius ex veterum scriptis annotavit, Jacobus Micyllus recensitam a se inseruit libro tertio de re metrica: Joannes vero Pellison A. 1530. edidit epitomen Grammaticæ Despaute-rianæ. Exstat etiam libellus Despaute-rii *de accentibus & punctis*, itemque alius *de carminum generibus*, junctus Centimetro Servii, de quo dictum in Bibliotheca Latina IV. 7. pag. 789. Epitaphium Despauterii triplex reperio, unum quod habet Miræus, & ex eo Sweetius pag. 418.

Hic

*Hic jacet unoculus, visu præstantior Ar-
go,*

*Flandria quem Ninive protulit, at
caruit.*

Alterum apud Valerium Andream refer-
tur hunc in modum:

*Hic jacet unoculus, visu præstantior
Argo,*

Nomen Joannes cui Ninivita fuit.

Tertium suggerit Gvido Patinus To-
mo 1. Epistolarum editarum Gallice
pag. 485.

*Grammaticam scivit, multos docuitque
per annos,*

*Declinare tamen non potuit tumu-
lum.*

Johannes DESTIGIUS, sive **DESTIGIO**,
Anglus, Alexandri Neccam & Gvilelmi
Bretoni exemplo *Vocabularium Biblicum*
composuit, quod Londini impressum
memorat Pitseus p. 873.

Thomas Balduinus DEVONIUS Exonien-
sis, Monachus Ordinis Cisterc. melior
quam Abbas de Forda: & ab Anno 1181.
Episcopus melior Wigorniensis, quam
ab Anno 1185. Cantuariensis Archiepi-
scopus, profectus in Palæstinam, ibique
in obsidione Accon defunctus A. 1191.
Vide Warthoni Angliam sacram Tom. 1.
pag. 10. 112. & Oudinum Tomo 2. pag.
1611. seq. Scripta ejus præter *Sermones*,
E 3 sunt

sunt *Traſtatus XVI.* quorum primus de *Sacramento Altaris*, ad Bartholomæum, Exceſtrienſem Episcopum, *Libri IV. ſuper Hiſtoriis Regum.* De eruditione Gyraldi Archidiaconi, *de ſectis hæreticorum* libri II. *de ſacerdotio Johannis Hyrcani. Epistolæ liber.* Liber contra Henricum Wintonienſem: alius *de mythologia: Carmen devotionis*, & alia apud Baleum III. 22. Pitſeum pag. 259. ſeq. Carolum de Viſch pag. 31. Bibl. Cifterc. & Oudinum Tom. 2. pag. 1617.

Joſephus DEVONIUS Iſcanus Exceſtrienſis, Poëta eximius, circa idem tempus claruit, & Richardi I. Regis Angliæ ad bellum ſacrum in Palæſtinam profecti Balduinique Devonii, Cantuarienſis Archiepiſcopi, Comes fuit, Balduino etiam confeſcraturus *Antiocheidem* ſuam & poëma *de bello Trojano.* Nam ut recte Lelandus cap. 217. ad Balduinum (non ad Hubertum, ut viſum Cambdeno) ſpectant hi verſus:

- - - *te tertia poſcit*

*Infula, jam meminit Vigornia, Cantia
diſcit,*

Romanus meditatæ apex - -

Hujus autem beneficio Archiepiſcopum Burdegalenſem factum Devonium, quod narrat Pitſeus pag. 275. non ſine cauſa a Voſſio pag. 450. negatur, neque Joſepho

pho locus apud Sammarthanos in notitia Archiepiscoporum Burdegalensium Tomo 1. Galliz Christianz pag. 215. Antiocheidem vero, sive poëma de capta a Christianis An. 1098. Antiochia, quod laudatus Cambdenus evoluit, nondum esse typis editum, dolebunt multi mecum & mirabuntur. At quod apud Pitseum memorari videas Iscani *Antiocheidem in Arturum Regem*, puto pertinere ad versus hosce, quos ex illa Cambdenus attulit:

*Hinc celebri fato, felici claruit ortu
Flos Regum Arthurus, cujus tum facta
stupori*

*Non micuere minus: totus quod in aure
voluptas*

*Ex populo plaudente favor. Quæcunque
priorum*

*Inspice: Pelleum commendat fama ty-
rannum,*

*Pagina Cæsareos loquitur Romana tri-
umphos,*

*Alcidem domitis attollit gloria monstris:
Sed nec pinetum coryli, nec sidera So-
lem*

*Æquant: Annales Latios Grajosque re-
volve,*

*Prisca parem nescit: æqualem postera
nullum*

*Exhibitura dies : Reges supereminet
omnes*

*Solus : præteritis melior, majorque fu-
turis.*

Hujus Arturi quem post sexti sæculi ini-
tia res miras patrasse & incredibiles fa-
bulantur, a) & A. 542. subductum ocu-
lis extinctumque a vulnere, rediturum
iterum & hostibus terrori futurum, quo-
rundam credulitas sibi promisit *digni ju-
dice* Gvilelmo Malmesburienſi, b) *quem
non fallaces somniarent fabule, sed vera-
ces predicarent historia, quippe qui laban-
tem patriam diu sustinuerit, infractasque
civium mentes ad bellum acuerit.* Hujus
inquam Arturi meminit idem Iſcanus
in extremo libri tertii de bello Tro-
jano :

*Si Britonum ridenda fides est credulus
error*

*Arturum exspectat, exspectabitque per-
enne.*

Argumentum *sex librorum de bello Troja-
no* mutuatus est a Darete Phrygio, qui
sæpius typis exscripti sunt, & notis et-
iam illustrati a Samuele Dresenio, Dith-
marſo, de quorum editionibus non re-
petam

a) etiam Judzi. Vide Rev. Wolfii Bibliothecam He-
bræam Tom. I. p. 211.

b) Gvil. Malmesbur. lib. I. Hist. Anglor. pag. 9. adde
Lambecium T. 2. p. 703. seq.

petam, quæ jam notata in Bibliotheca Latina lib. 1. cap. 6. & lib. 1. Bibliothecæ Græcæ cap. 5. ubi de Darete, quem propterea Britannis præter rem accensuit Baleus X. 1. Vide sis etiam Oudinum Tomo 2. pag. 1618. & Johannem Prince in opere Anglice edito de viris illustribus Devoniis (the worthies of Devon) Exoniæ 1702. fol. Acta Eruditorum A. 1702. pag. 289. Cætera Iscani scripta adhuc inedita sunt: *De institutione* † *Cyri*, poema cujus initium: *Pralia bina Ducum canimus. Panegyricus ad Henricum II. Angliæ Regem. Nuge amatoria. Epigrammata, & diversi generis carmina.* Vide Lelandum c. 217. Baleum III. 60. & Pitseum p. 276.

Willibaldus DEVONIUS. infra, **WILLIBALDUS.**

DEUSDEDIT Romanus, Papa ab Anno 614. 13. Novembr. ad 617. Novembr. 8. Ejus *Epistola ad Gordianum* Episcopum quendam Hispanum, obvia in Tomis Conciliorum & in Agvirrii Conciliis Hispaniæ Tomo 2. pag. 461. in qua decretum, ut qui patrinorum ritu liberos suos de sacro fonte suscipiunt, ab uxoribus separentur, & ne commatrem quis suam in uxorem suscipiat. Habet etiam ex

E 5

Gra-

† Fortasse de expeditione.

Gratiani Decret. quæst. 30. Baronius ad Annum 617. num. 2. Partem quoque refert Sigebertus Gemblacensis in Chronico ad Annum 614. testatus hunc Papam præterea constituisse secundam missam in clero, quod & Anastasius in ejus vita annotavit.

DEUSDEDIT, aliis DEODATUS, Cardinalis Presbyter, * & propugnator acris partium Gregorii VII. Pontificis, defunctus A. 1099. Scripsit *Libros quatuor de Verbis Ecclesiasticis* ad Victorem III. Gregorii VII. An. 1086. successorem, sive Compendium Canonum MS. in Bibliotheca Vaticana, de quo videndus Oudin. Tomo 2. pag. 765. 766. Præterea librum quadripartitum *de privilegiis & auctoritate Ecclesiæ Romanæ statusque Ecclesiastici, & adversus rerum Ecclesiasticarum invasores, Simoniacos & Schismaticos, Gvibertinos*, ut vocat Anonymus Mellicensis cap. 113. & *Henricianos*, hoc est, qui cum Gviberto, sive Clemente III. Anti-Papa, & Henrico IV. Imperatore faciebant, unde *Wigbertinam & Henricianam hæresin* jungit Urspergensis pag. 247. Mirum est his libris locum datum non esse in Bibliotheca maxima Pontificia Joannis Thomæ Rocaberti.

DEUS-

* Vide notata in Bibliothecz Græcz Tomo XI. pag. 94. seq.

DEUSDEDIT, Frithonâ de gente Occidentalium Saxonum, sextus Dorovernensis, five *Cantuariensis* Episcopus ab Anno Christi 655. ad 664. de quo Beda III. 20. & IV. 1. hist. Anglorum, sed nulla ejus scripta memorans. Quo auctore igitur Cangius eum inter scriptores referrat, necdum comperi.

DEXTER Paciani, Barcilonz in Hispania Episcopi, filius, Præfectus Prætorio a) sub Imperatore Honorio. Hujus Dextertri hortatu scripsit, eique An. 392. dedicavit S. Hieronymus Catalogum de scriptoribus Ecclesiasticis, cujus capite 132. ejus meminit his verbis: *Dexter Paciani, de quo supra (cap. 106.) dixi, filius, clarus apud seculum, & Christi fidei deditus, fertur ad me omnimodam historiam texuisse, quam necdum legi. b)*

Omni-

- a) Hieron. apologia 2. in Rufin. & Græcus interpres Epistolæ Catalogo Hieronymi præmissæ.
- b) *Nempe Dexter opus hoc nondum perfecerat, saltem nondum ediderat. Sed Hieronymus ubi ex amicis, qui id opus viderant, cognorat, suo hoc nomini inscriptum iri, tam eam rem gratam habuit, ut non contentus Viri ac libri necdum lecti, aut vixi sibi meminisse, etiam prævertere Dextrum voluerit affectum sui testimonio, quod esse voluit dedicationem libelli de scriptoribus Ecclesiasticis. Hæc verisimiliter ita Vossius lib. 2. de Hist. Lat. cap. 10.*

Omnimodam hanc Dextri Historiam in deperditis jam pridem habuere viri docti, cum repente exeunte sæculo XIV. percrebescere rumor coepit de invento in Fuldenſi Germaniæ Bibliotheca hoc theſauro. Auctor rei, ut docemur a Nicolao Antonio lib. 1. Bibliothec. veteris Hiſpaniæ cap. 8. Jeſuitarum ſodalis quidam *Hieronymus Romanus de Higuera* nomine, Toletanus patria, undique munitus vir ſubſidiis curioſæ omnis, qua hiſtorica conſtat res, doctrinæ: Hic teſtatus eſt, a *Thoma Torrialba*, ejusdem Societatis, e Germaniæ Wormatia urbe Dextri Chronicon, ſive Hiſtoriam omnimodam ab Anno Urbis Romæ 752. ad Annum 1183. (CHriſti 1. ad 430.) miſſam ſibi una cum *M. Maximi*, Cæſarauguſtani Episcopii continuatione ab Anno CHriſti 468. ad 644. & *Entrandi* (Luitprandi) Ticinenſis Diaconi ab An. 644. ad 668. Apographum illius, Cæſarauguſtæ repertum *Joa. Cælderom* Franciſcanus An. 1619. 4. in ea urbe typis committi curavit primus vehementer interpolatum cum Chronico *M. Maximi* p. 95-105. & additionibus *S. Braulionis* & *Helece*, ſive *Helecanis* Cæſarauguſtanorum Episcoporum ad Maximum pag. 105.-112. & fragmentis carminum *M. Maximi* & aliorum. Ab eo tempore Thomas

mas Tamajus Vargas, regius Historicus edidit Dextrum defensum An. 1624. 4. Madriti, lingua Hispanica: *Flavio Lucio Dextro, Caballero Espannol de Barcelona, prefecto pretorio de Oriente, Governador de Toledo por los annos del Sennor de CCCC.defendido por Don Thomas Tamajo de Vargas.* Subjicitur: *Antigvedad de la religion Christiana en el reino de Toledo para muestra de la verdad de la doctrina de Flavio Lucio Dextro.* Postea Rodericus Carus Utrariensis presbyter Chronicon Dextri & continuatorum cum brevibus notis vulgavit Hispali 1627. *Franciscus Bivarius* Cisterciensis Monachus solum Dextri Chronicon cum amplo commentario Lugd. eodem anno 1627. fol. Maximi vero Chronicon cum *Braulionis & Helecanis, Tajonis & Valderedi* Episcoporum Cæsaraugustanorum additionibus, & ejusdem Bivarii commentario, præmissis *Balsaris de Sandoval & Mosco* apologeticis prælocutionibus pro Dextro & Maximo, excusum Madriti 1651. fol. Denique in laudati *Nicolai Antonii* Biblioth. Vet. Hispana Tom. 2. pag. 274. — 286. eadem Chronica exhibentur longe breviora, qui tamen ne-tiquam illa pro genuinis habet, sed quam plurimis & non inficiandis argumentis evincit recens illa & fortasse ab ipso

ipso Higuera fuisse conficta: de quo videtis etiam eundem Nicol. Antonium lib. 1. de jure exulum cap. 14. Cardinalem R. E. Josephum Saenz de Agvirre Tomo II. Concil. Hispan. pag. 54. sq. & Joan. Bollandum præfat. ad Tom. 1. Act. Sanctor. Januar. pag. 31. & ad Tomum 1. Act. Februarii pag. XVIII. seq. Papebrochium Tom. 4. Act. Sanctorum Maji pag. 14. b. Dionysius Petavius lib. 2. Epist. 14. ad Rosweidum, Chronicon Dextri vocat *hominis imperitissimi* ἀπορον & ἀδόκωτον κίνημα & omnino ψευδεπίγραφον, ab Hispano aliquo nebulone confictum.

Epistola commentitio huic Lucii Dextro, sive ut a Cornelio a Lapide appellatur tenebrionis sinistri Chronico præmissa non ad Hieronymum sed ad Orosium dirigitur his verbis: *Posteaquam ex Oriente, (ubi sicut nosti Præfectus prætorio fui,) domum redii, cœpit me vehementer tædere functionis munerum publicorum, totumque me converti ad ea studia, in quibus bonam vitæ meæ partem transegi, si non cum laude, citra notam pudoris tamen. Porro omnimodam historiam quam ab orbe condito ad hæc nostra tempora (Calderionis editio addit: id est ad annum 430. ad Consulatum XIII. Theodosii junioris) produxeram, & S. Hieronymo dedica-*
veram,

veram, quoniam ad manus ejus defuncti (atqui scripta jam erat a Dextro A. 392. cum Hieronymus obierit demum 420.) *pervenire non potuit, auctam & locupletatam tibi nuncupo, ut Historiarum scriptori, & patris mei (Paciani) amantissimo. Vale.* Verum Calderionis editio habet: *S. Presbytero Hieronymo non ita locupletatam dicaveram: sed quia ad ejus defuncti manus pervenire non potuit, multis locis auctam locupletatamque tibi homini Hispano Laetano & Historiarum scriptori ornatissimo & mei amantissimo nuncupo. Vale.*

Didacus DEZA, Ordinis Prædicatorum, Theologus Salmanticensis, Inquisitor Generalis, atque ex Episcopo Salmanticensi, Giennensi, Palentino & Hispalensi designatus Archiepiscopus Toletanus, obiit Anno 1523. * ætatis LXXX. Ejus scripta: *Prælectiones* novarum defensionum *pro S. Thoma Aquinate*, in quatuor libros Sententiarum. Hispali 1517.

* non 1525. ut Nicolaus Antonius Tomo I. Bibliothecz Hispanz pag. 216. neque 1515. ut Joannes Gottfried Olearius in Bibliotheca scriptorum Ecclesiasticorum pag. 197. Vide Epitaphium Dezzæ, quod exstat Hispali, & refertur a Jacobo Eckardo, qui de hoc Didaco, quem ille *Dezam* appellat, cæteris accuratius diserit Tomo 2. de scriptoribus Ordinis Prædicatorum pag. 51. seq. Qui aliis Jacobus, Hispanis auribus Didacus vel Diego.

1517. fol. quatuor Voluminibus, quorum secundo subjicitur *Defensorium* pro eodem Thoma contra *Nicolaum Lyram* & invectivas *Matthie Dorinck* in replicationibus contra *Paulum Burgensem* super Biblia, quod separatim viderat lucem Hispali 1491. 4. & Paris. 1514. 8. *Statuta* ministris sacri tribunalis observanda editaque Hispali 1500. & Methymnæ five Medinæ Campi A. 1504. *Concilium Hispalense* An. 1512. post editionem Hispalensem in 4. obvium in Agvirrii Conciliis Hispaniæ in limine Tomi 4. ubi sermones a Didaco habiti pag. 1. & 23. & Capita Concilii LXIV. in quibus caput V. contra *Vaticinatores* & *Magos*. Caput X. de *festis quibusdam tollendis*. Caput XXI. ne in *Ecclesiis* fiant *repræsentationes Passionis, Resurrectionis Christi, aliaque*. Caput LIII. ne *arces in Ecclesiis construantur*.

Cætera, nescio an edita, sunt: *Monotesaron*, five ex quatuor Evangeliiis unum, una cum affecta nec absoluta *Catena* veterum Patrum, illa exponentium. *Expositio Orationis Dominicæ*. *Eruditio Pastorum*, seu de eorum erga sibi creditas oves officio. *Relectio de Peccato Originali*. *Homiliæ in rotius anni festos & Dominicos dies*. *Commentarius inchoatus in Apocalypsin*. De auctario ad Vincentii Bandelli

delli librum *de Conceptione B. Mariae Virginis*, An. 1502. 4. edito, infra in VINCENTIO.

DIBINI *Correctoria* MSS. in Bibliotheca Quedlimburgensi, de quibus V. C. Tobias Eckardus in notitia illius Bibliothecae, edita A. 1723. 4. pag. 20. *Sunt Epistolae variis de casibus ad Episcopos, item ad Carolum Regem (Carolus IV. Imperatorem) & ipsius Caroli de variis argumentis, Epistolae, Privilegia, Mandata &c.*

DICTINIUS, Symphosii Episcopi filius, Episcopus in Hispania Asturicensis, cujus memoria ab illa Ecclesia etiamnum colitur 2. Junii. a) *Ob Priscilliani haeresin, quam profitebatur, ejecto cum aliis ejus sectae Episcopis Anno Christi 381. in Synodo Caesar-Augustana, successit Turibius, teste Idatio in Chronico. Sed damnato errore suo b) resipuisse & ab Ecclesia receptum iterum Dictinnium constat ex Innocentii I. Epistola ad Synodum Toletanam, & ex Leonis Magni Epistola XV. ad Turibium capite 16. in qua*

a) Benedictini ad Augustin. Tom. 6. edit. Amst. pag. 329.

b) In Synodo Toletana A. 400. vide Agvirrii Concilia Hisp. Tom. 2. pag. 137. Nicolai Antonii Bibliothecam veterem Hispanam II. 5. pag. 131.

qua tamen scripta Dictinnii c) legere prohibet, sicut Augustinus quoque libro contra mendacium ad Consentium cap. 3. & 17. & Concilium Braccarense secundum, A. 563. canone 17. Augustinus speciatim memorat Dictinnii librum, cujus nomen fuit *libra*, eo quod *per tractatus duodecim questionibus velut unciis* (tot enim libra constat) *explicabatur*: quod scriptum Priscillianistæ tantis extulere laudibus, ut talem libram, qua horrendæ blasphemie continentur (speciatim de eludendo martyrio & persecutoribus per mendacium & abnegationem declinandis) multis librarum auri millibus pretiorem esse judicarent.

DIDACUS Deza, supra, DEZA.

DIEDERICUS, vide infra, THEODERICUS.

Franciscus DIEDUS, Patricius Venetus, Christophoro Personæ in dedicatione versionis librorum Origenis adversus Celsum A. 1481. *Franciscus* DIETUS vir miræ doctrinæ & eloquentiæ, d) jam A. 1458. Patavii Oratione celebravit Bartholo-

c) Adde Paschasium Quesnellum ad Leonis Magni Epist. XV. pag. 449. Tillemont. Tom. VIII. memoir. pag. 518. D. Thomæ Ittigii appendicem de hæresiarchis p. 233.

d) Diarium Eruditorum Italiæ Tom. XVII. pag. 289. seq.

tholomæum Pajarinum *e*) & præter alias *Orationes* atque *Epistolas*, invecitivamque in *Franciscum Barocium*, sive *Barozzium*, Philosophum & Mathematicum: scripsit *vitam S. Rocchi* Confessoris, quem narrat obiisse A. 1327. anno autem 1414. innotuisse Patribus Concilii Constantiensis, quorum decreto ad propulsandam ingruentem luem *f*) eidem honores Sanctis debiti sunt impensi. *Operis epitomen habes*, inquit Vossius, *apud Franciscum Haræum* in *Vitis Sanctorum* Colon. 1630. fol. *die XVI. August.* At opus ipsum integrum reperies in *monumentis Sanctorum Veronæ*, quæ *Venetis sunt edita anno MD LXVI.* Obiit Diedus Veronæ An. 1483. *g*) quo centum fere annis junior Georgius Diedus Responsum de bireto rubro Cardinalibus religiosis dando, Romæ A. 1592. publici juris fecit.

DIEMO, aliis TIEMO, sive THIMO, *h*)
Ordinis *S. Benedicti*, ex illustri genere

F 2

Ger-

e) Vossius III. de Hist. Lat. pag. 601.

f) Vide Baronium ad Martyrolog. Rom. 16. August. & missam S. Rocchi, tempore pestis celebrandam apud Agvirrium Tomo IV. Conciliorum Hispan. pag. 719.

g) Trithem. cap. 869. de S. E.

h) Eundem esse *Thimonem*, qui aliis *Diemo*, recte notavit Sandius ad Vossium pag. 334. editionis a me curatæ.

Germanus, qui familiaris *S. Othonis*, Episcopi Bambergensis & Pomeranorum Apostoli A. 1139. *i*) defuncti, ejus *vitam* scripsit. Hac usum se testatur Andreas, Abbas *S. Michaëlis*, ut dicere me memini supra Tom. 1. pag. 248. ubi notatum etiam est videri vitam hanc superesse in libris tribus Anonymi de ejusdem *S. Othonis* vita, editis a Canisso atque deinde etiam ab aliis: sed hi non per modum dialogi scripti sunt, in illa autem colloquentes inductos Sefridum & Tiemonem Andreas testatur. De aliis Sanctorum vitis, quas huic Diemoni videntur tribuere Vossius, Cangiusque, nihil quicquam comperi.

DIEMO Trithemio, *k*) aliis THIEMO, vel TYEMO, aut etiam DIETHMARUS, sive THEODAMARUS, ex nobili Bojorum progenitus sanguine, Archiepiscopus *Salzburgerensis*, in Palästina captus & cæsus a Turcis Anno Christi 1101. *l*) *Acta passionis* ejus lecta Ottoni Frisingensi & Auctori Chronici Reicherspergensis, edidit Henricus Canissius Tom. IV. parte 2. pag. 666. (editionis novæ Tom. 3. parte 2. p. 103.)

DIE-

i) Arnoldus Wion Tom. 2. ligni vitæ p. 713.

k) Trithem. IV. 123. illustr. Benedictin. & Chron. Hirsau. ad Annum 1077.

l) Hundius metropol. Salzburg. pag. 6.

DIETERICUS, infra, THEODERICUS.

DIETGERUS, aliis THEOGERUS, five THEOGORUS, vel THEOCARUS, frater Folmari, Comitis Metensis, Abbas S. Georgii in sylva Hercinia, & Episcopus Metensis, abdicatoque circa Annum 1118. * Episcopatu Monachus Cluniacensis. Scripsit, teste Anonymo Mellicensi cap. 109. exemplo Gvilelmi, Abbatiss Hirsaugiensis, Magistri sui, *Traclatum de Musica*, in quo de ejus inventione, & numeris ac proportionibus juxta Arithmeticos breviter quidem, sed satis subtiliter egit.

DIETHMARUS, vide, DIEMO *Salzburg.* & infra, DITHMARUS.

DIETPOLDUS ab Anno 1176. Patavienfis Episcopus, Hundio in metropoli Salisb. pag. 207. THEOBALDUS, in reditu ex Palæstina, in quam cum Fridericus Barbarossa contenderat, extinctus A. 1189. Præter *Epistolam* ejus ad *Taganonem*, Decanum Pataviensem, memorari nihil comperi.

DIMALDUTIUS, supra, DAMALDUTIUS.

DINAMIUS, vide, DYNAMIUS.

F 3

David

* Sammarthani Tomo tertio Galliz Christianæ pag. 716.

David de DINANTO, supra, DAVID.
Nicolaus de DINCKELSPUHL, Svevus,
 Theologiæ Professor, & Gymnasii Vien-
 nensis Rector, qui Alberti V. Austriae
 Ducis legatus, interfuit Concilio Con-
 stantienfi A. 1414. & deinde Basileensi
 A. 1431. *Orationem* in exordio Concilii
 Constantiensis *ad Imperatorem Sigismun-*
dum habitam, sive præcipua ejus capita
 edidit V. C. Hermannus ab Hardt in
 Actis Concilii Constantiensis Tomo 2.
 pag. 182. Ejus *Sermones* avide a doctis
 lectos testis Æneas Sylvius Epist. 165.
 Argentorati 1516. fol. junctim prodire.
De dilectione DEI & proximi, Sermones
XI. De præceptis Decalogi. De Oratio-
ne Dominica. De tribus partibus pæniten-
tiae. De octo beatitudinibus. De septem
peccatis mortalibus. Confessionale peccato-
rum, & de quinque Sensibus. Præterea a
Trithemio cap. 738. memorantur ejus
libri IV. super Sententias, & Quæstiones
Sententiarum. De septem donis Spiritus
Sancti. De octo vitiis capitalibus. De
præcepto charitatis. De peccatis lingvæ.
Sermones de tempore, de Sanctis, & Ser-
mones morales. His a Simlero addi
video, de contractu emtionis & venditio-
nis circa avaritiam: a Possevino: Quæ-
stionem Magistralem de hæresibus ac veri-
tatibus Catholicis, MS. in Bibliotheca Cæ-
sarea,

sarea, & ab Henrico Warthono ad Caveum: *De donis Spiritus Sancti. De gratitudine & ingratitude, & de Communionne Sacramentali.* MSS. in Bibliotheca Augustana. Scripta pleraque hujus Dinckelspuhlîi, ut Commentarii in IV. libros sententiarum & Sermones MSS. in Bibliotheca Paulina Lipsiensi. Vide Oudinum Tom. 3. p. 2302.

Rogerus DIMOCCUS, aliis DINMOCK, sive DYMMOCHUS, Anglus, Theologus Oxoniensis, Ordinis Prædicatorum, cujus opus contra XII. errores & hæreses Lollardorum ad gloriosissimum & metuentissimum Angliæ & Franciæ Regem Richardum II. MSS. in Bibliotheca Academia Cantabrigiensi & Colbertina. * Ejus librum pugne contra Wicelivum, sive Wiclefsum gesta ad eundem Richardum II. Regem, defunctum A. 1399. inspexisse se referens Johannes Lelandus cap. 441. idem opus intelligit, sicut notum est Wiclefistas venire nomine Lollardorum. Præterea *Ordinarias* Rogeri *Questiones* memorant Baleus VII. 9. & Pitseus pag. 547.

DINOTHUS, Abbas Bannochorensis, laudatus Bedæ Hist. Angl. lib. 2. cap. 2. aliis DIONOTUS *Avonius*, qui in Synodo

F 4

do

* Vide Jacobum Qvetif Tomo 1. pag. 699. & 700.

do Claudiana Vectiorum, five Wigornienſi Anno Chriſti 601. traditur, ut eſt apud Lelandum cap. 44. *copioſe, graviter, doctè de non admittenda Gregorii Papæ aut miſſi ab eo Auguſtini Monachi auctõritate diſputaſſe. Præterea defendiſſe Archiepiſcopi Menevenſis in rebus Eccleſiaſticis poteſtatem. In ſumma, concluſiſſe, non eſſe e re publica Britannorum, ut Romanorum faſtum vel Saxonum tyrannidem in communionem admiſſerent. Atque eodem Lelando iudice, quæ erat Dionoti eruditio, rectè ſentiebat, non eſſe penes Romanum, ut gentem advenam, (Saxones) fidei prætextu, in alieno (Britannico) confirmaret imperio. Nam ſi id admiſſerent, non deeſſet fucus ad explodendos quoscuq; e regnis ſuis Principes. Verba ipſa quædam Dinothi ex MSto Codice Anglo-Saxonice deſcripta & Anglice cum Latina verſione publicavit Henricus Speelmannus Tomo 1. Conciliorum Angliæ pag. 108. quæ cur conficta ſub Dinothi nomine viſa ſint Schelſtratenò * & quibusdam aliis, conjicere facile licet, rationem videre non licet. Sententia verborum hæc eſt: *Notum ſit & abſque dubitatione vobis, quod nos omnes ſumus & quilibet noſtrum obedien-**

* Mem. de Trevoux A. 1709. pag. 823.

dientes & subditi Ecclesiæ DEI & Papæ Romæ, & unicuique vero & pio Christiano ad amandum unumquemque in suo gradu in perfecta charitate, & ad juvandum unumquemque eorum verbo & facto fore filios DEI: & aliam obedientiam quam istam non scio debitam ei quem vos nominatis Papam, nec esse Patrem Patrum vindicari & postulari: & istam obedientiam nos sumus parati dare & solvere ei & cuique Christiano continuo. Præterea nos sumus sub gubernatione Episcopi Caerlegionis super Osca, qui est ad supervidendum sub DEO super nobis, ad faciendum nos servare viam spiritualem. Quæ præterea a Baleo I. 70. & Pitseo pag. 104. seq. perhibetur scripsisse Dinothus, *Defensorium jurisdictionis sedis Menevensis: De conservandis Britannorum ritibus: Disputationum librum*, aliumque *Orationum & Epistolarum*, & in sacram Scripturam *Commentarios*, ea nemini visa, & ex sola conjectura, ut in aliis non raro ab his factum, tributa esse mihi persvasdeo.

Edmundus DINTERUS, sive de DINTER, Sylvaducensis, Wenceslai, Antonii, Joannis & Philippi Boni, Ducum Brabantiz, a secretis, defunctus Bruxellæ Anno 1448. scripsit brevem *Genealogiam Ducum Burgundie, Brabantie &c.* quam

Hunibaldi fabulas secutus a Priamo Hectoris filio repetit. Prodiit Argentorati 1529. & in Tomo tertio scriptorum Germanicorum Freheri pag. 230. editionis nuperæ Struvianæ: utrobique præmissam habens vitam Philippi Burgundi, qui Philippi Boni, Burgundiæ Ducis, filius fuit & ab Anno 1517. Episcopus Ultrajectinus. Sed hujus vitæ a Gerharδο Geldenhauer, Noviomago, compositæ editæque scriptor a Sweertio pag. 229. perperam Dinterus traditur: præter rem etiam edita esse scribitur An. 1519. nam obitus Philippi hujus, quem describit, incidit in A. 1524. Ineditum adhuc in Belgio servatur Dinteri *Chronicon*, sive *Historia Ducum Erabantia*, de qua Valerius Andreas, p. 203. Aubertus Miræus in *Chronico Belgico* pag. 386. &c. Oudinus Tomo tertio pag. 2386.

DINUS *Compagnus* Gonfalonierius, sive Prætor Florentinus, defunctus A. 1323. Ejus *Oratio ad Joannem XXII.* edita Florentiæ A. 1547. & *Chronicon Florentinum* libris III. ab Anno 1280. ad 1312. verum non Latino, sed culto sermone Hetrusco scriptum, in Clarissimi Muratorii scriptorum Italiæ Tomo IX. pag. 463. Mediolani 1726. sol. Carmina ejus quædam itidem Hetrusca in Leonis Alatii

latii dramaturgia. De aliis ineditis ejus Julius Niger in historia scriptorum Florentinorum pag. 146.

DINUS *de Garbo*, Bruni Chirurgi Florentini filius, discipulus Thadæi Medici, pater Thomæ de Garbo, cujus summam Medicinæ laudat Trithemius cap. 613. Dinus hic Bononiæ primum, deinde Senis artem Medicam professus diem obiit A. 1327. Scripta ejus feruntur in *Hippocratis, Galeni, & Avicennæ* libros quosdam Commentaria. Enarratio in *Gvidonem de Cavalcantibus* de natura Veneri amoris, Venetiis 1498. fol. *Chirurgia*, Ferrariæ 1485. in fol. *Diversarum Questionum* liber, ex quibus est illa de *Cœna & Prandio*, excusa cum Andreæ Thurini operibus, Romæ 1545. in fol. *De malitia variæ complexionis*, &c. Vide (præter Bibliothecæ Medicæ scriptores) Trithemium cap. 532. & Julium Nigrum pag. 146. seq.

DINUS, five DYNUS *de Rossionibus*, a patria Mugello, agri Florentini opido *Mugellanus*, Juris utriusque peritissimus Bononiæ docuit, extinctusque est A. 1303. Vide Pancirollum II. 45. Ejus opera usus esse dicitur Bonifacius VIII. * in com-

* Vide Marcum Mantuanum de Jctis illustribus pag. 46c.

componendo *sexto Decretalium libro*, quem etiam post Gvilelmum Mandagoti, Archidiaconum Nemaufensem, Commentariis illustravit: quanquam Juris Canonici parum peritum arguit Johannes Andreæ apud Joannem Fichardum in vitis Jctorum pag. 407. Quæ in *titulum de regulis Juris in sexto* scripsit, *mirabile commentum* vocat Johannes Baptista de Gazalupis pag. 503. Fallitur autem Julius Niger cum pag. 147. *historiæ scriptorum Florentinorum* ait Dinum sex libros Lugduni, Parisiis, Coloniz & Venetiis editos scripsisse in *titulum de regulis Juris*, illum nempe *titulum* animo cogitans, qui libro ultimo Digestorum habetur. Sed Dinus scripsit in Bonifacii VIII. *regulas Juris LXXXVIII.* qui librum sextum Decretalium claudunt. Cætera illius Jcti scripta, ut *de præscriptionibus, de successionibus* &c. apud eundem Nigrum videantur, & apud Trithemium cap. 515. &c.

DIOCLEATES, Presbyter, *de regno Slavorum* editus Latine in Joannis Lucii opere de regno Dalmatiz & Croatiz a gentis origine ad Annum 1480. Amstelod. 1666. fol. & ex Italica versione, in Mauri Orbini opere, cui titulus: *il regno delli Slavi, hoggi detti Schiavoni.* Pisauri 1601. fol. Odo

Odo de DIOGILO, (aliis de *Dezil*) Abbas S. Cornelii Compendiensis, deinde ab Anno 1153. S. Dionysii in Gallia, scriptor *itineris transmarini* A. 1147. suscepti a Ludovico VII. Rege Francorum in Orientem *libris VII.* editi a Petro Francisco Chifletio S. J. Divione 1660. 4to, una cum S. Bernhardi illustri genere asserto. Vide Oudinum Tomo secundo pag. 1443.

DIONOTUS, supra, DINOTHUS.

DIONYSIUS patria Calaber, Episcopus Romanus fuisse perhibetur * per annos decem, a 22. Julii Anno Christi 259. ad Annum 269. 26. Decembris. Vide Petri Constant Epistolas Pontificum p. 270. seqq. ubi post fragmenta Græca Dionysii Papæ & Synodi Romanæ ab eo habitæ *Epistolarumque* ad Dionysium Alex. *adversus Sabellianos*, & Dionysii Alexandrini elenchi & apologiæ, siue Epistolarum ad Dionysium Romanum pag. 292 notat ab Isidoro Mercatore duas Dionysio Papæ suppositas fuisse *Epistolas*, unam *ad Urbanum præfectum*, alteram *ad Severum Episcopum*. Eisdem falsitatis con-

* Alias sententias vide in diversis editionibus Pontificalis veteris apud Schelstratenum pag. 434. 435. Tomi 1. Antiquitatis Ecclesiæ illustratæ.

convictas videre est in Blondelli Pseudo-Isidoro pag. 349. seq. Quod autem Ludovicus Jacobus pag. 62. Bibliothecæ Pontificæ huic Dionysio ex fragmentis commentitii Luitprandi Ticinensis pag. 295. adscribit *librum de situ Orbis*, error est manifestarius, cum toto cœlo & majore quam sæculi intervallo differat ab Episcopo hoc Dionysio Dionysius periegetes, ethnicus cujus carmen Græcum insigne hujus argumenti habemus. Similiter ferri non potest, quod eodem loco *Commentarius adversus Arianas hæreses* Dionysio Papæ tribuitur, cujus tempore, Arii hæretici nomen nondum erat auditum, quod fieri cœpit ab Anno 316. Neque *adversus Paulum Samosatenum* scripsit Dionysius Papa, sed Dionysius Alexandrinus Episcopus, sicut a Caveo jam bene notatum video.

DIONYSIUS *Abbas*, infra, DIONYSIUS *Exiguus*.

DIONYSIUS *de Burgo*, S. Sepulchri Civitate Ducatus Spoletini in Italia, frater Eremitarum S. Augustini, clarus circa Annum 1412. si audimus Trithemium cap. 728. Sed & illud emendandum & quod supra Tom. I. pag. 832. scripsi eum A. 1380. claruisse. Nam verius est, gratiosum fuisse apud Robertum, Regem Si-

Sicilia, laudatum a Petrarcha vivum mortuumque, & diem obiisse Neapoli An. 1339. Vide Josephum Pamphilum pag. 49. 50. & Elssium pag. 169. qui præter alibi memorata a me, Postillas ejus in *Epistolam ad Romanos* laudant & *Commentarium in Aristotelis Poëticen*. His addendum quod *tropologicæ* ejus *enarrationes in Ovidii metamorphosin* prohibentur in indice Clementis VIII. ut Possevinus observavit, idque sapienter judicatum ab auctoribus indicis, nemo cui cor sapit negaverit. Ac fortasse idem vel magis quoque hoc merebantur tropologicæ quædam frigidissimæ, quibus læros etiam libros contaminare vacordia maleficatorum interpretum quorundam jampridem non dubitavit.

DIONYSIUS *de Lerwis*, patria *Ryckelius* Belga in ditione Leodicensi: Magister Artium Colonienſis, inter *Carthusianos* Ruremundæ apud Geldros nomen professus suum, ubi etiam diem obiit Anno 1471. ætatis 77. ingenii & doctrinæ gloria cognomen *Doct̃oris Eccl̃astici* promeritus. De eo consulenda Acta Sanctorum XII. Martii Tom. 2. pag. 245. seq. ubi etiam vita scripta a Theodorico Loërio a Stratis, Carthusiano Colon. pag. 247. ex editione Colon. 1532. 8. ut præteream quæ de eo, revelationibusque illi

illi factis Petrus Dorlandus libro septimo Chronici Carthusiensis cap. 6. seqq. aliique. Lucubrationum multitudine siue æquavit, siue superavit S. Augustinum, in illis scribendis nullo amanuensis usus. Elenchum universorum opusculorum & commentariorum suorum ipse rogatus descripsit, qui exstat apud Bzovium ad Annum 1471. num. XXI. Tom. XVIII. pag. 10-15. & in Theodori Petreji Bibliotheca Carthusiana pag. 50 — 84. conferendus cum titulis apud Gesnerum; Simlerum & Possevinum ex Trithemii capite 820. & apud Sweertium pag. 215. De editionibus accuratius tradunt Valerius Andreas in Bibliotheca Belgica pag. 186. & Henricus Warthonus ad Caveum; Lugdunensis editio omnium operum hujus Dionysii XII. Voluminibus, in fol. quam A. 1658. exspectare jussit Labbeus de S. E. T. 1. p. 266. nondum lucem vidit quod sciam. In libello *de quatuor novissimis* caute legendum monuit Bellarminus pag. 404. de S. E. & vernaculæ versiones hujus libri prohibentur in Indice expurgatorio, quæ tamen exstant in variis lingvis, ut Hispanica Madrit. 1630. Italica 1583. 12. Nempe vitio datum Dionysio est, quod art. 47. ob quasdam visiones docet animas in purgatorio incertas

tas esse de æterna sua salute, quod oppugnandum sibi sumit idem Bellarminus lib. 2. de purgatorio cap. 4. Exstat & Germanica versio librorum quinque *adversus Alcoranum & Sectam Mahometicam*, quam confutandam sibi delegit Dionysius exemplo amici sui Nicolai Cusani. Strassburg 1540. fol. Dionysii von Rickel Alcoran, oder des Türckischen Alcorans Inhalt und Ablehnung. De ejus *Commentariis in sacram Scripturam* videndus Richardus Simon III. 34. historia Critica Novi Testamenti pag. 487. seq. Notitiam singulorum si quis requirat, & editionum, Jacobi le Long Bibliothecam sacram exegeticam consulat pag. 828. 829. illisque addet *Enarrationem Epistolarum & Evangeliorum* typis expressam Paris. 1544. fol.

DIONYSIUS Cassinensis Monachus, scriptor *vite S. Lidgani*, Abbatis S. Cæcilie Ordinis Benedictini in agro Setino, defuncti An. 1118. ad quem annum Baronius num. 28. *Scriptis res ab eo gestas Dionysius Monachus Cassinensis, sed earum mendis obsitas legisse nobis contigit.*

DIONYSIUS Caroli loci Monachus Cisterciensis circa Annum 1230. composuit *Compendium vite S. Gvilelmi, Bituricensis Archiepiscopi*, & quondam Caroli loci Abbatis, qui obiit An. 1209. X. Januarii,
Tom. 2. G rii,

rii, a) ad quem diem adire licebit *Su-
rium & Acta Sanctorum* Tomo I. Ja-
nuarii.

DIONYSIUS *Cisterciensis* junior, *Doctōris
clari ac subtilis* elogio mactatus a Caro-
lo de Visch in *Bibliotheca Ord. Cisterc.*
pag. 84. scriptor *Commentariorum in Ma-
gistri sententiarum quatuor libros*, qui
prodiere sub nascentis typographiæ ini-
tia, Parisiis in folio apud Poncium le
Preux.

DIONYSIUS *Collensis*, *Hetruscus*, Augu-
stinianus circa Annum 1470. scripsit *de
arte sermocinandi, de pulchritudine pacis,
& tractatum de morte*, cujus omnium
ferme capitum hoc est exordium:
Omnes morimur & quasi aqua dilabimur.
Vide Elssium pag. 169.

Monachus Canobii S. DIONYSII, scriptor
*corvus gestorum Dagoberti I. filii Chlo-
tarii II. Regis Francorum* ab Anno 628.
ad 638. Exstant in Tomo I. *Andrez du
Chesne* pag. 571. - 589.

Anonymi Benedictini *Chronicon Ecclesiæ*
S. DIONYSII breve ad Cyclos Pascha-
les, ab Anno 986. ad 1292. Tomo II.
spicilegii Dacheriani pag. 808. & To-
mo II. edit. novæ pag. 495. ad 498.

DIO-

a) *Sammarthani* Tom. I. *Galliæ Christianæ* pag.
174.

DIONYSIUS *Exiguus*, natione Scythæ, *b*) Monachus & Abbas Romanus, *c*) magna laude magnisque studiorum meritis nomen ingens consecutus diem obiit ante Annum 556. quo librum de Divinis lectionibus scripsisse se Cassiodorus jam senex significat. Scripta ejus sunt:

I. *Cyclos Paschalis* quinque cyclorum sive enneadecaëteridum, constans annis XCV. primo ducto ab Anno Christi DXXXII. desinensque in A. DCXXXVI. cum alii ante eum imperfectioribus cyclis usi fuissent, vel annos a Diocletiano, cujus initium in Anno Christi 284. incidit, computassent. Ita enim Dionysius: *d*) *Quia vero S. Cyrillus primum Cyclum* (XCV. annorum) *ab Anno Diocletiano CLIII. e*) *cæpit, & ultimum in CCXLVII. f*) *terminavit, nos a CCCXLVIII. g*) *anno ejusdem, Tyranni*
 G 2 *potius*

- b*) Cassiodor. cap. 23. de institutione Divinarum Litterarum.
- c*) Beda de ratione temp. cap. 45. Sigebertus cap. 27. de S. E. Baronius ad Annum 527. num. 67. 71. seq.
- d*) Epistola ad Petronium Episcopum scripta Au. Christi 525.
- e*) Christi 437.
- f*) Christi 531.
- g*) Confer Marium Scotum ad Annum 526. in Tomo uno Pistorii p. 445.

*potius quam Principis, inchoantes, nolimus circulis nostris memoriam impii & persecutoris innectere, sed magis elegimus. AB INCARNATIONE DOMINI NOSTRI JESU CHRISTI b) annorum tempora prænotare, quatenus exordium spei nostræ notius nobis existeret, & causa reparationis humanæ, id est passio Redemptoris nostri evidentius eluceret. Hunc Cyclum Anno CHristi DXXV. composuisse se Dionysius testatur, integriorem autem primus ex Codice Remensi, Colbertino & Digbæano vulgavit atque erudite illustravit D. Joannes Gvilelmus Janus ὁ μαμαεῖτης in historia Cycli Dionysiani, Wittembergæ 1718. 4. In hac pag. 59. occurrit *Epistola ad Petronium Episcopum*, sive *Prefatio*, edita pridem a Petavio ad calcem tomi secundi doctrinæ temporum pag. 874. (editionis Amstelodam. pag.*

- b) Præter Pagium dissert. de periodo Græco Rom. Mabillonium pag. 176. de re diplomatica, Ricciolum lib. VIII: Chronologiz reformatæ cap. 1. pag. 208. G. J. Vossium lib. de annis CHristi Tom. VI. Operum pag. 65. consulenda dissertatio V. C. Georgii Alberti Hambergeri de epochæ Christianæ, quæ a Dionysio hoc *era Dionysiana* audit, ortu & auctore, Jenæ 1707. 4. Franciscus Maria Florentinius ad Martyrolog. Hieron. pag. 185. seq. Andreæ Kobavii, S. J. vindiciæ Astronomicæ pro Dionysio ejusque *era*, Viennæ Austriæ 1643. 8.

pag. 498.) & Bucherio ad Victorii Canonem Paschalem pag. 485. Sequitur apud Janum pag. 74. Cyclus decemnovennalis ab anno Diocletiani CCXXIX. Christi 513. ad 531. inde pag. 76. Cyclus ipse Dionysianus annorum XCV. ad Annum Christi 532. ad 626. descriptus per columnas octo, quarum hæc addita clavis sive interpretatio:

*Linea, Christus, Tuos prima est que continet annos,
Atque secunda tenet cycli que Indictio constat,
Servabit numeros Epactis tertia certos,
Quarta dies numerat septem i) bissextilis anni
Quinta tibi cyclos Lunaris k) computat anni,
Jam quartas decimas designat sexta-que lunas,
Septimanam Paschæ l) ostendit tempus-que diemque,
Ætatem Lunæ monstrat novissimus Ordo.*

Deinceps apud laudatum Janum succedunt pag. 79. *Argumenta XVI. de titulis*
G 3

i) Dies hebdomadæ, *Aurum* quem solemus *nummerum* appellare.

k) ἔτη Γεληνης.

l) τὸ νομικὸν Πάσχα.

lis Paschalibus, ÆGYPTIORUM inve-
stigata sollertia, ut presentes indicent,
 primum edita ex Codice Digbæano.
 Horum Argumentorum præter Diony-
 sium ipsum Epistola ad Petronium, me-
 minit Ceolfridus apud Bedam V. 22.
 Eadem inter Bedæ Opera Tom. I. p. 321.
 leguntur, sed variis interpolata modis,
 hoc titulo: *Canones lunarium decemuo-*
valium Circularum. Argumentum deci-
 mum quartum ex hisce ediderat Can-
 gius ad calcem Chronici Paschalis num.
 XXIV. pag. 481. inscripseratque: *Argu-*
menta Ægyptiorum, quorum meminit Dio-
nysius in Epistola ad Petronium & Victo-
rius in Canone Paschali. Denique Janus
 pag. 95. subjunxit PROTERII, *m*) Epi-
 scopi Alexandrini ab Anno 451. ad 472.
 scriptam An. 454. Epistolam Paschalem
 ex Dionysii versione, ad Codices MSS.
 Bodlejanum, Cottonianum atque Dig-
 bæanum emendatam: & pag. 105. Epi-
 stolam Dionysii *ad Bonifacium*, primice-
 rium notariorum, Bonumque secundice-
 rium scriptam An. Christi 526. de ratio-
 ne Paschæ. Utraque hæc Epistola et-
 iam obvia apud Petavium pag. 497. &
 499. atque apud Bucherium pag. 82. &
 489. Proterii Epistolam Paschasius quo-
 que

m) De Proterio Henschenius in Actis Sanctorum 28.
 Febr. T. 3. p. 729. seq.

que Quesnellus edidit post Epistolam Leonis Magni centesimam tertiam, qui Paschasius etiam videndus in notis pag. 502. 503. & in vita Leonis ad Annum 454. pag. 171. Quoniam vero deprehensum est ab ipso Dionysio, *n*) ac deinde ab aliis, cyclum quinque enneadecaeteridum non sufficere ad regulam, qua novilunia & ad easdem ferias non modo redeant, sed & eodem tenore pertexantur, hinc probatus est Cyclus VICTORIANUS enneadecaeteridum XXVIII. sive Annorum DXXXII. qualem ISIDORUS ab A. C. 721 exorsus est, & Jo. Noviomagus ad *Bedam* o) ab A. 1063. Eundem Annorum quingentorum & triginta duorum Cyclum, sed alio computandū principio secuti etiam sunt Græci, ut constat ex Maximi Martyris computo Ecclesiastico *p*) & ex Chronico Theophanis pag. 39. quibus addi potest Johannes Archipresbyter, a quo descriptum Græce tertium decimum magnum

G 4

hujus-

n) Epist. ad Petronium. Albericus Chron. ad Annum Christi 820. pag. 171. *Secundum quosdam finitur novies magna tabula Dionysii, quæ est annorum DXXXII. hoc anno ab initio Mundi.*

o) Supra Tom. 1. pag. 498.

p) In Uranologio Petavii pag. 129, editionis Amstelodam.

hujusmodi Circulum ab Anno CHristi 876. ad 1408. MS. habet eruditissimus noster Joannes Christophorus Wolfius, sunt autem:

Cyclus I. 532. ab Orbe condito usque ad annum Enos XCVII. ante CHristum 5066.

II. 1064. usque ad annum Jared CXXX. ante CHristum 4534.

III. 1596. usque ad annum Lamech CXLII. ante CHristum 4002.

IV. 2128. usque ad annum Noë CCCCLXXXVI. ante CHristum 3470.

V. 2660. usque ad annum Heber XXIII. ante CHristum 2938.

VI. 3192. usque ad annum Nachor XXIX. ante CHristum 2406.

VII. 3724. usque ad annum Aram LVIII. ante CHristum 1874.

VIII. 4256 usque ad annum Philistorum VI. ante CHristum 1342.

IX. 4788. usque ad annum Ezechiz LXX. ante CHristum 810.

X. 5320. usque ad annum Philometoris XVI. ante CHristum 288.

Natus CHristus 5508.

XI. 5852. usque ad annum Constantii junioris VIII. post CHristum 344.

Cyclus

Cyclus XII. ab A. 6384. usque ad A. Basilii
Macedonis X. post CHristum
876.

XIII. 6916. usque ad annum Manu-
elis Palæologi XXIV. post
CHristum 1408.

Omitto quod in Cyclo isto majore et-
iam annor. 532. defectus adhuc quosdam
annotavit sagax recentiorum industria,
vide Epistolam Paschalem Theodori
Skuminowicz, Episcopi Gratianopolita-
ni, editam Dantiscei 1659. 4. & Episto-
lam Joannis Baptiste Riccioli eidem sub-
jectam, & hujus Chronologiam reform-
atam lib. 1. cap. 27. pag. 69. Petavium
VI. 5. de doctrina temporum &c. Ano-
nymi Observationes in Prosperi & alio-
rum cyclum annorum LXXXIV. Amst.
1733. 4to. Acta Eruditorum An. 1734.
pag. 164.

Rogatus a *Stephano*, Salonitano in Dal-
matia Episcopo, Dionysius collegit & e
Græcis exemplaribus Latine vertit *Co-
dicem Canonum Ecclesiasticorum*, quos *ho-
die*, inquit Cassiodorus cap. 23. *Divin.
Lect. usu celeberrimo Ecclesia Romana
complectitur*. Amplexa etiam est Gallia.
Vide Sirmondum præfat. ad Concilia
Gallicana Tom. 4. Operum pag. 628.
Carolus le Cointe Annal. Francorum
Tom. 2. pag. 177. seq. & Tom. 6. p. 44.
G 5 seq.

seq. sed & Paschasium Qvesnellum disertat. XVI. ad Leonem Magnum. In hoc Codice exstant: a)

Canones Apostolici quinquaginta.

Canones Concilii Niceni XX.

Ancyrani XXIV.

Neocæsariensis XIV.

Gangrensis XX.

Antiocheni XXV.

Laodicensi LIX.

Constantinopolitani III.

Chalcedonensis XXVII.

Sardicensis XXI.

Carthaginensis & diver-

forum Conciliorum *Africane* Provinciz, CXXXVIII.

Editionem Codicis hujus Dionysiani, sed ex interpolato, ut videtur, b) Codice debemus Christophoro Justello, Parisiis 1628. 8. unde recusatus est in Tomo priore Bibliothecæ Canonice Gvilelmi Voëlli & Henrici Justelli, præmissa Dionysii ad Stephanum *Epistola* p. 101. Parisiis 1661. fol. atque inde in Conciliorum Tomis.

Primus etiam Dionysius collegit & digessit *librum decretorum*, sive decretalium

a) Confer. Bibliothecæ Græcæ Tomum XI. pag. 4. & 61.

b) Vide Paschasium Qvesnellum pag. 774. seq. ad Leonem Magnum.

lium Epistolarum Pontificum Romanorum, rogante *Juliano* Presbytero Romano tituli S. Anastasie, ad quem *Epistola* (a Blondello & ex Sirmondi Codice a Justello edita) præmittitur. In hac collectione exstant decreta nulla ante Siricium: quæ vero exstant, hæc sunt:

XV. Decreta	<i>Siricii</i> , Papæ ab A. 385. ad 398	
LVII.	<i>Innocentii I</i>	402. 416
IV.	<i>Zosimi</i>	417. 418
IV.	<i>Bonifacii I.</i>	418. 423
XXII.	<i>Celestini</i>	423. 431
XLIX.	<i>Leonis I.</i>	440. 461
XXVIII.	<i>Gelasii</i>	492. 496
VIII.	<i>Anastasi</i>	496. 498

Hæc collectio sæpius edita in Tomis Conciliorum & cum Codice Canonum a Justello c) & in Bibliotheca Canonica: Exstat & MS. vetus versio Theotisca utriusque sylloges, tum Canonum, cum Decretorum, nisi quod decretis etiam alia Pontificum, qui post Dionysium fuere, accesserunt. Vide Bernhardum Pez Tomo 1. Anecdotorum pag. 373. 401.

Latine vertit Dionysius porro:

- 1 *Proterii* Epistolam Paschalem, de qua supra pag. 102.

2 *Vi-*

c) Bibliothecæ Græcæ Tom. XI. pag. 13.

2. *Vitam S. Pachonii Abbatis* cum præfatione, quam a Lipomanno & Surio omiffam miratur Baronius ad Martyrolog. Rom. pag. 218. Sed cum illa præfatione exstat in Heriberti Rosweidi *Vitis Patrum* pag. 85. & in *Actis Sanctorum XIV. Maji*. Præfatio dirigitur ad nescio quam Dominam, quam *venerandam sibi & in Christo quoque magnificentiſſimam* Dionysius appellat.
3. *Epistolam de fide*, a Proclo Constantino-politano ad Armeniæ Presbyteros & Archimandritas * per Theodosium sive Theodorum Diaconum missam Anno Christi 435. quæ cum Dionysii versione, præmissa ejus *Epistola ad Felicianum Pastorem* prodiit in antidoto adversus hæreses, Basileæ 1528. fol. & deinde sæpius recusa est, ut dixi in Bibliotheca Græca Tom. VIII. pag. 605. seq. Occurrit etiam in Conciliis Harduini Tom. 1. pag. 1722.
4. Ejusdem Procli, Cyziceni adhuc Episcopi, *Laudationem in sanctissimam Θεοτόκον Mariam*, contra Nestorium dictam publice Constantinopoli A. 429. Latine e MSto Vaticano publicavit & Dionysio versionem tribuit Vincentius Riccar-

* Vide Baluzii Concilia Tom. 1. pag. 946.

Riccardus in sua Procli operum editione pag. 673. Romæ 1630. 4. Cum eadem versione, quam vero non Dionysii, sed Marii Mercatoris esse putat, vulgavit Johannes Garnerius Tom. 2. Operum Mercatoris pag. 19. Parisiis 1673. fol.

- 5 Gregorii Nysseni (perperam Emeseni in quibusdam Trithemii editionibus) *de conditione hominis*: edita primum Colonia 1537. fol. & deinde 1551. Basileæ 1562. Colonia 1573. in Latinis Nysseni editionibus, sed omissa versione præfationis Nyssenianæ, & Dionysii Epistola dedicatoria *ad Eugippium* Presbyterum, quam utramque e MS. Corbejensi vulgavit Joannes Mabillonius in limine Tom. 2. Analectorum, Parisiis 1677. 8. (in nova editione Paris. 1723. fol. pag. 59.) Eugippius ille idem, quem cum Dionysio celebrat Cassiodorus Divinar. Lect. cap. 23.

Basilii homilias in hexaëmeron, interpretatum esse Dionysium scribit clarissimus Caveus, ubi de Basilio: sed suspicor memoriæ ejus obversatam Nysseni imaginem, & cum Basilio permutatam fuisse.

6 *Marcelli Archimandritæ spelæi Emesæ vicini historiam inventionis capitis S. Johannis Baptiste, factæ in Urbe Emesæna* * An. 453. ad Gaudentium Abbatem. Edidit Cangius pag. 205. ad calcem tractatus historici de capite Joannis Baptiste, Parisiis 1665. 4to, & Daniel Papebrochius in Actis Sanctorum Junii, Tom. IV. pag. 721-728. cum notis.

7 *Epistolam Synodicam S. Cyrilli & Concilii Alexandrini contra Nestorium cum XII. Anathematismis Latine versam ad Petrum Episcopum, quæ subjecitur Codici Canonum Dionysiano a Christophoro Justello vulgato Parisiis 1628. 8vo, & in Tomo priore Bibliothecæ Canonice Gvilelmi Voëlli & Henrici Justelli pag. 175. & in Tomis Conciliorum. Interpretationem vero Epistolarum duarum Cyrilli ad Succensum, quas a Dionysio versas Possevinus memorat, nemo adhuc, quod sciam, in lucem protulit.*

DIONYSIUS Historicus quem ex Jornanandis cap. 19. de rebus Geticis, Vossius memorat & Cangius, nec Latine scripsit nec historicus est, sed Jornandes secu-

* Vide Sozomenum VIII. 21. & Lambecium Tomo VIII. pag. 89.

secutus est Eusebianum Hieronymi Chronicon in quo ad A. 255. hæc leguntur: *Pestilens morbus multas totius Orbis provincias occupavit, maximeque Alexandriam & Ægyptum, ut scribit Dionysius, & Cypriani, de mortalitate testis est liber.* Dionysius autem Alex. scriptor Græcus Christianus intelligitur, ex cujus Epistola Paschali testimonium de illa lue longe lateque grassante exstat apud Eusebium VII. histor. Eccles. cap. 22. Recte hoc observatum Christophoro Sandio in observationibus ad Historicos Latinos Vossii pag. 4. seq.

DIONYSIUS *Paleotus*, Ord. Minor. auctor Officii proprii de B. Catharina Bononiensi, quod ab An. 1426. Clementis VII. concessione in ejus Natali peragitur. Vide Waddingum pag. 103.

DIONYSIUS *Soulechat*, Ord. Minor. cujus *scedula revocationis quorundam articulorum* in disputationibus solennibus per eum Parisiis & in curia Romana A. 1365. & 1369. factæ exstant in Bibliotheca Patrum, ut in novissima Lugdunensi editione Tom. XXVI. pag. 488 - 490.

DISCIPULUS sub cujus nomine exstant A. 1418. scripti a) *Sermones de tempore,*
&

a) Jacobus Quetif Tom. I. Bibl. Dominicanorum pag. 763.

& de Sanctis, cum exemplorum promtuar-
rio ac miraculis B. Virginis, quibus an-
nexi sunt etiam casus Papales & Episco-
pales, atque à sacra Communione inhibi-
tiones. in fol. vetus editio sine anno &
loco, b) & Noribergæ 1480. Bâfileæ 1482.
Spiræ 1483. Daventriæ 1485. fol. tum
Norimbergæ 1514. Colon. 1518. Paris.
1519. 4. Lugd. 1520. 4. Venet. 1598. 4.
& Moguntia 1612. 4. Auctor JOHAN-
NES HEROLT, * Teuto, Ord. Præd.
qui scripsit etiam *Quadragesimale & de
bello Albigenfium*. c) Exstant quoque
ejus sermones super Epistolas Dominicales,
collecti e sermonibus Wilhelmi Lugdunensis,
& ex dictis S. Thomæ, Johannis Nyderi &
aliorum, qui prodire A. 1488. fol. &
Eruditorium Vitæ, sive de eruditione fide-
lium CHRISTI, seu Loci communes in
quibus continentur explicatio Decalogi,
Orationis Dominice, Angelicæ salutatio-
nis, Symboli Apostolorum, septem Sacra-
mentorum, totidem donorum sancti Spiri-
tus, cum tabula pro sermonibus de tem-
pore ex hoc libro colligendis per toti-
us

b) Unschulbige Nachrichten A. 1724. pag. 698.

* Vitiose alijs Herlot vel Berolis.

c) Vincentius Placcius de scriptoribus pseudonymis
n. 841. pag. 238. ex Castillo & Altamura: quan-
quam laudatus Quetifus de scripto bellum Al-
bigenfium persequente addubitat.

us anni circulum. Argentinz 1490. fol. Sermones cum eruditorio junctim editi Mogunt. 1612. 4. tribus Vol. In calce sermonum auctor monet DISCIPULI se nomen adscivisse, intitulantur sermones Discipuli, quod in istis sermonibus non subtilia per modum Magistri, sed simplicia per modum discipuli conscripsi & collegi. Aetatem suam signat sermone Dominic. 2. post festum SS. Trinitatis: *ab Abraham usque ad Christum transacti sunt duo millia sexcenti septuaginta sex anni: à Christo autem transacti sunt mille quadringenti decem & octo anni.* Citantur ab eo d) Ambrosius, Augustinus, Basiliius, Boethius, Cæsarius, Cassiodorus, Gregorius Papa, Holkot, Hubertus, Isidorus, Thomas. Jacobus de Voragine, Aristoteles, Ovidius &c.

DITHMARUS, five **DIETHMARUS**, *Helmovardiensis Abbas, Scriptor Vitæ S. Modoaldi circa Annum 1107.* Ita Cangiugius, ex memoriæ puto errore. Nam **STEPHANUS**, Abbas Leodiensis, qui A. 1112. obiit, rogante **DIETHMARO**, five **THIETMARO**, Helinwardicensis Cœnobii Abbate, *vitam S. Modoaldi, Trevirensis Archiepiscopi, qui Anno Christi*

d) Tobias Eckard Catalogo MSS. Bibl. Quedlinburgensis pag. 23.

ſi 656. obiit, *tribus libris* ſcripſit editam a Surio & in Actis Sanctorum XII. Maji. Subjungitur tamen DIETHMARI ad Stephanum Leodienſem *Epiftola de translatione S. Modoaldi* facta A. 1107. in Oratorium Petri Apoſtoli in Cœnobium Helinwardeshuysen. De *vita & miraculis S. Remacii*, quæ in quibusdam Codicibus THIETMARO adſcribitur, vide infra in NOTGERO Leodicenſi.

DITHMARUS, ſive DITMARUS, ex illuſtri Comitum Saxoniorum Walbecenſium ſtirpe, Martisburgenſis ab An. 1008. ad 1118. Epiſc. de cujus gente, vita & laudibus præter veterem ſcriptorem Chronici Antiſtitum Merſeburgenſium, apud Reineccium, Maderum pag. 255. & Leibnitium Tomo 1. pag. 427. plura Reineccius ipſe & Maderus, ac prolegomenis ad Tomum 1. Brunſvicenſium num. XXIX. Leibnitius. Scripſit Dithmarus inſigne *Chronicon* libris octo, de geſtis quinque Imperatorum per annos CVII. *Henrici I.* & trium filiorum ejus *Ottonis*, qui dictus eſt Rufus, & *Ottonis* ſecundi, nec non tertii *Ottonis*, qui dicebatur pulcher puer, & *Henrici II.* cui adhæſit nomen pietatis. Primus edidit *Reinerus Reineccius*, ſed mancum initio & pluribus hiulcum lacunis Francofurti 1580. fol. reuſum deinde A. 1600. apud We-

Wechelium, una cum aliis scriptoribus rerum Germanicarum. Deinde separatim *Joannes Joachimus Maderus*, cum notis marginalibus, Tabulis genealogicis & indice copioso. Helmstadii 1667. 4. Denique laudatus *Leibniti*us Dithmarum restitutum, toto p[ar]te ejus contextu ex MS. quod Papebrochius cum illo communicaverat emendato & lacunis ingentibus expletis redintegratum vulgavit Tomo 1. scriptorum Brunsvicensium p. 323. Hanoveræ 1707. fol. In eodem Tomo p. 1005. 1006. Variæ Lectiones & emendationes Dithmari seri[us] annotatæ exhibentur. *Hunc Dithmarum*, inquit, *et si rudem stylo & obscuriusculum subinde scriptiorem, merito in pretio habemus, quod res sui temporis p[ar]te solus posteris tradidit ex fide: peritissimus eorum quæ scripsit. Itaque Andreas Brunnerus merito opus ejus unicum sui ævi thesaurum appellat. Germanica quidem, & certe Saxonica pleraque sine ipso ignoraremus. Misnicas antiquitates nemo ipso luculentius dedit. Urbis Liphæ, patriæ meæ, meminit omnium primus: & Silesiæ etiam, sub nomine pagi Silensis. Idem de Slavicis, Polonicis, Hungaricisque dicendum est, Historiam veterem earum gentium sine Dithmaro mancā fore. Et præ his quæ ille tradidit, nihili sunt quæcunque de suo af-*

ferre possunt Poloni, serius scriptores nacti.

Chronicon Monasterii S. Benigni DIVIONENSIS. Vide supra, BENIGNI, T. I. pag. 561.

Liber Pontificum, qui dicitur DIURNUS, laudatur ab Ivone Carnotensi Epist. 60. ad Hugonem Lugdunensem, atque alibi: estque Codex sæculo octavo scriptus, *a*) in quo formulæ superscriptionum & subscriptionum, quibus Pontifices Romani in Epistolis soliti sunt uti, electiones & ordinationes Pontificum & suburbicariorum Episcoporum, & quæcunque ad omnem illum ritum spectant: nec non professiones Fidei, Privilegia, Concessiones & Præcepta. Hunc ex Codice nongentorum annorum Collegii Claromontani Soc. Jes. Parisiensis collato apographo Codicis Romani primus edidit *Joannes Garnerius*, Soc. Jes. Parisiis 1680. 4. *b*) additis eruditis notis, ac præterea tribus dissertationibus, quarum prima refert titulos, quibus in Epistolarum inscriptionibus usi sunt Pontifices sæculo IV. V. VI. VII. VIII. & IX.

In

a) Garnerius in præfat. & Caveus hist. lit. S. E. ad Annum 714.

b) Journal des Sçavans A. 1680. pag. 57.

In secunda differit de causa Honorii Papæ, quem negat a Synodo sexta perculsum anathemate, quod unicam in Christo voluntatem cum Monotheletis docuisset, sed tantum quod docentibus faverit, docendique opportunitatem suppeditaverit. Tertia denique de usu pallii Patriarchalis cum Episcopis communicato. Hanc Garnerii editionem recudi nuper curavit Vir Juris Consultissimus Christianus Godfridus Hoffmannus in nova scriptorum ac monumentorum Collectione, Tomo secundo, Lipsiæ 1733. 4. Libris prohibitis adscriptum, ex Danielis Papebrochii apologia adversus Sebastianum a Paulo Carmelitam articul. XIV. notavit c) W. E. Tentzelius, quod minus mirum est, cum editio quam ex Codice Romano Lucas Holstenius An. 1660. adornaverat, plane sit suppressa. Stephanus Baluzius notis ad Antonium Augustinum de emendatione Gratiani pag. 433. *Librum diurnum non extare putabat Antonius Augustinus. Et tamen varia ejus exemplaria etiamnum supersunt, unum Romæ in Bibliotheca Vaticana, alterum Lutetiæ in Bibliotheca Collegii Claromontani Societatis Jesu, ex quo nonnulli viri clarissimi descripserunt in suos usus.*

H 3

c) In dialogis vernaculis mensuris Anno 1698. pag. 277.

usus. Immo vir clarissimus Joannes Launojus aliud exemplar viderat, d) ut ipse testatur in dissertatione de Lazari & Magdalene in Provinciam appulsu cap. 10. observat. 10. Laudatum porro Romanæ Ecclesiæ Diurnum, inquit, qui videre voluerit, apud eos videbit, ad quos integra pervenit Caroli Montchalli, Tolosatis Archiepiscopi, Bibliotheca. Vaticanum ediderat Vir de antiquitate Ecclesiastica optime meritus Lucas Holstæmus anno MDCLX. prioraque & postrema folia miserat ad illustrissimum Virum Petrum de Marca, Archiepiscopum ea tempestate Tolosanum, e cuius manibus illa reciperauit Cælius Piccolomineus, Nuncius tum Apostolicæ Sedis in Gallia, nunc vero eminentissimus Cardinalis. Suppressa autem statim est editio illa Diurni, e) nescio quam ob causam. Fortassis quia in initio nimium multa circa electionem Romani Pontificis

tri-

- d) Meminit ejusdem Launojus in assertionem inquisitionis in chartam immunitatis B. Germani pag. 160.
- e) Suppressionem illam a Curialibus Magistris & Inquisitoribus factam Romanis, utpote non modo tanquam injustam & cognitioni Antiquitatis Ecclesiasticæ inopportunam, sed contumeliosam quoque in Pontificem & Ecclesiam Romanam, variis Epistolarum locis exagitat Launojus, quæ concessit laudatus Tentzelius T. I. exerc. select. pag. 353.

tribuuntur Imperatori & Exarchæ apud Ravennam commoranti. Johannes Mabillonius in itinere Italico pag. 77. narrat Hilarionem Rancatum, Cisterciensem, hominem studiosum & eruditum, qui Ughelli præceptor fuerat, habuisse antiquum Diurni exemplar, quod Allatius commodato cum accepisset, una nocte exscripserit & postea publicare voluerit, at impressionem prohibitam fuisse. Idem Mabillonius Tomo 1. musei Italici p. 35. testatus concessum sibi usum vetustissimi illius annorum octingentorum exemplaris Vaticani, ex eodem loca quædam supplendæ editioni Garnerianæ, & Varias Lectiones eidem emendandæ pag. 32 - 37. publicavit, subjuncta vita Hadriani Pontificis, in qua formulæ in Diurno libro præscriptæ, prout a Pontifice usurpatæ sunt, referuntur pag. 38 - 44.

Ab hoc Pontificali Diurno longe diversa sunt DIURNALIA, sive Horæ DIURNÆ Breviariorum, Græcis *καὶ ἡμερησία*, quæ varia exstant & variis in locis exscripta typis, ut *Diurnale Parisiense* editum Pariliis 1496. forma minore, *Antwerpiense* 1553. 1670. *Romanum* 1560. & jussu Clementis VIII. recognitum 1602. *Ambianense* 1670. *Ecclesiæ Maronitarum Rom.* 1584. 8. &c.

In indice Romano Clementis XI. pag. 134. inter libros prohibitos refertur *Diurnale Romanum*, impressum Lugduni in ædibus Philiberti Rolleti & Bartholomæi Freni.

In Bibliorheca Telleriana, hodie S. Genovefæ Paris. exstat MS. *Diurnale Officii pro Præsule vel Majore, cum vult officiare in Ecclesia Turonensi.*

Joannes, DLUGOSSUS a) cognomine gentilitio, sive *Longinus*, præceptor * filiorum Casimiri III. Regis Poloniæ, senior Canonicus Cracoviensis & designatus Archiepiscopus Leopoliensis, sed antequam inauguraretur, rebus humanis exemptus A. 1480. 29. Maji, ætatis 65. Scripsit *Historiæ Poloniæ* a Slavorum Polonorumque originibus usque ad annum emortualem suum *libros XIII.* Ex his *sex primores* libri, qui in An. 1240. definunt, præmissa vita auctoris jam lecta a Cromero, Dlugoffique dedicatione ad defunctum jam b) Zbigneum Cardi-

a) Minus recte aliis *Duglessus, Dugleschus* &c. Slavonica enim dialecto *lugos, dlagos*, est longus.

* *Diarium* Eruditorum Italiz Tom. XXVL. pag. 405. seq.

b) Dlugossus in inscriptione ad Cardinalem optat ei, *visione perfrui Remuneratoris æterni, & beatæ atque immortalis gloriæ potiri.* In ipsa autem

Cardinalem de Oleſnica, Episcopum Cracoviensem, & dedicatione editoris Felicis Herbulti Dobromilski *ad Venetos, Principem M. A. Memum & Senatum unicum Orbis terrarum*, prodire Dubromili 1615. fol. *At*, quod notavit Daniel Papebrochius ad vitam S. Stanislai, Tom. 2. Act. Sanctorum Maji pag. 198. *ne reliqui libri imprimantur, prohibent Poloni, arbitrati in hisce plurima regni sui secreta prodire*: huic non obstitit, quo minus editionem universi operis jampridem debeamus illustri Henrico L. B. ab Huyssen, magno Russorum Caesari Petro a Consiliis intimis, bellicis & Justitiae, qui libros a septimo quidem ad duodecimum, quos ab Alberto Dembinkio, vexillifero Zatorienſi acceperat, primus una cum sex prioribus vulgavit Lipsiae 1711. fol. c) Horum ultimus duodecimus

tem Epistola: *Ego opus praesens meum, inquit, Paternitati tuae jam ex mortalium conversatione subtrahito & absenti etiam corpore concreto & mortali exuto dedico, tuo suffragio mortali orbandum intela. Idque eo libentius mea tenuitas aggreditur, quod a me id in corpore mortali posito, tua exhortatione, cujus auctoritas apud me etiam post fata magna, est implendum.*

- c) Acta Eruditorum A. 1712. pag. 302. Memoires de Trevoux An. 1711. pag. 1107. Neue Bi.

cimus definit in Anno 1444. five cæso ad Varnam Uladislao. Sed deerrat adhuc *decimus tertius* liber, prolixior cæteris, & res ab Anno 1445. ad 1480. persecutus, quo & vitæ & Annalium scribendorum finem Dlugoffus fecit. Hunc quoque laudatus Huyssenius nactus, Codicis Cracoviensis apographum communicavit cum Lipsiensibus, qui eum similiter A. 1712. fol. d) vulgarunt cum erudita præfatione V. C. Johannis Gottlieb Krause e) subjunctisque 1) Vincentii CADLUBKONIS historiæ Polonicæ libris IV. de quibus supra Tom. 1. pag. 850. 2) *Stanislai Sarnicii* Annalibus ab Asarmotho conditore Sarmaticorum populorum ad Lechum, & a Lecho usque ad Annum Christi 1586. libris VIII. ex editione Cracoviensi An. 1587. 3) *Stanislai Orichovii Okfzi* Annalium ab excessu Sigismundi I. five Anno Christi 1548. ad 1552. libris V. & libro

Bibliothec Parte XV. Oudinus Tomo 3. pag. 2635. seq. Neuer Bücher-Saal XV. pag. 149. & XVI. pag. 225. seq. ubi accuratum de Dlugoffiano opere judicium.

d) Acta Eruditorum Tom. V. supplem. pag. 423. Neue Bibliothec parte XXVIII. Neuer Bücher-Saal XV. pag. 165.

e) Addenda quæ de Dlugoffo clarissimus Kraussius in Diario, quod inscribitur: *Unstündliche Bücher-Historie* parte 2. pag. 145. seqq.

libro de Consiliis & Concionibus in Conventu maximo Leopolitano A. 1537. & Vita *Petri Kmiche* de Wislicze, Palatini Cracoviensis, A. 1553. defuncti, scriptore Anonymo, ex editione Dobromileni An. 1611. 4) *Illustrium Virorum Epistolæ*, scriptis ab Anno 1567. ad 1577. inque tres libros digestis, & a *Stanislao Carncovio*, Episcopo Wladislaviensi & Pomeraniæ, editis Cracoviæ 1578. 5) *Stanislai Hosi*, Cardinalis & Episcopi Varmienfis, Orationibus IV. & 6) *Stanislai Sarnicii* descriptione veteris & novæ Poloniæ & Russiæ inferioris, edita primum Cracoviæ 1585. Nec omittendum, quod priori tomo historiæ Dlugossianæ præfigitur, *Samuelis Joachimi Hoppii*, Soltquella Marchici, schediasma de *Scriptoribus Historiæ Polonicæ*, sed longe auctius quam præfide præclaro Viro *Gabriele Groddeckio* in argumentum disputationis publicæ propositum fuerat Dantisci 1707. 4.

Cætera Dlugossi scripta sunt: *De Vita S. Stanislai*, Episcopi Cracoviensis, quem Rex Boleslaus, ab eo ob libidines excommunicatus, sua manu A. 1079. interfecit, *libri III.* editi primum Cracoviæ 1611. & Stanislao Dobielowiczio curante 1666. ac denique in Actis Sanctorum Tomo 2. Maji ad diem VII. p. 198. cum præludiis notis-

notisque Danielis Papebrochii. Nam *Surius* quidem quam habet S. Stanislai vitam ad VIII. Maji profitetur se ex Joanne Longino mutuatum, sed mutato fere stylo redegisse in compendium, & prologum utrumque satis longum omisisse. Pleraque etiam ex Dlugosso mutuatus *Bartholomæus Sotarevius* in vita Stanislai, edita A. 1693.

Vita Episcoporum Plocensium nondum viderunt lucem, f) quanquam sæpius provocat ad illas eisque usum se testatur *Stanislaus Lubiencki* in vitis Plocensium * Antistitum, quæ editæ primum Cracoviæ 1642. 4to, obviæ in operibus Lubienškii postumis, Antwerpiæ 1643. in folio.

Vita Episcoporum Psonaniensium g) necdum ipsæ editæ, licet visæ Jacobo Brzemezkio & Thomæ Treterò, Canonico Varmienfi, † quorum vitæ Posnaniensium Episcoporum prodire Brunsbergæ 1604. 4. is non diffitetur se a Cromero obtinuisse manū exaratam h) Dlugoffi

f) Vide laudatum Krausium p. 163. seq.

* Vitiose *Placentium* apud Oudinum Tomo 3. pag. 2640.

g) Idem Krausius pag. 166.

† Apud Oudinum & in Roberti Geri appendice ad Cavenum vitiose *Wormaciensis*.

h) Idem Krausius pag. 167.

goffi *Catalogam omnium Episcoporum per omnes universi Poloniae regni cathedras ab ipsa cujusvis fundatione ad sua usque tempora. Vide sis & Simonis Staravolskii vitas Præfulum Posnanienfium.*

Chronicon de Episcopis Wratislaviensibus i) a Godofredo Anno CHristi 966. ad Rudolphum A. 1477. Vide Acta Eruditorum A. 1713. pag. 143.

Catalogus k) Episcoporum Smogrzovienfium & Piczinenfium continuatus ab alia manu ad Annum 1520. MS. Uratillaviæ in Bibliotheca Rhedigeriana.

Præter hæc a Matthia Micheovio IV. 72. Chron. Polon. hæc Dlugoffi scripta memorantur, inedita omnia & digna utique editione:

Vita B. Kunigundis, Conjugis & perpetuo Virginis Bolellai Pudici, Ducis ac Monarchæ Polonorum in Sandecenfi Cœnobio vita functæ & sepultæ.

Geographia, five potius *Chorographia regni Poloniae*, Urbes, castra, oppida, flumina, montes atque villagia cujus situs & dispositionis sint.

Libri inventarii proventuum Cathedralis Ecclesiæ Cracoviensis l) & cunctarum Eccle-

i) Idem Kraufius pag. 168. 170. seq.

k) Id. pag. 169.

l) Id. pag. 173. seq.

Ecclesiarum collegiatarum conventualium & parochialium *diœcesis Cracoviensis*. Hoc opus Simon Staravolscius pag. 31. hecatontadis scriptorum Polon. vocat *Ecclesiæ Cracoviensis Acta & Beneficiorum in diœcesi illa Ecclesiasticorum Synopsin*.

Familie, arma & clinodia Nobilitatis Polonorum cum origine & causa eorundem.

Vite aliorum quorundam (præter S. Stanislaum) Sanctorum Polonorum Hungarorumque. m)

Vitam S. Stanislai Dlugoffus dedicavit Sandivogio de Ezechel, Præposito Monasterii Cladavenfis, qui gratias ei persolvit litteris, quæ cum illa vita leguntur lib. 3. cap. 62. seq. & in quibus non modo testatur se a teneris & per annos quinquaginta circiter ab eo amari, sed etiam hoc ipsum mactat encomio, quod in exemplum quod ament & sectentur, libenter legendum offero lectoribus: *Tibi (DEUS) singulariter, inquit, inter coetaneos tuos docile ingenium cum studiositate donavit virtutum; ut in tenera, quam novi ætate tua, inter maturos obversatus viros cresceres semper moribus & meritis. Convenit in te satius flos ætatis & maturitas mentis, ut equo gradu*
elo-

m) Staravolscius pag. 31.

eloquentia tua & conscientia pariter incederent. Accessit etiam oris veritati castitas animi, ut ab ore tuo cana semper manarent verba, cursusque annorum inque ad hoc canos laudis tibi & honoris procuraret augmentum ex DEI dono, unde virtutum omnium sumitur manifesta cognitio. - - - -
- - - - Hæc te resplendere fecit æqualem actionis merito & dictionis eloquio ac specialibus tuam inclinavit mentem, ut oratoriam colendo diligeres artem, quæ utique apud veteranos Chaldaeos, Hebræos & Latinos litterarum omnium humanarum est ornamentum. - - - - In hac te censeo arte sub nostris præclarum ævis, ut & suaviter scias persuadere animosque audientium orando possis mulcere. Verum existimo inter egregios nostri dictatores seculi tu ipse haberis, qui toto nisu de Italia, ubi Latina est ipsius scientiæ scaturigo, plures libros in eadem magno pretio congregasti, nec usque modo desistis colligere: unde ex tuo dictatu in his ferme oris omnes hauriunt, tuisque vasis dutescunt. Non prætereundum & hoc, quod sub finem historiæ suæ Dlugossus omnes patriam amantes obtestatur, ut idoneis auctoribus Historiæ telam pertexere ne negligant: Rogo & obsecro denique omnes Ecclesiasticos viros, Regulares & Seculares, venerandos & egregios viros, Doctores,

res, Professores, Magistros, Studentes, Scribas, in qualibet facultate Alumnos nostræ Universitatis studii Cracoviensis generalis, ut & ipsi & quilibet eorum pro sua virili etate, morte mea secuta, Annalia presentia continuent, & illa defluere deficereque non permittant. Quin imo Doctores, Magistros, Professores, Collegiatis deprecor, obtestor, & adjuro, ut una collegiatura de melioribus segregata, etiam Magistrum præcipuum, & studiorum & literarum humanitatis peritum illi jungant; qui ab omnibus operibus laboribusque & occupationibus vacans, Annalibus tantummodo se occupet, illa cogitet, illa amet, illis se oblectet, de illis tractet, de illis nocte dieque secum & cum aliis loquatur, commoditati quoque, utilitati & decori patriæ, plus tamen honori DEI & veritati provideat. Præterea etiam Martino Biellkio teste lib. IV. Chron. Polonic. n) testamento constitutum voluit Dlugosius, ut ex Collegiatis Cracoviensibus laborem ipsius Historicum quispiam continuaret, & ut talem Historicum inter se continuo haberent, certos ipsi proventus assignavit.

Thomas DOCHINGUS, five Dockingus,
Dockingam &c. Anglus Norfolciensis,
Or-

n) vide Krausium pag. 152.

Ordinis Minorum, Theologus & Cancellarius Academiæ Oxoniensis circa Annum 1270. Ejus scripta, inedita pleraque omnia hæc memorantur a Lelando cap. 311. Waddingo pag. 324. Pitseo pag. 347. Possevino Tom. 2. pag. 485. atque Oudino Tom. 3. pag. 525. Commentarius in Deuteronomium, in Esaiam, in Epistolas quatuordecim Pauli, & in Apocalypsin. Commentarius & questiones in librum Jobi & in Lucam. In præcepta Decalogi. Lecturæ Bibliorum. Questiones ordinariæ LXXXVIII. & Commentaria in quatuor libros Magistri Sententiarum, edita Parisiis 1505. De sufficientia Articulorum in Symbolo contentorum, & quot Symbola sunt, & in quot partes dividuntur &c. Commentarius in posteriora Analytica Aristotelis.

Joannes DOCREUS Eysengrenio pag. 131. b. & Vossio pag. 508. scriptor libri de vita, passione & sepultura Dionysii Areopagite, clarus circa Annum 1318. Idem Possevino Johannes DOCEUS, Gallus, Ordinis Benedictini, ex Abbate S. Dionysii Parisiensis, Episcopus Laudunensis, cujus exstant de æterna generatione Filii DEI & temporali nativitate, Paris. 1554. 8. Enarratio Dominicæ passionis, ibid. 1552. De DOMINI resurrectione, ibid. 1560. & homilie ad populum, Antwerpia 1561. in Tom. 2.

Dominicas & festa anni, Parisiis 1560.
Quadragesimales. 1555.

DODANA, five DUODENA, foemina pia, quæ Bernhardo Duci Septimaniz, Comiti Barcinonensi, S. Wilhelmi filio nubsit Anno CHristi 824. Ejus *libellum manualet* ad Wilhelmum filium, vulgavit Mabillonius Sec. IV. Benedictin. parte 1. pag. 757. Vide Baluzii Marcam Hispanicam pag. 349. & Pagium ad Annum 824. n. XIX.

DODECHINUS Presbyter in Longenstein, natione Teutonicus, Abbas in Monasterio S. Dyfibodi, scripsit *appendicem ad Chronicon Mariani Scoti* ab Anno 1084. ad 1200. editam a Johanne Pistorio ad Mariani Scoti calcem pag. 457 -- 476. in tomo uno veterum Germaniz scriptorum, Francofurti 1613. fol. Hujus *Epistolas*, & in his *libellum* in modum Epistolæ *de peregrinatione sua Hierosolymitana* evolvit Trithemius, qui *satis eleganti sermone scriptum celebrat*.

Matthæus DOERING, five DERING, aliis rectius *Matthias* DORING, five THORING, a) a patria Thuringia: apud Richar-

a) Vide Centuriam scriptorum Maderianam cap. 68. Waddingum pag. 255. & Oudinum Tomo III. pag. 2451. Journal lit. Tom. XVIII. pag. 198. seq.

chardum Simonem *b)* & alios, vitiose DORNICK : Theologus Ordinis Minorum, Professor Erfordienſis, cui Fridericus *c)* Langravius Thuringiæ A. 1431. reformationem Diſcalceatorum Ilſenacenſium præ cæteris commendavit. Interfuit inde Concilio Baſileenſi, a quo An. 1443. creatus Miniſter Franciſcanorum Generalis, denique ultimos vitæ annos tranſegit in Conventu Kiritz oppidi Marchiæ Prignitiæ. Scripſit *Continuationem Chronici Theodoricæ Engelhuſii* ab Anno 1410. ad 1464. cui deinde alia manus adjunxit continuationem ab Anno 1464. ad 1497. Prodiit primum Lipſiæ 1730. in limine tomi tertii ſcriptorum rerum Germanicarum nobiliſſimi Menckenii, qui notat, ut Engelhuſii induſtriam in rebus Brunſvicenſibus, ita Dœringii in rebus Miſnicis ac Thuringicis. Brandenburgicisque magis enituiſſe. Nondum in lucem datum eſt Dœringii hujus ſcriptum alterum, cujus ipſe ad Annum 1442. meminit his verbis : *Inter cætera mala præcipuum, quia potiores & doctiores Eccleſiæ, qui columnæ*
1 2
vide-

b) Libro tertio Hiſtoriæ Criticæ Veteris Teſtamenti cap. XI.

c) Apud Joannem Georgium Reinhardum de jure Principum Germaniæ circa ſæcra, Lipſ. 1717. 4. pag. 141.

videbantur, sua ingenia colentes, contra se invicem scribentes, hi pro Papatu, hi pro Concilio, hi primatum Papæ, hi pro Concilio tribuentes, scriptis Apologeticis mundum repleverunt, animosque neutralium nedum, sed & aliorum perplexos reddiderunt, quorum scripta quæ videbantur acutiora, recolligens, aliis modicum addens, in unum Volumen redegit. Titulum Volumini dedi: **LIBER PERPLEXORUM ECCLESIAE**. Neque adhuc edita est, quod sciam, Appellatio contra *Magdeburgensem Archiepiscopum* d) *Friedericum de Bichlinge*, A. 1445. pro cultu superstitioso hostiæ miraculosæ in *Wolsenac*, MSta in Bibliotheca *Paulina* e) *Lipliensi*: Neque lucem vidit Anonymo *Maderiano* memoratum opus grande in *Esaïam*, aut *Commentarius in libros sententiarum*, vel *Dialectica*, aut *Sermones* ad populum & ad Clerum. Sed exstat ejus *Defensorium*, sive *replicæ* f) *adversus Paulum Burgensem* pro *Nicola Lirano*, cum *Nicolai* postillis, si-
ve

d) Vide *Meibomium* Tomo 2. rerum Germanicarum pag. 359.

e) *Joachimi Felleri Catalogus MSS. Bibliothecæ Paulinæ* pag. 236.

f) *Thomam Aquinatem* adversus easdem *Dorin-gii* replicas defendit *Didacus Deza*, *Ord Præd.* de quo supra pag. 80.

ve scholiis in libros Biblicos, & Pauli ad ea additionibus sæpius editæ, de quibus infra in LIRANO. Quod vero Oudinus Doringio nostro tribuere non dubitat Chronicon, quod in An. 1493. definiens notum est sub titulo *Norimbergensis* Chronici, auctore *Hartmanno* SCHEDELIO: id fide Codicis MSti Lipsiensis g) ab eo fit, sed auctoritati Trithemii & aliorum Codicum adversatur, atque si Chronicon simile Doringius contexit, saltem triginta vel quadraginta annos postremos necesse est, ut in continuatione Engelhusii, ab aliena manu illi accessisse.

Ex libris DOLABELLÆ Agrimenforis leguntur fragmenta quædam in scriptoribus rei agrariæ pag. 293 -- 301. de quibus dicere me memini in Bibliotheca Latina lib. 4. cap. XI.

Chronicon DOLENSIS Monasterii in Provincia Bituricensi ab Anno Christi 917. ad 1345. & recentioræ manu ab Anno 1459. ad 1550. cum notis Philippi Labbei, Societatis Jesu, Parisiis 1651. 4to, & in tomo priore Bibliothecæ novæ MStorum Labbeanæ pag. 315. seqq. cum auctario de miraculis B. Mariæ Dolensis pag. 319-322.

I 3

Ada-

g) Apud laudatum Fellerum pag. 409. 410.

Adamus de DOMERSHAM. *ſupra*, ADAMUS, Tom. I. p. 21. ſeq.

S. DOMINICUS natus Calervegæ in diœceſi Uxamenſi in Hiſpania, Anno Chriſti 1170. & deinde ex Canonico Regulari Uxamenſi, Conditor A. 1215. Ordinis Prædicatorum, approbante Innocentio III, qui viſus ſibi eſt videre Baſilicam Lateranenſem minantem ruinas, ſed ſubjectis Dominici humeris ſuſtentari. Hic eſt Ordo Dominicanus a primis initiis & Anno mox 1216. confirmatus etiam ab Honorio III. exinde longe lateque in hæc uſque tempora per totum diffuſus Orbem, nec minus *miſſionibus* in partes infidelium, quam *prædicatione* adverſus Albigenſes, & *inquiſitione* contra alios hæretici nominis infamia notatos, magnam in Romana aula auctoritatem laudemque apud ſuperſtitionis ſævæ patronos conſecutus. Scripſiſſe fertur Dominicus: a) *In Pſalmos*, Romæ. *In Mattheum* enarrationes, & ſepa-

- a) Dubitat Natalis Alex. quem vide Sec. XIII. & XIV. Tom. 7. pag. 239. Librum vero de *corpore Chriſti* laudatum a Petro Galatino VI. 5. aliisque notat auctorem habere DOMINICUM *de Pantaleonibus*, de quo infra. Confer Nicolaum Antonium VIII. 7. Bibliothecæ Hiſpanæ Tomo 2. pag. 68. ſeq. & Qyetiſum Tomo 1. pag. 89.

*separatim in caput octavum. In Epistolas Pauli, & in Epistolas Canonicas, Bononiae. In Apocalypsin. Libellum confirmationis Fidei, sive rationes & auctoritates contra Albingenses. Auctoritates pro Ecclesiae Catholicae Fide. Acta legati a Pontifice constituti, sive Ministri Praedicationis pro reducendis ad Ecclesiam haereticis. Constitutionum, regulæ S. Augustini superadditarum corpus. Obiit Bononiae A. 1221. Vide Tabulam Chronologicam Actorum ejus apud Qvetifum Tom. I. post pag. 84. & Acta Sanctor. T. I. Augusti. * Sanctis adscriptus est b) a Gregorio IX. A. 1234.*

Vitam S. Dominici tradidere (ne recentiores jam memorem, Joannem Garzonium, M. Antonium Flaminum, Francisc. Diacetium, aliosque multos)
S. ANTONINUS parte 3. summæ Historiæ titulo 23.

BERNARDUS Gvidonis de vita, obitu & miraculis B. Dominici, apud Qvetifum Tom. I. pag. 44-69.

CONRADUS Teuto, circa An. 1290. S. Dominici vitam traditur scripsisse, sed in dubium vocat Qvetifus Tom. I. pag. 421.

I 4

CON-

- * Acta Erud. 1734. pag. 58.
- b) Cherubini bullarium Tomo I. pag. 103. Labbei Concilia Tom. IX. pag. 329. Acta Sanctorum Tom. 3. Aprilis pag. 872.

CONSTANTINUS Medices, Etruscus, Episcopus Urbevetanus; defunctus A. 1254. Vita ab eo scripta exstat notis illustrata apud Qvetifum Tomo 1. pag. 25 - 44.

GERHARDUS de Fracheto, parte altera libri, cui titulus: *Vitæ fratrum*.

GERHARDUS Provincialis Teutoniz.

HUMBERTUS in Chronico apud Qvetifum Tom. 1. p. 69. seq.

JACOBUS *de Voragine* historiz Lombardicæ cap. CVIII.

JORDANUS Dominici amicus & successor, a quo scriptam illius Vitam edidit Jacobus Qvetif, in limine tomi 1. Bibliothecæ Dominicarum p. 2 -- 24. cum notis.

PETRUS *Ferrandi*, sive *Ferdinandi*, Lustranus. Vide Nicolaum Antonium Tom. 2. Bibliothecæ veteris Hispanæ pag. 46.

PETRUS *de Natalibus* Catalogi Sanctorum lib. VII. cap. 22.

THEODORICUS *de Appoldia* (opido inter Jenam & Vinariam) circa Annum 1297. ad Nicolaum Bocassinum Magistrum Ordinis, libris VIII. qui interpolati, nec integri apud Surium V. Augusti. Adde Qvetifum Tomo 1. pag. 453. seq.

THO-

THOMAS *Senensis*.
VINCENTIUS *Bellovacensis* XIX. 93. sq.
& XXX. 65. speculi Hist.

Catalogus Scriptorum ,
qui *de clavis Dominicanus* & res Ordinis
Prædicatorum tradidere.

ANONYMI in Tomo sexto monumen-
torum Edmundi Martene & Urfini
Durandi, brevis historia Ordinis Præ-
dicatorum pag. 331. Brevissima Chro-
nica Magistrorum generalium Ordinis
pag. 344 - 398. Numerus mona-
stiorum monialium pag. 539. Bre-
vis historia Conventus Parisiensis fra-
trum Prædicatorum pag. 549.

Leandri Alberti, Bononiensis de Viris il-
lustribus Ordinis Prædicatorum, libri
VI. Bononiæ 1517. fol. cum præfa-
tione Ludovici Rhodigini. Et Itali-
ce: Delle donne che sono state illu-
stri nella Domenicana Religione. ib.
Labbeus notat Albertum usum fuisse
prolixo Chronico Ordinis Prædicatorum
Ambrosii *Tagii* Mediolanensis:
scriptisque Nicolai *Bagnatorii*, Joannis
Caroli, Johannis Antonii & Seba-
stiani *Flaminiorum*, *Francisci* Castilio-
nii, Joannis *Garzonis*, Bartholomæi
Mortarii, *Nicolai* Brixiani, & Georgii
Ravennatii, Mediolanensis.

Ambrosii de Altamura * Bibliotheca Dominicana ab Anno 1212. ad 1600. Romæ 1677. fol. Ejusdem Panagion Dominicanum, Neapoli 1671. 8.

Jordani Ansalonii Siculi vitæ Sanctorum Ordinis Prædicatorum ex 1. & 2. Centuria Ferdinandi Castillo. MS.

Arnaldi de Badeto margarita Virorum illustrium Ordinis Prædicatorum. Tolosæ 1525. 4.

Nicolaus Bagnatorius. supra, Leander Albertus.

Timotheus Bossonus, infra, Ferdinandus de Castillo.

Hieronymi Albertucci de Borsellis, Bononiensis, (qui An. 1497. obiit) Annales, Chronicon & Tabulæ de rebus Ordinis Prædicatorum, Virisque illustribus provinciæ Bononiensis. MSS. Bononiæ. Vide Qvetifum Tomo 1. pag. 882.

Jacobi Buyens Vitæ illustrium Virorum Anglorum, Scotorum, Saxonum & Belgarum Ordinis Prædicatorum. MS. vide Echardum Tom. 2. p. 356.

Abrahami Bzovii Annales Ordinis Prædicatorum MSti, aliaque, de quibus Echardus Tom. 2. p. 491.

Ludo-

- * Censura Richardi Simonis Tom. 2. Bibl. Criticæ cap. 4. pag. 88.

Ludovicus de Caregas scripsit Lusitanice historiam Ordinis Prædicatorum in ditionibus Lusitanicis, cujus prima pars lucem vidit 1633. fol. secunda a Ludovico de Sousa. 1662. fol. Ulissipone.

Hyacinthus Cambius, infra, Ferdinandus de Castillo.

Joannes Carolus, Florentinus, supra, in Leandro Alberto.

Alberti Castellani, Veneti, Catalogus Virorum illustrium Ordinis Prædicator. Constitutiones & Privilegia, Chronicon &c. Vide Echardum Tomo 2. pag. 48.

Thomæ de Castellar Historia & Progressus Provinciæ Mexicanæ Ord. Præd. MS. & Triumphus Martyrum A. 1580. Hispanice.

Franciscus Castilionius, Florentinus, supra, Leandro Alberto.

Ferdinandus de Castillo & *Johannis Lopez* historia general de S. Domingo y de suo Orden de Predicatori. Vallisoleti 1611. 1612. 1615. 1621. 1622. fol. quinque Voll. & ex Hispanico Italice, Timotheo Bossono interprete, Tomus I. & II. Venetiis & Panorini 1626. fol. atque Hyacintho Cambio de Janua, sive Genuensis, Tomus III. IV. & V. Florent. 1643. fol. Vide supra, Jordanus Ansalonium.

Joannis Michaëlis Cavalieri, Bergomatis, Galeria de' Pontefici Domenicani e Patriarchi, Arcivescovi e Vescovi. Beneventi 1696. 4. duobus Voluminib. Confer *Pompeji Sarnelli* Epistolam Ecclesiasticam XL. & infra, Vincentius Maria Fontana.

Hyacinthus Choquetius, Insulensis, de sanctis Belgii, Ord. Præd. Duaci 1608. 8. & ex Latino Belgice a Leonhardo Janssenboy. Antwerp. 1644. 8.

Ignatii Giantis Cerimoniale Ordinis Prædicatorum. Neapoli 1658. 8.

Clemens Scotus de ingressu Ordinis in Scotiam.

Annales Dominicanorum Colmariensium ab Anno 1211. ad 1303. apud Urstium Tom. 2. pag. 5 - 62. De auctore videndus Jacobus Qvetif Tom. 1. pag. 494.

Antonii a Conceptione, Lusitani, Chronicon & Bibliotheca Ordinis Prædicatorum, Parisiis 1585. Vitæ Patrum ejusdem Ordinis, Lovan. 1575.

Joannis a S. Cruce Chronicon Ordinis Prædicatorum, Ulyssipone 1567. fol. Lusitanice.

Augustini Davila & Padilla Historia Provinciæ S. Jacobi Mexicanæ, Hispanice. Madrit. 1596. 4. Bruxell. 1625. fol. Pincia 1624. fol.

Fran-

Francisci Diego Historia della Provincia d' Aragon della Orden de Predicadores, des de su origen. Barcinone 1599. fol.

Jacobi DOMINICI, qui circa An. 1360. floruit, Catalogus Provinciarum & domorum tam fratrum, quam sororum Ordinis, Chronica Capitulorum generalium & Provincialium Provinciae & Aragoniae: De privilegiis Ordinis, de modo celebrandi electiones, de judiciorum ordine &c. MSS.

Jacobus Echardus absolvit Bibliothecam scriptorum Ordinis Praedicatorum elaboratam diligenter & accurate, quam affectam reliquerat *Jacobus Queris*, defunctus Parisiis Anno 1698. 2. Martii, aetatis 80. Lucem vidit opus eximium Parisiis 1719. fol. duobus Voluminibus, quod in lucem proferri multi peroptaverant.† Vide Memorias Trevoltinas A. 1708. pag. 1493. & A. 1723. pag. 749. Acta Eruditorum A. 1720. pag. 153. & 441. seqq. ubi V. C. Joannis Erhardi Kappii * Observationes: & A. 1722. pag. 474. Nomina plerorumque, qui historiam Dominicano-

rum

† Bælii Epist. p. 582. edit. primæ.

* Adde ejusdem Kappii dissert. de nonnullis Indulgentiarum questoribus pag. 39. sq. Lipsiæ 1720. 4to.

rum illustrare, obvia apud Echar-
dum Tom. 2. p. 983. seq.

Georgii Eppii de illustribus Viris ac san-
ctimonialibus Ordinis Prædicator.

Ambrosii Estienne Athenæ Prædicatoriæ,
five Bibliotheca Patrum Ordinis Præ-
dicatorum, ab initio Ordinis ad An-
num 1688. ordine Alphabetico: MS.
vide Echardum T. 2. p. 715.

Nicolai le Febure Agematologie de con-
ventu Dominicanorum S. Jacobi Car-
notensis. Andegavi 1625. 8. Gallice.
Ejusdem Prædicator Carnuteus. Car-
nuti 1637. 8. Scriptum utrumq; insigne.

Alphonfi Fernandez, Placentini Hispani,
Concertatio Prædicatoria pro Eccle-
sia Catholica contra Hæreticos, Gen-
tiles, Judæos, Agarenos, seu Muha-
medanos, per epitomen in Annales di-
stributa, cum notitia scriptorum, Pon-
tificum, Cardinalium, Præsulum, Con-
fessorum &c. ejusdem Ordinis. Sal-
manticæ 1615. fol.

Dominicus Fernandez Navarrete de missi-
one Ordinis Prædicatorum Chinenfi.
Vide Echardum Tomo 2. pag. 721.
seq.

Petri Ferrandi Chronicon a B. Domini-
co ad Humberti tempora.

Sigis-

Sigismundus Ferrarius de rebus Ungari-
cæ Provinciæ Ordinis Dominicani, li-
bris VIII. Viennæ Austriæ 1637. 4.

Andreas Ferrerii de Valdecebro Annales
Ord. Præd. MS.

*Joannis Baptistæ Feuillet, Jacobi Lafon,
Stephani Thomæ Soveges, Caroli a S.
Vincentio & Caroli Raiffon* Annus Do-
minicanus, sive vitæ Sanctorum Or-
dinis Prædicatorum. Gallice in 4. Vi-
de Echardum Tom. 2. pag. 748. Lati-
na versio affecta *Joannis Damasceni Lu-
bieniecki* non vidit lucem.

Nicolaus Figueres Valentinus in Vitis Pa-
trum Ord. Præd.

*Joannes Antonius Flaminus & Sebastianus
Flaminus.* supra in Leandro Alberto.

Gualfaneus FLAMMÆ Chronicon Ord-
inis Prædicatorum usque ad Annum
1544. MSS.

Vincentius Maria Fontana, Romanus, in
Catalogo scriptorum * Ordinis Præ-
dicatorum Romanæ Provinciæ, & sa-
cro Theatro Dominicano. Consti-
tutiones Ordinis ab Anno 1220. ad
1650. Romæ 1655. fol. 2. Voluminib.
Pontifices, Cardinales, Patriarchæ,
Archiepiscopi, Episcopi, & Abbates
Dominicani. Romæ 1666. fol.

Anto-

* Giornale de' letterati di Roma An. 1670.
pag. 62.

Antonii Francisci Fracassi Vitæ Magistro-
rum Generalium, vide Mandosium
Tomo 2. Bibliothecæ Romanæ pag.
318. seq.

Gerhardus FRACHETUS, Lemovicen-
sis, circa An. 1257. vide Vossium p. 481.
& infra in Antonio *Senensi*.

Joannis Baptiste Fueillet l'Année Domi-
nicale, Ambiani 1679. 4. De Marty-
ribus & Sanctis ex Ordine Prædica-
torum.

Joannes Garzo scriptor vitarum S. Domi-
nici, Petri Veronensis, Thomæ Aquini-
natis &c. editarum cum Leandro *Al-
berto*.

Georgius Mediolanensis, infra, *Ravenna-
tius*.

GERHARDI Lemovicensis Vitæ fra-
trum jussu Umberti de Romanis scri-
ptæ.

Bernhardi Ghetaldi historia Virorum il-
lustrium Congregationis Dominica-
norum Ragusinz.

Franciscus Gonsalez a S. Petro de missio-
nibus Ordinis Prædicatorum in Chi-
nense regnum.

Ambrosius Gozzæus in Catalogo Virorum
ex familia Prædicatorum in litteris il-
lustrium. Venetiis 1605. 8.

Gilberti

Gilberti de la Hoya Bibliotheca Belgico-Dominicana MS.

Bernhardus GVIDO, sive GVIDONIS, qui circa Annum 1300. scripsit de Viris illustribus Ordinis Prædicatorum, ex quo locus apud Baluzium Tomo 6. Miscellan. pag. 444. 445. Et novissime Edmundus Martene & Ursinus Durand, viri clarissimi in lucem produxerunt hujus Gvidonis historiam foundationum Conventuum Ordinis Prædicatorum Tolosana & Provincia, Provinciarum Tom. 6. monumentorum pag. 537. & Tractatum de Magistris Ordinis Prædicatorum & Provincialibus Provincia & Tolosana provinciarum pag. 398. Hæc addenda illis, quæ de Gvidone hoc dixi supra Tom. 1. p. 595. seq.

Petrus GVIDO patrum sui Bernardi exemplum imitatus in Vitis illustrium Ordinis Virorum.

Dominici de Herre fasti Dominicani. Antw. 1675. 8.

Johannis Heyn Epilogus Chronologicus de conventibus & foundationibus Ordinis Prædicator. in regno Hiberniæ. Lovan. 1706. 4.

Philippi de Horto novo Catalogus illustrium Virorum Ord. Præd.

HUMBERTI *de Romanis*, infra, *Umbertus*.

Camilli Jafinsky Constitutionum Ordinis Prædicatorum & Ordinationum Summarium ab Anno 1220. ad 1629. Cracov. 1638. 4.

Nicolai Andree de Incontris necrologium Cœnobii S. Dominici Senensis.

Bernhardi de Jonghe desolata Batavia Dominicana, Gandavi 1718. 8. Ejusd. Belgium Dominicanum, * Bruxellis 1719. 4.

Vincentii Justiniani Chronicon Ordinis Præd. MS.

Petronii Kamiensky antiquitas Ord. Præd. in magno Ducatu Lithuanix. Vilnæ 1642. 4.

Jo. Baptiste Lancii elenchus scriptorum Dominicanorum.

Antonini Lembo Chronica Conventus S. Dominici Sorianensis, cum auctario Dominici de Seminaria. Messanæ 1687. fol. Italice.

Hyacinthi Libelli Catalogus scriptorum Ord. Præd. MS.

Desiderii Lignaminei de Viris ex pietate illustribus in familia S. Dominici.

Ema-

* Acta Eruditorum Tomo septimo Supplementum pag. 459.

Immanuelis de Lima hagiologium Dominicanum, Lusitanice. Ulyssipone 1703. 1710. & 1712. fol. quatuor Voluminibus.

Joannes Lopezius, supra, Ferdinandus de *Castillo*.

Joannis Mabuet Prædicatorium Avenionense, seu historia Conventus Ordinis Prædicatorum Avenionensis. Aven. 1678. 8.

Petri Malphei Athenæum Dominicanum MS.

Antonii Malleti Historia Virorum illustrium Conventus Ordinis Prædicator. S. Jacobi Parisiensis, Gallice. Parisiis 1634. 8. duobus Voll.

Joannis de Malliaco Chronicon Ordinis Prædicatorum.

Thomæ Malvendæ Annales Ordinis Prædicatorum. Neapoli 1627. fol. 1630. edente Dominico Gravina.

Joannis a S. Maria vitæ Sanctorum Ordinis Dominicani. Paris. 1635. 4. Gallice 2 Voll. & 1647. 4.

Dominici Marii Marchesii sacrum diarium Dominicanum, Italice. Neapoli 1668-1679. fol. sex Voll.

Joannis de Marietta, Victorienfis, Catalogus Episcoporum & triumphus Virorum illustrium Ordinis Dominicani. Hispanice.

Antonii Mazenod Chronicon Conventus Tullenfis Ordinis Prædicatorum. MS.

Ludovici Mesplede notitia antiqui status Ord. Prædicator. ex primis ejus Constitutionibus. Paris 1643. 8.

Godfridi a Mierlo Calendarium perpetuum, secundum institutum Ord. Præd. XXXVI. tabulis constans, & post primam Didaci Ximenis Ariæ editionem emendatum. Antwerp. 1566. 12. Vide infra in Jo. de Urdunna.

Hyacinthi Montalti, Panormitani, istoria della Religione di S. Domenico nella Provincia Sicilia. MS.

Vincentii Montalvan Vitz Sanctorum Ordinis Præd. Italice.

Bartholomæus Mortavius, supra, in Leandro Alberto.

Nicolaus Brixianus, supra, in Leandro Alberto.

Dionysii de Occillis, Neapolitani, Cronica della Provincia Osservante del regno di Napoli dell' Ordine de' Predicatori. Hoc opus MStum legisse se testatur Nicolaus Toppi in Bibliotheca Neapolitana pag. 71. refertque post auctoris obitum fuisse *Theodorum a Valle*, Pipernensem, qui illud pro suo edidit inscripsitque: breve Compendio de gli piu illustri Padri della Provincia

vincia del regno di Napoli. Neapoli
1651. 4.

Joannis de Palentia Martyrologium Dominicanum, cum ejusdem Ordinis Constitutionibus. Salmanticae 1579. Venetiis 1582. 4.

Hyacinthi de Parra Catalogus auctorum Dominicanor. MS.

Benedicti Pauli, Florentini, breve MStum Chronicon Ordinis Prædicatorum, sed Echardo judice accuratum, memorat Julius Niger pag. 95. historiarum scriptorum Florentinorum.

Dominici Peccioli, Pisani, Chronicon monasterii S. Dominici Pisani.

Gvilelmus PELHISSO de rebus Ordinis Prædicatorum ab Anno 1214. ad 1246. & de Conventus Tolosani exordiis.

Vincentii Persii Cælum virgineum Ordinis Prædicatorum signis XII. hieroglyphicis per XII. sanctos stellatum. Neapoli 1658. fol.

Laurentius PIGNON, qui A. 1446. vixit, in Chronico & Catalogis variis, de quibus Qvetif Tom. 1. p. 805.

Joannes Michaël Pius, Bononiensis, *Domenico in Italia*, sive de Viris illustribus Ordinis Prædicatorum in Italia, & notitia Conventuum & Monasteriorum in Europa Indiisque. Bononiæ

niz 1607. Ticini 1613. & Bononiz
1615. fol. 3. Voll. Italice.

Jacobus Quesit, supra, *Jacobus Echardus*.
Purpure Dominicana scriptor.

Georgius Ravennatus, Mediolanensis, de
Viris illustribus Ordinis Prædicator.
Provinciæ Romanæ, quo usus *Lean-*
der Albertus, de quo supra.

Seraphini de Razzis istoria degl' uomini
illustri dell' Ordine Domenicano del-
la Provincia Romana. Lucæ 1596.
in 8vo.

Rolandus Scotus de dilatatione Ordinis
S. Dominici.

Didaci a Rosario Chronicon Domini-
canum, & Vitæ Sanctorum. Lusita-
nice.

Nicolai ROSELLI, qui A. 1362. obiit, Com-
mentarii MSti de rebus Ordinis Præ-
dicatorum.

Andrea Rovette de Brixia * Bibliotheca
Chronologica illustrium Virorum Pro-
vinciæ Lombardiæ Ord. Prædicator.
Bononiz 1691. fol.

P. *Ruvierius* eodem, quo tempore Bibl.
Dominicanam Jacobo Echardo cœ-
pimus debere, ipse Annales accura-
tiores ejusdem Ordinis condere insti-
tuit, ad quos ornandos ac perficien-
dos

* Acta Eruditum A. 1691. pag. 331.

dos Magister Dominicanorum Generalis Antonius Cloche An. 1714. promulgavit Epistolam encyclicam ad Ordinis sui Provinciales, Vicarios Generales Congregationum, & Conventuum Priores, quæ inserta etiam legitur Diario Eruditorum Italiae T. XIX. pag. 430.

Stephani de SALANHACO, Aquitani, qui A. 1290. obiit, scripta varia, de quibus videndus Qvetif Tomo 1. p. 415. seq.

Josephus de Sarabia y Lezana Annales de la sagrada Religion de S. Domingo. Madrit. 1709. fol. 2. Voll. desinunt in A. 1291.

Thomæ SCHIFLADI, Siculi, circa Annum 1460. de Viris illustribus Ordinis Prædicatorum, MS. Vide Mongitorem Tomo 2. Bibliothecæ Siculæ pag. 262.

Vincentii Seiglier Florus Dominicanus, MS.

Dominici de Seminaria, vide, Antoninus Lembo.

Antonii Senensis, Lusitani, Chronicon & Bibliotheca Ordinis Prædicatorum, Parisiis 1585. & Index Scriptorum Asceticorum ex illo Ordine. ibidem. Usus Antonius vitis Patrum Dominicanorum, quas *Umberto* alii, alii *Ger-*

bardo Fracheto, sive *Fraqueto* tribuunt, sub cuius nomine prodiit Duaci 1619.

Seraphini Sicci vitæ sanctorum & sanctorum Ordinis Prædicatorum, & Historia illustrium Dominicanorum. Italice.

Balthasar Sorius, Valentinus, de Viris illustribus Dominicanis Provinciæ Aragoniæ.

Ludovicus de Sousa, supra, *Ludovicus de Cacegas*.

Friderici Steil Vitæ Sanctorum Ordinis Prædicatorum, Coloniz 1676. Germanice. 4. Ejusdem Ephemerides Dominicano-sacræ. Dilingæ 1692. 4to. 2 Voll.

STEPHANI *de Exonia*, qui circa Annum 1370. floruit, auctor Annalium Dominicanorum Hiberniæ usque ad Annum 1374.

Jacobi de Susato Chronica brevis ab origine Ordinis ad Annum 1445. itemque privilegia.

Ambrosii Tegii, Mediolanensis, monumenta Ordinis Prædicatorum, sive Chronica Dominicana MSta Tomis VI. vide Echardum T. 2. p. 35.

Anonymi *Teutoni* mare magnum privilegiorum Ord. Præd. Vide Echardum T. 1. p. 892.

Cberu-

Cberubini Torni elenchus scriptorum Ordinis Prædicatorum Provinciæ Venetæ. MS.

Theodorus a Valle, vide supra, *Dionysius de Occillis*.

Ludovici Valleoleri tabula quorundam Doctorum Ord. Præd.

Roberti Ubaldini de Galliano Chronicon MStum Conventus S. Marci de Florentia usque ad Annum 1435.

Caroli a S. Vincentio Chronologia Missionum Ordinis Prædicatorum ab Anno Christi 1417. ad 1562.

UMBERTUS *Hedus* de Romanis, Burgundus, qui A. 1277. obiit, scriptor libri de Vitis primorum Patrum Ordinis Dominicani. Vide supra in Antonio *Senensi*. Opusculum de eruditione Religiosorum. Lovan. 1576. forma minore. Ejusdem Ecclesiasticum officium Ordinis Prædicatorum libris XIV. Expositio in Constitutiones: Liber de instructione Officialium: Chronicon ab Anno 1203. ad 1254. Vide Qvetifum Tomo 1. pag. 143. seq.

Joannis de Urdunna Calendarium perpetuum juxta ritum Ordinis Prædicator. Venetiis 1584. 8. vide supra, *Godfr. a Mierlo*.

Ludovici de Urrera historia della sacra da
Orden de Predicadores en los remo-
tos Reynos de Europa. Valentiz 1611.
4to.

Stephani Ufusmaris Privilegia Ordini con-
cessa & Catalogus Virorum illustrium.
Romæ 1555. 4.

Philippi Wolphii Viretum Dominicanum
de vitis Virorum illustrium Ord. Præd.
citatur a Baleo.

Didacus Ximenes, supra, Godfr. a *Mier-*
lo.

Conradi Zittardi Chronicon Ord. Præd.
Dillingæ 1596. 4. Germanice.

Alii DOMINICI.

DOMINICUS *Abbas* Ordinis Benedictini,
multorum & ipse conditor Monasterio-
rum, defunctus An. 1031. de quo Leo
Ostiensis III. 33.

DOMINICUS *de Barta*, Ordinis Minorum,
Provinciæ Aquitaniæ Minister Generalis,
A. 1343. defunctus in Monte Pessulano.
Scripsit Postillam in *Apocalypsin*. Vide
Waddingum p. 103.

DOMINICUS *Bolanus*, Venetus, clarus
An. 1484. qui ad Nicolaum Marcellum,
Ducem Venetorum, scripsit *de immacu-*
lata conceptione S. Mariæ. Vide Trithem-
ium cap. 883.

DOMI-

DOMINICUS *Bonaventura* Fessis de Fabiano, Picenus, Ordinis Minorum, quem idem Waddingus circa Annum Christi 1340. floruisse & patrui sui *Francisci Fabrianensis* A. 1322. defuncti vitam & *Chronica brevia Ordinis Minorum* scripsisse testatur. Vita illa in Actis Sanctor. Tom. 3. April. p. 984.

Institutorem vel instauratorem *Rosarii* **DOMINICUM**, vir doctus Andreas Rivetus * recte eundem facit cum auctore Ordinis Prædicatorum, qui ab illo Dominicani appellantur; sed male eum vocat *Calaguritanum*. Nam Calagurin longe diversam esse constat a S. Dominici patria, qui non Calaguritanus fuit, sed Calarogitanus, a Calaroga, sive Calaruega opido diocesis Uxomensis in Castella veteri, cum Calaguris sit Calahorra in Hispania Tarraconensi. De rosario ejusque auctoribus dixi in indiculo Mariano.

DOMINICUS *de Caldariis*, apud Colomesium ad Gyraldum pag. 97. vitiose pro *Domitio* CALDERINO, de quo supra Tom. 1. pag. 883.

DOMI-

* Apologia pro Maria lib. 2. cap. 12. Tom. III. Operum pag. 713.

DOMINICUS *Capranica*, five *Capranicensis*, Major Pœnitentiarius & ex Episcopo Firmiano Cardinalis, defunctus An. 1456. inter scriptores a Cangio refertur, quanquam scripta ejus, perinde ut *Angeli Capranice* Cardinalis, qui Anno 1478. obiit, nulla reperio. Provectoris jam ætatis virum Dominicum hunc morali Theologiæ singularem operam navasse & Biblioth. instructam reliquisse refert Ciacconius in vitis Cardinalium Tom. 2. pag. 1115.

DOMINICUS *Carthusianus* circa Annum 1460. natione Prutenus, auctor Hymni: *Homo DEI Creatura* &c. & librorum: *Sonus epulantis*, *Corona Mariæ*, *Revelationum*, five *libri experientie*. Vide Possevinum.

DOMINICUS *de Dominici*, Venetus, & Episcopus Torcellanus primum, deinde Brixienfis, defunctus Brixie A. 1478. cujus *Orationes*, quas vocat elegantes, & *Sermones* laudat Trithemius cap. 858. Ex ejus libello ad Pium II. *de Reformatione Curie Romanæ* loca quædam affert Joannes Wolfius Tomo 2. lect. memorabil. pag. 891. Tractatus *de sanguine Christi*, & *de filiutione Johannis Evangelistæ ad B. Virginem*, prodire Venetiis 1557. & 1563. 8. Alia ejus sunt, nescio
an

an edita: *De Cardinalium electione & legitima creatione ad Calixtum III. De potestate Papæ & Cardinalium. De Concilio & ipsius potestate ac Pontificis. Expositio Psalmi centesimi: Misericordiam & iudicium cantabo, ad propositum regiminis Papæ vel Principis cujusque. An Divus Hieronymus fuerit Cardinalis? Utrum caput, Constantinus, dist. 96. verum sit, de baptismo Constantini. Summa secundum quam Archiepiscoporum & Episcoporum notarii debeant officium exercere. Vide Oudinum Tomo tertio pag. 2569.*

DOMINICUS *de Flandria*, Ordinis Prædicatorum, cujus *Quæstiones Metaphysicales*, in XII. libros Metaphys. Aristotolis, Venetiis 1496. 1499. Colonia 1621. Venetiis 1637. fol. *Quæstiones* in libros III. *de anima*, Venetiis 1503. 1518. fol. & in libros posteriorum Analyticorum memorantur in appendice ad Trithemium cap. 32. Sed quod ibi legas obiisse *Alexandro octavo* Pontifice, error est, & legendum *Alexandro sexto*, ut recte Latinus Latinius & Jacobus Quetif Tomo 1. pag. 894. qui An. 1500. Bononiæ defunctum testatur refertque quæstiones in libros posteriorum Analyticorum prodidisse cum quæstionibus ejus in *elenchos*, sive in opusculum *S. Thomæ, de fallaciis*. Vene-

Venetiis 1496. & 1565. *Quæstiones quodlibetales*, Venetiis 1500. tum ineditas *summulas in Pœorum Hispanum*, & *Commentaria in libros Physicorum Aristotelis, de Cælo & Mundo, de generatione & corruptione, & in parva naturalia*. Addit Qvetifus etiam *Commentaria in librum de causis, Proculi nescio-cujus, & tractatum brevem de ordine Divinarum Personarum*.

Andreas DOMINICUS Floccus, infra,
FLOCCUS.

DOMINICUS Foroliviensis, Ordinis Minorum, Inquisitor hæreticæ pravitatis, scripsit *de Officio Inquisitorum*, ita enim legendum e Waddingo pag. 104. non ut est apud Cangium, *de Officio Imperatoris*.

DOMINICUS *de Sancto Geminiano*, auditor Antonii de Butrio, clarus post sæculi decimi quinti initia JCtus, cujus *Commentarios in sextum Decretalium* laudat Gazalupus in historia interpretum & glossatorum pag. 508. Iidem MS. in Biblioth. Patavina teste Tomafino p. 4. b. *Ejus declarationes varias* Trithemius cap. 759. Vide Joannem Vincentium Coppium in viris insignibus Sangemianensibus, Florent. 1695. 4.

DOMI-

DOMINICI *Gradensis & Aquilejensis* in ditione Veneta Patriarchæ sæculo medio XI. *Epistola ad Petrum Antiochenum*, Patriarcham, sed Græce cum Latina versione edita a Cotelerio T. 2. monument. Ecclesiæ Græcæ pag. 108. subjuncta Antiocheni responsione pag. 112.

DOMINICUS *de Gravina*, cujus Chronicon de rebus in Apulia gestis ab Anno Christi 1333. ad 1350. editum in Thesauro Italiæ laudatissimi Muratorii Tomo XII.

DOMINICUS *Jacobatus*, sive *de Jacobatis*, Romanus, ex Auditore Rotæ & Episcopo Lucerino Cardinalis An. 1517. ad Annum 1528. quo Romæ obiit. De eo Prosper Mandosius Centuria V. scriptorum Romanorum num. XXVI. p. 293. Scripsit ad Clementem VII. opus *de Concilio* excusum Romæ 1538. fol. & apparatus loco ad Concilia Labbei Paris. 1672. & Coleti 1728. fol. & in Tomo nono Bibliothecæ maximæ Pontificiæ Tomo IX. Romæ 1699. fol. Argumenta operis sunt: *De Concilio, de loco Concilii, ad quem spectet congregare Concilium, quando sit congregandum Concilium, quales debeant esse interfuturi Concilio. An Papa habeat auctoritatem a Conciliis generalibus, & an Concilium possit restringere auctoritatem Papæ. An Cardinales, qui*
discer-

discefferunt a Papa, possint aggregare Concilium. An Papa possit accusari de heresi. Ex quibus causis & quomodo possit Papa deponi. De appellatione a Papa ad Concilium.

Joannes DOMINICI, Florentinus, Ordinis Prædicatorum, Archiepiscopus Ragusinus & Cardinalis, defunctus A. 1419. Budæ Junii X. ad quem diem consulenda Acta Sanctorum, ubi vita ejus composita a Johanne Caroli, Florentino. Scripsit *Luculam noctis* contra Collutii Salutati * librum de fortuna & fato: juris jurandi fide testatus se in nulla scientia Doctorem habuisse. Lectiones in *Ecclesiasten*, & *Ecclesiasticum*. In *Evangelium Matthæi* usque ad caput XIX. in *Epistolam ad Romanos*, & ad *Corinthios*. *Itinerarium devotionis in Psalmos & Cantica Canticorum*. *Super Magnificat*. *Quadragesimalia* duo, quorum altero versiculi Psalmorum IX. primorum: altero regulæ Juris in libro ultimo sexti Decretalium illustrantur, laudata ab Antonino Florentino ejus discipulo: † *Poëma de vita & morte B. Virginis, & Ecclesiis*

* Vide supra, in COLLUTIO, Tom. I. pag. 1123.

† Summæ hist. tit. 23. cap. XI. §. 3.

sis apud Florentinos ei dedicatis, a) libris IV. Sermones varios & Epistolas. Tractatum de Conceptione. Librum de Possessionibus. Orationem in funere Ludovici Boniti Cardinalis. Vitam B. Marco- lini Forolivienfis: & Italice Regulam vivendi, MS. apud Magliabechium, & de Amore Charitatis in 1. Cor. XIII. Venet. 1554. 1586. & Florent. 1595.

DOMINICUS Mancinus, infra, **MANCI- NUS.**

DOMINICUS Nardi, Ordinis Prædicator. scriptor *Sermonum*, tribus Voll. defunctus A. 1385.

DOMINICUS Pantaleo, five de *Pantaleonibus*, Florentinus, Ordinis Prædicator. qui A. 1376. rebus humanis valedixit, ut Waddingum secutus recte Cangius & in Bibliotheca Mariana Hippolytus Maraccius: non A. 1262. ut cum Antonio Senensi Possevinus alique: neque 1476. ut Julius Niger pag. 153. historiarum scriptorum Florentinorum. Vide Jacobum Qvetif Tomo 1. pag. 675. ex quo sicut etiam ex Altamura pag. 134. constat

- a) Julius Niger de scriptoribus Florentinis p. 280. Vide etiam Oudinum Tomo 3. pag. 2221. & G. Josephi Eggs Purpuram doctam Tomo 1. pag. 510.

stat hunc Dominicum perperam a Waddingo & Cangio accenseri Ordinis Minorum fratribus, quorum sententiæ immaculatam B. Mariæ conceptionem defendentium opposuit dialogum *de peccato originali & gratia B. Virginis*, contra minus bene sentientes & minores in Fide: nec non tractatum *contra protervos de peccato originali B. Virginis doctores*. Scripsit præterea Commentarium in *Salutationem Angelicam*. Ejusd. est discipulus *ad mortales*, sive tractatus super *Miserere*, Psalm. 51. *Super casu de Monte a)* contra *Franciscum de Empoli*, *b)* Ordinis Minorum. *De forma consecrationis sanguinis Christi*, ad petitionem *Jacobi*, Episcopi Florentini. *De Substantia Orbis*, adversus *Averroë*m.

DOMINICUS Pratensis de Vita B. *Davanzati* Confessoris prodiit in Actis Sanctorum Tomo secundo Julii 7. p. 527.

DOMINICUS Sinarra e Fabriano, sive Fabrianensis e Piceno (idem qui Cangio *Sinazza*, *Rovetta Senarius*, vel *Smarra*) Ordinis Prædicatorum circa Annum 1314 cujus nihil refertur præter Sermones de tem-

a) Apud Waddingum: *Tractatum de Monte communis*. Niger: *Tractatus plures de morte communis*.

b) Apud Nigrum pag. 154. *de Emporio*.

tempore & de Sanctis. Vide Qvetifum
Tomo 1. pag. 527.

DOMINICUS Sotus, five *a Soto*, natus Segobiz in Hispania A. 1494. Ordinis Prædicatorum, Theologus Salmanticensis, Carolo V. Imp. a sacris Confessionibus, Concilio Tridentino interfuit An. 1545. obiitque Salmanticæ An. 1560. de quo Nicolaus Antonius Tomo 1. Bibliothecæ Hispanæ pag. 255. seq. & Jacobus Echardus Tomo 2. de scriptis Dominicanorum pag. 171. seq. Scriptorum Catalogus apud utrumque videri potest, & apud ipsum Sotum in recognitione operum suorum, ad calcem commentarii in quartum Sententiarum. Præcipua sunt Commentarii in *Epistolam ad Romanos*, Antwerpiz 1550. & ex meliore editione Salmanticensi 1551. fol. Annotationes ad *Joannem Ferum* in *Evangelium Johannis*, Salmanticæ 1554. 4. quibus Michaël Medina, Bellarcensis Franciscanus Apologiam pro Joanne Fero (in Indice Romano prohibitam) opposuit Compluti 1558. & Moguntiz 1572. 8. *De Justitia & Jure* libri X. post editionem Salmanticensem 1556. fol. sæpius recusi. *De natura & gratia* libri tres itidem sæpius subjecti prælo post primam editionem, Venetam 1547. 4. atque aucti *Apologia adversus Ambrosium Catharinum*, Episco-

pum Minoriensem, certitudinis Gratia assertorem. *De cavendo juramentorum abusu, & de ratione tegendi & detegendi secretum* libri III. Salmanticæ 1552. Deliberatio in causa pauperum, seu *de non inhibendo publico mendicabulo.* ibidem 1545. & Venetiis 1617. Commentarii in *quartum Sententiarum*, duobus Voluminibus, Salmanticæ 1560. fol. ac sæpius alibi. In *Aristotelis* Dialecticam, Physicamque &c.

Joannes DOMINICUS Spazzarinus, infra, SPAZZARINUS.

DOMINICUS Sylvester, Florentinus, circa Annum 1380. vixit, cujus Volumen metricè conscriptum *de Insulis & earum proprietatibus* evolvisse se testatur Joannes Boccatus, MS. in Bibliotheca Sancti Spiritus Florentiæ Ordinis Augustini, una cum *Bucolico* ejus opere, sive *eclogis decem*, & *Epistolis* compluribus vincta & soluta oratione.

DOMINICUS Tolosanus, agnomine Grenier, vel Grinia, Ordinis Prædicatorum, Papæ Joannis XXII. sacri palatii Magister, & Episcopus Appamiensis circa Annum 1330. scripsit *Lecturam*, sive Commentaria juxta litteralem & Mysticum sensum *super tota Biblia*, sex Voluminibus præmissa Epistolari præfatione ad Joannem
nem

nem XXII. cujus pars exstat apud Quesitum Tomo 1. pag. 613. Idem memorat quoque ejus *Rituale Appamiensis Ecclesie*, sed in quo non tam rubricæ, seu ritus ejus Ecclesie, quam varii casus ex Juris Canonici regulis enodantur.

DOMITIANUS *Ancyrensis* Civitatis Episcopus, ex cujus libello ad Papam Vigilium favente Origenianis nonnulla affert Facundus lib. I. cap. 2. & lib. IV. c. 4. sed Græce, ut videtur, scripserat, non Latine, itaque hoc erat loco rectius a me praterendum.

DOMITIUS *Calderinus*, de quo supra, CALDERINUS Tom. 1. pag. 883. & ad Trithemii cap. 838. * Eum triginta vix annos * natum cum obiret An. 1477. duplici ornavit epitaphio Politianus, quæ in ejus epigrammatibus pag. 316. & 319. leguntur. Horum prius ita se habet :

*Hunc Domit? siccis tumulum qui transis
ocellis,*

*Vel Phæbo ignarus, vel male gratus ho-
mo est.*

*Intulit hic Vatum cæcis pia lumina char-
tis,*

Obstrusum ad Musas hic patefecit iter.

L 3

Hunc

* Barthius Tom. 1. in Statium pag. 483.

*Hunc Verona tulit docta patria illa Catulli,
Huic letum atque urnam Roma dedis ju-
veni.*

DOMNIZO, aliis DONIZO, vel DONNIZO, Presbyter & Monachus Canulinus Ordinis S. Benedicti, scripsit *libris duobus* carmine hexametro & magnam partem leonino *Vitam Mathildis* Comitissæ, celeberrimæ Principis Italiæ, quæ Anno Christi 1115. obiit. Editæ est primum a Sebastiano Tegnagelio in veterum monumentorum sylloge, Ingolstadii 1612. 4to. Deinde emendatior ex Codice Romano in G. G. Leibnitii scriptoribus Brunsvicensibus Tom. 1. pag. 629. Denique ex Codicibus Padolironensi & Regienfi castigatior, & versibus multis locupletior, cum laudati Leibnitii & clarissimi Muratorii notis in Tomo quinto Thesauri Mediolanensis scriptorum Italiæ pag. 335. Plerisque eorum quæ scribit Domnizo, ipsum interfuisse, & Patris partibus contra Imperatorem Henricum IV. impensius favere jam notatum Vossio pag. 773. Nemo autem adhuc protulit, quod memorat Sandius scriptum Domnizonis soluta oratione, in quo de *Theobaldi*, Episcopi Aretini, castitate aliisque virtutibus, & nonnulla eadem, quæ in vita Mathildis metro condita leguntur.

DONA-

DONATUS *Acciajolus*, supra, ACCIAJOLUS Tom. 1. pag. 7.

Aelius **DONATUS**, Præceptor S. Hieronymi, Grammaticus, de quo in Bibliotheca Latina IV. 7.

DONATUS *e S. Agatha*, Provincia Æmilia, Ordinis Minorum, hæreticæ pravitatis Inquisitor, cujus *tractatum adversus hæreticos* Waddingus pag. 104. memorat, cujus initium: *Spiritus Sancti Gratia.*

DONATISTÆ, five, quod malebat Cre, fconius Grammaticus, **DONATIANI** nomē schismatis famosissimum in Africa sæculo quarto appellatum a **DONATO**. Verum in Donatistarum historia ne alios jam memorem, tres inprimis Donati celebres reperiuntur. Primus auctor schismatis **DONATUS** Episcopus de *Casis nigris* in Numidia An. Christi 313. alter præpollens eloquentia atque auctoritate, & libenter pro capite turbulentorum se venditans, **DONATUS** A. 328. Episcopus Carthaginensis: Tertius **DONATUS** *Bagajensis*, *Bagai*, five *Vagade*, in Numidia Episcopus An. 348. fax & tuba furoris **CIRCUMCELLIONUM**. Ex his solius **DONATI** Carthaginensis scripta memorari video, contra cujus *epistolam*

scripsisse se testatur Augustinus, sed liber ille Augustini, sicut & alii duo contra partem Donati, interciderunt. Sed interciderunt etiam Donati omnia, quem Hieronymus cap. 93. auctor est multa ad suam hæresin pertinentia opuscula, & de Spiritu Sancto librum scripsisse Ariano * dogmati congruentem. Augustinus hæresi 69. *Exstant scripta Donati, ubi apparet eum etiam non Catholicam de Trinitate habuisse sententiam, sed quamvis ejusdem substantiæ, minorem tamen Patre Filium, & minorem Filio putasse Spiritum Sanctum. Verum in hunc, quem de Trinitate habuit, errorem, Donatistarum multitudo intenta non fuit, nec facile in eis quisquam, qui hoc illum sensisse noverit, invenitur. Auctor Prædestinati lib. 1. cap. 69. Exstant hodie scripta ejus, ubi probatur in Trinitate contra fidem Catholicam sensisse. Et quamvis unius substantiæ dicat in Trinitate DEUM, Patrem tamen majorem Filio, Filium majorem Spiritu Sancto confirmare tentavit. Sed in hunc errorem ideo nullus de populo ejus adtendit, quia alia erat intentio inter partes.*

Scri-

* Confer Sandii nucleum Histor. Eccles. pag. 172. Petavium Tom. 2. dogm. Theol. de SS. Trinit. lib. 1. cap. 10. §. 8.

Scriptores de DONATISTIS.

EX VETERIBUS:

Constantini Magni Epistolæ apud Eusebium X. 5. & 5. & Nicephorum VII. 42. seq.

Philastrius hæresi 83. qui PARMENIANOS etiam dictos testatur a Parmeniano Donati in Episcopatu Carthagin. successore.

Augustinus Tomo IX. Operum & de hæresibus cap. 69.

Auctor Prædestinati cap. 69.

*Gesta Collationis * Carthagenensis* A. 411. & aliorum illo tempore in Africa atque alibi habitorum *Conciliorum*.

Optatus, de quo infra suo loco, & monumenta vetera cum Optato a Ludovico Ellies du Pin & Tomo IX. Augustini a Benedictinis edita.

Theodoretus IV. 6. de hæreticis fabulis.

Joannes Damascenus hæresi 95. *Harmenopolus* cap. 17.

Joannes Zonaras & *Theodorus Balsamo* ad can. 61. Carthag.

L 5

Mat-

* Baluzius pag. 609. ad Cyprianum: *Utinam Harduinus voluisset sequi editionem meam gestorum, qua certe, absit verbo invidia, multo melior est quam ille dedit.*

Matthæus Blastares syntagmate Alphabeticom Tom. 2. magni Synodici Beveregiani pag. 14.

E RECENTIORIBUS, præter Animalium & Historiæ Ecclesiasticæ, hæresiumque scriptores, & qui Augustinum vel Optatum illustrandum sibi sumere:

Franciscus Balduinus in delibatione historiæ Africanæ, sive historia Collationis Carthag.

Joannes Conradus Dambaurus dissertat. ad Collationem Carthaginensem. Argentor. 1668. 4.

Réponse de Sieur *David* aux Remarques de Monsieur Launoy sur la notion du Concile plenier. à Paris 1671. 8.

Svante Gustavi Diez diss. de Circumcellionibus. Lipsiæ 1690. 4.

Joannes Forbessus in instructionibus Historico-Theologicis p. 713. seqq.

Franciscus de Harlay, Archiepiscopus Rothomag. libro 1. & 2. de rebus Ecclesiæ, Parisiis 1645. fol.

Thomæ Ittigii historia Donatistarum, dissertat. secunda heptadis subjectæ ejus appendici dissertationis de hæresiar-chis Apostolicæ & Apostolis proximæ ætatis. Lipsiæ 1696. 4.

Joan-

Joannes Launojus de Conciliis in quibus Donatistæ damnati, partis V. Epistola prima, Tomo ultimo Operum, & in dissertatione de notione plenarii apud Augustinum Concilii (Arelaten-
lis Anno Christi 314.) Parisiis 1644.
1661. 1676. 8. & dissertat. ejus adver-
sus Johannem Nicolaum defensione,
ibid. 1667. 8. & in scriptis tribus, Gal-
lice, contra N. Davidem editis, Paris.
1671. 1672. 1675. 8.

Melchior Leydeckerus ad S. Augustini li-
brum de unitate Ecclesiæ, & in diss.
de Schismate Donatistarum, & hist.
Ecclesiæ Africanæ illustrata.

Thomæ Long history of the Donatists.
Lond. 1677. 8.

Joannis Nicolai, Ordinis Prædicatorum,
de Concilio plenario contra Donati-
stas habito dissertationes duæ. Parisiis
1668. 12. 2 Voll. Giornale de' lette-
rati di Roma 1668. pag. 95.

Christiani Nisani exercitatio de Dona-
tismo, præmissa matæologia Labadi-
anæ, quæ Germanice prodiit Mindæ
1673.

Henrici Noris, Cardinalis, Historia Do-
natistarum postuma, in Tomo quarto
ejus Operum, Veronæ 1732. fol.

Emanuel Schelstratenus Antiquitatis illu-
stratæ parte 2. diss. 1. cap. 7. pag. 232.
seqq. & dissertationibus de Ecclesia
Africana, Rom. 1679. 4. *Joan-*

Joannis Philippi Storrii, Pastoris Heilbrunnensis, Bericht von Donatisten, Gracffurt 1713. 4. contra Godfridi Arnoldi historiz hæresium lib. IV.

Tillemontius Tomo sexto memoriarum Hist. Eccles. editarum Gallice Parisiis 1704. 4.

Henrici Valesii dissertatio de Schismate Donatistarum subjecta ejus notis in Eusebii Hist. Eccles.

El. Veielii de discrimine ingenti inter causam Donatistarum & Protestantium, Ulmæ 1686. 4. Adde *Antonii Sadeelis* opera pag. 873. seq. *Davidis Ancillon* Melange Critique Tom. 2. pag. 431. seq. &c.

Hermannus Witsius dissertat. ultima Miscellaneorum Tom. 1. p. 742. seqq.

DONATUS, Afri eremitæ discipulus, Hispanis auctor monasticæ observantiæ, teste Ildefonso cap. 4. de Scriptoribus Ecclesiasticis. Idem *Servitanorum* in Hispania Abbas, cujus discipulus & successor in eodem Monasterio Abbas *Eutropius*, ut est in Chronico Joannis Biclariensis ad Annum Justinii V. & Mauritii Imperatoris II. sive ad Annum Christi 570. & 583. Obiisse A. 575. traditur in Chronico Pseudo-Maximi CæsarAugusta-

gustani, * & *regulam Eremitarum S. Augustini* locupletiolem mitioremque primum in Hispaniam iuxisse. Confer Philippum Elsium pag. 175. seq. *Encomiastici Augustiniani. Regulam Donati ad Virgines* transmissam ad se ex vetusto Codice a Canonicis regularibus Corporis Christi Colonia, testatur Aubertus Miræus ad Ildefonsum & in elenchō regularum pag. 130. affertque ejus inscriptionem, quæ ita se habet: *Sanctus est a me plurimum venerandus Christi Virginibus Gvadstrudæ omnique suæ Congregationi, in Canobio a famula DEI Flavia constructo Donatus.* Hanc ipsam *Regulam* edidit Lucas Holstenius in parte tertia Codicis Regularum pag. 47. ad 71. sed ex fide Jonæ Monachi in vita S. Columbani cap. 13. recte tribuit S. DONATO, *Vesontienſi* Episcopo, quem Joannes Jacobus Chiffletius parte 2. *Vesontionis* pag. 157. seq. & Sammarthani *Galliarum sacrarum* Tom. 1. pag. 120. notant Ecclesiæ illi præfuisse Anno Christi 630. ad 660. atque videri etiam auctorem *Commonitorii ad Monachos S. Pauli & Stephani*, quod vulgavit Holstenius parte 2. pag. 44. & cujus perinde, ut regulæ illius

* P. 554. edit. Francisci Bivacii, Madrit. 1651. fol. & ad calcem Bibliothecæ veteris Hispanæ Nicolai Antonii Tom. 2. p. 283.

lius sæpius meminit Benedictus Anianensis in Concordia Regularum, sicut notavi Tom. I. pag. 538. 540.

DONATUS *Bergomensis* Episcopus, infra, *Ludovicus* DONATUS.

DONATUS BOSSUS, sive **BOSSIUS**, natus Mediolani A. 1436. & causis in foro agendis magnam vitæ partem intentus, horas subsecivas per tria lustra impendit scribendo *Chronico*, quod impensis suis excudi fecit Mediolani 1492. fol. *Danati Bossii, causidici & civis Mediolanensis, gestorum dictorumque memorabilium & temporum ac conditionum & mutationum humanarum ab Orbis initio usque ad ejus tempora* (usque ad Annum 1492.) liber ad illustrissimum Principem Johannem Galeatium, Mediolanensem Ducem sextum. Subjicitur *Historia Episcoporum & Archiepiscoporum Mediolanensium* desinens in Gvidantonio Arcimboldo, qui Archiepiscopus creatus est Anno 1489. Hoc Chronicon cum legisset Matthæus Bossus (de quo supra Tom. I. pag. 721. lq.) ita Epistola CXXIX. *ad Donatum Bossium, eruditum & accuratum scriptorem temporum: Plurimum salve, vir sine dubitatione erudite & accurate, Donate. Annotationes nostri temporis, eventusque bellicorum, quos scribis legi tuos, & ita id avide*

de quidem ac perbelle, ut ego te amo, Donate: & ut est bonus gratissimus mihi, quem tu offers Bossio nomini, a quo ego tecum originem duco. Vide Diarium Eruditorum Italiae Tom. XXVIII. pag. 117. seq. & Philippi Picinelli Athenarum eruditorum Mediolanensium p. 166.

DONATUS *Diaconus Ecclesiae Mediomatricensis, sive Metensis, ad Angelramum, Metensem Episcopum, Caroli Magni Archi-Capellanus, circa Annum Christi 795. scripsit Vitam S. Trudonis Confessoris, defuncti A. 698. Edita est a Mabillonio Saeculo 2. Benedictin. p. 1069.*

*Hieronymus DONATUS, Patricius Veneratus, obita ad Julium II. legatione de patria praeclare meritus, diem obiit Romae A. 1511. Monumenta ejus ingenii, digna luce, quod publicis occupationibus absolvi nequiverant, filii suppresserunt, edito libro * adversus Graecos de sacrorum Principatu cum Romano Pontifice contendentes. Legitur etiam libellus Alexandri Aphrodisi de Intellectu, † e Graeco in Latinum puriter ac opposite traductus. Exstant etiam aliquot Epistolae, multa styli gravitate conscriptae, ex his ea praesertim, quae Gal-*

* Venet. 1525.

† sive liber primus de anima. Vide Bibl. Graec. IV. 25. Tom. 4. pag. 71.

Gallici fœderis compedes Maximiliano Cæsari exuendas persuadet: altera, qua concussa ingenti terre motu Creta insula, cum ipse præsideret, clades terroresque describit. Hæc Jovius in elogiis, cui suffragatus Joannes Pierius Valerianus lib. 1. de infelicitate lit. pag. 307. cum Donatum hunc nullius ignarum doctrinæ, Poëtam, Oratorem, Philosophum, Theologum, Mathematicum peregrinum celebrasset, subjungit: Scripta ejus innumera ad immortalitatem elucubrata, quod eruditis indignissimum est arumnarum genus, paucissimis admodum exceptis, quæ vivens ediderat, adhuc in tenebris jacent occultata. De eodem Erasmus in Ciceroniano: Epistolæ quod pene solum illius habemus, declarant illum quidvis præstare potuisse, si voluisset huc animum intendere: sed Reipublicæ negotia distraxerunt hominem ab otio litterario. In Bibliotheca Barberina servatur ejus Oratio habita ad Julium secundum nomine Reipublicæ Venetæ, typis exscripta in 4to. Effigiem ejus præter Jovium affert Nicolaus Reusnerus k. e. cum hoc elogio:

*Par mihi majestas fuerat sermonis &
 oris,
 Seu Latio, Grajo seu libet ore lo-
 qui.*

Ludo-

Ludovicus DONATUS, Patricius Venetus & Episcopus ab Anno 1465. ad 1484. *Bergomensis*, cujus *Commentarium in quatuor libros sententiarum* ad Paulum II. Pontificem, & *Orationes* varias memorant Trithemius cap. 859. & Ughellus Tomo 4. pag. 483. Hujus Donati edita Romæ a Zacharia Calliergo & Pio II. dicata opuscula quatuor adversus Græcos: *De Processione Spiritus Sancti. De purgatorio. De azymo & fermentato, & de potestate Romani Pontificis*, subjuncta disputatione contra Bohemos de *Eucharistia*, sub una specie a Laicis & Sacerdotibus cum non sacrificant. Fuit & *Ludovicus* DONATUS, Ordinis Minorum & Cardinalis, capite minutus ab Urbano VI. An. 1385. sed nulla ejus scripta invenio. Vide Nicolaum Comnenum de Gymnasio Patavino Tomo 2. pag. 24. & 157.

DONATUS *Montæus* Hibernus Midenfis, Provinciæ Hiberniæ Ordinis Minorum Minister, cujus brevem historiam ejusdem Provinciæ habere se MS. testatus est Waddingus pag. 104. Non dubito hunc esse, qui DOROTHEUS *Montæus* apud Cangium appellatur.

DONATUS *Patavinus*, de quo Franciscus Petrarcha, qui A. 1374. obiit: *Fuit nuper Poëtarum omnium, quos nostra vel Pa-*
Tom. 2. M irum

trum nostrorum vidit ætas, facillime Princeps, nisi Civilis Juris studium amplexus, & novem Musis duodecim tabulas immiscuisset.

Tiberius Claudius DONATUS, Grammaticus, Ælio Donato Junior, in usus filii sui *Tiberii Claudii Maximi DONATIANI* scripsit jam senex *vitam Virgili* non indignam lectu, & in illum Poetam *commentarios*: Eidem Donato quoque Codices nonnulli tribuunt *abbreviationem fabularum Metamorphoseos Ovidii*. Vide, si placet, quæ de eo notavi in Bibliotheca Latina lib. I. c. 15. & 12. ubi etiam index scriptorum ab hoc Donato ad Virgilium laudatorum, & de libro ejus, quem tantopere exstare peroptabat Barthius ad Statii XI. 543. Thebaid. Tom. 3. pag. 1386. *quo Urbium, fluviorum, Deorum Dearumque Virgilio usurpatorum nomina cum historica exegeſi Æneidos comprehendere voluit.*

DONATUS Vesonionensis, vide supra in Donato Afri discipulo.

Joannes DONCKELS, Prior Canonicorum Regularium S. Augustini apud Tungrenses, defunctus An. 1453. Ejus *Tractatum de gratitudine, sub moralisatione Nicodemi & Josephi ab Arimathia* MS. memorat Oudinus Tomo 3. pag. 2376. ex Valerii

Valerii Andreae Bibliotheca Belgica
pag. 493.

Jacobus de DONDIS, Medicus Patavinus, defunctus An. 1350. auctor *Promptuarii Medici*, sive operis de aggregatione Medicamentorum ad omnes ægitudines, (unde illi nomen AGGREGATORIS Patavini. *) Venetiis 1481. & 1576. fol. Etiam de modo conficiendi salis ex aquis calidis Aponensibus, & de fluxu ac refluxu maris, Venetiis 1572. Vide Jacobum Philippum Tomasinum Tom. 2. Gymnasii Patavini pag. 156.

Johannes de DONDIS, Jacobi filius, *Gabrielis* Medici præstantissimi (sed cujus scripta nulla) frater; Petrarchæ sæpius laudatus, Medicus & ipse ac Philosophus, Patavii obiit An. 1380. octennio ante fratrem. Scripsit *Planetarium* de construenda machina motus cœlestes Planetarum imitante. Librum de balneis Patavinis, alterum de causis caliditatis aquarum Aponensium, & tertium de earundem natura. Vide Tomasinum pag. 158. & Joannis Jacobi Mangeti Bibliothecam Medicam Tom. 2. pag. 195.

M 2

Jacobi

* In Catalogo MStorum Bibliothecæ Paulinæ Lipsiensis pag. 260. memoratur AGGREGATOR *Brixensis*, seu opus de ægitudinibus a capite usque ad pedes.

Jacobi & Johannis de Dondis scripta de fontibus calidis agri Patavini exstant in Veneto opere de balneis, 1554. in fol. pag. 90. seqq.

DONNIZO, supra, **DOMNIZO**.

DONUS I. Episcopus Romanus ab Anno 677. Octobris 4. ad 679. Decembris 26. a Papebrochio creditur auctor esse *Epitaphii* scripti in *Honorium Papam* defunctum A. 638. quod exstat in Gruteri Inscriptionibus p. MCLXV. num. 11. igitur in versu ultimo: *Quod Patris eximii* *sim Bonus ipse memor*, non legere jubet *Bonus*, sed *Donus*. Vide Propylæum ad Acta Sanctorum Maji pag. 97. Leyseri historiam Poëtarum mediæ ævi pag. 187. 195.

Nicolaus DORBELLUS, infra, de **ORBELLIS**.

DORCATIUS non notus mihi nisi ex Isidoro Hispalensi, qui de notatione nominis pilæ differens libro XIX. Originum cap. ult. hos ejus versiculos adducit:

Neu tu parce pilos vivaces condere cervi,

Uncia donec erit geminam superaddita libram.

Matthias DORING, supra pag. 130. seq. **DOERING**.

Petrus DORLANDUS Diestensis, Carthusianus,

fianus, Prior in Zelemensi S. Johannis
 Carthusia, apud Diestemium Brabantiz
 opidum in diocesi Leodicensi defunctus
 An. 1507. Scripsit *Chronicon Carthusia-
 num*, sive *Corona de Viris Carthusiani Or-
 dinis illustribus libros VII.* ad Johannem
 Delphum, Carthusiæ Lovanienſis Prio-
 rem. Hos subjunctis notis, sive eluci-
 dationibus edidit Theodorus Petrus,
 Campensis, Carthusiæ Colonienſis alu-
 mnus. Colonia 1608. 8. *Violam ani-
 mæ*, dialogis VII. quorum sex priores
 abbreviati ex Theologia naturali RAY-
 MUNDI *Sebunde*, septimus *de mysteriis
 Passionis Christi* a Dorlando additus.
 Toleti 1506. 4. Colon. 1500. 4 * & dein-
 de Antwerpia 1533. 1543. Lugd. 1568. &
 omisso septimo dialogo Colon. 1700. 12.
De Vita S. Annæ libros quinque, Antw.
 1617. fol. *Dialogum de vitio proprietatis
 Monachorum*, Lovanii 1513. 4. *Explicatio-
 nem mysticam habitus Carthusiensis*, ibid.
 1514. 8. *Tractatum de tribus Carthusia-
 norum votis*. *Dialogos de duabus Viis*:
De perseverantia Novitiorum: *De stabili-
 tate Monachorum*: *De remedio amoris* dia-
 logum practicum & heroicum. *De opere
 amoris & passione Christi*. *De vera ami-
 citia*.
 M 3

- In Dialogorum prima hac editione Dorlandi no-
 men non invenio: sed tribuuntur ei a Valerio
 Andrea pag. 736. & a Sweertio pag. 613.

*ciria. De extremis hominum calamitatibus. De dominatu Vitiorum. De dominatu Virtutum. De vera hominis Sapientia. De vera beatitudine. De laude & claritate veræ Justitiæ. De vera patientia, ex Chrysostomo ad Stagirium Monachum. Dialogos inter Sapientem & Insulsum. Inter Diestemium & Servatium de cognitione sui. Inter Christum & Franciscum, super Charitate, procuratrice Salutis nostræ. De unione, de institutione optimi Pastoris. Collationes de Militia spiritali, & Sermones III. de eodem argumento. De Sacerdotum dignitate. Speculum humane Vitæ. Psalterium Virginis Deiparæ. Duas Coronas Rosaceas B. Mariæ, carmine heroico. Diadema S. Annæ, versu elegiaco. De septem B. Mariæ gladiis. De fraternitate compassionis ejusdem. De S. Ursula & sodalibus ejus. De S. Cecilia, cur Phœnici comparetur. De sanctis, Romano milite & Martyre: De inventione & passione S. Laurentii Martyris. Sermones de S. Laurentio. De S. Vincentio Ferrariensi, Ordinis Prædicatorum. De variis S. Antonii Abbatis tentationibus. De vita & conversatione B. Catharinæ Virginis & Martyris, & de passione ejusdem ex Baptista Mantuano, Carmelita. De Actibus & laudibus S. Joannis Apostoli & Evangelistæ. Quo-
modo*

*modo sancta Religio sit instituta, corrupta
& reformata. Librum Epistolarum. Ser-
mones ex sermonibus Leonis Papæ de pas-
sione DOMINI. Sermones de tempore &
sanctis. Orationes ad SS. Trinitatem.
Disputationem Jesu duodecennis cum Docto-
ribus in templo. De pane salutifero Vitæ.
De laudibus Spiritus Sancti. De laude me-
ditationis.*

Bernhardus DORNA, Provincialis, disci-
pulus Azonis, Jctus circa Annum 1250.
qui denique post editum scriptum *de li-
bellorum* in Judiciis offerendorum *con-
ceptione* nomen professus est suum inter
Monachos Ordinis Minorum. Vide Pan-
cirollum II. 36.

Thomæ DORNIBERG, Memmingensis
Svevus, Decretorum artiumque libera-
lium Doctor & Consulatus Spirensis Ad-
vocatus, composuit indicem in libros
septem *Compendii Theologiæ veritatis, a)*
quos

- a) Ab hoc diversum plane est *Compendium Theo-
logiæ* libris duobus ad fratrem Reginaldum,
quod existat inter THOMÆ Aquinatis opuscu-
la Tomo XVII. Operum. Confer Jacobum
Qyeris Tomo 1. de Scriptoris Dominicanis
pag. 332. & 470. seq. Aliud *Compendium*
Theologicum divisum in capita XCVIII. de
quo B. Nicolaus Staphorstius uoster Tomo III.
Historiæ Ecclesiasticæ Hamburgensis pag. 237.

quos cum illo præfixo habeo editos sine Auctoris nomine & sine loci nota A. 1473. fol. Atque inde est quod Compendium ipsum, inter præcipuos illa ætate libros Theologicos merito æstimandum, Dornibergio alii tribuerunt, præter rem sine dubio, cum longe antiquiorem auctorem habeat, sive *Albertum Magnum*, in cujus operibus legitur Tomo XIII. vel *Bonaventuram*, nam & inter ejus Opera in appendice Tomi octavi occurrit: vel *Ægidium de Columna*, Romanum, vel potius HUGONEM *b*) Argentinensem, Ordinis Prædicatorum, circa Annum 1270. de quo infra, suo loco. Præterea Dornibergius hic in lucem dedit *Areolam*, ex *suavissimis salutiferisque floribus gloriosi Confessoris B. Hieronymi*, Romæ 1472. fol. Vixit adhuc An. 1479. quo tempore Moguntiz præfens interfuit inquisitioni, quo id actum omnibus viribus, ut ad palinodiam *c*) adi-

Aliud Capitibus constans CLXXVI. id. pag. 365. Aliud ex dictis Veterum Patrum, partibus absolutum quinque. id. pag. 420. Aliud denique libris quatuor digestum, de quo idem pag. 371. seq.

- b*) *Ulricum* Argentinensem alii per errorem nuncupant.
- c*) Vide G. Christiani Johannis Volumen I. rerum Moguntinarum pag. 106. seq.

adigeretur Johannes Weiffelus, Groningenſis.

Matthias DORNICK, ſupra pag. 130. ſeq. DOERING.

DOROTHEUS *Monachus*, ſupra, DONATUS *Monachus*.

Martinus DORPIUS, vir candidus & eruditus, Theologus Lovanienſis, quem A. 1525. in flore ætatis defunctum pulchro ornavit epitaphio *a)* Erasmus, contra quem An. 1515. binas Epiftolas impulſore Noxo, ſive Joanne Atenſi, Theologo Lovanienſi, * ſcripſerat Dorpius & encomium moriæ ipſi verterat vitio, *b)* atque ut laudem ſive apologiam Sapientiæ reponeret, erat hortatus. Reprehendit etiam, quod Novum Testamentum *c)* Erasmus Græce edendum novaque verſione donandum in ſe ſuſcepiffet: ſed poſtea edoctus meliora, & a Thoma Moro

a) Exſtat apud Sweertium pag. 528. Athen. Belg. & in elogiis Belgicis Miræi pag. 39.

* Hermann. ab Hardt hiſtoria litteraria Reformationis pag. 75.

b) Johannes Clericus in Eraſmi vita Tomo V. Bibliothecæ ſelectæ p. 210. Hermannus ab Hardt pag. 20. ſeq.

c) Vide Richardum Simonem Tomo 2. Hiſtoriæ Criticæ Novi Testamenti pag. 80. ſeq. & Tom. 1. Bibliothecæ ſelectæ p. 88. ſeq.

Moro *d*) & ab ipso Erasmo *e*) persuasus, omnia alia sentire se testatus est in Oratione A. 1517. habita ante prælectiones Epistolarum divi Pauli, & Basileæ 1520. in 4to edita, *f*) in qua pag. 39. *Atqui, inquiet aliquis mihi, tu non meministi, quid olim in Epistola quodam eruditissimo Domino Erasmo Roterodamo scripseris, quam sedulo nifus fueris alteram sententiam defensare? Memini probe, sed ne longos logos legas, neve me vertam huc aut illuc, paucis recanto suffragium, tum sic sentiebam, nunc nihil minus. Nam qui potui aliter quam didiceram? verum simulatque veteres Theologos accuratius denuo percurri, & ea item legi, quæ doctissimi quique hujus tempestatis scripserunt, præcipue longe eruditissimus vir Thomas Morus, perpetuum suæ Britannia decus, in Epistola quadam ad me sua, continuo mutavi sententiam, neque dubitem, quin mutaturus sit quisquis non omnino bonarum litterarum rudis propriè hanc rem vestigavit, de qua libellum composui, quem Lovanii in schola publica Theologiæ studiosis præ-*

d) Thomas Morus Epistola gravi & digna lectû elegantique ad Dorpium data Brugis A. 1515. pag. 284. seq. Operum.

f) Recusa legitur Antwerpiz 1531. 4. atque inflaudati Hermanni ab Hardt historia litteraria Reformationis pag. 76-87.

*prælegi: & eram insuper in disputationibus, quas vocant Quodlibeticas, ad eadem responsurus, id quod complures eruditi probe norunt, ac testari queant, ni veritus fuisset ne quorundam aures novitas offenderet, a me præsertim projecta, homine (ut ipsis visus sum) novo. Scripsit præterea Dorpius, procemium & finem *Aululariæ Plautinæ* & prologum in *Pyrgopolinice*, sive *Militem Plauti gloriosum*: Orationem de laudibus *Aristotelis* adversus *Laurentium Vallam*, habitam Anno 1510. editamque Lovanii 1514.4. Aliam de laudibus omnium disciplinarum & amænissimi Lovanii *Academiæque Lovanensis*. ibidem. De assumptione *Virginis Deiparæ*: *Dialogum Veneris & Cupidinis*, *Herculem animi ancipitem* in suam militiam, invita *Virtute propellentium*. *Epistolam de Hollandorum moribus*, aliasque *Epistolas*. Vide *Valerium Andream* pag. 648. seq. *Bibliothecæ Belgicæ*. Recognovit etiam Orationem *Isocratis ad Nicoclem*, translata a *Rudolpho Agricola*, & cum *Catonis distichis* edidit, reculam *Lipsiæ* 1517.4. *Argent.* 1520. 8.*

Georgius DOTTANUS, Ostro-Francus, Professor Theologiæ in Academia *Lipsiensi*, superstes adhuc A. 1514. cujus hæc

hæc scripta referuntur in Centuria Maderiana cap. XLIX. Carmen *de quatuor Evangelistis*. Sermo versibus concinnatus *de S. Pauli laudibus*. Poëma ad Juventutem *de cursu & brevitate temporis*. Aliud *contra osiores poëtarum*. Epitaphia & Epigrammata. Epistole. Opusculum *de coloribus Rhetoricis*.

Gavinus DOUGLAS, five Galvinus Douglassius, Scotus, Episcopus Doucheldensis, five Dunkeldensis in Scotia, defunctus Londini A. 1521. scripsit *Commentarium de rebus Scotticis* misitque ad Polydorum Virgilium, qui laudat libro tertio Historiæ Anglicanæ pag. 71. editionis Thylianæ, sed num Latine an Scotice scripserit, non testatum reliquit: inter Latinos tamen Historicos locum ei dedit Vossius pag. 686. Cætera autem, quæ Baleus XIV. 58. memorat, Scotico metro exarata sint, ut metaphrasis Æneidos Virgilianæ, Palatium honoris ad Jacobum IV. Scotorum Regem, & Comœdiæ aliquot, ut aureas narrationes, Scotice scriptas præteream.

DRACONTIUS Presbyter Hispanus clarus sæculo quinto, tempore Theodosii junioris, quem Anno Christi 450. constat rebus humanis valedixisse. Scripsit heroicum carmen *de fabrica Mundi*, live
Hexa-

Hexaemeron, eique subjunctum carmen elegiacum versuum 198. ad *Theodysium* juniorem *Augustum*: in eo satisfactio continetur, qua ab Omnipotente DEO veniam petit ne præcedenti carmine aliquid incautus errasset: dein *Theodosio* precem defert, cur de triumphis illius eodem opère tacuisset. *Hexaemeron* prodiit primum Parisiis 1560. 8. cum *Genesi* *Claudii Marii Victoris*, & in poetis Christianis *Georgii Fabricii* pag. 351. Basileæ 1562. 4. & in Bibliothecis Patrum, ut *Parisiensis* 1624. Tom. VIII. pag. 837. & cum *Joannis Weizii* notis atque erudito indice glossario, Francof. 1610. 8vo, præmissa *Goldasti* de *Dracontio* Epistola. Alteram ~~exdestin~~ *Hexaemeri* *Dracontiani* interpolatam ab EUGENIO Toletano edere instituit *Michaël Ruiz de Azagra*, Hispanus, teste ipso ad *Corippum* pag. 62. & *Barthio* p. 2615. *Adverlar.* licet nec *Barthio* vilam, nec *Nicolao Antonio* Tomo 1. *Bibliothecæ* veteris *Hispanæ* pag. 192. Primus edidit in Gallia *Sirmondus* cum *Eugenii* opusculis, Parisiis 1619. 8. & Tomo 2. *Operum* *Sirmondi* pag. 890. præmissa *Eugenii* Epistola ad *Chindasvintum Regem*, qua illius jussu testatur operam hanc in se suscepisse, & subjecta p. 903. *Dracontii* elegia ad *Theodolum*. &
pag,

p. 906. succedunt Eugenii monosticha de sex diebus & de die septimo supplementum, versibus hexametris, Dracontio subijciendum. In Sirmondi editione hexameron absolvitur versibus 634. in prioribus exstant 575. Sirmondianam editionem secuti sunt *Andreas Rivinus*, qui notas etiam addidit Lipsiæ 1651. 8. & Bibliothecæ Patrum editores Lugdunens. Tom. XII. pag. 724. Plura Dracontii loca illustravit *Barthius* in Adversariis. Vide *Leyseri* historiam Poëtarum medii ævi pag. 60. seq. Alius Dracontius, ad quem exstat S. Athanasii Epistola, Tomo 1. pag. 63. edit. Montfaucon. turbulentis se temporibus Episcopatus se subtrahentem. Alius itidem, qui vir ἐνδοξος & θαυμαστός Palladio in Lausiaca pag. 24. Alius denique Dracontius Pergami Episcopus depositus, de quo Socrates II. 42. Sozomenus IV. 24. &c.

Latinus Pacatus DREPANIUS, Sidonio laudatus Aufonioque, scriptor Panegyrici in Theodosium Magnum, de quo in Bibliotheca Latina II. 22.

DREPANIUS *Florus*, non diversus, ut videtur, a Magistro FLORO, Diacono Lugdunensi, de cujus scriptis Caveus ad Annum 837. Ejus observatis pauca hæc habeo, quæ addam:

• I Præ-

- 1 Præter *Commentarium in Pauli Epistolas* ex *Augustino*, & sub *BEDÆ* vulgatum nomine, scripsit & alium similem *Florus* in easdem *Pauli Epistolas* ex *Cypriano*, *Hilario*, & aliis Patribus, MSum in *Carthusiæ* majoris Bibliotheca, de quo *Baluzius* in *Epistola ad Tourneminium a)* & quæ supra T. 1. pag. 512. seq.
- 2 *Opusculum de Actione Missarum* collectum ex verbis SS. Patrum *Cypriani*, *Ambrosii*, *Augustini*, *Hieronymi*, *Gregorii*, *Fulgentii*, *Severiani*, *Vigilii*, *Isidori*, *Beda*, *Aviti* & ex antiquis *mysteriorum libris* ex *Petri Francisci Chiffetii* editione reculum in *Bibliotheca Patrum Lugdunens.* Tom. XV. p. 62. sed nuper ex *Codice Reginæ Sveciæ* *Christinæ* longe integrius & emendatius vulgatum est pag. 579. Tomi noni monumentorum *Edmundi Martene* & *Ursini Durandi*, *Parisiis* 1733. folio.
- 3 Præter *Pœmatia novem*, in *Georgii Fabricii Poëtis Christianis* & in *Bibliothecis Patrum* sæpius edita, & separatim in lucem data ab *Andrea Rivino*, *b)* *Lipsiæ* 1653. 8. cum notis, &

2) *Journal des Sçavans* A. 1716. pag. 234. seq.

b) Subjunctis nonnullis carminibus *Theodulfi* & *Jonæ*

& alia *poëmatia sex*, quæ vulgavit Mabillonius Tom. 1. Analect. pag. 388. seq. (editionis novæ pag. 412.) de quibus singulis diligenter Polycarpus Leyserus in historia Poëtarum mediæ ævi pag. 244. seq. alia adhuc nuper ex MSto Bigotiano legenda dederunt laudati viri Martene & Durandus Tomo 5. anecdotorum, quæ sunt carmine hexametro: *In Evangelium Matthæi* pag. 595. *Gesta Christi Domini* pag. 601. *In Evangelium Johannis* pag. 603. *Oratio ad Christum, cum commemoratione antiquorum c)* *miraculorum CHRISTI, DEI nostri* p. 608. *Epigramma libri homiliarum totius anni ex diversorum Patrum tractatibus ordinati* pag. 612. *Epistola tertia d)* *ad Modoinum, Augustodunensem Episcopum*, pag. 616. quæ incipit:

Salve,

Jonz Aurelianensium Episcoporum, Modoini Episcopi Augustodunensis, & Laidradi atque Agobardi Lugdunensium.

c) In Veteris Testamenti libris descriptorum.

d) Prima apud Georgium Fabricium & alios incipit: *Solus Pater profluas hilari de pectore grates*. Secunda apud Mabillonium: *Egregio, Modoine, viro tibi mitto salutem*. De hoc Modoino Sammarthani Tom. 2. Gallæ Christianæ pag. 36.

*Salve, sancte parens, Christi venerande
Sacerdos*

*Augusti montis e) Pastor in arce po-
tens.*

*Titulus in abside memoriae S. Iusti. pag.
618.*

4. *Opusculum adversus Amalarium, Lug-
dunensem Chorepiscopum, de Corpo-
re Christi tripartito, in Tomo nono
monumentorum Martenii & Durandi
pag. 641. De illo Amalarii errore di-
xi supra Tomo 1. pag. 207. Florus
hoc opusculum per modum Epistolæ
scripsit: Dominis beatissimis, reveren-
tissimis, & piissimis Pastoribus Gregis
Christi, Rectoribus Ecclesiæ DEI, Præ-
dicatoribus ac Propugnatoribus Catholice
Fidei, Drogoni sacri Consilii magistro
& Pontifici clarissimo, Heti Trevirorum
Antistiti, Aldrico reverentissimo Ceno-
manorum Episcopo, Rabban Abbati ve-
nerabili & ex provincia Lugdunensi pri-
ma Alberico Lingonum & Foræ Cabi-
lonensi reverentissimis Episcopis, Ecclesiæ
Catholice indignus filius & pietatis ac pa-
ternitatis vestræ exiguus servulus Florus.
Subjicitur deinde pag. 649. Opuscu-
lum*

e). *Dunum* Celtæ montem vel clivum, ut Græci
Βουν & Ούνα appellant. Vide Cangium.

lum de eadem causa in Concilio Episcoporum apud Carisiacum palatium acta, & pag. 166. Epistola Flori ad Theodorum Villa Concilium adversus libros Amalarii.

- 5 *Contra Johannis Scoti erroneas definitiones, qui scripsit nomine Ecclesiæ Lugdunensis, in Gilberti Mangvini vindiciis Gratiz & Prædestinationis ex sæculi noni scriptoribus Tom. 1. pag. 585 - 738. Parisiis 1650. 4. & T. XV. Bibliothecæ Patrum edit. Lugdunens. pag. 611. videndum fueritne alius à nostro FLORUS PRUDENTIUS GALINDO, Episcopus Tricastinus, cujus & aliæ exstant adversus eundem Scotum lucubrationes ab eodem Mangvino editæ. Vide etiam, quæ contra sententiam Floro nostro scriptum illud tribuentem disseruit Menetrierius in memoriis litterariis Trevoltinis A. 1705. pag. 344. seqq.*

- 6 *Alterius etiam vetustioris FLORI, Monachi S. Trudonis, Ordinis Benedict. diœcesis Leodicensis, circa Annum 760. clari sunt Additamenta ad Martyrologium Bedæ cum illo vulgata ab Henschenio in Actis Sanctorum ante Tomum secundum Martii, & novissime cum Bedæ historia Ecclesiastica gentis Anglorum ex recensione Joannis*

annis Smith, Cantabrigiæ 1722. fol. Adde Carolum Cointe Tomo 4. Annalium Francorum pag. 470. seq.

DROGO Monachus Bergenſis in Flandria Benedictinus, ſcripſit *Vitam S. Winoci & de ejus miraculis*, quo in libro Drogonis Episcopi tanquam diverſi a ſe meminit, edidit Mabillonius Sec. 3. Benedictin. pag. 310. *Historiam translationis S. Lewine* Anglæ in Monasterium Bergenſe libris II. ad Abbatem Rumoldum A. 1058. quam poſt Mabillonium dedere Antwerpienſes in Actis Sanctorum 24. Julii, Tom. V. pag. 613. *Vitam S. Oſwaldi* Northumbriæ, in Anglia Regis, & de eodem *Sermones duos* MStos. De Oſwaldo illo Surius ad V. Auguſti ex Bedæ libro 3. hiſtoriæ Eccleſiaſticæ Anglorum.

DROGO Sacerdos *Ghiſſellenſis* in Flandria, atque inde *Morinorum* Episcopus Bolo-nienſis Teruanæ, ſive Tervanæ * ab Anno 1031. ad 1078. ſcripſit *Vitam S. Godelevæ, Virginis &* An. 1070. *Martyris* ad Ratboldum, Episcopum Noviomenſem & Tornacenſem. Hanc ſinceriores, quàm Surius ad 6. Jul. dedit Johannes Baptiſta Sollerius in Actis Sanctorum

N 2

Tom.

* Vide Sammarthanos Tom. 2. Gallix Chriſtianæ pag. 430.

Tom. 2. Julii pag. 402. cum notis, sub-
juncta etiam pag. 409. Suriana editio-
ne.

DRGGO ex Monacho Benedictino Mona-
sterii Nicaſiani apud Remenſes Priore &
Abbate Laudunenſi Episcopus *Oſtienſis*
& Cardinalis ab Anno 1130. ad 1138.
ſcripſit *de Sacramento Dominicæ Paſſionis*
librum, ſive ſermonem obvium in Or-
thodoxographis utriſque, & in Biblio-
thecis Patrum: in noviffima autem Lug-
dunenſi Tomo XXI. huic ſubjungitur
pag. 341. liber *de creatione & redemtionis*
primi hominis editus primum An. 1622. e
Mſto Codice Bibliothecæ Elneſis: nec
non pag. 344. *de ſeptiformi gratia Spiritus*
Sancti ac de Beatiſſitudinibus, & pag.
345. *de Divinis Officiis, ſeu horis Cano-*
niciſ.

DRUSIANUS (Trithemio cap. 543. *Cruci-*
fianus, aliis *Crucianus*, Merklino *Turri-*
anus de Turriani, Julio Nigro *Truſſianus*
Ruſticellus Valorius) Thaddei Florentini
Medici celebris (qui An. 1286. Hono-
rium quartum curavit) diſcipulus, Flo-
rentinus & ipſe, atque inter Medicos
plusquam Commentator appellatus, quo-
niam fertur ejus *plusquam commentum in*
Artem Galeni: poſt editionem Venetam
An. 1504. ſæpius deinde editum, reco-
gnitum etiam & locupletatum a Julio
Mar-

Martiano Rota. Vide Merklini Bibliothecam Medicam pag. 1031. Mangeti Tom. 2. pag. 205. & Julii Nigri historiam scriptorum Florentinorum pag. 516. seq. qui præter libellum ejus *de hypostasi*, etiam in *Avicennam præfationes* memorat, & *Canones balneandi LXXXI.* ex illius plusquam commento decerptos notat recufos occurrere in opere Veneto de balneis.

Christianus DRUTHMARUS, de quo supra in CHRISTIANO Tom. 1. pag. 1040. seq.

S. DUBRICIUS *Gvainus*, Archiepiscopus Urbis Legionum ad Iscam fluvium in Britannia (*Coërleon*) Concilio adversus Pelagianos circa Annum 512. habito interfuit, diemque obiit An. 522. Vide Speelmannum Tom. 1. Concil. Britan- nicor. pag. 60. seq. Lelandum cap. 31. Baleum Centur. 1. cap. 51. & Pitseum pag. 94. Vide sis etiam supra in DANIELE Arvonio pag. 33. & DAVIDE Britanno pag. 43.

DUDO *Neuftrius*, Decanus S. Quintini, scripsit ad Adalberonem Episcopum Laudunensem, *de moribus & actis primorum Normanniæ Ducum* libros tres, ab Hastingo Rege Daniæ & Rollone primo Normanniæ Duce, qui Anno Christi

912. baptismo suscepto nomen CHristo dedit, usque ad Annum 996. sive obitum Richardi I. a cujus fratre, Comite Rudolpho narrata sibi collegisse eaque *scholastico distamina scripta* relinquere posteris Dudo testatur. Ejus libros edidit Andreas du Chesne in scriptoribus Normannicis pag. 49. Parisiis 1619. in folio. Plurimumque ei tribuunt GVILELMUS Gemeticensis, qui tribus prioribus libris de Normannorum gestis ejus sequi se vestigia non diffitetur, nec non ORDERICUS VITALIS in Historia Ecclesiastica, qui ambo in eodem laudati Duchesnii volumine leguntur. Videntur etiam Claudius Hemerzus in antiquitatibus Urbis S. Quintini pag. 107. III. Quod vero Vossius pag. 356. judicat Dudonem poetica magis quam historica fide scripsisse, adeo multas infernisse fabulas, id magis etiam probare visus est Gvido Alexius Lobineau, qui in minoris Britanniae historia Gallice edita Parisiis 1707. fol. non dubitat auctoritati Dudonis multum derogare: Operæ pretium tamen est videre, quæ pro asserenda ejus fide contra Lobineavium disputata sunt a Renato Auberio de Vertot in dissertatione historica * Gallice edita

* Jacques le Long Bibliothèque historique de la France

edita Parisiis 1710. 12. *de la mouvance de Bretagne*, & a Claudio Molineto in libro, cui titulus: *Dissertation sur la mouvance de Bretagne*. à Paris 1711. 12.

DULCIDIUS, Presbyter Toletanus, & Alphonfi Regis ad Abub Alithum, Sarcenorum Ducem, A. 883. legatus, inde Episcopus Salmanticensis, a Josepho Pellizerio perhibetur auctor *Chronici*, quod illustrandum sibi sumsit & cum notis edidit Barcinone 1663. 4. Ab Ambrosio Morali allegatur hoc jam sub titulo *Annalium Complutensium*, jam *Codicis Abeldensis* nomine: Video etiam Gregorio Argaizio & Nicolao Antonio venire nomine *Chronici Æmilianensis*, eo quod servatum sit in tabulario Æmilianensis monasterii. Titulum in Pellizerii editione hunc præ se fert: *Incipit liber Chronica, seu Fabularium*. Initium: *Ab Adam usque ad Diluvium Anni MMCCXLII. &c.* Et post summarium omnium Mundi generationum usque ad Alphonfi Regis, Ordonii filii, Annum XVIII. Incarnationis Dominicæ 883. & sex ætatum Mundi recensitionem, Orbisque totius brevissimam descriptionem,

N 4

divi-

* France pag. 592. num. 1187. seqq. *Memoires de Trevoux* An. 1712. pag. 658. & An. 1713. pag. 1888.

dividitur totum opus in *quatuor*, uti vocat, *ordines*, scilicet *Romanorum*, *Gothorum*, *Asturianorum* & *Saracenorum*. Ceterum non adeo exploratum esse, quod auctor hujus Chronici sit Dulcidius, demonstrat laudatus Nicolaus Antonius VI. 10. Bibliothecæ Hispanæ veteris pag. 365. Erudite etiam brevem notitiam Episcoporum Hispaniæ illustrat in illo Chronico obviam post æram 915. si-
ve Annum Christi 877.

DUNGALUS reclusus, sive Monachus solitariam Vitam ducens, scripsit *Epistolam ad Carolum Magnum de duplici ecclipsi Solari*, quæ dicebatur contigisse priore anno 810. Edidit Lucas Dacherius Tomo X. spicilegii pag. 143. (editionis novæ Tom. 3. pag. 324. ubi etiam Ismaelis Bullialdi censura, repetita ex præfatione tom. decimi editionis prioris.) Idem an alius Diaconus Parisiensis circa Annum 828. *librum* composuit *responsionum adversus CLAUDII Taurinensis* (de quo supra Tom. 1. pag. 1085.) *sententias cultum imaginum dissuadentes*, ad Ludovicum Imperatorem & Lotharium filium ejus Augustum. Adde Carolum le Cointe Tomo VIII. Annalium Francorum pag. 34. seq. Primus edidit Papyrius Massonus, Parisiis 1608. 8. unde insertus Bibliothecis Patrum Parisiis

1624. Tom. IV. 2. Colon. Tom. IX. & Lugd. Tom. XIV. p. 196.

Joannes DUNS, infra, SCOTUS.

S. DUNSTANUS, Episcopus Wigornien-
sis ab Anno 958. & Archiepiscopus ab
Anno 960. ad 988. Cantuariensis, septem
Regum Angliæ temporibus. Vide War-
thoni Angliam sacram T. 1. p. 102. Dun-
stani vitam tradidere *Osburnus*, sive *Os-
bertus*, Monachus & Præcentor Cantua-
riensis, libris duobus, quam habes in
Actis Sanctorum 19 Maj. Tom. IV. pag.
359. cum altera Anonymi Presbyteri co-
zvi pag. 345. & in Warthoni Tomo 2.
Angliæ Sacra: & libris duobus *Gvi-
lhelmus Meildunensis*, sive a *Meildulphi
curia*, ex quo nonnulla Lelandus cap.
123. Vide & infra in *Eadmero*. Scri-
pta Dunstano multa tribuuntur a Ba-
leo II. 38. & Pitheo pag. 179. *Benedicti-
onarium Archiepiscopale*, sive *formula Be-
nedictionum Archiepiscopaliū* ad Alphi-
raldum, *Regulam vitæ monasticæ*, & in
regulam S. Benedicti. *Ordinationes Cleri*.
De occulta Philosophia. *Leges decimarum*.
Contra malos Sacerdotes ad Papam. *Sol-
utiones dubiorum de Eucharistia*. *Epistole
ad Edwinum*, & *ad diversos Epistole*.

Robertus, * sive **Radulphus** de DUNSTA-
BLE, sive de DUNSTAPLIA, Mona-
chus

N 5

• Oudin. Tom. 2. pag. 1416.

chus S. Albani, obiit An. 1151. scripsitque versibus heroicis, ut est apud Lelandum cap. 314. Baleum II. 84. & Pitseum pag. 213. SS. *Albani & Amphibalii sociorumque Vitam & Passionem*. Elegiacis versibus fertur MS. in Bibliotheca Cottoniana p. 8. & 45. Ejusd. versuum *de creatione hominis, de paradiso aliisque sacris argumentis*, mentio pag. 8. Sed *Historia Alexandri Magni* libris V. MSta in Bibliotheca Bodlejana n. 3832. idiomate Scotico composita est.

DUNSTAPLENSE *Chronicon*, five Annales Prioratus de *Dunstable* in Anglia, una cum excerptis e Chartulario ejusdem Prioratus, vulgati hoc ipso anno 1734. 2. Voluminibus in 8. a Viro clarissimo Thoma Hearne.

DUODENA nobilis foemina Aquisgrani circa Annum 842. ex cujus *Manuali* ad filium suum Wilhelmum nonnulla refert Baluzius appendice ad Marcam Hispanicam pag. 777.

DURANDUS *de Aureliaco*, five **DURANDELLUS**, Ordinis Prædicatorum circa Annum 1330. oppugnavit Durandum, qui Thomæ se Adversarium professus fuerat. Vide infra, p. 204. **DURANDUS** *de S. Portiano*, & Oudinum T. III. p. 796. seq.

DU-

DURANDUS *Campanus*, Gallus, a Confessionibus Reginae Franciae & Navarrae circa Annum 1340. a Waddingo p. 104. Monachis Ordinis Minorum accensetur traditurque scripsisse *Summam Confessariorum*, live *Directorium*, in quatuor partes distinctum: quod in Bibliotheca Colbertina MS. servari notavit Oudinus Tomo 3. pag. 956. nec non in *quartum Sententiarum* MS. Bononiae, non, ut idem Oudinus, in *quatuor libros*.

DURANDUS Cancellarius Imperatoris Henrici II. & Leodiensis Episcopus ab Anno 1021. ad 1025. quem Albericus in Chronico in *utroque litterarum scientia* (sacra & civili) *longe satis expeditum praedicat*. Sed quam a Sammarthanis * traditur scripsisse *Epistolam* ad Henricum I. Francorum Regem, *contra Brunonem* Episcopum Andegavensem & *Berengarium* Turonensem, illa DEODUINI est, de quo dictum suo loco: Opus vero eximium de Sacramento Altaris, rectius tribuitur DURANDO, de quo mox infra, *Troarnensi*.

Gvilel.

* Tom. 2. Galliae Christianae pag. 640. b. Epistola illam Durando Leodiensi praeter rem tribui notavit Phil. Labbeus Tom. 1. de S. E. pag. 269. & Pagius ad Annum 1035. n. 3.

Guilelmus DURANDUS de Sancto Porciano, a) Ordinis Prædicatorum Claromontensis diœcesis, Licentiatus Parisiis Anno 1312. atque inde Lector Curia sacri Palatii, & Episcopus Aniciensis ac Meldensis, inter Scholasticos audit *Doctor resolutissimus*, defunctus A. 1333. Scripsit *Commentaria in IV. libros Sententiarum*, Parisiis 1508. 1515. fol. ac deinde sapius. Vide Jacobum Qvetif Tomo 1. pag. 586. & 587. ubi etiam de *Durandello*, b) qui Thomam adversus Durandi objectiones defendit.

Librum de origine Jurisdictionum, sive de Jurisdictione Ecclesiastica & de Legibus. Paris. 1506. 4.

Statu-

- a) Natus in Aruernorum, Bojls proximo opido, quod a S. Portiano Abbate dicitur. Labbe T. I. de S. E. pag. 269.
- b) Antoninus Florentinus Summæ Hist. tit. XXIII. cap. XI. §. 2. Tom. 3. pag. 681. *Durandus Magister super Sententias scripsit, qui primus fuit scelerator doctrina S. Thoma, sed postea satis impugnator, nescio quo spiritu ductus. Sed quidam Ordinis ejusdem, Durandellus vocatus, nepos ut dicitur ejus, scripsit libellum contra eum, in quo refellit impugnationes quas ille fecit contra dicta ejus, efficacibus rationibus: & incipit tractatus ille: Sedens adversus fratrem tuum loquebaris, & adversus filium matris tuæ ponebas scandalum. Hæc fecisti & tacui, existimasti, inique quod ero tui similis: arguam te & statuem contra faciem tuam.*

Statuta Synodi Diœcesanæ Aniciensis
An. 1320. in Odonis Giffey, Soc. Jes. li-
bro: Discours historique de la devo-
tion à N. D. du Puy en Velay. Lugduni
1620. 8.

Omitto inedita, ut de statu animarum
sanctarum postquam resolutæ sunt a corpo-
re, c) aliaque apud Qvetifum l. c.

Guilelmus DURANDUS, sive DURAN-
TES, Ordinis Prædicatorum, ex nobili
genere in Gallia Nabornensi, Auditor
Henrici Hostliensis, Juris Civilis & Ca-
nonici peritia nomen *Patris Præcticae*
promeruit, & propter Speculum Juris,
quod composuit, notus est nomine *Spe-*
culatoris. Postremo *Mimatensis* in Gal-
lia Aquitania Episcopus ab Anno 1286.
ad 1296. Vide Sammarthanos Gallia
Christianæ Tomo 3. pag. 730. Simonem
Majolum in hujus Durandi vita, præ-
missa ejus Commentario in Concilium
Lugdunenſe, Bulæum Tomo 3. histo-
riæ

c) Hoc scriptum intelligit etiam Cornelius Zant-
slier in Chronico ad Annum 1334. apud Edmun-
dum Martene Tom. V. monumentorum pag. 209.
ubi ait Durandum Episcopum, Ordinis Prædica-
torum, contra errorem Johannis XXII. fecisse
tractatum egregium: propterea fuisse citatum a
Papa, sed per Regem Franciæ viriliter defensa-
tum. Confer Oudinum Tomo III. pag. 792.
seq.

riæ Academiæ Parisiensis pag. 473. seq. Gvidum Pancirollum in vitis Jurisconsultorum III. 14. Jacobum Echardum de scriptoribus Ordinis Prædicatorum pag. 480. seq. Nicolaum Staphorstium Tom. 3. Historiæ Ecclesiasticæ Hamburgensis p. 181. Gvilelmum Caveum aliosque. Scripta ejus sunt:

Speculum Juris tribus Voluminibus An. 1271. ad Cardinalem Ottobonum de Flisco, postea Adrianum V. Papam: usus Joannis Fasoli & aliorum scriptis. Varia illi addidit *Joannes Andreae*, excerpta ex *Osdradi* Consiliis. Prodiit Bononiæ 1474. Lugduni 1516. 1531. 1551. Basilæ 1574. Venetiis 1576. Lugduni 1577. Francofurti 1592. 1612. 1668. fol.

Repertorium, sive *Breviarium aureum super Corpus Juris Canonici* libris V. Venetiis 1496. fol. & cum speculo Juris plus vice simplici.

Rationale Divinorum officiorum libris VIII. A. 1286. a) Prodiit primum Moguntiæ 1459. b) inde Reutlingæ 1473. Norimbergæ 1480. c) Venetiis 1485. Argen-

a) Vide lib. VIII. cap. 9.

b) Charl Patin Voyages pag. 133. W. E. Tentzelii Monatliche Unterredungen An. 1408. pag. 504. Cornel. Beugheum p. 56. incunab. typograph.*

c) Nicolaus Staphorst Tom. 3. Hist. Eccles. Hamb. pag. 181.

Argentorati 1484. 1486. 1493. Basileæ
1488. Norimbergæ 1493. Lugduni 1516.
Venet. 1519. Lugduni 1551. 1565. 1568.
1584. 1592. Antwerpæ 1570. Venetiis
1572.

Commentarius in Canones Concilii Lug-
dunensis An. 1274. prodiit cum vita au-
ctoris a Simone Majolo scripta, Fani
1569. 4.

Breviarium glossarum & textuum Juris
Canonici. Parisiis 1519. 8.

Memorantur & ejus *Pontificale*, &
Statuta pro Cleri sui Mimatenfis instructio-
ne, *Commentaria in Gratiani Decretum*
& in *Decretales Gregorii IX. & Nicolai III.*
de quibus dicat, qui illa viderit.

Guilelmus DURANDUS, superioris patris
filius, & in Mimatenfi Episcopatu An-
no 1296. successor, * librum *de modo ce-*
lebrandi generalis Concilii A. 1311. in Con-
cilio Viennensi composuit, editum a
Philippo Probo Parisiis 1545. & recusum
ibid. 1617. 8. & 1635. 4. & cum Nicolai
Clemangis de corrupto Ecclesiæ statu,
Petri de Alliaco de emendatione Eccle-
siæ, & Cardinalium ad Paulum III. Con-
silio

* Vide Sanmarthanos Tomo 3. Gallie Christianæ
pag. 731. seq. Oudinum Tomo 2 pag. 705. sq.
& Supplem. pag. 580. seq.

filio a) de emendanda Ecclesia, Parisiis. 1671. 8. Ex altero scripto adhuc inedito *de rebus in Concilio Viennensi definitis*, excerpta apud Bzovium ad Annum 1311. Vide & Spondanum ad illum annum num. 3.

DURANDUS primus Abbas *Troarnensis* b) in Normannia in diœcesi Bajocensi: ab Infantia Monachus Fiscamnenfis Ordinis Benedictini, & teste Orderico Vitali lib. VIII. pag. 676. *religione & sapientia præcipuus, Ecclesiastici cantus & Divini dogmatis Doctor peritissimus*; obiit grandævus An. 1088. c) Liber ejus de corpore & sanguine Domini contra Berengarium d) in novem partes distributus, quem circa Annum 1060. composuit editus est a Luca Dacherio in appendice ad Lanfranci Opera, Parisiis 1648. fol. pag. 72. atque inde in Bibliotheca Patrum Tom. XVIII. p. 420.

Constantius Felicius DURANTINUS, Jurisconsultus, cujus liber *de conjuratione L. Catilinæ* ad Leonem X. Pontificem culto ac diferto stylo scriptus subjicitur Sallu-

a) De auctore hujus Consilii infra **THOMAS Badius Emilinus**.

b) Vitiose aliis Trojanensis.

c) Pagi ad Annum 1088. num. 14.

d) Idem ad Annum 1050. num. 8.

Sallustii quibusdam editionibus, ut Basileensi pag. 457. A. 1564. fol. & Lipsiensi Gottlieb Cortii *Thesauri* elaboratissimis notis illustrata 1724. 4.

DYNAMIUS, sive DINAMIUS, vir illustris ac *Patricius* * Galliarum An. 593. 596. apud Gregorium M. lib. 2. Ind. 11. Epist. 33. lib. 5. Epist. 6. quem *Massiliensem* vocat Venantius Fortunatus lib. 6. poemat. 11. De eo etiam Poëmate 12. & Gregorius Turonensis lib. VI. Histor. cap. 7. 11. Ejusdem Dinamii & Eucherie conjugis *Epitaphium* apud Andream du Chesne Tomo 1. historic. Francorum pag. 519. Scripsit, teste Sigeberto c. 144. & Ussuardo 27. Januarii, Dinamius *Vitam S. Marii*, Abbatis circa Annum 500. Bobacensis, sive Bodanensis. Edita est a Bollando 27. Januarii Tom. 2. p. 774. & a Mabillonio Sec. 1. Art. Sanct. Benedictin. pag. 105. Deinde *Vitam S. Maximi*, Abbatis primum Lerinensis, postea A. 433. Regiensis, sive Rejenfis Episcopi, ad Urbicum Episcopum An. 584. Rejensem, quæ exstat apud Surium 27. Novembris, & in Vincentii Barralis Chronologia Abbatum & Monasterii Lerinensis, & illustratur a Barthio LIX. 12. Adversar. De eodem Maximo Gregorius

* Cangii glossarium, voce *Patricius*.

rius Turonensis in opere de gloria Confessorum.

DYNAMII Grammatici *Epistola ad Discipulum* in Goldasti paræneticis veteribus pag. 148.

LIBER V.

EADMERUS, sive *Edmerus*, ab *Eadmero* Abbate S. Albani Cantuariensi, qui Anno 980. obiit, distinguendus, (aliis vitiose *Edinerus*, *Emondus*, *Emundus*,) Anselmi Archiepiscopi Cantuariensis & discipulo fidus Achates, & ex Monacho Cantuariensi Ordinis Benedictini, Episcopus S. Andreæ in Scotia, sed A. 1124. abdicato Episcopatu iterum Monachus & Prior Cantuariensis, obiit Anno 1137. Ex scriptis ejus hæc sunt a *Gabr. Gerberonio* edita & recensita ad calcem operum Anselmi, Parisiis 1675. & 1721. fol.

1 *Vita S. Anselmi*, Cantuariensis Episcopi ab Anno 1093. ad 1109. libris II. obviis etiam in editionibus Anselmi prioribus Colonia 1612. Parisiis 1630. & apud Surium 21. Aprilis, * & in Actis Sanctorum Tomo 2. Aprilis p. 866. cum notis Henschenii. Capita tria desiderata in editis, LXVI. LXVII. LXVIII. supplevit H. Warthonus T. 2.

Angliæ

* Apud Warthonum præf. Tom. 2. Angliæ Sacra p. XIV. perperam legitur *die 21. Februarii*.

Angliæ Sacræ pag. 181 - 183. Fortasse etiam Eadmero debetur *Carmen de S. Anselmi miraculis*, editum primum ab Edmundo Martene Tom. 6. monumentorum pag. 983 - 987. quod incipit: *Cum patris Anselmi miracula plura ferantur.*

2 *Historia novorum* ab Anno 1066. five a Rege Angliæ Eduardo, qui Edgardo Patri successit, usque ad Annum 1122. libri VI. expressi ex editione *Joannis Seldeni*, Londini 1623. fol. cujus etiam notæ eruditæ subjunctæ sunt: obviæ cum spicilegio T. 2. Opp. p. 1588. sq. Ex libro primo novorum petita *Vita Lanfranci* Cantuariensis, quæ exstat in Actis Sanctorum T. 6. Maji 28. p. 848. & *Vita Anselmi* Tom. 2. April. p. 893.

3 Liber de *excellencia Virginis Mariæ* pag. 135. & de *quatuor virtutibus, quæ fuere in B. Maria: Justitia, Prudentia, Fortitudine & Temperantia, ejusque sublimitatibus* pag. 143.

4 *De beatitudine Cælestis Patriæ* p. 146.

5 Liber de *S. Anselmi similitudinibus* pag. 153.

Præter hæc a Gerberonio recensita, exstant:

6 *Vita S. Wilfridi*, Archiepiscopi Eboracensis, vulgata a Mabillonio in Actis Benedictinis Sec. III. parte 1. pag. 196.

& ab-Henschenio cum notis Tom. 3.
Act. Sanctior. April. 24. p. 293.

7 *Vita B. Bregwini*, Archiepiscopi Cantuariensis & Confessoris, apud Warthonum Tomo 2. Angliæ sacræ pag. 184.

8 *Vita S. Oswaldi*, Episcopi Wigorniensis & Archiepiscopi Eboracensis, id. pag. 191.

9 *Vita S. Dunstani*, * Archiepiscopi Cantuariensis, id. pag. 211. & *Epistola ad Glastonienses*, corpusejus habere se perhibentes pag. 222.

10 *Liber de miraculis S. Dunstani*. Compendium ejus apud Surium 19 Maji.

NICOLAI, Prioris Wigorniensis, Epistola ad Eadmerum electum in Cathedram S. Andreæ, de primatu Sedis Eboracensis in Scotia, apud Warthonum Tom. 2. p. 234.

11 Eadmeri *Epistola ad Monachos Wigorniensis* de electione Episcopi. idem, pag. 238.

12 *Vita S. Odonis*, Archiepiscopi Cantuariensis, id. pag. 78. & apud Mabilonium Sec. V. Benedictin. pag. 283.
OSBERNO perperam inscripta.

Ine-

* Sub OSBERNI nomine, sed minus integra apud Surium 19. Maji. Vide Warthoni præfationem pag. XIII.

Inedita Eadmeri hæc memorari video :
De libertate Ecclesiastica volumen grande, de discordia inter Gvilelmum Rufum Anglorum Regem & Anselmum Cantuariensem. Vide Baleum II. 68. Meminit & Henricus Gandavenfis cap. 7. & Trithemius cap. 372. de S. E. & II. 114. illustr. Benedictin. qui ambo EMUNDUM pro Eadmero appellant, sicut Pitseus quoque p. 199.

Instituta Christianæ vitæ.

Historiarum collectanea. Vide Pitseum pag. 199.

De gestis sui temporis, opus utrumque ab Historia novorum in Anglia diversum, præter quam Historiam hexabiblon nihil se ab Eadmero scriptum aut vidisse aut legisse se testatur Lelandus cap. 147.

Carmen de S. Dunstano. Aliud *de S. Eduardo*, Rege & Martyre, cum Epistola ad Eadmerum de matre S. Eduardi.

Carmen de rebus gestis S. Anselmi & S. Elphegi Archiepiscoporum, carmine heroico.

Querela super morte S. Anselmi, carmine elegiaco.

De ordinatione B. Gregorii.

De conceptione B. Virginis. Vide Thomam Jameſium in ecloga Oxonio Cantabrig. & Henr. Warthoni præfat. ad Tomum 2. Angliæ ſacræ pag. XV. Caveum ad Annum 1121. Oudinum Tom. 2. pag. 1073.

Vita Petri primi Abbatis Canobii S. Auguſtini Cantuarienſis.

Sententia de memoria Sanctorum quos venerari.

De commovendo ſuper ſe manum S. Petri Apoſtoli.

De reliquiis S. Audoeni & aliorum Sanctorum in Eccleſia Cantuar.

De Gabriele Archangelo.

Epistolæ plures in Bibliotheca Cottoniana.

EADMERUS, five **EALMERUS**, Prior Monaſterii S. Albani Cantuarienſis, deſunctus A. 980. cui a Lelando cap. 146. tribuuntur *libri V. de exercitiis ſpiritualis vitæ*, quorum initium *Redemptor noſter*: Tum *Epistolarum liber & Homiliarum*.

EADMUNDUS *Albanus* Sec. XIV. auctor *Commentarii in Boëthium de SS. Trinitate*, quem laudant idem Lelandus c. 312. Baleus V. 64. & Pitſeus ad Annum 1340. pag. 446.

EADMUNDUS *Divitiis*, five *Rich*, Abyn-donienſis, Rogeri Baconi amicus, & ex The-

Theſaurario Sarisberienſi Archiepiſcopus Cantuarienſis ab Anno 1233. ad 1240. a quo tempore Monaſticam vitam vixit, edito *Speculo*, quod ſolum ex ſcriptis ejus ſe vidiffe Lelandus cap. 262. prædicat. Vitam ſcripſit ROBERTUS frater, de quo Baleus III. 97.

Præter hoc *Speculum Eccleſiæ*, Joh. Pitfeus ad Annum 1240. pag. 308. etiam laudat ejus *Conſtitutiones Synodales*, & librum Gallice ſcriptum *de contemplanda Deitate*, quem Latine vertit Gvil. Beufu.

EADMUNDUS *Gryme*, ſive *Grimeus*, amicus *Thomæ Cantuarienſis*, cujus A. 1170. interfecti vitam ſcripſit, in compendium miſſam a Surio 29. Decembris. Vide Lelandum cap. 192. & Baleum III. 14.

EALREDUS, ſupra, ADILREDUS T. I. pag. 38. De eo Seldenus præſatione ad decem ſcriptores Hiſtoriæ Anglicanæ, Londini 1652. fol. pag. XXVII. ſeq. & Tom. 2. Operum pag. 1152. ſeq. *Vita S. Eduardi*, Regis Angliæ & Confefſoris, defuncti An. 1066. proſario ſermone ſcripta exſtat cum notis Bollandi in Actis Sanctorum V. Januarii Tom. 1. pag. 293.

EAMBALDUS, five **EANBALDUS** Senior, ad quem Alcuini Epistola, Archiepiscopus Eboracensis, defunctus Anno 796. Hujus Bibliothecam insignem celebrant, sed scriptorum memoriam nullam, Lelandus cap. 105. & Pitseus pag. 833. Idem Pitseus pag. 164. ad Annum 800. **EANBALDI** junioris, qui seniori in Archiepiscopatu Eboracensi successit, *Decretorum Synodaliū librum* memorat.

EARNULPHUS *Lexoviensis*. Vide, **ARNULFUS** Tom. 1. p. 374.

EARNULPHUS ex Monacho Bellovacensi, Priore Cantuariensi & Petroburgensi Abbate, *Roffensis* in Anglia Episcopus. id. pag. 373.

EBBEKESTORPENSIS *Legenda* apud Leibnitium Tomo 1. scriptorum Brunsvicensium pag. 184. 191. de Martyribus tempore Ludovici Imperatoris interfectis in Hamburg & in Ebbekestorp reconditis.

EBBO Monachus, scriptor *Vite S. Othonis*, Bambergensis Episcopi & Apostoli Pomeranorum, defuncti A. 1139. quam libris tribus constantem offerunt Acta Sanctorum Tom. 1. Julii pag. 425. addito a recentiore manu libro quarto pag. 429. qui ad Canonisationem Othonis

nis pertinet factam An. 1189. Confer notata a Johanne Baptista Solerio ibid. pag. 352. De aliis vitæ S. Othonis scriptoribus supra in ANDREA Abbate S. Michaelis T. 1. p. 248.

EBBO Archiepiscopus ab Anno 822. *Remensis*, quum Lothario adversus Ludovicum Pium faventior fuisset, depositus A. 835. & post Ludovicum extinctum demum An. 840. a Lothario restitutus: mox Caroli Calvi iram fugiens in Germania Hildesheimensis Episcopus obiit An. 851. Vide Sammarthanos Tomo 1. Galliæ Christianæ pag. 482. seqq. Ejus *Apologeticum* editum est a Dacherio Tomo 7. spicilegii pag. 175. (Tomo 3. editionis novæ pag. 335.) Confer narrationem Clericorum Remensium de depositione duplici Ebbonis, apud Andreæ du Chesne Tomo 2. scriptor. Franc. pag. 340. seq.

S. EBERHARDUS, sive **EBRARDUS**, vide infra, *Eberhardus Salisburgensis*.

S. EBERHARDI discipulus circa Annum 1186. scriptor Vitarum Archiepiscoporum Salisburgensium: *S. Ruperti*, a) *Bavaricæ Apostoli*, *S. Virgilii*, b) *Apostoli Carin-*

a) *Acta Sanctorum* 27. Mart. Tom. 3. p. 702.

b) De hoc Virgilio Surius edit. A. 1618. 27. Nov.

Carinthiæ, *S. Eberhardi*, c) *S. Hartwici*, d) *S. Gebhardi Svevi*, e) quæ editæ ab Henrico Canisio Tomo 2. Antiquar. Lectionum pag. 247. seq. & emendationes Tom. 6. pag. 1139. seqq. (editionis novæ Tom. 3. parte 2. pag. 282. seqq. p. 340. seqq.)

EBERHARDUS *Monachus Altabensis*, Ordinis Benedictini, Ratisbonensis Archidiaconus, scriptor Annalium de rebus Austriæ, Baviaræ, Sveciæ ab Anno 1273. ad 1305. in multis convenientium cum Henrico Sterone, quem instituit continuare, multisque partibus locupletiorum. Edidit Henricus Canisius Tomo 1. Lectionum antiquarum pag. 307. (editionis novæ Tomo IV. pag. 216 — 234.)

EBERHARDUS *Bethuniensis* *Artelius*; dictus *Gracista*, quia anno milleno, centeno bis duodeno (1124) condidit *Ebrardus* Gracismum *Bethuniensis*. Vide Henricum Gandavensem cap. 60. & ad eum notas Miræi, & Cangium præfat. ad glossar. Latin. §. XLV. Oudinum T. 3. pag. 37. Hic *Gracismus*, sive liber carmine hexametro

Hundius metropoli Salisburg. Tom. 1. pag. 2. seq.

- c) Acta Sanctorum Tom. 4. Junii 22. pag. 265.
- d) Acta Sanctorum Tom. 6. Junii 14. pag. 131.
- e) Acta Sanctorum Tom. 6. Junii 16. pag. 147.

metro scriptus de figuris deque octo partibus orationis, &c. capita XXVII. cum expositionibus *Joannis Vincentii Mebili- ni*, in Pictavenſi Univerſitate regentis ſol. ſine anno & loco : atque cum Alexandri de Villa Dei Grammatica Latina, Lugduni 1490. 4. Incipit : *Eſt proprie meta trans Græce, formatio plasma. Elementa Grammaticæ* Latine MStæ Lovanii memorat laudatus Miræus. *Labyrinthum*, ſive carmen elegiacum *de miſeriis Reſtorum Scholarum* edidit Polycarpus Leyſerus hiſtoria Poëtarum mediæ ævi pag. 796 - 809. cum altero de arte Rhetorica pag. 809 - 825. & tertio de verſificatione pag. 825 - 854.

Ejuſdem, ſive alterius potius junioris, ut videtur, EBERHARDI Sec. XIII. *Antihæreſin contra Waldenſes* hæreticos, (cum *Bernbardo*, Abbate fontis calidi, de quo Tomo 1. pag. 625. & Ermengardo) vulgavit Jacobus Gretſerus Ingolſtadii 1614. 4. inde reuſam in Bibliotheca Patrum Lugd. T. 24. p. 1525. & inter Gretſeri Opera Tom. XII. Ebrardus *de XII. abuſibus ſæculi* citatur a Goldaſto pag. 120. not. ad Iſidorum de prælatiſ. *Epiſtolas* ſecundum artem dictatas Sanderus memorat Biblioth. MSS. pag. 203. *Proverbia Senecæ in poëſin verſa*. MS. Cantabrig.

Ante-

Antequam ad alios Eberhardos pergam, lubet ex Eberhardi Bethuniensis carmine tertio de verificatione, & ex laudati Leyseri historia pag. 825. apponere locum insignem, in quo recenset Poëtas, & plerosque ex illis mediæ ætatis, quos illo tempore in scholis prælegi solitos innuit:

Viribus apta suis pueris ut lectio detur,

Auctores tenero fac ut ab ore legas.

Elige quod placet, & lege, perlegis ecce sub
uno

Ordine, quos traxit gloria, fama mei.

Semita virtutum, cautus CATO, a) re-
gula morum,

Quem metri brevitatis verba polire ve-
tat.

Veri cum falso litem THEODOLUS b)
arcet.

In metro ludit Theologia sibi.

Instruit

a) *Catonis* disticha, de quibus in Bibliotheca Latina IV. 1. 8.

b) *Theoduli*, qui sæculo X. scripsit, ecloga, sive carmen Leoninum inter auctores octo morales, & a Goldasto editum in manuali Biblico. Francofurti 1620. 8. in quo colloquuntur αλήθεια, sive Veritas, & ψεύσης mendax iudice. Φρονήσες, sive prudentia, veritatemque miraculorum Veteris Testamenti, distare docent a fabulis Poëtarum. Vide Leyserum pag. 293. seq.

*Instruit apologis, trahit a vitis AVIA-
NUS. c)*

Sed carmen venit pauperiore stilo.

*ÆSOPUS metrum non sopit d) fabula
flores*

*Producit, fructum flos parit, ille sa-
pit.*

*Quæ senium pulsant incommoda maxima
scribis*

*Et se materiam MAXIMIANUS e)
habet*

*Vulnus amoris habet in pectore PAMPHI-
LUS f) illud*

Pandit in antidotum, subvenientis anus.

Ludit

g) *Flavii Aviani* ab Avieno plane diverſi fabulæ nuper egregie illustratæ a V. C. Henrico Cannegieter, Lugd. Bat. 1731. 8.

d) i. e. non impedit, quo minus verſibus ſcriptæ ſint fabulæ. Intelligit *Æſopum*, ſive fabulas, quæ prodire inter Auctores octo morales. Incipit: *Ut jure et proſit conatur pagina præſens*. Nota, *Phadri* nullam ab Eberhardo mentionem fieri.

e) *Cornelii Maximiani*, Hetruſci, qui tempore Anaſtaſii Imperatoris floruit, Elegiæ VI. de incommodis ſenectutis, ſæpius editæ cum Catullo, Tibullo, Propertiæ.

f) *Pamphili Mauriliani* libri III. de vetula, cum illius Pamphilo, ſive elegiis LXIII. de arte amandi, editi a Goldaſto in Catalectis Ovidii. Francof. 1610. 8.

Ludit GETA g) gemens, quia captus Mercuriali

*Arte Jovem lectus Amphitryonis habet
Persephones raptum h) qui comitus carmine claudit,*

Arte nunc ingenio claudicat ille suo.

STATIUS Æacidem i) stantem vultu muliebri

Virtutem prodit calliditate viri.

Quam solemnis & hinc usus sit turba k) colenda

OVIDIANA magis, quod facit illa, placet.

Sunt libri satyræ Venusinæ bis duo l) vultus.

Sit licet his durus, utilitate valet.

Non juvenis satyra sed maturus JUVENALIS

Nudat, nec vitium panniculare potest.

Versutius animi non parcat PERSIUS alti

Ingenii, quamvis sit brevitatis amans.

Circuit, & totum fricat ARCHITRENIUS m) orbem

VIR-

g) *Hesiodus Geta* auctor tragediarum, de quo in Bibliotheca Latina lib. I. c. 12. §. IX.

h) *Claudians* tres libri de raptu Proserpinæ.

i) *Statius* duobus Achilleidos libris.

k) Major numerus poematum *Ovidianorum*.

l) *Satyrarum Horatii, & Epistolarum, libri IV.*

m) Vide infra, *Johannes Haurvillanus*.

Qualis sit vitii regio quæque, docet.

VIRGILIO n) *servit triplex stylus. Hæc tria thema*

Præbent: bas; & ager; historialis apex.
STATIUS *eloquii jucundus melle, duorum*

Arma canit fratrum o) sub duce quæque suo:

LUCANUS *clare civilia bella lucerne*
Imponit, metro lucidiore canit.

Lucet ALEXANDER p) *Iucani luce.*
Meretur

Laudes descriptas historialis honor.

Ruffini sordes, & virtutes Stiliconis
Cui dant thema q) sapit hic Heliconis ope.

Dat Phrygius DARES r) veraci limite causas

Exitii Trojæ seditionis onus.

Instruit in Trojam Græcos, & pandit HOMERUS,

Que

n) In Bucolicis, Georgicis, Æneide.

o) Etheoclis & Polynicis, in Statii XII. libris Thebaidos.

p) Philippus Gualtherus scriptor X. librorum Alexandreidos.

q) Claudianus libris duobus in Rufinum, & libris III. in Fl. Stiliconis utrumque Consulatum.

r) Josephi Iſtani de bello Trojano libri VI. scripti culto heroico carmine, & sub Daretis vel sub Cornelii Nepotis nominibus falso jactati.

*Quæ vehat unda rates, Argolicumque
dolum.*

*Sidonii s) regis qui pingit praelia, mo-
rem*

*Egregium calamus SIDONIANUS ha-
bet*

*Christicolæ acies SOLYMARIUS t) armat
in hostes*

Christi solius plenus amore crucis.

*Herbarum vires declarat carmine MA-
CER u)*

Servat in officiis hunc medicina suis.

*Naturas lapidum varias, variosque colo-
res*

*Qui ponit lapidum, w) non sapit ille
metro.*

*PETRUS RIGA, petra cujus rigat intima
Christus,*

Legem mellifluis textit utramque stylo.

*Contemnit palæas SEDULIUS. Eligie
aptas*

Res Evangelii, sedulitate metri.

Non

s) Vide infra in *Sidonio*.

t) *Guntherus* Poëta de cujus poemate *Solymario* adhuc inedito infra, in *Gunthero*.

u) *Macri* Ovidio laudati poemata de herbis pridem intercidit, sed ab *Eberhardo* respicitur poemata hujus argumenti quod sæpius prodiit sub *Æmilii* *Macri* nomine. Vide *Bibliothecam Latinam* IV. 12. 7.

w) *Marbodemum* innuit, cujus de gemmis poemata itidem frequenter vidit lucem.

*Non arat serie metri, sed floret ARA-
TOR*

*Doctus, Apostolica facta decenter arat.
Virtutem prudens PRUDENTIUS armat
in hostes.*

*Quo, vitio victo gaudet illa, docet.
Septenas quis alar artes describit ALA-
NUS. x)*

*Virtutis species proprietate docet.
Tobias y) in agro veteri lascivit, & æ-
que,*

*Res novat, & metri nobilitate pla-
cet. *)*

*Ars nova scribendi z) speciali fulget ho-
nore,*

*Rebus cum verbis deliciosa suis.
Quod pueri potent tibi doctrinale a) pro-
pinat*

*Prisci doctoris b) utiliora legit.
Gracissimus c) recitat, peperit quas Græcia
voces.*

Quas

- x) De *Alani* ab Insulis anti Claudiano dictum T. 1. p. 91.
y) *Prudentius* in *Psychomachia*.
*) *Tobias Matthei Vindocinensis*.
z) *Gaufridi* poetria nova.
a) *Alexander de villa Dei*, de cuius doctrinali su-
pra T. 1. p. 177. seq.
b) utiliora quam *Prisciani*.
c) *Gracissimus* suum *Eberhardus Bethuniensis* re-
spicit, de quo supra p. 218.

*Quæ Latium dat, quæ significata fe-
rant.*

*Hi tres conjungunt per se modulamina me-
tri*

Tali lectores alliciendo modo.

*Fontibus ex sacris baurit, qui dogmata
fundit*

*PROSPER doctrinæ prosperitate sa-
pit,*

*Scribendi regit arte stylum, RUFOque ne-
gante d)*

*Laudem MATTHÆUS Vindociensis habet
Enumerat, probat, eximius liber æquivo-
corum, e)*

Dictio quot in se significata gerat.

*Felici scribente stylo FELICE CAPEL-
LA*

Nubit Mercurio philologia DEO.

*Eximia ratione beat BOETHIUS, ut det
Solamen misero philosophia viro.*

*Tractatum titulos laudis BERNHARDUS
f) habentem*

De gemina mundi partitione docet.

*Naturas PHYSIOLOGUS g) exponendo fe-
rarum*

Qua-

d) Glossa MS. MATTHÆUS describit contra RU-
FUM Curialium doctrinæ, & obtinet victorias
& laudes contra ipsum.

e) Joannis de Garlandaria.

f) Bernardus Sylvester, de quo T. I. p. 637.

g) Theobaldi Episcopi de naturis duodecim anima-
lium.

*Quorundam quæ sit allegoria docet.
 Hortatur propria per scripta PARACLI-
 TUS h) omnes
 Peccantes. Veniam gratia donat eis.
 Per tot personas duo testamenta figurat
 SIDONIUS. i) Iudex philosophia se-
 det.
 Quam plures alii metri dulcedine qua-
 dam
 Docti se legi supposuere mea.
 Hos taceo, quos fama tacet, &c.*

EBERHARDUS, sive **EBIRHARDUS**
 Monachus Fuldenfis, cujus *Summaria*
traditionum Fuldensium, sive *donationum*
veterum S. Bonifacio legatarum, existant
 in V. C. Joannis Friderici Schannat cor-
 pore *traditionum Fuldensium* pag. 280
 — 316.

EBERHARDUS Presbyter, qui ex Chro-
 nico Latino Gandersheimensi antiquo,
 versibus Saxonice circa A. 1216. descri-
 psit *fundationem & incrementa Ecclesie*
Gandersheimensis usque ad Henrici II.
 sancti Imperatoris tempora A. 1002. E-
 didit Leibnitius Tomo 3. scriptorum
 Brunsvicensium pag. 149.

P 2

EBER-

h) Vide infra, *Paracletus*.

i) *Sidonius Poeta*, de duobus testamentis Novo &
 Veteri per duas personas, scilicet Judæum &
 Christianum scripsit. Glossa MS.

EBERHARDUS *Mainardus*, Moguntinus Carmelita circa Annum 1403. Cujus Possevinus & pag. 324. Alegrius nihil aliud memorant, quam *Sermones* per Adventum & per Quadragesimam, librumque *de triplici vita*.

EBERHARDUS *de Parentinis*, Ordinis Prædicatorum Provinciæ Tolosanae, tractatus *super totum Officium Missæ*, compositus A. 1339. & descriptus manu Jacobi Schuch de Ellingen A. 1454. MS. in Bibliotheca Cæsarea, teste Lambecio II. pag. 775.

EBERHARDUS *de S. Quintino*, Ordinis Prædicatorum, cujus *Sermones* quosdam A. 1273. Parisiis habitos enumerat Jacobus Quesif Tom. I. p. 267.

EBERHARDUS *Ratisbonensis* Archidiaconus. supra, *Eberhardus Altabensis*.

S. EBERHARDUS Noricus, ex Biburgensi Abbate Archiepiscopus *Salisburgensis*, defunctus A. 1164. a Cangio & aliis quibusdam perhibetur auctor *Vitæ S. Hartwici*, Episcopi *Salisburgensis*, extincti A. 1023. Sed illam scripsit aliquis ex S. Eberhardi hujus discipulis, qui circa Annum 1186. floruit, ut supra pag. 218. jam annotavi. Vide Acta Sanctorum Tomo 6. Junii pag. 129. & Tomo 4. pag. 261. ubi vita ejusdem Eberhardi a disci-

discipulo scripta, ex Canisiana editione exhibetur. *Oratio EBERHARDI Truchsen Archiepiscopi junioris* ab A. 1100. ad 1247. *Salisburgenfis de Hildebrandi Antichristiano Imperio dicta* in Comitibus Ratisbonensibus sub Friderico II. Imperatore habitis, apud Aventinum VII. Annal. pag. 684. & Goldastum in Apologia pro Henrico quarto pag. 237.

EBERWINUS, aliis **EBROINUS**, vel **EVERVINUS**, sub sæculi undecimi initia Abbas S. Martini Trevirensis, Ordinis Benedictini, scripsit 1) *Vitam S. Magnifici*, Confessoris, Archiepiscopi Trevirensis circa Annum 596. quæ cum notis Joannis Baptistæ Solerii edita est in Actis Sanctorum Tom. 6. Julii 25. pag. 183. 2) *Vitam Simeonis reclusi*, qui diem An. 1035. obiit, Sanctisque adscriptus est A. 1042. obviam in iisdem Actis 1. Junii Tom. 1. pag. 89. & in Mabillonii Sec. VI. Benedictin. pag. 372. Hæc vita ab Eberwino dicata est Popponi, Archiepiscopo Trevirensi, qui præfatum illum gessit ab Anno 1016. ad 1047.

EBRACENSE Necrologium, Cœnobii Cisterciensis in diœcesi Wirtzburgensi, * vulgatum ab Ignatio Gropp, Bibliothecario

P 3

rio

* Fortgesetzte Sammlung von Alten und Neuen A. 1732. pag. 264.

rio Ebracensi, in monumentis sepulchralibus Ebracensibus. Herbipoli 1730. in 4to.

EBRARDUS, supra, EBERHARDUS.

EBROINUS, vide, EBERVINUS.

ECBERTUS, *Eckbertus, Egbertus, Ekebertus*, Archiepiscopus ab Anno 732. ad 767. *Eboracensis*, ad quem non diu ante obitum suum scripsit BEDA Epistolam de Christiani Præiulis officio, ut dixi Tomo 1. p. 518. Hujus Egberti *Dialogum de Ecclesiastica institutione* post editionem Jacobi Waræi Dublinensem 1664. in 8vo, recudi fecit Henricus Warthonus Lond. 1693. 4. cum nonnullis Bedæ opusculis. Exstat etiam in editionibus Conciliorum Labbeana, Harduiniana & Veneta Coleti ad Annum 747. In iisdem Conciliorum editionibus, sicut in Regia quoque leguntur excerpta ex ejus *Constitutionibus Ecclesiasticis*, a) quas ab HUCARO, fani Germani in Corinia Diacono, studiose in compendium redactas testantur Lelandus cap. 85. & Pitseus p. 154. b) *CXLV. Capitula e dictis & Canonibus SS. Patrum. Capitula XXXV.* ex Ecberti *Pœnitentiali*, quod opus
in

a) Adde Oudinum Tomo 1. pag. 1794. seq.*

b) Non soli Ecberto omnia tribuenda esse, disputat

in quatuor libros tributum, in variis Angliæ Bibliothecis MS. servari Caveus notavit: Utraque primus vulgaverat Henricus Speelmannus Tomo 1. Conciliorum Angliæ, Lond. 1639. fol. pag. 258. 276. Exhibet priora etiam Johannes Morinus in sylloge pœnitentialium veterum, ad calcem operis de Pœnitentia, post primam Parisiensem editionem A. 1611. recusi Bruxellis 1685. & Venetiis 1702. fol. Sequuntur tituli *Capitulorum XCVII. de Sacerdotali Jure* apud eundem Speelmannum p. 278. Sed & *Capita XV. de remedio peccatorum*, quæ ibi p. 281 — 288. sub BEDÆ c) nomine leguntur, & in Antonii Augustini collectione libellorum Pœnitentialium, Tarracone 1582. 4. & Venetiis 1584. 4. nec non inter Bedæ opera Tom. VIII. pag. 961. atque in Conciliorum Tomis, Ecberto huic, quo Magistro profecisse se prædicat Alcuinus, d) tribuenda possunt videri. Vide, si placet, notata Tomo XI. Bibliothecæ Græcæ pag. 74. seq. Omitto memorata a Baleo II. 15. & Pitæo

P 4

pag.

et Clarissimus Gundlingius in Gundlingianis XXXVIII. pag. 258. seq.

c) Supra Tom. 1. pag. 516.

d) Epistola ad Carolum Magnum, apud Wilhel. Malmesburiensem de gestis Pontificum Anglorum lib. 3. pag. 269.

pag. 154. Homilias, Lectiones ad erudiendos discipulos, ad Pastores Provinciarum suarum: Ad Zachariam Papam pro palio, quod accepit A. 735. vide Warthonum Tomo 1. Angliæ Sacræ pag. 697. Epistolas ad fratrem suum Egbertum Regem, ad Alcuinum &c.

ECBERTUS *Heresfeldensis* Presbyter circa Annum 1076. ad Hartwigum, Abbatem, scripsit *Vitam Heimeradi*, * Presbyteri & Confessoris, defuncti A. 1019. quam post Browerum & Adolphum Overhamum cum vita Meinweri, Episcopi Paderbornensis, edidit Leibnitiuss Tomo 1. scriptorum Brunsvicensium pag. 565. Exstat etiam in Actis Sanctorum 28. Junii T. V. p. 386.

ECBERTUS Svevigena in Anglia Monachus *Lindisfarnensis* Ord. Benedict. defunctus circa A. 728. apud *Huenses* Monachos in Scotia, quos libro *de Paschali observatione* erudiit, ut ex variis Bedæ locis notavit Lelandus cap. 66. Eidem Ecberto Baleus centur. 1. cap. 98. & Pitseus pag. 125. etiam tribuunt *Conciones* & *de ritibus Catholicorum* librum, nescio an confundentes illum cum Episcopo Lindisfarnensi.

EC-

* ita legendum pro *Nemoradi*, & pro *Jeromeadi* apud Anonymum Mellicensem c. 68.

ECBERTUS, Clericus *Leodiensis*, scripsit teste Sigeberto cap. 146. *metrico stylo de Aenigmatibus rusticanis librum primo brevem, sed ampliato orationis tenore scripsit de eadem re metrico alterum librum majusculum.* Eadem e Sigeberto Trithemius cap. 330. qui testatur circa Annum 1060. floruisse.

ECBERTUS *Lindisfarnensis* Episcopus ab Anno 803. ad 821. Vide Warthoni Angliam Sacram Tomo 1. pag. 698. Non ad hunc, sed ad Eboracensem Ecbertum scripsit Beda Epistolam de Præfulis Christiani officio: itaque commentitia sunt *Gratificationis* ad Bedam *responsa*, quæ huic Ecberto tribuant Baleus II. 4. & Pitseus pag. 127. Ex Bedæ Epistola etiam puto sumtam occasionem, quod Gvilelmus Butlerus atque idem Pitseus cum Baleo scribunt, finguntque Ecbertum hunc e sermone Latino in Anglo-Saxonicam linguam plures Bibliorum libros vertisse. Nam ut Lelandus cap. 86. cui recte suboluit Lindisfarnensem Bedam juniorem fuisse, Bedæ Epistolam plane *aculeatam* appellat, in qua multa de officio Episcopi, nec pauciora de Scriptura sacra in linguam Saxoniam vertenda, & quibus ea rationibus a plebe legenda.

ECBERTUS Presbyter & Canonicus Bunnensis, Colonienſis diœceſ. ac denique Monachus & poſt Hildelinum Abbas *Schœnaugienſis* * S. Florini in diœceſi Trevirenſi, Ordinis Benedict. circa Annum 1160. Opusculum *de laude Crucis*, & *Soliloquium*, ſive *Meditationes* & *Stimulus amoris* in celeberrimi Bernhardi Pezû Bibliotheca Aſcetica Tom. VII. pag. 13. 21. 37. Ratiſbonæ 1725. 8. *De obitu Sororis ſuæ Germanæ S. Eliſabeth*, Virginis Abbatiffæ Schœnaugienſis, defunctæ A. 1165. ad cognatas ſuas: prodiit in Actis Sanctorum Tomo 3. Junii 18. pag. 607. cum hujus Eliſabethæ viſionum libris V. ut prius lucem viderat edente Jacobo Fabro, Stapulenſi, Pariſiis 1500. & deinde Colonia 1628. &c. Vide infra, ELISABETHA. *Sermones XIII. adverſus hæreſes Catharorum*, hæreſin Manicheorum renovantes (cum excerpto de *Manicheis* ex Auguſtino) ad Reginoldum, Archiepiſcopum Colonienſem, Colonia 1530. 8. † & Tomo XII. Colon. atque Tomo XXIII. Bibliotheca Patrum edit. Lugd. pag. 601. Cætera quæ huic Ecberto

* Abbatiam Schœnaugienſem ab Abbacia S. Florini præter rem diverſam faciunt Voſſius pag. 430. Oudinus T. 2. pag. 1548. aliiq.

† Hermanni ab Hardt Autographa Tomo tertio pag. 195.

berto tribuuntur apud Trithemium cap. 403. de S. E. & illustr. Benedictin. II. 121. sunt: *In principium Evangelii Johannis: Super Magnificat: Super: missus est Angelus: Meditationes, Sermones per annum, Laudes Salvatoris, & Epistolae ad diversos.*

ECCARDI nomen varie scriptum reperio *Echardus, Eckardus, Eckerhardus, Egghardus, Eggehardus, Eggerardus, Ekkardus, Ekkerardus, Aiehardus, Aicardus, Haycardus, Heccardus, Hegecartus:* itaque juvat utcumque expressum uno hoc loco Lectori exhibere.

ECCARDUS speculi Saxonici scriptor & interpres. vide infra pag. 240. ECCO *de Reppowe.*

ECCARDUS scriptor *Chronici*, quem laudat Hermannus Cornerus ad An. 1117. pag. 659. & alibi, & quem Vir doctissimus Johannes Georgius Eccardus, qui Cornerum Tomo 2. Corporis histor. medii ævi edidit, putabat esse auctorem *Chronici Magdeburgici*, * sive *Annalium Saxoniorum*, quos vulgavit illustris

* Aliud est, quod edidit Clarissimus Meibomius Tomo secundo pag. 269. & cujus lacunam supplevit laudatus Leibnitius Tomo 3. scriptorum Brunsvicensium pag. 749.

stris Leibnitius Tomo 1. accessionum historicarum. Sed diversum esse Annalium horum auctorem a Corneri Eccardo, non sine ratione judicat Theodorus Hasæus Tomo 7. Bibliotheca Bremensis pag. 911. Cæterum Corneri Eccardus non diversus, ut videtur ab Eccardo, Urangienfi Abbate, de quo infra, Chronicon vero, quod respicit, necdum in lucem datum, quod sciam.

ECCARDI quinque inter eos, qui Monasterium *S. Galli* decorarunt, celebrantur ab Heppidanno, Ratperto aliisque apud Goldastum in Alemannicis:

ECCARDUS I. senior, Decanus, temporibus Ottonis I. Imperatoris ab An. 958. ad 972.

ECCARDUS II. Palatinus & Magister Scholarum, defunctus A. 996.

ECCARDUS III. Decanus, & sub idem tempus

ECCARDUS IV. *Junior*, Monachus *S. Galli* circa Annum 1040. carmine heroico scripsit *gesta Waltharii*, laudata ab Anonymo Mellicensi cap. 70. Ejus liber *de casibus Monasterii S. Galli*, quo RATPERTUM ab Anno 891. ad 982. continuavit, legitur in Goldasti Alemannicis Tomo 1. pag. 11 - 64. Eccardum continuavit BURKHARDUS (de quo supra
Tomo

Tomo 1. pag. 826.) ab Anno 982. ad 1204. apud Goldastum pag. 65 — 91. Cujus notæ in Eccardum pag. 109. seq. Vide & Tom. 2. pag. 165. Excerpta quædam apud Andream du Chesne Tomo 3. pag. 484-489.

ECCARDUS V. Minimus, Decanus tempore Innocentii III. & Friderici II. Imperatoris, sive circa Annum 1214. scriptor *Vitæ Notkeri Balbuli*, eruditi Monachi S. Galli, qui A. 912. diem obiit, & de quo infra suo loco. Hanc vitam sed interpolatam edidit Henricus Canisius Tomo 6. Antiquarum Lectionum pag. 934. & editionis novæ Tomo III. pag. 552. Goldastus Tomo 1. Alemannicarum rerum scriptorum pag. 226. Papebrochius additis notis in Tomo 1. Actorum Sanctorum Aprilis 6. pag. 579. & Mabillonius Sec. V. Benedictin. p. 11. Dicitur etiam hic Eccardus Latine vertisse *Vitam S. Galli*, quam Germanice scripserat Ratpertus. Vide Oudinum T. 3. pag. 80.

ECCARDUS Saxo-Teutonicus, Ordinis Prædicatorum, Theologus clarus in Austria, & jam defunctus A. 1329. quo septendecim capita a Pontifice Johanne XXII. & A. 1330. quo undecim capita doctrinæ ejus tanquam suspecta damnari conti-

contigita Theologis Heidelbergensibus. Vide Raynaldum ad Annum 1429. n. 70. & Natalem Alexandr. Sec. XIII. & XIV. pag. 102. seq. Trithemium cap. 537. qui hæc ejus scripta memorat: *In Genesin, Exodum, librum Sapientiæ, Cantica Canticorum, Evangelium Johannis, & super Orationem Dominicam. In IV. libros Sententiarum, Sermonem in Capitulo Ordinis Prædicatorum: aliosque de tempore & de Sanctis, & Positionum suarum librum.* Hisce ex Jacobo Qvetif Tom. 1. p. 507. licet addere, quod ascetica quædam hujus Eccardi viderunt lucem inter Joannis Tauleri opera, *notabiles quædam Institutiones: Institutiones quam in extremis constitutus amicis rogantibus reliquit. De duodecim ineffabilibus bonis atque gratis, quas Divina clementia digne communicantibus largitur. Convivium de paupertate spiritus.*

ECCARDUS Saxo Junior, Ordinis Prædicatorum, defunctus An. 1339. cui adscribitur, quæ inter Taulerianas exstat Epistola XXV. *de perfecta resignatione & oblivione nostrum ipsorum & omnium, quæ in schola DEI addiscuntur.* Vide Qvetifum Tom. 1. p. 593.

ECCARDUS Canonicus S. Victoris Parisiensis Seculo XII. scriptor quorundam
op.

opusculorum asceticorum, quæ Gallice & Latine edita a P. Gourdanio Parisiis 1729. *les œuvres spirituelles d'Eccard*. Vide memorias litterarias Trevoltinas illius anni pag. 1299.

ECCARDUS, Abbas primus S. Laurentii *Vragiensis* in diocesi Herbipolenſi, Ordinis Benedicti. defunctus Anno 1130. Scriptor *Laterne Monachorum*, libris V. proſa & carmine ad imitationem Boëthii librorum de Conſolatione Philoſophiæ. Præterea *Sermones* ejus & *Epistolæ* laudat Trithemius cap. 378. de S. E. & de illuſtribus Benedictinis II. 107.

ECCARDUS, Abbas *Vragiensis* junior, cuius Chronicon breve de *Episcopis Hildesheimenſibus* ad Egbertum, Corbejenſem Abbatem, a Caroli Magni temporibus ad Annum 1280. edidit Chriſtophorus Browerus, Moguntia 1616. 4. cum vita Godehardi, Episcopi Hildesheimenſis : & Leibnitius Tomo 1. ſcriptorum Brunſvicenſium pag. 772 - 774. qui & alia de rebus Hildesheimenſibus dedit p. 742. ſeqq. ſed quæ ejusdem Eccardi eſſe, neſcio quibus argumentis affirmat D. Johannes Fabricius Helmſt. T. 3. Biblioth. ſua pag. 23. Sicut nec idem conſtat de Chronico Hildesheimenſi ab Anno 688. ad 1137. quod edidit Andreas du Ches-
ne

ne Tomo 3. pag. 504-539. & Leibnitius
pag. 710-741.

ECCO de Repgowe, al. Ribikow, qui aliis
Eckhardus, Eyke, Ebko, Ecke, Epko, a)
ille iudiciorum sub Hoyoero Comite de
Falkenstein per multos annos assessor,
circa Annum 1240. ex consuetudinibus
fori Saxonie superioris digessit, & Lati-
ne primum scripsit *Speculum Saxonicum*,
sive Jus provinciale Saxonie, libris III.
quod deinde Comitis Hoyeri hortatu
vertit Germanice, confirmatum etiam
a Carolo IV. b) Imperatore, & vehe-
menter probatum Dieterico sive Theo-
dorico Burgsdorfio, c) qui ex Docto-
re Lipsienfi Episcopus Numburgensis
fuit ab Anno 1453. ad 1466. Speculum
idem Pontificibus Gregorio XI. A. 1373.
& Eugenio IV. An. 1431. prohibendum
visum.

a) Vide Tobie Eckardi notitiam MStorum Qued-
linburgens. pag. 39. & Pauli Christiani Hil-
seheri dissertationem de exercitu furioso §. 23.
ubi de *fideli Eccarto*.

b) Tobias Eckardus loco laudato.

c) Johannes Martinus Schamelius in Numburgo
litterato pag. 7. seq. ubi etiam Concordantias
huius Episcopi in illud Speculum, & recensio-
nem illius atque auctarium commemorat. Pro
Burgsdorfio varie alii appellant, ut *Eckdor-*
fium, Eogdorsium, Euckendorffium, Busdor-
fium &c.

visum. Latine superest adhuc MS. in nonnullis Bibliothecis, ut in Quedlimburgensi: ac verisimillima videtur Clarissimi Gærtneri sententia, qui non dubitat maximam partem Latini speculi Ecconis superesse in Latino illo, quod sine nomine auctoris in editione Zamoisiana An. 1602. cum variis Lect. MSS. Codicum, & una cum versione in idioma recentius Germanicum vulgatum est in editionibus *Zobelianis*, * Lipsiæ 1561. 1569. 1582. 1591. 1614. fol. & quod ipse etiam non omisit addere in luculenta sua editione nupera ad MStos Codices & veteres editiones recensita illustrataque Vir Jurisconsultissimus D. Carolus Wilhelmus Gærtnerus, Lipsiæ 1732. fol. de qua juvabit consulere Acta Eruditorum An. 1733. pag. 17. seq. Habet etiam Latinum junctum tribus Germanicis, duobus quidem stylo Saxonico veteri, & tertio recentiore D. Jacobus Friedericus Ludovicus, Jurisconsultus Halensis, cujus Speculum Saxonicum lucem vidit Halæ 1720. 4. De auctore glossarum D. Burchardo de Mangelsfeld, alijs

- *Christophorus Zobelianus*, Jurisconsultus Lipsiensis, morti vicinus opus hoc edendum tradidit *Georgio Menio*, qui post illius fata prælo illud commisit.

Tom.

aliis editionibus pluribus quam viginti, idem Ludovicus & Gartnerus consuli possunt, quarum antiquissimæ sunt Basileensis 1474. quam secutæ A. 1482. August. 1516. & *Wolff Lössenii* Lips. A. 1545. Omitto Eckonis *Chronicon* breve, cujus versionem Germanicam edidit Clariss. Menckenius T. 3. p. 350-359.

Alcimus ECDICIUS *Avitus*, supra in AL-CIMO, Tom. 1. pag. 139.

Claudianus ECDICIUS *Mamertus*, in CLAUDIANO Tom. 1. pag. 1074.

Thomas ECKLESTON, (vitiose quibusdam *Ectleson*) Anglus, Ordinis Minorum circa Annum 1340. ad Simonem de Essety, Franciscanum, scripsit *Coronicon de origine, incrementis & successu Ordinis Franciscani in Anglia* ab adventu Agneli a) Pisani usque ad tempora Gvilelmi Nottingamii, b) Ordinis Minorum, in Anglia Provincialis: *Opus est*, inquit V. 58. Jo. Baleus, *instar libri Conformitarum Bartholomæi Pisani* c) *licet quantitate minus, fabulis, mendaciis ac blasphemis plenum*. Ejusdem Thomæ memoratur

a) Ita recte Waddingus pag. 324. Lelandus, alii- que: apud Pitseum pag. 442. minus bene *Aquelli*.

b) Apud Lelandum cap. 284. *Snoringamii*, Vos- sium pag. 518. & Oudinum Tom. 3. pag. 662. *Noringami*.

c) De quo supra Tom. 1. p. 131. 409.

ratur scriptum alterum *de impugnatione per Dominicanos* facta A. 1269.

Stephanus EDDIUS, five **HEDDIUS**, Monachus & Presbyter Cantuariensis circa Annum 720. scripsit *Vitam S. Wilfridi I. Eboracensis*, atque inde Hagustaldensis Episcopi defuncti * A. 709. 12. Octobr. Edita est ex MSto Sarisburiensi a Thoma Galeo inter scriptores quindecim, Oxonia 1691. fol. pag. 40. cum minus integram e MSto Cottoniano vulgasset Mabilionius Sec. IV. Benedictin. parte 1. pag. 671. & parte 2. pag. 550. supplementum nactus ex Codice Sarisburiensi ab Eduardo Bernardo. Vide & Lelandum cap. 77.

Guilelmus EDDIUS, five **EDYS**, Abbas Burtonensis in Anglia Ordinis Benedicti. circa Annum 1216. ab Oudino Tom. 3. pag. 3. traditur composuisse *vitam S. Moduennæ*, Virginis Hibernicæ, quam S. Patricii temporibus vixisse ajunt defuncti Anno Christi 460. Ac sane sub hoc nomine fertur in Catalogo Bibliothecæ Cottonianæ pag. 136. Apud Vossium autem pag. 784. ex Lelando scriptor vitæ vocatur **GALFRIDUS** Burtonensis, & apud Lelandum ipsum c. 211.

Q 2

GAL-

~~Henricus Wottonus~~ Tomo 1. Angliæ Sacre
pag. 695.

GALFRIDUS Burgodunensis Abbas Monasterii ad Terenti ripam, sive Trenti fluvii Angliæ Borealis. Sed Joannes Pinius, Soc. Jes. qui vitam illam ex MS. Cottoniano primus edidit in Actis Sanctorum Tom. II. Julii 6. pag. 297. tribuit eam **CONCHUBRANO** Scholastico de Gleanuffen, defuncto A. 1082. & pag. 246. ex Waræo docet **GALFRIDI** Burtoniensis nomen in Cottoniano Codice præfixum esse a recentiore manu: Porro Conchubranum, cujus etiam *duos Hymnos Alphabeticos* in Moduennam pag. 245. memorat, monet confudisse inter se sanctas duas cognomines earumque res & gesta, unam *Moduennam*, *Moduennam*, *Monuinam*, sive *Moninnam*, quæ & *Darerca* virgo, extincta A. 518. & alteram juniorem, quæ vixit circa Annum 640.

EDELBERTUS, *Adelbertus*, *Alibertus*, *Odilbertus*, *Oldibertus*, *Odelpertus*, Archiepiscopus ab Anno 804. Mediolanensis, defunctus eodem, quo Carolus M. Anno 814. Caroli M. encyclica Epistola circa Annum 811. data ad Edelbertum & alios Episcopos, cupientis ab eis edoceri *de rationibus rituum Baptismi*, una cum Edelberti responsione ad Carolum, atque indice XXIII. capitum *libri de Baptismo*, quem ad eundem misit. Existit apud

apud Mabillonium in *Analectis* Tom. 1. editionis novæ pag. 75. sq. (prioris editionis Tomo 1. pag. 25. & Tomo 4. pag. 317.) *Præceptum concessionis*, quo Aregaufo, Abbati Monasterii S. Ambrosii An. 806. ædem S. Vincentii in Prato tribuit, editum est ab Ughello Tomo IV. Italiz sacræ p. 75.

EDGARUS, five **ÆDGARUS**, **EADGARUS**, Angliz Rex egregius ab Anno 959. ad 975. & amplificata re Anglorum nautica & legibus variis promulgatis memorabilis. Apud Speelmannum quidem Tomo 1. Conciliorum Angliz, (atque inde in Conciliorum Tomis, Regia Tom. XXV. Labbei Tom. IX. Harduini Tom. VI. & Coleti Tom. XI.) hæc illius exhibentur: Post notitiam *Concilio* An. 959. ab Edgardo *Brandfordiæ* convocati, Speelmannus pag. 430. *Privilegium pro Dorobernensis*, five Cantuariensis *Ecclesiæ primatu* pag. 432. *Charta de ejiciendis clericis uxoratis, & introducendis Monachis*. ibid. *De Concilio Londinensi* An. 965. pag. 435. *Charta duplex novo Wintoniæ Monasterio Hydensi* A. 966. tributa. ibid. & 443. *Leges Ecclesiasticæ, capita V.* Latine & Anglo-Saxonice, addita Latina versione ex Gvilelmi Lambardi *Archæonomia* pag. 444. Eædem *Leges* ex antiqua versione, quæ est apud

Joannem BROMPTONUM pag. 870. sq. Chronici. *Canones LXVII. de ordinatorem vivendi formula*, pag. 446. & 447. *De Confessione, Canones X.* pag. 459. *De modo imponendi pœnitentiam, Canones XLVI.* pag. 460. *De Satisfactione, Canones XIX.* pag. 469. *De Magnatum pœnitentia, Canones IV.* pag. 474. singula Anglo-Saxonice & Latine. *Oratio ad Dunstanum, Archiepiscopum Cantuariensem, Oswaldum Wigornia & Ethelwaldum Wentana Episcopos de conjugatis clericis ejiciendis, introducendisque Monachis* pag. 476. *De injuncta Edgardo, quod claustralem virginem compressisset, septenni pœnitentia.* pag. 481. seq. Hæc apud Lambardum, Speelmannum & in Conciliorum Tomis. Præterea Johannes Seldenus notis ad Eadmerum pag. 105. seq. & Tom. 2. Operum Seldeni primus Anglo-Saxonice & Latine edidit *Præmium Regularis Concordiæ Anglicæ Nationis Monachorum, Sanctimonialiumque*: & deinde Latine *capita privilegii & Regulæ novo Wintoniæ Monasterio propositæ*, ac denique *Orationem ad Episcopos & Cœnobiorum Præfectos*, ex Adilredo, de qua jam dicere me memini Tom. 1. pag. 39. Satis autem constat unum Edgarum Regem fuisse, licet velut duo apud Cangium ponantur.

EDILREDUS, supra, ADILREDUS T. I.
pag. 38.

Chronicon Cœnobii S. Crucis EDINBUR-
GENSIS in Scotia, ab ingressu Julii Cæ-
saris in Angliam usque ad Annum 1163.
Hoc Chronicon omiſſis illis, quæ ante
Annum 596. ex solo Beda auctor co-
traxerat, editum ab Henrico War-
thono Tomo 1. Angliæ Sacræ pag. 152
— 162.

EDINERUS, supra, EADMERUS.

EDMUNDUS *Albanus*, supra, EADMUN-
DUS, pag. 215. Apud Cangium *Albo-
nus* ex Dalei V. 64.

S. EDMUNDUS, five EADMUNDUS,
Anglorum Orientalium Rex, Martyr A.
870. cujus *passionem* circa Annum 980.
scripsit Abbo Floriacensis, * editam a
Surio 20. Novembr. *Miracula* Anony-
mus Cœnobii S. Edmundi Monachus
circa Annum 1090. quem vulgavit Ed-
mundus Martene Tomo 6. monumentor-
um pag. 822.

Q 4

ED-

- * Wilhelmus Malmesburiensis III. de gestis Ponti-
ficum Anglorum pag. 270. *Abbo Floriacensis Mo-
nachus, qui multam scientia frugem Angliæ in-
venit, passionem Edmundi Martyris jubente Dan-
stano (Eborac.) archiepiscopo plenitudini liste-
ravit asserit?*

EDMUNDUS I. *Anglie* Rex ab Anno 941. ad 946. cujus *Leges* quædam in *Joannis BROMPTONI* Chronico pag. 858-862. & in Gvilelmi Lambardi Archæonomia: Plures apud Speelmannum Tomo 1. Conciliorum *Angliæ* pag. 415. seqq. Anglo-Saxonice & Latine: etiam prisca Legum illarum versio Latina ex MSto Jorنالensi pag. 423. & *Charta donationis & privilegiorum* concessorum Ecclesiæ S. Mariæ Glastoniensi pag. 425. *Leges* illæ e Speelmanno etiam Latine in Conciliorum Tomis ad Annum 942. & 944.

EDMUNDUS II. *Anglie* Rex A. 1016. & 1017. sed cujus nullæ, quod sciam, *Leges* feruntur. Quod vero apud Cangiū legas: S. EDMUNDUS Confessor, *Anglie* Rex, cujus *Leges* Latine editæ exstant, obiit prid. Non. Januar. An. 1066. Non dubito legendum esse EDWARDUS. Vide, si placet, quæ infra in EDUARDO.

S. EDMUNDUS Rich, sive Divitis, Archiepiscopus *Cantuariensis*, defunctus An. 1240. de quo supra pag. 215. Vita ejus scripta a ROBERTO fratre, obvia apud Surium XVI. Novembr. *Speculum Ecclesiæ* ad Cistercienses Pontiniacensis Monasterii Monachos, in Bibliotheca

Patrum Parisiensi An. 1589. 1624. 1644.
Tomo V. in Coloniensi Tomo XIII. &
in Lugdunenſi Tomo XXV. pag. 316.
Constitutiones Synodales XII. apud Gvilel-
mum Lindewoodum, ſive de Tilio Ne-
more, in Provinciali Anglico, Pariſiis
1505. Londini 1557. & Oxoniæ 1664.
8vo. Vide Caroli de Viſch Bibliothhe-
cam Cifterciensẽm p. 88. ſeq.

EDMUNDUS *Dinterus*, ſive *de Dinter*,
in agro Sylvæducenti, Canonicus Lova-
nienſis, defunctus Bruxellis 1448. Scri-
ptor *Chronici Brabantie* nescio an editi,
quod MStum fuit apud Gevartium, &
Mirzum, teſte Valerio Andrea pag. 203.
& Sweertio pag. 229. Ejus *Genealogia*
breviſ Ducum Burgundie, Brabantie,
Flandrie, Hollandie, ab Heſtore Troja-
no deducta, Francofurti & Argentorati
prodiit A. 1529. 8. ab alio continuata ad
Carolũ V. obvia etiam in Freheri To-
mo 3. ſcriptorum rerum Germanicarum
pag. 230. editionis novæ Struvianæ, poſt
Gerhardum Noviomagum de Vita Phi-
lippi Burgundi.

EDMUNDUS *Diviti*, ſupra, p. 215. 248.

EDMUNDUS *Gryme*, ſive *Grimeu*, ſupra,
EADMUNDUS.

EDMUNDUS *de Hadenham*, Anglus, Monachus Roffensis, scriptor *Annalium*, siue Historiæ Ecclesiasticæ ab Orbe condito ad Annum Christi 1307. qui MSti in Bibliotheca Cottoniana una cum continuatione Anonymi, pressiore stylo ad Annum 1377. Vide Henrici Warthoni præfationem ad Tomum 1. Angliæ Sacræ pag. XXXI. & Caveum ad Annum 1307. qui multa eadem esse observant cum Matthæo Westmonasteriensi. Sed in eo desiderantur *Annales Ecclesiæ Roffensis*, quos ex *Historia Ecclesiastica Edmundi de Hadenham* ab Anno 604. ad 1307. vulgavit laudatus Warthonus Tomo 1. Angliæ sacræ p. 341 - 355.

EDMUNDUS *Monachus*, qui a Cangio memoratur e Pitseo pag. 199. quemque Pitseus ait claruisse A. 1120. & scripsisse *de discordia inter Anselmum & Regem Gvilelmum Rufum*, & *de libertate Ecclesiastica*: neutiquam diversus est ab EAD-MERO, cujus hæc ipsa scripta jam retuli supra pag. 213.

EDMUNDUS *Rich*, supra, pag. 215. 248.

EDMUNDUS *Sturtonus*, siue *Stuttonus*, Anglus, Monachus Ordinis Benedictini in Cœnobio Glasconienfi, laudatus Baleo XII. 98. qui ejus *dialogum in Regulam S. Benedicti*, & *librum de nomi-*

bus Mariæ & Johannis memorat. Addit Pitseus pag. 835. librum *de laudibus B. Mariæ Virginis*. Tempus, quo floruit, neuter prodidit.

EDUARDUS, *Eadveardus, Eadwardus, Anglus* Historicus, teste pag. 835. Pitseo continuavit RADULPHI Nigri Historiam ad 1302. ita enim legendum pro 1202. etiam apud Cangium, cum idem Pitseus pag. 291. testetur Radulphum historiam suam usque ad Annum 1213. perduxisse.

EDUARDUS Senior, *Angliæ* Rex, defunctus Anno Christi 924. cujus *Leges* in Joh. BROMPTONI Chronico pag. 835 -- 837.

EDUARDUS, *Angliæ* Rex, Martyr A. 978. cujus Vita, Martyrium & corporis translationes, exstant in Actis Sanctorum 18. Martii, pag. 644. seq.

EDUARDUS, *Angliæ* Rex, Confessor, defunctus An. 1066. cujus vitam scripsit ADILREDUS, tum prosa, tum carmine leonino ad Laurentium Abbatem Monasteriensis. De illa pridem edita dixi Tomo 1. pag. 39. Carmen incipit: *Dum tibi Laurenti cogar parere jubenti.* A Rege Eduardo vel ejus auspiciis promulgata *Leges*, sive *Chartæ tres* una cum *Epistola ad Nicolaum II. Papam* exstant in

in Henrici Speelmanni Conciliis Angliæ
Tomo I. pag. 628. 630. 631. 632. atque
inde in Conciliorum Tomis ad Annum
1066.

EDUARDUS tertius *Angliæ* Rex, defun-
ctus An. 1377. de cujus *Legibus & Epi-
stolis* Pitseus pag. 517. 518. ex Balei VI.
57. •

EDUARDUS *Cantuariensis* Monachus *
Ordinis S. Benedicti profitetur se *vitam*
S. Thomæ, Cantuariensis Archiepiscopi
A. 1170. interfecti, scripsisse *partim, ut*
ab iis accepimus, qui viventi familiarium
adhaeserunt, partim ipsi nostris oculis vidi-
mus. MS. in Bibliotheca Cottoniana,
sed Surius *valde*, ut ait, *prolixam* in com-
pendium misit atque edidit 29 Decembr.
Alii scriptorem pro Eduardo EAD-
MUNDUM *Gryme* vocant, quos secu-
tus sum supra pag. 215. non uno enim
exemplo hoc mihi constat, *Edmundi* at-
que *Eduardi* nomina invicem inter se
confundi.

EDUARDUS *Dinlejus*, Novocastrensis in
diocesi Dunelmensi, Carmelita circa
An-

- Ita voco cum Pitseo pag. 230. Vossio aliisque.
Nam si ita *aperte*, ut ait Oudinus Tomo II.
pag. 1521. *a Clericis & Monachis* auctor *se di-*
stingeret, nec Presbyteri titulus erat illi ab Ou-
dino tribuendus.

Annum 1450. cujus *Sermones* XXIV. iidem Baleus XII. 70. Pitseus pag. 642. neque plura Alegrius pag. 350. Carmeliticæ decoris memorat.

EDUARDUS *Kirketonus*, five *Kirtonus*, cujus nihil aliud eodem loco Pitseus refert quam *Breviarium Sermorum*.

EGELMOTUS, five ut apud Trithemium cap. 319. **EGELNOTUS**, supra T. I. p. 10. **ACHELNOTUS**.

EGELNOTUS, supra, **ÆLNOTUS** T. I. pag. 68.

EGESIPPUS, vide, **HEGESIPPUS**.

EGILWALDUS, five **EGILWARDUS**, Monachus S. Burchardi Wirtzburgensis, five Herbipolensis in Germania, aliquo tempore post Annum 980. perhibetur scripsisse *vitam S. Burchardi*, Wirtzburgensis a) ab Anno 752. ad 790. Episcopi, quam dedit Surius 14. Octobris. Idem quoque existimatur composuisse *vitam S. Kiliani*, Episcopi Wirtzburgensis primi & A. 688. Martyris, b) quam vulgavit Henricus Canisius Tomo IV. Antiquarum Lectionum parte 2. pag. 628. (Tomo 3. editionis novæ pag. 174.) Et post eum Nicolaus Serarius in Opusc. Theo-

a) Johann Peter Ludewig's Geschichte-Schreiber vom Bisth. zu Wirtzburg pag. 388.

b) Id. pag. 384. Mabillon, SS. Benedict. III. p. 703.

Theolog. Mogunt. 1611. fol. & ex Serarii editione Johannes Petrus Ludewig in scriptoribus Wirtzburgensibus p. 966. De Egilwardo auctore dubitat Vossius pag. 501. sed non adeo idoneis argumentis.

EGINHARDUS, *Eynardus*, *Einartus*, *Æginardus*, *Agenardus*, *Egvinardus*, *Einchardus*, *Emchardus*, *Heinardus*, *Eginerius*, a) Germanus Oedenwaldensis, b) cognomento *Sapiens*, c) Carolo M. A. 814. defuncto, cujus gener, Archicapellanus, Cancellarius & Palatii Regalis Notarius fuit, per multos annos superstes, Lotharium Ludovici Pii filium instituit, variasque gessit Abbatias, Blandinensem, Fontanellensem, S. Joannis Ticinensis, Gandensem, aliasque, defunctus post Annum 840. Epitaphium ei positum a Rabano Mauro, legitur inter Rabani opera Tomo 6. pag. 228. Plura de Eginhardo, præter editores ac præcipue C. V. Johannem Hermannum Schminckium, Mabillonius Sec. IV. Benedictin. parte 1. Joannes Weinskenfius d) in Navarchia Seli-

a) Vide illustris Leibnitii Epistolas ad diversos pag. 391.

b) D. Nicolai Hieronymi Gundlingii Otia Tom. 2. pag. 202. seq.

c) Ita vocatur ab Odilone in historia translationis S. Sebastiani Martyris.

d) Acta Eruditorum, edita Germanice parte 2. et 27. Tom. 3. p. 143. 210.

Seligenstadiana & in Eginharto illustrato ac vindicato, Francof. 1714. fol. Franciscus Dionysius Camufatus ad Bibliothecam Alphonsi Ciacconii, e) & Nicolaus Hieronymus Gundlingius secundo tomo Otiorum cap. V.

Inter ejus scripta primum locum meretur *Vita Caroli Magni*, non minus accurate & fideliter scripta quam cultiore stylo, ita ut Svetonii & meliorum imitatore scriptorum facile agnoscas. Edita primum in lucem est dicataque Carolo V. Imperatori a Comite Hermanno a Nuenare. Coloniae 1521. 4. cum Annalibus ab Anno 741. ad 829. Paucaeque admodum sunt & a Codicis MSti varietate profecta potius, f) quae aliter ille exhibet, quam ut interpolatoris sibi partes sumere, vel auctori suo fidem vel testimonium detrachere voluisse possit jure argui. Prodiit hinc in collectione antiquissima Historicorum Hervagiana, cujus notitiam hoc loco in gratiam Lectoris subungere liceat. Offeruntur igitur in illa: *Witichindi Saxonis, Monachi Benedictini*, rerum ab *Henrico & Ottbone I. Imperatoribus* gestarum libri III.

una

e) *Bibliothèque Raisonnée* Tom. 7. pag. 114. seq.

f) Confer laudati Gundlingii *Otia* Tom. 2. p. 213. seq.

una cum annotationibus in eundem, per *Martinum Frechtum* scriptis pag. 1. Vita *Henrici IV. Imperatoris* Aug. a quodam coætaneo scripta pag. 53. *Ducis Bavarie VII.* Epistolæ, aliquot *Henrici IV. ad Pontificem Romanum & alios Principes* pag. 73. *Conradi Vecerii, Regii Secretarii,* libellus de rebus gestis Imperatoris *Henrici VII.* pag. 84. *Hermanni, Comitû Nuenarii,* brevis narratio de origine & sedibus priscorum Francorum, ad *Carolum V. Cæsarem* pag. 102. Vita & gesta *Caroli Magni, Francorum Regis fortissimi, & Germanie sue Illustratoris Imperatorisque optime meriti,* per *Eginhardum,* sive, ut alii habent, **ALCUINUM** g) conscripta pag. 107. *Æneæ Sylvii,*

- g) Sunt nonnulli, inquit laudatus Schminkius, qui hanc *Vitam Caroli Eginhardo* abjudicant, & *Alcuino* tribuunt, ut *MSSum Cajogenvillense, Albericus Monachus ad Annum 770. Blondus, Petrarcha &c.* sed in errorem deducti videntur, quod & *Alcuinus* res gestas *Caroli* conscripserit, ut *Doctissimus Duchesnius* ex *MSSo Moisiacensi* in fine hujus libri notavit, quos fatuus ignorantia inter se permutarunt ac confuderunt, tot enim exstant *MSS.* quæ *Eginhardi* nomen præferunt, tot scriptores, qui in rebus *Caroli* cum *Waldæ Wodæ* sequuntur & autorem agnoscunt, ut nullum de genuino hujus libelli parente relinquatur dubium. Quibus accedie

Sylvii, tit. S. Sabine Cardinalis Senensis, de Bohemorum, & ex his Imperatorum aliquot origine & gestis. Opus & integris periodis locupletatum, & ab innumeris repurgatum mendis, idque ex fide manuscripti exemplaris bonæ notæ. Ad *Alphonsum, Regem Arragonum*, pag. 126. *Luitprandi, Ticinensis Ecclesiæ Levitæ*, rerum, ab Europæ Imperatoribus ac Regibus gestarum, libri VI. Ad *Raymundum, Liberitanæ Ecclesiæ in Hispania Episcopum*. pag. 219. Epitome Imperatorum Germanicorum, opera *Jacobi Wimpfelingii, Selestadiensis* & suorum contexta, ac nuper per eruditum quendam recognita. Ad *Thomam Wolphium junio-rem, Pontificii Juris Interpretem*, p. 315. Chronicon rerum Moguntiacarum, per *Conradum Episcopum* conscriptum. Cum præfatione *Johannis Hervagii*. Ad *Beatum Arnoaldum Selestadiensem, Caroli V. Cesaris Secretarium*. Basil. 1532. fol. apud Johannem Hervagium, cum præmissis rerum memorabilium indice.

Ab eo tempore Eginhardus de Caroli Magni vita iterum subjectus prælis cum
Beati

Lupus Abbas Ferrariensis, testis omni exceptione major, qui in Epistola sua prima ad Eginhartum, quam certissime librum hunc vero suo auctori vindicat.

Beati Rhenani A. 1542. defuncti libris III. rerum Germanicarum, Basileæ 1551. fol. & cum Anonymi Benedictini Annalibus Regum Francorum Pipini, Caroli Magni & Ludovici Pii ab Anno 741. ad 829. Colonia 1561. 1562. 12. nec non in limine scriptorum de rebus Germanicis editorum a *Iusto Reubero*, Francofurti 1584. recusorumque Hanov. 1619. & *Georgio Christiano Johannis* curante, qui Reuberianam syllogen variis auctariis ornavit, & Eginhardo ex Schminckiana varias lectiones addidit, Francof. 1726. fol. cujus tamen editionis Johanneæ exempla plura * in incendio Francofurtensi ejusdem A. 1726. feruntur periisse. *Vita & gesta Caroli Magni per Eginhartum, illius quandoque alumnum & scribam adjuratum*, in *Marquardi Freheri* Corpore Francicæ historiæ veteris atque sinceræ pag. 435. Hanov. 1613. fol. Præter editionem Lips. 1616. 4. cum Annalibus ab Anno 741. ad 829. & præfatione Comitum Nuenarii: Dicitur etiam Eginhardum edidisse & commentario illustrasse An. 1631. *Christophorus Helwich*, Vicarius Moguntinus, qui An. 1632. rebus humanis valedixit, & Francofurti A. 1631.

* *Gelehrte Zeitungen* Anno 1726. pag. 533. & 741.

A. 1631. 4. vulgavit Antiquitates Cœnobii Laurishamensis, recusas in laudati Georgii Christiani Johannis Tomo novo scriptorum, Historiæ Moguntinensi inservientium, Francofurti 1727. fol. Exstat vero Vita Caroli Magni Eginhardiana in *Andreae du Chesne* scriptoribus rerum Francicarum Tomo 2. pag. 93. Parisiis 1636. fol. recensita ad quinque Codices MSS. *Vita & conversatio gloriosissimi Imperatoris Karoli Regis Magni atque invictissimi Augusti, edita ab Eginhardo sui temporis impense doctissimo, nec non liberalium experientissimo artium viro, educato a præfato Principe, propagatore & defensore Religionis Christianæ.* Et cum notis *Johannis Bollandi* in Actis Sanctorum 28. Januarii Tom. 2. pag. 877. Antwerpæ 1643. fol. collatis duobus MStis & variis editionibus. *Johannes* etiam *Foachimus Frantzius* Argentoratensis, historiæ Caroli Magni, quam ipse juvenis adhuc ex scriptoribus illorum temporum concinnavit, Eginhardi Carolum pag. 97. sed sine notis addidit. Argentini. 1644. 4. cum præfatione *Johannis Henrici Bœcleri*. Singulariter autem laudandum studium *Johannis Friderici Beselii* Filsenæ Prussi, qui Eginhardum cum eruditis annotationibus publicavit Helmstadii 1667. 4. ad quem deinde præstantissimus

tissimus Meibomius misit lectiones Codicis MSti Florentini, cujus varias Lectiones annotavit etiam V. C. Tobias Eckartus in vita ALBERTI Stadenfis pag. 54. seqq. quem observat ex Eginhardo multa repetere ad verbum, ita ut emendando illi vel constituendæ genuinæ lectioni interdum utiliter inserviat. Obvia quoque Vita & gesta Caroli Magni Eginhardo scriptore in *Johannis Michaëlis Heineccii & Joannis Georgii Leuckfeldii* scriptoribus rerum Germanicarum Francofurti 1707. fol. Denique optimam hujus Vitæ editionem debemus Clariss. Viro *Johanni Hermanno Schminckio* a) excusam nitide & emendate Trajecti ad Rhenum 1711. 4. Post præmissam historicam dissertationem de vita & scriptis Eginhardi, sequitur Eginhardus ipse distributus in capita XXXIV. cum notis integris Bessellii, Bollandi atque editoris: Deinde post ineditas antea Goldasti animadversiones, & *Marquardi Freheri* diatribam de statura Caroli Magni ad caput Eginhardi XXII. cum florum sparsionibus & notis *Henrici Güntheri Thulemarii*, ex editione 1682. 12. Volumen claudit *Hermani Comitis Nuenarii* brevis

a) Acta Eruditorum A. 1711. pag. 529. Memoirs of literature Tom. 1. pag. 226. History of the works of the learned 1711. p. 429.

brevis narratio de origine & sedibus priscorum Francorum, & præfatio ejusdem primæ Eginhardi editioni A. 1521. præmissa ad Carolum V. & *Variantes Lectiones* ad Eginhardum ex variis MStis. In Bibliotheca Hohendorfiana, quæ in Cæsaream nuper transiit, parte 3. pag. 282. memoratur Eginhardus cum notis MSS. & pag. 269. *Lettre de M^r. Pean a M^r. Schmincke au sujet de son edition d'Eginhard, écrite en 1712. Notes & Observations du Sr. Pean sur la dite edition d'Eginhard.* In eadem Cæsarea Bibliotheca Codices MSS. Eginhardi, e quibus plura loca emendavit Lambecius Tomo II. pag. 263. 323. seq. 390. atque alibi. Præclari Viri *Johannis Davidis Kæleri* dissertatio de Bibliotheca Caroli Magni ad Eginhardi cap. 33. prodiit Altdorfii 1727. 4. *Germanica* b) versione Eginhardum donavit *Joannes Augustinus Egenolfius* Lipsiæ 1728. 12.

R 3

Cætera

- b) *Metaphrasis vitæ Caroli Magni versibus Teutonicis*, sed ex alio Latino scriptore quam Eginhardo adornata ante annos quadringentos, MS. in Bibliotheca Cæsarea teste Lambecio Tomo 2. pag. 385. seq. & in Bibliotheca Gothana vide Rev. D. Ernesti Sal. Cypriani Catalogum MSS. pag. 104. sq. Titulus libri: *Das ist der Kunc Karl, dem dient Rome und Art.*

Cætera Eginhardi scripta sunt: *Epistole* LXII. editæ ex Codice MSto Laudunensi ab Andrea du Chesne Tomo 2. scriptorum de rebus Franc. pag. 695. seq. & in Johannis Weinkensii Eginhardo vindicato & illustrato, Francofurti 1714. fol.

De translatione SS. Martyrum Marcelini & Petri, quorum sub Diocletiano & Maximiano circa Annum 303. passorum corpora ad Abbatiam Seligstadensem diœceseos Mogunt. Ordinis Benedictin. ex urbe Roma circa Annum 826. adducta esse feruntur, *libri* IV. prosa scripti, quos edidit Surius 2. Junii, unde repetita in Actis Sanctorum Tom. 1. Junii pag. 181. collata cum MSto Christinæ, Reginæ Svecorum. Conferenda quoque eadem Acta Tom. VI. pag. 1. seq. & qui libros Eginhardi quatuor carmine epico reddidit Johannes Weinckens, Francofurti 1714. fol.

Acta Martyrii eorundem Sanctorum, expressa carmine trochaico, quod incipit: *Erat quidam exorcista (sanctus) Petrus nomine.* Hoc sine nomine auctoris in eodem Codice repertum Eginhardo tribuit Surius, ex quo idem offertur in Actis Sanctorum Tomo 1. Junii p. 174.

Annales ab Anno 741. ad 829. qui sub *Chronici Laureshamensis* nomine quibusdam veniunt, a Nuenario, aliisque sed sine nomine auctoris editos cum Eginhardo de vita Caroli Magni, parum probabili conjectura ad Eginhardum tanquam auctorem ab Andrea du Chesne. referri, notare me memini supra in ADEMARO T. 1. pag. 34. seq.

Breviarium Chronologicum, sive *Abbr-
viatio Chronici* ex BEDA ab Orbe condito ad Annum CHRISTI 809. res brevissime percurrrens ac perstringens, quam ex Codice Cæsareo edidit Lambecius T. 2. pag. 395 -- 398. atque Eginhardo deinceps vindicare conatur argumentis, quibus pro captu suo vel tribuet quisque vel denegabit fidem.

RODOLPHI Monachi *de miraculis S. Alexandri*, S. Felicitatis filii, liber a M. Eginhardo absolutus, cum ejusdem Eginhardi *Epistola ad Sundroltum* Presbyterum MS. apud Federicum Pacium, Lugduni Batavorum tantæ antiquitatis, ut ipsum MEGINHARTI, (ita enim nomen exprimit in schedio, quod publicavit hoc ipso Anno 1734.) autographum esse & seculo IX. exaratum non dubitet.

Diploma donationis loci in sylva Odonawalda, A. 815. a LUDOVICO Pio ad Eginhardum exstat apud Reuberum in præfatione: & in Actis Sanctorum T. I. Junii pag. 177.

Deperdita Eginhardi sunt liber *de adventu, moribus, bellis & superstitione Saxonum*, ex quo fragmenta quædam apud Adamum Bremensem lib. 1. hist. Eccles. cap. 6. seqq.

Libellus *de Cruce adoranda* ad Lupum Ferrariensem, qui Epistola quarta ad Eginhardum, *libellum*, inquit, *de adoranda Cruce, meo judicio utilissimum, quam meo nomini dedicastis, ut par fuit, amplexus sum.*

*Indiculus eorum, ad quos exstant
EGINHARDI Epistola.*

A misso Dominico. 22.

Amalharo. 3.

Ansgiso. 1.

Blidthrut sorori. 15.

Magno Domino servus modicus. 42.

Dominæ. 40.

Egilolfo & Humberto. 6.

Episcopo. 31.

Eremberto Vicedomino & Luithardo
presb. 12.

Ev. S. S. 26.

G. Co.

G. Comiti atque Optimati. 45. N. W.
& G. 61.

Geboino Comiti. 9.

Gerwardo. 14.

Gozberto Abbati. 2

Hattoni Comiti. 16.

Hermengardi Imperatrici Augustæ. 62.

Hetti Archiepiscopo. 10.

Hludovici Imp. 19. 20. 21. *ad Emerita-*
nos. 39.

Hrabano Abbati (*Fuldensi*) 17.

Hruotberto Comiti. 11.

Humberto & Egilolfo. 6.

Jacobo Episcopo. 5.

Ad Lotharium Imperatorem admoni-
tio. 34.

Luithardo Presbytero & Eremberto Vi-
cedomino. 12.

Lupo Ferrariensi, Eginhardi Epistola ter-
tium locum occupat inter Epistolas
Lupi a Baluzio illustratas, ut Lupi ad
Eginhardum, quem præceptorem su-
um vocat, sunt prima, secunda, quar-
ta, quintaque.

Magistro & præcipuo Capellano domnz
Imperatricis. 59.

Marchrado Vicedomino. 18. Hunc
puto Marcwardum, cujus mentio in
Lupi Epistola quinta.

Missis Imperatoris Comiti, Judici. 33.

N. 24. 32. 36. 38. 47. 48. 50. 51. 53. 55.
 56. 58. venerabili. 25. Comiti. 27.
 28. 56. 57. summi DEI Sacerdoti. 29.
 Abbati. 35. 46. 54. Vicedomino. 37.
 Episcopo. 43. Optimati. 49. Presby-
 tero & Vicedomino. 52.

R. G. R. O. Episcopo. 8.

Otgario Archiepiscopo. 4.

Popponi Comiti. 7. 13.

E. E. S. S. 44.

M. V. 60.

Vicedomino. 23. vide Eremberto.

Vuffin. 30.

N. W. & G. 61.

EGINUS Monachus scripsit *vitam S. Anso-*
vini, circa Annum 840. Confessoris &
 Episcopi Camerinenfis in Piceni Umbri-
 æque confiniis ad Petrum Episcopum,
 quæ edita est in Actis Sanctorum Tom. 2.
 Martii 13. p. 322 - 327.

EGMONDANUM Chronicon. Infra, JO-
 HANNES de Leydis.

Johannes Baptista **EGNATIUS** gentilitio
 nomine *Johannes de Cipellis* * natus Ve-
 netiis An. 1473. deinde discipulus Poli-
 tiani, atque in patria successor Sabelli-
 ci, cum ibi humaniores litteras per an-
 nos fere XL. magna laude docuisset,
 obiit An. 1553. ætatis 80. Ejus scripta
 præter *libros III. de Cesaribus* in Carolo
 V. de-

* Colomesius ad Gyzaldum pag. 282. & ad Scali-
 gerana pag. 258.

V. definentes, qui sæpe prodire cum Svetonio, notasque in *Svetonium*, & in *Historie Augustæ scriptores*, in *Ovidium*, in *Ciceronis Epistolas ad diversos*, ad *Romanæ Urbis descriptionem*, & in *Dioscoridem*, versum ab Hermolao Barbaro, sunt *De exemplis Virorum illustrium*, *Venetæ præsertim Civitatis: Racemationes* in loca bonorum Auctorum a Grutero insertæ Tomo 1. *Lampadis artium* pag. 318-352. & laudatæ Jacobo Gaddio de scriptoribus non Ecclesiasticis Tom. 1. pag. 170. seq. *Panegyricus Francisco*, Regi Francorum, a) ob victoriam de Helvetiis partam, Venetiis 1540. 4. Aliæ *Orationes LXX. Oratio ad Meretrices. De Origine Turcarum. Epistola XC.* Vide Nicolaum Comnenum Papadopoli T. 2. *Gymnasii Patavini* pag. 200. seq. *Bælium* in *Dictionary*, & *Sebastianum Corradum* in *Quæstura*, sub init. ubi inter laudes ejus ait *melius eum dixisse quam scripsisse.*

S. EGWINUS, five EUGENIUS, Monachus Ordinis Benedict. atque inde *Wiciorum*, five *Vigorniensis* in Anglia Episcopus, scripsit vitam *S. Althelmi*, b) *Shirburnensis Episcopi*, defuncti An. 709. &

a) *Essais de Litterature* Tom. 1. p. 291. seq.

b) De hoc ALTHELMO supra T. 1. p. 142.

& *aliorum Sanctorum*, nec non *de origine & institutione Cænobii sui Coveshamensis, & de suis apparitionibus*. Rebus valedixit humanis A. 716. vitæ scriptorem natus S. BERCIWALDUM, sive BERHTWALDUM, c) Archiepiscopum Cantuariensem, qui diem obiit A. 731. Vide Lelandum cap. 68. Baleum Centur. 1. cap. 91. Pitseum pag. 121. & Vossium pag. 274. seq.

S. EIGIL, sive ÆIGIL, Abbas Fukdensis ab Anno 818. ad 822. Vide supra, ÆGIL Tomo 1. pag. 63. & de CANDIDO, qui Eigilis vitam scripsit, pag. 796. BRUUN.

EINHARDUS, supra, EGINHARDUS.

EINHARDUS de Catzenelebogen (Cat-timeliboco) ex Abbate Limburgenfi Episcopus ab Anno 1057. ad 1067. d) *Spirensis*, scriptor *librorum quatuor de ceremoniis Ecclesiæ*, quod insigne volumen vocat Cornelius Schultingius in Bibliotheca Ecclesiastica.

EITELREDUS, *Athelredus, Valredus*, Abbas Rievallensis, supra, ADILREDUS Tom. 1. pag. 38.

EITEL-

c) Henrici Warthoni Anglia Sacra Tomo 1. p. 158. Supra, BERTHOWALDUS & BRITHWALDUS.

d) Sammarthani Tom. 3. Galliz Christianæ pag. 4937.

EITELREDUS, five **ÆTHELREDUS**, totius Albionis, five Angliæ Rex, cujus Charta data Vulffino Episcopo & Cœnobio Scireburnensi A. 998. exstat in Henrici Warthoni Anglia Sacra Tomo 1. pag. 170.

EITELWOODUS, **EITELWOLFUS**, infra, **ETHELW**.

ELBODUM *Venedotarum* in Anglia Archiepiscopum Voffius pag. 261. Cangiusque appellant, Baleum secuti Centur. 1. c. 72. & Pitseum pag. 105. Idem Elbodus apud Lelandum cap. 45. dicitur *Venetorum* Episcopus, rectius sane, ut intelligamus, Episcopatu eum præfectum Venetenſi (*Gvent*) Paterni in Southwallia Angliæ. Ex lucubrationibus ejus nihil ætatem tulit, quanquam Baleus & Pitseus eum *de celebratione Paschatis* scripsisse, & *Historiam sui temporis* tradidisse referunt, clarum apud Cambros circa Annum 610.

ELDADUS, five **HELDADUS**, **EALDADUS**, Episcopus Claudiocestriensis, five Glocestriensis circa Annum 490. in Anglia, cujus *Orationes invektivas in Saxones* memorat Pitseus p. 90.

ELDEFONSUS, infra, **ILDEFONSUS**.

Philippus

Philippus Harvengius de ELEEMOSYNA, S. Bernhardi amicus, Abbas bonæ Spei in Cœnobio Hannoniæ, Ordinis Præmonstratensis, defunctus post Annum 1180. Ejus scripta junctim edita Duaci a Nicolao Chamart, & ipso Cœnobii bonæ Spei Abbate, Duaci 1620. fol. Vide Caveum ad Annum 1140. Sweetium pag. 941. Valerium Andream pag. 772. Scripta illa sunt: *Epistolæ XXI. Commentarius mysticus & Moralitytes in Cantica Canticorum. De somnio Nabuchodonosoris. De lapsu primi hominis. De damnatione Salomonis. De clericorum dignitate, scientia, justitia, continentia, obedientia & silentio. Vita S. Augustini Hipponensis & S. Amandi Abbatis Tungrensis, Passio SS. Cyriaci & Julittæ, Salviique Martyris. Vitæ SS. Foillani, Gâleni Abbatis, Landelini Abbatis, Ode Virginis, * Walde trude Virginis. Passio S. Agnetis Virginis. Varia Carmina, Epitaphia, † logographi.*

ELEREDUS, supra, **ADILREDUS**, **EALREDUS**. Vide etiam in **S. EDUARDO** Rege.

ELE-

* S. Ode vita in Actis Sanctorum Tom. 2: April. 20. pag. 573.

† Epitaphium in Ivonem Tome V. Maji 20. pag. 248.

ELERIUS Cambrius, Abbas in Cambria præsens A. 660. interfuit discessui *S. Wenefrede* Virginis ejusque vitam scripsit, ex quo profecit, * qui circa Annum 1140. de eadem Virgine ejusque An. 1138. Salopiam translatione narrationem composuit **ROBERTUS**, Abbas Salopienfis, cujus compendium apud Surium 3. Novembris. Laudant Elerium Lelandus cap. 49. Baleus X. 10. & Pitseus pag. 109.

ELEUSIUS alio nomine **GEORGIUS** dictus, Monachus & discipulus *S. Theodori* Siceotæ, Episcopi Anastasiopolitani, Archimandritæ Cœnobiorum in Galatia, defuncti An. 613. cujus *Vitam* scripsit non Latine autem, sed Græce, etfi Latine legitur apud Surium 22. April. ex versione Petri Francisci Zini, quam solam quoque habet Henschenius Act. Sanctor. April. T. 3. p. 33.

S. ELEVThERIUS Episcopus *Romanus* ab Anno **CHRISTI** 171. Junii 3. ad 185. Septembris 6. *Epistola* ei tributa *ad Ecclesias per Gallie Provincias Domino militantes* exhibetur & exploditur a Blondello in Pseudo-Isidoro pag. 209. De Lugdunensium & de Lucii Britannorum Regis ad hunc Elevtherium litteris vide Petri Cou-

* Voss. pag. 267. Hist. Lat.

Coustant Epistolas Romanorum Pontificum pag. 87. seqq. quemadmodum & de *Decretis*, quæ illi adscribuntur, atque de *Epistola Elevationis ad Lucium*, Regem Britannorum, quam exhibet in appendice pag. 23. ex Usserii de Britannicarum Ecclesiarum primordiis capite 6. sed eam (ex quinque licet Codicibus MStis expressam) tempora Elevationis minime sapere Usserius ipse pulchre annotavit: cui addendus etiam Johannes Owenus est in Theologumenis pag. 245. seq. & 253.

ELEVETHERIUS Blandinensis per novem, & per XXXL amplius annos *Tornacensis* Episcopus defunctus A. 531. de quo Ægidius Bucherius in Belgio Romano XX. 4. pag. 586. seq. & Henschenius ad scriptores Vitæ Elevationis tres antiquos ANONYMOS pag. 187. 189. 206. & GVBERTUM de Tornaco, Ordinis Minorum circa Annum 1260. pag. 196. & revelationem factam HENRICO Tornacensi A. 1141. pag. 195. Act. Sanctorum 20. Februar. Tom. 3. Hujus Elevationis sub nomine (non citra causam quidem illa suspecta sunt eruditibus, vide Oudinum Tomo 1. pag. 1335.) quæ Andreas Schottus in Bibliotheca Patrum Colonienſi A. 1622. Tom. XV. edidit, recusa deinde in Lugdunensi Tom. VIII. pag. 124. hæc

hæc sunt: *Sermo & Confessio de SS. Trinitate. De incarnatione Domini. De Domini Natali. In Annunciationis festum, & Oratio Elevationis animæ agentis ad DEUM pro Fide & Ecclesia Tornacensi.* Sermo in Annunciationis festum incipit his verbis: *De tripartita solennitate beatissimæ Virginis Mariæ, fratres charissimi, in qua Angelus annunciat, Virgo concipit, Unigenitus Ingeniti Filius carne vestitur, pauca dicenda sunt, quamvis multimoda laude dignus sit, qui nunciat, dignior quæ per aurem concipit, dignissimus autem ille, qui concipitur.*

ELFWARDUS, ELWARDUS, vide, ETHELWERDUS.

ELIAS de Annibaldus, Waddingo pag. 105. de Nabinalis, Ordinis Minorum, ex Archiepiscopo Nicosiensi An. 1342. Cardinalis, defunctus Avenione Anno 1363. Scripsit in *Apocalypsin*, in *quatuor libros Sententiarum*, & de *vita contemplativa*, nec non *Sermones*. Vide G. Josephi Eggs purpuram doctam Tom. 1. p. 370. qui ab hoc Elia de Nabunal, Cardinali, distingvendum esse contendit ELIAM de S. Heredio, * Ordinis Benedicti. Episcopum

* De S. Irier apud Lemovicenses, ut Cangio notatum, sed qui hunc cum priore eundem facit, ut Waddingus quoque.

scopum Uticensem & Cardinalem sub Innocentio VI. A. 1353.

ELIAS *Capreolus*, supra, **CAPREOLUS**, Tom. 1. p. 916.

ELIAS *Cortonenfis*, Ordinis Minorum, cujus exstat *Epistola de obitu* Doctoris sui *S. Francisci* An. 1226. edita a Spœlberto, Waddingo aliisque.

ELIAS *de Coxida*, supra, **COXIDIUS**, Tom. 1. p. 1219.

ELIAS Abbas *Dunensis* Ordinis Cisterc. defunctus An. 1203. idem cum *Coxidio*, & Sermo ille, quem pietate & doctrina refertissimum laudat Sanderus pag. 180. Bibliothecæ Belgicæ MS. is ipse est, quem vulgavit Carolus de Visch pag. 90. Bibl. Ord. Cisterc.

ELIAS *de Eveshamo*, Wigornienfis Monachus Ordinis Benedictini circa Annum 1270. scriptor *Chronici* nondum editi, quod sciam. Vide Pitseum p. 351. Baleum IV. 33.

ELIAS *de S. Heredio*, supra, **ELIAS** *de An-nibaldis*.

ELIAS *de Nabinalis*, supra, **ELIAS** *de An-nibaldis*.

Magister *Petrus* **ELIAS** Sæculi XI. Grammaticus, cujus Commentarium MStum in *Priscianum* memini me evolvere satis spisso Volumine. Ejusdem *Compendium metri-*

metricum e Prisciano, & Lexicon metricum MStum in variis Bibliothecis, ut dixi libro IV. Bibliothecz Latinæ cap. 6. & 7.

ELIAS *Presbyter* & *Ecdicus*, auctor florilegii sæculo XII. a Cangio præter rem inter Latinos scriptores refertur. Nam Græce scripsit, atque Anthologia ejus Gnomica ex præstantibus Philosophis, distincta capitibus CCLI. Græce MSta superest in variis Bibliothecis, ut in Bavaria Cod. LXXXIV. & in Bibliotheca Regia Parisiensi Cod. 378. 765. Ex hoc florilegio, florilegium Latine vulgavit Jacobus Pontanus * Ingolstadii 1603. 4to, cum Simeonis junioris sermonibus: recusum in Bibliotheca Patrum Parisiensi, Coloniensi & Lugdunensi Tom. XXII. pag. 756.

ELIAS non diu post Annum 1126. scriptor *Vitæ S. Raymundi*, Rotensis & Balbastrensis Episcopi in Aragonia, editæ in Actis Sanctorum Tomo IV. Junii 21. pag. 127.

ELIAS *Rubeus* Tripellanus in Comitatu Cantabrigiensi Anglus circa Annum 1280. cujus librum *contra nobilitatem*
S 2 *inanem*

• Vide Bibliothecam Græcam Tomo X. pag. 300. & 508.

inanem memorant Baleus IV. 48. & Pitseus pag. 363.

ELIAS *de Trickingham*, Anglus, Monachus Petriburgensis, Ordinis Benedictini, auctor *Chronici*, quod MStum in Bibliotheca illustris Clarendonii Comititis definit in Anno 1268. ut testatur Wilh. Nichols in Bibliotheca Historicorum Angliæ pag. 63. Eundem Eliam laudant Baleus IV. 32. & Pitseus pag. 350. Baleus testatur Chronicon ejus incipere ab Anno Christi 626. Præfixa Chronico brevis computatio de sex ætatibus Mundi, cujus hoc initium apud Caveum: *Ab origine Mundi in prima ætate seculi secundum Ebraicam veritatem computantur anni mille sexcenti quinquaginta sex.*

S. ELIGIUS Episcopus Veromandensis, five translata sede Noviomensis (*Noion*) in Gallia ab Anno 640. ad 659. Vita S. Eligii scripta ab AUDOENO, five DADONE, * libris tribus, quos integros vulga-

* Illis, quæ de DADONE supra pag. 4. & quæ de *Epistola* ejus ad *Desiderium Cadurcensem*, *vita S. Remigii*, & de *libello de anima Dagoberti Regis* jam notavit Caveus, adde quod *Epistola* Dadonis ad *Rodbertum* Papam, five Episcopum Parisiensem, cum *Rodoberti Epistola* ad Dadonem, vitæ Eligii apud Dacherium subjungitur.

vulgavit Dacherius Tomo V. spicilegii pag. 147. (editionis novæ Tom. 2. p. 76.) cum duos tantum sine prologo (quem vulgavit Labbeus Tomo 2. Bibliothecæ MSS. pag. 517. seq.) publicasset Surius ad 1. Decembris. Tres etiam dedit in Gallica sua versione Ludovicus Montignius, Archidiaconus Noviomensis, Parisiis 1626. ut ex Auberti Miræi auctario de scriptoribus Ecclesiasticis pag. 32. didici. Ex hujus Audæni testimonio II. 15. & MSS. Codicum fide Eligio * vindicatur *Sermo* ad omnem plebem *de rectitudine Catholicæ conversationis*, qui inter S. Augustino adscripta sæpe editus Tomo IX. tractatu 20. & in novissima editione Benedictinorum Tom. VI. pag. 746. Amstelod. De variis superstitionibus, a quibus in illo sermone Christiani removentur, videndus Carolus le Cointe Tomo 3. Annalium Francorum pag. 484. seq. *Epistola* Eligii *ad Desiderium*, Episcopum Cadurcensem, edita inter alias ad eum scriptas Epistolas Tomo quinto antiquarum Lectionum parte 2. Tom. 1. editionis novæ pag. 646. Ex *Homiliis* autem *XVI.* quæ in Bibliothecis Patrum, ut novissima Lugdunenfi Tomo XII.

S 3

pag.

* Sirmondus notis ad Concilium Antisiodorensis A. 578. Tom. 1. Conciliorum Galliarum p. 613.

pag. 300. seq. nonnullæ etiam in Francisci Combesii Bibliotheca Concionatoria leguntur, si non omnes, plerasque junioris longe ætatis esse, eruditi jam pridem monuere. Vide laudatum Continuum Tomo 3. pag. 481. seq. Caveum ad Annum 640. Edmundum Albertinum de Eucharistia pag. 906. b. atque Oudinum Tom. 1. p. 1619.

ELIGIUS Houcarius, sive *Eucharius* potius, Gandavensis, sub Seculi XVI. initia scripsit carmine *Vitas S. Levini*, Episcopi & Martyris, *S. Coleta*, Virginis Gandensis, & *Bertulfi* Confessoris. Comœdiam de patientia Chryselleidis, Præana & laudes S. Agnetis & S. Catharinæ, De pœnitentia, Morales Institutiones. Gandavi 1511. 1513. 4. *Dialogum Charitatis & Ganda*, sive *Gandavi*, in Carolum V. A. 1519. electum Imperatorem. *Geneethlicon Christo JESU* ex Bucolicis Virgilianis, colloquentibus Gaspare, Melchiore & Balthasare: Carmen elegiacum *in laudem Servatoris e morte resurgentis*. Parisiis 1511. 4. Gandavi 1519. 4. *Dialogum de moribus urbanorum & rusticorum*, versibus hexametris, Gandavi 1520. 1521. *Apologiam Annæ Bynsæ* Virginis Antwerpiensis adversus hæreticos, carmine elegiaco. Antwerpæ 1529. 8. Vide Sweertii *Athenas Belgicas* pag. 227. qui Eligium

gium Eucharium ab Houcario præter rem distingvit, Voffium pag. 649. fq. & Valerium Andream p. 201. seq.

ELIMANDUS, five **ELYMANDUS**, Carolo de Visch pag. 101. **ELINANDUS**, & pag. 140. **HELINANDUS**, aliis **HELMUNDUS**, Frigidi Montis Monachus Ord. Cisterc. in agro Gallix Bellovcnensi, defunctus A. 1227. Jac. Phil. Bergomensi ad 1199. teste scripsit *Chronicon* ab initio Mundi usque ad sua tempora *librū XLVIII*. Præterea *librum de reparatione lapsi*, nec non *Sermones & Epistolas*. Adde *librum de laude vitæ claustralis*, & alium *de regimine Principum*. Commentar. in *Apocalypsin* aliaque de quibus Oudin. T. 3. p. 20. fq. Chronico ejus usi sunt præter Jac. Philippum, Vincent. Bellovacensis, Ant. Florentinus, atque, ut Vossio p. 441. notatum, magni auctor Chronici Belgici. Partem postremam ab A. 634. edidit Bernh. Tiffier tomo VII. Biblioth. Cisterciensis.

ELIPANDUS Episcopus Toletanus circa Annum 780. de cujus & **FELICIS** Urgellensis hæresi videndus Petrus de Marca in *marca Hispanica* III. 12. Ejus *Epistola ad Alcuinum* plena bilis, inter Alcuini Opera p. 910. seq. & alia *ad Felicem*, cum ille errori suo renunciasset, pag. 995. fq. Confer, quæ infra in **FELICE**.

S. ELISABETHA filia Andreæ, Hungariæ Regis, & Ludovici Pii Landgravii Hassiæ ab Anno 1221. uxor, defuncta Anno 1231. de qua, præter CONRADUM de Marpurg, de quo supra Tomo 1. pag. 1169. seq. & THEODORICUM Thuringum apud Canisium, de quo suo loco: Surius & Baronius 19. Novembr. Burchardus Gotthelf Sttuvius Act. Litterar. e MSS. Tomo 2. sub init. Joannes Georgius Liebknecht in bina sanctarum Elisabetharum, testium veritatis Evangelicæ in Hassia, memoria Gießæ 1729. 4. pag. 21. seq. ut Johannis Balthasaris Happelii divam Elisabetham, Marpurgi 1645. Germanice editam præteream. Hujus Elisabethæ *Revelationes* An. 1227. factas existare Cangius annotavit.

S. ELISABETHA Virgo Monialis Ordinis Benedicti. & Abbatisa Schœnaugienfis in finibus dioceseos Trevirensis, defuncta An. 1168. De ejus obitu frater germanus ECBERTUS (non Rex, ut est apud Voffium, Cangiumque, sed) Abbas S. Florini Schœnaugienfis, * libellum

* De tribus Cœnobliis, Schœnaugiz nomine claris in Germania, vide Miræi Auctarium de Scriptoribus Ecclesiasticis pag. 66. seq. editionis a me curatæ, & Oudinum Tomo secundo pag. 1479.

bellum scripsit, qui sexti libri vice visionibus hujus Elisabethæ ab Anno 1152. seq. factis subjicitur, ut dicere me memini supra pag. 234. *Visionum libri V.* prodire edente Jacobo Fabro Stapulensi Parisiis 1513. fol. & cum Visionibus amicæ ejus S. HILDEGARDIS, & S. BRIGITTÆ Colon. 1628. fol. Italice quoque Venetiis 1589. 4. In Actis Sanctorum autem Tom. 3. Junii 18. pag. 607. seqq. non integri quidem Visionum libri, sed ex Visionum libris * & Ecberti narratione excerpta ampla exhibentur illisque inscribitur titulus: *Vita S. Elisabethæ partim ab ipsamet dictata, partim ab Egberto fratre scripta*, una cum *Epistola Virginis ad S. Hildegardem*, Abbatissam Bingiensem, ex Johannis Tritheimii Chronico Hirsaugiensi ad Annum 1165. Librum *de origine, inventione & nominibus virginum undecim millium* † huic Elisabethæ tribuit Vossius pag. 413.

S 5

de

* Liber primus & secundus cum parte tertii, & totis sextus: cæteris duntaxat delibatis, quod minus ad historiam facerent. Nam in tertio, quarto & quinto *Sermones* quædam Virginis & *Epistola* continentur.

† Secundum Jacobi Sirmondi Conjecturam, ex *Undecimilla* Martyris nomine, undecim millium fabulæ ansa data, vide Hadriani Valesii Valesiana pag. 48.

de quo nihil apud alios reperio, quam de S. Ursula & undecim millibus decantata fabella apud Petrum Natalem IX. 87. Jacobum de Voragine Legend. aureæ cap. 154. Surium & Baronium 21. Octobris, Hermannum Crumbach Soc. Jes. in S. Ursula vindicata Colonia 1647. fol. ejusque auctario 1669. 4to, quibus opponendus Pagius ad A. 383. num. V. Launojus parte 4. Ep. ult. & apud D. Reiserum p. 861. Usserius Antiquitat. Eccles. Britannia pag. 323. seq. Voëtius III. selectarum dissertationum pag. 474. seq. & D. Johannes Conradus Dannhauerus noster Tomo 2. homiliarum Academicarum pag. 619. Johannis Davidis Kœleri Historische Münz-Belustigung Tom. 1. pag. 260. seq.

Thomas de ELMHAM Prior Monasterii S. Trinitatis Lentonæ Canonorum Regularium S. Augustini, scripsit prosa & versu *Vitam & gesta Henrici V.* ab Anno 1413. ad 1422. Angliæ Regis. Primus ex MSis edidit Thomas Hearne Londini 1728. 8. De MSis Cottonianis vide Oudinum Tom. 3. p. 2333.

Chronicon breve ELNONENSE S. Amandi in Gallia ab Anno 534. ad 1223. editum ab Edmundo Martene & Ursino Durando Tomo 3. Anecdotorum pag. 1390 — 1400.

Guilel.

Gvilelmus ELPHISTON Episcopus in Scotia Aberdoniensis & Cancellarius circa Annum 1480. scriptor *Antiquitatum & Chronici Scotorum*, in quo Weremundum S. Andreæ Archidiaconum & Johannem de Bello Campo sequi se fuit professus. Servatur MS. in Anglia vide Tomum 2. MSS. pag. 217. num. 7006. & Oudinum Tomo 3. pag. 2670. *Conciliarum* etiam *statuta* reliquisse, Vossius pag. 635. annotat ex Joannis Balei XIV. 57.

ELPIDIUS, qui HELPIDIUS aliis, vel HELFRIDIUS Diaconus & Theodoricus Regis Medicus, de quo adire juvabit Sirmondum ad Ennodium lib. VIII. Epist. 8. Alius ut mihi persvadeo *Rusticus* ELPIDIUS V. C. & INL. & Exquistor, cujus sunt *tristicha* in XXIV. historias Veteris & Novi Testamenti, & *Carmen* epicum de *JESU Christi beneficiis*. Utraque in Georgii Fabricii Poëtis Christianis & in Bibliothecis Patrum obvia vulgavit etiam cum notis Andreas Rivinus Lipsiæ 1652. 8vo, juncta poematis non dissimilis argumenti veterum scriptorum *Lactantii*, *Merobaudis*, *Incerti* & *Amæni*, sive Prudentii. *Tristicha* illa, Barthio *Historiarum*, cum Amœni enchiridio exstant etiam in Goldasti manuali Biblico, Francofurti 1610. 8. Vide Leyseri historiam poëtar. mediæ ævi p. 74. sq. Inter-

Intercidit ejus *Consolatio*, cujus mentionem facit in Carmine v. 45.

Hinc etiam nostro nugata est schema dolori

Garrula mendosis fingens satyromata Musis

Falleret ut trepidos cantatrix pagina questus &c.

Alexander de S. ELPIDIO, supra, ALEXANDER, Tomo 1. pag. 168. Ejus scriptis addenda *Expositio Evangelii S. Johannis cum compendio librorum B. Augustini de Civitate DEI*, ad Franciscum Gaitanum Cardinalem. MS. in Bibliotheca Regia Parisiensi. Vide Oudinum T. 3. pag. 882.

ELPIS uxor Boëthii A. 524. interfecti, erudita & virtute ac fide in maritum præstantiss. foemina, traditur composuisse hymnum duplicem in Petrum & Paulum Apostolos, ex quibus prior incipit: *Aurea luce & decore roseo*. Alter: *Felix per omnes festum Mundi cardines*. Utrique Georgius Cassander locum dedit inter hymnos Ecclesiasticos, quos selegit editque Ao. 1556. recusos deinde in ejus Operibus pag. 264. 265. Parisiis 1626. fol. Vide Mongitoris Bibl. Siculam T. 1. P. 174.

ELPRI.

ELPRICUS, *Chilpericus, Helpericus*, Monachus, cujus quaestio: *Cur Natalitia Sanctorum in letitia, Parasceve vero in tristitia celebremus?* ad Alcuinum, legitur in hujus libro de Divinis Officiis, inter Alcuini Opera p. 1054-1058.

ELREDUS, supra, **EALREDUS** & **ADILREDUS**.

ELSWARDUS, infra, **ETHELWERDUS**.

ELVANUS *Avalonius* inter primos Christianos Doctores in Britannia, laudatus à Gilda, Matthæo Westmonasteriensi circa A. C. 156. & Lelando c. 13. de Britannicis scriptoribus. Ejus librum *de origine Ecclesie Britannicæ* memorant Baleus 1. 27. & Pitseus pag. 79. sed neutri inspectum opinor. Itaque de eorum fide addubitat Vossius pag. 170.

ELVODUGUS *Probus*, Britannus Monachus Bannochorensis à Pitseo pag. 103. traditur *Historiam Britannicam* scripsisse circa An. 590. adde Baleum Centur. I. c. 67. & quæ infra in NENNIO. Non diversus esse videtur hic **ELVODUGUS** ab **ELBODO** de quo supra. Vide Lelandum cap. 45. & 57.

ELWACENSE Chronicon, vide mox **ELWANGENSE**.

Ex **ELWANGENSI** *Chronico* Abbatiz nobilis in Circulo Svevico Germaniæ ad Jagistam fluvium (Jagst) in Virguna
(Dien)

(*Birngrunde*) excerpta per Matthæum Mareſchallum de Pappenheim ab An. 1095. ad 1477. in Tomo I. ſcriptorum Freheri de rebus Germ. pag. 453. & editionis novæ Struvianæ p. 675 - 690. Idem Chronicon ex MS. Nevesheimenſi integrum ab Incarnatione Domini uſque ad A. 1473. communicatum a Magno Ster, Bibliothecario Neresheimienſi publicavit Bernardus Pez in tomo quarto anecdotorum parte 3. pag. 759. ad 892. ſub titulo Chronici ELWACENSIS.

EMERICUS Monachus Ord. Benediſt. Eleſancenſis * ſive Elwangenſis, ſcripſit circa A. 870. juffu Lanthonis Epifcopi Auguſtani *Vitam S. Magni Abbatis & Confefſoris*, diſcipuli S. Galli. Memoria Magni hujus recolitur 6. Septembr. Vide Arnoldum Wion Tom. 2. ligni Vitæ p. 295. & 296.

EMICHO poſt Ecbertum Abbas Schoenau-
gienſis Ordin. Benediſt. circa A. 1190.
Ejus rhythmi in laudem S. Elifabethæ
Schoenaugienſis, editi in Actis Sanctior.
T. 3. Junii 18. pag. 605. 606. *Vitam* il-
lius quam memorat Cangius, non vidi,
& quod de laudibus Elifabethæ Trithe-
mius cum Emichonis hujus ſermoni-
bus commemorat, nihil fortaffe intelli-
gitur a rhythmis illis diverſum.

EMO

* Corrupte *Elephantiacenſis*.

EMO, five **EMMO**, Abbas primus Horti floridi Ordin. Præmonstratenſis in agro Werumenſi five Wittowerano apud Omlandos Friſiæ, ſcripſit *Chronicon* rerum ſua ætate geſtarum ab A. 1204. ad 1237. quod edidit Antonius Matthæus in limine Tomi 3. *Analectorum Veteris ævi* Lugdun. Batav. 1699. 8. & Carolus Ludovicus Hugo Abbas Stivagiensis in tomo I. ſacræ Antiquitatis monumentorum *Historicorum Dogmaticorum & Diplomaticorum*, Stivagii 1725. fol. p. 429. addita p. 504. continuatione **MENCONIS**, Abbatis Werumenſis tertii ab A. 1237. ad A. 1272. & pag. 552-566. continuatione tertia **ANONYMI** ab A. 1276. ad 1297. Utramque etiam Antonius Matthæus pag. 162. & 275. dicti tertii Voluminis ſubjunxerat.

EMMO neſcio idem cum ſuperiore an diverſus, cujus ſcriptum *de qualitate Viæ futuræ* memorat Antonius Sanderus in Bibliotheca Belgica MSta p. 271. & cujus *Prefationem in libros tres ex prætiis SS. Scripturarum & Patrum ſententiis excerptos* ad Wilhelmum, quem Reverendiſſimum in Chriſto Patrem appellat, ex MSto ante 500. annos exarato vulgavit Edmundus Martene Tomo 1. *Anecdotorum* p. 667.

EM-

EMPORIUS Rhetor, qui sæculo sexto sup-
par Cassiodoro videtur floruisse, scripsit
librum *de Ethopæia ac Loco communi*, nec
non *præcepta demonstrativæ materie & de
specie deliberativa*, quæ cum aliis vete-
rum Rhetorum Latinorum scriptis lu-
cem viderunt Basileæ, Parisiis, atque in-
ter Rhetores antiquos Latinos Francisci
Pithœi, Parisiis 1599. 4. pag. 278. 283.
Vide quæ notavi in Bibliotheca Latina
IV. 8.

EMUNDUS, qui vitam S. Anselmi, alia-
que scripsit. Supra pag. 210. **EADME-
RUS**.

EMUNDUS Rex, **EMUNDUS** Divitis,
EMUNDUS Dinterus &c. Supra **ED-
MUNDUS** p. 247. seq.

ENCHIRIADES *sub Persona discipuli inter-
rogantis & Magistri respondentis scripsit*
Dialogum de ratione Musicæ, & in tri-
bus libris multiformes Musicæ regulas ex-
plicuit. Hæc de eo Sigebertus Gembla-
censis cap. 109.

ENCOLPIUS, quo familiarissime usum
Imperatorem Alexandrum Severum te-
statum Lampridius cap. 17. eumque inter
eos, qui Alexandri Severi vitam scripse-
runt refert cap. 48. Hinc inter Histori-
cos Latinos Encolpium celebravit Vos-
sius vir præstantissimus pag. 177. At si
credi-

credimus Thomæ Elioto, * equiti Anglo, Græce scripsit, non Latine. Prodiit enim Anno 1549. Londini libellus Anglicanus inscriptus: *Imago Imperii*, five *the image of Governace compiled of the Acts and Sentences notables of Alexander Severus*, quem in Epistola ad Proceres Anglicanos dedicatoria e Græco sermone transtulisse se ait *Thomas Eliotus*, Eques auratus, atque exemplar Græcum commodato accepisse a Clarissimo quodam Neapolitano cui nomen Pudericus. Auctorem libelli affirmat fuisse Ençolpium, Alexandro Severo a Commentariis. *Sed Græculi alicujus recentioris commentum libellum istum fuisse, utcumque sane Lampridio subinde satis concordem, non dubito*, inquit Seldenus in notis ad Eutyrium pag. 175. cui suffragatur Stephanus le Moyne ad Varia Sacra pag. 1109. & Tillemontius Tomq. 3. Historiæ Imperatorum pag. 373. At Viri Clarissimi Wilhelmus Wotton in Historia Romana ab excessu Antonini Pii ad mortem Alexandri Severi, scripta Anglice editaque Londini 1701, 8. pag. 533. sq. eumque secutus Petus Bælius in supplemen-

to

* De hoc Elioto vide Johannem Baleum Centur. VIII. 77. Johannem Pitsæum ad Annum 1546. pag. 734.

to Lexici voce *Encolpius*, & Humfredus Hody ab ipso Elioto, inter cujus ingenii monumenta etiam illud refert Joannes Baleus, totum scriptum contendunt suppositum & confictum fuisse. Atque Humfr. Hodijs quidem lib. 1. de Bibliis Originalibus p. 108. *Historia Encolpii*, inquit, *quam citamus, prorsus ignota est viris litteratis, neque multis inter nostrates (Anglos) quorum lingua sola habetur, nota, forsitan uni tantum aut alteri. Ex Græco vero in sermonem Anglicanum translata est (si ipsi titulo fides) a Thoma Elyoto Medico, & edita Anno 1549. Sed non est, cur doleant viri eruditi, lingua solum Anglicana Historiam istam exstare. Quamvis enim ex Lampridio appareat, existisse olim Historiam Vitæ Alexandri Severi ab Encolpio scriptam, tamen fidem dederim, non illius hanc esse, sed ab aliquo Christiano, ejus nomini suppositam. Neque Orationes quæ in ea multæ habentur, ex Codice Græco converse sunt, sed ab ipso, crede mihi, Elyoto compositæ. Scio ego hominis ingenium, & Orationes confingendi morem ex alijs ejus scriptis. Imo totum librum ab ipso Elyoto compositum fuisse, mihi ego facile persvadeo, quamvis prætendat a nobili quodam Neapolitano exemplar Græcum se mutuo accepisse. De Historia hac plene nos alibi. Sed fatis citius concessit*

cessit vir longiore vita dignissimus jam Anno 1707. Itaque Antiquitates ejus Alexandrinas & alia præclara ingenii monumenta incassum fortasse expectamus. De Wottoni sententia vide sis Acta Eruditorum Lips. A. 1702. pag. 489. Idem judicium feras de historia conficta ac supposititia de Principe *Erasmo*, filio Diocletiani Imperatoris, & VII. Philosophis, quæ velut e Græco translata Gallicè prodiit Parisiis 1709. 12. In præfatione versiois Italianæ, Hispanicæ, & veteris paullo prolixioris Gallicæ. De Latina, Anglica & Germanica veteri, vide Erhardum sive Goldastum ad Petronium pag. 509. editionis Clarissimi Burmanni.

ENERANDUS, infra, ENTRANDUS.

ENERVINUS, infra, EVERVINUS.

ENGELBERTUS, Abbas *Admontensis* in Stiria ad Anasum fluvium: Ordinis Benedictini * ab Anno 1297. obiit A. 1331. scriptor libri *de ortu, progressu & fine Romani Imperii*, quem Mundi finis proxime est insecuturus. Hunc post editionem Casparis Bruschii, qui cum hodieporico suo Bavarico illam vulgavit, Basileæ 1553. 8. & Joachimi Clutenii, Of-

T 2

fen-

* Trithem. cap. 379. de S. E. & illustr. Benedictin. II. 100.

fenbaci 1610. 8vo, recognovit Andreas Schottus, unde recusus prodiit in supplemento Bibliothecæ Patrum Colonienſi A. 1622. & in Lugdunenſi T. XXV. pag. 363.

Carmen Engelberti heroicum, ſeu *Panegyricum in Coronationem Roſulphi Habſburgenſis* A. 1273. ſcriptum, in quavis fere Hiſtoricorum Germanicorum collectione reperiri, ait Caveus, lapſus memoria, eumque ſecutus Oudinus Tomo 3. pag. 555. nam quantum mihi in nulla haſtenus mihi occurrit.

Cætera, magnam partem adhuc inedita Engelbertus ipſe memorat in *Epiftola de ſtudiis & ſcriptis ſuis* ad Ulricum Scholaſticum Viennenſem, quam edidit Bernhardus Pezius Tomo 1. *Anecdotorum* pag. 429. Ex illa Catalogum lucubrationum Engelberti referam, annotatis iis, quæ ejusdem Pezii induſtriæ debemus in lucem jam prolata.

Primò in Theologia.

Primò Expositionis continuæ ſuper Pſalmum: *Beati immaculati*, per totum uſque: *ad Dominum cum tribulaſer*. Quod Opus incipit: *Vadam in agrum*.

Item

Item de Gratiis & Virtutibus Beatæ Mariæ Virginis, quod incipit: *Letetur anima vestra*. Edidit laudatus Pezius Tomo I. Anecdotorum pag. 504. & partem secundam pag. 565. tertiam p. 585. Expositionem Cantici B. Mariæ p. 617. partem quartam p. 696.

Item de Articulis Fidei, quod incipit: *Qui confidunt in.*

Item Tractatum unum de Passione Domini & mysterio Crucis, qui incipit: *Circa magnum.*

[Tractatum super Passionem secundum Matthæum, edidit Pezius Tomo VIII. Bibliothecæ Asceticæ pag. 67 -- 112.]

Item de Corpore Domini Tractatum, qui incipit: *Cum propter plures modos.*

Item Tractatum de Gratia Salvationis & iustitia damnationis humanæ, qui incipit: *Indica mihi.*

Item de Libero Arbitrio Tractatum, qui incipit: *Inter cætera plures.* editus Tom. IV. Anecdotorum Pezii parte 2. pag. 121 - 147.

Item de Summo Bono hominis Tractatum, qui incipit: *Melius est videre.*

Item de Providentia DEI, qui incipit: *De Providentia DEI*. Edidit Pezium Tomo VI. Bibliothecæ Asceticæ pag. 51 — 150.

Item de Miraculis CHRISTI, qui incipit: *Mirabilia testimonia*.

Item super duodecim Antiphonas: *O Sapientia &c.* Tractatum, qui incipit: *aspiciebam in visione*.

Item de Quæstionibus super Antiphonam: *Cum Rex gloriæ*, Tractatum, qui incipit: *De illo laudabili*.

Item de Statu Defunctorum Tractatum, qui incipit: *Occasione ejus, quod legitur*. Edidit Pezium Tomo IX. Bibliothecæ Asceticæ p. 113 - 192.

Item de Quæstione illa: Utrum DEUS adhuc incarnatus fuisset, si primus homo non fuisset lapsus, Tractatum, qui incipit: *Utrum, si primus homo*.

Item super Evangelium: *in principio erat Verbum*, Tractatum, qui incipit: *Ad præceptum tuum elevabis*.

Item de Sensu doloris CHRISTI in Passione, & de declaratione verborum Hilarii Tractatum, qui incipit: *Super quibusdam Verbis Hilarii*.

[Sermones,

Opus de Sanctissima Trinitate.

Orationes precatorias ad JESUM & Mariam.] De

De Philosophia Naturali.

Primò super Librum Aristotelis de Mundo, unum magnum Commentum, quod incipit: *Inter plura capita.*

Item super Librum de Inundatione Nili unum Scriptum, quod incipit: *Post librum Aristotelis.*

Item de Fascinatione Tractatum, qui incipit: *Cum secundum Philosophum*

Item de Naturis Animalium Tractatum, qui incipit: *De Naturis.*

Item de quibusdam Naturalibus Tractatum, qui incipit: *Super exceptionis.*

Item de causis & Signis mutationis aëris & temporum.

Item de Causa longævitatis hominum ante Diluvium Tractatum: qui incipit: *Questionem difficilem.* Tom. I. Anecdotorum Pezii p. 437 - 502.

Item in Musica Tractatum, qui incipit: *Propter amicorum instantiam.*

Item in Philosophia Morali.

Tractatum de Regimine Principum. Incipit: *Philosophus dicit.*

Item Tractatum, qui dicitur Speculum Virtutum. * Incipit: *Gloriosus Dominus*: Alberto & Ottoni, Ducibus

T 4

Au-

* Acta Eruditorum A. 1724. pag. 483.

Austria. Edidit in XII. partes tributum laudatus Pezius in Ascetica Bibliotheca cujus totum Volumen tertium occupat.

Item de Officiis & Abusionibus eorum. Incipit: *Cum libros &c.*

Item de Ortu & Fine Romani Imperii. Incipit: *Consedentibus.* De hujus libri editionibus dictum pag. 291. seq.

Item de eo, utrum Sapienti competat ducere uxorem, Tractatum, qui incipit: *Narrat Satyrus.*

Item Dialogum Concupiscentiæ & Rationis. Incipit: *Quoniam, ut dicit Seneca.*

Item Tractatum Metricum de Consilio vivendi, qui incipit: *Consilium vitæ cupiat qui discere rite.*

Item de Electione Regis Rudolphi, qui incipit: *Sclavica qui tumidi confregit cornua Sceptri.*

Item de Passione beatæ Katharinæ Opus, quod incipit: *Inclita qui sanctæ Katharinæ Virginis acta.*

Quæ tria sola metricè sunt dictata &c. Si quæ adhuc Opera complenda habemus in manibus, prædictis addi possunt, cum completa fuerint DEO dante. *Hactenus Engelbertus.*

ENGEL-

ENGELBERTUS alius, de quo Albericus in Chronico ad Annum 1177. *Apud Cabillonem Engelbertus ordinatur Episcopus, qui post annos tres Episcopatum dimisit, sed tamen Ordines & Benedictiones celebrat.*

ENGELBERTUS Abbas Ordinis *Cisterciensis* circa Annum 1256. scripsit *Vitam S. Hedwigis*, Ducissæ Poloniæ, * & postea monialis Cœnobii Trebrucensis in Silesia, ex quâ profecisse se profitetur scriptor, qui ejusdem Hedwigis vitam scripsit editam a Surio 15. Octobris. *Ex iis etiam, inquit, quæ frater Engelbertus, Ordinis Cisterciensis, de hac sancta scripsit, quædam notatu digna illis adjunxi.*

S. ENGELBERTUM *Coloniensem*, illustratum ex Archivis vulgavit Ægidius Gelenius Coloniz 1633.

ENGELBERTUS Abbas *Corbejensis*. Vide, **ANGILBERTUS**, T. I. p. 266.

ENGELBERTI Cultificis Tractatus de *Simonia vitanda in receptione Novitiorum*, memoratur a Sandero Tom. 2. Biblioth. Belgic. MSS. p. 214.

T 5

ENGEL-

* Matertera hæc S. Elisabethæ Regis Hungariæ filiz, de qua supra pag. 280.

ENGELBERTUS S. Matthiæ Trevirensis Abbas Morellanus Ordinis Benedictin. ab Eisengrenio & Possevino traditur vixisse An. 987. scripsisseque carmine heroico *Passiones duodecim Apostolorum*.

ENGELHARDUS Abbas in Lanckhaim, Ordinis Cisterciensis, Diœcesis Bambergensis, scripsit *vitam S. Mechtildis*, five *Mathildis*, cognatæ Friderici I. Imperatoris, Abbatissæ in Diessen & postea Eitelsteden inter Augustam & Ulmam, defunctæ circa Annum 1160. Edidit Henricus Canisius Tomo V. antiquarum Lectionum parte 2. pag. 8. (editionis novæ Tomo III. pag. 532.) unde recusa cum commentario prævio & notis Henschenii Tom. VII. Actorum Sanctorum Maji 31. pag. 444. Engelhardum circa Annum 1200. scripsisse Cangius ait, Vossium secutus, recte ni fallor. Nam Oudinus, qui Tom. 3. pag. 619. utrisque eo nomine manifestum impingit errorem, debebat evidenter demonstrare, quod ait Mechtildem post Annum 1280. e vivis migrasse.

ENGELHARDUS *Funck*, five *Scintilla* Svobacensis Francus, clarus Romæ circa Annum 1494. teste Trithemio c. 927. & de scriptoribus Germaniæ cap. 282. qui memorat ejus Carmen elegiacum

de laude Patriæ suæ, carmen de annulo fibi donato, Epigrammata & Epistolæ.

Theodoricus ab ENGELHUSEN, sive *Engelhusius* Einbeccensis, ex Canonico Hildesheimensi Presbyter monasterii in a) Wittenborch, defunctus A. 1430. scripsit *Chronicon Chronicorum* minime contemnendum ab Orbe condito ad Annum 1420. quod primus post Basilii Joannis Heroldi, & Gvilelmi Budzi, Medici Halberstadenfis intercepta consilia, b) in lucem edidit Joachimus Johannes Maderus, ex IV. MSS. Helmst. 1671. 4. Excerpta quædam ediderat in Antiquitatibus Brunsvicensibus, ibidem 1661. 4to. Idem *Chronicon* emendatum & ab Auctore continuatum ad Annum 1433. legitur in Tomo secundo scriptorum Brunsvicensium illustris Leibnitii pag. 977. seq. De *Matthiæ DOERINGII* continuatione ab Anno 1420. ad 1464. & alterius (Thomæ forsan WERNERI) ad Annum 1497. dixi supra pag. 131. Idem Engelhusius traditur *Commentarium* scripsisse in *Psalms*, & *Vocabularium* ab auctore *Engelhusen* dictum, quod

a) Vide Buschium apud Leibnit. T. 2. Brunsv. pag. 842.

b) idem præfat. ad Tomum 2. pag. 54. atque ex eo Oudinus Tomo 3. pag. 2312. seq.

quod Brunsvici in Codicibus ædis San-
Blasianæ servatum notavit Rev. Philip-
pus Jul. Rehtmeyerus in Antiquitatibus
Brunsvicensibus Germanice editis, ap-
pendice ad Tomum I. pag. 81. nec non
Chronicon Erfordienſe, de quo infra.
Non audet laudatus Leibnitius Engel-
huſio tribuere *Pœſin Ducum Brunſvici-
ſum*, ſive poëma de Ducibus Brunſvi-
censibus, quod allegatur ſub titulo.
THEODORI, ſive THEODORICI
LONGI *de Einbecke*. Nam ut diſtinguen-
dos, inquit, *judicem*, facit non tantum,
quod Meibomius, * editor poëmatis *leonini
de Saxonia*, Tidericum Langium ejus au-
ctorem, Canonicum Goſtlarienſem & Ein-
beckenſem vocat, ſed &, quod in poëmate
inter Saxoniæ dynaſtas adhuc vigentes,
quosdam recenſet, velut Homburgios, qui
Engelhuſio floreſcente jam extincti erant.
Genealogiam brevem Ducum Brunſvi-
cenſium Engelhuſio auctore idem exhi-
bet Leibnitius T. 2. p. 20. ſq. Indicem
ſcriptorum, quibus Engelhuſius in
Chronico eſt uſus, hoc loco interſeren-
dum exiſtimavi:

Cata-

* Tom. I. ſcriptorum rerum Germanicarum pag.
806--812.

*Catalogus Scriptorum, quorum Testimo-
nis in Chronico suo usus est*

ENGELHUSIUS.

Ambrosius.
Aristoteles.

Augustinus de Civitate Dei.

Aureum speculum D. Alberti Engel-
schalc, Theologi Parisiensis. De eo
Auctor sub Gregorio XII.

Bedæ gesta Anglorum.

S. Bernhardus.

Boëthius.

Cæsarius (Heisterbacensis.)

Caldrini Repertorium.

Chronica Martiniana. (Martini Poloni.)

Chronica Trevirorum.

Chronica Slavorum.

Chronicon Goslariense.

Chronicon Caroli.

Chronicon S. Michaelis in Hildes-
heim.

Chronicon Amelungsbornense, citatum
saepè litterâ A. solum.

Claudianus.

Corpus Juris Canon.

Damasci Chronicon Romanorum Ponti-
ficum.

Egesippus.

Epiphanius.

Epistolæ variorum.

Epita-

Epitaphia varia.

Estadius. Citatur, ubi de Phaleg & Jano.

Eusebii Historia Ecclesiastica.

Extravagantes.

Freculphi Chronica.

Gaufredi Chronica Britonum.

Gennadius.

Glossa Juris Canon.

Gobellini Personæ Cosmodromion. De eo Auctor sub Innocentio VI.

Gotfridus Viterbiensis.

Gregorii Dialogi.

Gregorius Turonensis.

Gualterus de Vita Alexandri.

Gvido de Columnis, de bello Trojano. Citatur, ubi de Troja.

Ejusdem Chronica Britannorum. Citatur in Præfatione Auctoris.

Hebræorum Traditiones.

Helinardus.

Henricus Rosla Nienborgensis Poëta. Citatur in Præfatione Auctoris, alibi passim.

Hieronymi Chronica.

Hilarius.

Historia Scholastica Comestoris.

Homerus.

Honorii Solitarii Historia solennis. Præfat. Auctoris. Citari solet litterâ H.

Hono-

Honorii Solitarii gemma animæ: in Præfatione.

Hugo Floriacensis, in Præfat.

Hugo Bambergensis in Historia Poëtarum. Vide Auctorem sub Rodulpho Habsburgenfi.

Joachimi Abbatis prophetia.

Jorad.

Jordani, Magistri Generalis Ordinis Prædicatorum, Chronica de Germanis Regibus. De eo Auctor in Gregorio IX.

Josephus.

Irenæus.

Isidori Libri Etymologiarum.

Julius Celsus.

Libellus Mosis contra Belial.

Liber Virorum illustrium Ordinis Cisterciensis.

Lucanus.

Methodius.

Orosii Ecclesiastica Historia.

Ovidius.

Petrus Damianus.

Philo.

Plauti Comædiæ.

Poëma, Aurora Petri de Riga. De eo Auctor sub Anastasio IV.

Poëtria nova Gaufredi sub Calixto II.

Prosperi Chronica.

Rufinus.

Salu-

Sallustius.

Seneca.

Septuaginta Interpretes.

Solinus.

Statuta Imperatorum.

Theodulus.

Theodoricus de Niem.

Theodori Longi de Eimbeke Poëma.

Trogus Pompejus.

Turpini Remensis Chronica Franco-
rum.

M. Tydericus minor. Vide in Alexan-
dro III. Videtur non esse alius a The-
oderico de Niem.

Versus Variorum.

Vincentii Speculum Historiale.

Virgilius.

Vita S. Hermachoræ. (Hermagoræ.)

Wilhelmus Parisiensis.

ENGELMODUS Episcopus Sveffionen-
sis, cujus carmen epicum in laudes Pa-
schasii Ratberti, Abbatis Corbejenfis,
quem constat diem obiisse supremum
Anno Christi 851. edidit cum Ratber-
ti scriptis Sirmondus Parisiis 1618. fol.
recusum inde in Patrum Bibliothecis &
novissima Lugdunensi Tom. XIV. pag.
353. 354.

ENGO-

ENGOLISMENSE a) Chronicon breve
ab Anno Christi 814. ad 991. in Labbei
Bibliotheca MSS. Tomo 1. pag. 323 --
325.

Magnus Felix ENNODIUS, Arnulpho Le-
xovienſi b) propter obſcuritatem *Inno-*
dus, Bernhardo Sacco *Ennodius*, Epi-
ſcopus ab Anno 511. ad 521. Ticinenſis,
defunctus anno ætatis XLVIII. De illo
Acta Sanctorum Tomo 4. Julij 17. pag.
271. ſeqq. Varia ſcripſit verſu & proſa,
quorum pleraque edita in Orthodoxo-
graphis A. 1569. Tom. 1. pag. 269-480.
& ab Andrea Schotto Tornaci 1610. ſed
emendatiora, auctioraque a Jacobo Sir-
mondo, Pariſiis 1611. 8. ad Nicolaum
Fabrum, cum eruditis notis, & T. 1. Ope-
rum Sirmondi junctim editorum Pari-
ſiis 1696. atque inde Venetiis 1729. fol.
Recuſa quidem etiam ſunt in Bibliothe-
cis Patrum Pariſienſibus recentioribus,
Colonienſi & Lugdunenſi ex Sirmondi
recenſione, ſed notis ejus omiſſis.
Verſibus ſcripta ſunt: XXI. *Carminum* li-
ber, in quo Itinerarium Brigantionis ca-
ſtelli

a) *Angouleme* in Aquitania Gallie, ſub Archiepiſc.
Burdegal.

b) Joannis Gotfr. Olearii Biblioth. ſcriptor. Eccleſ.
pag. 222.

stelli; & hymni varii ac laudes: tum Liber *Epitaphiorum* atque *Epigrammatum* CLI. Cætera, quæ proſa ſcripſit, ſunt *Epistolarum* ad diverſos libri IX. quibus indicem eorum ad quos miſſæ ſunt, Sirmondus præmiſit. *Panegyricus* Theodorico Regi Oſtrogothorum dictus Mediolani vel Ravennæ A. 507. vel 508. editusque etiam cum Sirmondi notis in vita Theodorici Regis, poſt Jo. Cochleum Ingolſtad. 1544. 4. edita a Johanne Peringskiöld, Stockholmiæ 1699. 4. *Libellus Apologeticus pro Synodo* IV. Romana A. 502. obviuſ etiam in Tomis Conciliorum. Hic eſt quem Trithemiuſ cap. 203. vocat: *De Fide Catholica ad Symmachum Papam*, ubi male *Evodiuſ* dicitur pro *Ennodio*. Ibidem reſert Trithemiuſ Anaſtaſium Imper. cum miſſuſ ab Hormiſda, Papæ ad eum mandata ferret Ennodiuſ, reſutaſſe ea hiſ verbis: *Quid nobis mandata porrigitiſ, qui ſub nulliuſ ditione ſumus? Oportet Romanum Pontificem nobis obedire, non etiam præcipere.* Cætera Ennodii ſunt: *Vita B. Epiphaniï*, Epilcopi Ticinenſiſ ab Anno 466. ad * 498. & *B. Antonii*, Monachi Lirinenſiſ. *Eucha-*

* Vide Ughellum Tomo I. pag. 1079. ubi etiam Ennodii Epitaphium, ſicut etiam apud Bernhardum Saccum VIII. 1. Hiſt. Ticinenſiſ.

Eucharisticon de Vita sua, postquam gravi morbo liberatus esset Ennodius, ad Elpidium Diaconum & Medicum. *Parænesis didascalica* ad Ambrosium & Beatum. *Præceptum* quando iussit sunt omnes Episcopi *cellularios* habere, sive contubernales Clericos, vitæ suæ actuumque testes. *Petitorium* quo absolutus est, sive manumissus in Ecclesia Geronlius, puer Agapiti. *Benedictiones* duæ *cerei Paschalis*. *Dictiones*, sive Declamationes breves XXVIII. in quibus sacræ quædam seriæque, aliæ Scholasticæ, & Controversiæ Rhetoricæ. Hisce a Sirmondo editis addenda *Dictio in Natali Laurentii, Mediolanensis Episcopi*, quam cum brevi ad Venantium *Epistola* ex MSto S. Remigii Remensis edidit Edmundus Martene Tomo V. Anecdotorum pag. 61. 62.

ENOCH Patriarcha Hierosolymitanus a Carmelitis perhibetur auctor *Vitæ S. Angeli* Carmelitæ Martyris An. 1220. quæ prodiit Panormi 1527. & cum Papebrochii censura & observationibus legitur in Actis Sauctorum Tomo 2. Maji V. pag. 803 -- 834. Vitam illam scriptam esse ab Enocho A. 1227. contendit Thomas Bellorofius, * qui eam separatim

U 2 recudi

• * Giornale de' Letterati in Modena An. 1692. 4. pag. 176.

recudi curavit, & contra Papebrochium aggressus est vindicare. Bononiz 1691. in 4to.

ENTRANDES, five **ENTRANDUS**, vel **ENERANDUS** Diaconus Sec. XIII. cujus Chronicon *de rebus Francofurtensibus* in Bibliotheca Laurishamensi inspectum sibi testatur Franciscus Irenicus. * Ex Laurishamensi in Palatinam Heidelbergensem, ex Heidelbergensi in Vaticanam fieri potest, ut pervenerit, qui tamen proferret in lucem, hactenus fuit nemo.

EPHIBIUS Abbas de Geniciaco Villa, cujus Testamentum a Childeberto Rege roboratum An. 696. vulgavit Dacherius Tomo XII. spicilegii pag. 101. (editionis novæ Tomo 3. p. 318. sq.)

EPIPHANII Episcopi Salaminæ Cypri *Epistola ad Johannem Hierosolymitanum*, & altera *ad Hieronymum*, Latine legitur inter Hieronymi Epistolas sexagesima & septuagesima tertia, (Epist. 110. & 63. Tom. 4. editionis Marcianæ,) sed ex Hieronymi versione, nam Epiphanius Græce illam scripserat, & Hieronymum, ut verteret, rogaverat. Vide, si placet, librum

* H. C. Schenckenberg præf. ad Tom. I. scilicet Juris & Hist. pag. 7.

librum V. Bibliothecæ Græcæ cap. 11.
§. 4. num. 5. 6.

EPIPHANIUS *Catanensis* Diaconus, Synodo Nicænæ secundæ A. 787. interfuit *loci Servator*, five vicem gerens *Thomæ*, a) Archiepiscopi Sardorum Insulæ, habuitque *Sermonem Laudatorium*, qui ex veteri Latina Anastasii Bibliothecarii versione superest Tom. VII. Labbei p. 617. & Harduini Tom. IV. pag. 502 -- 508. Incipit: *Beatus Propheta Esaias*. Alius videtur Epiphanius Diaconus & Cubicularius, (καβυκλέσις) qui in eadem Synodo Actione VI. legit *refutationem* *δρῶν*, five *Definitionis cultui imaginem oppositæ*. Et Definitio illa & refutatio Græce scripta utraque, edit. Harduin. pag. 326 -- 443. divisa in tomos five sectiones VI.

EPIPHANIUS *Scholasticus*, clarus circa Annum 510. & amicitia Cassiodori, b) atque suscepta ejus precibus versione Latina insignium Græcorum scriptorum, famam non obscuram consecutus. Hic

U 3 est,

a) Vide Harduini Concilia Tomo IV. pag. 129. 295. ubi Thomas ille tantum *Θηοσκοπ* *Σαρδινίας* dicitur, sed pag. 502. *Archiepiscopus*.

b) Vide Cassiodori Divinas Lect. cap. 17. & præfat. in Hist. Tripartitam.

est, qui *Historiam Ecclesiasticam Socratis Sozomeni & Theodoretii* misit in compendium, cui digesto in duodecim libros imposuit nomen *Historie tripartite*, *) qui lucem primum viderunt Augustæ Vindelicorum 1472. fol. per Johannem Schüßler *non quidem chirographati, sed ipsa quæ a Summo demissa est arte quam diligenter impressi*. Hinc Parisiis sine anni nota in octavo apud Franciscum Regnault & postea ex Beati Rhenani recognitione Basileæ 1523. 1528. 1533. 1539. 1568. & Parisiis apud Nivellium 1562. fol. 1566. 8. atque Francofurti 1588. fol. una cum historia Ecclesiastica Eusebiana, quam Latine vertit Rufinus & duobus libris additis continuavit. Denique Johan-

*) Miræus ad Sigeberti cap. 12. annotat *Epiphaniam Cassiodoro postulante Theodoretii, Socratis, & Sozomeni historiam Ecclesiasticam ex Græco Latinam fecisse: Cassiodorum autem ex translatione Epiphani, Historiam tripartitam contenuisse*. Ac si Cassiodori præfationem in illam Historiam consulas, verum dixisse Miræus videbitur: Si vero attendas verba capituli 17. Instituti. Divinar. Lect. veriore pronuntiabis Sigeberti sententiam, qui ait Epiphanium (non Cassiodorum) tres historias (svadente Cassiodoro) in unam compegisse. Versione hac Epiphaniiana jam usum se esse innuit Liberatus cap. 2. brevii. De qua non repetam, quæ dixi libro 3. Bibliothecæ Latinæ cap. 16.

Johannes Garetius, Monachus Benedictinus, in nova Operum Cassiodori editione Historiam tripartitam ad MStos Codices recensuit, & locorum Socratis, Sozomeni ac Theodoreti, quæ Epiphanius interpretatur, paginas ex Valeliana editione, utili instituto annotavit. Rothomagi 1679. fol. *Gallica* versio Jacobi Billii, cujus ipse facit mentionem libro 1. Observationum sacrarum cap. 26. nescio an lucem viderit. Aliam Ludovici Cyanei, Parisiis 1568. fol. apud Ægidium Gourlinum excusam memorat Franciscus a Cruce in Bibliotheca Gallica pag. 293. *Hispanica* Johannis Crucii, sive a Cruce, Ordinis Prædicatorum, prodiit Ulyssipone 1541. & Conimbricæ 1554. fol. *Germanice* quoque cum Eusebio & Rufino tripartitam divulgavit Caspar Hedio Argentorati 1545. in folio.

Ex Cassiodori capite XI. libri Divinarum Lectionum constat etiam Epiphanio huic deberi Latinam versionem *Codicis Encyclici* (*totius Orbis Epistolarium* vocat idem Cassiodorus) sive Collectionis Epistolarum Synodaliæ Anno 458. pro defensione Concilii Chalcedonenfis ad Leonem Imperatorem. Opus eximium Ecclesiasticæ antiquitatis, quod Græce quoque exstare peroptabat Valelius

pag. 72. ad Evagrium. Latinam Epiphaniï versionem primus, sed omisso interpretis nomine ediderat Surius in sua Conciliorum editione An. 1562. hoc titulo : *Epistolæ illustrium personarum pro Concilio Chalcedonensi*. Surium secutus Nicolinus est An. 1585. & in prima sua Conciliorum editione A. 1606. Binius : sed in editione Romana An. 1608. alia inserta huic collectioni, quæ ad eam non pertinent, alia magni momenti detracta ac prætermissa, tum Epistolarum ordo mutatus contra mentem collectoris & interpretis. Editionem Romanam imitati Binius in editionibus Anni 1618. & 1638. tum Regia Tomo IX. & Labbeus Tomo IV. qui pag. 890. meminit quidem Codicis Bellovacensis, sed ita ut inspexisse se neget, licet collatum illum a Labbeo annotet Tomo 2. pag. 689. Harduinus. Verum primus Baluzius Labbeanam editionem contulit cum Bellovacensi & Corbejensi, utroque octingentorum annorum Codice, & post eruditam præfationem lectiones utriusque Codicis ad paginas editionis Labbeanæ annotavit in sua Conciliorum editione Paris. 1683. fol. pag. 1412 -- 1446. Ex Baluzii restitutione deinde Codicem encyclicum Actis Concilii Chalcedonensis subjunctum exhibent Tomo 2. Har-

Harduinus & in novissima Veneta Conciliorum editione Tomo IV. Nicolaus Coletus.

Versio vetus *Antiquitatum Judaicarum Flavii Josephi* itidem Epiphanio a viris doctis tribuitur, & sub ejus nomine etiam edi cœpit Oxoniæ 1700. fol. Sed ex Cassiodori verbis cap. 17. Institut. Divinarum Litterarum recte colligas, Epiphanium si in eo posuit operam, certe non solum id fecisse, ut jam notare me memini libro IV. Bibliothecæ Græcæ cap. 6.

Ex *Clementis Alexandrini Ὁμολογῶν*, five *adumbrationum* libris brevia scholia habemus in priorem Petri, in Judæ Epistolam, & in primam ac secundam Johannis, sæpe excusa Latine in Bibliothecis Patrum, & curante Joanne Fello ad calcem libri Clementis de divite salvando Oxoniæ 1683. 12. nec non in B. Doctoris mei, Thomæ Ittigii supplemento Operum Clementis, Lipsiæ 1700. 8. & in novissima Operum Clementis editione Oxoniensi, quam Johanni Pottero debemus 1715. fol. pag. 1006. Hanc quoque versionem Epiphanio viri docti tribuunt, quia adumbrationes se hujusmodi, Clementis curasse transferri testatur Cassiodorus Divinarum Litterarum

institut. capite 8. ubi expositionis *Didymi* etiam in *septem Epistolas Canonicas* meminit, & capite quinto ejusdem *Didymi in Proverbia*, atque *Epiphanii Antistitis Cyprii* voluminis brevis in *Canticum Canticorum*, quæ tria ab amico suo viro disertissimo *Epiphanio* refert rogante se Latine reddita fuisse, sed nemo adhuc, quod sciam, in lucem protulit.

EPKO de Repkow, supra, ECCO p. 248.

ERACLIUS (apud Baronium & alios ERADIUS) Hipponensis Presbyter, S. Augustino valde probatus, & ab eo Anno 426. 26. Septembr. designatus * successor in Episcopatu Hipponensi. Huic tribuitur, & sub ejus nomine editus est in Combefisii Bibliotheca Concionatoria *Sermo XIV.* inter LXIV. Augustinianos de Verbis Domini, sive de Verbis Evangelii. In novissima editione Benedictinorum Tomo V. in appendice, num. LXXII. Ejusdem Eraclii *Sermo* alius præfente Augustino habitus, qui incipit: *Puto, fratres, quod meam sarcinam sentiatis*, exstat in eodem Tomo V. post sermonem Augustini CCCXCV. De eodem idem Augustinus sermone 15. de diversis (editionis novæ 356.) *Diaconus Era-*

* Vide Augustini Epistolam 110. (editionis novæ. 213.)

Eraclius ante vestros oculos versatur: opera ejus (erogata pecuniâ) lucent coram oculis vestris &c.

ERASMUS STULER, * five STELLA, *Libanotanus*, five Lipsiensis, † *Hippocrenius* h. e. Ehippiarii filius, Medicus & A. 1513. Consul Zwickaviensis, denatus A. 1521. Primus hic duobus brevibus libellis complexus est *Antiquitates Borussiae* An. 1510. in gratiam Friderici Saxoniae Ducis, Sacro-sanctae militariae Ordinis Divae Virginis Teutonicorum Protomagistri. Prodiere primum Basileae 1510. 4. de quibus Vossius pag. 650. notans eodem Erasmo dictante *Johannem Garzonem*, Bononiensem, Erasmi præceptorum, Annales Misnenses, five de rebus Saxoniae composuisse, ad quos Lectorem suum ablegat Georgius Fabricius libro sexto Originum Saxonicarum. Annales Garzonis, eidem Friderico Duci Saxoniae dicatos & libris duobus digestos edidit Erasmus Stella Basileae 1518. 4. unde recusi sunt in sylloge, cui titulus: *Opus Historiarum nostro saeculo convenientissimum*, ibid. 1541. fol. Deinde cum Monacho Pegaviensi de vita Viperi

* Melchior Adam de vitis Medicorum pag. 5.

† Christiani Schætgenii Diplomatische und curieuse Nachlese von Ober-Sachsen III. pag. 500. seq.

perti Marchionis Lusatiz, curante Reimero Reineccio, Francofurti 1584. fol. Denique præmissis eruditorum de Garzone testimoniis in Clarissimi Menckennii scriptoribus rerum Germanicarum Tom. 2. pag. 1015 -- 1056. cum notis W. E. Tenzelii. Neque vero lucem viderunt Erasmi hujus *Historia Borussica* quam decem voluminibus complecti volebat: nec Liber *de eduliis IV.* aut *Chronica succincta Zwickaviensis* MSta Cygneæ five Zwickaviæ, cui non adeo multum tribuit Tobias Schmid in Chronico Cygneo, edito A. 1656. 4. *Libri duo de Germania vetustatibus*, utraque lingua scripti (Latina & Germanica,) five commentarii duo ad Fridericum Electorem Saxoniz: *de populis & rebus priscis oræ inter Salam & Albium, de origine & rebus Tubantiorum, Cygneorum, Libanotiorum & Misnensium, Chroniconque Plissenſe*, præter brevia *paralipomena* vulgata a laudato Menckenio Tomo 3. scriptorum de rebus Germanicis pag. 2040 -- 2052. *de origine, vetustate, appellatione & regionibus Tubantiorum, Cygneorum, Libanotiorum, Misnensium, & carmen epicum Molbii fluminis* (Mulde prope Cygneam) descriptionem complexum. Cæterum Antiquitates Borussicæ non modo

modo recusæ sunt in Simonis Grynzi novo orbe, Basileæ 1532. fol. pag. 573. & Anno 1555. pag. 511. & in Joannis Huttichii simili collectione, Basileæ 1536. fol. atque in Joannis Pistorii Corpore historiæ Polonicæ, Tomo 1. Francofurti 1582. fol. verum etiam in Clarissimi Michaëlis Lilienthal Actis Borussiae, Regiomont. 1730. 8. Tomo primo pag. 99 -- 141. Interpretamentum gemmarum sive libellus eximius *de gemmis* ad Jobum Domenek, Episcopum in Borussia Pomesanensem, Norimbergæ 1517, 4to, & cum excerptis de eodem argumento e Plinio, Argentorati 1530. in 8vo.

ERASMUS *Vitellius*, Episcopus* in Polonia Plocensis (minus recte aliis Blocensis) in Comitibus Augustanis 20. Augusti nomine Sigismundi I. Poloniæ Regis A. 1518. habuit Orationem ad Maximilianum I. Imperatorem de bello Turcis inferendo. Prodiit edita primum a Jacobo Spiegelio, Sebestadiensi, Secretario Imperiali, cum præfatione ad Erasmum Roterodamum, Augustæ Vindelicorum 1518. 8. deinde in Tomo tertio scriptorum Johannis Pistorii de rebus Polonicis

* Gabr. Groddeck schediasmate de scriptoribus rerum Polonicarum §. XX.

cis pag. 7. & Alexandri Gvagnini T. 3. pag. 513. & in Nicolai Reusneri, Confiliarii Saxonici, delectu Orationum de bello Turcico Tom. 1. pag. 65. Non alium puto esse librum de victoria Sigismundi adversus Tureas, quem relictum a Vitellio, & Maximiliano I. dicatum scribit Vossius pag. 646.

De *Desiderio* ERASMO, qui sal & sol ætatis suæ & renascentium litterarum fuit, meritis laudibus & scriptis dixi in dissertatione de religione Erasmi, edita Hamburgi 1717. 4.

ERCHAMBERTI fragmentum ex *breviario Regum Francorum & Majorum domus* a Chlodhario usque ad Theodoricum Dagoberti junioris filium, sive ab Anno 613. ad 727. apud Freherum T. 1. scriptorum Francorum pag. 167. apud Andream du Chesne T. 1. scriptorum de rebus Francorum pag. 780. 781. & apud Ruinartum ad Gregorium Turonensem pag. 1352. Vide & Carolum le Cointe Tomo 4. Annalium p. 176.

ERCHAMBERTI, sive ERCAMBERTI, nescio an ejusdem cum superiore, *Annotationes in Evangelium S. Johannis*, MStæ Parisiis in Bibliotheca Collegii Jesuitarum, teste Jacobo le Long in Bibliotheca Biblica Tom. 2. p. 714.

ER-

ERCHANBALDUS, *infra*, **ERGANBALDUS**.

ERCHEMBERTUS, aliis **REMBERTUS**, **EREMBERTUS**, vel **HEREMPERTUS**, **HEREMBERTUS**, Langobardus, a) Diaconus, Monachus Cassinensis, Ordinis Benedictini, scripsit *Chronicon*, sive *Historiam Langobardorum* fusio-rem, quæ videtur intercidisse. Tum fusioris historię epitomen, *Historiam Longobardorum Beneventi*, a tempore Algelfis b) & a capto per Carolum Magnum Desiderio, sive ut Caracciolus: *de gestis Principum Beneventanorum* ab Anno 774. usque ad 889. Hęc Pauli Diaconi historiam pulchre continuans historia edita primum ab Antonio Caracciolo, Ordinis Clericorum Regularium Presbytero, una cum Lupo Protospatha, Anonymo Cassinensi & Falcone Beneventano: Neapoli 1626. 4. & ex emendationum Codicum collatione a Camillo Peregrino, in historia Principum Longobardorum, Neapoli 1643. 4. tum ex editione Peregrini in thesauro scriptorum Italię Burmanniano Tomo IX. & Muratoriano Tomo

a) Vide Leonem Ostiensem libro 1. cap. 46. & Johannem Georgium Eccardum præfatione ad Tomum 1. scriptorum medię ævi §. VIII. atque Oudinum Tomo 2. p. 341. 451. sq.

b) Labbeus Bibliotheca nova MSS. p. 10.

Tomo 2. pag. 237. parte 2. pag. 167. nec non in Joannis Georgii Eccardi Tom. 1. scriptorum medii ævi pag. 50 -- 90. Sed & in Tomo quinto thesauri Muratoriani statim sub initium occurrit ex Caraccioli editione Herempertus de gestis Principum Beneventanorum ab Anno 745. ad 912. & ex *fusione ejus historia fragmenta* ex MSto Codice excerpta a Joanne Baptista Bolvito pag. 31. At Petrus Diaconus de viris illustribus Cassinensibus cap. 14. testatur Erchembertum scripsisse *de destructione & renovatione Cassinensis Cænobii*, nec non *de Ismaelitarum incurfione*: quod utrumque argumentum etiam in illa Historia a Caracciolo & Peregrino edita attingitur. Adde Pagium ad Annum CHristi 827. num. 5. Idem Erchembertus traditur carmine scripsisse *vitam Landulphi l. Capuani* ab Anno 851. ad 879. Episcopi, atque *Acta translationis Matthæi Apostoli*. Vide Johannem Baptistam Marum notis ad Petrum Diaconum pag. 173. editionis a me curatæ.

ERCHINFREDUS tertius Abbas Mellicensis in Austria, scripsit *historiam martyrii & miraculorum Colomanni* natione Scoti, qui An. 1012. in opidulo Austriæ inferioris Stockerau, olim Asturis vocato martyrium subiit: editam a Lambecio

becio Tomo 2. de Bibliotheca Vindob.
pag. 611 -- 618. & Hieronymo Pez To-
mo 1. scriptorum Austriacorum pag. 94.
Vide & pag. 97.

ERCOMBERTUS Anglus, Ordinis Bene-
dictini Monachus Glasconienfis, Gram-
maticus, cujus librum *de octo partibus*
orationis & Regularum Grammaticarum
Pitfeus p. 837. commemorat.

ERDWINI ERDMANNI, Consulis Ofsna-
brugenf. defuncti A. 1505. *Chronica Epi-*
scoporum Ofsnabrugensium a fundata a Ca-
rolo Magno Ecclesia Ofsnabrugensi An.
Chrifi 772. ad A. 1453. five ad tempora
Conradi de Diepholtz, Ofsnabrugen-
fis Episc. quo hortante opus auctor su-
fcepit, editum a Meibomio in fcripto-
ribus rerum Germanicarum Tomo 2.
pag. 195 -- 264. Vide Oudinum Tomo
3. pag. 2706. *Chronicon Comitum Schau-*
enburgenfium & aliorum heroum, quod
Conradi hujus Episcopi fvasu collectum
ab Erdwino notat Hermannus Hamel-
mannus, lucem non vidit, quod fciam.

EREMBERTUS, fupra, **ERCHEMBER-**
TUS.

Chronicon breve **ERFORDENSIS** Civitatis
ab Anno 438. quo Erfordia coepit pri-
mo fundari, ad A. 1422. auctore, ut cre-
dunt, *Theoderico* **ENGELHUSIO**, quod
Tomo. 2. X e MSto

e MSto Bibliothecæ S. Crucis Hanoveranæ descripsit Joannes Georgius Eccardus, ediditque Johannes Burchardus Menckenius Tomo 2. scriptorum rerum Germanicarum p. 561 - 566.

Anonymi *Chronicon* ERFORDIENSE ab Anno 1223. ad 1254. vulgatum a V. C. Johanne Friderico Schannat in Vinde-
miarum litterariarum collectione prima, Fuldæ & Lipsiæ 1723. fol. pag. 91
— 106.

ERPHURDIANUS *Antiquitatum Varilognus* ab initio foundationis ejus Civitatis ad Annum 1517. cum brevibus notis laudati Eccardi, apud eundem Menckenium p. 461 — 560.

ERPHEFORDENSIS Anonymi, Ordinis S. Benedicti, * non indiligentis scriptoris Historia de Landgraviis Thuringiæ duplex, una prolixior ab ultimis usque Noachi temporibus ad Annum 1426. & altera brevior definens in A. 1253. utraque in Pistorii Tomo uno pag. 908 - 955. & 956 - 960.

Ex Chronico ERFURTENSI antiquiori ab Anno 1078. ad 1181. excerpta apud Menckenium Tom. 3. p. 226. seq.

Chronicon

* Oudinus Tomo 3. pag. 2317.

Chronicon ERFURTENSE *Sanpetrinum*
 (post paucissima quæ ab Anno Christi
 31. breviter perstringit) ab Anno 1036.
 ad 1355. in Tomo tertio scriptorum lau-
 dati Menckenii pag. 202 -- 344. ex Co-
 dice, quo olim usus Petrus Albinus cui
 Chronicon Misnense debemus. Omit-
 to Annales Erfurtenfes Germanicos ab
 eodem vulgatos Menckenio ab Anno
 1440. ad 1467. Tomo 3. pag. 1186 --
 1238.

ERPHEFORDIENSIS Monachi ad LAM-
 BERTUM Schafnaburgensem additio-
 nes ab Anno 1068. ad 1352. cum supe-
 riori Chronico Sanpetrino multa similia
 habent, & addito auctario annotationum
 quarundam recentioris scriptoris Ano-
 nymi, quarum ultima est de Erphordia
 incendio A. 1472. prodiete in T. 1. scri-
 ptorum Pistorii p. 253-265.

ERGANBALDUS, five **ERCHANBAL-**
DUS Abbas S. Trudberti in Brisgoia Or-
 dinis Benedictini, scripsit *Vitam S. Trud-*
berti, five *Rudberti* Hiberni Martyris
 An. 607. quæ in duos divisa libros, sed
 interpolata occurrit cum notis in Actis
 Sanctorum Tomo 3. Aprilis XXVI. pag.
 427--440. Sinceriores sed sine nomi-
 ne auctoris exstare in variis Sveviæ Bi-
 bliothecis notat Mabillonius in Anale-

ctis pag. 20. editionis novæ, hoc initio:
Cum merita Sanctorum recoluntur &c.
 Auctoris nomen tamen prodi hisce ad
 calcem versibus:

*Has Erchanbaldus, Thrutberti martyris
 almi*

*Præsul, post cineres renovando struxerat
 ædes,*

*Tactus amore DEI, venerandos scribere
 sancti*

*Actus non pignit, sed & id pro posse per-
 egit &c.*

Hanc demum in lucem dedit celeberrimus Bernhardus Pez * in Epistola ad P. Marcum Hanzizium Soc. Jes. Vienne Austriæ 1731. 4to. Putat Ergambaldum scripsisse circa Annum 700. Videtur autem Pezianæ editioni deesse prologus, quia non incipit illis verbis, quæ apposui e Mabillonio, sed his: *Cum igitur innumerabiles martyres.*

ERHARDUS Monachus Benedictinus circa A. 1050. Hujus *Commentarium in Pentateuchum* & ejusdem *Homilias* laudat Trithemius cap. 337. de S. E. & lib. 2. cap. 82. illustrium Benedictinorum, Arnoldus Wion Tomo 1. ligni vitæ p. 414. Idem hic apud Possevinum, atque deinde apud Cangium vitiose ETHARDUS.

ER-

* A&A Eruditorum A. 1731. p. 242.

ERHARDI *de Lainitz*, Abbatis San-Petrensis Salisburgi, Ordinis Benedictini Anno 1436. defuncti, expositio moralis Psalms XII. edita a Bernhardo Pez T. 2. thesauri anecdotorum p. 23.

ERICUS IX. Mendvidius, Daciae five Daniae Rex ab Anno 1287. ad 1319. *Regni sui Annales* scripsisse traditur. Vide Jo. Molleri *ſ monarchie* praeſat. ad Bibl. ſeptentrionis eruditi pag. 27.

ERICUS X. Daniae Rex, Wratiſſlai VII. Ducis Pomeraniae filius, qui regno praeſuit ab Anno 1412. ad 1438. Ejus *Hiſtorica narratio de origine Gentis Danorum & de Regibus ejusdem Gentis* a Danouſque: *deque eorundem rebus geſtis* ad Annum 1288. in Erpoldi Lindenbrogii ſcriptoriſ rerum ſeptentrionalium pag. 292. & in editione a me curata pag. 262 -- 276. atque in Jani Gualtheri five Gruteri Chronico Chronicorum Politico, Tomo 1. pag. 425 - 459.

ERICUS, five HERRICUS, corrupte *Liricus*, vel *Firicus*, Monachus *Antiſſiodorensis* Ordinis Benedictini circa Annum 980. teſte Sigeberto Gemblacenſi cap. 104. ſcripſit carmine ad Carolum Craſſum jam Imperatorem: *Vitam S. Germani Antiſſiodorensis* libris VI. in Actis Sanctorum Tomo ſeptimo Julii 31. ex
X 3 - edit.

edit. Paris. 1543. 12. Caspar Barthius, qui plura loca vitæ Germani illustrat in suis Adversariis, etiam *hymnum* publicavit XXXIV. 20. Libros duos *de miraculis* ejusdem Germani prosa scriptos jam ediderat Labbeus Tomo 1. Bibliothecæ novæ MStor. pag. 531 -- 569. *Sermonem* adhuc ineditum in hunc Germanum laudat Mabillonius. *Vita S. Albani* Martyris, quam versibus scriptam Possevinus memorat (Ericus hic illi est HENRICUS *Luxoviensis* : confer Vossium pag. 332.) exstat initio quarti libri vitæ S. Germani, ut in Actis Sanctorum Tom. IV. Junii pag. 831. recte observatum. *Epistolas* ejus plures & *Sermones* laudat Trithemius cap. 289. de S. E. & illustrium Benedictinorum II. 56. Ex sermonibus illis nonnulli leguntur in homiliario Pauli Diaconi, quos a recentiore manu additos esse oportet. Vide si placet Tomum XIII. Bibliothecæ Græcæ pag. 795. Ex homiliis ejus in Joannem nonnulla Combesius Bibliothecæ suæ Concionatoriæ inferuit, qui vocat *luculenta, erudita, & sat stylo nitida*. Thomas Aquinas citat jam sub *Bede* jam sub *Alcuini* nomine. His addere denique juvat, quod Mabillonius pag. 422. seq. Analect. (editionis veteris Tom. 1. pag. 413.) in lucem protulit *Versus elegiacos*

*giacos ad Hildeboldum Antifiodorensem Episcopum, quos Heiricus hic Monachus præmiserat Collectaneis suis, de quo hæc annotat editor doctissimus: Heiricus seu Hericus, Ericusve natus est in agro Antifiodorensi, in vico ab ipso nomine dicto Hery, duabus leucis infra Urbem, ad fluvium Armentionem: qui locus hactenus Cænobio S. Germani subiectus est. Puer, ut puto, eidem Monasterio traditus, HAYMONEM, postea Halberstadiensem Episcopum, & LUPUM, Abbatem Ferrariensem, Præceptores habuit adolescens, uti ipse in his versibus testatur, * quæ Præfatio est in Collectanea ex ore præceptorum suorum excerpta. Hæc Collectanea in Codice Corbejensi ante annos septingentos manu descripto cum vita S. Adelhardi Abbatis compacta reperiuntur. In his fragmenta referuntur primo ex Valerio Maximo: tum ex Patribus, Hieronymo, Augustino, Beda & aliis. Plura alia scripsit Hericus, ut gesta Episcoporum Antifiodorensium, collaborantibus RAINOGALA & ALAGO Canonicis, ut patet ex capite 39. ubi Hericus Theosophus simul & Monachus ap-*

X 4

pella-

* Hic præceptorum sunt ludicra pulchra duorum,

Quis ego Præsulibus ingenium colui,
His LUPUS, his HAIMO ludebant ordine
grato &c.

pellatur. Denique & homilias in Evangelia composuit, testante inprimis Honorio Augustodunensi IV. 49. cui consentit Jo. Trithemius c. 289. &c.

ERICUS OLAI S. Theologiæ Professor Ecclesiæque Upsaliensis Præpositus circa Annum 1464. scripsit libris VI. *Historiam Svecicam* ab Erico sapiente circa Christi nati tempora, usque ad restitutionem Caroli Canuti Regis An. 1464. * primus edidit † Johannes Messenius, Holmiæ 1615. 4. inde Johannes Loccenius cum notis, Upsaliæ 1654. 8. ut editionem Svecicam Johannis Sylviî omit- tam, quæ prodiit A. 1678.

ERISHAMENSIS Monachus, *de vita Richardi II. Regis Angliæ* (ab Anno 1377. ad 1399.) editus a Thom. Hearne, Londini 1729. 8.

Israël **ERLANDI F.** Ordinis Minorum, ex Priore Monasterii Sictonnienfis, Episcopus in Svecia Arosiensis, scripsit *vitam & miracula S. Erii* Regis Sveciæ & Martyris Anno 1151. cujus memoriam recollit Ecclesia 18. Maji. Edidit Joannes Sche-

* Male MCCCCXLIV. excusum apud Oudinum Tom. 3. p. 2464.

† Johannis Schefferi Svecia litterata pag. 14. seq. Johannis Möllerii hypomnem. p. 358.

Scheferus Holm. 1675. 8. Hanc Scheferi editionem non profitetur se vidisse Henschenius, qui Vitam illam ex Codice MS. Reginæ Christinæ vulgavit cum notis in Actis Sanctorum Tomo IV. Maji 18. pag. 188. auctoremque vocat *Israëlem, Canonicum Upsalensem*.

ERMANRICUS, infra **ERMENRICUS**.

ERMENGARDUS, five **ERMENGAUDUS**, Scriptor Sec. XII. vel XIII. Hujus opusculum *contra Waldenses* * extrema parte mutilum & XIX. tantum ejus capita vulgavit Jacobus Gretserus Ingolstadt. 1614. 4. cum **BERNARDO** Abbate fontis calidi & **EBRARDO** Bethuniensi, de quibus supra pag. 119. & Tom. 1. pag. 625. Inde recusa hæc trias scriptorum anti-Waldensium in Bibliothecis Patrum Parisiensi Anno 1644. 1655. Tomo IV. & Lugdunensi Anno 1677. T. XXIV. Debet etiam iterum comparere inter Gretseri opera Tomo XII.

Alius, ut non dubito, **ERMENGAUDUS**, Comes Urgellensis, cujus litteræ quibus Anno 1162. abdicat consuetudinem quam ab Antecessoribus suis habebat capiendi bona mobilia & immobilia Episcoporum Urgellensium defunctorum, exstant apud Baluzium Tom. 2. Misc. pag. 225.

X 5

ER-

• Pamelius in Cypriani Epist. LXIII.

ERMENOLDUS. Vide mox ERMENRICUS, & ERMOLDUS.

ERMENRICUS, sive ERMANRICUS, Walafridi Strabonis Abbatis Augiensis discipulus, Monachus ipse *Augiensis*, post Walafridum Anno 849. extinctum scripsit *librum de Grammatica* ad Grimoldum Archicapellanum. Ex eo fragmenta, in quibus multa de viris illustribus S. Galli, edidit Mabillonius Tomo IV. *Analector. Tom. IV. pag. 329. (edit. novæ in fol. pag. 420-422.)* Opusculum breve, quod *de inceptione Augiensis cœnobii & fratrum ibidem DEO famulantium vita*, ad Gozbaldu[m] Episcopum misisse se Ermenricus testatur, nemo hæcenus in lucem protulit.

ERMENRICUS * Rudolphi Fuldenfis, qui Rabani præceptoris sui vitam scripsit, discipulus, & ab An. 845. Abbas in Svevia Elwangenfis Ordin. Benedict. scripsit Diaconus adhuc & Monachus ad Gundramnum, cujus *conlevitam* se vocat, *vitam Solæ* sive *Soli* Angli, (vulgari nomine *Svaloni*) Abbatis Solenhovenfis in Norico, discipuli S. Bonifacii, defuncti circa A. 790. Edidit primus Canisius Tomo IV. lect. Antiquar. Parte 2. pag.

* Idem ERMENOLDUS quoque apud Canisium & Vossium.

pag. 544. atque edit. novæ Tom. 2. Parte 2. pag. 169. ubi Jac. Basnagius præmisit *hymnum* ejusdem Hermarnici ἀρχο-
 σοφον in Solum, quem Canisius ad calcem tomi sexti ediderat, nec non, *Epistolas Gundrammi & Erminrici* mutuas, *versusque Adonicos* in Solum & Erminrici *ad Ruodolfum* didascalum suum *Epistolam*, quæ Canisius exhibuerat sub extremum Tomi quarti pag. 732. Contulit Basnagius quoque editionem Mabillonianam, qui eandem vitam dedit in Actis SS. Benedict. Sæculo III. Parte 2. pag. 429. Idem Basnagius T. I. p. 654. negat *Vitam S. Magni* sive *Magnoaldi* ab Ermenrico sive scriptam sive interpolatam, quod visum Mabillonio Sec. II. ad Annum 665. Ermenrico Possevinus ex Arnoldi Wion ligno Vitæ Tom. I. p. 414. etiam tribuit *dialogum de vita & miraculis S. Hariolphi*, Abbatis primi Elwangenensis, sed editam neuter indicat.

ERMENTARIUS Abbas Tornuensis sive Trenorchienfis * in Insula Herio apud Pictones circa Annum 863. scripsit ad Hilduinum *libros duos de translatione corporis*

* Abbatem Gemmeticensem vocat Ermentarium præter rem Cangius. Primus vero Abbas Gemmeticensis S. Philibertus fuit, de cujus translatione Hermantarius scripsit. Vide Sammarthanos Tomo 4. Galliarum Christianarum pag. 868. & 463. sq.

*poris S. Philiberti Abbatis ex Hlerienſi monaſterio tempore Ermentarii ob Norman-
norum irruptiones in varia loca deporta-
ti.* Edidit Petrus Franciſcus Chiſletius
Soc. Jeſ. in Tornutiensis Abbatiz & Ci-
vitatſis hiſtoria † Gallice edita Divione
1664. 4. & poſt Chiſletium Mabillonii
ſec. IV. Benedictin. pag. 537. Vide
Carolus le Cointe Tom. 8. Annal. Fran-
cor. p. 863. ſeq.

ERMOLDUS *Nigellus*, ob neſcio quod de-
lictum a Ludovico Pio Imper. multatus
exilio, ad ejus reconciliandam ſibi gra-
tiam ſcripſit poemata elegiacum *de rebus
geſtis Ludovici Imp.* ab Anno 781. ad 826.
in *quatuor digeſtum libros*, præmiſſo car-
mine hexametro invocationem ad Chri-
ſtum complectente, quod carmen ex Co-
dice Cæſareo, qui antea Wolſg. Lazii fu-
erat, vulgavit Lambecius pag. 359. ſeq.
ex quo exordium libri primi etiam at-
que ultimi finem (utraq; repetita apud
Oudinum Tom. 2. pag. 78. ſeq.) cum at-
tuliffet, ſubjungit pag. 362. *Quod porro
ad cauſam, propter quam Ermoldus in
exilium pulſus fuit, attinet, & an Ermol-
dus hic idem ſit atque Ermoldus Abbas
quem coætaneus Viæ Imperatoris Ludovici
Pii*

† Hiſtoire de l'Abbaye Royale & de la ville de Tout-
mus, avec les preuves.

Pii scriptor a Petro Pithæo primum editus pag. 407. a) refert a jam memorato Imperatore A. 834. missum esse ad filium Pipinum in Italiam, cum mandato, ut res Ecclesiasticas quæ in regno ejus erant, quas vel ipse suis attribuerat, vel ipsi sibi præripuerant, absque cunctatione Ecclesiis restituerent: b) utraque de re, cum integrum illud Ermoldi exulis poema posthac a me publicabitur, opinionem meam aperiam. Quod vero nec Lambecius neque Nesselius, qui ejusdem Ermoldi editionem promiserat, morte præventus potuit efficere, tandem feliciter præstitum est studio illustris Muratorii, c) qui recensitum hoc poema integrum a Lambecii Nesseliique successore Gentilotto, eruditis notis illustravit ediditque in limine partis secundæ Tomi secundi scriptorum rerum Italicarum, Mediolani 1626. fol. Videturque laudato Muratorio quoque verissimum, Ermoldum hunc exulem non diversum, ab *Ermoldo*, sive *Hermenoldo* Abbate Anianensi, quem ad Pipinum Ludovici

a). Tom. 2. Andrez du Chesne pag. 312.

b). Hoc deinde factum diligenter, *omniaque invasa* Pipinum *obediensiter restituisse*, idem scriptor pag. 413. edit. Pithæi (Chesnianæ p. 315.) testatur.

c). Acta Eruditorum A. 1727. p. 481. sq.

dovici Imperatoris filium ablegatum notaverat etiam Barónius ad Annum 834. num. 4.

ERNALDUS, five **ARNOLDUS**, scriptor *vite S. Bernhardi*. Vide supra Tom. I. pag. 365. 616.

ERNESTUS Abbas Benedictinus, A. 1048. Palæstinam adiit, quem *de laude martyrum* scripsisse, martyrem ipsum, sepulchrumque Antiochiæ, Possevinus ex Eisenreinio retulit.

ERNESTUS, Monachus S. Galli, non diu post S. Bernhardum vixit. Ex ejus *expositione five meditatione super Salutationem Angelicam* nonnulla affert Joannes Jacobus Hottingerus appendice ad Historiam Ecclesiasticam suam Helveticam, Germanice editam Tom. IV. pag. 123. Tiguri 1719. 4.

ERNULFUS, five **EARNULFUS**, Episcopus Roffensis. Vide supra, **ARNULFUS**, Tom. I. pag. 373. Caveum ad Annum 1114. & Oudinum Tomo 2. pag. 1064. seq.

ERPHESFORDIENSIS, supra, **ERFORDIENSIS**.

ERRICUS, vide **ERICUS**. Etiam infra, **HENRICUS**.

ERTWINUS **ERTMANNUS**, supra **ERDWINUS**.

ESAIAS Abbas, inter Latinos scriptores censetur a Cangio aliud agente, & a secuto Bellarminum refertur ad Seculum septimum: quanquam, quo loco, ex qua Monachorum disciplina, quo tempore Abbatem egerit, non satis constat: Scriptor Græcus *Præceptorum ad fratres qui cum ipsa vivebant*; sive sermonum XXIX. qui ex versione Petri Francisci Zini prodire Venetiis 1574. 8. cum nonnullis Nili, Ephræmi, Marci, sæpiusque recusi sunt in Biblioth. Patrum, etiam novissima Lugdunensi Tomo XII. pag. 384-417. Sermonem vigesimo sexto continentur *B. Esaiæ dicta quæ PETRUS Abbas, discipulus ejus ex illo accepit & litteris commendavit* pag. 413. Sermoni septimo respondent Esaiæ Abbatis κεφάλαια περὶ ἀσκήσεως καὶ ἡσυχίας *Capitula XIX. de religiosa Exercitatione & Quiete*, Græce & Latine edita in thesauro ascedico Petri Possini pag. 315-325. Parisiis 1684. 4. Eadem κεφάλαια quæ MSta memorat Lambecius IV. pag. 145. quæ vero pag. 146. seq. περὶ κατὰσάσεως δειχάριων καὶ περὶ τῶν μονοκελίῳν καὶ τῶν θελόῳν οἰκῆσαι ἐν κοινοβίῳ *de Novitiis, Monocellitis & de iis qui habitare volunt in Cœnobio*: respondet sermoni inter Esaiæ Latine editos tertio. Confer, quæ inter Apophthegmata Patrum, Abbatis Esaiæ

Esaiaꝝ afferuntur apud Cotelarium I. monument. pag. 445. seq. Zini interpretis locum ex Græco Codice Colbertino emendat idem Cotelarius in notis p. 802. seq. & 809. qui etiam de hoc Esaia scriptore videndus pag. 808. Codicem illum Colbertinum 1509. decimi sæculi laudat præterea celeberr. Montfauconus Palæographiæ Græcæ pag. 47. Si idem hic sit Esaia de quo Palladius in Lausica cap. 15. 16. & 55. seq. nemo dubitabit antiquiorem & cum Ægypti Ascetis ad sæculum IV. referendum esse. Et Petrus fortasse idem de quo Theodoretus religiosæ historiæ cap. IX. Inter scripta Ascetica insigniora commendatur Esaiaꝝ liber a Joanne Antiocheno apud Cotelarium I. Monument. pag. 167.

Joannes ESCHWIDUS, Anglus, Mathematicus, cujus exstat liber A. 1489. fol. Venetiis curante Johanne Lucilio Sant-ritter, Heilbronnensi, excusus hoc titulo: *Summa Astrologiæ judicialis de accidentibus Mundi, quæ Anglicana vulgo nuncupatur.* Vide V. C. Christiani Gottlieb Schwartzii indicem librorum quorundam sæculo XV. impressorum p. 35. seq.

ESTODIUS, infra, EXTODIUS.

ESYTIUS, vide, HESYCHIUS.

ET-

ETHARDUS, Monachus Benedictinus,
supra, ERHARDUS.

ETHELBALDUS, vide, ADELBO-
LDUS.

ETHELBERTUS, five EDILBERTUS,
Cantiorum in Anglia primus Rex Chri-
stianus, qui A. 616. Februarii 24. obiit.
Hujus scriptum nullum exstat, sed Ba-
leus pag. 79. & Pitseus pag. 105. ex Be-
da notant scripsisse *Decreta judiciorum*,
five *primam illam magnam Chartam* * cæ-
teris etiam Heptarchiæ in Anglia proba-
tam Regibus, de qua præter Davidem
Wilkinisium Tomo 1. Legum veterum
Anglorum, Londini 1721. fol. vide quæ
nuper notavit Thornagh Gourdon in hi-
storia Parlamenti, Anglice edita Lon-
dini 1731. 8. & *Epistolarum* librum ma-
xime ad S. Gregorium Papam, & ad S. Au-
gustinum, Anglorum Apostolum & pri-
mum Archiepiscopum Cantuariensem.
De Ethelberto hoc Baronius & Acta San-
ctorum 24. Februarii. De Augustino
illo ad 26. Maji.

ETHELNOTUS, aliis ut Gvilelmo Mal-
mesburiensi pag. 76. idem aliis ACHEL-
NOTUS, de quo supra Tom. 1. pag. 10.
seq.

ETHEL-

* Bibliotheque Britannique Tom. 3. pag. 9.

ÆTHELREDUS, five **ÆTHELREDUS**, Angliæ ab Anno 979. ad 1016. Rex, cuius leges in Joannis Bromptoni Chronico pag. 893 — 903. & in Gvilelmi Lambardi Archæonomia, nec non Privilegium Ecclesiæ Cantuariensi concessum & Concilium Ænhamense generale sub Ethelredo habitum, Legesque Ecclesiasticæ, Tom. I. Conciliorum Angliæ Henrici Speelmanni pag. 504. § 10. seq. 530. 532. atque inde in Conciliorum Tomis. Vide etiam supra **EITELREDUS**, pag. 269.

ÆTHELREDUS, Abbas *Rhienvallensis*. Supra **EALREDUS** pag. 215. & **ADILREDUS** Tom. I. pag. 38.

ÆTHELREDUS, five **EDILREDUS**, Anglus, Abbas *Wardenfis*, Ordin. Cisterc. quem circa Annum 1220. claruisse scribit Baleus III. 80. non ut Pitseus p. 295. eumque secutus Cangius, illo anno obiisse. Scripta quæ ad eum referuntur, sunt *Homiliæ in Lucam*, & *Speculum charitatis* five liber *de vinculo perfectionis*, aliusque *de tribus hominibus*, tum *Epistolæ*, *Sermones*, & *locorum S. Scripturæ explicationes*.

ÆTHELSTANUS, **ÆTHELSTANUS**, five **ADELSTANUS**, Eduardi F. Angliæ Rex ab An. 923. ad 941. de quo hæc Joannes

annes Lelandus cap. 121. *Paucis abhinc annis fui in Badunensi Bibliotheca, ubi repperi aliquot non indoctos libros, venerande vetustatis thesauros, ab ipso Ethelstano, ut ex inscriptionibus apparuit, monachis dono datos. Ex illis unum, captus cum antiquitate tum maiestate operis, erat enim de Synodis Pontificiis, in palatinam Bibliothecam illustriss. Regis Henrici octavi transtuli, at prius hoc hexasticho inscriptum:*

ETHELSTANUS erat nostræ pars ma-
xima curæ

Cujus nota mihi Bibliotheca fuit.
Illo sublato, sexcentos amplius an-
nos

Pulvere delitui squalidus atque
situ :

Donec me pietas Magni revocavit ad
auras

HENRICI, digno restituitque loco.

*Rem litterariam coluisse Ethelstanum re-
stantur etiam hi cujusdam non ineruditi lau-
datoris ejus * versiculi:*

Ad patris edictum datus in documen-
ta scholarum

Extimuit rigidos, ferula crepitante,
magistros,

Y 2

Et

* Apud Gvilelmum Malmesburiensem lib. 2.
pag. 49.

Et potans avidis doctrinæ mella medullis

Decurrit teneros, sed non pueriliter, annos.

At quæ Gvilelmus Meildunensis adfert, longe certiora sunt, scribit enim Æthelstanum usum fuisse calamo, atque adeo se vidisse librum ab eo scriptum, quamvis in illo Latine linguae puritatem desideret. Hæc Lelandus, quem non dubito a sententia Gvilelmi aberrasse. En tibi ejus verba: De Æthelstano Rege non invalida apud Anglos fama feritur, quod nemo legalius vel litteratius Remp. administraverit. Quamquam litteras illum scisse, pauci admodum dies sunt quod didicerim, in quodam sane volumine vetusto, in quo scriptor (non sane Æthelstanus ipse, sed alius, res traditurus Æthelstani & laudes) cum difficultate materiæ luctabatur, judicium animi sui non valens pro voto proferre. Cujus hic verba pro compendio subjicerem, nisi quod ultra opinionem in laudibus Principis (Æthelstani) vagatur eo dicendi genere quod suffultum rex facundie Romanæ Tullius in Rhetoricis appellat. Eloquentiam excusat consuetudo illius temporis: Laudum nimietatem adornavit favor Æthelstani adhuc viventis. Mirum quoque est unde hauserit Baleus quod II. 27. Gvilelmo Malmesburiensi teste laudato scribit

bit Æthelstanum *Scripturas Divinas* verti fecisse in Anglo-Saxonicum idioma ex purissimis Hebræorum fontibus per quosdam Hebræos ad Christianismum ut credere par est in suo regno conversos. Sed eodem Baleo notante Æthelstanus *Leges* antiquas correxit, novasque utiles condidit quarum initium: *Ego Ethelstanus confilio Ruf.* Edictum ad subditos quod incipit: *Ethelstanus Rex notifico vobis.* Præterea *Constitutiones cleri & Astrologicum Opus.* Inter *leges Ecclesiasticas & in Concilio Grateléano, Rege Athelstano* sancitas apud Speelmannum Tomo I. Concil. Anglorum pag. 403. & 396. seq. memorabilis est hæc pag. 399. *Præterea autem statuimus, ut unus per omnem ditionem nostram, atque idem sit numus, eumque nemo extra oppidum cūdito. Atque si monetariorum quisquam nummos corruperit, ei manus scelere violata præcitor, atque nummarie conspicienda fabricæ affigitor. Sin nummi adulterati postulatus aliquis, criminis suspensionem diluere voluerit, candentis ferri questione manum sceleris puram, atque immunem ostendito. Quin si ipsa Ordalii sententia reus extiterit, ita, uti antea à nobis dictum est, fiat.*

Cantuaria monetarii septem sunt, quorum quidem quatuor regi, duo præfui, ac unus cænobiarchæ deservito.

In civitate Roffensi tres sint, Regis duo, tertius Episcopi.

Londini sint monetarii octo.

Vintoniæ sex.

In vico Lewiso 2.

In vico Aastingo 1.

Cicestriæ unus sit.

Hamtonæ duo.

Werhamiæ duo.

Excestriæ totidem.

Schafresbyriæ duo.

Ad aliud quodque oppidum monetarius unus esto.

Facile adducor, ut mihi persvadeam, confictum esse a Pitseo 838. **ETHELSTANUM** Doctorem Anglum a Rege diversum, cujus consilio usus fuerit Rex Alfredus Magnus.

ETHELULFUS, five **ETHELWOLPHUS**, vel **ATHULPHUS**, five **ATHELULPHUS**, Egberti Magni filius, Rex Angliæ ab Anno 836 - 857. Hujus *Leges* pro denario S. Petri persolvendo, & *Epistolam hereditariam*, five *Testamentum* memorant Baleus II. 20. & Pitseus pag. 165.

ETHEL-

ETHELWERDUS, *Ethelweardus*, *Elwardus*, *Elfwardus*, five **ETHELWARDUS**, *illustris* apud Anglos *Patricius*, *Consul Fabius Quaestor* e Regio procreatus sanguine, ad *Mathildem* consobrinam suam scripsit *breves quatuor libros Chronicorum* de rebus Anglicis, quorum *primus* decurrit a nato *CHRISTO* usque ad Annum 592. *Secundus* ab adventu Augustini a Gregorio M. in Angliam missi usque ad Annum 787. *Tertius* inde pergit usque ad Annum 860. *Quartus* denique usque ad Regem Eadgarum & Annum *CHRISTI* 973. Patet inde, falli Baleum (nisi de aliis ei perinde, ut Lelando cap. 114. Ethelwerdis sermo est,) qui X. 33. ait Ethelwerdum defunctum An. 920. Rectius Lelandus eumque secutus Pitseus obitum hujus refert ad Annum 1090. Rectius quoque Pitseus initium Epistolæ ad Mathildam affert hoc: *Dilectissime & vere CHRISTI*, cum Henricus Savi-
lius, * qui Ethelwerdum cum Wilhelmo Malmesburienfi, Henrico Hunt-
doniensi, Rogero Hovedeno & Ingulpho vulgavit Londini 1595. & Francofurti 1601. fol. pag. 831. ediderit: *Disertissime & vere CHRISTI ancillæ Ethelwerdus in Domino Patricius Mathildi salutem.*

Y 4

ETHEL-

* supra Tom. I. pag. 268.

ETHELWOLDUS, five **ÆTHELWOLDUS**, **ÆTHELWOLFUS**, Anglus, discipulus S. Dunstani : atque ex Monacho Glasconienſi Ordinis Benedictini, & Abbate Abindonienſi Wentanus, ſive Wintonienſis Episcopus ab Anno 961. ad 984. Calendis Auguſti deſunctus. Huic Ethelwoldo Lelandus cap. 152. nulla, Baleus II. 36. varia ſcripta tribuit, ut *contra preſbyteros fornicarios*, & *de ſuis viſionibus*, a) nec non *de planetis & climatibus Mundi*. His apud Pitſeum pag. 178. adduntur: *De ſua in Preſbyteros poteſtate* ad Johannem XIII. Papam. *De regibus, regnis & Episcopatibus totius Angliæ*. *De tempore Regum Britannorum*. Etiam liber *de Abbatibus Lindſarnenſibus*, ſed qui potius eſt Ethelwulfi Bernicii. Vide Oudinum Tomo 2. pag. 470. ubi notat MStum in Cottoniana : ſed & Anglo-Saxonice librum Ethelwoldi Wintonienſis *de Conſuetudine Monachorum Ordinis*

- a) Vitioſe apud Pitſeum pag. 179. ex Eyſengrenio & Poſſevino *de ſuis viſitationibus*, ſed pag. 838. *de ſuis viſionibus*, & ex Poſſevino *de ſuis miſſionibus*. Quam recte autem Monachum Wintonienſem **ETHELWOLDUM** ejusdem ætatis ab Episcopo diverſum cum Poſſevino faciat, & huic viſiones illas, non Episcopo adſcribat, alii viderint. Pitſeum ſecutus Camgius & ipſe Monachum ab Episcopo, præter rem, ut opinor, diſtingvit.

dinis S. Benedicti, nec non in Bibliotheca Cantabrigienſi Collegii Corporis Chriſti *Regulam S. Benedicti* Saxonice verſam ab hoc Ethelwoldo.

ETHELWOLFUS, ÆDILWULPHUS, (*Lupus nobilis*) patria *Bernicius* Angloſaxo, Monachus Lindiſfarnenſis, Ordinis Benedictini circa Annum 820. b) cujus eſt Carmen epicum ad Egbertum Epiſcopum Lindiſfarnenſem, *de Abbatibus & viris piis Cœnobii S. Petri in infula Lindiſfarnenſi*, de quo jam in **ETHELWOLDO** dixi, & quod ex Codice Cantabrigienſi vulgavit Mabillonius Sec. IV. Benedict. parte 2. pag. 302. Laudat Lelandus cap. 109.

ETHELWOLFUS, ſive EITELWOLFUS *de Lapide*, Sævus, ex Magiſtri Grattonis Udenheimii Sletſtani diſciplina clarus circa Annum 1494. ſcripſit *de laudibus heroum & virorum illuſtrium* ad Georgium de Lapide, avunculum ſuum, atque *Epistolare* quod cultiſſimum vocat Trithemius cap. 932. qui videndus etiam c. 295. de ſcript. German.

Y 5

ETHE-

b) non An. 750. ut Baleum II. 12. ſecuti Piſſeus pag. 145. Voſſius pag. 284. & Cangius. Vide Caveum.

ETHERIUS, five **HETERIUS** c) Episcopus in Hispania Uxamenfis una cum **BEATO** Presbytero Asturicenfi circa Annum 785. *duobus libris de adoptione Filii DEI* oppugnavit *Elipandum* Toletanum, qui extrema parte mutili primum prodire in Petri Stevartii auctario, Ingolstadii 1604. 4. inde in nova Canisii Lectionum editione Basnagiana Tom. 2. pag. 297 — 375. nec non in Bibliothecis Patrum, Parisiensi, Colonienfi & novissima Lugdunenfi Tom. XIII. pag. 353. Basnagius eruditam de Elipandi hæresi & adversariis diatribam præmisit. *Fragmentum* vero, quod *Folmaro* oppositum velut iisdem Beato atque Etherio auctoribus editum a Stevartio pag. 243. scripsit Caveus, jam supra in **ADAMO** Reicherspergenfi, & **BEATO**, notavi illorum minime esse, cum Folmarus qui tempore Alexandri III. circa An. 1160. vixit, ab Etherio & Beato oppugnari nequitiam potuerit. Fragmentum vero a Stevartio vulgatum est præfatio atque initium operis, quod Folmaro opposuit **ADAMUS** Reicherspergenfis, exstatque in editione nova Canisii Basnagiana Tom. 3. parte 2. pag. 200 — 204. Hete-

c) Vide Nicolaum Antonium VI. 2. Bibliothecæ veteris Hispanæ Tom. I. p. 325.

Heterio hoc rogante Commentarium si-
ve Catenam ex Doctoribus Ecclesiæ ad-
huc ineditam in *Apocalypsin* Beatus com-
posuit eamque Heterio dedicavit, quem
his verbis d) alloquitur: *Hæc ego, sancte
Pater Heteri, te petente, ob ædificationem
studii fratrum tibi dicavi, ut quem confor-
tem perfruas Ordinis, coheredem etiam fa-
ciam mei laboris.*

EVAGRIUS *Antiochenus* ab Anno Christi
388. Episcopus, ut Græce alia, sic non-
nulla etiam Latine scripsit, atque adhuc
Presbyter, teste cap. 125. de S. E. Hiero-
nymo *Vitam S. Antonii* ab Athanasio scri-
ptam ex Græco Latine vertit. Eam ver-
sionem dicatam Innocentio, post editio-
nes Bonini Mombratii, in Legendario
edito Mediolani 1474. fol. Suriique ad
17. Januar. & aliorum, emendatius vul-
gatam cum notis, Evagrioque e) vindi-
catam habemus, ab Heriberto Roswei-
do in vitis Patrum Tom. 1. pag. 25. &
Bollando Tom. 2. Januarii pag. 120. Ex-
stat quoque in nova editione Operum S.
Atha-

d) Id. pag. 326.

e) Contra eorum sententiam, qui Hieronymo tri-
buunt. Vide Vossium de hist. Lat. pag. 202.
Vicissim *Prologus Latinus in vitas Patrum*, qui
sepius editus, exstat sub Hieronymi nomine,
idem in MSto Burdigalensi, teste Possævino, tri-
buitur nescio cui EVAGRIO *Diacono*.

Athanasii Montfauconiana Tomi primi parte altera.

De EVAGRIO juniore, quem a notissimo illo Pontico Græco Asceta (de quo cap. XI. dixerat) distingvit, ita Gennadius Massiliensis in libro de scriptoribus Ecclesiasticis (scripto non ante An. Christi 493.) cap. 50. *Evagrius alter scripsit altercationem SIMONIS Judæi & THEOPHILI Christiani, quæ pene omnibus nota est.* Eadem de illo (Gennadii ut solet insistens vestigiis) Marcellinus Comes, qui Justiniani Imp. temporibus clauit, in Chronico ad Annum Christi 423. & Honorius August. de S. E. lib. 2. cap. 49. Hanc altercationem sive dialogum huncce cum Simone Judæo, qui a Theophilo ad Christi fidem amplectendam persuasus & ab eodem tinctus sive baptizatus est, primi ex Codice Vindocinensi vulgarunt monachi eruditi Benedictini Edmundus Martene & Ursinus Durandus in limine Tomi quinti, thesauri anecdotorum, Parisiis 1717. fol. pag. 3-13. Quoniam vero & ætas & scribendi genus non male convenit, etiam Evagrio huic tribuere non dubitant, quam in eodem Codice Vindocinensi præmissam illi reppererunt :

Colla-

Collationem five altercationem ZACHÆI Christiani cum APPOLLONIO Ethnico Philosopho, tribus distinctam libris, quos primus Lucas Dacherius ediderat ex Codicibus MSS. duobus Thuanæ Bibl. & uno Bibl. S. Arnulfi Metensis, in T. X. spicilegii Patrum Paris. 1671. 4. & postea ad calcem Tomi XIII. A. 1677. subjunxit Varias Lectiones ex MS. Codice Bibliothecæ S. Martialis Lemovicensis, ate Annum 1010. jussu Ademari Cabanensis exarati. Illis adhibitis, sicut etiam lectionibus Codicis Vindocinensis, quas publicavit Edmundus Martene Tomo V. thesauri anecdotorum pag. 1845. seq. opus hoc recensuit, notasque suas addidit Ludovicus Franciscus Joseph de la Barre, Tornacensis in nova editione spicilegii Dacheriani Parisiis 1723. fol. statim in limine Tomi primi.

Libro *primo* consultationis hujus, five collationis respondet Zachæus ad Apollonii varia objecta, & Christianam fidem Philosopho persuadet ita, ut manus ille det rationibus & testimoniis victum se confiteatur. Etiam de divinitate Legis Mosaicæ & contra fatum & Mathematicos five Astrologos & de aliis capitibus acute differit. Cultum imaginibus Imperatorum exhibitum damnat cap. 18. &

& ab districtioribus Christianis horreri testatur.

Libro *secundo* breviter confutatis Judæis oppugnat hæreticorum errores Marichæorum, Marcionitarum, Photinianorum, Sabellianorum, Patripassianorum, Arianorumque & denique Novatianorum.

Libro *tertio*, formam conversationis Catholicæ, five vivendi & abstinentiæ præcepta persequitur, quibus Christianos univérse, speciatim Monachus Monachos hortandos suscipit, & de resurrectione atque adventu Christi ad judicium commentatur, finem impositurum sævitæ Anti-Christi, quem Judaismum conaturum instaurare existimat. Tempus, quo scripsit, indicat lib. 3. cap. 8. *Regnis insuper regna configunt, & insuspicabiles sceptris justarum sedium Augustos depellunt.* His enim verbis non obscure tangit, quæ ab Odoacro Herulorum Rege gesta Anno Christi 470. Certe Augustino tribui non potest, non tantum ob temporis notam, sed etiam ob stylum & scribendi genium, qui est valde ab Augustiniano diversus, quamvis in Catalogo Bibliothecæ Nobilissimi Viri, atque nuper Francofurto suæ bonisque litteris, quas impensè ornabat erepti, Conradi Zachariæ ab Uffenbach. Par-

Parte 2. pag. 11. reperio MS. *S. Augustinum de contentione Zachari & Apollonii*. De aliis Evagriis, qui Græce scripserunt dictum ad Hieron. cap. 125. de S. E. & Tomo VI. Bibliothecæ Græcæ pag. 126. ubi de Evagrio Histor. Eccles. scriptore & 128. & ubi de Evagrio Pontico T. VIII. pag. 364. seq.

EVAGRII Monachi *Sententie ad eos qui in cœnobiis & xenodochiis habitant fratres*, quæ incipiunt: *Heredes DEI, audite Sermones DEI*. Et *Sententie ad Virgines*, quarum initium: *Dilige Dominum & amabit te*: Latina versio vetus ab Holstenio edita in appendice Regularum Rom. 1661. 4. & Paris. 1663. 4. & Tomo XXVII. Biblioth. Patrum Lugdun. pag. 469-471. auctore ut videtur Rufino vel potius Gennadio Massiliensi, quem vide cap. XI. de S. E. Auctor Evagrius Ponticus, defunctus A. 399.

EVANGELISTA MANELMUS Vicentinus, cujus exstat *Commentarius de quibusdam gestis in bellico Gallico quo Franciscus Barbarus*, præfectus Brixie, illam civitatem adversus exercitum Gallorum, Philippo Mediolanensium Duce Urbis extrema minantem per tres menses An. 1428. fortiter tutatus est. Primus illum Brixie 1728. 4to. e MS. Codice Mona-

Monasterii S. Euphemie Urbis Brixien-
 ensis edidit notisque & observatio-
 nibus illustravit ejusdem Archivarius,
 D. Joannes Andreas Astezatus, Brixia-
 nus, Monachus Benedictinus Cassinen-
 sis, olim in Brixiana Academia Mathe-
 seos Professor publicus, additis præter
 diploma Henrici Imp. & Francisci Bar-
 bari gratiarum actionem ad populum Bri-
 xianum, dissertationibus tribus, de anno
 coronationis Caroli Crassi Imp. De an-
 no primo regni Desiderii, Regis ultimi
 Longobardorum, & de nova epocha Lu-
 dovici II. Imp. Confer, quæ de Franci-
 sco BARBARO supra Tom. 1. pag. 456.
 & CHRISTOPHORUS a Soldo in Anna-
 libus Brixianis a celeb. Muratorio nu-
 per in lucem editis.

EVANTUS, sive EVANTIUS, Abbas *Hi-
 spanus*, ab Evantio Viennensi in Gallia
 Episcopo An. 586. a) defuncto diver-
 sus, eoque junior, scripsit *Epistolam con-
 tra eos, qui Cæsaraugustæ sanguinem ani-
 malium immundum esse judicant & carnem
 mundam esse dicunt*. In hac laudat S.
 Gregorii ab A. 590. Papæ b) librum Pa-
 stora-

a) Sammarthani Tom. 1. Gallie Christianæ pag.
 795. 796. Miræus auctario de scriptoribus Ec-
 clesiasticis pag. 29.

b) Vide Sam. Basnage Tom. 3. Annal. ad Annum.
 Christi

foralem, qui nondum scriptus erat cum Evantius Viennensis jam diem obiisset. Primus edidit Epistolam hanc Henricus Canisius Tom. V. Lect. antiqu. parte 2. pag. 553. (edition. novæ Basnagianæ Tom. 1. pag. 522.) recusam inde in Bibliothecæ Patrum supplemento Morelliano An. 1639. atque in vulgatis ab eo tempore Bibliothecis, Colonienſi T. VI. & in novissima Lugdunenſi Tom. XI. pag. 1092. Exstat quoque ad calcem Luitprandi Ramiresiani pag. 526. & in Cardinalis Agvirrii Conciliis Hispaniæ Tom. 3. pag. 87. qui probat Evantium hunc fuisse Archidiaconum Toletanum, Apud Nicol. Antonium nullam Evantii inter scriptores Hispanos mentionem reperio.

EVARISTUS, sive, ut Eusebio vocatur, **EVARESTUS**, Episcopus Romanus ab An. 95. vel, ut alii, 100. ad 109. traditur scripſiſſe, quæ in Pſeudo-Iſidori ſylloge, atque inde in Conciliorum Tomis, collectionibusque Lamberti Gruteri, Franciſci Joverii & aliorum exſtant, *Epistolæ duas, unam ad fratres universos Africæ regionis Episcopos & alteram ad omnes per Ægyptum Domino conglutinos*

Christi 586. num. 6. pag. 891. & Jacobum Basnage ad Canisium Tom. 1. p. 521.

natos fratres. Utramque falsitatis convictam exhibet Elondellus in Pseudo-Isidoro pag. 147. & 151. *Decreta*, quæ ad eundem Evaristum referuntur apud Gratianum, Ivonem, Burchardum &c. longe juniorum temporum esse notavit Petrus Coustant Tom. 1. Epist. Romanorum Pontificum pag. 51. quem opponere juvat Ludovico Jacobo a S. Carolo p. 64. Bibl. Pontificiæ, aliisque.

EVAX de gemmis. Vide infra, **MARBO-DEUS**, & quæ jam notavi in Bibl. Latina IV. 12.

Augustinus **EUCADIUS**. Supra, **AUGUSTINUS**.

EUCHERIUS illustri genere, ex Senatorio Viro & Consulari Monachus Lirinensis, atque inde ab Anno 434. ad 455. Episcopus laudatissimus *Lugdunensis*, amicus *Paulini* Nolani Episcopi, (cujus Epistolam ad Eucherium & uxorem ejus *Gallam* edidit Chiffletius) *Salviani* Massil. cujus Epistola 2. & 8. est ad Eucherium: *Rustici* Burdegalensis, cujus Epistola ad Eucherium legitur in Sirmondi notis ad Sidonii lib. 2. cap. XI. Tom. 1. Operum Sirmondi pag. 900. *Domino vere Sancto Papæ Eucherio Rusticus - - Ora pro me, vere sancte atque amice DEI, & mihi in Christo omni cultu suspiciende Papæ: ac ne multos alios referam Joannis Cassiani,*

fiani, qui ex Collationibus suis quasdam illi dicavit, & *Hilarii* Arelatenfis, qui eodem quo *Eucherius* anno diem obiit, & cui *Eucherius* dicavit libellum de laude cremi. De hoc *Eucherio* adeundos præ cæteris svadeo *Vincenſium Barralium* in *Chronologia Abbatum Lerinenſium*, Lugduni 1613. 4. *Tillemontium* Tomo XV. memoriarum hiſt. Eccleſ. *Petrum Franciſcum Chiſletium* parte 1. *Paulini* illuſtrati cap. 14. ſeq. *Sammarthanos* in *Gallia Chriſtiana* novæ editionis Tomo IV. *Parifis* 1725. *Dominicum de Colonia* Tom. 1. hiſtorix litterariæ *Lugdunenſis*, Gallice nuper editæ parte 2. pag. 192. ſeq. *Joſephum* ejusque fratrem *Carolum Anthelmium* in aſſertione pro unico *Eucherio Lugdunenſi*, *Henifchium* Tomo IV. *Actorum Sanctorum Junii* 22. pag. 249. ſeq. & *Pagium* ad Annum Chriſti 441. quos qui attentius luſtraverit, facile poterit reſpondere ad ea, quæ pro altero *juniore EUCHERIO Lugdunenſi* obijciuntur a *Baronio* ad Annum 529. (qui ipſe notis ad *Martyr.* 16. *Novembr.* veriora tradiderat) *Theophilo Raynaudo* in *indiculo ſanctorum Lugdunenſ.* (Tomo VIII. *Operum* pag. 48. ſeqq.) *Labbeo* Tom. 1. de S. E. pag. 293. ſeq. *Mabillonio* ad vitam S. *Conſortix Eucherii* filix Tom. 1. *Actor. Sanctorum Bened.* aliisque.

Scripta S. Eucherii sunt:

- 1 ad filios suos, quos e Galla suscep-
rat, postea Episcopos *Veranium* & *Sal-*
onium, a) liber *formularum spiritualis*
intelligentiæ, distributus in undecim
capita, Bedæ lectus diligenter, ob-
scurasque Sacræ Scripturæ locutiones
pandens, cum præmissa ad *Veranium*
Epistola. Prodiit additus alijs Eucheri-
anis Basileæ 1531. fol. edente Joanne
Alexand. Brassicano, & Romæ 1564. fol.
apud Manutium, tum ad calcem cla-
vis Scripturæ, quem Matthiæ Flacio
debemus, & in Vincentii Barralis Chro-
nologia Lirinensi, & in Bibliothecis
Patrum, ut Tomo 6. Lugd. pag. 824.
Hic est liber Eucherii *de mysticis ver-*
borum significationibus, quem cum Cæ-
sarii adinonitionibus MStum exstare
in Bibliotheca Helmstadiensi, notant
Conringiana pag. 152. Primam edi-
tionem Paris. 1520. 12. sinceriores es-
se, cæteras interpolatas notavit Oudi-
nus Tom. 1. pag. 1220.

- 2 *Instructionum ad Salonium* b) filium li-
bri duo, quorum priore dissolvit dif-
fici-

a) Gennadius cap. 63. Tillemont Tom. XV. pag.
134. seq.

b) Hunc Salonium Eucherius celebrat institutum
edoctumque ab Honorato Massiliensi, Hilario
Arela-

faciliores de Veteris & Novi Testamenti locis quæstiones, altero nomina sacrarum litterarum Hebraica, ponderaque & mensuras & alia scitu digna nec obvia interpretatur. Hos libros Rustico valde laudatos, post Brassicanum, Basileæ 1530. & Romanam editionem 1564. recensuit in Lirinenfis suis Vincentius Barralis Lugduni 1613. 4. tum Joannes Ludovicus de la Cerda cap. 115. pag. 204. cap. 159. pag. 390. seq. & cap. 164. pag. 423. seq. Adversariorum sacrorum. Lugd. 1626. fol. Denique recusi in Bibliothecis Patrum, ut Lugd. Tom. 6. pag. 853. Confer Isidorum Hisp. VII. 6. seq. Originum, & Bedæ interpretationes T. 3. Operum p. 371. seq.

- 3 *Epistola parænetica ad Valerianum cognatum, de contemptu Mundi c) & secularis Philosophiæ*, scripta, ut videtur, ex Lirinenfi secessu A. 432. Hanc ante Brassicanum & Romanam Manutii editionem vulgaverat Erasmus A. 1520. cum scholiis in 4to, atque inde 1531. 4. & cum notis Heribertus Rosweidus Antwerpæ 1621. & minore forma

Z 3

Phi-

Arelatensi, Massiliensi Salviano & Vincentio Lirinenfi.

- c) al. *de contemptu rerum humanarum*. Alii minus bene, *de vita solitaria*.

Philippus Labbeus 1646. & apud Vincentium Barralim & in Bibliothecis Patrum ut Lugdunensi Tom. 6. p. 857. Gallice etiam vertit post J. Canagium & Antonium Godellum, Arnaldus Andilius: Hispanice Ludovicus Granatensis, Italice G. Golitus, H. Vaughanus Anglice. Hujus scripti meminit Gennadius cap. 63.

- 4 Opusculum ad *Hilarium* Arelatensem
d) Antistitem Lirinensis eremi desertam petentem, *de laude eremi*, quod *luculentissime & dulci sermone dictatum* laudat Isidorus Hisp. de S. E. cap. 15. Primus edidit Gilbertus Genebrardus Paris. 1578. 8. & cum superiore Epistola Rosweidus Antwerp. 1621. 8. Vincentius Barralis quoque: deinde Bibliothecæ Patrum editores, ac novissimæ Lugdunensis Tom. VI. pag. 862.

- 5 *Historia passionis S. Mauriti & sociorum Agaunensium Martyrum Legionis Felicis Thebæ* An. C. 286. in Codicibus interpolatis perinde ac sincerioribus ad Eucherium auctorem refertur.
Inter-

- d) Hoc scriptum respicit Honoratus in vita Hilarii Arelatensis cap. I. §. 6. apud Surium & in Actis Sanctorum die V. Maji. *Relations huius scripta B. Eucherii præbent attestationem, quæ ad eum directa testantur.*

Interpolata exstat apud Boninum Mombritorium, una cum Epistola ad *Sylvium* (live *Salvium*) Episcopum Octodorensem in Vallesia Gallia, & minus emendate etiam apud Surium 22. Septembris, & in editione quam cum notis in lucem emisit Petrus Stevartius Ingolstadt. 1617. Sinceriores vulgavit Petrus Franciscus Chiffletius in parte 1. Paulini Nolani illustrati, qui prodiiit Divione 1662. 4. Theodoricus Ruinartus in Actis selectis Martyrum pag. 289. edit. Parisiens. in 4to, (Amstelod. in fol. pag. 271.) Curatores Bibliothecæ Patrum Lugdunens. Tom. VI. pag. 866. seq. & cum Gallica versione Johannes Dubourdieu in dissertatione Historico-Critica Gallice edita, qua & traditioni de illo Martyrio, detrahare fidem, & Eucherio suppositum hoc scriptum ostendere contendit. Amst. 1705. 12. Sed malo accedere Tillemontio, qui Eucherio nostro vindicare tanquam eximium (*l'ouvrage le mieux écrit*) non dubitat Tomo XV. memoriarum pag. 131. Profam Eucherii metro epico complexus est MARBODEUS Rhedonen- sis, teste Sigeberto cap. 158. quod carmen post editionem veterem Rhedonensem A. 1524. exstat pag. 1535. sqq.

operum Marbodei, ad calcem Hildeberti, Parisiis 1708. fol. Videndus etiam Venantius Fortunatus II. 15. carminum, Tom. XV. Bibliothecæ Patrum Lugdunens. pag. 537. E. & Walafridus Strabus Tom. XV. pag. 220. F. Rudolfus Abbas in Actis translationis militis e Legione Thebæa A. 1121. Tom. VI. monumentorum Edmundi Martene pag. 1015.

- 6 Epistola ad *Faustinum* Presbyterum Insulanum de situ *Judææ*, *Urbisq; Hierosolymitanæ* ex Josepho, Hieronymo &c. edita primum a Philippo Labbeo Tomo I. Bibliothecæ novæ MSS. pag. 665 - 667. Paris. 1657. fol.

- 7 Eucherium MS. in *Psalms* nactum se Colonia, scripsit Nicolaus Heinsius Epistola An. 1673. data ad Gravium Tomo IV. sylloges Burmannianæ pag. 171.

- 8 Commentariorum in *Genesin* libri III. & in *libros Regum* libri IV. * post editiones

- * Dionysius Faucherius hæc velut Isidori Hispal. ex cap. 15. de scriptoribus Ecclesiasticis affert de Eucherio, sed quæ in nullo Codice veteri, in nulla editione Isidori leguntur: *Scriptis alia in multos sacros libros commentaria non minus necessaria quam utilia, præcipue vero in Genesin, & libros Regum ad Salonium & Veranum fratres Episcopos, opus solennius & doctissimum.* Vide

tiones Basil. 1530. & Romanum 1564. recus in Bibliothecis Patrum, ut Lugdun. Tom. VI. pag. 868. & 939-1014. Horum commentariorum auctorem post Cassiodorum & Augustinum, Anglorum Apostolum, scripsisse & Britannum fuisse videri, primus observavit Latinus Latinius, cujus vide Biblioth. sacram & profanam Tom. I. pag. 166. Sixtum Senensem IV. Bibl. S. p. 226. & Tillemontium Tomo XV. memoriar. pag. 133.

- 9 Ex *Sermone* Eucherii locum referens Claudianus Mamertus his eum verbis celebrat lib. 2. de statu animæ cap. 9. *Haud quaquam tamen Eucherium præterierim, mihi met vivente doctrina & præsentaneis coram disputationibus cognitum, non porro nuncius aut lectione compertum, qui scilicet viridis ævi, maturus animi, terræ despuens, cæli appetens, humilis spiritu, arduus merito ac perinde ingenii subtilissimus, scientiæ plenus, eloquii profluus, magnorum sæculi sui Pontificum longe maximus, editis in rem fidei multijugis variorum operum voluminibus, ad populum quoque his super statu animæ concionatus est.* Sermones sub Eucherii nomine qui ex-

stant

Vide Vossium de Historicis Latinis II. 17. pag. 228.

stant, duplicis sunt generis, alii qui variis aliorum permixti & An. 1545. primum editi leguntur, de quibus intra in EUSEBIO *Emeseno*: alii a Joanne Livinejo, Canonico Antwerpiensi post Catecheses Theodori Studitæ editi Antwerp. 1602. 8. de quibus Combefisius notat Labbeum graviter hallucinari, dum quas Livinejus Eucherii homilias evulgavit, illas ipsas esse ait quæ toties Eusebii Emeseni nomine, tumque Eusebii Gallicani sunt editæ: cum nihil sit inter utrasque commune, vereque profiteatur Livinejus vir doctus, deque Græcis litteris bene meritis, quas producit Eucherii homilias, nunquam antehac fuisse editas, suntque Pseud-Eusebianis illis pauciores, stylo sane nitentes, ac forte sole Eucherianæ, ex quibus aliquas in hanc Concionatoriam Bibliothecam derivavimus. Hæc ille. Sermones illi ex Livineji editione recusi in Bibliotheca Patrum Paris. An. 1624. &c.

- 10 *Exhortatio ad Monachos* duplex, una quæ incipit: *Quid vobis exhibeamus, fratres charissimi.* Et altera, cujus initium: *In hunc fere modum artifex Mundi Deus.* Exstat in Codice regularum Holsteniano Romæ & Paris. edito P. 55. 57. Appendicis & in *Bibl. Patrum*

trum Lugdun. Tom. 27. pag. 180. 181. ubi non debebat omitti, quæ in eadem appendice p. 60. legitur Eucherii *admonitio ad Virgines*, quæ incipit: *Si diligenter attenditis, venerabiles filiae.*

- 11 Gennadio cap. 63. teste *Joannis Cassiani quædam* † *opuscula lato tensa sermone, angusto verbi resolvens tramite in unum cœgit volumen.* Epitome illa Cassiani cum aliis Eucherii scriptis edita Romæ 1564. fol. & Græca Epitomes versio in Athanasio Montfauconiano Tom. 3. p. 366. Vide supra in Cassiano, Tomo 1. pag. 990. Quamquam vero Cassiani scripta amavit Eucherius, Semipelagianis tamen accenseri propterea non meruit. Consule Norisium hist. Pelag. II. 13. & Tillemontium T. XV. memoriat. p. 131. seq. Oudinum Tom. 1. pag. 1213. 14. Honoratus in vita *S. Hilarii Arelatensis* cap. 1. §. 15. apud Vinc. Barralim, & ad 5. Maji Surium, Henscheniumque: *Sed ne quis me existimet falsa fortassis asserere, testimonium B. Eucherii, Episcopi Lugd. justum credidi adhibendum, qui Hilarii volumine prosa versuque percepto ita respondit: Dictu diffici-*

† Quatuor libros de institutis Cœnobiorum.

difficile est, quanti mihi pretii fuerint litterarum sanctitatis tuarum, in quibus ita expertam facundiam recognovi, sicut tenes in aliis modestiarum morumque operibus principatum. Ignosce de te studiosè minora dicenti, quia semper in prædicatione sui virtus erubescit, cum hoc ipsum verecundiæ genus pars magna virtutis sit.

Ex *laticulo* sive Calendario *Ptolemai* sive *P. Annaei* SYLVII ad Eucherium Episcopum A. 449. Mensem Januarium & de Paschate, & de mensibus aliis excerpta quædam exhibet Joannes Bollandus præfat. ad Tom. I. Actor. Sanctor. Januarii pag. XLIII. seq. Idemne hic sit Sylvius, cui Eucherius passionem Legis Thebææ dedicavit, disquirat Tillemontius Tomo XV. pag. 134.

EUCHERIUS, non Lugdunensis, sed alterius sedis, Provinciæ, ut videtur, Arelatensis Episcopus, qui interfuit subscripsitque Conciliis Arelatensi IV. Anno 524. Carpentorateni A. 527. Arausicano & Vascensi A. 529. Hic amicus Cæsarii Arelatensis, de quo Cyprianus Tolonensis in Cæsarii vita cap. 22. apud Surium 27. Aug. Eucherius iste ibi quidem *Lugdunensis Episcopus* appellatur, sed in quatuor Codicibus MStis, quos inspe-

xit

xit Antelmius, vox *Lugdunensis* desideratur.

EUCHERIUS, Aurelianensis Episcopus, sed An. 727. missus in exilium, & in cœnobio Trudonis in Belgio defunctus An. 743. *Ejus vita* a synchrono scriptore tradita exstat apud Surium 20. Febr. & sincerior in Actis Sanctorum Februarii Tomo 3. pag. 217. In iisdem Actis ad eandem diem pag. 177. seq. de **EUCHERIO** Tungrensi & Trajectino ad Mosam Episcopo, defuncto An. 526.

EVERARDUS, infra, **EVARDUS**.

EVERBINUS, infra, **EVERVINUS**.

S. EVERHARDUS Dux Forojulienfis, gener Ludovici Pii Imp. & Pater Berengarii Italiae Regis. *Testamentum* A. 835. scriptum edidit Florentius Haræus libro Gallice edito de Castellanis Insulensibus, Insulis 1611. 4. & post eum Aubertus Miræus in notitia Ecclesiarum Belgii, Antwerp. 1630. 4.

EVERHARDUS de Vilelenis, Prior S. Catharinae de Cultura, ex Ordine Vallis Scholarium, Doctor Paril. Anno 1267. *Ejus summa de festis, sive Sermonum de sanctis & festivitatibus per annum* volumen MStum. Vide Oudinum Tomo 3. pag. 492.

EVER-

EVERHARDUS *Nurembergius*, Ord. Præd. circa Annum 1430. laudatur a Joanne Nydero IV. 12. formicarii, pluraque Concionatoribus utilia scripsisse perhibetur. Vide Jacobum Qvetif Tomo I. pag. 780.

EVERHELMUS, sive EVERHELINUS, ex Altimontensi in Hannonia, Blandiniensis A. 1058. prope Gandavum in Flandria Abbas Ord. Bened. defunctus Anno 1069. a) *Scriptor vite S. Popponis Abbatis Stabulensis, cui morienti præfens adfuit An. 1048. 25. Januar. Edidit Surius ad 25. Jan. & breviatam Franciscus Haræus, Zacharias Lippeolus, Jacobus Doubletius. Sinceriores Jo. Bollandus Act. Sanctor. Tom. 1. Januarii pag. 638. Præmittitur ONULPHI Monachi præfatio, ad Everhelmu, qua se ejus rogatu Vitam S. Popponis scribendam suscepisse profitetur. At fortassis, inquit Bollandus, eam non perfecit (nam hominem inconstantem fuisse patet ex Everbelmi narratione:) aut se perfecit, minus forte probata est Everhelmo, qui aliam propterea scribere est aggressus, aut illam ita ipse recudit, ut ejus non Onulphi opus censeretur deberet. A se quidem Vitam illam compositam ipse fateatur.*

Joan-

- a) Vide Oudinum Tomo 2. pag. 645. Vossium pag. 369.

Joannes EVERISDENUS, five EVERHESDEN, EVERISTINUS, Monachus Anglus in Cœnobio S. Edmundi Buriensis, Ord. Benedict. scripsit *seriem temporum* ab initio Mundi ad An. 1336. quod opus MS. adhuc in Anglia † servatur. Librum *de Regibus & Episcopis Angliæ*, nec non *Concordantias Divine historie, & Concordiam Decretorum*. Etiam carmine alia scripsisse Baleus V. 40. auctor est, ex quibus memorat *Legum medullam*, quæ incipit: *Disce quid humanum Jus Divinumque*. Confer Pitseum pag. 434. 435.

EVERWINUS, EVRINUS, EBROINUS, EVERBERO, five EVERBINUS, S. Mauritii Dolejensis in agro Trevirensi Monachus, atque inde Abbas S. Martini Trevirensis Ord. Cluniacensis, scripsit ad Popponem ab An. 1016. ad 1047. Trevirorum Archiepiscopum *Vitam S. Simeonis, Syracusani*, Monachi reclusi Trevirensis An. 1035. defuncti, quam post Surium & Junii, integriorem ex octo Codd. MSS. exhibent Acta Sanctorum Tom. I. Junii pag. 89. Præterea *Vitam S. Magnerici Trevirensis* ab Anno 573. ad 595. Archiepiscopi, quæ existat T. 6. Julii 25. pag. 183 — 191. notis Johannis Pinii illustrata. Etiam *gesta Popponis*, de quo

† Oudin. Tom. 3. pag. 909.

quo jam dixi, Archiepiscopi Trevirensis scripsisse testatur Trithemius in Chronico Hirsaugiensi. Vide Vossium pag. 368.

EVERWINUS, sive HERVINUS, Steinfeldensis Monasterii, Præmonstratenensis Ordinis, Colonienfis Diocesis Præpositus primus, a) circa Annum 1146. scripsit *Epistolam ad S. Bernardum de hereticis sui temporis*, quorum dogmata refellit idem Bernardus sermone LXV. & LXVI. in Canticum. His præmissa ab ultimis editoribus Operum Bernardi illa Epistola legitur. Vide editionem novissimam Mabillonianam T. 1. p. 1490. seq. & Mabillonii præfationem ad Bernardum §. 76. lqq. notationemque Mabillonii, subjectam eidem Epistolæ, editæ primum An. 1682. in *Analectis* T. 3. pag. 452. (novæ edit. pag. 473.) ubi typorum errore identidem Evervinus hic *Steinteldensis* Præpositus perperam pro Steinfeldensi appellatur, etiam apud Pagium ad An. 1146. n. 7.

Monachus EVESHAMENSIS, b) Anglus, cui debemus *Historiam vitæ & regni Ricardi II.* ab An. 1377. ad 1399. Angliæ Regis

a) Vide Joannis le Paige Bibliothecam Præmonstratensem pag. 305.

b) *Acta Eruditorum* A. 1730. p. 477.

Regi. Eam ex MS. Cottoniano in lucem primus nuper produxit Thomas Hearne, Oxon. 1729. 8.

EUGENIUS, ab Anno 480. Archiepiscopus *Carthaginiensis* & tempore Vandalorum Africam vexantium Confessor: missusque in exilium ab Hunnerico, deinde a Gontamondo revocatus An. 487. atque hinc iterum dejectus a Thrasamondo, diem obiit An. 505. De hoc Eugenio diligentissime, ut solet, Tillemontius Tomo XVI. memoriarum. De ejus scriptis unus audiendus Gennadius cap. 97. *Eugenius Carthagini, Africae civitatis Episcopus, & Confessor publicus, admonitus ab Hunnerico, Vandalorum Rege, Catholicae fidei expositionem, & maxime verbi homousii proprietatem differere cum consensu omnium Africae, Mauritaniae, & Sardiniae, atque Corsicae Episcoporum & Confessorum, qui in Catholica permanserunt fide. Composuit * librum fidei, non solum sanctarum scripturarum sententiis, sed & Patrum testimonio communitum, & per collegas confessionis suae porrexit: Jam vero asportandus pro fidelis linguae remuneratione in exilium, Epistolas velut commonitorias fidei, & unius sacri, & conservandi Baptismatis, ovibus suis quasi pastor sollicitus dereliquit: Ad-*

Tom. 2.

A a

terca-

* An. 484.

tercationses quoque, quas cum Arrianorum Præfulibus, per internuncios habuit, conscripsit, & relegendas per majorem domus Hunerico transmisit: Similiter & preces pro quiete Christianorum eidem velut apologias obtulit. Vivere adhuc* ad confirmationem Ecclesiæ dicitur. Ex hisce omnibus Eugenii scriptis nihil ad nos pervenit, nisi quod ejus esse creditur *Professio fidei Catholicorum Episcoporum, Hunerico Regi oblata* XII. Cal. Maj. An. 484. quæ implet totum librum tertium Historiæ Victoris Vitenſis, quam de persecutione Vandalica composuit, Tom. 8. Bibliothecæ Patrum Lugdunens. pag. 683. atque inde sub *Eugenii* nomine, quod Victor omisit, eadem legitur in Tomis Conciliorum. Quo minus tamen illa sit Confessio, de qua Gennadius, videtur obſtare, quod hic testatur Eugenium Confessionem suam non solum SS. Scripturarum sententiis, sed & Patrum testimonio communitam porrexisse, in hac autem, quæ apud Victorem exstat, sola ex sacris litteris repetita testimonia afferuntur: nisi partem alteram a Victore de industria prætermiſſam esse dixeris. Vide, si placet, Tillemontium Tomo XVI. pag. 561.

S. EUGENIUS, suprap. 267. EGWINUS.

EUGE-

* scripsit hæc Gennadius A. 494.

EUGENIUS I. Romanus, Rufiniani filius, ab Anno 654. Septembris 7. ad An. 657. 31. Maj. Ecclesiæ Romanæ Episcopus, cujus nulla quidem scripta, sed hæc decreta quatuor apud Gratianum, Jacobum Philippum Bergomatem, aliosque feruntur: 1) *ut quilibet Episcopus carceres haberet ad pœnitentiam delinquentium clericorum.* 2) *ut juxta Ecclesias, domicilia Sacerdotum construerentur.* 3) *ne Monachi quavis ex causa sine sui superioris licentia claustrum exirent:* & 4) *ut nullus invitus Monachus in monasterio teneretur.*

EUGENIUS II. Boëmundi filius, Papa ab Anno 824. Junii 5. ad Annum 827. Augusti 27. cujus *Epistola ad Bernbardum*, Episcopum Viennensem, exstat in Tomis Conciliorum, in Bibliotheca Floriacensi, in Baronii Annalibus ad Annum 827. num. 2. in antiquitatibus Johannis Lieurei Viennensibus * Gallice editis Viennæ 1623. 8. &c. *Epistola ad Episcopos* apud Carolum le Cointe Tomo VII. Annalium Francorum pag. 706. seq. *Diploma datum Yrolfo*, Laureacensis Ecclesiæ Archiepiscopo, in Christophori Gewoldi appendice ad Chronicon Reicherspergensæ pag. 17. Monachii 1611.

A a 2

410.

* Ludovicus Jacobus Bibl. Pontific. pag. 65.

4to. *Epistola* in Synodo Parisiensi (An. 825. contra cultum imaginum habita) nomine Romani Pontificis *ad Michaëlem atque Theophilum*, Imperatores Græcorum, in Goldasti Imperialibus decretis de cultu imaginum pag. 723. *Decreta XI.* ex Concilio Remensi, quæ pleraque ad Eugenium III. spectare notarunt Conciliorum editores, sicut de illis quoque, quæ apud Gratianum sparsim exstant, monuit Baronius ad Annum 626. num. 7. Sub eodem Eugenio II. A. 826. *Concilium Romanum* Episcoporum LXIII. in quo conditi *Canones XXXVIII.* in Holstenii collectione Romana 1662. 8. parte 2. & in Tomis Conciliorum, in quibus etiam *Epistola* Ludovici & Lotharii Imperatorum ad hunc Eugenium data A. 824. adde Carolum le Cointe T. 7. p. 792.

EUGENIUS III. antea *Petrus Bernhardus* Pisanus, Ordinis Cisterciensis, inde Papa ab Anno 1145. Februarii 14. ad An. 1153. Julii 8. cujus *Epistole* LXXXVIII. exstant in Conciliorum Tomis, & in Angeli Maurici sive Mauriquez Annalibus Cisterc. Tom. 2. in Bertrandi Tissier Biblioth. Cisterciensi &c. Ex illis *Epistola* XII. ad Hispanos apud Agvirrium Tomo III. Conciliorum Hispaniæ pag. 355. seqq. His accedunt *Epistola* ad Petrum

Petrum Regensem & Bertrandum Forojulensem Episcopos in Baluzii Miscell. Tomo 2. pag. 222. Epistolæ duæ ad Abbatem & Monachos Beccenses, in iisdem T. 7. pag. 140. seq. Ad Yvonem & Serlonem Abbates, Epistolæ duæ apud Edmundum Martene Tomo 1. Anecdotorum pag. 403. 404. alia ad Bermundum, pag. 412. & ad Sugerium Abbatem duæ p. 416. aliæ item Epistolæ XV. in ejusdem Martenii atque Ursini Durandi nova collectione Tomo 2. p. 627. seqq. *Diplomata* sparsim obvia, ut in Bibliotheca Cluniacensi Andreæ du Chesne pag. 1411. in Arnoldi Oihenarti notitia utriusque Vasconia lib. 1. cap. 3. &c. Vide Caroli de Visch Bibliothecam Cisterciensem pag. 103. seq. Carolum Jacobum pag. 65. seq. Primum fuisse Eugenium III. qui jussit in tribunalibus Ecclesiasticis judicari secundum GRATIANI decretum, notat Franc. Pagi in breviario de vitis Pontificum Tom. 3. pag. 27. qui *Diploma Canonisationis Imperatoris Henrici II.* a) affert pag. 30.

Aa 3 quod

- a) De hoc Gretserus in Divis Bambergensibus & in Johannis Petri Ludewig scriptoribus rerum Bambergensium: *Acta Sanctorum* Tomo III. Julii 14. pag. 711. seq. Johannes Conradus Dietericus in *historia Augusta Imperatorum Germanorum*

quod habes etiam apud Baronium An. 1152. & in Laurentii Cherubini bullario Tomo 1. pag. 61. atque alibi: Idem Pagius etiam adeundus de Conciliis sub Eugenio habitis, *Trevirensi* A. 1148. in quo scripta S. HILDEGARDIS examinata, tum *Remensi* eodem An. 1148. in quo damnatus EUDO, five EON hæreticus & GILBERTUS Porretanus. Canones XVII. hujus Concilii edidit Edmundus Martene in Collectione, Rothomagi 1700. 4to edita pag. 232. & Tomo 4. Thesauri Anecdotorum pag. 141.

EUGENIUS IV. antea *Gabriel Condelmerrius*, Venetus, Papa ab Anno 1431. Martii 6. ad Annum 1447. Februarii 18. Hunc Oratione funebri atque epitaphio celebravit Æneas Sylvius: *Vitam* a scriptore coætaneo traditam vulgavit Baluzius Tomo 7. Miscellan. pag. 506. Eugenii IV. *bullam adversus Prosperum de Columna, Cardinalem*, pag. 513. De *Epistolis* ejus pluribus, quæ in Tomis Conciliorum, & in Actis Concilii Basileensis A. 1431. & Ferrariensis ac Florentini A. 1438. 1439. & Frisingensis An. 1440. &

Germanicorum familiz Saxonicz, Gieslz 1616. 4to. D. Joannes Henricus Feltzius in selectis ex historiis Henrici sancti, Argentorati 1712. 4. &c.

& apud Bzovium, Raynaldumque, & in Waddingi Annalibus Ordinis Minorum Tomo V. leguntur, longum est referre. In Laërtii Cherubini bullario exstant ejus Constitutiones XXIX. Tom. 1. pag. 338 -- 373. ex quibus XV. pag. 351. est *de Cardinalium dignitate* præstantiore cæteris Ecclesiasticis dignitatibus: *Decretum XVII.* pag. 353. *de unione inter Romanam & Græcam Ecclesiam* illustravit Cardinalis Johannes de Turrecremata, Ordinis Prædicatorum, qui Anno 1468. 26. Septembris diem obiit. Præter editiones in Actis Concilii Florentini, prodit Venetiis 1561. 4. Adeundus etiam Antoninus Florentinus in summa histor. tit. XXII. cap. 11. Tom. 3. pag. 529. seq. De numo Eugenii IV. A. 1439. cuso in unionem Latinæ, Græcæ & Armenicæ Ecclesiæ, vide V. C. Joannis Davidis Koeleri delicias historicas numismaticas Tom. 1. pag. 73. *Decretum de Armeniorum Concordia*, apud Cherubinum est XIX. pag. 355. cum *septem articulorum declaratione*. Et *de Concordia Jacobitarum* in Ægypto, XXIII. pag. 361. Ejus *librum contra Bohemos & Hussitas*, quem Franciscus Pagius Tomo 4. de vitis Pontificum pag. 650. memorat, non memini me videre. *Decretum contra Fratricellos* apud Raynaldum ad A. 1430. n. 24. pag. 107.

EUGENIUS Helladii discipulus, inter Toletanos Episcopos primus hoc nomine, subscripsit Conciliis Toletanis V. & VI. Anno Christi 636. 638. *) Huic qui An. 646. successit **EUGENIUS II.** ad Annum usque 657. Toletanus Episcopus, teste Ildefonso cap. 14. de scriptoribus Eccles. *studiorum bonorum vim persequens, cantus passivæ usibus vitiatos, melodiæ cognitione correxit: Officiorum remissos ordines, curamque discrevit. Scripsit de Sancta Trinitate libellum, a) & eloquio nitidum & rei veritate perspicuum:*
- - Scripsit & duos libellos, b) unum diversi

*) Nicolaus Antonius Tomo I. Bibliothecæ Hispanæ pag. 281. Arnoldus Wion Tom. 2. ligni Vitæ pag. 368.

a) Hunc libellum hodie desideramus.

b) Ex his duobus priorem carmina XXXI. complexum vulgavit Sirmondus Parisiis 1619. 8vo, & Tom. II. Operum pag. 879. Liber alter *diversi operis prosa concretus*, nusquam hodie exstat. Priorem ex Sirmondi editione repetiit Andreas Rivinus Lipsiæ 1651. 8. & Bibliothecæ Patrum editores, ut Lugdunensis Tomo XII. pag. 245. In illo libro num. XXI. exstat notum hexastichon Petro Crinito pridem laudatum de litterarum inventoribus:

*Moses primus Hebraas exaravit litteras,
 Mente Phænices sagaci condiderunt Atticæ:
 Quas Latini scripserunt, condidit Nis-
 strata.*

Abraham

diversi carminis metro, alterum diversi operis prosa concretos: Libellos quoque DRACONTII c) de creatione Mundi conscriptos, quos antiquitas protulerat vitiatos, ea quæ inconvenientia reperit, subtrahendo, immutando vel meliorando, ita in pulchritudinis formam coëgit, ut pulchriores de artificio corrigentis, quam de manu processisse videantur auctoris. Et quia de die septimo idem Dracontius omnino reticendo, semiplenum opus visus est reliquisse, iste & sex dierum recapitulationem singulis versibus renotavit, & de die septimo, quæ illi visa sunt, eleganter dicta subjunxit. Testimonia Eugenii de resurrectione carnis & beatitudinis statu producit Julianus Toletanus III. 17. & 24. prognosticorum futuri sæculi. De Missa S. Hippolyti Martyris, quem præterea Eugenius fertur scripsisse, & de commentitia correctione itinerarii Provinciarum Antoniniani, quam illi Pseudo-Julianus Chronici scriptor tribuit, videndus Nicolaus Antonius V. 4. Bi-

A a 5 blio-

Abraham Syrus, & idem repperit Chaldaei-

cat,
Isis arte non minori pretulit Egyptias:

Gulfilæ promissit Getarum quas videmus ultimi-

- c) Etiam hos vulgavit Sirmondus. Vide supra in DRACONTIO p. 189.

bliotheca veteris Hispanæ §. 259. 260. Defuncto Anno 657. die 13. Novembris Eugenio successit idem, quem modo laudavi, ILDEFONSUS, de quo suo loco.

EUGESIPPUS Christianus scriptor, cujus brevem tractatum *de distantis locorum terræ sanctæ* An. 1040. compositum e MSto Codice Caroli Moroni vulgavit Leo Allatius in *Cummiotis* pag. 104-120. Colon. 1653. 8.

EUGIPPIUS a) Italus, S. Severini & Gelasii Papæ discipulus, Presbyter & Abbas Lucullanensis prope Neapolin Campaniæ, scripsit biennio post Consulatum Importuni, b) hoc est Anno Christi 511. *Vitam S. Severini*, Abbatis & Noricorum Apostoli, dicatam Paschasio Diacono, quam mutilam Surius 8. Januarii, sed integram primus ex Bibliotheca S. Emmerani Reginoburg. edidit scholiisque illustravit Marcus Velserus Augustæ Vindelicorum 1595. 4. recusam inter Vel-

- a) Philippo Bergomati in Chron. Sabellico VIII. 2. & Platinæ *Egisippus*, Francisco Irenico III. 14. *Cregippus*. Aliis *Eugippus*, *Eugepinus*, *Eugypinus*, *Eugippus*. Vide Velseri Opera pag. 632.
- b) Vossius pag. 236. Sirmondi Opera Tomo IV. pag. 737. Lambecius Tomo 2. pag. 25. Mabillonii *Analecæ* pag. 61.

Velferi opera pag. 635. præmissa Paschafii ad Eugippium, qua ei gratias agit Epistola. *Epistolam* Eugippii ad Paschasium edidit Henricus Canisius Tomo 6. Antiquarum Lectionum pag. 453. (edit. novæ Tom. I. pag. 411.) Ex Velferi & Canisii editione legitur etiam hæc vita atque Epistola in Surii vitis iterum cum auctario vulgatis, atque in Actis Sanctorum Tomo 1. Januarii pag. 484. cum notis Joannis Bollandi, & ex recensione Hieronymi Pez in Tomo primo scriptorum de rebus Austriacis pag. 64. Præter hanc Severini vitam, cujus loca quædam illustrantur a Lambecio T. 2. pag. 12. sqq. Eugippius ab Isidoro Hisp. cap. 13. de S. E. & Honorio III. 15. traditur etiam scripsisse *Regulam Monachis consistentibus in Monasterio S. Severini, quam eisdem moriens quasi testamentario jure reliquit.* Verum hæc jam videtur intercidisse, antequam Concordiam regularum conderet circa Annum 810. Benedictus Anianensis, in qua Eugippii nusquam meminit. Quod vero Sigebertus Gemblacensis cap. 39. ait Eugippium Abbatem *hortatu Renducis*, sive Renducis *Neapolitani* in Campania *Episcopi deflorasse libros S. Augustini* & Probæ virginis dedicasse, vixisseque tempore Pelagii II. & Tiberii II. hoc est circa Annum

num 580. id ansam dedit viris doctis : duos fingendi Eugippios, alterumque hunc juniorem Afrum, quod Neapolitanum intelligerent cum Chioccarello de Neapoli Africæ, & Augustino deflorando non crederent nisi Afrum hominem operam suam libenter impensurum fuisse. Sed Sigebertum decepit subscriptio Excerptorum, five deflorationum Eugippianarum Codici MSto diu post Eugippii mortem exarato adjecta, qualem vidit Mabillonius, & subscriptionem illam publicavit in Analectis Tomo 2. pag. 11. (editionis novæ pag. 60.) in qua Codex ille traditur Reduce curante transcriptus & oblatus fuisse circa Annum 580. Ecclesiæ Neapolitanæ, neutiquam vero opus ipsum ab auctore compositum, qui *beata recordationis EGIPIUS Presbyter & Abbas* appellatur. De eodem jam defuncto Cassiodorus cap. 23. Divinarum Lectionum: *Convenit etiam ut Presbyteri Eugipii opera necessario legere debeatis, quem nos quoque vidimus, virum quidem non usque adeo secularibus literis eruditum, sed Scripturarum Divinarum lectione plenissimum. Hic ad parentem c) nostram Probam, virginem sacram ex operibus S. Augustini valde altissimas quaestiones ac sententias ac diversas res deflorans.*

c) propinquam.

florans in uno corpore necessaria nimis dispensatione collegit, & in CCCXXXVIII. capitulis collocavit. Hoc opus Eugippii Jo. Heroldus d) edidit Basileæ 1542. fol. duobus Voluminibus, sub titulo *The- saurorum ex Operibus Augustini*: recu- sum etiam Venetiis 1543. Præfationis exordium hoc est: *Domine merito ve- nerabili, & fructu sacre virginitatis in Christo gratia semper illustri* Probæ Eugi- pius omnium servorum *DEI famulus, in Domino salutem dicit.* Excerptorum co- dicem, quem de nonnullis operibus S. Au- gustini, cohortante domno meo Marino Ab- bate vel cæteris ejus sanctis Fratribus, quo- modocunque compegeram, continuo trans- ferri vobis sancto quo polletis studio volui- stis &c. Ad eandem Probam exstat Ful- gentii Ruspensis Epistola 3. & 4. qui Epist. 2. ad Gallam pag. 159. ait eam *avis atavisque natam Consulibus, & deliciis rega- libus enutritam.* Ejusdem FULGENTII Epistola quinta ad Eugippium legitur, quem *compresbyterum suum* appellat. Legitur & Epistola Fulgentii FERRAN- DI, Diaconi Carthaginienfis, in appen- dice ad Fulgentium Ruspensem pag. 11. & in Ferrando Petri Francisci Chiffletii pag. 332. Denique Epistola DIONYSII Exigui, qua Eugippio versionem Grego-
rii

d) De hac editione videndus Possévinus.

cebat, in pravos Mahometi errores in-
vectus est. Ex hoc memoriali de-
prompta sunt, quæ de *Georgio Diacono*,
Aurelio, *Felice*, *Natalia* & *Liliofa* ex-
stant apud Surium 24. August. & quæ
de *Perfecto* Presbytero in Actis San-
ctorum Tom. 2. April. XVIII. p. 585.
& de *Isaaco* Monacho Tom. 1. Junii
III. pag. 325.

- 2 *Apologeticus Sanctorum Martyrum* cum
gestis & martyrio *Ruderici* & *Salomo-*
nis pag. 286. adde Acta Sanctorum
Tom. 2. Martii XIII. p. 328.

- 3 *Documenta Martyrii*, five *adhortatio*
ad Martyrium, quam *Eulogius* in car-
cere positus misit *Virginibus* sacris
Floræ & *Mariæ* itidem carcere com-
peditis pag. 293. subjuncta pro iisdem
Virginibus Oratio ad DEUM pag.
297.

- 4 *Epistolæ* 1) ad *Wilefindum*, *Pampilo-*
nensem Episcopum, pag. 298. 2. 3. 5)
ad *Alvarum*, quem charissimum in
DOMINO JESU CHRISTO fratrem
suum appellat, pag. 303. cum duabus
ALVARI ad *Eulogium* pag. 303. 306.
4) ad *Baldegotonem* sororem pag. 305.
De *Epistolis* hisce videndus *Nicolaus*
Antonius pag. 342. & *Chronologica*
notatio eorum, quæ in *historia*
&

& Epistolis S. Eulogii ab Anno 850. ad 859. continentur, auctore Ambrosio Morale, apud Agvirrium Tom. 3. Conciliorum Hispaniæ p. 144 - 148.

Petro de Alva & Astorga Franciscano, qui librum S. Eulogii *de scriptoribus Ecclesiasticis* in Bibliotheca Ecclesiæ Tolletanæ vidisse se scripsit, teste Labbeo in Bibliotheca Bibliothecarum, fidem derogat idem Nicolaus Antonius.

EULOGIO & THEODULO ut corvis afficta *Acta* apocrypha S. Eleutherii Episcopi cum Antia Matre sub Adriano passi martyrium, leguntur in Actis Sanctorum Tomo 2. Aprilis XVIII. pag. 530. adde Tillemontii memorias Tomo 2. pag. 227. 587.

EUMENIUS Augustodunensis Rhetor, de cuius *Panegyricis* intra Annum Christi 297. & 311. habitis dixi in Bibliotheca Latina II. 22.

EVODIUS Tagastensis, ex Agente in rebus, Uzalensis in Africa Proconsulari Episcopus, & amicus S. Augustini, e primis scripsit teste Sigeberto cap. 15. *librum de miraculis in Africa ostensis per reliquias Stephani* a) *Protomartyris noviter inventas,*

a) Confer quæ supra in AVITO Braccarenfi T. I. pag. 404. seq.

inventas, quas detulit in Africam Orosius Augustini discipulus An. 416. S. Augustinus sermone 323. b) num. 3. Apud Uzalim, ubi est Episcopus frater meus Evodius, quanta miracula ibi fiant querite & inveniatis. & lib. XXII. de Civitate DEI cap. 8. Uzali etiam, quæ Colonia Utica vicina est, multa præclara per eundem martyrem (Stephanum) facta cognovimus, cujus ibi memoria longe prius quam apud nos ab Episcopo Evodio constituta est. Qui autem exstant libri duo de hoc argumento ad calcem librorum Augustini de Civitate DEI, Tomo VII. Operum edit. Benedictinor. non Evodium auctorem habent, c) sed alium qui ejus jussu videtur eos composuisse. Librum de Fide seu de unitate SS. Trinitatis, contra Manicheos, qui inter Augustini scripta sæpius est editus, Evodio vindicant Codices MSti, teste Sirmondo in historia Prædestinatiana cap. 1. d) In Benedictinorum editione exstat in appendice Tomi octavi pag. 26. Epistola ad Innocentium I. Papam, & quatuor ad Augustinum. inter Augustinianas leguntur n. 95. & n. 98. 246. 247. & 258. (in Benedictinorum editione

- b) Tomo V. editionis Amstelod. pag. 891. (in aliis editionibus serm. 32. de diversis.)
- c) Adde Oudinum T. I. p. 1003.
- d) Tom. IV. Operum p. 402.

tionem 177. 163. 160. 161. & 143.) & fragmenta Epistolæ ad Monachos Aduerſus edita a Sirmondo cap. 1. historia Prædestinantiæ, & a Benedictinis ad Epist. 216. (in aliis editionibus 256.) Augustini ad Evodium tractatus de anima Christi apud inferos, atque Epistolæ exstant quatuor, 159. 162. 164. & 169. editionis Benedictinorum. (veteris 100. 101. 99. 102.) De hoc Evodio præ cæteris adeundus Tillemontius Tomo XII. memoriarum p. 581. seq.

EVODIUS Episcopus Cæsarensis, scriptor Græcus *Martyrii quadraginta Martyrum Sebastenorum* sub Licinio. Antiqua versio Latina JOHANNIS Diaconi Neapolitani exstat in Actis Sanctorum Tom. 2. Martii X. p. 22.

EYPOLEMIUS, sub quo nomine liber scriptus carmine, fuit Helmſtadii apud Polycarpum Leyserum τὸν μακαρίτην. Incipit: *Contra Messiam violenti prælia Caci.*

EVARDI. Comitis, & Conjugis ejus, GISLÆ *Testamentum* A. 867. edidit Miræus in Codice Donationum cap. 21. Dacherius Tomo XII. spicilegii pag. 490. (Tom. 2. editionis novæ pag. 876.) & Johannes Georgius Eccardus in quaternione monumentorum pag. 38.

Guilelmus EVRARDUS, [*Erardus, Everardus*,] Lingonensis in Regio Gymnasio Navarræ Parisiensi Doctor inclytus interfuit Concilio Ambianensi An. 1422. & Basileensi An. 1431. & Avaricensi Biturigum A. 1438. Denique ex Canonico & Cantore Rothomagensis Ecclesiæ Decanus diem obiit A. 1444. Ejus *Epistole quinque Basilea datæ ad nationem Franciæ* exstant in Bulæi historia Academiæ Parisiensis Tomo quinto. De Evrardo ipso Launojus in Gymnasii Navarræ historia parte 3. lib. 2. cap. 5. Tomo quarto operum: (editionis primæ Paris. 1682. 4to, pag. 585. seq.) qui inter alia refert eum Anglis Puellam Aurelianensem vexantibus favisse, & Rothomagi cum ad populum verba faceret, contra illam, ut veneficam, atrociter declamasse. Ad hunc Evrardum Baccalareum in Theologia, Nicolai Clemangis Epistola 136. Ad alium Everardum Morisite, Archidiaconum, Ducis Biturigenis Secretarium Epistola 49.

EVARDI de Tremangonio, J. U. Doctoris, propositum factum An. 1371. Can-
gius evolvit in Codice Bibl. S. Germani
Paris. Cod. 645.

EVRESIUS, five **EPHESIUS**, Episcopus
in Asia Luciferianus, contra quem edi-
ctum

ctum Arcadii * lib. XVI. Codicis Theodos. tit. V. de hæreticis, lege 28. De eodem Marcellinus & Faustinus Luciferiani in libello precum, qui *sanctitate & fidei æmulatione ferventem* injuste a Damaso pressum & exagitatum contendunt. Vide Jacobum Gothofredum Tomo 6. pag. 147. Tillemontium Tomo VIII. pag. 419. & Pagium in limine Tomi 2. Annalium ad Annum 395. num. 5. seq.

EUSEBIUS Episcopus *Bononiensis*, qui S. Ambrosium Mediolani audivit verba facientem de Virginitate. De eo Baronius ad Martyrolog. Romanum 26 Septembris.

EUSEBIUS *Bruno*, Episcopus ab Anno 1047. ad 1081. *Andegavensis*, de cujus Epistola ad Berengarium, dixi supra in **BRUNONE** T. I. p. 793. sq.

B b 3

EUSE-

- Verba edicti ad Aurelium Proconsulem Africæ hæc sunt: **HÆRETICORUM** vocabulo continentur, & latius adversus eos sanctionibus debent succumbere, qui vel levi argumento a iudicio Catholica Religionis & tramite detecti fuerint deviare. Ideoque experientia tua Evresium hæreticum nec in numero sanctissimorum Antistitum habendum esse cognoscat. Ad hanc definitionem hæretici operæ pretium est conferre, quæ monuit laudatus Jacobus Gothofredus.

EUSEBIUS *Carthaginensis*. Vide supra p. 369. EUGENIUS.

EUSEBIUS *Cremonensis*, amicus Hieronymi, in cujus gratiam ille Epist. 101. de optimo genere interpretandi testatur se Epistolam Epiphaniï ad Jo. Episc. Hierosol. e Græco in Latinum vertisse. Hujus aliqui esse putant quod Gennadius cap. 34. & ex eo Honorius II. 34. memorant Eusebii *de Crucis Domini mysterio & Apostolorum, præcipueque Petri constantia, virtute Crucis indepta*. Tritheimius cap. 126. ei tribuit *Epistolam* post S. Hieronymi opera sæpius editam *de transitu*, sive obitu laudati Hieronymi, sed quam longe recentioris scriptoris esse Erasmus & alii viri docti jampridem monuere. De *Epistola ad Cyrillum Alex.* quam edidit Baronius ad Annum 419. num. 15. consulendus Tillemontius Tomo XIII. memoriarum pag. 1012. qui etiam de hoc Eusebio quædam annotavit Tomo XII. pag. 208. cui junges Pagi-um ad Annum 417. num. 10. & Vitam sed dubiæ fidei editam a Francisco Ferrario, Mediolani 1612. 4to, & in Actis Sanctorum Tomo 1. Martii V. pag. 369. seq. Francisci Arisii Cremonam litteratam Tomo 1. pag. 46. seq. Diarium Eruditorum Italiæ Tom. X. p. 268.

EUSE-

EUSEBIUS *ab Emissa*, sive *Emesenus*, cognomento Pittacas, * *concitatus orator*, Galli Imperatoris jussu interfectus Anno 354. Vide Ammianum Marcellinum XIV. 7. Hunc ab Eusebio Emeseno Episcopo jure meritoque distinguit Tillemontius Tomo VI. p. 757.

EUSEBIUS *Emesenus* in Phoenicia Episcopus, Semi-Arianis favens, & Anno Christi 360. defunctus, de quo idem Tillemontius Tomo VI. Memoriarum Hist. Eccles. pag. 314. Græce scripsit non Latine: & genuina ejus scripta Hieronymo cap. 91. de S. E. memorata interciderunt, præter *κατασκευασμὸν πρὸς τὸν Ἰσδαίρην*, qui MS. exstat Græce in Bibliotheca Vindobonensi, teste Lambecio lib. IV. pag. 184. & Syriace una cum Quæstionibus in Vetus Testamentum & homilia de Stephano, quæ memorat Hebed Jesu apud Assemanum T. 3. Bibliothecæ Orientalis pag. 44. Alias tres homilias: 1. de Johanne Baptista, Christi adventum apud inferos prædicante, 2. de proditione Judæ, & 3. in Diabolum & infernum post proditum a Juda Christum, in eadem Cæsarea Bibl. Græce existare testatur Lambecius lib. V. pag. 135.

B b 4

seq.

* Vitiose in aliis editionibus: *Eusebius in Myſia, pietatis cognomento.*

rii Nysseni de opificio hominis dedicavit, apud Mabillonium in limine Tomi secundi Analectorum, & editionis novæ pag. 59.

EUGUBINUM Chronicon ab Anno 1350. ad 1472. editum in laudatissimi Muratorii Tomo XXI. scriptorum de rebus Italicis, auctorem habet Gvernerium Bernium, Eugubinum: sed scriptum est non Latine verum Italice. De hoc Gvernerio vide Acta Eruditorum A. 1733. pag. 447.

S. EULOGIUS Cordubensis a) Martyrium passus in persecutione quam Christianis moverunt Saraceni in Batica Hispanica, Rege Cordubæ Habdaraghmane II. Anno Christi 859. De vita hujus Eulogii scripta ab ALVARO dixi supra Tomo I. pag. 201. Eadem præfixa Eulogii operibus, quæ ex Petri Ponticii Leonis recensione cum notis divulgavit Ambrosius Morales, Compluti 1574. fol. unde recusa fuere in Tomo quarto Hispaniæ illustratæ, atque in Patrum Bibliothecis Parisiensi & Coloniensi Tomo

a) Quod Monachum Benedictinum alii, alii Archiepiscopum Toletanum faciunt, neutiquam idoneis argumentis constat. Vide Nicolaum Antonium VI. 6. Bibliothecæ veteris Hispaniæ pag. 340.

mo IX. & novissima Lugdunenſi Tomo XV. Sunt autem hæc:

I *Memoriale Sanctorum*, five de Martyribus Cordubensibus libri III. p. 243. Editionem hujus operis integriorem promiſit Joannes Maldonatus p. 19. Epist. Nam ut Thomas Malvenda b) lib. 1. de Antichristo cap. 24. pag. 58. S. Eulogius quidem libro 1. *Memorialis Sanctorum* cap. 7. ex Speraindeo Abbate: & lib. 2. cap. 1. ex Perfecto martyre multa de abominandis & turpissimis Mahometi operibus & dogmatibus persensuerat: quæ magna ex parte sustulit Morales in sua S. Eulogii operum editione: quod sane ab eo non satis recta ratione nobis factum videtur: quantumvis id ipse excuset: opera enim Patrum non sunt eo modo attingenda, aut mutilanda; nam nec Gnosticorum sædissima & spurcissima exempla a S. Epiphani libris derasa sunt: & apud alios Patres & Scriptores antiquos ejusmodi detestanda & horrendæ hæreses descriptæ reperiuntur: siquidem & eas nosse non parum intererat, nec sine valida & forti refutatione referebantur. At S. Eulogius acerrime semper, ut tantum virum decebat,

b) Malvendæ verba expressi ex edit. Lugd. 1647. fol. nam in Romana hæc non existare notavit præstantissimus Caveno.

cæ pag. 102. atque Oudinum Tomo 1. pag. 313. & 423.

Sub EUSEBII *Episcopi* nomine exstat Latine a Carolo Fabiano versâ oratio *de commemoratione Sanctorum* ex editione Thomæ Galleti, in supplemento Bibliothecæ Patrum Parisiensi An. 1639. Tomo 1. pag. 826. In hac refertur, quid Eusebius, Episcopus nescio quis, responderit Alexandro roganti, quem fructum ferant qui sanctos ac beate defunctos colunt.

EUSEBIUS *Gallicanus*. Vide supra, in *Emeseno*.

EUSEBIUS ab Anno 449. ad 464. *Mediolanensis* * Episcopus, in quem Ennodii epigramma XXCIV. Hic ante habitam Chalcedonensem † Synodum scripsit suo & XVIII. Episcoporum nomine *Epistolam ad Leonem Papam*, quæ post Leonis Epistolam LXXVII. legitur pag. 291. editionis novissimæ Paschafii Quesnelli, Lugduni 1700. fol. Huic Eusebio præter rem Cangius tribuit Orationem de commemoratione Sanctorum, quam constat esse Græci scriptoris, Eusebii Alexandrini, Græce obviam in Bibliotheca Cæsarea, teste Lambecio Tom. V. p. 24. &

* Confer Ughellum Tom. IV. pag. 50.

† Vide Quesnellum ad Leonem pag. 482.

& in Escurialensi. Incipit: *δέομαί σε τῆμε θύοντες*. Eam Græce edere voluit Holstenius, eodem Lambecio teste Tomo I. pag. 112. Latine ex Græco vertit Carolus Fabianus, edidit Thomas Galletus, recusam in supplemento Bibliothecæ Patrum Morelliano, Parisiis 1639. Tom. I. pag. 826. & in Bibliotheca Patrum Colonienfi, Tomo ultimo, & in Lugdunensi Tomo XXVII. p. 479. Verisimilius Eusebio Mediolanensi tribuunt alii scriptum *de Crucis mysterio*, quod Gennadio memoratum & Honorio, ad Eusebium Cremōensem ab aliis referri supra pag. 390. annotavi.

EUSEBIUS *Nannetica Civitatis* Episcopus interfuit & subscripsit Concilio Turo-nensi An. 461. Vide Sirmondi Concilia Gallix Tom. I. p. 126.

EUSEBIUS Græci Medici filius, Episcopus Romanus Anno CHristi 310. * a die 10. Maji ad Septembris 26. Hujus nomine *tres Epistolas* commentitias Ildorus Mercator collectioni suæ inferuit, recusas in Conciliorum Tomis atque aliis Collectionibus sæpissime: unam ad Episcopos per *Gallicanas* Provincias constitutos, alteram ad fratres per *Alexandriam* & *Aegyptum* Domino militantes,

* Tillemont. Tomo V. memoriarum pag. 630.

tautes, tertiam ad Episcopos per *Campaniam & Tusciam*. Exhibet hasce, additisque notis, fraudis convincit Blondellus in *Pseudo-Isidoro* pag. 403. seq. De *quinque Decretis* quæ ad eum a Gratiano & in aliis Canonum collectionibus referuntur, videndus Petrus Constant in *Epistolis Romanorum Pontificum* pag. 319 sq. ubi etiam Epigramma Damasi in hunc Eusebium:

HERACLIUS a) *vetuit lapsos peccata dolere,*

Eusebius miseros docuit sua crimina flere.

Scinditur in partes populus gliscenie furore,

Seditio, cædes, bellum, discordia, lites.

Exemplo pariter pulsi b) *feritate tyranni* c)

Integra cum Rector d) *servaret fœdera pacis,*

Pertulit exsilium summo sub iudice lætus

Littore Trinacrio e) *mundum vitamque reliquit.*

EUSE-

a) Novatianus, lapsos prohibens a penitentia.

b) in exilium Marcellini Papæ.

c) Maxentii.

d) Eusebius.

e) obiit in Sicilia.

EUSEBIUS Lector *Romanus*, infra in Eusebio *Vercellensi*.

EUSEBIUS Presbyter *Romanus* & Martyr sub Constantio A. 357. ob Liberium Papam & Constantium Imperatorem Arianismi fautores liberius reprehensive. Vide narrationem hac de re editam apud Baluzium Tomo 2. Miscellan. pag. 141. 142. quæ inscribitur: *Vita S. Eusebii Presbyteri Romani*. De eo quod Eusebius hic in Martyrologiis XIV. Augusti colitur, vide Tillemontium Tomo VI. pag. 776. seq.

EUSEBIUS *Sardus*, ex Romanæ Ecclesiæ lectore primus *Vercellensis* ab Anno 340. Episcopus, & A. 371. ætatis 88. Martyr, qui Calendis Augusti colitur. Ad eum diem consulendus, qui jam vulgari cœpit Tomus primus Actorum Sanctorum Augusti. Jungenda est præter S. Ambrosium lib. X. Epist. 32. Sermones duo, qui iidem Homilia LVIII. seq. S. Maximi Taurinensis, Tom. 6. Bibliothecæ Patrum Lugdunensis pag. 38. De hoc Eusebio nolo repetere quæ ad Annum Christi 354. præclare Gvilelmus Caveus, & Tillemontius Tomo VII. pag. 529. seqq. tantum addo Vitam ejus & passionem ab antiquo auctore scriptam, legi apud Ughellum Italiæ sacræ
Tomo

Tomo IV. pag. 750 -- 761. ex qua Acta Concilii Mediolanensis An. 355. habiti dedit Baluzius pag. 29. Concil. Eadem Vita edita est cum veterum testimoniis de hoc Eusebio, a Joanne Francisco Bonhomio, Episcopo Comensi, Novicomi 1581. vide Francisci Arifii Cremonam litteratam Tomo 2. pag. 363. Exstat etiam vita hujus Eusebii diligenter scripta a Joanne Stephano Ferrerio. Commentariorum Eusebii Cæsareensis in Psalmos ab Vercellensi Latine translatorum meminit Hieronymus cap. 96. de Scripturibus Ecclesiasticis, & adversus Vigilantium Epist. 75. his verbis: *Sit in culpa ejusdem confessionis, Vercellensis Eusebius, qui omnium Psalmorum Commentarios hæretici hominis vertit in nostrum eloquium, licet hæretica prætermittens, optima quæque transtulerit.* Denique Epistolæ in exilio scriptæ ad Constantium Imperatorem apud Baronium ad Annum 355. num. 6. ad Presbyteros, & Plebes Italiæ, & ad Patrophilum, leguntur quoque apud Surium 1. Augusti, & in supplemento Bibliothecæ Patrum Morelliano Parisiensi Tomo 1. pag. 627. & in editione Bibliothecæ Lugdunensi Tom. V. p. 1227. Epistola ad Gregorium Episcopum Spanensem Baticum, in S. Hilarii Pictaviensis fragmento XII. pag. 1356. editionis novæ Benedictin.

EUSI-

EUSIGNIUS de Vita S. *Basilisci* Martyris sub Maximiano & Maximino tyrannis exstat in Actis Sanctorum Tomo 1. Martii III. pag. 237-241.

EUSTACHIUS de *Balneo regio*, Cardinalis Albanensis, qui Cangio defunctus traditur A. 1283. non diversus est a BONAVENTURA, de quo, scriptisque ejus dictum supra Tomo 1. pag. 690. seq. sed simul demonstratum quod diem obiit non A. 1283. sed 1274.

EUSTACHIUS Plateus *Bononiensis*, Ordinis Prædicatorum Procurator Generalis, defunctus A. 1519. Reliquit Commentarios in *libros Sententiarum*, & tractatus de *incarnatione Verbi*, de *beata Virgine*, de *Angelis*, de *SS. Trinitate*, & *Orationes* plures tam eleganti stylo, si Jacobum Echardum audimus Tomo secundo pag. 40. ut in tractatibus differere Lactantium, in Orationibus Ciceronem ipsum verba facere censueris.

EUSTACHIUS Abbas de *Flay*, cum S. Fulcone ex Normannia in Angliam trajecisse, & sacris Concionibus mira que patrando, corda multorum convertisse traditur. Vide Bzovium ad Annum 1200. num. 18. & Raynaldum num. 21. ex Rogero Hovedeno.

EUSTA-

EUSTACHIUS *Leusius*, Vallis Serenæ Abbas circa Annum 1216. Ordinis Præmonstrat.

EUSTACHIUS *Normanvillius* Anglus, J. U. Doctor & Academiæ Oxoniensis Cancellarius, circa Annum 1280. Hujus doctrinam efferunt, scripta nulla signant Lelandus cap. 251. Baleus X. 75. Pitseus pag. 838. & Lucas Waddingus in Bibl. Ordinis Minorum p. 108.

EUSTACHIUS, five **EUSTATHIUS** Afer *vir disertissimus* circa Annum 440. S. Basilii homilias IX. in hexæmeron ita transtulit in Latinum, ut ingenium doctissimi Viri (Basilii) facundiæ suæ viribus æquiparasse videatur. Ita de eo Cassiodorus capite 1. Divinarum Lectionum. Dicavit versionem eam Eustathius *Syncretice* Diaconissæ, cujus ut æqualis suæ meminit Sedulius in præfatione Operis Paschalis. De editionibus dicere me memini Tomo 8. Bibliothecæ Græcæ pag. 69. neque omittendum quod novissime recensita prodiit ad calcem Tomi 1. Operum S. Basilii, Græcæ & Latine luculenter nuper vulgati Parisiis 1721. fol. curantibus Monachis Benedictinis Juliano Garnerio & Francisco Favrolles.

EUSTA-

EUSTASIUS, five **EUSTATHIUS**, discipulus & successor S. Columbani, Abbas ab Anno 610. Luxoviensis, *Regulam S. Columbani* in Synodo Matisconensi An. 627. fortiter asseruit, atque scripsit ejusdem Magistri sui exulis *Itinerarium*, quo deperdito, certe adhuc inedito, usus in vita Columbani JONAS Scotus. Vide quæ supra Tom. I. p. 1127.

EUSTHENIUS, cujus argumenta in *Æneidem*, alique versus & epigrammata exstant, ingenio certantis cum æqualibus suis undecim: *Asclepiadio, Asmeno, Basilio, Euphorbo, Hilasio, Juliano, Maximiano, Palladio, Pompejano, Vitali & Vomano*. Leguntur in veteribus poematibus Petri Pithœi, Parisiis 1590. 12. & Genevæ ac Lugduni 1596. 8. Hunc, ut opinor, ætate antecessit *Claudius EUSTHENIUS*, de quo supra in **CLAUDIO** Tom. I. p. 1083.

EUSTOCHIUS Latine vertit *Vitam Pelagiæ*, Virginis Antiochenæ sub Diocletiano passæ, scriptam Græce a Jacobo Diacono. Vide Vossium pag. 702. de Hist. Lat. & Bibliothecam Græcam Tomo IX. pag. 132. seq. Latina versio Vitæ Pelagiæ exstat apud Lipomannum Tomo VI.

Tom. 2.

C c

ad

ad octavum Octobris pag. 322. sine Interpretis nomine.

EUTRANDUS, vide infra, **LUITPRANDUS**.

Flavins **EUTROPIUS**, Italus, tempore Constantini Magni, Juliani & Valentis Imperatorum clarus *Sophista*, a Christi alienus nomine, ad Valentem Imperatorem scripsit *breviarii Romanæ historiæ usque ad sua tempora*, five ad Joviniani obitum, *libris X.* de quorum editionibus, continuatoribus & interpretibus dixi III. 9. Bibliothecæ Latinæ. Vide & infra **PAULUS** Diaconus, & **LANDULPHUS**.

Attendendum fitne diversa *Historia EUTROPII Martiniani*, quæ MSta memoratur apud Thomasinum pag. 32. Catalogi MSS. Bibliothecæ Cardinalis Bessarionis, quam Venetiis etiamnum assertari constat.

EUTROPIUS *Medicus*, quem laudat Marcellus Empiricus in præfatione.

EUTROPIUS *Presbyter*, Augustini discipulus, circa Annum 430. auctor *duarum Epistolarum* consolotariarum ad suas sorores, ancillas Christi propter monasticam vitam exhæredatas a parentibus. Vide Gennadium cap. 49. de Scriptoribus Ecclesiasticis. Hodie illæ Epistolæ non
exstant,

EUTROPIUS *Presbyter* junior *Longobardus*, cujus tractatum de juribus ac privilegiis Imperatorum in Imperio Romano, scriptum circa Annum 900. edidit post Flacium in Catalogo testium Veritatis aliosque, Goldastus in opere de Monarchia Imperii Tomo 1. pag. 8 -- 11. Incipit: *Priscis temporibus Imperiale decus effloruit Romæ.*

EUTROPIUS *Abbas* Servitanus Ordinis S. Benedicti, non diversus ab Episcopo *Valentine* Ecclesię in Hispania, circa Annum 599. cujus scriptum *de octo vitiis ad Petrum* Papam, sive Episcopum Itabicensem, & Epistola *de distinctione * Monachorum & ruina Monasticorum*, directa † Romę ad eundem *Petrum* Papam, Cc 2 existat

* perperam apud Monorium III. 38. & Caveum de
distinctione.

† ita recte Holstenius, non *Romam*: nullus enim Romæ post Apostoli tempora Petrus Romæ.

exstat Tom. XXVII. Bibliothecæ Patrum Lugdunensis pag. 480. & 482. 483. & in supplemento Morelliano Parisiensi Anno 1639. Tom. I. pag. 831. Epistola etiam in Holstenii appendice ad Codicem Regularum pag. 82 -- 86. Eam memorans Isidorus Hispalensis cap. 32. de Scriptoribus Ecclesiasticis, addit etiam scriptam ab eo valde utilem *Epistolam ad Licinianum*, Carthaginis Spartariæ Episcopum, in qua petit ab eodem *pro quæ re baptizatis infantibus chrismatis unctio tribuatur*. Hanc nos hodie Epistolam desideramus, nec videtur vidisse Tritheimius, qui meminit cap. 227. & II. 14. illustrium Benedictinorum. Sicut intercederunt etiam Liciniani Epistolæ, quas ad Eutropium plurimas scripsisse idem Isidorus cap. 29. testatur. Confer Nicolaum Antonium Bibliothecæ veteris Hispanæ Tomo I. pag. 211. & 214. seq.

EUTROPIUS *Grammaticus* laudatur a Prisciano lib. I. pag. 540. una cum Servio in Donatum.

EUTYCHES Episcopus, qui cum aliis Episcopis ad Cornelium, Episcopum Romæ, misit Epistolam, quæ inter Cyprianicas est LVII. edit. Oxon. Johannis Felli: in Pamelii & Baluzij LIV. & in veteribus editionibus lib. I. Epist. 2.

EUTY-

EUTYCHES, five **EUTYCHUS**, Grammaticus, auditor Prisciani. Ex ejus libello *de aspiratione* leguntur quædam apud Cassiodorum cap. 9. de Orthographia. Ejus libri duo *de discernendis conjugationibus*, editi cum Victorini & Servii quibusdam, a Joachimo Camerario Tubing. 1537. 4. & integriores in Grammaticis Eliæ Putschii Hanov. 1605. 4. pag. 2143 — 2191. **SEDULII** nescio cujus commentarium in hos libros exstare MS. in Bibliotheca Tigurina, Simlerus annotavit, qui etiam libellum ejus *de arte versificandi* memorat, dubito an adhuc editum.

EUTYCHIANUS Lunensis e Tuscia, Episcopus *Romanus* ab Anno 275. Jan. 4. & Martyr A. 283. Decembris 7. *Epistole due* ab Isidoro Mercatore suppositæ sunt una ad *Johannem* & constitutos per *Beticam* Episcopos: altera ad Episcopos per Siciliam. Utramque exhibet atque additis notis convincit falsitatis Blondellus in Pseudo-Isidoro pag. 365. seq. De *Decretis* duodecim quæ ad hunc Pontificem referuntur, accurate disputat Petrus Coustant in Epistolis Pontificum pag. 299. seq.

EUTYCHIANUS *Adanensis* in Cicilia Clericus circa Annum 538. Græce non Latine

tine scripsit *Historiam pœnitentiæ & conversionis S. Theophili*, MS. in Bibliotheca Cæsarea. Vide Lambecium Tomo 8. pag. 75. Sed vetus Latina versio auctore PAULO, Diacono Neapoleos, exstat in Actis Sanctorum Tomo I. Februarii IV. pag. 483. nam Lipomannus quam dederat & Surius, tantummodo recentiore narrationis ejusdem argumenti interpretationem offert, expressam ex Simone Metaphraste.

Stephanus EXNOTTIS ex solo mihi notus Kœnigio, qui in Bibliotheca sua annotat eum composuisse librum *de remissione a pœna & culpa* editum Mediolani A. 1500.

De *Julio* EXSUPERANTIO aliisque hoc nomine dixi in Bibliotheca Latina IV. 4.

EXSUPERIUS Rhetor, de quo Aufonius, ab EXSUPERIO Episcopo Toletano distingvendus. Vide Pagium ad Annum 405. num. 18.

EXTODII Chronico usum se profitetur Martinus Polonus. Theodorico Engelhusio idem est ESTODIUS, ubi de Phaleg & Jano differit. Sunt qui legunt METHODIUM, de quo adhuc ampliandum putem.

Alber-

Albertus ab EYB, supra Tom. 1. pag. 106.
ALBERTUS.

Nicolaus EYMERICUS Gerundensis Catalanus, Ordinis Prædicatorum, in Aragonum regno Inquisitor Generalis per annos quatuor & quadraginta, defunctus Gerundæ An. 1399. de quo præter Altamuram pag. 142. seq. & Oudinum Tomo 3. pag. 1024. consulendus imprimis *Jacobus Qvetif* in Bibliotheca Dominicanorum Tomo 1. pag. 709. seq. & *Nicolaus Antonius* Bibliothecæ veteris Hispanæ IX. 7. T. 2. p. 124. sq.

Quamplurima scripsit, ex quibus primo loco memorari debet compositum ab eo An. 1376. Avenione, *Directorium Inquisitorum hæreticæ pravitatis*, quod Barcinone 1503. fol. vulgavit Gvilelmus de Caselles, Inquisitor in regno Majoricarum, sive insulis Balearibus. Vide eundem *Qvetifum* Tom. 2. pag. 9. Deinde prodiit cum commentario *Francisci Pegnæ*, sive *Pennæ*, Hispani, (qui Decanus Rotæ Romanæ diem obiit Anno 1612.) & plus simplici vice, præmissa *Eymerici* vita recusum est Romæ 1578. 1587. 1597. Venetiis 1591. 1607. fol.

Vita F. Dalmatii Moner Ordinis Prædicatorum, sui olim intyrocinio religionis Magistri, defuncti An. 1341. edita in

Francisci Diagi historia Provinciæ Aragoniæ pag. 259 -- 265. Barcinone 1599. fol.

Adversus hæreticaliter asserentes S. Johannem Evangelistam, filium naturalem B. Mariæ, tractatus scriptus An. 1395. ad F. Bonitum Litelli, Inquisitorem Carcassonnensem. Error fuit, ut ajunt, *Nicolaï BONETI* cujusdam & *Francisci MAROGI* * factam fuisse transubstantiationem corporis S. Johannis in corpus CHristi per illa verba Joh. XIX. 26. *Ecce Filius tuus*: adversus quem, Belgas duos scripsisse, JOANNEM *de Ecoute* & JOANNEM *Tinctorem*, in Bibliotheca Belgica Valerii Andreæ legitur. Quod Theophilus Raynaudus in suo Johanne Evangelista, puncto 10. vix credit, Bonetum scilicet & Marogum potuisse sic monstrose insanire. Quanquam non diffitetur eodem tempore scripsisse adversus eundem errorem DOMINICUM *de Dominicis*, de quo supra pag. 156. Ex illo Eymerici tractatu hæc Jacobus Qvetif Tom. 1. pag. 712. *Iste articulus*, quod Johannes vi verborum CHristi fuerit effectus matris CHristi filius naturalis;
ut

* Ita legendum apud Nicolaum Antonium Tom. 2. Bibliothecæ veteris Hispaniæ pag. 125. pro *Francisci Maironis*. Vide supra in ANDREA Bonher Tom. 1. pag. 240.

ut prædicatur, hæreticalis, est articulus antiquus & non noviter inventus. Fuit enim jam Romæ præsentē D. Urbano V. sanctæ memoriæ Papæ, per quendam Magistrum in Theologia Ordinis Minorum prædicatus, & idem Prædicans fatigatus, ut audi-
vi a D. Cardinali Hostiensi illius temporis Ordinis Prædicatorum [Guilelmo Sudre] qui multum audire dictum articulum abhorrebat, & ipsum fore hæreticalem asserbat. Iste etiam articulus fuit prædicatus Avenione nuper per Episcopum Pergamensem, Magistrum in Theologia, etiam Ordinis Minorum, me præsentē, audiente, & cum Magistris aliis reclamante coram D. P. Clemente VII. Qui Episcopus in collatione post prandium fuit per Magistros sic durius affrontatus, ut fuerit fassus quod non poterat defensare: sed ibidem per Papam fortiter reprehensus, de ejus mandato coactus est revocare, & creditur & merito abjurasse, nisi exortum Schisma noviter in Ecclesia eum adjuvisset. Quare contra assertores articuli antedicti est, sed iuste & juridice procedendum.

Cætera Eymerici scripta inedita, undecim enim Volumina in fol. MSta in Conventu Dominicanorum Gerundensi servantur, sunt Postillæ litterales, sive Commentarii in Matthæum, Marcum,

C c 5

Lucam,

Lucam, Johannem. Epistolam ad Romanos, ad Galatas, ad Hebræos.

Tractatus contra Dæmonum invocatores, & de Jurisdictione Ecclesiæ & Inquisitorum contra infideles, demonia invocantes: & contra infideles agentes contra nostram sanctam Fidem.

Tractatus contra Alchymistas, ad Abbatem Rosarum Ampuriarum Comitis Cellarium.

Contra doctrinam Raymundi LULLI, & Dialogus contra LULLISTAS. adde Baluzium Tomo I. pag. 1115. de Papis Avenionensibus, & Bzovium ad A. 1372. num. IX. seq.

Correctorium Corruptorii, sive Censura libri de vilitate conditionis humanæ Anno 1396.

Elucidarius Elucidarii, quod inter S. ANSELMO præter rem tributa scripta legi, dictum est supra Tom. I. p. 301.

Epistole ad Cardinales Anagninæ agentes contra electionem Urbani VI. A. 1378. adde Baluzium ad Papas Avenionenses pag. 1235.

Contra emissum A. 1495, in conclavi per Papam Benedictum & Cardinales promissorium juramentum, & contra Epistolam Parisensium Magistrorum. Contra Universitatem Parisiensem, DEI Ecclesiam impugnantem, responsiones ad XXIX. questiones.

Tra-

Tractatus contra præfigentes certum terminum finis Mundi, ad Joannem, Comitem Ampuriarum, A. 1395.

Contra Astrologos imperitos atque necromanticos de occultis perperam judicantes, ad Thomam Ulzinam, Ordinis Minorum, Regis Aragoniæ Confessorem. Anno 1395.

Super declaratione XXII. articulorum Magistri Sententiarum, in quibus communiter non tenetur. A. 1397.

Incantatio Studii Ilerdensis super XX. articulis per quendam ANTONIUM Riera, studentem Valentinum inibi seminatis, cum bulla GREGORII XI. eidem opposita A. 1395.

Confessio Fidei Christiana A. 1396.

Contra calumniantes præminentiam Christi & Virginis Matris Ejus.

De admiranda sanctificatione DEI & Hominis Genitricis, ad Martinum Aragoniæ Regem A. 1395.

De duplici natura in Christo, & de tribus in DEO personis, seu an Sacramentum Eucharistiæ sit Pater & Filius & Spiritus Sanctus contra hæresin PETRI SEIPLANIS Sillæ Pastoris ad Valentiam. A. 1389. adde Baluzii Papas Avenionenses Tom. I. pag. 1368. seq.

De peccato originali & de conceptione B. Virginis, ad Clementem VII. A. 1384.

De potestate Papali seu summi Pontificis.

Volumina Sermonum de tempore A. 1366. De Sanctis A. 1373.

De Logica, de principiis naturalibus, & in librum I. Physicorum Aristotelis ad F. Arnaldum de Fedaria, Ordinis Prædicatorum.

EYNARDUS, supra, EGINHARDUS, pag. 254.

EYNWICUS, five AINWICUS Præpositus Canonice S. Floriani in Austria, diocesis Laureacensis ab Anno 1289. ad 1313. & antea Confessionarius *Wilburgis* Virginis. Hujus Anno 1289. defunctæ vitam scripsit, quam cum dissertatione isagogica * & notis vulgavit Bernardus Pez, Augustæ Vindelicorum 1715. in 4to.

EZELO Monachus, infra, GILO.

Acta Eruditorum A. 1716. pag. 437.

LIBER

LIBER VI.

Conradus de FABARIA. Vide supra in CONRADO Tom. I. pag. 1156.

Conradus FABER, hæreticus sub decimi quinti sæculi initia, de quo Joannes Gottlob Hornius in vita Friderici belliosi Electoris Sax.

Felix FABER Tigurinus, Ordin. Prædicat. apud Ulmenſes, una & altera An. 1479. & 1483. Hierosolymam suscepta peregrinatione celebris, scripsit Anno 1489. *Historiæ Suevorum* libros II. vulgatos a Goldasto in rerum Svevicarum scriptoribus Francof. 1605. 4. & Ulmæ 1727. fol. Ejus *Hodæporicon* sive descriptio itineris quod cum Bernardo Breitenbachio* in Palæstinam suscepit, edita non Latine sed Germanice a Jac. Eysengreinio A. 1560. *Peregrinationem* aliam ineditam, ipsius Fabri exaratam manu, fuisse apud Heinzelum, Patricium Augustanum, notat Goldastus. Fortasse hoc est illius *Evagatorium*, lectum Martino Zeilero, de quo Joannes Fridericus Felnerus à *maxæpitrns* in semestribus p. 244. ubi etiam *Chronicon Ulmenſe* a Felici Fabro

* Vide supra, Tom. I. pag. 592. seq.

bro scriptum suspicatur. Idem Goldastus præterea ineditos ejus *de Offenhusano monasterio* commentarios commemorat. Vide Jacobum Qvetif Tom. I. pag. 871.

Joannes FABER, Burdegalensis, Engolismæ five Angolismensis diœcesis, medio sæculo XIV. suppar Bartolo, causas in foro cum egisset, Jus docuit ea laude, ut Doctoris *subtilis*, & *perspicacissimi*, & *fundamentalis* elogia meruerit. Vide Marcum Mantuam pag. 472. & Pancirollum de Legum Interpretibus lib. 2. cap. 61. Ejus Commentarius in *Institutiones* Juris Civilis prodiit Venet. 1488. fol. hoc titulo: * *Opus excellentissimi Juris utriusque Monarchæ Domini Joannis Fabri super Institutionibus, sine quo Legum incunabula incassum juvenculus animus assequi laborat.* Et ad calcem Voluminis: *Famosissimi utriusque Juris Consulti Joannis Runcini, dicti Fabri Gallici super libro Institutionum Commentarii finiunt, a celeberrimo Juris Consulto Petro Albignano Trecio castigati, &c.* Ejusdem laudatur *Breviarium* sive *brevis in Codicem* Commentarius.

Joannes

- * Index librorum Sæc. XV. impressorum, quos possidet V. C. Christianus Gottlieb Schwartzius pag. 78.

Joannes FABER Parisienſis, in Patria Decretorum Doctor, & ex Monacho Ordin. Benedict. Tornuſiano diœceſis Cabilonenſis An. 1379. Abbas S. Vedaſti Atrebatenſis, ac denique *Carnotenſis* Episcopus ab Anno 1379. ad 1390. Pro Clemente VII. adverſus Urbanum VI. ſcripſit *dialogum de planctu bonorum*, MS. in Bibliotheca Colbertina, & oppoſitum Joannis de Lignano libro quem An. 1379. *de fletu Eccleſiæ* a) emiſerat. *Diarium rerum geſtarum ab Anno 1381. ad 1388.* ſcriptum Gallice, ex quo paſſim b) quædam affert Baluzius in notis ad vitas Paparum Avenionenſium. *Expoſitionem rerum in Gallia tum geſtarum*, editam a Bulæo in hiſtoria Academiæ Pariſ. Tomo IV. pag. 523. *Orationem* nomine Caroli V. Francorum Regis habitam Anno 1376. ad Gregorium XI. MS. in Bibliotheca Colbertina. Huic Fabro Ludovicus Jacobus a S. Carolo pag. 362. Biblioth. Pontificiæ, præter tractatus aliquot de ſchiſmate, tribuit librum, quod Petrus Romæ ſit ſub Nerone martyrio affectus.

Joannes

a) Baluz. Pap. Avenionenſ. Tom. 1. pag. 1401. ſq. & 1083.

b) Confer Oudinum Tomo 3. pag. 1197. ſq.

Joannes FABRI, natione Suevus, satus ex urbe Werdea, Artium & utriusque Juris Studii Lipzensis Doctor, Collegiique Ducalis. Disputavit de quolibet, & conscripsit: Carmina de novem Musis. De Philosophia librum I. De Prosodia lib. I. De modo prædicandi lib. I. De conditionibus boni Præceptoris, sive artificis. Item proverbiorum, metricæ librum I. Super regulas Juris lib. I. & quedam alia. Floruit Anno Domini 1500. Hæc de eo auctor Centuriæ Maderianæ num. 50. Ejusdem Fabri libellus, an licitum sit diebus festivis intendere bonarum artium disciplinæ, excusus Lipsiæ in 4. itemque alius de privilegiis pauperum & tractatus de mediis quibus ad beatam vitam pervenitur. Alius Joannes FABER Weertensis Brabantus, quem accuratum & exactæ diligentæ Grammaticum vocant, scripta ejus de recta pronuntiatione & de arte metrica referentes Franciscus Sweertius & Valerius Andreas.

His duos adhuc liceat jungere ex Dominicanorum ordine, unum Joannem FABRUM de Carvinio Artesiæ, circa Annum 1477. cujus Compendiosa ex variis libris exhortatio ad omnes Christi fidelium status prodiit in 4. sine loci nota vel anni, in qua etiam Commentarius in Psalmum LXXVIII. DEUS, venerunt gentes.

gentes. De aliis vide Jacobum Qveti-
 fum Tom. 1. Biblioth. Dominicanorum
 pag. 856. Alterum Joannem FABRUM
 Daventriensem, cujus virtutem & do-
 ctrinam An. 1520. magnis elogiis com-
 mendavit Erasimus. De Codice MS.
 Græco Novi Testamenti qui olim fuit B.
 D. Hinckelmanni, & nunc in Bibl. divi-
 te successoris ejus dignissimi, Rev. Jo.
 Christophori Wolfii, asservatur, in Ca-
 talogo MStorum laudati Hinckelmanni
 num. 168. annotatur: *Fuit hoc exemplar*
Johannis Fabri, Daventriensis, Monachi
Dominicani, quem magnis laudibus ornat
& studiose commendat Erasmus Roteroda-
mus in Epistolis. Contulit is hoc suum ex-
emplar cum alio vetustissimo, quod ipse in
fronte Voluminis prioris, his verbis testatur:
 Quatuor Evangelia non semel colla-
 ta magno labore cum vetustissimo ex-
 emplari membranaceo, quod fuit Ma-
 gistri Wessellii Groningensis, cujus
 jam possessores Fratres Regulares in
 monte Divæ Agnetæ apud Swollam.
 Non facile dixerim, quantum labo-
 rem mihi peperit collatio, non oc-
 currente & ad manus existente, qui
 auscultaret, ut ego recognoscerem.

Hæc ille. Omitto alios Fabros juniores,

•Tom. 2.

D d

quo-

fol. Apud laudatum Longum refertur etiam editio Basil. 1523. fol. & Colon. 1541. fol.

Commentarius in Epistolas Pauli, cum versione earum Latina duplici, Vulgata & Fabri quam vocat *Intelligentiam*. Paris. 1512. 1515. 1531. Basileæ 1527. fol. Colonia 1531. 4. Antwerpæ 1540. 8. Adjuncti libri duo qui feruntur sub S. Lini nomine de passionibus Petri & Pauli: nec non Epistolæ Apocryphæ Pauli ad Senecam & ad Laodicenses.

In Epistolas Joannis, Petri, Jacobi & Jude. Meldis 1525. Antwerp. 1540. 8. Vide Richardum Simonem lib. III. hist. Crit. Novi Test. cap. 34.

Liber exhortationum super Epistolas & Evangelia, pro usu Meldensi. Parisiensis Facultatis decreto condemnatus Anno 1525. Confer ejusdem Simonis Censuram Dupinianæ Bibliothecæ Tomo 1. pag. 576. seq.

Disceptatio de Maria Magdalena, tri-duo Christi resurgentis, & ex tribus una Maria. Paris. 1518. 4.

Disceptatio secunda. ibid. 1519. 4to. Sententia Fabri de Maria Magdalena diversa a Maria Bethanica & a peccatrice poenitente, propugnata etiam a Jodoco Clichtoveo ac deinde a Gvil. Estio, ab Angve-

Angvelino aliisque, oppugnata a Natali Beda & Marco Grandivalle, gravique Censura Sorbonicorum notata est An. 1521. Hæc legitur in Rich. Simonis Bibliotheca Critica Tom. 2. c. 19. p. 286. & in Actis Sanctorum Tom. V. Julii 22. pag. 189. & in vita Francisci Picarti scripta ab Hilarione a Costa, Minimo, & Gallice edita Paris. 1658. 8. pag. 325.

Versio Gallica totius Novi Testamenti, Paris. 1523. 8. duobus voluminibus, & sine nomine auctoris adjuncta versioni Gallicæ Bibliorum. Antwerpiz 1530. & 1534. De hac versione a) videndus Rich. Simon in censura Bibl. Dupinianæ Tom. 1. pag. 570. seq. Biblioth. Critic. Tom. 4. cap. 15. & in novis Observationibus ad histor. Criticam Novi Test. pag. 146.

Latina vetus versio Epistolarum SS. *Ignatii & Polycarpi*, scriptorumque quæ feruntur sub *Dionysii Areopagitæ* nomine. Paris. 1498. fol.

Eadem Epistolæ, quibus argumenta Faber præfixit, recusæ Basileæ 1520. 4. atque alibi, ut dictum in Biblioth. Græca lib. V. cap. 1. Argentor. 1527. 8. Compluti 1541. 8.

D d 3

Versio

a) *La première qui ait été faite en notre langue avec quelque exactitude.* Rich. Simon, pag. 571.

Verſio nova Latina librorum IV. *Joannis Damasceni* de orthodoxa Fide, Paris. 1507. 4. & cum Jodoci Clichtovei commentario 1512. & 1519. fol. atque ſæpius alibi: & in Damasceni editionibus ut dixi lib. V. Bibl. Græcæ cap. 30.

Scholia in *Dionysium* Areopagitam de Cœleſti Hierarchia. Venet. 1556.

Contemplationes IDIOTÆ, editæ Paris.

1519. 4.

Paraphraſis in libros *Logicos* *Aristotelis*. Paris. 1525. fol.

Paraphraſis in *Aristotelis* *Phyſica* cum Scholiis Jod. Clichtovei. Paris. 1525. fol.

Commentarius in *Aristotelem* de Cælo, Salmantica 1535.

Introductio in *Aristotelis* *Ethicam*, *Politicam*, *Hecatonomiam* & *Oeconomicam*, cum ejusdem Clichtovei annotationibus Paris. 1514. 1516. 1527. fol.

Introductorium *Astronomicum*. Parisiis 1515. & cum Clichtovei commentario 1517.

Commentarius in Sphæram *Jodannis de Sacrobſco*. Venet. 1508. addito commentario Licelis Eſculani & Franciſci Capuani de Manfredonia. Et inter plura ſcripta variorum *Astronomica*, Venetiis 1531. fol.

Elementa Muſicalia, ſive *Muſca*, IV. libris demonſtrata. Paris. 1514. 1551. 4.

Rhyth-

Rhythmomachia, seu *Ludus Numerorum*.

Algorithmus seu *praxis numerandi*.

Introductio in arithmetica *Jordani*.

Parisi. 1514.

Adversarios Jacobus Faber habuit præter 1) *Erasmum* in c. 2. ad Hebræos, & singulari apologia, T. 9. Opp. Erasmi p. 18. cum quo tamen mox in gratiam b) iterum rediit. 2) *Petrum Sutorum*, Cartusianum, qui vehementer in eum invenitur capite 21. libri de translatione Bibliæ & novarum reprobatione versionum pag. LXXXII. seqq. sicut in Erasmus capite 20. Parisiis apud Joannem Petitem, sine anni nota in fol. 3) *Natalem Bedam* Doctorem Parisiensem, cujus exstant libri tres, primus in Commentarios Fabri super Epistolas Pauli, Secundus in Commentarios ejusdem super quatuor Evangelia, & tertius in Erasmi Paraphrases super Evangelia & Epistolas omnes Apostolicas. Parisiis 1526. fol. & Colon. 1526. 4. c) & ejusdem

Dd 4

Bedæ

b) Hermannus ab Hardt historia Reformationis pag. 49. seq. D. Val. Ernestus Læscherus in Actis Reformationis plenioribus Tomo I. pag. 564. seq.

c) Rich. Simon III. hist. Crit. N. T. pag. 524. & Epist. select. Tomo IV. Epistol. 15. pag. 104.

Bedæ declaratio sententiæ & ritus Ecclesiæ de unica Magdalena, contra Clichtoveum & Fabrum edita Paris. 1519. 4.

4) *Didacum Lopeſum de Siumica* d) Theologum eruditum Salmanticensem, cujus Annotationes contra Erasmum ex edit. Veneta 1520. fol. Criticis sacris insertæ leguntur: nam idem quoque adversus Fabrum annotationes & antapologiam edidit, excusam Compluti 1519. & Paris. 1522. fol. 5) *Marcum Grandavillem* denique, Canonicum S. Victoris Paris. cujus Apologia pro unica Magdalena, ejusque Apologiæ tutamen & ancora Fabro opposita prodiit Parisiis 1518. in 4to.

Commentarium in *Ecclesiastem* & in *Danielem*, qui Fabro tribuitur apud Gvil. Crowæum, nusquam puto exstare.

De studio Fabri ad scientiæ incrementum exteris lustrandi regiones, duo testimonia, laudato Bernardo Monetz observata in gratiam lectoris adscribere juvat. Unum est Symphoriani Champierii in Epistola ad Fabrum data Lugduni 24 Maj. An. 1507. *Inſtar item Pythagoræ atque Platonis, aliorumque insignium Philo-*

d) Rich. Simon III. 36. Hist. Crit. Nov. Test. pag. 532. seq. & Tom. I. censuræ Biblioth. Dupinianæ p. 589. 605. seq.

lofophorum, exterarum lustraſti regiones, atque diverſos adiſti populos, nec non ipſam per univerſum Orbem ſamatiffimam Itali- am, doctorum ingeniorum altricem laborio- ſiffime peragraſti, tum ut eos quos ex li- bris atque fama noveras, coram quoque videres, tum ut ab eis bonas litteras ad tu- os adveheres. Alter eſt Bartholomæus Chaffanæus in Catalogo Gloriæ Mundi parte X. confideratione IV. p. 204. Qui- bus etiam adjungemus illum virum omnium litteratorum in omni ſcibili perfectiffimum Jacobum Fabrum, Stapulensem, qui cau- ſa diſcendi, totam Europam & Aſiam trans- fretavit, & partem Africæ etiam transcur- rit, ut viros doctos & perfectiffimos litteris Græcis, Latinis, Hebraicis & Chaldeis in- veniret.

FABIANUS, Epifcopus Romanus ab An- no 236. Januar. 16. & Martyr An. 251. Jan. 20. a) Sub ejus nomine tres *Epi- ſtolæ* commentitiæ apud Iſidorum Mer- catorem, 1) *ad Catholicæ Eccleſiæ com- miniſtros*, 2) *ad Orientales Epifcopos cunctosque fideles* & 3) *ad dilectiffi- mum fratrem Hilarium Epifcopum*. Has cum notis, quib' falſitatis convincuntur, exhibet Blondellus in Pſeudo - Iſidoro

Dd 5 pag.

- a) Acta Sanctorum Tomo ſecundo Januarii pag. 252. ſeq.

pag. 286. seq. De decem *Decretis* quæ ad Fabianum referuntur, vide Petrum Coustant in Opere de Epistolis Pontificum pag. 118. seq. ubi etiam de Origenis ad Fabianum *Epistola* & Fabiani ad *Privatum* Episcopum Lambesitanum.

FABIUS *Cerilianus*, supra in CERILIANO Tom. I. pag. 1031.

FABIUS *Claudius Gordianus Fulgentius* & FABIUS *Fulgentius Placiades*, infra, FULGENTIUS.

FABIUS *Marcellinus*, scriptor *Vitæ Alexandri Severi*, Lampridio laudatus in vita ejusdem Alexandri cap. 48. & Vopisco in vita Probi cap. 2. Idem fortasse Fabius Marcellinus in veteri Inscriptione Tarraconensi apud Vossium pag. 703.

Ægidius FABRI, supra, T. I. p. 49.

FABRICIUS Tuscus, scriptor *Vitæ Aldhelmi*, infra, FARICIUS.

FABULARIUS *Conradi a Mure*, de quo supra T. I. pag. 1175.

FACETUS, poema Anonymi leoninum de officiis cujusque erga DEUM, alios homines & seipsum. Incipit:

Cum nihil utilius humane credo salu-
ti

Quam rerum novisse modos, & moribus
uti.

Quod minus exequitur morosi dogma Ca-
tonis,

Sup.

Supplebo pro posse meo, monitu rationis.

Exstat inter Auctores octo morales * qui scholiis illustrati prodierunt Colon. 1520. 4. Allegatur ab Ugutione Pisano, qui scripsit circa A. 1192. vide Cangii præfat ad glossarium Latinum §. 45.

Bartholomæus FACIUS e Spedia (Spezzia) Genuensis ditionis, gravis Laurentii Vallæ adversarius, eodem quo ille Anno 1457. a) Romæ Valla Augusto, Facius Neapoli mense Novembri diem obiit.

Ne vel in Elysiis sine vindice Valla suffurret,

Facius haud multos post obit ipse dies.

Rei-

* Hi sunt Cato, Theodulus, Facetus, Carmen de contentu Mundi, Tobias Matthæi Vindoc. Alani parabolæ, Fabulæ Æsopi, & Floretus, addito Jo. Sulpicii Verulani carmine de moribus puerorum.

a) Diarium eruditorum Italix T. XI. pag. 324. Augustinus Oldoinus in Athenæo Ligustico pag. 91.

b) In eandem sententiam Joannes Matthæus Toscanus in peplo Italix lib. 1. n. 15. in Facium :

*Quin, apud Elysiis extincto (Vallæ) insulset
ut umbras,*

*Haud mora, defunctum subsequitur
moriens.*

quorum aliquot attinguntur a B. Johanne Mollero in Homonymoscopia pag. 669. seq. & longe plurimos adjungere est animus in tertia quartaque Fabriciorum centuria, quibus Fabros, Schmidiosque comites dare juvabit.

Jacobus FABER Stapulensis, tenuibus parentibus natus ante An. 1440. Stapulis maritimo pago in Picardia, eximium in illis locum meretur qui virtute & ingenio præclaram in restituendis litteris etiam sacris operam præstiterunt, defunctus centenario propior Neraci Navarra ditionis civitate A. 1537. De ejus vita, meritis & concertationibus expectamus Commentarium Clarissimi Viri Friderici Jacobi Beyschlagii, cujus scia-graphiam capitumque argumenta dedit in sylloge variorum opusculorum edita Halæ Svevorum 1727. 8. pag. 261. seqq. Epitaphium Fabri in templo Neracensi hoc olim legisse se testatus est Florimundus Remondus in historia hæresium VII. 3.

*Corpus humo, mentemque DEO, bona
cuncta relinquo
Pauperibus. Faber hæc dum moreretur ait.*

De ejus obitu Colomesius in Colomesianis pag. 810. edit. a me curata, & Salomo

lomo Macrinus libro 3. hymnorum pag.
119. ex quo hæc laudata etiam Bernar-
do Monetæ notis ad Menagiana pag.
272.

*Ævi peractō jam prope seculo,
Morbo gravatus quam senio minus,
Efflavit instar dormientis
Sanctam animam tenues in auras.
Senis loquentis CHRISTUS ad ulti-*
mum

*Versatus ore est : unaque vox fuit,
Laus una CHRĪSTUS, cantioque.
Et dubitem hunc adiisse cælum?*

Scripta Fabri Stapulensis sunt:

Psalterium quincuplex, Gallicum, Ro-
manum, Hebraicum, Vetus, Concilia-
tum, cum Fabri ad singulos Psalms
brevibus notis. Paris. 1509. & 1513. fol.
De hoc opere videndus Richard. Simon
Tom. 1. Censuræ Gallice editæ in Bibl.
Ecclesiasticam Dupinianam pag. 562. sq.
& Bibl. selectæ Tom. 1. cap. 5. Editio-
nem Cadomensē A. 1515. præter Du-
pinium memorat etiam Jacobus le Long
pag. 719. Bibliothecæ Biblicæ.

Commentarii initiarii in quatuor Ev-
angelia, Meldis 1522. fol. apud Simonem
Colineum, & Coloniz apud M. Gode-
fridum Hittorpium sine anni nota in 4.
& absque loco 1526. fol. Colon. 1541.

D d 2 fol.

De vite felicitate ac præstantia hominũ seu de summi boni fruitione Dialogus inter Antonium Panormitam, Gvarinum Veronensem & Joannem Lamolam ad Alphonsum Regem. Antwerp. 1556. 8. & cum Felini Sandai de Regibus Siciliae & Apuliae epitome, edente Frehero, Hanoviae 1611. 4.

De rebus Siculis commentarium, & alium *de differentiis verborum Latinorum*, quos in Bibl. Regis Christianissimi exstare testatus est Labbeus pag. 313. & 330. Bibl. MSS. nemo adhuc in lucem protulit: nec librum *de viris sui ævi illustribus*, quem Alphonso Regi dedicasse & tradidisse se testatur Facius Epistola f) ad Æneam Sylvium, qui Facio quod locum sibi in eo dederit, gratias agit Epistola 251. ubi semper *Facius* pro Facio dicitur. Refert etiam Poggius invectiva secunda in Vallam, magnum Volumen contextum a Facio, quo notaverat errores *Vallæ* quos in *historia de gestis Regis Aragonum* visus illi est commisisse: Alii *de immortalitate animæ* librum Facii contra Vallam memorant. *Epistolæ* quædam ejusdem leguntur ut inter Ænez Sylvii ita inter Epistolas Antonii Panormitz, editas Venet. 1553. 4.

Lau.

f). Inter Epistolas Ænez 233.

Laurentii Vallæ invectivæ seu re-
criminationum in Bartholomæum Fa-
cium & Antonium Panormitam libri
quatuor exstant in Vallæ operibus pag.
460.

Commentarius in Persium, quem Ol-
doinus nostro pag. 92. Athenæi Ligusti-
ci, & ex eo Lexicon eruditorum, tertium
jam Lipsiæ editum tribuit, non Bartho-
lomæi Facii est, sed *Bartholomæi FON-*
TII, de quo infra. Puto etiam com-
mentum esse quod *elenchus scriptorum*
omnium Facio apud Oldoinum adscribi-
tur, qui in Lexico illo recte est omis-
sus.

FACIUS, sive **BONIFACIUS**, vel etiam
FATIUS *de Ubertis*, Florentinus, scri-
psit tempore Caroli IV. Imp. post Anno
1355. sed non Latine ut persuasum Vos-
sio, qui Latinis eum Historicis p. 528. ac-
cenſet & refert ad tempora Æneæ Syl-
vii, sed Italicis versibus opus Geogra-
phicum cui titulus *Dittamondo*. Venet.
1501. 4. Vide Diarium eruditorum Ita-
liæ Tom. IX. pag. 155. seq. & Julii Ni-
gri historiam scriptorum Florentinor.
pag. 161.

FACUNDUS, Hermianensis in Africa Epi-
scopus, cum Vigilio Papa contra Men-
nam Patriarcham Constantinopol. *irria*
Ca-

Capitula a) damnantem, illa probavit, & *pro eorum defensione* CPoli An. 547. ad Justinianum Imp. scripsit insignes illos libros XII. moderatius ut ait ipse & ordinatius digestos, quam fuerat *prior responsio* jam pridem deperdita, quam jussu Magistri officiorum scripsisse se intra septem dierum spatium, & tria millia versuum excessisse testatur. Libri illi duodecim, ex Codice quo usus fuerat Baronius, prodierunt Parisiis 1629. 8vo. cum Sirmondi notis, addito ejusdem Facundi jam exulis libro *contra Mucianum* sive Mucianum Scholasticum, in quo nec Vigilio parcat, (qui retractata sententia & recepto in communionem Menna Constitutum sive Judicatum b) contra tria capitula An. 553. promulgaverat) Mucianum vero acriter reprehendit

a) Decantatissima in rebus illorum temporum tria *Capitula* sunt: 1) Epistola Iba Edeffeni ad Marim Persam. 2) *Theodorus Mopsuestenus* ejusque doctrina. 3) *Theodoret* libri contra Cyrillum Alex. Inprimis pro Theodoro Mopsuesteno acriter decernat Facundus, cujus Facundi opus *grande* & *eximium eleganti stylo scriptum* & *magnis veterum auctoritatibus instructum* vocat Trithemius cap. 208.

b) Exstat apud Baronium ad Annum 553. num. 50.

dit, qui Africanis vertit vitio quod se a Vigilio ob illud Judicatum segregassent. Recuso Sirmondi Facundo, curante Philippo Priorio cum libris Optati contra Donatistas, Parisiis 1675. fol. & in Tomo secundo Sirmondi Operum junctim vulgatorum Parisiis 1696. & Venetiis 1721. fol. pag. 843. subjicitur etiam *Epistola fidei Catholicae* in defensione trium capitulorum damnatorum ab Acephalis, quam ediderat Dacherius * Tomo III. spicilegii pag. 106. (editionis novæ Tomo 3. pag. 307.) Hæc Epistola omissa in Tomo decimo Bibliothecæ Patrum Lugdunensis A. 1677. in quo Facundus cum Sirmondi notis legitur. Intercederunt autem *duo libelli de duabus Naturis JESU CHRISTI* ad Justinianum, in quibus *caute nimis luculenterque* argumentum illud tractasse Facundum, *venerabilem Episcopum, hæreticorum penetrabili subtilitate destructorem*, judicat Cassiodorus in Psalm. 138. pag. 473. Nam significasse eum tantum primora libri primi duo capita, eorum quos Facundi habemus, ægre accedam Oudino T. I. p. 1428. Facilius venio in eam sententiam, Volumen in Bibliotheca Dominicanorum Bononiensi, in quo Ambrosius Camaldulensis

* Vide B. Ittigium de Bibliothecis Patrum pag. 174.
Tom. 2. E e

lenſis geſta Conciliorum Veterum pulcherrime deſcripta reperit, & inprimis Chalcedonenſis Synodi per actiones diſtincta, pulcherrimis & antiquiſſimis literis; & libros Facundi *de ipſius Concilii Chalcedonenſis geſtis, contra detrabentes*, nihil aliud quam libros XII. Facundi editos, quos Honorius III. 13. *de profeſſione Catholicæ Eccleſiæ* appellat, continuiſſe. Hunc Codicem invenire ſe potuiſſe negat Clariffimus Mabillonius pag. 202. Itineris Italici. Harduini parum credibilem ſententiam, qui Facundum & qui ejus cum honore meminerunt Caſſiodorum, Victorem Tonnonenſem ſcriptorem Chronici, atque Iſidorum Hiſpalenſem de ſcriptoribus Eccleſiaſticis; præterea Liberatum quoque & Marium Mercatorem a neſcio quo ſcriptore Gallo multa poſt ſæcula confictos ac ſuppoſitos fuiſſe exiſtimavit, confutat Ludovicus Ellies du Pin præfatione ad Bibliothecam Eccleſiaſticam ſexti a nato Chriſto ſæculi. Plurima docere Facundum quæ uſui Theologiſ futura ſunt, recte judicat Sirmondus Tomo quarto Operum pag. 657.

Hugo FALCANDUS Siculus circa Annum 1190. tradidit *hiſtoriam de rebus geſtis in Siciliæ regno* præcipue ab Anno Chriſti 1154. ad 1169. & de calamitatibus ſub
Wil-

Wilhelmo I. & II. Regibus, ad Petrum, Panormitanæ Ecclesiæ Thesaurarium. Prodiit vulgata primum a Gervasio Tornaczo, sive Tornacensi, Canonico Svesfionensi, ex Bibliotheca Matthæi Langogæzi, Svesfionensis Episcopi, Paris. 1550. in 4to. Deinde emendatior Francofurti apud Wechelos inter rerum Sicularum scriptores 1579. fol. pag. 247. tum in Tomo primo Bibliothecæ historicæ regni Siciliæ, quæ curante Johanne Baptista Carusio prodiit Panormi 1720. fol. nec non in Clarissimi Muratorii scriptoribus rerum Italiæ, Tomo septimo, Mediolani 1725. fol. pag. 247. ac denique in thesauro antiquitatum Siciliæ Burmanniano, parte quinta. Auctorem hujus historiæ GVISCARDAM vocat Thomas Fazellus, qui veteri Codice usum se testatur in extremo capite quarto libri septimi decadis posterioris pag. 463. additque sub nomine Hugonis Falcandii (non Johannis, ut apud Vossium p. 781. excusum est) dum pararet ipse libros suos de rebus Siculis edere, Lutetiæ impressum. Prima Fazelli editio lucem vidit Panormi An. 1558. fol. Antonium vero Mongitorem miror, scriptorem diligentissimum, quem & de Gviscarda & de Falcando incassum consului.

Nicolaus Langmann de FALCKENSTEIN, five *Valckenstein*, Cæsareus Capellanus & Legatus, scriptor *historie desponsationis & Coronationis Imperatoris Friderici tertii & ejus Augustæ Domine Leonoræ, filie Eduardi Portugallie Regis*, MS. Latine in Bibliotheca Cæsarea, teste Lambecio Tomo 2. pag. 971. seq. Hunc libellum Germanice editum Augustæ A. 1503. profitetur se habuisse Freherus, ex quo Latinam versionem sive concinnavit ipse sive publicavit Tomo 2. scriptorum rerum Germanicarum pag. 55-80. auctoremque scripti vocat Nicolaum, Episcopum Ypponensem, cum tamen Nicolaus Ypponenfis se testetur diversum a Nicolao Falckensteinio, cujus scriptum Germanice edidit & Maximiliano I. Imperatori, Friderici III. & Eleonoræ filio, dedicavit, ut Clarissimo Struvio jam observatum.

FALCO *Beneventanus*, Scriba S. Palatii Innocentii II. Papæ, & Judex Beneventanus, *de rebus ætate sua gestis* ab Anno Christi 1102. ad 1140. existat in Antonii Caraccioli quatuor antiquis Chronologis, qui sunt Herempertus, Lupus Protospatharius, Anonymus & Falco, Neapoli 1626. 4. nec non Camilli Peregrini in historia Principum Longobardorum recensita & carptim illustrata, ibid. 1643.

4to, in Joannis Baptistæ Carusii Bibliotheca historica Siciliæ Tom. I. Panormi 1720. fol. in laudatissimi Muratorii Tomo secundo & quinto Corporis Mediolanensis scriptorum de rebus Italiæ pag. 82. cum appendicibus historicis, & in thesauro antiquitatum Italiæ Burmanniano Tomo IX. Novam quoque editionem promittit Antonius de Amico, Messanenensis, in rerum Sicularum scriptoribus, ex Codice MS. D. Annibalis Mascambruni, Beneventani, postea Episcopi Stabienfis. Vide Pagium ad Annum Christi 1113. num. 1. seq. & 1140. num. 13. & Mirzum in auctario de S. E. p. 56. qui Falconem res Beneventanas præsertim ita accurate ait descripsisse, *ut qui eas legit, non legere, sed præsens interesse videatur.*

Omitto *Benedictum de FALCO*, qui Civis Neapolitanus, *Antiquitates Neapolis atque amantissimi ejus agri* non Latine scripsit, sed Italice, sæpius recusas post primam editionem Neapolitanam 1539. 8. 1568. 1580. 1589. 8. donec denique vertit Latine V. C. Sigebertus Havercamp, ex Italica editione emendatiore sexta Neapolitana 1679. 4. exhibuitque in limine Tomi noni Thesauri Antiquitatum Italiæ Burmanniani.

FALCO *Monachus*, auctor *Chronici Trenorchienfis*, quod Petrus Franciscus Chiffletius vulgavit in historia Monasterii Tornutienfis, five Trenorchienfis, Divione 1664. 4.

FALCONIA *Proba* Centonem *de fabrica Mundi & Evangelis*, Virgilianis cooptatum versiculis composuit. Hanc *Centonum Virgilianorum* Poëtriam, Gentilium carmina ad obsequium Fidei retorquentem, *Falconiam Probam*, civem Hortanam, non **FALTONIAM** appellandam esse, & nec cum *Anicia* **FALTONIA** *Proba*, trium Consulum matre, [de qua Baltellus a) in dissertatione de sarcophago marmoreo Probi Anicii & Probæ Faltoniæ in templo Vaticano, Romæ 1705. 8.] nec cum *Valeria* **PROBA**, uxore Adelfii ProCof. b) quicquam habere

- a) *Memoires de Trevoux* A. 1708. pag. 876. De Anicio Probo præfecto Prætorio sub Valentino, Probaque uxore Jacobus Gronovius Tomo tertio thesauri Antiquitatum Græcarum ~~rrrr~~ Probæ Probique tumulus in Ferreti Musis lapidariis III. 45. pag. 215. & in Pauli Aringhi *Roma subterranea* II. 10. pag. 181.

- b) Confer *Ephemerides Eruditorum* Paris. A. 1694. pag. 249. seq. & *Pagium* ac *Samuelem* *Bathnium* ad Annum Christi 395. *Notas* ad *Augustinum* Tomo 2. editionis Amstelod. pag. 289. *Pagium* etiam ad Annum 438. num. 7.

bere commune docet Vir eruditissimus Justus Fontanini libro 2. de Antiquitatibus Hörtæ Coloniz, cap. 1. seq. c) Romæ 1708. 4. & Tomo VIII. thesauri scriptorum Italiz parte 3. oppugnans virum itidem præstantissimum *Thomam de Symeonibus*, qui in dissertatione de duabus Probis, d) in cujus calce cento ipse exhibetur, Bononiz 1692. 4. Valeriam Faltoniam Probam Adelfii e) uxorem cen-

- c) Acta Eruditorum An. 1709. pag. 6. Memoires de Trevoux A. 1708. pag. 1904. Giornale de' letterati d'Italia Tom. XXIV. pag. 140. seq.
- d) Giornale de' letterati di Modena An. 1692. pag. 247.
- e) Ita certe Isidorus Hispalensis de scriptoribus Ecclesiasticis cap. 5. *Proba uxor Adelfii ProCos. famina, inter viros Ecclesiasticos idcirco posita sola, pro eo quod in laude Christi versuta est, componens centonem de Christo, Virgilianis coaptatum versculis. Cujus quidem non miramur studium, sed laudamus ingenium. Quod nomen opusculum legitur inter Apocryphas scripturas insertum. Gelas. dist. 15. cap. 3. Centimetrum de Christo Virgilianis compaginatum versibus, Apocryphum. His adde quod ad calcem Codicis MSti Centonum, sæculo X. exarati, qui exstat in Bibliotheca Monasterii S. Benedicti Padolironensis non procul a Mutina, hæc leguntur teste Bernhardo de Montfaucon Diarii Italici pag. 36. Proba uxor Adelphi, mater Olibrii & Aliepii (Alypii) cum Constantii (Constantini) bellum adversus Magnentium*

centones illos composuisse contendit. Scripti sunt post Annum Christi 393. ad Honorium cum jam Augustus atque Imperator esset:

*Hæc relegat servesque diu, tradasque
minori*

*Arcadio; hæc legat ille tuo generi, hæc
tua semper*

*Accipiat, doceatque suos Augusta pro-
pago.*

Post Venetam editionem f) 1472. fol. & Romanam A. 1481. 4. in Bibliotheca Barberina obviam, *Johannis Philippi de Lignamine*, Equitis Siculi, quam pro prima habet V. C. Justus Fontaninus: prodire Antwerpia, sive in opido Mercuria-

conscriptisset, conscripsit & hunc librum. Uxorem Adelfii vocat etiam Isidorus Hisp. libro 1. Originum cap. 28. & ex eo Vincentius Bellocensis libro 3. speculi doctrinalis cap. CXI. qui Virgiliocentonum etiam meminit lib. 1. cap. 32. ex Hieronymo ad Paulinum. Viribus quoque eam celebrat Johannes Boetius libro de claris mulieribus.

- f) Illius primæ editionis titulus ita refertur a C. V. Michaële Maittaire in Annalibus Typograph. pag. 98. *Ausonii Peonii Poëta disertissimi Epigrammaton libri: Probræ Centonæ clarissimæ fœminæ excerptum e Maronis Carminibus ad testimonium Veteris Novique Testamenti: Ovidii Consolatio ad Liviā: Calphurnii Bucolicum carmen: Publ. Greg. Tiferii hymni & alia Poëmata*, Venetiis 1472. fol.

curiali Antwerpiensi per Gerhardum Leonis 1489. quam editionem evoluit Henricus Stephanus : & Brixiae 1496. 8vo. Deinde ab Aldo una cum Sulpicio Severo, Homerocentonibus, quos Proba imitatione deinde composuit Eudocia Augusta, Juvenco, &c. Venetiis 1501. 4. a qua *ἐκδόσις* plurimum differt altera itidem in quarto circa idem ut videtur tempus sine loci & anni notatione vulgata. Præterea prodierunt Daventriae 1505. 4. Parisiis 1509. 4. apud Johannem Petitem, & Lugduni 1516. 8. cum Mantuano & aliis, per Stephanum de Bassignana Gorgonum, Carmelitam Doctorem Theologum, *Probae Centonae vatis clarissimae a Divo Hieronymo comprobatae de Fidei nostrae mysteriis e Maronis Carminibus excerptum opusculum*. Et Oppenheimii Anno 1517. Francofurti 1541. 8. curante Petro Brubachio, una cum Homerocentonibus & Nonno. Tum Parisiis apud Franciscum Stephanum An. 1543. 8. & apud Henricum Stephanum 9) 1578.

- 9) Caspar Barthius ad Claudianum pag. 47. ubi de Proba Falconia : *Teritur manibus editio Henrici Stephani, qui non aequè bene ac de aliis de hoc libello meritis est: illud vero facinus commisit illaudabile, quod notas librorum Virgilianorum marginibus depulit, unde sedes argute*

1578. 12. cum Homero centonibus e) Eudociæ & Nonni paraphrasi Evangelii Johannis. Præterea curante *Julio Roscio* Romæ 1588. 12. qui ex Codicibus Vaticanis & Hortano castigavit, præfationemque Probæ restituit, quam Sedulio alii perperam tribuere: commentarios etiam pollicitus, sed qui lucem nunquam viderunt. Exstat & cum Capiluporum & *Henrici Meibomii* aliorumque Virgiliocentonibus, curante eodem Meibomio, Helmstadii 1597. 4. Omitto editiones alias. ut Coloniensem 1601. 8vo, & quæ in Bibliothecis Patrum occurrunt. Sed præ cæteris laudandum studium *Joannis Henrici Kromayeri*, qui centones hos notis & indice ornatos vulgavit Halæ 1719. 8. signatis accurate ad singulos versus versibus Virgilii, quibus centones illi constant. Novam editionem expectare nuper a se jussit in Ephemeridibus litterariis Germanice editis Lipsiæ An. 1710. pag. 1010. atque iterato in novis litterariis A. 1719. p. 33. præclarus Vir *Johannes Gottlieb Krause*.

In

traductorum in Centones versuum & hemistichiorum, memoria eximuntur. Adde ejus Adversaria XV. 15.

- b) De Homero centonibus Patricii, Eudociæ, Pelagii dixi libro 2. Bibliothecæ Græcæ cap. 7. §. 4.

In *Laurentii Legati*, Cremonensis, primitiis musei poetriarum, editis Bononiz 1668. 4. de Ælia Eudoxia Augusta, de Proba Valeria Falconia, & de Sulpicia, earundemque vita, carminibus & opusculis differitur, consultis etiam Inscriptionibus antiquis. MStos quosdam Codices Oxoniæ, Lugduni Batavorum & Londini obvios notat Oudinus Tomo 1. pag. 900. seq. Jampridem Probx centones una cum Tancredo Philippi Beroaldi, Gallice convertit Richardus le Blanc Parisiis 1553. apud Robertum Messalinum, teste Crucimano pag. 440. Bibliothecæ Gallicæ.

FALCUINUS scriptor * vitæ *S. Pharonis*, five *Faronis*, Episcopi Meldensis post sæculi septimi medium, † ex qua fragmenta in Andreæ du Chesne Tomo 1. scriptorum de rebus Francorum pag. 567-571. Vide & Surium ad 28. Octobris.

FARFENSIS Cœnobii, in Ducatu Spoletano *Chronicon* auctore GREGORIO Monacho & Chartophylace, ab Anno Christi 681. ad 1104. exstat in thesauro Italiæ

• Sammarthani Tom. 3. Galliz Christianæ pag. 695.

† Vossius pag. 703. ex Hieronymi Rubci hist. Rævennat. lib. 2.

liæ laudatissimi Muratorii Tomo 2. parte 2. pag. 287. Excerpta Chronici Monasterii ACUTIANI, five Farfensis, apud Andream du Chesne Tomo 3. pag. 650 - 671.

FARICIUS Monachus Abindonenfis Ordinis S. Benedicti, quem Baleus XIII. 18. ait ex Tuscia, five Hetruria in Angliam venisse & præter *Epistolas* circa Annum 1110. scripsisse *vitam Aldhelmi* Episcopi. Possevino hic vitiose, ut opinor, **FABRICIUS** Tuscus appellatur. Aldhelmus iste Abbas fuit & Episcopus, de quo An. 709. defuncto supra Tomo 1. pag. 142. seq.

Hugo Abbas, dictus FARSITUS scripsit miracula multa B. Virginis, quæ faciebat in Ecclesia ejusdem gloriose Virginis Svesionensis. Hæc de eo Henricus Gandavensis cap. 36. Videtur ille esse Hugo Abbas Cluniacensis, cujus obitum Sigebertus Gemblacensis in Chronico refert ad A. C. 1109.

FASCICULUS *temporum*, omnia antiquorum Chronica succincte complecti se professus ab Orbe condito usque ad Annum Christi 1474. prodiit Spiræ 1477. Argent. 1488. fol. Paris. cum additt. apud Johannem Petitem 1512. 4. & cum *Job.*
LINTURII appendice ab A. 1475. ad 1514.

1514. in Pistorii scriptoribus rerum Germanicarum Tomo secundo. Etiam Germanice versum exstare testatur Arnoldus Bostius de viris illustribus Carthus. Ordinis cap. ult. Auctor fasciculi hujus WERNERUS * *Roelevinck* Carthusiensis, domus S. Barbaræ Coloniensis, de quo infra suo loco.

FASTI Consulares Cuspiniani, sive *ignoti auctoris opusculum, ubi nomina Consulum traduntur*, ad quod passim provocat *Johannes Cuspinianus* in Commentario ad fastos Consulares Cassiodori, edito Basileæ 1553. fol. Illud integrum videre desiderabat Ægidius Bucherius ad Victorii Canonem Paschalem pag. 46. Vulgavit illud tandem, Codicis MSti Bibliothecæ Cæsareæ apographum a Magliabechio nactus, *Henricus Norisius* Florentiæ 1690. 4. recensum cum libro de anno & epocha Syromacedonum Lipsiæ 1696. 4. & Tomo secundo Operum laudatissimi Norisii, Veronæ 1729. fol. Recudi etiam curavit Grævius Tom. XI. thesauri antiquitatum Romanarum pag. 232. Desinunt hi fasti in Anno Christi 354. Apud *Bucherium* pag. 247. exstant fasti similes ab Anno 205. ad 353. quos itidem exhibet Grævius pag. 384. una cum

* non *Walterus*, ut apud Possevinum legitur.

cum *Idatiani* pag. 247. desinentibus in An. CHristi 468. De his infra in IDATIO.

FASTIDIOSI Ariani Episcopi *sermo* contra Homousianos & Donatistas, qui incipit: *Dicimus, prudentissimi Fratres*, subjicitur Epistolæ nonæ Fulgentii Ruspensis, cujus temporibus vixit sub sæculi sexi initia. Vide Fulgentii Opera edita Parisiis 1684. 4. pag. 210. & pag. 340. ubi FULGENTII liber contra sermonem Fastidiosi Ariani scriptus ad Victorem.

FASTIDIUS apud Gennadium cap. 56. in MSto Corbejensi, tantum simpliciter *Britto* a) appellatur, in aliis autem & apud Honorium II. 55. Trithemium cap. 129. ac Lelandum cap. 21. & in Veronensi Codice, quem emendatiorem Corbejensi laudat Norisius Tomo IV. Operum pag. 884. *Brittannorum Episcopus*. Archiepiscopum tamen Londinensem, quod vult pag. 86. Pitseus ad Annum CHristi 420. neutiquam fuisse, probat Usserius Antiquitatum Britannicarum pag. 171. seq. Eodem Gennadio teste Fastidius scripsit ad Fatalem, *de vita Christiana* librum unum, & alium *de virtute*

a) *Fastidius Priscus* Baleo fortasse Centur. I. c. 41. atque inde Pitseo, pro Fastidio Brittone.

duitate servanda, ex quibus librum priorem *de vita Christiana* superesse credunt viri docti, eundemque qui sine nomine auctoris sæpius editus est inter S. Augustini Opera b) scriptus ad Viduam quam *dilectissimam sororem* auctor appellat, & cuius nomen itidem nullum additur. Incipit: *Ut ego peccator*. Huic libro, Fastidii nomen inscriptum reperit Lucas Holstenius in veteri Codice Cassinensi, itaque auctori suo restitutum edidit Romæ 1663. 8. Quoniam vero Pelagianismi c) in eo vestigia insignita exstant, ideo Pagius ad Annum 420. num. 29. negat hunc esse librum, de quo Gennadius, *sanam & DEO dignam doctrinam* in eo celebrans. Ac verba ipsa huius scripti ex libro PELAGII ad viduam refert Augustinus libro de gestis Pelagii cap. 6. Ex uno Fastidii libro duos fecisse Gennadium, non crediderim: quamquam in extremo libri de vita Christiana paucis etiam, qualis vidua debeat esse, perstringitur. Illud longe magis credibile,

b) Tomo sexto editionis novæ Benedictinorum, Amstelodami recusæ pag. 663 - 672.

c) Vide Norisium hist. Pelag. lib. I. cap. 19. Benedictinorum admonitionem libello illi præmissam, & Tillemontium Tomo XV. Memoriarum pag. 17. Oudinum Tomo I. pag. 1001.

dibile, quod Baleus & Pitseus ex Gen-
nadii verbis quatuor nobis Fastidii libros
procuderunt: 1. *de fide & vita Christiana*. 2. *de doctrina Spiritus*, sive, ut Pit-
seus: *de doctrina DEO digna & spirituali*. 3. *de viduitate servanda sana*. & 4.
librum admonitionum piarum. Neque
quisquam oculis usurpavit *Chronicon*
Scotorum, quod compositum a Fastidio
ait Thomas Dempsterus historiæ Scoti-
cæ lib. VI. num. 536. cui in rebus gen-
tis suæ multa comminiscenti condonan-
dum hoc esse monet præstantissimus Ca-
veus.

FASTREDUS Abbas Clarævallenfis, cu-
jus *Epistola* ad Omnibonum, Veronen-
sem Episcopum, de Concilio Tolosa-
no Anni 1162. in quo Alexander III. re-
jecto Victore, Pontifex agnoscitur: &
de Synodo Papiensi pro Victore III. An-
tipapa: exstat in Tomis Conciliorum,
ut Harduinianæ editionis Tomo VI. par-
te 2. pag. 1585. & in Tomo tertio Bi-
bliothecæ Patrum Cisterciensium Ber-
trandi Tiffierii. Vide Pagium ad An-
num 1159. num. 10. A. 1160. num. 1. &
A. 1161. num. 9. seq.

FATIUS *de Ubertis*, supra, **FACIUS**.

Remus .

Remus FAVINUS in Codice Abbatiae Morbacensis * atque in editionibus quibusdam, ut Lipsiensi Æolici A. 1494. † auctor perhibetur Carminis sapissime editi de ponderibus & mensuris, quod alii Codices ad PRISCIANUM, alii ad Q. RHEMNIUM FANNIUM PALÆMONEM, Plinio Majori ac Svetonio laudatum Grammaticum referunt, de quibus dixi in Bibliotheca Latina. Incipit : *Pondera Paeoniis veterum memorata libellis.*

FAUSTINUS, Presbyter Luciferianus, teste Gennadio cap. XVI. scripsit *ad Flaccillam*, a) primam Theodosii Magni conjugem, quæ An. 385. obiit, libros septem *adversum Arianos*, & *Macedonianos*, sive librum in septem capita divisum, qui in Codicibus quibusdam exstat

* Voyage littéraire de deux Religieux Benedictins Tom. I. partie 2. pag. 139.

† Polycarpus Leyserus pag. 1057. hist. poetarum medii ævi.

a) Ita recte Gennadius, ut ostendit Paschasius Quesnellus dissertatione XIV. ad Leonem M. etsi in editionibus Faustini & Codicibus quibusdam pro Flacilla, *Galla Placidia* nomen legitur, quo appellatam esse constat uxorem Theodosii Magni secundam. In rumis prior conjux vocatur *Elia Flacilla*. Vide Mediobarbum pag. 519. editionis novæ.

exstat b) & plus simplici vice prodit in Bibliothecis Patrum Tomo VIII. Paris. 1575. & Tomo IV. An. 1589. sub titulo GREGORII Bæfici Hispaniensis, Episcopi Eliberitani, cum Epistola ad Flaccillam, priore parte manca, qualis etiam exstat in editione operum Faustini Oxoniensi 1678. 8. pag. 65. Sed Epistola integra præfigitur eidem libro sub *Faustini* vulgato nomine in Orthodoxographis utrisque Basil. 1555. & 1569. fol. & in Bibliothecis Patrum Paris. 1575. Tomo V. & An. 1589. 1624. 1644. Tomo IV. & Colon. 1618. Tomo IV. & Lugd. Tomo V. pag. 637. Scripsit etiam eodem Gennadio teste Faustinus *libellum precum* ad Imperatores Valentinum, Theodosium & Arcadium circa Annum Christi 384. pro defensione suorum (Luciferianorum) quem cum MARCELLINO quodam *Presbytero* eis obtulit.

- b) Vide Montfauconi *Diarium Italicum* pag. 85. Sed Faustino rectius vindicatur hoc scriptum: nam GREGORII Bæfici liber *de Fide* memoratus Hieronymo cap. 105. de S. E. est potius alter, qui inter S. Ambrosii scripta legitur *de Fide Orthodoxa contra Arianos*, etiam Tomo I. Operum Gregorii Naz. pag. 727. Vide Bibliothecam Græcam Tomo 7. pag. 521. seq. Tillemontium Tomo VII. Memoriarum pag. 767. Tomo IX. pag. 727. & Tomo XVI. pag. 801.

tulit. Hunc libellum, multa quæ alibi incassum quæras, nos docentem primus edidit Jacobus Sirmondus Parisiis 1650. 8. recusum in ejus Operibus Tomo 2. pag. 229. & cum libro adversus Arianos in Bibliotheca Patrum Lugdunenſi An. 1677. Tomo V. pag. 652. & cum notis partem ex Paschasii Qvesnelli dissertatione XIV. ad Leonem Magnum depromtis, Oxoniæ e Theatro Sheldon. 1678. 8. sub titulo: *Fauſtini Presbyteri, Scriptoris seculi quarti, & fidei Orthodoxæ adversus Arianos vindicis acerrimi opera.* In Codice Canonum & Constitutorum Ecclesiæ Romanæ, quem laudatus Qvesnellus Tomo secundo Operum Leonis Magni edidit, capite XXXVII. exstat *expositio Fidei Catholicæ* (MARCELLINI fortasse) *contra hæresin Arianam:* & capite XXXVIII. *Fauſtini Presbyteri Fides missa Theodosio Imperatori:* de quibus duobus scriptis idem Qvesnellus dissertatione XIV. pag. 378. Libello precum Sirmondus præmisit *præfationem* de schismate Urſini & qui illud extinxit Damasi, Episcopi Romani: sed Tillemontius notat illam nihil cum libello precum habere commune. Vide T. VII. memoriarum pag. 766. seq. *Rescriptum* autem *Theodosii Magni ad Cynegium,* quod libello precum subjectum legitur,

omnino Faustini & Marcellini petitioni concedit locum, quos *plenissimos fidei Sacerdotes* Imperator appellat, qui *communicantes Gregorio Hispaniensi & Heraclide Orientali, sanctis sane & laudabilibus Episcopis, optant in Fide Catholica sine oppugnatione alicujus ac molestia vivere.* Alius Faustinus, de quo Symmachus lib. I. Epist. 118. Et de aliis tribus Jacobus Gothofredus in prosopographia Codicis Theodosiani. De Faustino Presbytero & Martyre Brixienſi, Acta Sanctorum 15. Februarii Tomo I. pag. 805. seq.

FAUSTINI Episcopi *Sermonem* contra superstitiones quosdam ritus *Calendis Januariis* c) frequentatos, ex MS. Accincti Monasterii eruit Petrus Franciscus Chifletius, ediditque Bollandus in limine Actorum Sanctorum Januarii. Fragmentum sermonis de *arca diluvii* edidit Dacherius Tomo 7. spicilegii pag.

- e) In easdem superstitiones indignas Christianis invehuntur Augustinus sermone septimo inter editos a Sirmondo & undeseagesimo de diversis. (editionis novæ 198. & 196. Tomo V.) Petrus Chrysologus sermone 155. Maximus Taurinensis sermone decimo: atque e Græcis Asterius homilia quarta, & Chrysostomus sermone, qui incipit: *κατάναεε χοεός* Tom. I. editionis Montfauconianæ p. 697.

pag. 118. (editionis novæ Tomo 1. pag. 215.) Ex S. Faustini Episcopi in *Domenica ante Quādragesimam* fragmentum apud Æneam Parisiensem libro contra Græcos cap. 176. id. pag. 140. seq. *Hymnia de passione Domini*, quæ incipiunt *Beneficia DEI nostri*, apud Edmundum Martene Tomo V. Anecdotorum pag. 37 -- 40.

FAUSTINUS Episcopus Lugdunensis inter eos, qui ad Cornelium Episcopum Romanum miserunt Epistolam Cypria LVII. in edit. Oxon. (Pamel. & Balu LIV. Erasmi lib. 1. Epist. 2.)

FAUSTINI Buturini *Carmen de genere et stirpimentorum* MS. in Bibliotheca Carmelitætarum excalceatorum Claromontensi in Aruernia, memorat Labbeus in Bibliotheca nova MSS. pag. 207.

FAUSTUS S. Benedicti in monasterio Cassinensi a septimo ætatis anno discipulus, deinde S. Maurum secutus in Galliam; in Abbatia ad Ligerim Glanfafontensi cum illo annis amplius quadraginta exactis, post eundem An. 584. extinctum rediit Cassinum ibique diem obijt circa Annum 620. Vide Leonem Offensem Chronic. Cassinens. lib. 1. cap. Petrum Diaconum de illustribus Cassinensibus cap. 2. notasque Johannis E

ptistæ Mari, & Acta Sanctorum 15. Februarii Tomo 1. pag. 839. seq. Scripsit rogatu fratrum Cassinensium & præcipue Abbatis Theodori, *Vitam S. Mauri*, quam ipse testatur se ostendisse Papæ Bonifacio III. (A.C. 607.) Exstat apud Surium XV. Januarii, & in Actis Sanctorum Tom. 1. Januar. pag. 1039. subjuncta pag. 1051. historiâ translationis S. Mauri, scriptore Odone Abbate Cœnobii S. Mauri, ad Adelmodum Archidiaconum. Exhibet etiam Mabillonius Tomo 1. Actorum SS. Benedictin. pag. 274. Quæ contra fidem hujus Vitæ disputata sunt a Bailletto in novis vitis Sanctorum, Gallice editis, & a Jacobo Basnagio lib. XXI. Historiæ Ecclesiasticæ cap. 4. Tom. 4. pag. 1261. seq. discutere instituit Theodoricus Ruinartus in libro edito Paris. 1702. 8vo. * *Apologie de la Mission de S. Maur, Apôtre des Benedictins en France, avec une addition touchant S. Placide, premier Martyr de l'Ordre de S. Benedict.*

FAUSTUS Presbyter, discipulus S. Severini, Abbatis Agaunensis, defuncti An. 506. a superiore Fausto utique distinguendus, scripsit *Vitam* jam dicti Severini, quam in compendium redactam Surius

* Nouvelles de la Republique des lettres A. 1702. Novembre pag. 595.

Surius XI. Februarii: interpolatam ab Anonymo veteri sæculi IX. exhibent Acta Sanctorum Tomo 2. Februarii pag. 547. & Mabillonius Tomo 1. Actorum Sanctorum Benedictin. p. 568.

FAUSTUS e Britannis Gallis a) supra Ligerim Monachus, & post Maximum Abbas Lerinensis & ab Anno 472. Episcopus itidem post Maximum Rejenſis, ſive Regenſis in Gallia (*Riez*) quem ultra Annum 493. vitam produxiſſe diſputat Tillemontius Tomo XVI. memoriarum pag. 433. qui diligentiffime de hoc ſcriptore commentatur. Semipelagianorum principibus adſcribere non dubitant Voſſius lib. 1. cap. 8. & Noriſius hiftoriæ Pelagianæ lib. 2. cap. XI. & in diſſertatione de quinta Synodo pag. 114. ſeq. aliis Fauſtum defendentibus, ut faciunt Sirmondus hiftoriæ Prædeſtinationis c. 8. Tom. 4. Operum pag. 420. ſeq. & Ruardus Tapperus apud Bælium: b) vel certe reſipuiſſe ſtatuentibus, vide Sammarthani Galliam Chriſtianam Tomo tertio pag. 936. Etiam pro Sancto habentibus nonnullis, de quibus laudatus Tillemontius pag. 434. ſeq. Scripta Fauſti

F f 4

a

a) Sirmondus ad Facundum Tomo 2. Operum pag. 826.

b) Bælii Dictionaire in *Tapper*, nota F.

a Gennadio cap. 85. memorata hæc sunt :

1 *Liber de Spiritu Sancto*, qui videtur intercidisse, nisi cum Oudino Tomo 1. pag. 1304. seq. & 1339. seq. velis affirmare Fausti esse libros duos de Spiritu Sancto, qui a Gregorii Magni jam temporibus feruntur sub nomine PASCASII, Diaconi Romani.

2 *Opus de Gratia DEI qua salvamur, & liberæ mentis arbitrio*, sive ut ipse Faustus, *de tenuitate liberi arbitrii*. Hi sunt libri duo hoc de argumento, quos habemus, contra *Lucidum* scripti A. 475. svasu Synodorum Arelatensis & Lugdunensis. Vide Sirmondum T. 2. Concilior. Galliæ p. 147. 152. Ludovicum Thomasinum Tomo 1. ad Concilia, diff. XIII. pag. 435. seq. & Tillemonium Tomo XVI. pag. 425. In hoc opere docet, ut est apud Gennadium, *Gratiam DEI semper & invitare & juvare c) voluntatem nostram, & quicquid ipsa libertas arbitrii labore piæ mercedis acquisierit, non esse proprium meritum, sed Gratiæ donum*. Primus edit

c) Ita Codex Veronensis. In editis: *& invitare, & præcedere & adjuvare*. Sane vero mirum erat *præcedentem Gratiam* commendatam vel a Gennadio vel a Fausto, quam ut minus necessaria præteritam a Semi-Pelagianis est notissimum.

dit Joannes Heroldus in Orthodoxographis, Basileæ 1555. fol. recufos in editione 1569. & in Bibliothecis Patrum univerfis & in noviffima Lugdunenfi Tom. VIII. p. 525.

- 3) *Adverfus Arianos & Macedonianos* parvus libellus, & alius *adverfus eos, qui dicunt effe in creaturis aliquid incorporeum*. Hæc creditur effe Epiftola ad nescio quem *Reverendifsimum Sacerdotum*, quam a parte anteriore integriorem primus vulgavit Henricus Canifius, decimam sextam earum quas edidit Tom. V. lectionum antiquarum (Tom. I. editionis novæ Bafnagianæ pag. 362.) recufam inde in Bibliothecis Patrum, ut Lugdunenfi Tom. VIII. pag. 548. Hujus Epiftolæ prior pars contra Arianos difputat (contra Macedonianos in illa ne γένεσις) Pofteriore parte Angelos & animas corporibus adfcribit. Hanc tribus libris de anima confutavit CLAUDIANUS Mamertus, d) quibus fubjuncta etiam eft a Calp. Barthio pag. 214. & in Orthodoxographis atque Bibliothecis Patrum, ante Canifium fæpius edita. Confer Sirmondum ad Sidonii IV. 3. Tom. I. pag. 931. & Tillemontium Tom. XVI. p. 419. 778.

F f 5

Epi-

d) Supra Tom. I. pag. 1074.

4 *Epistola ad Gratum*, Diaconum Nestorianum, quem *Græcum* alii vel *Gregorium* appellant. Edita a Petro Pithœo una cum aliis quibusdam Faustii scriptis in collectione veterum aliquot Gallix Theologorum, Parisiis 1586. 4to. Biblioth. Patrum Tomo VIII. pag. 553. De Græco illo, sive Grato vide Tillemontium Tom. XVI. pag. 412. seq. infra, GRÆCUS.

5 *De penitentia & timore DEI ad Felicem*, Præfectum & Patriciæ dignitatis Virum, Epistola in eadem Petri Pithœi sylloge aliquot veterum Gallix Theologorum, Parisiis 1586. 4. & Tomo VIII. Bibliothecæ Patrum Lugdunensis pag. 552.

Præter hæc a Gennadio memorata existant

6 *Responsio ad objecta quædam de ratione Fidei Catholicæ*, in eadem Petri Pithœi sylloge.

7 *De variis questionibus ad Benedictum Paulinam*, diversum a Paulino Nolano, jam defuncto An. 431. Vide Oudinum Tomo 1. pag. 1302. & Tillemontium Tomo XVI. pag. 416. Etiam hoc scriptum publici juris factum est a Petro Pithœo in laudata sylloge, & recusum Tomo VIII. Bibliothecæ Patrum Lugdunensis pag. 550.

8 Ser-

- 8 *Sermōnes* varii inter eos, qui sub EU-
CHERII & EUSEBII Emeseni nomi-
ne feruntur, præsertim ille *de S. Maxi-
mi* decessoris sui *laudibus*: vide Vossi-
um de hist. Lat. pag. 233. sq. & Hist.
Pelag. T. VI. Opp. p. 565. & *de vidua,
que duo æra misit in gazophylacium*,
vide Labbeum Tomo I. de S. E. pag.
316. Sermo ad *Monachos*, qui inci-
pit: *Instruit nos atque hortatur*. To-
mo VIII. Bibliothecz Patrum Lugdu-
nensis pag. 545. adde Oudinum To-
mo I. pag. 1310. seq. *Admonitio*, cu-
jus initium: *Modo, fratres charissimi*,
edita a Canisio Tomo V. antiquarum
Lectionum (editionis novæ Tomo I.
pag. 350.) & in Bibliotheca Patrum
Tomo VIII. p. 547.
- 9 *Epistola* ad *Lucidum* Presbyterum Præ-
destinatianum, cum LUCIDI retra-
ctatione, apud Baronium ad Annum
490. num. 18. seq. Canisium Tom. V.
(editionis novæ Tom. I. pag. 352. 354.)
Sirmondum in Conciliis Galliz To-
mo I. pag. 150. & in Conciliorum To-
mis, nec non Tom. VIII. Bibliothecz
Patrum pag. 524. Confer, si placet,
Tillemontium Tom. XVI. memoria-
rum pag. 422.

10 Ad *Ruriciū*, Episcopum Lemovicensem, *Epistolæ V*, in Bibliotheca Patrum pag. 554. seq. ex eodem Canisio.

11 *Professio Fidei* ad *Leontium* Papam sive Episcopum Arelatensem, contra negantes cum Manichæis liberum arbitrium, & Fatum asserentes cum Gentilibus. id. p. 523.

12 *Sermones sex* ad Monachos Lerinenses, in Edmundi Martene nova collectione monumentorum veterum Tomo IX. pag. 142 - 158. Paris. 1733. in fol. Ex sermone alio *de revelatione corporis S. Stephani*, quem habuit ineditum Sirmondus, exordium affert notis ad sermonem XXV. Augustini Tomo 1. Operum Sirmondi pag. 339. De illa revelatione supra pag. 385. seq. & Tom. 1. pag. 404.

FAUSTUM *Manichæum* a Rejenfi distincturus & hujus scripta ab Odone Abbate mitti sibi expetens Lupus Ferrariensis Epist. 112. *Faustum*, inquit, *dirigi postulavi, non quem refellit Augustinus, sed quem notat in decretis * Gelasius.* Faustus Manichæus ille patria Milevitanus fuit

* Decretum idem memorat, Epist. 128. *Opuscula Fausti Rejenfis Galli apocrypha.*

fuit e Numidia, inter sectæ suæ homines Episcopus magnæ auctoritatis, qui tamen cum A. 382. Carthagine consulere-
retur ab Augustino, nato tum XXIX. annos, dubiis ejus satisfacere neutiquam potuit, unde studium quo per annos ferme ipsos novem jam Manichæis adhæserat, non parum refrixit. Vide Augustini Confessiones lib. V. cap. 6. & e recentioribus Tillemontium Tomo XIII. pag. 42. seq. Hujus Fausti *Volumen*, quod post ADIMANTI scriptum *Semi-Christianis*, quos vocat opposuit, ita libellis XXXIII. solide confutavit idem Augustinus, ut verba Fausti semper ipse præmittat, illisque suam subjungat respon-
sionem, utq; adeo integrum, certe quoad summam rerum, Fausti scriptum videatur conservasse. Libro secundo quæstionum in Heptateuchum, quæstione in Exodum secunda *opus suum de vita Patriarcharum adversus Faustum* Augustinus memorat, sed recte a Tillemontio Tomo XIII. pag. 292. est notatum, intelligi librum XXII. illorum, quos contra Faustum habemus, sæpius editos inter Augustini opera, atque obvios in Tomo octavo editionis novissimæ Benedictinorum, Parisiis semel iterumque & Amstelodami ac Venetiis prælis sub-
jectæ.

FELI-

FELICIARIUS Episcopus *Arelatensis*, cujus opusculum *admonitionum atque interpretationum* Locorum aliquot Sacræ Scripturæ difficilium, prodiisse Colonia 1531. 8. notat Daumius, cum HONORII Augustodunensis Speculo Ecclesiæ, sive sermonibus de tempore & Sanctis. Vide Tomum XIII. Bibliothecæ Græcæ p. 805. Apud Samarthanos tamen nullum Feliciarium Arelatensem Episcopum invenio, sed Felicem circa Annum 680. Tomo 1. Galliæ Christianæ pag. 43. Bene autem notavit Carolus le Cointe Tomo 1. Annalium Francorum pag. 612. typorum vitio Feliciarium pro CÆSARIO expressum a Colonienfibus fuisse.

FELINUS *Sandeus*, sive *Sanderus*, apud Vossium typorum vitio *Sanderus*, Ferrariensis, in patria & Pisis Jus Civile docuit, & ab Innocentio octavo præfectus Rotæ Romanæ circa Annum 1486. atque inde Hadriensis ac denique A. 1499. Lucensis Episcopus obiit An. 1503. Vide Ughellum Tom. 1. Italiæ sacræ pag. 827. seq. Ejus *Epitome de Regibus Siciliæ & Apuliæ, nominatim de Alphonso Arragonum Rege* ad Alexandrum VI. edita a Frehero cum Barthol. Facii dialogo, (de quo supra pag. 430.) Hanov. 1611. 4. & cum Freheri præfatione ac notis recusa nuper in thesauro antiquitatum Siciliæ Burmanni-

manniano parte V. Nihil aliud est, ut notat Vossius, quam centones ex Pandulpho Hostiario, Ottone Frisingensi, Antonino, Pio secundo, Blondo, Poggio, Platina, Matthæo Palmerio, Bernhardo Justiniano, Leonhardo Aretino & Philippo Bergomate: quorum & nomina singulis excerptis subjungit. Ejusdem Felini *de indulgentia plenaria* sermo in illud: *hodie mecum eris in paradiso*, Luc. XXIII. 43. in Oceano Juris, sive tractatu tractatum Tomo XIV. p. 157. Commentarius in *V. libros Decretalium*, Venetiis 1498. Lugduni 1519. 1549. 1587. Venetiis 1570. fol. cum additionibus A. Mocenigi, Philippi Simonet & Johannis a Gradibus. Varii ejusdem tractatus ut: *Quomodo puniatur conatus: Quando litteræ Apostolicæ noceant Patronis Ecclesiarum*, aliique memorati in appendice Trithemii & apud Gesnerum, qui exstant in ejus *Consiliis*, Lugduni 1553. 1587. fol. Venetiis 1570. 1582. fol. Basileæ &c.

Gesta purificationis FELICIS, Episcopi *Aptungitani* habita Carthagine Anno Christi 314. atque edita a Papyrio Massino cum gestis collationis Carthag. recusa post Optatum, & in appendice ad Tomum nonum Augustini pag. 12. editionis Amstelod. & cum notis a Baluzio
Tom.

Tom. 2. Miscellan. pag. 81. & a Dupinio ad calcem Optati inter monumenta vetera ad historiam Donatistarum pertinentia pag. 163 - 165.

FELIX Diaconus *Carthaginensis*, cujus famosam Epistolam de Maxentio Imperatore circa Annum 809. scriptam memorat Optatus lib. 1. cap. 17.

FELIX *Croylandensis*, sive Gerwenfis, Monachus Ordinis Benedictini, scripsit ad Ethelbaldum, Orientalium Anglorum ab Anno 720. ad 749. Regem, *vitam S. Guthlaci* anachoretæ in Croylandia, defuncti A. 714. Exstat apud Surium XI. April. & in Mabillonii Sec. 3. Benedict. pag. 263. & cum notis Henschenii in Actis Sanctorum XI. Aprilis Tomo 2. pag. 38 - 50. Narrationem de translatione S. Guthlaci A. 1136. facta, quam idem dat Henschenius pag. 54. longe junioris scriptoris esse patet, quanquam Felici eidem adscribitur a Baleo Centur. 1. cap. 100. qui eidem quoque tribuit *Gesta Abbatum Croylandiæ*. Baleum sequitur Pitfeus pag. 126. De eodem Felice Lelandus cap. 57. & 106.

FELIX FABER. Supra, pag. 413. **FABER.**

FELIX

FELIX MALLEOLUS (Germanico nomine *Hämmerlein*) Patria Tigurinus, Decretorum Doctor Bononiensis, Præpositus Soloduriensis & ab A. 1428. Cantor Thuricensis, sive Tigurinæ Ecclesiæ, obiit An. 1456. Ejus *Passionale* MStum Tiguri, & Gesnero inspectum est *Dialogus auctoris & patientiæ* consolantis ipsum, quo toto fere hoc agit teste Hottingero pag. 22. Scholæ Tigurinæ, ut doceat *Canonicos sui temporis ineptos plerosque fuisse & officii immemores, ingloria ventris mancipia*. Alterum *Passionale virginum nubilum nondum nuptarum, cum Mundo degentium*. Ejusdem *Repertorium copiosum utriusque Juris*. De nobilitate & rusticitate *Dialogus*, ad Albertum Ducem Austriæ. De *assassinis in mortes Principum tendentibus*. De *misericordia captivis & defunctis impendenda*. De *aëris distemperatione propter quorundam hominum cadavera non rite sepulta*. De *balneis naturalibus* in sylloge Veneta de balneis pag. 290. *Processus judicarius coram omnipotente DEO inter nobiles & cives Thuricenses ex una, & Svitenses cum complicibus ex altera parte*. Ejusdem variorum delectationis *Opuscula excusa* Basileæ 1497. fol. & Argentorati 1532. 4. quibus abusus suorum temporum fortiter & cordate reprehendit: Contra va-

lidos mendicantes. a) Contra Anachoretas, Beghardos Beghinasque sylvestres. Lollhardorum descriptio. Glossa bullarum per Beghardos impetratarum. De negotio Monachorum. De plebanis & religiosis mendicantibus. De religiosis proprietariis præcepta Domini prædicantibus. Tenor Epistolæ de cælis missæ per Patrones Ecclesiæ Thuricensis, contra negligentes Divinum cultum. De novorum officiorum Divinorum institutione. De oblatis & solutis pecuniis pro Præbenda, seu beneficio in Ecclesiis vel Monasteriis percipiendo. Dialogus de anno Jubileo. De benedictionibus auræ cum Sacramento faciendis. Tractatus de exorcismis. Alius exorcismorum & adjurationum. De credulitate demonibus adhibenda, (quæ tria inserta etiam Tomo secundo mallei maleficarum.) De arbore torculari ducendo in die festo. De matrimonio seu sponsalibus. De furto reliquiarum & aliis rebus nuper in monasterio B. Virginis loci Eremitarum per tres personas miraculose commisso & deducto & finaliter reperto & recuperato. Epistola contra quendam superbum Clericum. Forma

- a) Hoc Malleoli scriptum Germanice versum edidit Goldastus in Reichs-Händeln Parte XIX. pag. 768. ein Rechts-gegründeter Dialogus wider die Bettel-Mönche im Heil. Römischen Reich.

*ma appellationis contra quendam Cardinalem, qui in Germania vellet intrare Ecclesiam Cathedralē. De libertate Ecclesiastica. De boni & mali occasione. De emtione & venditione unius pro viginti. De contractibus, qui obstagia dicuntur, & vulgariter Gisel. * Doctoratus in stultitia. Tenor litterarum Doctoratus in stultitia. Contra iniquos Iudices. Dialogus de consolatione inique suppressorum. Vitam hujus Malleoli Germanice non longe post excessum ejus scriptam memorat Hottingerus scholæ Tigurinæ p. 24. in qua non studia minus ipsius quam mores, liberalitas præsertim in pauperes commendantur. Theologica, Juridica, Historica, Physica ita Felix tractavit, ut quamvis multa & accuratius & melius dicere potuisset, grassantis tamen barbariei flagellum fuerit.*

FELIX Afer, Gillitani, sive Gvillensis in Africa Monasterii Abbas, sive hegumenus, Quintæ Synodo scriptis suis adversatus atque inde cum Rustico Diacono, quem ipse ad idem faciendum impulerat exilio damnatus a Justiniano Imperatore. Vide Sirmondum ad Facundi librum contra Mucianum Scholasticum Tomo 2. Opp. Sirmondi pag. 268.

G g 2

FELIX

* Geisfel, obsides, vide Cangium in voce *Geisles*.

FELIX *Manichæus*, cum quo perinde, ut cum **FAUSTO** & **FORTUNATO** disceptavit, sed auspiciore eventu **S. Augustinus**: Felicem enim ad Ecclesiam reduxit **Honorio** septimum Consule, h. e. An. Christi 407. Vide libros duos Augustini de Actis cum Felice, Tom. VI. Operum edit. Benedictinorum, & Possidium in Augustini vita cap. 16.

FELIX *Manilius* circa Annum 1511. scripsit libris duobus *vitam B. Gebhardi* secundi Constantiensis Episcopi & Confessoris defuncti A. 995. Prodiit in Canisii antiquis Lectionibus Tom. VI. pag. 477. & editionis novæ Basnagianæ Tomo IV. pag. 822.

Minucius FELIX, incertum an Afer patria, certe Romæ, ut ex Hieronymo a) discimus, insignis causidicus, præter librum

- a) Hieron. de S. E. cap. 58. Memorat & ipse Minucius cap. 2. judiciarias curas suas, vindemiis feriis relaxatas. De Minutiorum sive Minuciorum familia videndus Paulus Galeardus Observationibus ad vetus marmor Brixienſe: *Giornale de' letterati d'Italia* Tom. XXX. pag. 21. seqq. *Nouvelles Littéraires* Tom. X. pag. 281. seqq. In Ephemeridibus Eruditorum Parisiis 1692. pag. 161. ubi de Tomo secundo Hist. Eccles. Claudii Fleury: *On trouve aussi l'extrait de Minutius Felix, qui a cela de particulier, qu'il rapporte mieux que nul autre les objections des Payens.*

brum *de fato* b) adversus Mathematicos, qui pridem intercidit, scripsit *Octavium*, sive Dialogum Cæcilii Natalis, Cirtensis Ethnici cum Januario Octavio Christiano, Ostiæ de religione disputantis. Leguntur quædam eadem in S. Cypriani libro adversus Idolorum vanitatem, quæ non Minucium a Cypriano (ut Francisco Balduino visum) sed Cyprianum mutuatum esse a Minucio, rectius ni fallor, judicabat Rigaltius. *Si Tertullianicis*, inquit Rigaltius, *comparentur Minuciana, statim apparebit Minucium ab Tertulliano & argumenta & differendi ordinem, atque ipsa plerumque verba sumfisse: Cyprianum vero in illo præsertim opere, quo vanitatem Idolorum redarguit, Minucianis verbis & sententiis usum esse tanquam suis, ut gloriari tamen debeat Minucius ea sibi in mentem venisse, quæ Cyprianus usurpando sanxerit. Hoc amplius, ne quidem semel a Cypriano Mi-*

G g 3

nuciam

- b) Hieron. de S. E. c. 58. & in Epist. ad Magnum Oratorem. Miror Tillemontium, qui de Minucio ejusque Dialogo erudite differens, Tomo 3. memoriæ Hist. Eccles. pag. 167. edit. Paris. addit librum *de fato* tributum Minucio legi typis exscriptum in quadam Arnobii editione. *On luy a en effet attribué un livre intitulé du destin, ou contre les Mathematiciens, qui se trouve imprimé dans une édition d'Arnobé.*

nucium esse nominatum, neque a Minucio Septimium: rationibus utrinque, ut par est credere, haud improbandis. Johannes Dallæus Apologia contra Cottibium pag. 187. contendit Minutium ante Irenæum, Clementem Alex. & Tertullianum scripsisse sub Antoninis, quia de Frontone Cirtensi Oratore cap. 9. & 31. tanquam viro suæ ætatis loquitur, & amico Cæcili, quem Minutii Octavius ad Christum adducit. Sane quidem in Antonini Mongitoris Bibliotheca Sicula Tom. 2. pag. 222. per errorem traditur Minutius Felix citare Lactantium, Svetonium, Plutarchum. Laudant Minucium etiam Lactantius lib. 1. cap. 11. & lib. 5. cap. 1. institutionum, & post Hieronymum pluribus locis Eucherrus, qui inter clarissimos facundia refert, Epistola de contemptu Mundi & sæcularis Philosophiæ ad Valerianum cognatum suum. Minucii dialogus in primis editionibus male pro octavo venditur Arnobii libro: Minucio auctori eum restituerunt Franciscus Balduinus & apud Hadr. Junium libro 3. animadversorum cap. 1. Antonius Morillonus. Analysis argumentorum Minucii præter Abrahamum Scultetum in Patrum medulla Tom. 1. pag. 388. seq. & Nicolaum le

le Nourry * Tom. 2. apparatus ad Bibl. Patrum exhibet B. D. Christianus Kort-holtus, in diatriba qua in theses & Aphorismos resolutum Minucium exhibet, Kilon. 1685. 4.

Minucii Felicis & Nicolai Contareni philosophemata de fato, notulis quibusdam illustrata, in Justo Sinceri parergis ** Germanice editis Wismaræ 1724. 8. parte prima.

Editiones MINUCII.

Princeps editio est Romana cum Arnobio 1542. fol. a *Fausto Sabao* Brixiano ad Vaticanum Codicem fidem facta, quem Leo X. Francisco I. Regi Galliarum donaverat. Inde secuta Basileenses ex *Sigismundi Gelenii* recensione 1546. & 1560.

Heidelbergensis 1560. 8. & Francof. 1610. 8. *Francisci Balduini*. † Hinc ex *Fulvii Ursini* castigatione (Petri Ciacconii schedis adjuti) prodiit Romæ 1583. 4to. Et cum *Johannis Woweri* eruditissimis notis Basileæ 1603. 8. addito S. Cypriani libro de vanitate idolorum.

G g 4

Geverh.

* Ex Nourrio Memoriae Trevoltinae An. 1716. pag. 807. seqq.

** Neben-Stunden.

† Nonnulla in Balduini editione reprehendit Lud. Carrio lib. 2. emendat. cap. 18.

Geverh. Elmenhorstii, Hanov. 1603. 8.
& Hamb. 1612. fol. De similitudine super
Minucio edito Elmenhorstii ac Wowe-
rii, confer Josephi Scaligeri Epist. 257.
260. seqq. Laudat Elmenhorstium Bar-
thius pag. 2916. Adversar.

Desiderii Heraldi, Parisiis 1605. 8vo,
1613. 4. cum Tertulliani Apologetico &
1615. 4. cum Arnobio.

Omitto editiones in Bibliothecis Pa-
trum, nec non Oxoniensem, quam me-
morat Petrus Antonius Buchardus, Sles-
vicensis, in dissertatione de Minucio,
quam thesibus ex ejus libello excerptis
& Chrestomathiaz Minucianæ præmisit &
præside B. D. Christiano Kortholto ha-
buit Kiloniæ 1685. 4.

Nicolai Rigaltii, * Parisiis 1643. 4. &
1645. cum Firmico & 1666. fol. per Phi-
lippum Priorium, cum Cypriano, Arno-
bio, Firmico & Commodiano: & cum
Cypriano de Idolorum vanitate, & Wo-
werii Firmico Lugduni Batavorum 1645.
12mo

Cum

* Sarravius pag. 60. Epist. *Eruditissimi Rigaltii
Minucius Felix sub prælo sudat. Miraberis ex
uno MSto Regio tot diversarum editiones prodire
se. Vidit tamen ille, quæ cæterorum diligen-
tiam effugerunt. Scilicet solus transiit unum-
versus.*

Cum notis Variorum, curante *Jacobo Oiselio*, Lugduni Batavorum 1652. 4to, 1672. 8.

Oxoniae 1678. cum notis Nicolai Rigaltii. *Giornale de' letterati di Roma* 1679. pag. 137.

Cum notis *Christophori Cellarii*, Halæ Saxonum 1669. 8.

Cum notis Rigaltii & selectis Variorum novisque V. C. *Johannis Davies*, Cantabrig. 1707. 8. *Bibliothèque choisie de Mr. le Clerc*, Tom. 18. pag. 334. *Memoirs of literature* Tom. 1. p. 353.

Cum integris Wowerii, Elmenhorstii, Heraldii & Rigaltii notis, aliorumque hinc inde collectis, edente *Jacobo Gronovio*, qui emendationes & explanationes suas, tum libellum S. Cypriani, qui Minucii vestigiis insistit, de idolorum vanitate & Firmicum de errore profanarum relig. adjecit, Lugduni Batavorum 1709. 8. *Acta Eruditorum* Tom. 4. *supplem.* pag. 423. *Bibl. choisie* Tom. 18. pag. 341.

Denique ex secunda *Johannis Davisii* recensione cum Variorum notis excusus est Cantabrigiæ 1711. 8. addito Commodiano. *Memoirs of literature* Tom. 1. pag. 353. *Memoires de Trevoux* 1711. pag. 888. *Bibliothèque choisie* Tom. 24. pag. 120.

Gallice per *N. du Mas*, Paris. 1637. 4. & *Perroto Ablancurtio* interprete Parisiis 1646. 12. 1662. 12. atque Latinis e regione positis Lips. 1689. 12.

Anglice Londini 1682. 8. *Reevesio* interprete, quem aliquot locis reprehendit & alia Minutii illustrat auctor observationum in Auctores veteres & recentes *Anglice* editarum Londini 1731. 8. pag. 15. sqq. 228. sqq. Tom. 2. pag. 140. adde An. 1732. pag. 12. seqq. 36. seqq. & 84.

Belgice A. Elzevirio, Jcto interprete, cum notis. Amstel. 1696. 12. *Boecksaal van Europa* 1697. p. 165. & per M. Garçonum. Ulyssingæ 1712. 8.

Hypercriticus Minucianus *Joannis Meursii* cum Critico ejus Arnobiano prodiit Lugd. Batav. 1598. 8. & in edit. Minutii posteriore cum notis Var. Lugd. Batav. 1672. 8.

Minucium ab Erasmo editum, cave credas Dupinio, qui etiam falsus est, quando impingit Minutio, quod animas simul cum corporibus mori docuerit. Longe enim alienum se ab hoc errore fuisse demonstrat cap. 34.

Antiquiorem quam vulgo creditur Minucium, extremis Marci Antonini temporibus scripssisse pervasit sibi etiam Henr. Dodwellus III. 16. diff. Cyprian.
Et

Et Blondellus libro Gallice edito de Eucharistia pag. 119. Minutium æqualem faciens Frontonis, qui M. Antoninum docuit circa Annum Christi 160. Salvianum nonnulla Minutii esse imitatum observavit Rittershusius. Locum insignem Minutii cap. 21. de veribus sive fulcris, Dianæ simulacro apponi solitis illustravit Luc. Holstenius in singulari diff. ad symbolicam Dianæ Ephesiæ statuam a Claudio Menetrejo, cimeliothecæ Barberinæ præfecto expositam, Rom. 1688. fol. Eam Jacobus Gronovius in Tomo VII. thesauri Græcar. Antiquit. pag. 393. & in sua Minucii editione integram exhibuit pag. 209.

FELIX *Narbonensis* Episcopus circa Annum 650. cujus *Epistola ad Desiderium* Cadurcensem edita a Canisio Tom. V. antiquar. Lect. (Tom. I. edition. novæ pag. 650. & Desiderii ad Felicem p. 641. Eadem Epistolæ deinde editæ in Marquardi Freheri Corpore Francicæ historiæ veteris, & in Andreæ du Chesne Tomo I. Franc. pag. 881. & 888.

FELIX I. Episcopus Romanus ab A. 270. Calend. Jan. ad An. 274. Decembr. 24. & Martyr cui *tres Epistolæ* supposuit Isidorus Mercator, unam *ad Paternum* Episcopum, alteram *ad Episcopos Gallie* per provincias constitutos, & tertiam ad

Be-

Benignum. Eas falsitatis convictas exhibet Blondellus in Pseudo-Isidoro pag. 353. seq.

FELIX II. ab An. 355. ad 358. Jul. 29. Episcopus Romanus, quem intrusum indignatur S. Athanasius in historia Arianor. Tom. 1. pag. 389. Huic in Pseudo-Isidori sylloge tribuuntur *duæ Epistolæ*, una *ad Athanasium & universos Ægyptiorum, Thebaidorum, Libyrorum Episcopos* in sancta Alexandrina Synodo congregatos: & altera nomine Concilii Romani *ad universos spirituales fratres*, apud Blondellum in Pseudo-Isidoro pag. 499. seq. una cum notis, quibus falsitatis convincuntur. *Exstat & tertia*, inquit apud Ludovicum Jacobum Franciscus Joverius, *hujus Pontificis ad Episcopos Ægyptios Epistola* cohortatoria ad persecutiones & tribulationes ferendas patienter. Sed pro *tertia* apud Joverium haud dubie *secunda* legi debet, nam non nisi primam ille attulerat parte 3. pag. 126. Genuinum fragmentum ex Epistola hujus Felicis *ad Maximum Episcopum & Clerum Alex.* Græce ex Actis Concilii Ephesini Actione I. pag. 512. & Cyrilli Apologetico adversus Orientales, anathemate 6. & Latine ex Mario Mercatore pag. 178. & 240. edit. Baluziana offert & Felici vin-

vindicat Petrus Coustant in Epistolis Pontificum pag. 298.

FELIX III. Papa ab Anno 483. Febr. 13. ad A. 492. 25. Febr. de quo Acta Sanctorum Tom. III. Febr. 25. pag. 502. sq. & Tillemontius Tom. XVI. memor. pag. 436. seq. Hujus *Epistola sedecim* in tomis Conciliorum leguntur, de quibus Tomo XI. Bibliothecæ Græcæ pag. 412. *Epistola ad Zenonem*, Episcopum Stapulensem, in Agvirrii Conciliis Hispaniæ Tom. 2. pag. 234. Felicem hunc Constantinopolitani Episcopi *Acacii damnatorem* vocat Facundus libro contra Marcianum Scholasticum, ad quem locum Sirmondus Tom. 2. Opp. pag. 831. *formulam sive edictum damnationis* edidit, datum Venantio Consule (An. C. 484.) & in veteri Codice Epistolæ Felicis ad Acacium de ipsius damnatione subjunctum. Illud ita se habet: *Acacius, qui secundo a nobis admonitus statutorum salubrium non destitit esse contemtor, meque in meis credidit carcerizandum, hunc DEUS cælitus prolata sententia de Sacerdotio fecit extorrem. Ergo si quis Episcopus, clericus, monachus, laicus, post hanc denunciationem ei communicaverit, anathema sit Spiritus. exequente.* Conferendus Henr. Valesius diff. de duabus Synodis Romanis in quibus damnatus est Acacius, prio-

priore V. Cal. Augusti & posteriore Calendis Augusti, Anni ejusdem 484. ad calcem notarum in Evagrium. De *Decretis* aliis hujus Felicis Ludovicus Jacobus consulere jubet Gratianum, Caranzam, Barbosam, & alios Decretorum collectores.

FELIX IV. Beneventanus, a Theodorico Rege electus Papa ab An. 526. Jul. 12. ad An. 530. Septembr. 25. qui ut est in ejus epitaphio:

Praelatus multis humili pietate superbus

Promeruit celsum simplicitate locum.

Cujus una exstat genuina *Epistola* ad *Cæsarium* Arelatensem, laudata etiam Genadio cap. 86. de S. E. de qua adeundus Sirmondus Tom. 1. Concil. Gallix pag. 214. Cæteras duas ex Isidori Mercatoris officina, alteram *ad omnes Episcopos per diversas provincias constitutos*, & alteram *exhortatoriam ad Sabinam*, exhibet & *videlicet* convincit Blondellus in Pseudo-Isidoro pag. 578. seq. De *Decretis* quæ ad eum referuntur apud Ivonem, Gratianum, Burchardum aliosque referre minus necessarium esse existimo.

FELIX

FELIX PETANCIUS Cancellarius Segnienſis, legationibus ad Bajazethum ſecundum & Zelymum obitis circa An. 1480. ac deinceps clarus, ad Uladiſſaum Hungariæ & Boëmiæ Regem ſcripſit libellum *quibus itineribus Turci ſunt aggrediendi*, quem Jo. Cuſpinianus ſubjunxit libro ſuo de Turcorum origine, religione & tyrannide, ut dixi ſupra T. 1. pag. 1249. Deinde Nicolaus Reuſnerus edidit in tomo quarto Orationum & Conſultationum de bello Turcico, Lipſ. 1596. 4to, pag. 116--126. Denique prodiit in Wecheliana collectione ſcriptorum rerum Hungaricarum pag. 610. Etiam Petancii hujus *Genealogias Turcicas* habuit idem Cuſpinianus, nondum quod ſciam editas. Vide Voſſium pag. 607.

FELIX Pratenſis Hetruſcus ex Judæo Rabino Chriſtianus, non Dominicanus ut Sixto Senenſi viſum, ſed Auguſtinianus, cui Ordini An. 1518. nomen dedit, & deſunctus eſt centenario prior Romæ 1539. Latine vertit ex Hebraico, & Leoni X. dicavit Pſalterium cum argumentis in ſingulos Pſalmos notisque editum Venetiis 1515. atque inde Baſileæ. Daniel Bombergius, cui Felix hic auctor fuit & adjutor Bibliorum Hebraicorum tam nitide & emendate excuſdendorum, teſtatur intra duarum hebdoma-

domadum spatium versionem Psalterium ab illo absolutam fuisse:

Omnia testificat Felicis acumine nostri

Non plus ter quina facta Latina die.

Versionem Jobi & aliorum librorum Biblicorum, quam Philippus Elssius memorat, nunquam puto lucem vidisse: quanquam constat in proposito habuisse totum Vet. Testamentum ex Hebræo convertere, veniamque ejus rei a Leone X. petiisse, qui prius voluit ex Psalmorum versione de interpretis peritia judicium fieri. Vide Humfredum Hody pag. 461. operis eruditi de Bibliorum textibus Originalibus, versionibus Græcis & Latina vulgata. Porro de Pratenſi præter Elssium pag. 192. seq. encomiastici Augustiniani, consulenda Rev. Wolfii nostri Bibliotheca Hebræa Tom. 1. p. 981. & Tom. 3. pag. 935. seq. & Colomesii Italia Orientalis, studio ejusdem Wolfii in lucem data pag. 19.

FELIX *Ravennatensis* ab Anno 708. ad 717. Episcopus, qui *Petri CHRYSOLOGI* sermones digessit & prologo ornavit, ut dixi Tomo 1. pag. 1058. *Commentarium in Matthæum*, quod cæcitate laborans absolvere vel expolire non posset, fato propior flammis dare jussit, ut notavit Ughellus Tomo 2. Italix sacræ p. 343.

FELIX

FELIX ex Hispalensi *Toletanus* in Hispania Episcopus, præfuit Concilio Toletano XVI. A. C. 693. & XVII. A. C. 694. scripsitque *elogium* decessoris sui *Juliani*, Toletani Episcopi, quod Ildefonsi de scriptoribus Ecclesiasticis libro subijci solet, & exstat apud Agvirrium Tomo 3. Conciliorum Hispaniæ pag. 81. notisque illustratum in Actis Sanctorum Tomo 1. Martii VIII. pag. 785. De hoc Felice Pseudo-Luitprandus Ramiresii pag. 379. seq. & 375. sed audire juvat Nicolaum Antonium V. 8. Bibliothecæ veteris Hispaniæ Tom. 1. pag. 310. *Hunc Felicem Pseudo-Luitprandus Chronico ad Annum 693. & 700. Iriensem fuisse antea Episcopum, Julianique Chronicon nonnihil auxisse, concionatorem magnum, nec non acerrimum Fidei defensorem, ac B. Virginis Mariæ clientem extitisse, credere nos voluit. Irix fuit revera Episcopus Felix quidam, ut ex subscriptionibus Conciliorum Toletanorum XII. An. 681. XIII.*

- * De alio hujus nominis Felice Pseudo-Haubertus in Chron. An. DXXXVII. num. 26. Cesaraugustæ obiit Felix, Diaconus Ecclesiæ S. Salvatoris, *fuit concionatorius & valde doctus*. Concilio Toletano XVI. An. 693. subscripsit etiam Felix Calagurritanæ (al. Calahorritanæ) Ecclesiæ Episcopus.

XIII. A. 683. XV. A. 688. novimus. Hunc tamen Felicem Iriensem, Hispalensibus inde mañum infulus, ut credamus, aliis testimonio pervincendum est. Quale autem JULIANI Chronicon idem continuaverit Felix, edoceri cupimus, qui nec fidem habemus Pseudo-Juliano, eundem libelli de XII. scriptorum vitis a) auctorem jactanti in Chronico num. 363.

FELIX Urgellensis, sive Urgeñtanus in Hispania Episcopus, cum ELIPANDO Episcopo Toletano, post *Theodorum* Mopsvestenum b) *Bonosanos*, c) sive *Bonosatos*, & *Theodiscum*, d) Hispalensem Episcopum, ac *Fidelem*, Abbatem in Asturiis, e) propugnator acer hæreseos de Christo adoptivo, non nativo
DEI

- a) intellige non illum, qui inter *Beda* Opera pag. 491. & ad calcem *Hieronymi* de scriptoribus Ecclesiasticis prodiit, in Bibliotheca Ecclesiastica a me edita pag. 226. Sed qui in eadem Bibliotheca legitur ad Ildefonsi calcem pag. 68. & in Agvirrii Conciliis Hispan. Tomo tertio pag. 84.
- b) Vide Sirmondum ad Facundum Tomo 2. Opp. pag. 707. 717.
- c) Vide Garnerium ad Marium Mercatorem Tomo 2. pag. 315. seq. Sirmondum ad Aviti Epist. 3.
- d) Sandii nucleus Hist. Eccles. pag. 353. Jo. Trelund sect. 1 §. 9.
- e) Nic. Anton. VI. 2. Bibliothecæ Hispanæ veteris §. 29.

DEI Filio: & licet visus semel iterumq;
recantasse, immortuus hæresi suæ An-
no 818. f) Oppugnarunt Felicem, cu-
jus sola fragmenta apud ejus adversa-
rios exstant, & Elipandum AGOBAR-
DUS, ALCUINUS, BENEDICTUS
Anianensis, BEATUS & ETHERIUS,
sive HETERIUS, & PAULINUS Aquile-
jensis: de quibus singulis suo loco,
sicut etiam de FOLMARO, qui Ado-
ptianam hæresin revocavit. Ad *Conci-
lium vero Francofurtense*, in quo An. 794.
damnatus Felicis & Elipandi error est, g)
vide B. Dorschei nostri collationem ad
illud Concilium, editam Argentorati
1649. 4. pag. 101. seqq. & Gabrielis Vas-
quez, sive Vasquii dissertationes duas
contra errores Felicis & Elipandi, editas
ad calcem librorum trium de cultu ado-
rationis atque T. VI. Vasquii Operum.
De locis vero *liturgie Mosarabice*, ad
quæ corrupta Felix provocavit, apud
Alcuinum libro VII. pag. 895. Operum,
Vide Johannem Pearsonum in Symb.

H h 2 pag.

f) Vide Carolum le Coiate Tomo 7. *Annalium*
Francorum pag. 503. seq. Joannem Trellund
sect. 3.

g) HADRIANI Papæ, Episcoporumque Synodica
contra Felicem & Elipandum leguntur etiam
apud Agvirrium Tomo 3. *Conciliorum Hispan.*
pag. 91. seq.

pag. 249. & Johannem Pinium, Soc. Jes. dissertatione de liturgia Mosarabica, ante Tomum sextum Actorum Sanctorum Julii. De loco Hilarii II. 27. de SS. Trinitate, ubi Felix legebat: *carnis humilitas adoptatur*, Alcuinus *adoratur*: adeundus Bartholomæus Germon de veteribus hæreticis Ecclesiasticorum Codicum corruptoribus libri 2. parte secunda: sed & Petrus Coustant in Vindiciis Manuscriptorum Codicum, atque in iisdem Vindiciis confirmatis pag. 156. seqq. ubi lectionem Benedictinis in sua Hilarii editione pag. 802. etiam probatam *adoptatur*, contra Germonium defendit. *Concilium Narbonense* An. 788. quod edidit Baluzius ad Petri de Marca Concordiam Sacerdotii & Imperii lib. VI. cap. 25. *Concilium Forojuliense* An. 791. cui adde Baluzium Tomo 7. Miscellan. pag. 13. & *Ratisbonense* A. 792. de quo confer Sigbertum ad Annum 793. Sirmondum Tomo 2. Conciliorum, Gallix pag. 160. & Pagium ad Annum 788. n. XI.

De Felicianæ hæresi consuli possunt præter hæresiologos & Annalium atque Historiæ Ecclesiasticæ scriptores ac præ cæteris *Natalem Alexandrum* Sec. VIII.

Jacobus

Jacobus Bafnage in differtatione præmiſſa Beati & Hetherii diſſ. Tom. 2. novæ editionis lectionum Caniſii antiquarum pag. 284. ſeq.

Georgius Calixtus, infra p. 487.

Johannes Conradus Dannbauer in der abgenöthigten Rettung pag. 130. ſeq. poſt partem VII. Lactis catechetici.

Johannes Georgius Dörſcheus, ſupra pag. 483.

Geſerb. Elmenborſtius ad Gennadii dogm. Eccleſ. cap. 2. pag. 104.

Joannes Forbeſius libro VI. Inſtructionum Hiſtorico-Theol.

Carolus Joſephus Imbonatus in adventu Meſſiæ ab hæreticorum calumniis vindicato pag. 232. ſeqq.

Cornelii Dieterici Kochii diſquiſitio, Helmſtad. 1721. 4. & in Rev. Joannis Vogtii Bibliotheca hiſt. hæreſiologica pag. 448. ſeq.

Joannes Tobias Major (ad quem Reineſii Epiſtola) in diſſertatione de filiatio-
ne Chriſti ut hominis, Jenæ edita &
laudata Sagittario pag. 954. introduct.
aliis.

Johannes Eufebius Nierembergius Epiſtola
ad Laurentium Ramireſium de Prado,
ad calcem Pſeudo-Luitprandi pag.
518.

Grammaticæ doctor constat prælucida ar-
tis.

Nullo unquam fuerat tam clarus tempore
lector,

Rhetoricæ insignis uogetat præceptor in
arte,

Summus apex Regum, summus quoque in
orbe Sophista.

Exstat & orator facundo famine pollens,
Inclita nam superat præclari dicta Cato-
nis

Vincit & eloqui magnum dulcedine Mar-
cum.

Aique suis dictis facundus cedit Homerus,
Et priscos superat Dialectica in arte Ma-
gistros.

Quatuor aut alias partes * quæ jure se-
quuntur,

Discernit simili rerum ratione magistra
Doctus in hæc etiamque modo Rex floret eo-
dem,

Solus iter meruit doctrinæ adipiscier omne,
Occultas penetrare vias mysteria cuncta
Nosse DEO seriem revelante ab origine re-
rum,

Omnem quippe viam doctrinæ invenit &
omnem

Artis opacum aditum secretaque clancula
verba

Omnia,

* Geometriam, Arithmeticam, Musicam, Astro-
nomiam.

*Omnia, solus enim meruit pius ille talen-
ta*

*Suscipere & cunctis præfertur in arte Ma-
gistris.*

*Scilicet imperii ut quantum Rex culmine
Reges*

Excellit, tantum cunctis præponitur arte.

FERNANDUS, five FERDINANDUS; de Corduba, Hispanus, Subdiaconus Romanus, scripsit ad Xystum IV. *de jure beneficiorum vacantium medios fructus annatasque exigendi, & de potestate Papæ in temporalibus.* Et ad Bessarionem Cardinalem *de artificio omnis & investigandi & inveniendi naturâ scibilis.* Et de Pontificii pallii mysterio ad Cardinalem Franciscum Piccolomineum. Vide Nicolaum Antonium X. 13. Bibliothecæ veteris Hispanæ Tom. 2. pag. 209. Et *an sit licita pax cum Saracenis.* Præterea Compendarium in magnam Bibliorum partem, præsertim in *Apocalypsin.* Tum in *Almagestum Ptolemæi,* & præfationem ad *Albertum Magnum* de animalibus, editum Romæ 1478. fol.

FERRANDUS Diaconus Carthag. Infra, FULGENTIUS *Ferrandus.*

Petrus FERRANDUS (*Fernandez*) ex Gallicia, Hispanus, Ordinis Prædicatorum circa Annum 1270. *Vitam S. Dominici,*

Hh 5 &

& *Chronicon Ordinis sui* a Dominico usq; ad Humbertum, Magistrum Generalem quintum scripsisse traditur. Vide Nicolaum Antonium Bibliothecz Hispanæ veteris VIII. 3. 119. Tom. 2. pag. 46. Jacobum Qvetif Tom. 1. p. 127.

ANONYMI Gibellini, qui circa Annum 1310. scripsit *Chronicon parvum FERRARIENSE* ab origine Ferrariæ, sive ab Anno 658. ad 1264. editum a Clarissimo Muratorio Tom. 8. * scriptorum rerum Italicarum pag. 469.

Vita S. FERREOLI Lemovicensis Episcopi & Confessoris, qui Concilio Matisconensi An. 585. interfuit, *Vita* vulgata a Labbeo Tom. 2. Bibliothecz novæ MSS. pag. 527. 528.

FERREOLI Presbyteri *sententia* in libello de Officio Rectoris Ecclesiæ, Coloniz 1531. 8.

S. FERREOLUS, *Ucetienfis* in Gallia Narbonensi Episcopus, defunctus An. 581. de quo Sammarthani Tomo 3. Gallia Christiana pag. 1145. & pluribus Carolus le Coqnte in annalibus Francorum ad Annum 521. quo natus Ferreolus, & 528.

* In Clarissimi Kœleri Directorio historico pag. 65. typorum vitio pro Tomo VIII. signatur Tomus III.

528. 553. 555. 558. 581. ex veteri auctore *vite*, quam ex Foxiensi MSto mitti sibi desiderabat Holstenius Epistola ad Lambecium Tomo 6. pag. 271. Ejus *Regula Monasterii Ferrisolacensis* ad Lucretium Papam, edita in Holstenii Codice Regularum parte 2. pag. 71. & apud Cointium Tom. 1. pag. 833. seq. *Litros* aliquot *Epistolarum*, quos Sidonii exemplo scripsisse Ferreolum testatur Gregorius Turonensis lib. VI. cap. 7. nemo hactenus in lucem protulit.

S. *Vincentius* FERRERIUS, sive FERRARIUS Valentinus, Hispanus, Ordinis Prædicatorum, Concilio Constantiensi interfuit A. 1418. obiitque A. 1419. 5. Aprilis, Sanctis adscriptus Anno 1455. de quo Acta Sanctorum Tomo 1. Aprilis pag. 477. seq. & Vita scripta a *Petro Ranzano* pag. 482. seq. & de scriptis Ferrerii Labbeus Tomo 2. de S. E. pag. 484. seq. Nicolaus Antonius Bibliothecæ veteris Hispanæ X. 2. Tom. 2. pag. 136. Henricus Warthonus ad Caveum, & Jacobus Qvetif Tomo 1. pag. 766. & 767. ubi speciatim de ejus *Sermonibus*.

FERRETUS Vicentinus, Poëta & Historicus magna libertate disertus atq; elegans & Felice Ofio judice iis accensendus, qui

qui cum Francisco Petrarcha a) & paucis quibusdam aliis litteras instaurarunt. Claruit post sæculi decimi quarti initia, scripsitque circa Annum 1328. ut videtur, *suorum & paullo ante actorum temporum* præsertim in Italia *historiam libris VII.* ab Anno 1250. ad 1318. quod opus extrema parte, ut opinatur, mancum edidit e MStis duobus Vicentinis Clariss. Muratorius Tomo IX. scriptorum rerum Italicarum pag. 935. Elegantiz studio arguitur, quod nomina vetera affectando passim obscuriorem b) se reddiderit, *Cimbricos* appellans pro Vicentinis, pro Florentinis *Fesulanos*, *Picen*os pro Pistojensibus. Notitiam Poëmatum Ferreti ex Vossio mutuari placet, simul annotatis iis, quæ post viri hujus docti fata a laudato Muratorio edita sunt.

Carmines

- a) *Johanni FERRETO*, Grammatico Ravennati, qui Petrarcham senem An. 1374. defunctum, puer noverat, Leonhardus Aretinus teste Leandro Alberto hanc laudem tribuit, quod primus studium poëseos & eloquentiæ in Italia instaurasset, ex cujus schola præter Aretinum prodire Jacobus Angelus, Gvarinus Veronensis, Omnibonus Leonicensis, Poggius, Robertus Rossus, Petrus Paulus Vergerius, Vistorinus Feltrensis. Vide *Diarium Eruditorum Italiæ* Tom. IX. p. 138. seq.

- b) *Se rendant inintelligible par elegance*, *Mémoires de Trevoux* A. 1733. p. 762.

Carmine heroico Ferretus descripsit gesta Canis Grandis Scaligeri. c) Item reliquit versus CX. in obitum Dantis, d) poëta Florentini. At CLV. in excessum Benevenuti de Campefanis, e) poëta Vicetini. Item XLIX. ad Albertum Mussatum, vatem Patavinum. f) Item Priapeia reliquit, quorum initium ponit Joannes Baptista PAJARINUS libro sexto Historiæ suæ, in quam non pauca ex Ferreti historia derivavit. Item versus XXV. ad Pulicem de Cusfoza, Vicentinum Poëtam, de puero, qui natus erat, Matthæo de Scledo. Item carmen aliud in laudem Baxlardini de Nogarolis, Veronensis, Scaligeri affinis, cum instaurandam curavit nobilem Urbis portam, quam disjecerant Patavini.

ANO-

- c) Poëma epicum Ferreti de Scaligerorum Origine libris IV. circa Annum 1329. scriptum ad Canem Grandum Scaligerum, Veronæ, Vicetiz & Patavii Dominum, edidit laudatus Muratorius Tomo IX. pag. 1103. Censuram vide, si placet, in Ephemeridibus Eruditorum Paris. A. 1733. Maj. pag. 102.
- d) Obiit Dantes A. 1321.
- e) Etiam hoc carmen apud Muratorium pag. 1183.
- f) Hujus quoque carminis, quod pag. 1187. ibi sequitur, argumentum est obitus ejusdem Poëtz, cui cognomen *campus dedit* & Bene nomen cum Venio.

ANONYMI Orationem in nuptias *Danielis FERRETI* vulgavit idem Muratorius T. IX. pag. 1189.

Aurelianus **FESTIVUS** Imperatoris Aureliani libertus, scriptor *vite Firmi* Imperatoris, ex qua, insolita refert nonnulla Vopiscus in ejus vita cap. 6. Firmum, unctum crocodilorum adipibus, natasse, & elephantem rexisse, & hippopotamo sedisse, & sedentem ingentibus struthionibus velatum esse & quasi volitasse.

Rufus **FESTUS**, (aliis *Sextus Rufus*) scriptor *breviarii de victoriis ac provinciis populi Romani* ad Valentinianum II. Augustum, & opusculi *de regionibus Urbis Romæ*, de quibus sicut etiam de *Ruso FESTO Avieno* dixi in Bibliotheca Latina lib. 3. capite undecimo.

Julius **FESTUS**, sive *Sextus Pompejus* **FESTUS**, Grammaticus, qui non diu ante Macrobiium *commentarios priscorum verborum*, cum exemplis e Verrio Flacco contractos composuit, de quibus in eadem Bibliotheca Latina cap. 6. Vide & infra, **PAULUS** Diaconus.

FEUS, sive **PHEUS** *Belcharius*, [ita enim rectius quam alii *Febus*, vel *Maffeus*, a) *Belcha-*

a) Vide *Diarium Eruditorum Italix* Tomo XVII. pag. 333. seq.

Belchamus] Florentinus, obiit senex A. 1484. b) Scripsitque sed Italice non Latine c) tum alia tum A. 1449. ad Johannem Cosmum Medicem, Laurentii & Juliani Parentem, *vitam*, non S. Columbani, sed *Johannis Columbani* Senensis, qui A. 1365. Ordinem Jesuatorum d) instituit, editam Brixiae 1500. atque inde Florentiae in 4to, & Venetiis 1554. 8. & novissime Latine in Tomo septimo Actorum Sanctorum Julii 31. Vertit quoque sed itidem Italice Pratum spiritale Johannis Moschi, de quo dictum in Bibliotheca Graeca Tomo IX. pag. 22. seq. aliaque scripta Ascetica, ut ipse e) in Epistola ad Johannem Cosmum testatur.

FICARDUS Cirencestrensis, seu de Cirencestria, Historicus Anglus, scripsit *Speculum Historiale*. Hæc de eo Pitseus pag. 838.

Marfi-

- b) Hieronymi Benivenii *deploratoria per la morte di Pheo Belchari, poëta Christiana*: in operibus Benivenii pag. 109.
- c) Latinis Historicis accensetur a Vossio pag. 603.
- d) A Clemente IX. Anno 1668. hic Ordo iterum suppressus. Vide Acta Sanctorum Tomo V. Julii pag. 817.
- e) Joachimus Hildebrandus de Religiosis Ordinibus pag. 72. Julius Niger de scriptoribus Florentinis pag. 162.

Dionysius Petavius dogmatibus Theologicis de Incarnatione lib. 1. cap. 22. & lib. 7. cap. 4.

Theophilus Raynaudus Tomo 2. Operum pag. 44. seq.

Thomas Reinesius Epistola ad Johannem Tobiam Majorem, inter Gudianas pag. 312. seq.

Nicolaus Schatenius in Carolo M. lib. IV. cap. 5. & *D. Christianus Nisanius* in ostensione Hist. Theolog. pag. 412. sq. & apologia ostensionis p. 658.

Jo. Trellund, Theologi Hafniensis, erudita dissertatio de Felicis & Elipandi hæresi Adoptiana, Hafniæ 1699. 4. & in laudati Vogtii Bibliotheca Historiæ Hæresiologicæ, cujus fasciculum secundum mihi pro suo in me amore dedicavit, p. 345. Ejusd. Trellundi assertio plenior genuini status Controversiæ Orthodoxos inter & Adoptianos sæculo VIII. agitata. Hafniæ 1715. 4. & Quæstionum Theologicarum Felicianæ controversiæ affinium Decas. ibid. 1716. 4.

Gabriel Vasquez, supra p. 483.

Felicem & Elipandum excusant atque a Nestorianismi dica liberare instituunt post *Vasquesium*, *Joannes Henrichius* systematis Theologici pag. 882. seq. & *Georgius*

Georgius Calixtus in programme singulari, quod festo Natalitio edidit.

Johannes FELTON, Anglus, Vicarius Ecclesiæ S. Magdalenzæ extra muros Oxonii circa Annum 1440. Ejus *Lecturæ Sacrarum Scripturarum, Alphabetum*, sive Dictionarium *Theologicum* ex Roberto Lincolnienſi, memorant Baleus VII. 93. & Pitseus pag. 634. qui sermonibus ad populum ita suo tempore claruisse testantur, ut *Homiliarii*, sive *Concionatoris* cognomen tulerit. Præter sermones proprios, etiam alii a Pitseo, & Oudino Tomo 3. pag. 2432. ad eum referuntur, quos ex ODONE Parisienſi Episcopo aliisque selegit.

Pſeudo FENESTELLA, vide infra, *FLOCCUS* Florentinus.

FERIUS (aliis *Levinus*) *Hilpericus* unus fortasse ex Alcuini discipulis, * Monachus Selingestadiensis. Exstat ejus carmen hexametrum, versuum 536. de laudibus Caroli Magni & celebrato ab eo Maicampo & venatione & congressu ejusdem & *Leonis III. Papæ* facta Anno 790. De ejus editionibus dicere me memini Tom. 1. pag. 962. Hunc Hilpericum si audimus, Carolus

H h 4

Gram-

• Vide Vossium de Poëtis Latinis pag. 69.

FINUS *Adrianus*, sive *Adriensis*, * Scripturarum Ducalis Fisci Estensis Magister septuagenario major An. 1503. cœpit ex Petro Bruto, Jacobo de Valentia aliisque condere *flagellum adversus Judæos*, cujus necdum absoluti *novem libros* reliquit defunctus A. 1517. ætatis 86. Hosce filius Daniel Finus, scripturarum Reipublicæ Ferrariensis Magister vulgavit spisso volumine Venetiis 1538. 4to, recusus ibid. 1569. & Ferrariæ 1573. 4to. Vide Rev. Wolfii Bibliothecam Hebræam Tomo 2. pag. 1128. seq. & Theophilum Sincerum commentario de libris rarioribus Germanice edito parte 2. pag. 93. seq. Hieronymi Spiritonis, Monachi & Abbatis Cælestini, (qui An. 1662. diem obiit) observationes ad Fini libros Italice editas memorat Prosper Mandosius Tomo 2. Bibliothecæ Romanæ pag. 244.

FIRMIANUS, vide infra, **LACTANTIUS**.

Julius FIRMICUS Maternus, qui An. 337. Constantino Magno adhuc superstite scripsit

* Daniel Finus in opus Parentis sui:

*Inchyta navisfrago nomen dedit Adria porta,
Et solium summis Regibus illa fuit.*

*Hac fuit auctoris genitrix: Ferrara nutrix,
Et genus & nomen Fina-propago dedit.*

scripsit *libros VIII. Matheſeos*, ſive de
 aſtrologia apotelesmatica, & deinde
 Chriſtianus factus, librum *de errore pro-*
fanarum religionum ad Conſtantiem &
 Conſtantium ſacratiffimos, quos paſſim
 appellat Imperatores. Dixi lib. 3. Bibl.
 Latine cap. 8.

FIRMILIANUS Epiſcopus Cæſareenſis in
 Cappadocia, qui Synodo Iconienſi circa
 Annum 231. & A. 265. Synodo Antioche-
 næ adverſus Paulum Samofatenum inter-
 fuit, *Epistoſola ad S. Cyprianum* circa An-
 num 256. contra Stephanum Papam in-
 ter Cyprianicas Oxon. Pamel. & Baluz.
 LXXV. Latine legitur, ſed ut videtur
 non Latine ſcripta a Firmiliano, ſed ex
 Græco verſa, fortasſe ab ipſo Cypriano.
 Vide Baluzii notas pag. 311. & 316. & de
 Firmiliano Tillemontium Tomo quarto
 memoriarum pag. 308. ſeq. Raymundo
 autem Miſſorio Franciſcano paucos ſpe-
 ro ſuffragaturos, qui utramque Epiſto-
 lam Firmiliani & Cypriani, decreto Ste-
 phani, Epiſcopi Romani, oppoſitam,
 contendit nomina auctorum mentiri &
 ſuppoſitam fuiſſe a Donatiſtis arguit, in
 diſputationibus Criticis editis Venetiis
 1733. 4to.

FIRMUS, itidem Cæſareæ Cappadociæ Epi-
 ſcopus A. 439. deſunctus, ad quem Epi-
 ſtola

stola Johannis Antiocheni ex veteri Latina versione legitur in Synodico adversus tragœdiam Irenæi, Græce non Latine scripsit, de cujus Epistolis a celeberrimo Muratorio editis dixi in Bibliotheca Græca Tom. 7. p. 442.

FISCANENSIS in Normannia Cœnobii *Chronicon* a nato CHRISTO usque ad Annum 1220. ex quo excerpta una cum appendice Brennacensi usque ad Annum 1246. edidit Labbeus Tomo 1. Bibliothecæ novæ MSS. pag. 325 -- 328. cum Catalogo Abbatum Fiscanensium ab Anno 1000. ad 1650. p. 328. seq.

Joannes FISTENPORT Moguntinus, Ordinis S. Sepulchri, Auctor continuationis *Chronici* ab HERMANNO Januensi scripti: *non proprio dictamine*, sed ut profiteatur *ex aliis Chronicis* deductæ ab A. 1352. ad A. 1421. Exstat in D. Simonis Frederici Hahnii Tomo 1. collectionis monumentorum veterum & recentium, Brunsv. 1724. 8. p. 397-405.

FITZ RALPH, infra, **RICHARDUS** *Armachanus*.

FLACCUS, supra, **ALBINUS**, five **ALCUINUS**, Tom. 1. p. 133.

Antonius **FLAMINIUS**, alio nomine **BIA-XANDER**, Menensis Siculus, trium lingua-

lingvarum peritus, Romæ docuit circa Annum 1489. cujus *Epistolas quasdam & libros duos de eccentricis, epicyclis & absidibus* memorat Antoninus Mongitor, qui de eo videndus Tomo 1. Bibliothecæ Siculæ p. 67. Adde etiam Colomesii Italiam Orientalem a Rev. Wolfio nostro editam pag. 17.

Sebastianus FLAMINIUS Forocornelienfis, interpres *Vitæ B. Ambrosii Sanseveronii* Senensis, Ordinis Prædicatorum, An. 1286. defuncti. Vide Jacobum Qyetif Tomo primo pag. 403. & de Ambrosio illo Acta Sanctorum Martii 20. Tomo 3. pag. 180. seqq.

Johannes Antonius FLAMINIUS, *Johannis* disertissimi Viri * Filius, qui a patria Foro Corneli, sive Imola Flaminiae civitate † Flaminii nomen sibi cooptavit. Bonas litteras docuit Serravalle ac deinde Bononiæ, ubi diem obiit Anno 1536. *Epistolas* ejus quasdam cum narratione de ejus vita & laudibus edidit Joachimus Camerarius, Norimbergæ 1571. 8. ex quo elogium Flaminii exhibet V. C. Johannes Georgius Schelhornius Tomo X. amœnitatum litterar. pag. 1148.

I i 3

seq.

*. Amœnitatt. litterar. Tom. X. pag. 1153.

†. Diarium Eruditorum Italiæ Tomo XXXI. pag. 28.

seq. De cæteris ejus scriptis nihil habeo, quod addam Vossii industriæ, quem vide sis lib. 3. de Histor. Latin. pag. 682. seq.

Omitto etiam dicere de filio *M. Antonio* FLAMINIO Serravallensi, * viro doctissimo, cui metaphrasin Psalmorum atque alia insignia scripta debemus, defuncto A. 1550. De eo præter Ghilinum Tomo 2. pag. 192, Gaddiumque T. 1. pag. 187. seq. laudatæ amœnitates litterariæ Tom. X. pag. 1148. seq. & Comnenus Papadopoli Tom. 2. Gymnasii Patavini pag. 197. Nec non de *Lucio* FLAMINIO Siculo, qui seculo XVI. docuit Hispali, scriptor commentarii in *proæmium Plinii* naturalis Historiæ. Hunc Lucium cum Antonio eundem facit Nicolaus Antonius Tomo 2. Bibliothecæ novæ Hispanæ pag. 357. Sed diversum esse docet Mongitor loco laudato.

Qui sub *Marcelli* PALINGENII nomine M. Antonium Flaminium latere sibi persvasere viri clarissimi, eos falli dubium non est, perinde ut eos, qui Marfilium Ficinium. Utrumque uno Palingenii versu perspi-

* Hieronymus Lioni dissertat. de patria M. Antonii Flaminii, in *Diario Eruditorum Italiæ* T. 31. pag. 26. seq.

perspicue refellitur, qui legitur in Aquario:

Vidi ego, dum Romæ Decimo regnante Leone

Essem

Leo decimus regnavit Romæ ab Anno 1513. ad 1521. Ficinus A. 1499. jam diem obierat: Flaminius Romam venit post Annum 1522. dignitate Ordinis Equitum S. Petri ornatus inde a Clemente VII. quem Papam creatum constat mense Novembri A. 1523. Nihil certius quam verum esse nomen scriptoris Marcellum Palingenium Stellatum, hoc est Stellatensem, de Stellata sive Stellada in ditio-
ne Ferrariensi.

Dominicus de FLANDRIA. supra p. 157.

Gvido FLANDRINI scriptor libelli, sive *Epistolæ* præsentatæ Regi Francorum Carolo VI. A. 1402. *ex parte Studii Tolosani in facta Ecclesiæ*, damnata decreto A. 1406. & in Concilio Paris. 1408. habito adversus fautores Petri de Luna, sive Benedicti XIII. Vide Baluzium ad Papas Avinionenses Tom. I. p. 1112. seq.

Petrus FLANDRINI, Cardinalis S. Eustachii ab Anno 1371. Scripsit An. 1381. pro Clemente VII. contra Urbanum VI. oppugnatus a Petro Archiepiscopo Toletano. Vide Oudinum Tomo 3. pag.

1191. ex Baluzii pag. 1111. & Raynaldum
ad Annum 1381.

FLAVIANUM in libro, qui *de vestigiis Philosophorum* inscribitur, laudat Johannes Sarisberienfis, Policratici sive de Nugis curialium II. 26. Ad idem opus respicit Flavianum identidem allegans VIII. 11. & 12. Alius ut videtur Flavianus, ad quem Symmachi Epist. libro 2. & qui *Virius Nicomachus* FLAVIANUS V. C. & *Historicus disertissimus* vocatur in veteri Inscriptione apud Vossium pag. 743. seq. Valesium ad Ammiani XXVIII. ult. Reinesium pag. 441. Inscript. & Sponium Misc. pag. 123. Alius certe Flavianus, Antiochenus Episcopus, defunctus circa Annum Christi 303. & Flavianus CPol. ad quem Leonis M. Epist. De utroque dictum in Bibl. Græca.

FLAVINIACENSE *Chronicon*, infra, HUGO *Flav.*

Analecta monumentorum Cœnobii FLAVINIACENSIS a temporibus Chilperici ad Annum Christi 1085. in Labbei Tomo 1. Bibliothecæ novæ MSS. pag. 269
-- 272.

FLAVIUS *Blondus*, de quo Tom. 1. pag. 679.

FLAVIUS *Claudius Gordianus Fulgentius*, infra, FULGENTIUS.

FLA-

FLAVIUS *Vopiscus* Syracusius, de cujus *Vitis* quorundam *Imperatorum*, quos Constantini Magni temporibus scripsit, dictum libro III. Bibliothecæ Latinæ cap. 6.

FLAUVALDUS, sive **FLOWALDUS**, Monachus Remensis, apud Sigebertum cap. 131. & Trithemium cap. 307. de S. E. & lib. 2. cap. 68. illustr. Benedictin. Vide infra, **FLODOARDUS**.

FLETA, seu *commentarius* insignis, faciem *Juris Anglicani* veteris qualis fuit Eduardi I. temporibus, exponens *libris VI.* atque sic nuncupatus, quia Auctor *Anonymus*, qui circa Annum 1300. illos collegit ac descripsit, hoc fecit in Carcere, qui Anglis *prisona de Fleet* a præterlabente fluviolo nuncupatus, cujus mentio in hoc ipso commentario l. 2. c. 30. Vide Cangii glossarium Latinum in voce *Fleta*, & Johannem Seldenum dissertatione ad Fletam cap. X. §. 3. qui primus hos libros vulgavit Londini 1647. 4. subjuncta erudita dissertat. quæ recusa Tomo secundo Seldeni Operum, Londini 1726. fol.

Guilelmus **FLETE**, seu **FLETA**, Pitseo *Fletens* Anglicus, Augustinianus temporibus Richardi II. circa Annum Christi 1380. cujus *predictiones ad Anglos &*

Epistolas tres ad Ordinis sui in Anglia Professores, ad Provincialem eorum, ad doctores Provinciæ, ad fratres in communi, Christiana eruditione plenas laudat Baleus VI. 41. & ex eo Pitseus pag. 521. seq.

Johannes FLETUS itidem Anglus, Ordinis S. Benedicti & Presbyter in cœnobio Westmonasteriensi suburbii Londinensis, scriptor *Chronici Westmonasteriensis* libris duobus teste eodem Pitseo pag. 875. ubi & *Homiliarum* liber hujus Fleti memoratur.

Stephanus FLISCUS Soncinenfis. Vide supra Tom. I. pag. 107. in ALBERTO de Eyb.

Andreas Dominici FLOCCUS, Florentinus, Emanuelis Chrysoloræ discipulus, * & ab Anno 1427. Canonicus in Ecclesia patria Cathedrali, & Pontificis Eugenii IV. Secretarius, obiit Anno 1452. † Ad Brandem Cardinalem Placentinum a) scripsit.

* Martinus Hanckius libro I. de Romanarum rerum scriptoribus cap. 44. Julius Niger in historia scriptorum Florentinorum pag. 35. seq.

† Diarium Eruditorum Italiz Tomo XI. pag. 335.

a) Vide Gyraldum dialog. 4. de Poëtis Tomo 2. Operum pag. 233. Brandes Cardinalis fuit ab

scripsit *de Romanis potestatibus*, Sacerdotiis & Magistratibus *libros duos*, sæpius editos sub *L. Fenestellæ* veteris historici nomine, Plinio, Gellio, Svetonio, b) aliisque laudati Annalium scriptoris, qui Tiberii temporibus obiit. Ab aliis tributi sunt *Poggio Florentino*, c) *Pomponio Læto* ab aliis: sed Flocco auctori MSS. Codicum d) fide illos restituit Ægidius Witsius, Jurisconsultus Brugensis, & sub ejus nomine vulgavit Antwerpæ 1561. 8. unde sæpius Flocci nomen præferentes recusi sunt, ut Antwerpæ 1609. 8. & in Petri Scriverii *Repubblica Romana*, atque in Philippi Caroli *Antiquitatibus Romanis*. *Brandis* Cardinalis nomen, cui dicatos a Flocco fuisse Gyraldus auctor est, in nulla editione apparet. Sub *Fenestellæ* nomine & nulla librorum distinctione prodierant sine loco & anno in 4. quam editionem habeo in manibus, tum in 8. ac deinde Basileæ 1532. 8. cum præfatione Valentini

ab Anno 411. defunctus Anno 1443. 5. Februarii,

b) non etiam Livio, ut legas apud Polletum III. 14. hist. fori Romani.

c) Adi Vossium lib. 1. de Hist. Lat. cap. 19.

d) inspectorum Blondo, Gyraldo, Witsio & Jamesio. Adde Voss. pag. 101. & 581, Catalogum MSS. Cotton, p. 66. num. VI. 1.

tini Curionis recusi sæpius ibidem 1538. 8. 1581. 8. & minore forma 1556. 1561. nec non Parisiis, Lugduni, Colonia ex Joannis Camertis e) recensione & cum ejus Concordantiis Historiæ Romanæ, & Italice versi a Franciscò Sansovino ad Angelum Mottam, f) Venetiis 1547. in 8vo.

FLODOARDUS, five FRODOARDUS, Sigeberto & Trithemio FLAUVALDUS, Ordinis Benedictini Culminiacensis [*Cormicy*] g) Presbyter & Canonicus S. Remigii Remensis, obiit A. 966. 28. Martii ætatis 73. h) Ejus scripta sunt:

Anna-

e) Integrum hujus viri docti nomen *Johannes Ricutius Vellinus*, qui *Camertis* nomine notior Monachus Ordinis Minorum docuit Viennæ Austriæ sub sæculi XVI. initia. Vide Waddingum pag. 223.

f) Angelus Motta præter rem interpres traditur in Diario Eruditorum Italiæ Tomo XI. p. 338. Recte autem pag. 339. rejicitur Sandii conjectura, quem deinde secutus Hallervordus est, Dominico Flocco tributis *Poëma de vita & morte B. Virginis*, quod *Johannis DOMINICI*, Ordinis Prædicatorum, esse, notavi supra pag. 160. seq.

g) Oudin. Tom. 2. pag. 445.

h) Pagi ad Annum Christi 966. num. 4. Mabilonius præfatione ad Sec. II. Benedictin. §. 64.

Annales, seu *Chronicon* ætatis suæ ab Anno 919. ad 966. in P. Pithœi XII. scriptoribus cœtaneis, Parisiis, 1588. & Francofurti 1594. 8. pag. 109 — 198. cum brevi appendice usque ad Annum 978. pag. 198 — 201. & continuatione ab Anno 977. ad 990. ex Chronicis WILHELMII Nangii, Monachi S. Dionysii pag. 207 — 214. Hoc Chronicon licet Flodoardo non audeat certo tribuere Pithœus, tamen egregiam lucem præferre illis temporibus non diffitetur, & sub Flodoardi nomine recusum est & ex Codice Thuano emendatius in Andreæ du Chesne, sive Quercetani, scriptoribus rerum Francorum Tomo 2. pag. 590. Novam editionem hujus Chronici & omnium Flodoardi operum meliorem jampridem parari a D. de Targny, Noviodunensi, Thesaurario Ecclesiæ Remensis & Bibliothecario Regio testatus est Jacobus le Long in Bibliotheca Historicorum Galliarum n. 3746. & 6870. Conferendus Codex integrior Cottonianus ab Octaviano Imperatore, cum continuatione REGINALDI, Archidiaconi Andegavenfis, usque ad Annum 1277. Vide Catalogum MSS. Bibl. Cotton. num. 69.

Historia Ecclesiæ Remensis, sive, ut Siegbertus cap. 132. vocat, *gesta Pontificum Remensium*, libris IV. usque ad Annum

num 948. quorum versionem Gallicam sed pluribus passim omiſſis ediderat Nicolaus Cheſneau, ſive Querculus, Decanus Remenſis, Remis 1580. 4. Integros Latine primus vulgavit Jacobus Sirmondus Pariſiis 1611. 8vo, cum appendice ANONYMI, Canonici Remenſis circa Annum 1140. qui Flodoardum brevaverat, aliisque opusculis ad eandem Eccleſiam ſpectantibus: Poſt Sirmondum Georgius Colvenerius, qui Codice Latino, ex quo Cheſnæus Gallicam versionem ſuam adornaverat, contuliſſe ſe teſtatur, ac præter ſcholia & vocum obſcurarum explicationem addidit appendicem Sonnacii de ſtatutis Synodalibus Eccleſiæ Remenſis, & Catalogum Archiepiſcoporum Remenſium. Duaci 1617. 8. Colvenerii editionem expreſſerunt Bibliothecæ Patrum Pariſ. 1639. & novifſima Lugdunenſis Tom. XV. p. 500.

De Romanis Pontificibus a B. Petro ad Leonem VII. poemate heroico libris XV. quod Anaſtaſiani operis de vitis Pontificum paraphraſin eſſe notat Papebrochius in Actis Sanctorum Tom. VII. Maji pag. 773. niſi quod variorum Sanctorum elogia paſſim interſperſa habet. Inſignem partem hujus operis a Gregorio II. A. 715. ad Leonem VII. A. 935. ex Codice

Codice Carmelitarum excalceatorum San-Germanensi vulgavit Mabillonius Sec. Benedict. III. parte 2. pag. 596. Etiam ex Sanctorum interspersis elogiis non pauca edidit idem Mabillonius, ut a præstantissimo Caveo jam notatum, S. *Columbani* Abbatis Sec. II. pag. 30. S. *Attale* pag. 127. S. *Bertulfi* Abbatis Bobi-ensis: & ex libro XIII. carmen octavum de S. *Benedicto* ejusque miraculis, in sup-plemento ad Sec. I. ad calcem Seculi se-cundi pag. 1095. Exeodem Mabillonio mutuatus Papebrochius Flodoardi car-men de *Paschali* Papa, quod exhibet in Actis Sanctorum appendice ad XIV. Maji Tom. 7. pag. 773.

Non dubium haberi debet, idem hoc esse opus Flodoardi, quod Treviris in summo templo asservari testatus est apud Miræum ad Sigebertum, Vossiumque Jo-hannes Bonderius A. 1555. in Indice Co-dicum MSS. per Belgicam, *de triumphis Italicis Martyrum & Confessorum* libr. XV. metro scriptos. Clare hoc patet ex Theo-dorici Ruinarti observatione de MS. Car-melitarum Sangermanensi, quam infra subjungam, cum prius notavero in ea-dem Bibliotheca Trevirensi, Bonderio teste, etiam asservatos *libros III. de tri-umphis Christi & Sanctorum Palestinae, & libros II. de triumphis Christi & Antiochie gestis*.

gestis, itidem carmine epico, a priore opere diversos. Etiam lib. 3. Hist. Eccles. cap. 6. Flodoardus miracula in basilica B. Virginis Remensis credita referens, quorum plurima, inquit, quæ ante nostram ætatem sunt gesta, nobis habentur incognita. Nos tamen ea, quæ coram positi vidimus, vel personis quæ viderant referentibus agnovimus, silentio hic quoque præterire incongruum rati sumus, licet ea versibus olim exaravimus. Sed Ruinartum lingua sua, plerisque eruditis hodie familiari, quæ in MSto illo Codice observavit, exponentem audiamus.

J'ai examiné ce Manuscrit, dont le commencement est déchiré; l'Ouvrage commence par la fin du premier Chapitre du troisiéme Livre. Il y est parlé des Martyrs, qui ont souffert sous la persécution de Valerien.

Le 4. Livre commence par le Pape S. Felix, & traite des persecutions d'Aurelien, de Claude, de Numerien, & de Diocletien. Il y parle des Papes, selon le tæms qu'ils ont vécu.

Le 5. & le 6. Livre ne s'y trouvent pas, quoiqu'il semble n'y rien manquer.

Le 7. ne traite que de la persécution de Diocletien.

Le

Le 8. est intitulé de persecutione Maximiani. Il commence par l'Histoire de S. Marcel, & de tous les Martyrs, qui sont dans ses faux Actes; ensuite il parle des Saints Martyrs qui sont reverez dans les Villes d'Italie. Le Chapitre 15. est de Sainte Afre d'Augsbourg. Le 16. est de S. Eusebe Pape.

Le 9. Livre parle de Saint Valentin Martyr à Rome, ensuite des Martyrs des environs; & des Actes de S. Silvestre, de Gallican, de S. Jean & de S. Paul, & des plusieurs autres Martyrs que l'on met à Rome sous Julien l'Apôtat.

Le dixième Livre commence par Saint Jules Pape, & finit à Vitalien & à Adeodat. Il y mêle plusieurs autres Saints, comme dans le Chapitre 2. Il parle d'Eusebe, qu'il appelle Præsul, qu'on dit avoir souffert à Rome sous Constance avec Orose, &c. de Saint Eusebe de Verceil, de Victorin le Rheteur, & de Saint Denis de Milan, il fait mention de la Translation de ce dernier, faite par Saint Basile, qui envoya son Corps à Saint Ambroise. [J'ai la Lettre de Saint Basile adressée à Saint Ambroise d'un ancien Manuscrit, où il est fait mention de cette Translation.] Dans le 3. Chapitre, où il traite de Saint Damase Pape: il y parle de Saint Jérôme. Dans le 8. Chapitre il parle du Schisme de Laurens

Tom. 2. K k de

de Paschase Diacre. . . . Dans le 19. de Hormisde Pape, de la Paix d'Orient, de Saint Germain de Capouë, de la Restitution d'Afrique, de Saint Remy, de la Conversion de Clovis, de la Couronne qu'il envoya à Rome, des Habits Consulaires qu'il reçut de l'Empereur. Dans le 10. Chapitre, de S. Jean Pape, de Symmaque, & de Boëce, que Theodoric fit tuer. Dans le Chapitre 12. de Cassiodore, de ce qu'a fait Belisaire contre les Goths en Italie & en Afrique. Enfin il traite fort au long de Saint Gregoire, & de ce qui est arrivé en son Monastere.

L'onzième Livre comprend l'Histoire des Papes depuis Agathon jusqu'à Christophe. Dans le Chapitre cinquième, il parle au long de Saint Boniface d'Allemagne, qu'il appelle Docteur & Martyr. Dans le Chapitre sixième, de Carloman Prince François, qui se fit Religieux. Dans le Chapitre 7. du Pape Estienne II. de son Voyage en France, de sa Guérison miraculeuse à l'Abbaye de S. Denis, &c.

Le douzième Livre contient l'Histoire depuis Leon. IV. jusqu'à Leon VII. Dans le Chapitre 1. il parle des deux Palliums d'Hincmar, de l'établissement de l'Octave de la Fête de l'Assomption de Nôtre-Dame. Dans le Chapitre 2. de Jean Evêque de

de Ravenne. Dans le Chapitre 3. d'Hincmar & de Charles le Chauve. Dans le Chapitre 4. de Foulques Archevêque de Rheims, & de plusieurs Commissions que les Papes lui ont données. Dans le Chapitre 5. de la Translation de Saint Calixte Pape à Rheims, qu'il appelle Urbem nostram. Il traite au long des Actions de Formose, à qui il dit que Charles Roi de France demanda de lui envoyer du Pain benit, Panem Benedictum.

Le 13. Livre est des Saints dont Saint Gregoire traite dans ses Dialogues, & d'autres Saintes d'Italie.

Le 14. Livre est des Saints Patrons, Martyrs & autres des Villes d'Italie.

Il finit par Saint Colomban & ses Disciples.

A la fin est une Epitaphe de Flodoard même.

Ce Manuscrit n'est gueres moins ancien que Flodoard.

Gvido FLONOCHERUS, five ut Possentino & Altamuræ **FLONOCHETUS** Narbonensis, Ordinis Prædicatorum Magister Generalis, cujus *Chronicon* Simlero, Possentino & Vossio memoratur, apud Jacobum Qvetifum Tom. 1. p. 808. vocatur **Gvido FLAMOCHETTI**, tra-

diturque diem obiisse Neapoli 1451. 19. Novembris.

Bartholomæus FLORARIUS, de quo dixi Tomo 1. pag. 478. Ex ejus libro *de abstinentia* locum profert Joannes Wolfius Tomo 1. lection. memorabilium p. 801.

FLORENTIUS *Abbas* Britannus, scripsit *Vitam S. Judoci*, filii Regis Britonum & Confessoris medio Seculo VII. ad confratres transmarinos, per Francorum & Teutonicorum regna constitutos. Exstat apud Surium 13. Decembris. Florentius testatur se *de libro vite ac gestorum B. Judoci* nescio cujus auctoris hæc quæ offert breviter excerptisse, & prolixitatem miraculorum prorsus omisisse.

FLORENTIUS Gallus, *Tricastinus* Presbyter, ad Celsam Abbatissam scripsit vitam *S. Rusticulae*, five *Marcie*, civis Vafionensis, Abbatissæ S. Cæsarii Arelatensis, defunctæ circa Annum 632. ex qua fragmenta apud Andream du Chesne Tomo 1. scriptorum rerum Francicarum pag. 564. 565. integra in Mabillonii Actis Sanctorum Benedictin. Sec. 2. pag. 139.

FLORENTIUS *Bravonius*, Monachus in Anglia *Wiccensis*, five *Wigorniensis*, scriptor

ptor *Chronici ex Chronicis* * ab Orbe condito ad Henrici I. tempora, sive ad Annum Christi 1117. Nam Anno proximo 1118. Nonis Julii ex hac vita discessit. Primus edidit Gvilelmus Howardus, postea Comes Northamptoniensis, Londini 1592. 4. subjuncta ANONYMI Veteris *continuatione* ab Anno 1118. ad 1141. Cum eadem continuatione recusum est typis Wecheliani Francofurti 1601. fol. subjunctum Matthæo Westmonasteriensi. Compositam a Florentio *Continuationem Mariani Scoti* (qui in An. 1083. definit) ad sua usque tempora, laudat nullam *Chronici* faciens mentionem Lelandus cap. 149. cui Baleus II. 66. adjungit librum *de rebus sui Cænobii* & alium *de regali Anglorum prosapia*, a quo Pitseus pag. 197. male distingvit librum *de Genealogiis Regum*, quem notat Cantabrigiæ servari MS. in Collegio S. Benedicti. Hunc Caveus recte monuit extare ad calcem *Chronici*, edit.

Kk 3

Lond.

* Gildani, Bedam, Adonem, Marianum, Sigbertum & similes religiose secutus, sicut ipsum sequuntur & laudant Gvalterus Coventriensis, Ranulphus Higdenus, Johannes Rossus & alii, notante Lelando cap. 149. & Baleo II. 66. Insertos etiam illi suis locis antiquos Anglo-Saxonum Annales, Vossius pag. 397. monuit.

Lond. nam in illa pag. 566. *Incipit regalis prosapia Anglorum descendens ab Adam.* Sed eadem legitur etiam in Wicheliana pag. 688. Annos CHRISTI numerare incipiens Florentius, ita computat, ut anno primo secundum æram Dionysii Exigui, annus XXIII. secundum Evangelium respondeat, illumque duplicem quem semper observat computum orditur his verbis: *Incarnatio secundum DIONYSIUM incipit, conscripta per ordinem, contraria Incarnationi secundum EVANGELIUM.*

FLORENTINUS Anonymus *Historie Florentine* auctor ab Anno 1406. ad 1438. editus a celeberrimo Muratorio Tomo XIX. scriptorum rerum Italicarum, non Latine scripsit, sed Italice.

FLORES *Historiarum*, infra, **Julius FLO-
RUS & MATTHÆUS** Westmonasterienfis.

FLORES *Temporum*, infra, **MARTINUS** Franciscanus & **HERMANNUS** Januensis.

FLOS FLORUM Chronicon in A. 1399. definens.

FLORETUS. Vide supra in **BERNHARDO** Tom. I. p. 624. atque infra in *Johanne GERSON.*

FLO-

FLORIANACENSE Chronicon breve ab Anno 615. ad 1060. in Baluzii Miscellan. Tom. 2. pag. 303 - 307. **FLORIANACENSIVM** Abbatum Catalogus. id. Tom. 1. pag. 491 - 493.

FLORIANA *de Seelsen*, de qua Chronicon Huxariense a Christiano Francisco Paulino editum ad Annum 1290. *docta monialis in valle DEI, & Priorissa ibidem, elegantem* homiliam de filio viduæ Nain ad Henricum Hornburgicum *scripsit. Prompte loquebatur Latine: in controversiis & articulis Fidei bene exercitata, ut sane, nisi silentium imponeret mulieri Apostolus in Ecclesia, erudite potuisset concionari; altera Anastasia, Helena, Gorgania & Roswitha. Addit etiam Epistolam Henrici Abbatis Corbejenfis, quam eodem Anno 1290. ad Florianam lecta ejus homiliam exaravit.*

FLORIANUS *de Sancto Petro*, Bononiensis Jurisconsultus circa Annum 1435. cujus Commentarios in Digesta & Codicem laudat Trithemius cap. 788. De eo Pancirollus II. 85. Marcus Mantua pag. 465.

FLORIDI Horti Chronicon; supra in EMONE pag. 287.

FLORILEGUS inter Historicos, vide, **MATTHÆUS** Westmonasteriensis.

FLORILEGUS, qui **FLORES** *Poëtarum* de virtutibus & vitiis digessit libris decem: de superbia, de bona fama, de invidia, de ira, de avaritia, de gula, de luxuria, de remediis luxuriæ, de donis Sancti Spiritus, sive de virtutibus, cum libro decimo, excerpto ex Alani Anti-Claudianò. Prodiit Colonia 1505. 12. *Hos morum flores si carpseris, ut rosa flores.* Indicem Poëtarum, quorum versus a Florilego laudantur, dedit Daumius Epist. ad Reinesium LXXV. pag. 304. seq.

Magistri FLORINI Physiologus, sive liber de natura animalium versibus elegiacis MS. in Bibliotheca Lipsiensi Paulina inter libros Collegii majoris Principum, teste B. Fellerò pag. 391. Alius Physiologus versibus Hexametris leoninis, de quo infra, **THEOBALDUS** Episcopus.

De Drepanio FLORO dictum supra p. 190. notatumque eundem videri cum *Magistro* **FLORO**, Diacono Lugdunensi. * Dictum quoque pag. 194. de **FLORO** *Tricassina* Episcopo, & de **FLORO** *Monacho*

- * De hoc Lugdunensi Floro nuper Dominicus de Colonia in historia litteraria Lugdunensi Tomo 2. pag. 135. seq. & de ejus poematibus pag. 142. seq.

nacho S. Trudonis, quem a Trithemio confictum esse non satis certis argumentis pugnatur Oudinus Tomo 1. pag. 1806. seq.

Julius FLORUS auctor five Collector Chronici, quod *Flores Historiarum* inscripsit a Nino Assyriorum Rege usque ad Annum 1041. Prologum & excerpta edidit Labbeus Tomo 2. Biblioth. novæ MSS. pag. 190.

Paulus FLORUS, qui temporibus Justiniani Imperatoris vixit, & res ejus Imperatoris panxit Latino carmine. Vide Vossium II. 19. de Hist. Lat. p. 240.

FLOTILDÆ Virginis in Lavenna Remensis territorii villa, *Visiones* quas vidit Anno 940. mense Martio in Quadragesimali Jejunio, inter Petri Pithœi scriptores XII. cœtaneos, Parisiis 1588. & Francofurti 1594. 8. pag. 201 -- 207. & in Andreæ du Chesne scriptoribus rerum Francorum Tom. 2. pag. 624. seq.

FOCAS, seu **PHOCAS**, Grammaticus Urbis Romæ, scripsit *vitam Virgilii* carmine hexametro, quod præmisso versibus Sapphicis exordio existat, sed extrema parte mutilum in veteribus poematibus Petri Pithœi, & in quibusdam Virgilii editionibus, nec non in Catalectis Vir-

gilianis, ut in Bibliotheca Latina notare me memini. In eadem Petri Pithœi sylloge etiam occurrit Focæ *Dodecastichon* in commendationem *Artis suæ Grammaticæ*, quod incipit:

Ars mea multorum es quos sacula prisca tulerunt,

Sed nova te brevitās asserit esse meam.

Artem de nomine & verbo & aspiratione
edidit Putschius in *Grammaticis Latinis*
pag. 1683-1687.

Ægidius de FOENO, supra Tomo 1.
pag. 56.

FOLCARDUS, qui Vossio Cangioque auctor *Chronici Beneventani* ab Anno 1113. ad 1140. quo usum se Baronius & pleraque ex eo in *Annales* suos transtulisse profitetur ad Annum 1113. num. 1. *sincera plane & integra fide* scriptum celebrans, utpote qui retulit ea, *quæ vel vidit vel ab iis qui viderant audivit*. Hic non diversus est a **FALCONE**, de quo supra pag. 436. unde patet Baronium parte priore *Chronici* ab Anno 1102. ad 1113. destitutum fuisse. Vide Pagium ad Annum 1113.

FOLCARDUS Monachus *Bertinianus* Ordinis Benedicti. Audomaropoli in *Artesia* circa Annum 1050. scriptor *Vitæ S. Audomari*.

Audomari, Episcopi apud Morinos Taranensium, & vitam *S. Bertini*, qui Audomaro successit & triennio post, A. 698. obiit. *Audomari* Vitam sed interpolatam edidit Surius 9. Septembris. Vitam *S. Bertini* idem Surius 5. Septembris, sed integros de vita & miraculis *S. Bertini* ad Bovinum Abbatem suum, Mabillonius Act. Sanct. Benedict. Sec. III. parte 1. pag. 104.

FOLCARDUS, five FOLCHARDUS, Anglus, Monachus Dorobernensis, five Cantuariensis, Ordinis Benedictini Congregationis Cluniacensis circa Annum 1066. scripsit ad Aldredum, Archiepiscopum Eboracensem, libris duobus *vitam & miracula Joannis Beverlacii*, ex Hagustaldensi Episcopo An. 687. Archiepiscopi Eboracensis. Vide Lelandum cap. 140. Baleum II. 53. & Pitseum pag. 188. Vita illa MS. in Bibliotheca Cottoniana, ut constat ex Thomæ Smithi Catalogo pag. 74. b. Edita eadem a Mabillonio Sec. III. Benedictin. pag. 433. & in Actis Sanctorum Tomo 2. Maji VII. pag. 168. Etiam *vitam S. Oswaldi*, Wigorniensis Episcopi, & aliorum Angliæ Sanctorum historias scilicet a Folcardo compositas testatur Ordericus Vitalis lib. 2. histor. Eccles. ad Annum 1118. ut Caveo

Caveo jam notatum, qui Dorobernensem a Bertiniano Folcardo non diversum fuisse opinatur. Hoc quanquam per temporum rationes fortasse possit admitti, tamen perquam dubium mihi videtur, ob scriptorum Anglorum silentium de Bertiniano Folcardi sui Monachatu.

FOLCUINUS, *Fulcuinus*, *Folquinus*, *Volquinus*, *Fulquinus*, ex Monacho Bertiniano Abbas in Belgio Laubienfis, sive Lobienfis ab Anno 965. ad 990. scripsit *Chronicon de rebus gestis Abbatum* a) *Loubienfis Cœnobii*, a S. Landelino fundati ab Anno 697. usque ad sua tempora. Vulgatum a Dacherio Tomo VI. spicilegii pag. 541. (editionis novæ Tomo 2. pag. 730.) in eo de se Folcuinus capitè 28. seq. pag. 740. Præter ea, quæ in eodem Chronico cap. 30. seqq. de miraculis S. *Ursuarii* b) narrantur, *Historiam miraculorum* ejus singulari libro descripsit, quem cum notis exhibet Henschenius in *Actis Sanctorum* Tom. 2. April. XVIII. pag. 563 -- 573. *Vitam* vero *Folcuini*, *Tarvanensis Episcopi* in *Flandria* A. 854. defun-

a) Laudat Sigebertus cap. 136. de S.

b) De S. Ursuario, Episcopo & Lobien Abbate, qui A. 713. obiit, vitæ scriptores ANSO, HERIGERUS, RATHERIUS Veronensis,

defuncti, Mabillonius Sec. IV. Benedict. pag. 622. Hisce *homiliam de zizaniis* ad Matth. XIII. 25. seq. MS. Lovanii ad S. Martinum licet addere ex Oudino Tomo 2. pag. 475:

Gilbertus FOLIOT ex Abbate Canonico-
rum Regularium Leicestriensi, Episcopus
A. 1147. Herefordiensis & ab Anno 1163.
ad 1187. Londinensis: scripsit *Expositio-
nem in Cantica Canticorum*, ad Robertum
Melidunum, suum in Episcopatu Here-
fordensi successorem. Edidit Patricius
Junius Londini 1638. 4. cum ALCUI-
NO in eadem Cantica. Præterea Baleus
III. 7. eum tradit scripsisse *pro causa Hen-
rici II. Regis Angliæ*, ad Alexandrum
III. Pontificem, atque *invektivam in Tho-
mam, Cantuariensem* Archiepiscopum,
cujus etiam cædis A. 1170. auctor fuisse
perhibetur a Radulpho de Diceto & aliis,
* quanquam Thomam hunc discipulum
primo, deinde Patronum habuerat,
teste Lelando cap. 185, ubi Folioti opus
de Sacramentis Veteris Testamenti laudat
plane undecunque luculentissimum. Vitas
aliquot *Sanctorum Angliæ* litteris ab eo
commendatas notat Vossius pag. 425. ex
Possevino. Etiam *Epistolarum* ejus li-
brum Pitseus post Baleum memorat, sed
idem

* Vide Oudinum Tomo 2. pag. 1482. seq.

idem fallitur cum pag. 152. scribit ad Foliotum hunc exstare Epistolam S. BERNHARDI XXIV. Nam illa data est ad GILBERTUM quidem, sed a nostro diversum, illum nempe, qui ex Canonico Autifiodorenfi factus est Londinensis Episcopus ab Anno 1128. ad 1135. *Veteris & Novi Testamenti glossator* eximius, atque *in cunctis hujus Mundi sapientum literis* adfvetus ludere, eoque nomine *Universalis* apud S. Bernhardum appellatus. Vide Mabillonii ad eum notas, Tom. I. pag. 41.

Robertus FOLIOTUS de Melundino, Gilberti Folioti propinquus & in Episcopatu Herefordienſi A. 1163. * ſucceſſor, cujus *librum excerptorum de Chronicis Mariani Scoti, & Conciones de Sacramentis* Voffius pag. 423. laudat, Pitſeus pag. 236. ex Baſei III. 8. etiam *librum de Sacramentis antiquæ & novæ Legis*, quem Gilberto Folio tributum a Lelando cap. 185. jam dixi.

FOLMARUS Præpoſitus Cœnobii *Truſenſteinensis*, ſive *Triefenſteinensis* † (petra ſtillan-

* Warthonus Tom. I. Angliæ ſacræ pag. 301.

† Gerhohus contra Folmarum cap. 15. *inſectandus eſt hæreticus & quaſi vulpes demoliens vineam, videlicet Eccleſiam Wirzelburgenſem,*
in

stillantis) in Franconia in dioecesi Wir-
tzelburgensi, five Herbipolitana circa
Annum 1160. scripsit *ad Eberhardum*,
Archiepiscopum ab Anno 1147. ad 1164.
Salzburgensem, *Epistolam* in qua facit
cum Berengario: & aliam *ad Prelatos in*
Bavaria & Austria constitutos, in qua sen-
tentiâ suam revocat, & se in *libello*, quem
de carne & anima Verbi, *ad Gerbohum*
scripserit, plenius de argumento illo tra-
ctasse testatur. Libellus quidem in-
tercidit: sed Epistolæ illæ Folmari duæ
editæ sunt a Gretsero post scripta Wal-
densibus opposita Tom. 1. pag. 329. 338.
Ingolstad. 1613. 4. una cum aliis quin-
que Epistolis ad Folmarum, Gerhohum-
que: & in Bibliotheca Patrum Coloni-
ensi Tomo 13. pag. 344. & Lugdunensi
Tomo 25. pag. 312. 315. Contra hunc
Folmarum, quem *Follem amarum* vocant
ac præter alios errores etiam cum Felice
& Elipando sensisse arguunt, scripsere
GERHOHUS, Præpositus Reichersper-
gensis, qui A. 1169. & frater ejus ac suc-
cessor ARNO, qui An. 1175. obiit, de
quibus suo loco. Prologus autem &
fragmentum operis Folmaro oppositi e-
ditum a Stevartio in sylloge veterum
scripto-

*in qua latitat nectens truffas in loco qui dici-
tur Trusenstein &c.*

scriptorum pag. 243. (in nova editione Antiquarum Lectionum Canisii Basnagiana Tomo 3. parte 2. pag. 200.) & in Bibliotheca Patrum Lugdunensi Tomo 23. pag. 240. non BEATI nec HETHE-RII est, qui adversus Felicem & Elipandum multis ante Folmarum sæculis scripserunt, sed ADAMI, Decani Reicherspergensis, qui vastum suum adversus Folmarum Volumen dicavit P. Decano Herbipolensi, meminitque *Epistole Folmari ad Tuvavensem* Archiepiscopum, (lege *Juvavensem*, & Salisburgensem intellige, sed aliam quam quæ exstat ad illum Folmari Epistolam) in qua injurias Gerhoho, Præposito Reicherspergensis, irrogaverit. Denique Stevartius notavit in Boicis Bibliothecis præter illud Adami opus exstare etiam GERHOHI librum *de investigatione Antichristi*, in quo Folmarum refellendum sibi sumsit, perinde ut in *libro de Gloria & Honore Filii Homini*, ad Hermannum Episcopum Brixinensem, qui vulgatus est a Bernhardo Pez Tomo 1. Anecdotorum parte 2. pag. 163. Augustæ Vindelicorum 1721. fol.

Jacobus FOLQVERIUS, Doctor Tolosanus atque Lector Theol. Ordinis Eremitarum S. Augustini, scripsit *Viridarium*

rium Gregorianum, five allegorias in libros Sacrae Scripturae S. Gregorii Magni verbis, ad Clementem VI. Anno 1345. Opus MStum in Bibliotheca Eremitarum Augustinianorum majoris Conventus Paris. teste Oudino T. 3. p. 946. Prologum edidit Jac. Hommey p. 555. spicilegii.

FOLQVINUS, supra, FOLCUINUS.

FONTANELLENSIS Abbatia S. Vandregesili in Normannia, diocesis Rotomagensis, *Chronicon*, five *gesta SS. Patrum Fontanellensis Cœnobii*, * ab Anno Christi 645. usque ad Annum 834. cum commemoratione Genealogiae *Arnulfi* progrediente ad Annum 885. & cum duplici appendice Chronici, quarum posterior desinit in An. 1053. in Dacherii spicilegio Tomo 3. pag. 185. (editionis novae Tomo 2. pag. 263-290.) *Fragmentum* ab Anno 841. ad 856. plane diversi a Dacheriano Chronici Fontanellensis apud Andream du Chesne Tomo 2. scriptorum rerum Francorum pag. 387-390. ubi & aliud *fragmentum* ab Anno 841. ad 848.

GODFRIDUS DE FONTANIS, five DE FONTIBUS, *bonus Episcopus* dictus, *ges-*
sit autem Cameracensem Episcopatum
ab

* Interpolatum esse notat Carolus le Cointe T. V. Annal. Francorum pag. 438. seq.

ab Anno 1220. ad 1238. Scriptor librorum *de Divinis Officiis*. Vide Bulzi Aca-
demiam Parif. Tom. 3. pag. 680. & T. 5.
pag. 465.

GALFRIDUS DE FONTIBUS, Cancellarius Parisienfis circa Annum 1283. cujus *Quodlibeta* fatis proluxa *quatuordecim* de variis argumentis exstant MSS. in Bibliotheca Regia & aliis Galliæ Bibliothecis. Vide Oudinum Tomo 3. p. 584.

Anonymi Benedictini Burani Historia FONTIS SALUTIS (Legenda de Hailprunne) A. 1159. in Bernhardi Pez Anecdotis Tom. 3. parte 3. pag. 647-656.

Bartholomæus FONTIUS, Florentinus, auditor non infrequens Hieronymi Savonarolæ, a) Francisci vero Philelfi fucceffor, in Cathedra patria Oratoriam & Græcas litteras b) docuit ab Anno 1480. Ugolino Verino quidem iudice

Ille fuit *Rhetor pubis moderator Hetru-
scæ,*
*Judicio & nulli morum pietate secun-
dus.*

Deinde præfectus Bibliothecæ Buden-
fi

a) Julius Niger de Scriptoribus Florentinis pag. 82.

c) Diarium Eruditorum Italiæ Tomo XVII. pag. 332.

fi c) a Matthia Corvino, quem Hungariae & Bohemiae Regem constat diem obiisse An. 1490. Scripsit Fontius *Commentarium in Persum*, post editionem Venetam A. 1482. fol. saepius exscriptum typis, ut dixi libro 2. Bibliothecae Latinae cap. 12. *Orationes* ejus junctim editae in 4to, de Eloquentia, de Historia, de bonis Artibus: de Poëtica, de Sapientia, de Satira & de studiis Humanitatis. Vita Pauli Gviaccheti. De Poenitentia, five Resipiscentia ad Laurentium Medicem. De asse, mensurisque ac ponderibus. Poëticum, Saxettus. Dialogus de pudicitia & conjugio, cum aliis vulgatus Francofurti 1621. 12. cura Georgii Remi. De homine Oratio, cujus argumentum his verbis tradit Marsilius Ficinus: *Latissime a Medicis explicatam de humoribus, complexionibusque & mirabili humani corporis artificio, atque elegantiam Platonis in hominis corpore describendo adeo admiratus est Bartholomaeus Fontius noster, Rhetor egregius, ut praeclara oratione probaverit, neque Lactantium, neque Cornelium Celsum, neque Ciceronem ipsum*

L I 2

re

- e) De hac Bibliotheca Johannes Alexand. Brassicanus praefatione ad Salvianum An. 1530. Basileae editum in fol. & Julius Pflugk Epistola ad illustrem Seckendorffium vulgata Jenae 1688. in 8vo.

in re describenda ad mentem Platonis accedere potuisse.

Traditur etiam illustrasse *Livium & Juvenalem & Aristotelis Poëticam*: Præterea scripsisse *Annales suorum temporum* ab Anno 1448. ad 1483. quos manu auctoris scriptos Latine servat Florentiæ instructissima Bibliotheca illustris Viri Francisci Riccardi. *Epistola* hujus Fontii ad Robertum Salviatum legitur inter Epistolas ad Johannem Picum Mirandulam pag. 173. in qua Orationis, Budæ a se habitæ meminit. Omitto Epistolas Phalaridis in Hetruscum idioma ab eo versas, Florentiæ 1491. editas, & carmina ejus scripta Italice, unde illustribus poëtis Italis accensetur a Joanne Mario Crescimbenio Tomo 4. histor. Poëseos Italorum vernaculæ pag. 27. Alius *Bartholomæus FONTIUS*, Venetus, discipulus Palladii FUSCI Patavini, clarus sub sæculi XVI. initia. De Fusco illo infra suo loco. Hujus Fontii nomen inter scriptores prohibitos legitur in Indice Tridentino.

Johannes FORDENSIS, five de FORDA, five de FORDUN, Abbas Ordinis Cisterc. circa Annum 1210. Johannis Regis Anglorum a sacris Confessionibus, auctor Commentarii in *Jeremiam* ejusque *threnos*, & in *Cantica* ab eo loco, ubi

ubi GILBERTUS defierat, nec non libri *de Contemptu Mundi*, & *Homiliarum* CXX. Scripsit etiam *Vitam Walfrici*, Conodunensis Presbyteri, ad Bartholomæum Iſcanum, ſive Exoniensem Episcopum. Vide Lelandum cap. 206. Baleum III. 66. qui addit librum *de triplici Cruce*, & *Acta quedam Regis Johannis*, ſicut Pitſeus pag. 276. *Lectiones ordinarias*, & pag. 277. *Scotichronicon*, ſed quod juniorem, ut mox dicam, auctorem habet.

Johannes FORDUN, Scotus, auctor *Scotichronici* libris ſex uſque ad Annum 1360. MSti in Cottoniana & aliis Angliæ Bibliothecis. Vide Oudinum Tomo tertio pag. 1091.

Mauritius FORDANUS, Anglus, Monachus Bernhardinus, cujus Carmen *de ſchemate Pontificali* ad Reginaldum, Badunensem, ſive Bathoniensem & Welfenſem Episcopum, laudat Lelandus cap. 215. Reginaldus ille diem obiit Anno 1192. Vide Warthoni Angliam ſacram Tom. 1. pag. 113.

Rogerus FORDANUS itidem Anglus & Monachus Bernhardinus, quem idem Lelandus cap. 205. ait, beneficio GUILIELMI *Savignensis*, in unum volumen collegiſſe, & Baldevino, Fordano Abba-

ti dedicasse, *Revelationes* S. ELISABETHÆ, Virginis Schoënaugiani Monasterii. Elisabetha illa defuncta est A. 1168. de qua supra pag. 280. seq. Iisdem revelationibus Rogerus subjunxit *Encomium B. Virginis* versibus scriptum.

Jacobus Philippus FORESTUS, *Bergomensis*, infra, JACOBUS Philippus.

FORLIVIENSES Annales ab Anno 1275. ad 1483. editi a celeberrimo Muratorio in scriptoribus rerum Italicarum Tomo XXII. Vide & infra, HIERONYMUS Forlivienfis.

S. FORMOSUS, priore nomine *Damasus*, ex Portuensi Episcopo Papa Romanus ab Anno 891. Septembris 19. ad Annum 896. Aprilis 4. Ejus nomine Epistola *ad Episcopos Angliæ*, revocando interdicto & *de Ecclesia Anglicana bene ordinanda* apud Wilhelmum Malmesburiensem libro 1. de gestis Pontificum Angliæ, Baronium ad Annum 894. num. 14. Speelmannum Tomo 1. Conciliorum Angliæ pag. 388. qui Formosi nomen pro Leone V. putat irrepsisse: quanquam Gabriel Cossartius malit pro Johanne IX. & Papebrochius pag. 146. conatus Chronico-historici suspicatur merum esse figmentum Seculi XI. quo inter Cantuariensem & Eboracensem Archiepiscopos fuit contentio
atque

atque Eboracensis Cantuariensi æquari per omnia voluit, primatus autem Cantuariensi in hac Epistola vindicatur. Altera Epistola respondet Formosus ad Epistolam, quam *Syrianus* Neocæsariensis Euphratesiæ Episcopus ad Stephanum V. scripserat. Utraque in Tomis Conciliorum obvia, quibus accedit Epistola ad *Bernonem*, *Abbatem Gigniensem*, de privilegiis ejusdem Monasterii, apud Baluzium Tomo 2. Miscell. p. 159. De ejus Epistolis ad *Fulconem*, Archiepiscopum Remensem, Regesque *Carolus* & *Odonem*, sive *Othonem* Flodoardus IV. 2. seq. historiæ Remensis, & e Flodoardo Baronius ad Annum 893. 894. Pro ordinationibus a Formoso Papa factis & pro causa ac negotio ejus contra Stephanum VII. Sergiumque Anti-Papam diligenter scripsit AUXILIUS, de quo supra Tomo 1. pag. 426. seq. Huic Formoso incerta conjectura Oudinus Tomo 2. pag. 382. seq. tribuere non dubitat *librum Pontificalem*, * qui sub DAMASI fertur nomine: & minus verisimili etiam suspicione pag. 387. scripta in S. Hieronymi obvia operibus, sub titulo: *Eustebii de morte Hieronymi* ad Damasum, *Augustini ad Cyrillum* Hierosol. & *Cyrilli ad Augustinum* de miraculis Hieronymi.

L 1 4

Jaco-

* Supra pag. 15. 16. 17.

Jacobus FORNERIUS, supra, BENEDICTUS XII. Papa. Tom. I. p. 530. seq.

FORTANERIUS, five *Sertorius* VASSELLI, Aquitanus, Ordinis Minorum Minister Generalis; Patriarcha Gradenfis & Cardinalitiz dignitatis Candidatus obiit Patavii A. 1361. Ejus scripta laudata a Waddingo pag. 110. seq. præter *Sermones*, & *Lectiones Theologicas*, ac *Quodlibetica disputata*, sunt Commentarii in omnes fere sacrarum Bibliorum libros, & in aliquot libros S. Augustini præsertim libros XXII. de Civitate DEI. id enim puto verius quam quod apud Waddingum est, *librum XXII.*

Sulco FORTENA & Hanco FORTENA, Frisii, qui temporibus Caroli Magni scripsisse traduntur: ille quidem *Principum Regumque Frisiz genealogiam & res gestas*, hic, *expeditiones a se susceptas sub Imperatore Græco, Rege Scotiz Anglizque & Carolo Magno*, ex solo noti Suffrido Petri Decad. V. cap. 9. & Decad. VI. cap. 6. non certissimo in talibus auctore. Vide Vossium pag. 299.

FORTUNATIANUS, in Honorii Codicibus lib. I. cap. 98. vitiose FORTUNATIUS, natione Afer, Aquilejensis Episcopus, interfuit Concilio Sardicensi An. 347. & teste Hieronymo cap. 97. scripsit

scripsit *Commentarios in Evangelia*, titulis (ut apud Hilarium fit) *ordinatus, brevique & rustico sermone*. De rustico sermone Latino singularem se libellum conscribere proposuisse testatus est V. C. Christianus Falsterus ad Gellii XIII. 6. parte 3. *Amœnitatum Philologicarum* pag. 286. De Fortunatiano hoc, qui ad Arianos denique deflexit, plura Tillemontius Tomo VI. *memoriarum* pag. 364. 419.

Curius FORTUNATIANUS Rhetor, de quo supra Tom. I. p. 1238. Vide *his & infra*, PORTUNIANUS.

Venantius Honorius Clementianus FORTUNATUS, Italus, Presbyter & in Gallia Episcopus Pictaviensis, celebravit carmine elegiaco nuptias Sigeberti Regis & Brunechildæ An. 565. lib. VI. carmine 2. Carmen quod ad Chilpericum Regem tempore Synodi Brinnacensis A. 581. habitæ scripsit, in libro nono primum locum occupat. Non ante Annum 600. rebus humanis valedixit. Vitam ejus scriptis præmisit Christoph. Browerus, S. J. qui Carmina Fortunati & alia opuscula, quæ potuit reperire, cum notis sacris, historicis & Geographicis vulgavit Moguntiæ 1603. & 1616. 4. inde recusa in Bibliotheca Patrum Lugdunensi

L I 5 Tom.

Tom. X. Indicem autem quem adjunxit Chronologicum, omnino mendosum esse, & ad exactiores revocandum calculos notat Labbeus Tomo 2. de S. E. pag. 458. testatus omnia se opuscula Fortunati infinitis locis partim ex optimæ notæ Codicibus, partim ex certissimis conjecturis emendata atque editis auctiora prælo jamdudum parata habere. Hunc ejus laborem necdum vidisse lucem dolendum est, cum hæc Labbeus jam scripserit An. 1660. Subjunxit Browerus etiam silvam sive indicem *enormium*, ut appellat, *quæ contra Grammaticæ vel Prosodiæ Canonem, aut peregrina in Fortunati lectione occurrunt*, Tom. X. Bibl. Patrum Lugd. pag. 617.

Poëmata Fortunati pauca in Georgii Fabricii Poëtis Christianis, & in Corporibus Poëtarum Latinorum: plura in editione Jacobi Salvatoris Solarii, Venetiis 1578. 8. atque inde in Bibliothecis Patrum Bigneanis: Sed longe plurima in editione Christoph. Broweri, S.J. digesta itidem *libris undecim*, cum præmissa ad Gregorium Turonensem amicum suum dedicatoria. In his libris præter varias Epistolas, etiam alia scripta prosario sermone interspersa sunt, ut *expositio* * *Symboli*

* Orationis Dominicæ & Symboli Expositio legitur

boli libro XI. *Expositio Orationis Dominice & Consolatoria ad Mummalenum in morte filie decennalis*, libro decimo: Carmen *de resurrectione Domini* legitur lib. III. 9. quod LACTANTIO præter rem antea tributum emendavit, Venantioque restituit Georgius Cassander, Carali 1573. 8. & pag. 228. Operum: prodiit & separatim cum notis Augusti Buchneri, Wittebergæ 1627. 8. Difficilis quædam & laboriosi artificii carmina (qualia Optatiani Porphyrii habemus & Rabani) exstant lib. II. 4. 5. 6. & V. 7. quæ, ut multa alia, in editione Solarii & in Bigneana Bibliotheca Patrum, etiam Paris. 1624. desiderantur, cum Broweri Fortunatus tot jam annis semel antea atque iterum vulgatus extitisset. Singula Fortunati carmina, inter quæ multis *Epitaphiis Virorum illustrium* locum dedit, enumerare longum esset, & factum hoc ex parte a Leysero in Poëtarum medii ævi historia pag. 152. seq.

Vita S. Martini Turonensis, quam libros SULPICII Severi prosa scriptos secutus, panxit Fortunatus hexametro libris quatuor, præmissa Epistola qua eos *Domino sancto atque Apostolico piissima in*
Chri-

gitur etiam in *Orthodoxographis* pag. 1221. & 1227. Basileæ 1569. fol.

*Christo, & peculiari patri GREGORIO
Papæ Turonensi dedicat. In limine li-
bri primi alios etiam ante se Poëtas Chri-
stianos celebrat his verbis:*

*Primus enim docili distinguens ordine
carmen*

*Majestatis opus metri canit arte JUVEN-
CUS,*

*Hinc quoque conspicui radiavit lingua
SEDULI,*

*Paucaque perstrinxit florente ORIEN-
TIUS ore,*

*Martyribusque piis sacra hæc donaria
mittens*

*Prudens prudenter PRUDENTIUS im-
molat actus,*

*Stemmata, corde, fide pollens PAULI-
NUS * & arte*

*Versibus explicuit Martini dogma ma-
gistri.*

*Sortis Apostolicæ quæ gesta vocantur &
actus*

*Facundo eloquio vates fulcavit ARA-
TOR.*

*Quod sacra explicuit serie genealogus
olim,*

*ALCIMUS egregio digessit acumine
præsul.*

*Exstat hæc vita in editione poematum
Fortunati Veneta & Moguntiniis, & in
Bi-*

* Paulinus Petrocorius.

Bibliothecis Patrum Colonienſi 1618.
Tomo VI. Pariſienſi 1624. Tomo VIII.
pag. 752: & in Lugdunenſi Tom. X.
pag. 597.

Carmen elegiacum *de excidio Thuringiæ* ex perſona Rhadegundis, quod incipit:

Conditio belli triſtis, ſors invida rerum.
Tomo X. Bibliothecæ Patrum Lugdunenſis pag. 613. Confer Caſparis Sagittarii Antiquitates Regni Thuringici pag. 323.

Hodæporicon carmine elegiaco *ad Juſtinum juniorem, Imperatorem & Sophiam Auguſtam*, quod incipit:

Gloria ſumma Patris, Natiq̃ue ac Spiritus almi.

Tomo X. Bibliothecæ Patrum Lugdunenſis pag. 614.

Carmen elegiacum *ad Artachin*, quod incipit:

Poſt patriæ cineres & culmina lapſa parentum.

ibidem pag. 615.

FORTUNATI Vitæ Sanctorum.

S. Albini, Andegavenſis Episcopi, defuncti circa Annum 550. apud Surium 1. Martii & apud Mabillonium Sec. 1. Benedictin. pag. 108. & in Actis Sanctorum

ctorum Tomo 1. Martii pag. 57. cum notis.

S. Amantii, Episcopi Ruthenenfis, apud Surium 4. Novembris, & sincerior in Labbei Bibliotheca nova MSS. Tom. 2. pag. 474 - 481.

S. Germani, Parisiensis Episcopi, defuncti An. 576. apud Surium 28. Maji, & in Mabillonii Sec. I. Benedictin. pag. 319. atque in Actis Sanctorum Tomo 6. Maji XXVIII. pag. 778. cum notis Henschenii.

S. Hilarii, Pictaviensis Episcopi, qui Anno 369. obiit, libris duobus ad Pascendum Papam, sive Episcopum Pictaviensem, scripta ante Annum 559. * apud Surium 13. Januar. & ante Hilarii Opera pag. CXXVIII. cum notis Benedictinorum, & in Actis Sanctor. Tom. 1. Januarii pag. 790. Liber secundus, qui est de Hilarii miraculis, an Fortunati hujus sit, dubium videtur viris quibusdam doctis.

S. Marcelli, Parisiensis Episcopi, apud Surium Novembris 1. Confer Gregorium Turonensem de gloria Confessorum cap. 89.

S. Mau-

* Labbeus Tomo 2. de S. E. pag. 459.

S. Maurilii, Episcopi Andegavenſis, qui circa Annum 431. obiit, apud Surium 13. Septembris.

S. Medardi, Episcopi Noviomenſis, defuncti circa Annum 556. interpolata apud Surium 8. Junii: ſincerior in Dacherii ſpicilegio Tomo VIII. pag. 391. & editionis novæ Tomo 2. pag. 70. 71. atque apud Mabillonium Sec. I. Benedictin. pag. 234. & in Actis Sanctorum Tomo 2. Junii pag. 79. cum notis Papæbrochii, præmiſſo pag. 78. carmine elegiaco de ejusdem Medardi miraculis, quod incipit: *Inter Chriſticolas*.

S. Paterni, Episcopi Abrincenſis, circa Annum 565. in Mabillonii Sec. 2. Benedictin. pag. 1100. & cum Henſchenii notis Act. Sanctor. Tom. 2. Aprilis XVI. pag. 427.

S. Radegundi Reginæ, quæ A. 587. obiit, apud Surium 13. Auguſti. Vitam a Fortunato ſcriptam ſupplevit BAUDONIVIA Sanctimonialis. Vide Pagium ad Annum 527. num. XVI.

S. Remigii, Remenſis Archiepiſcopi, apud Surium 1. Octobris.

Expoſitio Fidei Catholicæ in Symbolum Athanaſianum *Quicumque*: quam edere promiſerat celeberrimus Muratorius
Tomo

Tomo 1. Anecdotorum Latinorum pag. 15. vulgavitq; Tomo 2. p. 212 - 217. sub-
iuncta erudita de Symbolo illo disserta-
tione.

Hymnum ad baptizatos, ex MSto Pon-
tificali Ecclesiæ Pictaviensis, edidit Ed-
mundus Martene de antiquis Ecclesiæ
ritibus pag. 181. qui cum brevis sit, et-
iam hoc loco non erit ingratus Christia-
no Lectori.

*Tibi laus perennis auctor
Baptismatis sacrator,
Qui sorte passionis
Das premium salutis.*

*Nox clara plus & alma
Quam luna, sol & astra,
Quæ luminum corona
Reddis diem per umbram.*

Tibi laus.

*Dulcis, sacrata, blanda,
Electa, pura, pulcra,
Sudans honore mella,
Rigans odore chrisma.*

Tibi laus.

*In qua Redemptor orbis
De morte vivus exit;
Et quos catena vinxit
Sepultus ille solvit.*

Tibi laus.

*Quem CHristus aperivit
Ad gentium salutem,*

Cujus

*Cujus salubri cura
Redit novata plasma.*

Tibi laus.

*Accedite ergo digni
Ad gratiam lavacri ;
Quo fonte recreati
Refulgeatis agni.*

Tibi laus.

*Hic gurgēs est fideles
Purgans liquore mentes ,
Dum rore corpus sudat ,
Peccata tergit unda.*

Tibi laus.

*Gaudete Candidati ,
Electa vasa regni ,
In morte confepulti.
Christi fide renati.*

Tibi laus.

Alius Fortunati hymnus ex Ecclesiæ Mindensis antiphonario MSto, quod Helmstadii servatur, editus a Polycarpo Leysero pag. 168. Historiæ Poëtarum medii ævi, quem & ipsum hic adscribere placet, licet repetitum in Diario Theologico Dresdenfi * Anno 1722. pag. 532.

*Crux fidelis inter omnes
Arbor una nobilis,*

Nulla

* Fortgesetzte Sammlung von Alten und Neuen Theologischen Sachen.

Tom. 2.

M m

*Nulla silva talem profert
 Fronde, flore, germine.
 Dulce lignum, dulce clavo
 Dulce pondus sustinens.
 Pangi lingua gloriosi **
*Prælium certaminis,
 Et super crucis tropheo
 Dic triumphum nobilem.
 Qualiter Redemptor orbis
 Immolatus vicerit.
 De parentis protoplasti
 Fraude Factor condolens;
 Quando pomi noxialis
 Morsu in mortem corruit.
 Ipse lignum tunc notavit
 Damna ligni ut solveret.
 Hoc opus nostræ salutis
 Ordo depoposcerat.
 Multiformis perditoris
 Ars ut artem falleret,
 Et medelam ferret inde
 Hostis unde læserat.
 Quando venit ergo sacri
 Plenitudo temporis,
 Missus est ab arce Patris
 Natus orbis conditor,*

Atque

- * Hinc Thomas Aquinas sumsit ansam hymni, sed diversi longe, qui in Festo Corporis Christi frequentari consuevit, atque incipit: *Pange lingua gloriosi Corporis mysterium, sanguinisque pretiosi quem in Mundi pretium Fructus ventris generosi Rex effudit gentium.*

*Atque ventre virginali
Carne factus prodiit.
Vagit infans inter arta
Positus præsepia,
Membra pannis involuta
Virgo mater alligat,
Et pedes manusque crura
Stricta cingit fascia.
Lustra sex qui jam peracta
Tempus implens corporis,
Se volente natus ad hoc
Passioni deditus,
Agnis in crucis levatur
Immolandus stipitem.
Hic acetum, fel, harundo,
Sputa, clavi, lanceæ,
Mite corpus perforatur,
Sanguis unda profluit,
Terra, pontus, astra, mundus,
Quo lavantur flumine,
Flecte ramos arbor alta,
Tensa laxa viscera,
Et rigor lentescat ille,
Quem dedit nativitas.
Ut superni membra Regis
Mitt tendas stipite.
Sola digna tu fuisti
Ferre precium sæculi,
Atque portum præparare
Nauta mundo naufrago,*

Quem facer cruor perunxit

Fusus agni corpore.

Sit Patri, Natoque summo

Gratie cum Spiritu,

Sempiternæ Trinitati

Laus, salus & gloria:

Quæ creavit, quæ redemit,

Quæque nos illuminat.

FORTUNATUS *Manicheus*, Presbyter Hipponensis, cum quo Acta sive Disputatio S. Augustini adhuc Presbyteri per duos dies habita Hippone circa Annum Christi 392. sæpe prodiit inter hujus opera & Tomo VI. editionis Benedictin. pag. 67.

FORTUNIUS Tuburlicus in Africa *Donatiane* partis Episcopus, cui cum eodem S. Augustino intercessit disputatio circa Annum 397. de cujus Actis vide hujus Epistolam 163. ad Eleusium Glorium & Felices, (editionis novæ XLIV.)

Ægidius **FOSCHERARIUS**, supra in *ÆGLIO* Tom. 1. pag. 49.

FOSSÆ NOVÆ *Chronicon* ab Anno primo nostræ Salutis usque ad Annum 1217. auctore anonymo, editum ex MSto Cœnobii Fossæ novæ a Ferdinando Ughello sub falso nomine Johannis de CECCANO,

NO, Tom. I. Italiae Sacrae A. 1644. in appendice pag. 450. & editionis novae An. 1722. Tomo decimo, ubi inter anecdota Ughelliana ducit familiam. Novissime emendatius vulgavit celeberrimus Muratorius Tom. VII. scriptorum rerum Italicarum pag. 851.

Gerhardus de FRACHETO, Lemovicensis Ordinis Praedicatorum, defunctus Anno 1271. scriptor *Chronici* *) ab initio Mundi usque ad coronationem Caroli Francici in Regem Siciliae A. 1265. MS. in variis Bibliothecis Galliae & Italiae. Vide Oudinum Tomo 3. pag. 493. & Jacobum Qvetif Tomo 1. pag. 260. ubi etiam de Fracheti hujus *Vitis Fratrum Ordinis Praedicatorum* scriptis jussu Humberti, Magistri Ordinis, editisque Duaci 1619. 4. & Valentiae Aragonum 1657. 4to.

Nicolaus de FRACTURA, Decretorum Doctor & ex Monacho Cassinensi Abbas S. Vincentii de Vulturno in Italia absolvit An. 1299. *Commentarium in Regulam S. Benedicti* ad Abbates Fratresque Monachos illius Ordinis, quem MStum in Bibliotheca Sangermanensi Paris. evolverunt

M m 3

runt

*) Hoc est quod *Chronicon Lemovicense* a Cangio appellatur.

runt Cangius, & Oudinus Tomo 3. pag. 649. qui in calce Codicis hos versus reperit :

Hic liber est scriptus, exponens sit benedictus :

Ut rosa flos florum, sic est liber iste librorum.

Rudolphus de FRAMEYNSBERG, miles, si-
ve nobilis Bavarus, scripsit *investigationem & locorum distinctionem*, si-
ve *descriptionem itineris* Landshuta An. 1346. *
suscepti absolutique in Palæstinam, ad
montem Sinai & in Ægyptum : Edidit
sed extrema parte mutilam Henricus Ca-
nifius Tomo 6. antiquæ Lectionis p. 320.
(editionis novæ Basnagianæ Tomo IV.
pag. 358-360.)

Johannis Georgii ECCARDI † *Commentarii de rebus FRANCIAE Orientalis*, si-
ve Germanicæ, & Episcopatus Wircebur-
gensis usque ad Henrici Aucupis tempo-
ra, Wirceburgi 1729. fol. duobus Volu-
minibus, quorum utrique subjuncta va-
ria antiqua monumenta, Tomo priori
quidem

* non 1336. ut typorum errore apud Oudinum
Tomo 3. pag. 914.

† Acta Eruditorum An. 1732. pag. 145. & 249.
Immortuus Eccardus vir doctus huic operi,
Wirceburgi An. 1730. mense Febuario. Bibl.
Germanique Tom. XXI. p. 224.

quidem 1. *Annotatio temporis vetusta ex Codice MSto Homiliarum S. Burchardi antiquissimo deprompta*, pag. 803. 2. *Annales breves ex Codice Seculi noni*, pag. 804. 3. *Annales breves Anno 816. conscripti*, pag. 805. 4. *Chronicon Wirceburgense Baluzianum*, pag. 806. 5. *Anonymi Chronicon Wirceburgense Anno 1340. conscriptum, & usque ad Laurentium de Bibra continuatum*, ex Codice MSto monasterii S. Stephani Wirceburgensis, p. 816. 6. *Venerabilis Bedæ liber de ratione temporum, cum Bibliothecæ Cathedralis Wirceburgensis Codice collatus*, adjectis binis *Chronicis vetustissimis*, pag. 825. 7. *Additamentum ad Bedæ Martyrologium*, ex Codice Wirceburg. seculo IX. exarato, pag. 829. 8. *Necrologium insertum Bedæ Martyrologio*, ex Codice Wirceburg. seculi IX. pag. 830. 9. *Excerpta ex Calendario Missalis Frisingensis vetustissimo*, pag. 834. 10. *Burchardi, Episcopi Wirceburgensis, Codex Homiliarum*, ex Bibliotheca Cathedrali Wirceburgensi excerptus, cui nonnulla ex MSto, ære cæcata inferuntur, pag. 837. 11. *Glossæ veteres lingua Hibernica, Epistolis D. Pauli adscriptæ*, ex Codice Seculi IX. Wirceburgensi, pag. 847. 12. *Glossarium Romano-Theotiscum*, ex Codice seculi octavi, in Fuldensi quondam, nunc Bi-

bliotheca Hasso-Cassellana asservato, cui eruditas subjunxit notas editor, pag. 853. 13. *Fragmentum fabule Romanicæ, Saxonica Dialecto, Seculo octavo conscriptæ*, ex Codice Hasso-Cassellano, cum interpretatione editoris & notis præclaris, p. 864. 14. *J. G. Eccardi Commentatiuncula de Anonymo Ravennate, ejusque ætate*, quippe quem gente Gothum, ac Seculo VII. vixisse, & jam ante Annum 647. sua conscripisse, evincit, pag. 902. 15. *Vita S. Chrodegangi, Episcopi Metensis*, ex Codice Seculi XII. Gvelferbyitano, pag. 912. 16. *Ottonis, Ducis Brunsvicensis, Privilegium*, quo Jus Francorum civitati Mundenfi, confirmatur. pag. 936.

Tomoposteriori: 1. *Diplomata Wircebursia*, ubi *Schannati*, Fuldenfis Historiographi, errores acri sale perstringuntur, pag. 863. 870. 2. *Specimen Breviarii rerum Fiscalium Caroli Magni*, una cum *Capitulari de villis* ex Codice Helmstadiensi, pag. 902. 3. *Annales breves Coloniensis*, ex MSto Bibliothecæ Metrop. Coloniæ, pag. 917. 4. *Catalogus Abbatum Werthinensium & Episcoporum Colon.* ex Codice Seculi XI. Werthinensi, pag. 918. 5. *Exorcismi & Ceremoniæ in Judiciis DEI*, ex Codice Werthinensi Seculi XI. pag. 919. 6. *Catechesis*

chesis Theotisca, ex Codice Bibliothecæ Cæsareæ, pag. 923. 7. *Confessio Theotisca*, ex Codice Bibliothecæ Cathedralis Wirceburgensis, pag. 930. 8. *Homiliarum Theotiscarum Fragmenta*, ex Codice Cæsareo, pag. 941. 9. *Hymni Francici*, ex Codice Juniano Oxoniensi, pag. 948. 10. *Rabani Mauri Glossarium in Vetus & Novum Testamentum*, ex Codice Bibliothecæ Cæsareæ, p. 950. 11. *Glossæ Theotiscæ*, ex Codicibus Bibliothecæ Cathedralis Wirceburgensis, pag. 977. 12. *Glossæ Florentinæ*, ex Bibliothecâ Magni Ducis, pag. 981. 13. *Glossarium Latino-Theotiscum*, ex Codice Bibliothecæ Hamburgensis Sec. X. pag. 981. 14. *Glossæ Theotiscæ*, in *Bede* artem metricam, ex Codice *Goldastino* Bibliothecæ Bremensis Sec. X. pag. 1002. 15. *Glossæ Theotiscæ*, ex Ebneriano Prudentii Codice Sec. XI. pag. 1003.

Petri PITHOEI Annalium & Historicorum **FRANCORUM** ab Anno Christi 708. ad Annum 990. *Scriptores coetanei XII.* Parisiis 1588. & Francofurti typis Wechel. 1594. 8vo. Post præmissam ex antiquo Codice Legis Salicæ, *brevem notationem Chronicam* ab Anno 697. ad 713. in hoc volumine continentur:

I. *Annales* FRANCORUM ab anno incarnationis Domini DCCXIV. ad annum DCCCLXXXIII. Maguntiz, ut videtur, sub ditione Lotharii & Ludovici filii, scripti temporibus Rhabani Mauri, Archiepiscopi, pag. 1.

II. *Prodoardi* Presbyteri Ecclesiæ Remensis Annales, sive Chronicon ætatis suæ, i. ab anno Christi DCCCCXIX. ad annum DCCCCLXVI. cum appendice annorum aliquot, pag. 109.

III. Continuatio ab A. DCCCCLXXVII. ad annum DCCCCXC. ex Chronicis *Wilhelmi Nangii*, Monachi S. Dionysii, tunc nondum editis, pag. 107.

IV. *Odoranni*, Monachi S. Petri Vivi Senonensis, Chronicon, quod ille jam sexagenarius collegit Anno MXLV. pag. 214.

V. Fragmentum Gallici scriptoris ex *Conrado* Abbate, ad annum DCCCCXXII. pag. 216.

Genealogia B. Arnulfi, Metensis Episcopi, ex antiqua membrana ejusdem Ecclesiæ, pag. 219.

Fragmentum veteris scriptoris de Majoribus domus Regiæ, ex Codice Floriac. Cœnobii, pag. 226.

VI. *Vita Karoli Magni*, Francorum Regis & Imperatoris, descripta, ut videtur, magna parte a *Monacho S. Eparcbii Egoismensis*, ex *annalibus plebejo & rusticano sermone composita*, quos & *Regino Prumiensis* sequutum se ait ad annum DCCCXIV. nonnullis interpolatis, paucis etiam additis, pag. 230.

Charta divisionis Imperii, quæ in quibusdam exemplaribus *Karolo Magno* ascribitur, non certa fide, pag. 283.

VII. Fragmentum ex historia *Pauli Warnefridi* Longobardi filii, Diaconi Forojulienfis, de Episcopis Mediomatricum Ecclesiæ, pag. 288.

VIII. Constantini Manassis de Karolo Imperatore versus Politici, Græce, pag. 290.

IX. *Tbegani*, Chorepiscopi Treverensis, de *gestis Ludovici Pii* Imperatoris, cum præfatione *Wallafridi Strabonis*, Abbatis Augiensis, pag. 295.

Acta impiæ & nefandæ exauctorationis ejusdem Ludovici Imperatoris apud Compendium, Anno DCCCXXII. pag. 322.

Præceptum ejusdem Imperatoris de divisione inter filios, pag. 330.

X. *Vita* ejusdem *Ludovici Pii* incerto scriptore, sed tamen *contaneo*, p. 336.

Chartæ

Chartæ privilegiorum ab eodem Imperatore concessorum Hispanis, qui ad ipsum, Saracenorum metu confugerant, ex Tabulario Ecclesiæ Narbonensis, pag. 427.

XI. *Nithardi*, Angilberti filii, Karoli Magni Imperatoris ex Bertha filia nepotis, de dissensionibus filiorum Ludovici Pii, libri quatuor, pag. 433.

Libellus proclamationis Karoli Regis adversus Gvenilonem, Archiepiscopum Senonum, oblatus Synodo Tullensi, si-ve Saponariæ, anno DCCCLIX. cui subjuncta est Epistola ejusdem Synodi ad Episcopos Britanniarum si-ve Armoricanarum provinciarum pag. 491.

Acta Coronationis Karoli Imperatoris Ludovici filii, pag. 498.

Sacramentum eidem Imperatori præstitum ab Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Comitibus, ac reliquis Italiæ optimatibus, pag. 506.

Subjuncta sunt alia fidelitatis sacramenta eidem Regi a Francis præstita pag. 508.

Fragmentum historiæ Francicæ a Ludovico Balbo, qui a quibusdam *illustris*, ab aliis *Nihili* dictus est, ad Hugonem regem. Ex vetusta membrana Floriac. Cœnobii, pag. 510.

Aliud

Aliud fragmentum Aquitanicæ hystoriae ex pervetusta scida Lemovic. a morte Karoli Calvi ad Hugonem regem. Incipit: *Interea Carolo Calvo de seculo migrante*, pag. 517.

Epitaphia quorundam Regum, ex vetustis monumentis, pag. 427. 524. 525.

XII. *Abbonis* Levitæ de obsidione urbis Parisiorum a Normannis ad Gozlinum fratrem, Libri duo, versibus hexametris, pag. 530 - 572.

Petri PITHOEI Historiæ FRANCORUM ab Anno 900. ad 1285. Scriptores veteres XI. extrema stirpis Carolinæ & Capetiorum Regum res gestas, usque ad Philippum D. Ludovici filium explicantes. Francofurti 1596. fol.

1 *Glabri Rodulphi* ad Odilonem Abbatem Cluniacensem, Historiarum libri IV. ab Anno 900. & maxime ab Anno 1000. qui fuit Roberti Regis XIII. ad Annum 1045. pag. 1.

2 *Helgaldi*, sive *Helgaudi*, Floriacensis Monachi, Epitoma vitæ *Roberti* Regis, ex alterius Monachi scriptis. pag. 62. præmissio Testamento *Leodebodi* Abbatis S. Aniani, quod factum est sub Chlodoveo Rege Francorum, filio Dagoberti senioris. pag. 59.

3 *Aqui-*

- 3 Aquitanicæ Historiæ fragmentum, quod incipit: *Hugo Rex Francorum mortuus est.* pag. 79.
- 4 Fragmentum historiæ Francicæ a Roberto Rege ad mortem Philippi Regis, ex veteri exemplari Floriacensi. pag. 83.
- 5 *Vita Ludovici Grossi* sive *Craffi* Regis, Philippi I. filii, scriptore *Sugeria*, Abbate B. Areopagitz Dionysii, p. 95.
- 6 *Gesta Ludovici Regis*, filii Ludovici Grossi. pag. 136.
- 7 *Gesta Philippi Augusti*, Francorum Regis, descripta a Magistro *Rigordo*, Chronographo Regio. p. 158.
- 8 *Gvilelmi Britonis*, Armórici, Philipidos libri XII. carmine epico ad Ludovicum filium Regem, p. 226.
- 9 Fragmentum continens *gesta Ludovici VIII.* Regis, qui Sancto Ludovico Regi pater fuit. p. 396.
- 10 *Gesta Sancti Ludovici*, Francorum Regis, descripta per fratrem *Gvilelmum de Nangis*, Monachum S. Dionysii in Francia. pag. 400.
- 11 Ejusdem de gestis *Philippi Audaci*, Ludovici Sancti filii. pag. 471

-- 504.

Mar.

Marquardi FREHERI Corpus FRANCICÆ Historiæ veteris & sinceræ, ad Ludovicum XIII. Galliarum Regem. Hanov. 1613. fol.

Ivonis Episcopi * ab Anno 1092. ad 1115. Carnotensis, de gestis a tempore Regum Assyriorum usque ad Constantinum Magnum pag. 1. cum brevi Chronico de Regibus Francorum a Pharamundo usque ad Philippum, qui decessit anno regni XLIX. Christi 1108.

S. Gregorii, Toronis sive Turonensis Episcopi, gesta Regum Francorum epitomata Capitibus LIII. usque ad Annum 720. pag. 55.

Nazariani Annales breves ab Anno 707. quo Pipinus senior regnare cœpit, ad 790. pag. 86.

Fredegarii Scholastici hist. Miscellæ pars excerpta ex Chronica *Gregorii*, Episcopi Thoronachi (Turonensis) capitibus XCIII. pag. 90. ab originibus Francorum usque ad Chilpericum.

Ejusdem *Fredegarii* Chronica a Guntramno Rege Francorum usque ad Annum 739. capitibus CX. p. 118.

Appendix ex alio Codice ab A. 742. ad 768. pag. 160.

Erchan-

* Sammarthan. Tom. 2. Galliarum Christianarum pag. 487. seqq.

Erchanbertii, five *Erchanberti* Fragmentum ex breviario Francorum & Majorum domus pag. 167. a Clothario, five ab Anno 613. ad 737. & alterum egregium de Pipino seniore, Ansegisi F. ab Anno 688. ad 692. pag. 168.

Pauli Warnefridi, Langobardi F. Diaconi Forojulienfis, *de Episcopis Metensis Civitatis* ab Apostolicis temporibus; five a Clemente ad Annum 777. seu usque ad Angilramnum, cui hunc librum Paulus inscripsit. pag. 171.

Ejusdem Pauli *Supplementum Langobardicorum* e MSto Palatino pag. 178. ubi extrema regni Longobardici finiti A. 773. cum stetit per annos 206. ex quo ipsi Italiam intraverant.

Anonymi fragmentum Chronici ab Anno 776. ad Annum 825. pag. 179. Postremo loco affertur Juramentum, quod Romano clero & populo Eugenius Papa facere imperavit: *Promitto ego ille per DEUM Omnipotentem, & per ista sacra quatuor Evangelia, & per hanc Crucem Domini nostri JESU Christi, & per corpus beatissimi Petri Principis Apostolorum, quod ab hac die in futurum fidelis ero Dominis nostris Imperatoribus Hludovico & Hlothario, diebus vite mee, juxta vires & intellectum meum, sine fraude atque malo ingenio, salva fide quam repromisi Domi-*

no Apostolico: & quod non consentiam, ut aliter in hac sede Romana fiat electio Pontificis, nisi canonice & iuste, secundum vires & intellectum meum: & ille qui electus fuerit me consentiente, consecratus Pontifex non fiat, priusquam tale sacramentum faciat in praesentia Missi Domini Imperatoris, & populi, cum iuramento quod Dominus Eugenius Papa sponte pro conservatione omnium factum habet perscriptum.

Epistolæ Francicæ LXXXIII. pag. 182. repetitur deinde ab Andrea du Chesne Tom. I. rerum Francorum p. 847.

Gregorii Florentii, Episcopi Turonici, Historiarum libri decem, pag. I. cum recapitulatione de Episcopis Turonicis a Gratiano primo (tempore Decii) usque ad Gregorium XIX. Episcopum. pag. 240.

Decem libros Historiarum, inquit pag. 243. anno vigesimo primo * ordinationis nostræ: septem Miraculorum, unum de Vitis Patrum scripsi: in Psalterii tractatum librum unum commentatus sum: de cursibus etiam Ecclesiasticis unum librum condidi.

Aimoi-

* Gregorii I. Papæ quinto (Christi 594.) Guntheramni Regis XXXI. Childeberti junioris XIX.

Aimoini Monachi, qui antea *Annonii* nomine circumferebatur, Historiæ Francorum libri IV. ad Joannis Nicotii Codicem restituti, ex editione Wecheliana 1567. 8. pag. 245.

Adelmi Benedictini, five secundum alios *Ademari* Monachi Annales Francorum Regum ab Anno 741. ad 828. pag. 381.

Vita & gesta Caroli Magni per *Eginhartum* illius quandoque alumnum atque scribam adjuratum, Germanum. pag. 435.

Vita *Hludovici Pii* Imperatoris, Karoli Magni filii, incerto auctore, sed cotaneo & Astronomiæ * perito usque ad Annum 840. quo Ludovicus obiit, ante plenioris Petri Pithœi editionem pro libro quinto *Aimoini* habita editaque: pag. 445. Et *Aimoini* Annales continuati ab Anno 846. ad 1165. pag. 476.

Micha.

- * ad Annum 839. pag. 471. ubi de Cometa & de Imperatore, quid ille portenderet sollicito: antequam quieti sombra committeret, accitit quodam, itemque me qui hac scripsi, & qui hujus res sapientiam habere credebar, percontari studeat. Auctor fasciculi temporum Philosophum, cum quo Imperator attonitus de Cometa contulit, vocat Eginhardum.

Michaëlis Ritti, Patricii Neapolitani, de Regibus Franciæ a Marcomiro ad Ludovicum XII. libri III. ad Gvidonem Magnum, Franciæ Cancellarium, scripti Romæ A. 1505. & in anno 1503. desinentes pag. 531.

Caroli Magni Vita per *Donatum Acciajolium* edita pag. 549-559.

Andree du CHESNE Historiæ FRANCO-
RUM Scriptores Coætanei. Tomus *primus* ab ipsius Gentis origine ad Pipinum usque Regem: *Secundus* a Pipino Caroli Magni Patre usque ad Hugonem Capetum. Parisiis 1636. & post Andream A. 1640. * inopino fato extinctum, continuante laborem *Francisco du CHESNE*, filio, *Tertius* a Carolo Martello Pipini Regis patre usque ad Hugonis & Roberti Regum tempora. *Quartus* ab Hugone & Roberto Regibus usque ad regnum Philippi Augusti, Parisiis 1641. & *Quintus* denique 1649. fol. a Philippo Augusto Rege usque ad tempora Philippi IV. sive Pulchri. Quæ singula in locuplete
N n 2 cuplete

- * *Claudius Sarravius* Epistola 24. data Rothomagi Nonis Majis A. 1640. *Andree du Chesne* nobilissimus Regni Geographus & Historiographus hac septimana miserabiliter obiit: e curru decedens baculus illa ingressus est, unde magno cum cruciatus post unam aut alteram horam exspiravit.

cuplete hac collectione Lectori offerantur, esset hic referendi locus, nisi distincte & accurate id factum esset nuper in Clarissimi Christiani Gottlieb Buderii Bibliotheca scriptorum rerum Germanicarum, quæ celeberrimi Burchardi Gottlieb Struvii Corpori Historiæ Germanicæ præmissa legitur Jenæ 1730. fol. pag. 105 - 118. Longe ulterius autem progredi statuerat Chesnei utriusque patris & filii industria, nam simili studio voluerat persequi Historiæ Francicæ monumenta ad suam usque ætatem, per Tomos XXIV. quorum notitiam Chronologica serie consignatam jam tertium edidit Franciscus du Chesne Parisiis 1663. 8. atque ego recudendam dedi in isagoge in notitiam scriptorum historiæ Gallicæ, Hamburgi 1708. 8. una cum Christiani Gryphii commentatione de scriptoribus, qui res Gallicas seculo præsertim XVII. illustrarunt, & Hermani Dieterici Meibomii dissertat. de Gallicæ historiæ periodis & scriptoribus edita Helmst. 1703. 4. Post Chesneorum tempus ab illustrissimo Colberto,* qui An. 1676. apparatus integrum a Francisco du Chesne redemerat, ac deinde ab aliis

* Jacobus le Long Bibliothéque historique de la France pag. 954. Vide & p. 310. sq.

aliis spes facta est operis illius per eruditos Galliarum non perficiendi modo, sed etiam supplendi augendique: hæctenus tamen necdum quicquam in lucem prolatum, quanquam materiæ tantum suppetat, ut illi complectendæ non XXIV. sed ne XL. quidem Volumina satis videantur futura esse.

De ejusdem Andreæ du Chesne *Normannicarum* rerum scriptoribus ab Anno 838. ad 1220. Paris. 1619. fol. dicere me memini Tom. I. p. 269.

Vide & quæ de FRANCORUM Annalibus supra in CAROLO M. & in EGINHARTO.

De Stephani BALUZII *Capitularibus Regum FRANCORUM*, Parisiis 1677. fol. duobus Voluminibus; abunde dictum Volumine XI. Bibliothecæ Græcæ pag. 493 -- 515.

Jacobi BONGARSII *Gesta DEI per FRANCOS*, sive de expeditionibus Gallorum in Palæstinam ab An. 1095. ad 1420. scriptores veteres duobus Voluminibus Hænov. 1611. fol. recensitos Lector videre poterit in libro de propagatione Lucis Evangelicæ pag. 522. seq. ubi etiam de tertio Tomo adhuc inedito pag. 526. & de pluribus veteribus, quæ illi collectioni addi possunt, monumentis pag. 527-533.

Carolus le COINTE, Trecentis, Congregationis Oratorii Presbyter, auctor Operis præcipui, quod *Annales Ecclesiastici FRANCORUM* inscripsit, atque octo Voluminibus in folio deduxit ad Annum Christi 845. Octavum quidem Volumen in lucem proferre ipse non potuit, sed cum operi auctor esset immortalis, a) factum illud a Presbytero Oratorii altero *Gerhardo Boissio*, Parisius 1683. sol. *Primus* Tomus lucem viderat An. 1665. atque ab Anno Christi 265. ubi Francorum prima mentio b) desinit in obitu Clotharii primi An. 561. in quo etiam terminantur gesta veterum Francorum libris

- a) *Cointius* defunctus est An. 1681. Januarii 18. ætatis 70. De eo consules *Vitam* a Boissio præfixam Tomo octavo Annalium, *Ephemerides Eruditorum* Paris. 1681. pag. 89. *Acta Eruditorum* A. 1685. pag. 340. *Richardi Simonis* Epistolas selectas Gallice editas T. 3. p. 89. seq. *Jacobi le Long* Bibliothecam Historicam Gallicæ num. 1519. pag. 66. seq. *Nisseroni* memorias Virorum eruditorum Tomo IV. pag. 269. *Hadrianus Valesius*, Henrici frater, extinctus A. 1692. 2. Julii. De eo *Ephemerides Eruditorum* illius anni pag. 503. & *Valesius* A. 1694. in lucem data a filio. *Acta Eruditorum* An. 1694. pag. 307. *Claudii Perraulti* vitæ illustrium Gallorum Gallice editas Tom. 2. pag. 149. *Nisseroni* Memoriz Tomo 3. pag. 215.

- b) *Vopiscus* in *Aureliano* cap. 7. & 33.

libris VIII. descripta ab *Hadriano VALESIO*, Paris. 1646. fol. five Volumen primum operis præclari, cujus secundus & tertius Tomus A. 1658. in lucem dati historiam deducunt ille ad Annum 584. hic ad 754. *Secundum* Cointii Volumen definit in An. 632. quo obiit Clodoveus II. *Tertium* in A. 680. *Quartum* in A. 737. *Quintum* in An. 771. *Sextum* in A. 804. *Septimum* in An. 828. & *Octavum* in A. 845.

A *Martino BOUQVETO* denique, Benedictino erudito & Præfecto Bibliothecæ S. Germani de Pratis proxime expectamus novam collectionum *Pithæi*, *Freheri*, & qui ab illis vulgata repetiit, sed meliora pleraque & pluribus aucta monumentis *Duschesnii*, longe emendationem locupletiolemque editionem cujus duo singulis annis Volumina edenda * promittuntur.

Amplissimam & diligentem atque accuratam notitiam scriptorum veterum recentiumque, qui res FRANCORUM exposuere vel quomodocunque illustrarunt, debemus Viro incredibilis industriæ & candidi beneque sani judicii *Jacobi le LONG*, Presbyteri Oratorii & Bibliothecæ

N n 4

thecæ

* *Bibliothèque raisonnée* Tom. XI. pag. 483.

thecæ Præfecti. Ejus Bibliotheca historica Galliæ lucem vidit Parisiis 1719. fol. in qua recenset Opera majora & minora quoque, Vitæ, Orationes &c. numero circiter 18000. Idem de aliis Bibliothecarum Gallicarum scriptoribus disse- rit num. 6545. seqq. pag. 310. seq. Diem obiit Jacobus le Long Parisiis An. 1721. 13. Augusti, cujus opus supplendum continuandumque accepi in se suscepisse successorem ejus in Bibliothecæ Præfectura Clarissimum *F. de Molets*: & secundæ editionis mentionem injici video in Dominici de Colonia Tomo 2. historię litterarię Lugdunensis pag. 657. Pro supplemento etiam illius haberi possunt non pauca observationes, quæ de re- rum Gallicarum scriptoribus obviæ sunt in Tomo quarto methodi historiarum *Langleti Fresnæi* editæ Parisiis 1729. in 4to.

S. FRANCISCUS Assisias UMBER, Doctor *Seraphicus*, Auctor An. 1215. *Franciscani Ordinis Minorum* confirmati ab Innocentio III. & Honorio III. Hic post iter in Orientem An. 1219. susceptum redux diem obiit apud S. Mariam de Portiuncula An. 1226. 4. Octobr. Sanctis post obitum adscriptus a Gregorio IX. An. 1228. Vitam ejus præter **ANGELUM Tancredum**, **LEONEM** Assisiatam, & **RUF-**

RUFINUM *Sciffum*, aliosq; scripsit BONAVENTURA, editam in ejus Operibus & a Lipomanno, nec non a Surio 4. Oct. quibus possunt e recentioribus scriptoribus adjungi Lucas Waddingus Tom. i. Annalium Ordinis Minorum, Lugduni 1625. fol. a) & cujus non ita pridem opus lucem vidit Gallice Candidus Chappus Parisiis 1729. 4. b) Nescio autem an de ullo homine tantum sibi indulserit credulitas hypocrisis superstitio quam de Francisco, cum cogito scripta similia qualia sunt Bartholomæi Pisani Conformitates, de quibus dixi supra in ALBICIO, & ex quibus excerpta nuper cum iconibus ære a Picarto nitide descriptis viderunt lucem Gallice ac Latine Amstelodami 1734. 12. duobus Voluminibus: c) & quibus novissime

- a) Opus totum *Waddingi* septem Tomis absolvitur, quorum postremus lucem vidit An. 1648. His deinde notitiam Scriptorum Martyrumque Ordinis Minorum subjunxit Romæ 1650. fol. Supplementum Bibliothecæ Waddingianæ a *Johanne a Drvo Antonio* prodiit, ut mox infra sum dicturus.
- b) *Journal des Savans* A. 1728. pag. 404. & 1729. May pag. 49. *Memoires de Trevoux* A. 1729. pag. 503. 678. 838. 1014.
- c) *L'Alcoran des Cordeliers*. Confer scriptum:
Nn 5 Legende

sime non dubitavit testimonium suum adjungere P. Poissonius Franciscanus in panegyrico S. Francisci, quem edidit Parisiis anno superiore 1733. 4. d) in quo etiam celebrat Europam, Asiam, Africam Franciscanam, & plurib' quam XVII. provinciis Franciscanorum per Americam enumeratis, Mundum denique Franciscanum. Solus cum stigmatibus pingendus S. Franciscus ex bulla Sixti IV. apud Edmundum Martene Torh. 6. monumentorum pag. 1382.

Scripta S. Francisci collegit edique curavit *Lucas Waddingus* additis notis Antwerpiz 1623. 4. Post Waddingum *Johannes de la Haye*, Parisiis 1641. fol. & Lugduni 1653. fol. adjunctis scriptis S. ANTONII de Padua. Subjecit Waddingus etiam vitam S. Francisci, a Bonaventura scriptam: & Gregorii IX. bullam Canonisationis, *Nicolaique* LYRANI contemplationem in qua per decem antiphonas totidem Psalmorum loca ad Franciscum detorquentur.

In

Legende dorée, ou sommaire de l'histoire des freres mendiants de l'Ordre de S. Dominique & de S. François. Amst. 1734. 12.

d) Journal des Savans An. 1733. Août pag. 544-554.

In scriptis ejus, quæ tribus parvis Tomis digesta sunt, in *primo* familiam ducunt *Epistolæ XVII.* quarum tertia est ad *B. Antonium de Padua*, IV. & V. ad *S. Claram* & cæteras sorores cænobii *S. Damiani* prope Assisium: VI. VII. VIII. ad *Eliam*, Ordinis Vicarium Generalem: XVI. ad fratrem *Leonem*, & XVII. ad Dominam *Jacobam de Septem solis*.

Admonitio ad omnes Fratres, Capitulis XXVII. pag. 70.

Verba ad humilitatem, obedientiam, devotionem & patientiam inducentia. pag. 87.

De virtutibus S. Virginis & sanctæ cujusque animæ. pag. 88.

De vera & perfecta lætitia. pag. 93.

Expositio in Orationem Dominicam. pag. 97.

Laus DOMINI altissimi. pag. 101.

Orationes, seu Precationes XII. pag. 101.

Testamentum. pag. 120.

SECUNDO TOMO

Regule due pro Fratribus, una Capitulum XXIII. pag. 132. altera Capitulum XII. pag. 170.

Regula pro Sanctimonialibus S. Clare, five Sororibus pauperibus, Capitulum XII. pag. 190.

Regula

Regula Tertiariorum, sive *Fratrum de Pœnitentia*, Capita XX. pag. 223.

TOMO TERTIO

Collationes breves XXVIII. de variis argumentis ad vitam Monasticam spectantibus pag. 286.

Ordo recitandi Officium Dominicæ Passionis ab hora Completorii Feriæ quintæ majoris Hebdomadæ ad Completorium Sabbati sancti, & omnibus diebus feriabilibus per annum: pag. 381.

Canticum Fratris Solis, Italice, cum Latina versione pag. 398. Alia *duo Cantica*, itidem Italice pag. 402. 406.

Apophthegmata LVII. pag. 422.

Familiaria Colloquia XLI. pag. 443.

Prophetiæ XVI. pag. 474. *Parabolæ* II. pag. 484. & *Exempla* V. pag. 487.

Benedictiones VII. pag. 492.

Oracula XXX. pag. 497. & *Sententiæ* XVI. pag. 506.

Sermones breves VII. pag. 510.

Sex præcipuæ rationes, quare DEUS Religionem Minorum suæ concesserit Ecclesiæ pag. 517.

Decem perfectiones Veri Religiosi & perfecti Christiani pag. 521.

Hæc S. Francisci scripta etiam sine Waddingi commentariis edita Salmanticæ, Alexandria Statelliorum, Neapoli &c.

Scripto-

Scriptores quidam ad Historiam
FRANCISCANI Ordinis
facientes.

Johannis a Divo Antonio, Salmanticensis, Fratrum Minorum atramento vel sanguine scriptorum Bibliotheca, supplementum Bibliothecæ Waddingianæ. Salmanticæ 1728. 4to. Ejusdem Bibliotheca universalis Franciscana. Madrit. 1732. fol. duobus Voluminibus Hispanice.

Petri Antonii, Veneti, Italice scripti, fasti Serafici, Venet. 1684. 8. Istoria Serafica, ovvero Cronica della riformata provincia di S. Antonio. 1688. 4. Vite e fatti de' sommi Pontefici e Cardinali assoni dell' ordine Serafico, Trevigi 1703. fol. Giardino Serafico istorico, Venetiis 1710. 4. duobus Voluminibus. Compendio dell' indulgenze, grazie, stazioni &c. 1719. 12. Legendario Franciscano, Venet. 1721. 1722. Volumina 12. totidem mensibus respondentia in 4to, in quibus Vitæ amplius 500. Vite de' Santi, Beati & Venerabili Servi di Dio del' terz' ordine di S. Francesco. Venet. 1725. 4to.

Johannes Blancona vertit Gallice Totum I. Chronici Franciscani, quod Lusitanice edidit Marcus Ulyssiponenfis.

Zacha-

Zacharie Boverii Annales fratrum Minorum Capucinatorum, Lugdani 1632. fol. duobus Voluminibus, & ex Latino Italice, & Labbeo teste auctiores etiam Hispanice tribus Tomis in fol.

Johannis de Cardillo Historia tertii Ordinis S. Francisci. Cæsaraugustæ 1620. 4. Hispanice.

Bartholomæus Cimarellus & Henricus Diola scriptores sive interpretes Chronici Franciscani editi Venetiis 1617. 1621. 4. quinque Voluminibus.

Chronica Serafica. Vida del glorioso Patriarcha S. Francisco, i de sus primeros discipulos, escrita por el R. P. Fr. Damian Cornejo, Chronista General de la Regular observancia. Parte primera. En Madrid por Juan Garcia Infanzon, An. 1682. in fol.

Pars secunda apud eundem Infanzon, A. 1684. in fol.

Pars tertia apud eundem, An. 1686. in fol.

Pars quarta apud eundem, An. 1698. in fol. Quæ pars edita fuit Autore jam Episcopo *Aquaram calidarum*, vulgo *Orense*.

Horatius Diola, Bononiensis, Italice vertit ex Lusitanico Tomum I. Chronici *Marti Ulyssiponenensis*, Brixia 1581. 4to.

Fran-

Francisci Dionysii, Genuensis, Bibliotheca scriptorum Ordinis Minorum, Genuæ 1691. fol. editio secunda auctior, vide Augusti Beyerî memorias Historico-Criticas librorum rariorum pag. 153.

Mariani, Florentini, fasciculus Chronicorum Ordinis Minorum MS. Vide Julii Nigri historiam scriptorum Florentinorum pag. 397.

Johannis Franchini Bibliosofia e memorie letterarie degli Scrittori Francescani Conventuali c'hanno scritto doppo l'anno 1585. Modona 1692. 4.

Angeli a S. Francisco Sacrarium Privilegiorum Seraphico Ordini concessorum, Duaci 1636. & Catalogus scriptorum Anglorum Seraphici Ordinis. ibid. 1649. 4.

Francisci Gonzagæ, Episcopi Mantuani, de origine Seraphicæ Religionis ejusque progressibus. Romæ 1587. fol. & Venetiis 1607.

Francisci Haroldi &c.

Editum a *Thoma Hearne* Oxoniæ 1726. 8. scriptum, the antiquities of the English Franciscans.

Hilarion de Nolay, Capucinus, qui Gallice edidit gloriâ tertii Ordinis S. Francisci, sive Historiam originum ejus progressuumque. Lugduni 1694. 4.

Fran-

Francisci Lanovii, Parisini, Chronicon generale Ordinis Minorum, Paris. 1631. fol.

Marci Ulyssiponenfis Chronicon Ord. Fratrum Minorum, Tomus I. & II. Lusitanice. Ulyssipone 1556. & 1562. fol. & utrique 1615. fol. Tertius Hispanice ad Philippum II. Salmanticæ 1570. fol. De Hispanica primorum Tomorum, Italica & Gallica versione vide Nicolaum Antonium Tomo 2. Bibliothecæ veteris Hispanæ pag. 69.

Benedicti Mazzaræ, Sulmonensis, de sanctis & illustribus Franciscanis, Venet. 1676. 4. Italice.

Arturi du Monstier, sive de *Monasterio*, Martyrologium Franciscanum Observantium, Discalceatorum, Recollectorum, Conventualium, Capucinatorum, Clarissarum, Urbanistarum, & Tertiariarum utriusque sexus tam Secularium quam Regularium, Paris. 1638. fol.

Christophori Moreni de claris familiæ S. Francisci Viris, Hispanice. Vide Nicolaum Antonium Tomo 1. Bibliothecæ novæ Hispanæ pag. 189.

Didacus Navarrus vertit Hispanice ex Lusitanico Tomum I. Chronici *Marci Ulyssiponenfis*. Compluti 1566. fol.

Rodol-

Redolfus Ofwalter de Scriptoribus Ordinis Minor. A. 1559. 4. non nisi ex Labbeo mihi notus.

Antonii de Oroieto Cronologia della Provincia Serafica Riformata dell' Umbria, o d'Assisi, divisa in tre libri. Perusiz 1717. 4.

Franciscus de Pifa, Toletanus, cujus Catalogus Sanctorum & Virorum illustrium tertii Ordinis Franciscani lucem vidit Hispanice Toleti 1617. 4.

Benedicti Puccii, Ordinis Camaldulensis, Compendio delle Chroniche de' frati Minori. Venet. 1608. 8.

Ludovici de Rebollo Chronicon generale S. Francisci & Apostolici ejus Ordinis. Hispali 1598. & 1603. fol. Hispanice duobus Voluminibus, cum Catalogo Sanctorum & Virorum illustrium ejusdem Ordinis.

Petri Rodolphi, Toffiniacensis, Historia Seraphica libris III. Venetiis 1586. 1595.

Philippus de Sosa vertit ex Lusitanico Tomum secundum Chronici Marci Ulyssiponenfis.

Henrici Sedulii elogia Sanctorum ex tribus S. Francisci Ordinibus, addita eorum imaginibus ære descriptis Antwerpiz 1602. Historia Seraphica, five Sanctorum
Tom. 2. O o

clorum Ordinis Franciscani Vitæ cum notis. ibid. 1613. fol.

Chronica Serafica escrita por el P. Fr. Eulèbio Gonzalez de Torres, Chronista General de la Regular observancia. Quinta parte. En Madrid en la imprenta de la vinda de Juan Garzia Infanzon, A. 1719. in fol.

Sexta parte, apud eandem viduam, A. 1725. in fol.

Septima parte, apud eandem viduam, A. 1729. in fol.

Henrici Willoti, Leodiensis, Athenæ Orthodoxorum sodalitiæ Franciscani, Leodii 1598. 8. Antwerpæ 1600. 8.

Lucas Waddingus in Scriptoribus Ordinis Minorum & Syllabo Martyrum ejusdem Ordinis, Romæ 1650. fol. & in vasto Annalium Ordinis Minorum opere, quorum primus Tomus in A. 1250. secundus in 1300. tertius in 1350. quartus in 1400. quintus in 1450. sextus in 1475. & septimus in 1500. definit. Lugduni 1625 - 1648. fol. Tomus octavus, nonus, decimusque, quibus ad suam ætatem perducere Annales illos voluit, lucem quod sciam non viderunt. Necdum spes impleta quam A. 1711. jam moverunt Diarii Eruditorum Italiæ auctores Tom. VII. pag. 489. quorum verbis hunc elenchum finire placet.

Il P. *Antonio Melissano di Macro*, de' Minori Osservanti Riformati già Lettore di Teologia, Provinciale, e Cronista del suo Ordine, ebbe commissione dal suo Generale di supplire, e continuare gli *Annali* della sua Religione già compilati in otto volumi in foglio dal celebre Luca Wadingo. La morte impedì a questo Padre di terminare, e di porre in luce questi suoi *Supplementi*, che egli pensava di dare in molti volumi; e probabilmente i suoi scritti sarebbono andati a male, se il P. *Antonio - Maria di Torre*, d'Aosta, Religioso del medesimo Ordine, al quale li 10. Maggio dell'anno 1705. fu commessa dal P. Ildefonso di Biezma suo Generale la stessa carica di Cronista, non si fosse presa la cura di raccoglierne le memorie confusamente disperse; il che fedelmente egli fece in un grosso volume in foglio di pagg. 523. senza le prefazioni, e la tavola, il quale si finì di stampare nel decorso anno con questo titolo: *Annalium O. M. Supplementa ab admod. R. P. Fr. Antonio Melissano de Macro, O. M. Strictæ Observ. Reform. ec. ab anno 1213. usque ad annum 1500. collecta. In lucem edita per F. Antonium Mariam de Turre, ab Aug. Prætoriam, ec.* Si spera, che questo Padre ci darà un giorno la continuazione de' me-

desimi Annali dall' anno 1500. fino a' nostri tempi.

FRANCISCUS *de Abbate*, sive ut Waddingo pag. 111. *de Abbatibus*, de Civitate Astensi, Ordinis Minorum. Hujus Poëstillas super Evangelia Dominicalia totius anni & Sermones Quadragesimales memorat Sanderus in Bibliotheca Belgica MS. pag. 180.

FRANCISCUS *de Accoltis*, Aretinus, Jurisconsultus circa Annum 1300. supra T. 1. pag. 9.

FRANCISCUS *Accursius*, Florentinus Jurisconsultus, coryphæus glossatorum Juris celeberrimus, qui diem obiit Bononiæ A. 1259. De eo Nicolaus Hieronymus Gundlingius in historia postuma Eruditionis, edita Germanice Tomo 2. pag. 1786. seq. & Julius Niger in historia scriptorum Florentinorum pag. 181. qui diversum ab hoc *Accursium* Azonis discipulum pag. 1. seq. fingit Francisci hujus Parentem.

FRANCISCUS *Accursius*, Francisci superioris filius, de quo ut de *Cervetto* fratre dixi Tom. 1. pag. 9. Ab Eduardo I. sollicitatum, in Angliam ut veniret Anno 1276. notavit Seldenus ad Fletam pag. 526. Sed Bononiæ obiisse constat eodem cum patre tumulo conditum.

FRAN-

FRANCISCUS *de Aggregatis*, Cremonensis, Ordinis Minorum, Episcopus ab Anno 1403. Bergomensis, Concilio Constantiensi An. 1414. interfuit, obiitque Bergomi An. 1427. Ejus *Orationes*, aliquot in Concilio illo habitas Willotus, Waddingusque memorant.

FRANCISCUS *Albertinus*, Florentinus scriptor libri de Mirabilibus veteris & novæ Romæ An. 1505. De laudibus Florentiæ & Saonæ An. 1509. De stationibus & reliquiis Urbis, ad Imperatorem Maximilianum. Vide Vossium & Julii Nigri historiam scriptorum Florentinorum pag. 181.

Antonius FRANCISCUS Patavinus, *Doctor* five *a Doctoribus*, Jurisconsultus insignis docuit ab Anno 1465. Patavii, & Ferrariæ per annos tres & quinquaginta, cujus celebrantur additiones ad Abbatem Panormitanum & ad Alexandrum Imolensem. Obiit An. 1528. annos natus LXXXVI. Vide Pancirollum III. 52. de interpretibus Juris.

FRANCISCUS *de Aqua putrida*, Neapolitanus, Philosophus: Ordinis Minorum circa Annum 1340. scripsit Compendium Conclusionum universæ Philosophiæ, five *Diadema Philosophorum* de reconditis Naturæ arcanis. Vide Waddingum

dingum pag. 111. & Nicolai Toppi Bibliothecam Neapolitanam pag. 87.

FRANCISCUS *Asculanus*, Ordinis Minor inter Scholasticos *Doctores Succincti* celebratus titulo, circa Annum 1340. scripsit Waddingo pag. 112. teste: *In quatuor libros Sententiarum, Reportata in eosdem, Opus Contradictionum, & Improbationes quasdam, ni fallor contra Johannem XXII.*

FRANCISCUS *de Bachone*, sive *Bacone*, Gerundenfis Catalanus, Carmelita circa Annum 1448. scripsit *Repertorium Prædicatorum, & super Sententias* libros IV. Vide Alegrii paradisum Carmelitici decoris pag. 349. & Nicolai Antonii Bibliothecam veterem Hispanam Tomo 2. pag. 114.

FRANCISCUS *de Belluno*, Italus Trevisanus, Ordinis Prædicatorum circa Annum 1342. Parisiis libros *Sententiarum* interpretatus, scripsit *Commentarios in Genesim, in Iobum & Tobiam*, MStos Bononiæ apud Dominicanos. Superstes adhuc An. 1352. Vide Jacobum *Quetif* Tom. 1. pag. 640.

FRANCISCUS *Cæsar*, sive de Keyfere Dixmundanus Flander, Ordinis Cisterciensis, libros *Magistri Sententiarum* enarravit Parisiis, & deinde Religiosus
Mara

Mariæ de Dunis, in Flandria diem obiit An. 1294. Præter *Commentaria in jam dictos Sententiarum libros*, Carolus de Visch pag. 111. memorat ejus *librum de tribus votis monasticis, & Vitam S. Bernardi* scriptam Carmine atque editam Parisiis 1483.

FRANCISCUS *Camenus*, Perusinus, cujus hymnus Sapphicus in *S. Nicolaum Peregrinum*, Tranensem Apulum, defunctum A. 1094. Sanctisque adscriptum A. 1098. exstat in Actis Sanctorum 2. Junii, T. 1. pag. 253. quem Papebrochius non diu post Canonisationem, certe ante A. 1117. compositum esse annotavit. Incipit: *Sidus ß Cæli Nicolae fulgens Magne protector populi Tranensis &c.*

FRANCISCUS *e Candia*, Ordinis Minor. *Doctor fertilis* nuncupatus, cujus nihil nisi commentarios in IV. libros Sententiarum Waddingus pag. 114. memorat.

FRANCISCI Monachi *Carthusiensis* Epistola ad *Aynardam* Priorissam domus Bertandi Ordinis Carthusiensis circa Annum 1440. Vitæ formulam ei præferens, in Edmundi Martene Tom. 1. Anecdotorum pag. 1790-1801.

FRANCISCUS Reformatior Monasterii *Castellensis* Ordinis S. Benedicti, circa Annum 1405. Opusculum *de Monacho ad exemplum Christi crucifixo* edidit Bernhardus Pez in Bibliotheca Ascetica Tomo IX. pag. 179. illique pag. 217. subjunxit Ejusdem *libellum Epistolarem Questionum Regularium de Vita Sanctimonialium Virginum*, ad Magistrum Nicolaum Prolvin.

FRANCISCUS Dantis, *Castilioneus* supra Tom. I. p. 997.

FRANCISCUS *Delbenius* Veronensis circa Annum 1500. cujus opus de familiis Veronenfibus a Voffio pag. 674. celebratur.

FRANCISCUS *Eximenez*, Ordinis Minor. infra, XIMENEZ.

FRANCISCUS *Fabrianensis*, Ordinis Minorum, qui An. 1322. diem obiit, scripsitque præter *Sermones* multos *Artemque Prædicantium*, *Tractatum de Officio & dignitate Prælati & Sacerdotis Evangelici*, & alium *de veritate & excellentia indulgentiæ S. Mariæ de Portiuncula*.

FRANCISCUS *Ferrariensis*, Ordinis Prædicatorum, circa Annum 1500. Scripsit *Vitam B. Osannæ Mantuanæ* libris VI. Mediolani 1513. itemque alia in Thomam

mam & in Aristotelem. Vide Vossium pag. 676.

FRANCISCUS *Florentinus*, cognomento *Paduanus*, Ordinis Minorum, post medium Sæculi XV. a Nicolao V. usque ad Sixti IV. tempora floruit, & teste Waddingo pag. 118. & Julio Nigro in historia scriptorum Florentinorum pag. 207. composuit:

Christianarum institutionum librum ad Braccium Martellium, Florentinum, in XL. capita distinctum.

De excellentia conditionis humanæ.

De Divinis item operibus.

De lapsu hominis. Præfatio incipit: *Cæperam, amantissime Bracci.*

Librum de Astrologorum parvipendendis judiciis, ac de incantatoribus, & divinatoribus nullo modo ferendis, ad Inquisitores hæreticæ pravitatis, & ad Nicolaum V. Pontificem Maximum.

Breviloquium, ac de Epidemia ad Petrum Cosini filium Medicem.

De insensata cura mortalium ad illusos hujus vitæ amatores. Proponens decem illusiones. Incipit: *Cum quotidie mecum cogito.*

Tractatus de floccipendendo vulgo, & contemnendis ejus ineptiis, & de quidditate fortune.

Tractatum de B. Francisco, Assisiæ.

Extat ejusdem *Epistolæ gratulatoriæ ad Sixtum IV. & ad Petrum Medicem*. Incipiunt: *Felicissime Pastor*.

Præterea *Orationes* coram Summis Pontificibus habitæ.

Hæc omnia, Julio Nigro teste, MSta in Bibliotheca Franciscana Conventus S. Crucis Florentini.

FRANCISCUS Georgius, Venetus, infra, **GEORGIUS**.

FRANCISCUS Gothus, Ordinis Minorum, Theologiæ Professor, scripsit *Compendium Biblicum*, singula capita Divinorum librorum quaternis dimetris Jambicis perstringens, quorum hoc specimen apud Waddingum pag. 120.

*Ante fit, lux producitur,
Dividens aquas congregat,
Ornatus factis additur,
Producta Adæ subjungat.*

FRANCISCUS Gravanus, Genuensis, (Possevino & Cangio corrupte *Gratianus*,) Ordinis Prædicatorum circa Annum 1312. cujus memorantur Postilla & Collationes in *Evangelium Lucae*, *Sermones* in Dominicas, Quadragesimam & de Sanctis, nec non *Opuscula* alia. Vide Jacobum Qvetif Tom. 1. pag. 517.

FRAN-

FRANCISCI *de Luchanis* librum *de Justitiis* MStum evolvit Cangius in Codice Regio 1837.

FRANCISCUS *de Marchia*, Picenus, (non Pisanus, ut legas apud Jacobum le Long, pag. 730. Bibliothecæ Biblicæ,) Ordinis Minorum, scripsit, Waddingo pag. 122. teste, *Commentaria in IV. Evangelistas, in IV. libros Sententiarum, & in Aristotelis Physica atque Metaphysica.*

FRANCISCUS *Martini*, Carmelita, Barcinonensis Catalanus circa Annum 1390. scripsit *Compendium Veritatis de immaculata conceptione B. Virginis, Tractatibus septem* distinctum, editumque a Petro Alva & Astorga una cum aliis de eodem argumento scriptoribus. Vide Nicolai Antonii Bibliothecam veterem Hispanam Tomo 2. pag. 116. seq. & novam Tom. 2. pag. 134.

FRANCISCUS *de Mayronis*, Gallus, ex opido Vallis Barcinonensis, Diœcesis Ebrodunensis: Scoti discipulus, inter Scholasticos *Doctores illuminati* notus appellatione, nec non *Magistri Abstractionum, & Doctores acuti*: Ordinis Minorum, defunctus Placentiæ An. 1325. Scripta ejus ex Waddingo & Warthono referre placet:

Commen-

Commentarii in Genesin. Incipiunt: *Quia secundum vulgatissimum.* Habentur in Bibliotheca Conventus Leodienfis Ord. Minorum M. S.

In primum Sententiarum, Basileæ 1489. fol.

In quatuor libros Sententiarum. Venet. 1504. 1520. & 1507. per Mauritium de Hybernia cum *Quodlibetis.*

Reportata in librum secundum Sententiarum.

Reportata in quartum Sententiarum, quæ, inquit Waddingus, penes me habeo nitido caractere exarata usque ad distinctionem 43. Incip. *Samaritanus, vulnerato apparens.*

Epitome in libros naturales Aristotelis. In Universalia & Prædicamenta. Venetiis 1517.

Quadragesimale, quod Venetiis a Bernardino Novariensi excusum est, Anno 1491.

Postille per Annum.

De festivitibus Beate Marie, Sermones.

De festivitibus Sanctorum, Sermones. Prodierunt Venetiis apud Peregrinum Pasqualium anno 1493. Basileæ 1498. & habentur MSS. in archivo Servitarum Florentiæ, in codice pergamineo simul cum vita Beati Philippi Benitii.

Super

Saper Missus est, lib. 1.

Determinatio paupertatis Christi, & Apostolorum, de qua acriter sub supradicti Johannis XXII. tempore disceptabatur.

De virtutibus, & vitiis capitalibus. Incipit: Circa multiplices mansiones. Habeo, inquit Waddingus, in nostra secretionis Bibliotheca manuscripta.

De articulis fidei. Incipit: Circa articulos.

De decem præceptis explicatio. Prodiit Parisiis apud Johannem Frelonum, anno 1619.

Theologicae Veritates, sive Compendium librorum S. AUGUSTINI de Civitate DEI. Tolosæ 1488. & Venetiis 1489. una cum THOMÆ Anglici in eosdem commentariis.

Commentaria brevia in ejusdem sancti Doctoris librum Confessionum.

In librum de Mirabilibus Sacrae Scripturae.

In libros Retractionum.

In libros diversarum Quaestionum.

In librum contra Epistolam Fundamenti, & in alios nonnullos.

Commentarii breves in Dionysii Areopagitæ librum de Mystica Theologia; quos, ut adhiberet, rogavit Robertus Rex Siciliæ.

Comment-

Commentarii in aliquot libros D. Anselmi.

Tractatus variï, scilicet

De Baptismo.

De Angelis.

De humilitate.

De suffragiis mortuorum.

De penitentia.

De indulgentiis. Istum, inquit Waddingus, habeo MStum, in quo quidem egregie & clare hanc materiam pertractat.

De jejunio.

De Corpore Christi.

De septem donis Spiritus Sancti.

De ultimo Iudicio.

Commentarius in Orationem Dominicam.

Alius in Canticum Magnificat. Omnes hos Tractatus excudit Basileæ Jacobus Pfortzen A. 1498. Scripsit etiam

Quodlibeta.

Tractatum de formalitatibus.

De primo principio.

De Divinorum Nominum explanatione.

De univocatione entis. Quæ universim a Mauritio Hibernico correctæ prodierunt, simul cum Commentariis in quatuor libros Sententiarum, Venetiis, expensis Hæredum Octaviani Scoti, an-

no 1507. 1520. 1569. Composuit insuper opus inscriptum:

Conflatile, id est, variaz Quæstiones, de distinctionibus, relationibus, signis naturæ, & formalitatibus.

Mille quingentas quæstiones de variis locis Sacræ Scripturæ & dubiis Theologicis. Incipiunt: *Utrum Christus secundum naturam humanam.*

Interrogationes circa varias, difficilesque materias. Incipiunt: *Licet multi probatissimi viri.* Utrumque hoc opus habeo, inquit Waddingus, apud me manuscriptum in uno volumine, quod Fr. Franciscus Ferrariensis in sua patria exscripsit anno 1456.

Sermones de Sanctis, quos etiam habeo manuscriptos, incipiunt a festo S. Andreæ, & ab illis verbis: *Ambulans JESUS juxta mare.* Prodierunt Venetiis 1493. & Basileæ 1498.

FRANCISCUS de Mileto, Florentinus sub sæculi XVI. initia, cujus sententiam de Antichristo confutatam a Paulo ORLANDINO, Monacho Camaldulensi, memorat Johannes Mabillonius in Itinere Italico pag. 170. *Exstat in Cœnobio Angelorum apud Florentiam, Ambrosii viri eruditissimi & aliorum Camaldulensium Patrum*

Patrum insigniorum secessu illustri aliud opus Pauli Orlandini, Monachi ejusdem Cœnobii, & postea Ordinis præpositi generalis, dictum Heptaticum, inscriptum Antonio Puccio, Episcopo ab Anno 1518. Pistoriensi & Nuncio Apostolico ad Helverios. Argumentum est de virtutibus & de triplici Theologia, conjuncta, discreta & mista, de interpretatione Scripturarum sanctarum contra vanos ariolos: e quibus arguit nonnullos, qui jactitabant; Anno DOMINI M D X X X. Antichristum esse prædicaturum, & Ecclesiam Catholicam penitus exstinguendam: quorum hominum probationes vanissimas esse demonstrat. Agit vero præcipue contra quendam Astrologum Cremonensem, & contra alium Florentinum, qui Franciscus de Mileto vocabatur, duosque præcipuos conscripsit libros, quorum alteri Convivium, alteri Quatrivium titulos dedit. Porro auctor in eo refutando ait se Theologorum Parisiensium more, decem ejus argumenta proferre; ac postea totidem regulas, quibus Mileti argumenta refutantur.

FRANCISCUS *Niger, Presbyter Venetus circa Annum 1480. cujus Grammaticam & Epistolas laudat Trithemius cap. 848. Existat etiam ejus libellus de modo ut ipse vocat epistolandi.*

FRAN-

FRANCISCUS Parmensis Jctus circa An-
num 1226. Ferrariæ.

FRANCISCUS *Passaviensis*, sive *Patavien-*
sis, cujus *Orationem de S. Leopoldo* * An.
1487. habitam, post veterem editionem
in Italia, & Surium 15. Novembr. edidit
Hieronymus Pez in scriptoribus rerum
Austriacarum T. 1. p. 577.

FRANCISCUS, Patricius Venetus, qui
A. 1454. obiit. Vide supra T. 1. p. 456.
in *Francisco BARBARO*.

FRANCISCUS *de Paz*, sive *de Pace*, Hi-
spanus, Mercenariorum instituto addi-
ctus, cujus librum *de Regia potestate*, &
Commentarios *in libros Regum* memorat
Nicolaus Antonius Tom. 2. Bibliothecz
veteris Hispanæ p. 263.

FRANCISCUS *Petrarcha*. Infra, PETRAR-
CHA.

FRANCISCUS *Philelfus*, infra, PHILEL-
PHUS.

FRANCISCUS *Pipinus*, Bononiensis, Or-
dinis Prædicatorum, clarus circa An-
num 1315. non modo *Marci Pauli* Ve-
neti † Iter Orientale ab Anno 1250. ad
1268.

* Vide Vossium pag. 612.

† Nicolai Pauli Patris cum Maseo fratre: & de-
inde Nicolai ejusdem cum Marco Paulo,
filio.

Tom. 2.

P p

1268. & ab Anno 1269. ad 1295. Latine vertit ex Italico, sed & ipse scripsit *de locis Terræ Sanctæ a se visitatis* A. 1320. Hic liber MStus memoratur ab Antonio Sandero in Bibliotheca Belgica MSta pag. 284. una cum *Marci Pauli* de mirabilibus, sive de conditionibus & consuetudinibus Orientalium Regionum, quæ ipsa est versio Francisci, sed hæcenus inedita librorum trium Marci Pauli Veneti de Regionibus Orientalibus, MSta adhuc superstes in pluribus Bibliothecis, ut docet Jacobus Qvetif Tomo 1. de scriptis Dominicanorum p. 533. seq. Prologum & initium ex MSto Berolinensi vulgavit Andreas Mullerus, & ex Codice Regio Parisiensi Qvetifius: Incipit versio: *Tempore quo Balduino Princeps sceptrum.* Alia Latina interpretatio nescio cujus scriptoris est, quæ separatim primum edita, deinde in novo Orbe Simonis Grygnæi pag. 330. Basileæ 1532. fol. ac deinde sæpius: præcipue singulari cura Andree Mulleri, Greifenhagii, una cum Haithono Armeno vulgata est Colonix Brandenburgicæ 1671. 4to. Incipit: *Balduino Principe incliti regni Constantinopolitani sceptrum tenente.* Exstat quoque typis exscripta ista Pauli Veneti lucubratio *Italice* in Joh. Baptistæ T.2. Ramusii A. 1553. nec non Sam. Purchassi

chaffii & aliorum similibus collectionibus, sed dubium adhuc videtur sitne ipsa Pauli originaria lucubratio, an interpretis nescio cujus versio ex Latino, sicut aliz quæ feruntur interpretationes ejus *Anglicæ, Gallicæ, Lusitanicæ, Hispanicæ, Germanicæ; Belgicæ*. Commentarium in Paulum, quem promittit Andreas Müllerus pag. 98. dissertat. de Chataja, non vidisse lucem, dolebunt mecum, qui Mülleri eruditionem noverunt.

Idem Franciscus Pipinus ex Gallico vertit *Bernhardi Thesaurarii* librum *de acquisitione Terræ Sanctæ* ab Anno 1095. ad Annum circiter 1230. quam versionem in lucem dedit celeberrimus Muratorius in scriptoribus rerum Italicarum Tomo VII. pag. 657. Ejusdem *Chronicon* ab Anno 1176. ad Annum circiter 1314. Tomo IX. p. 581.

FRANCISCUS *Pisanus* Jurisconsultus, Baldi præceptor, docuit in patria & Perusii circa A. 1335.

FRANCISCUS *de Platea*, Bononiensis, Ordinis Minorum, Juris Canonici consultus circa Annum 1442. Scripsit, ut notat pag. 132. Waddingus:

De restitutionibus. Incipit: *Utrum Restitutio sit de necessitate salutis.* Venetiis 1494.

De Censuris, & presertim de Excommunicatione. Incipit: Quæro, qui sunt casus excommunicationis majoris?

De Usuris. Incipit: Usura primo, scilicet in contractu mutui. Hæc tria opuscula habeo; inquit Waddingus, penes me MSta.

De actu matrimoniali, quando possit fieri sine peccato, & quando non. MS. in Bibliotheca Paulina Lipsiensis. Vide Catalogum B. Felleri p. 174.

De Censura Ecclesiastica, & de usuris liber alter, qui impressi sunt Patavii Anno 1473.

Summam Mysteriorum Christianæ Fidei.

Sermones varios.

FRANCISCUS *Poggius*, infra, **POGGIUS**.

FRANCISCUM *Ragatium*, Cremonensem, qui Concilio Constantiensi An. 1414. interfuerit, Episcopum Bergomensensem, defunctum A. 1470. Waddingus pag. 134. confinxit ex *Francisco de Aggregatis*, de quo supra p. 581.

FRANCISCUS *Rubeus* de Pignano, Picenus, Ordinis Minorum, circa Annum 1300. scriptor Commentariorum in primum Sententiarum Scoti.

FRAN-

FRANCISCUS *de Sylvestris*, Ordinis Prædicatorum, supra, *Ferrariensis*. Hujus opusculum de libertate Evangelica edidit Claudius de Spina, Parisiis 1552. forma minore.

FRANCISCUS *Thomasius* ab Anno 1428. ad Annum 1440. continuavit Historiam Senensem, quam ab Anno 1402. descripserat proavus ejus *Johannes Bandinus de BARTHOLOMÆIS*, deductam per PETRUM *Russum* ad Annum 1468. Edidit laudatissimus Muratorius Tomo XX. scriptorum rerum Italicarum.

FRANCISCUS *de Tolet* circa Annum 1480. scriptor Commentarii Theologico-Juridici *contra eos, qui ad dividenda & conferenda privatis factionibus regna impotenter aguntur*. Vide Nicolai Antonii Bibliothecam veterem Hispanam Tom. 2. pag. 202.

FRANCISCUS *Vercellensis*, Jurisconsultus, in patria docuit circa Annum 1228. atque *Decretales* illustravit Commentario.

FRANCISCUS *Ximenius*, infra, XIMENIUS.

FRANCISCUS *Zabarella*, infra, ZABARELLA.

FRANCO Abbas secundus Afflighemenſis in Brabantia ab Anno 1109. ad 1130. ſcripſit adhuc Monachus ad deceſſorem ſuum *Fulgentium*, Abbatem Afflighemenſem, libros XII. *de Gratia*, ſeu *Beneficentia DEI*, prodire Antwerpia 1565. Friburgi 1620. qui præmiſſa Fulgentii, quæ eum rogat, Epiſtola leguntur in Bibliothecis Patrum Colonienſi Tomo XII. & Lugdunenſi Tomo XXI. pag. 293 - 327. Sub extremum libri XII. pag. 326. exſtat Carmen elegiacum, quod ſignavit Henricus Gandavenſis cap. 39. ac Tritheim cap. 367. & II. 104. illuſtr. Benedictin. cum Franconem *de ſtatu futura Glorie*, metricè ſcripſiſſe perhibent, & Caveus præter rem putabat intercidiſſe: Leyſerus verſus libris *de Gratia DEI* ſubjectos ab illo ſcripto præter rem diſtingvit. Quoniam breve eſt, etiam hoc loco cum bona, ut ſpero, venia Lectoris legetur.

FRANCO, Abbas Afflighemenſis,
de ſtatu futura Gloriz.

Luſus ibi nullus reſonat, quia nec dolor ullus:

Nil ibi, quod pigeat, tedeat, aut pudeat:

Non

*Non ibi peccatum, quod possidet hic do-
minatum.*

Quod servit vitio, non ea scit regio.
5 *Cunctis invisa mors, ipsa nec est ibi
visa*

Nec metuenda tibi : vita perennis ibi.
*Non opus est aratris illic, aut imbribus
atris*

*Semina, qui foveant arida ne per-
eant.*

*Omnibus est unus panis, mirabile mu-
nus,*

10 *Quem semper comedas, nec comedens
minuas.*

*Mirum, sed verum : facies illic nova
rerum,*

*Qui vere cibus est, panis ibi DEUS
est.*

*Anxietas, pestis, morbus, languor, pro-
cul estis :*

*Terigenas premitis, cœlicolas fugi-
tis.*

15 *Qualis ibi vestis sit, adest sacra pagina
testis.*

*CHRISTO vestitur, qui lavacro ablu-
tur.*

Hanc custodieris, nudus non invenieris.

*Nunc clarus sola, tunc in utraque
sola.*

*Urbs ex æterno stat in illo monte su-
perno :*

20 *Quæ quam clara gerat mœnia, quis
referat?*

*Vallatur muro quadro, nunquam rui-
turo.*

Stat suffulta fide, non alio lapide.

*Turribus est fortis, duodena pervia por-
tis,*

Perpetuo claret lumine, nocte caret.

25 *Pax ibi tranquilla, nullus metus hostis
in illa,*

Gaudet turba pia perpete letitia.

*Concurrunt gentes, nullus vetat ingre-
dientes,*

Promissaque sibi sorte fruuntur ibi.

*Accelerant quique, celeri pede, perfaci-
lique,*

30 *Fertur turba senum, mixta choro ju-
venum.*

*Convocat hinc cives ad præmia, gratis
dives,*

*Ut quotquot veniant, debita perci-
pian.*

*Erogat his dona, datur unicuique co-
rona.*

*Sanguine purpureus clarus ibi cu-
neus.*

35 *Durius afflictus, præclarius est & ami-
ctus,*

In turba nivea, veste micans rosea.

*Sunt quoque clara satis tunc præmia vir-
ginitatis:*

Carnis

*Carnis ab illecebris libera, sit cele-
bris.*

*Ob meritum magnum niveum sequitur
comes agnum,*

40 *Ac removens speculum, figit in hunc
oculum.*

*Hoc visu mentem sic explens esurien-
tem,*

*Ut sibi quod doleat defore, nil ma-
neat.*

*Felices cuncti tam largo munere fun-
cti,*

*Ut tantum capiant, plus nihil ut cu-
pant.*

45 *Talibus, in cælis donatur quique fide-
lis :*

Christi corde pio deditus obsequio.

*Tanta suis natis confert pia gratia gra-
tis,*

Ipsius donum credimus omne bonum.

*Sed percunctaris, si gratis, quid merea-
ris ?*

50 *Ipsum velle tuum, noveris esse suum.*

Exstat præterea Franconis hujus *Episto-
la duplex* Tomo XXI. Bibliothecæ Pa-
trum pag. 327. *Quod Monachus abjecto ha-
bitu non possit salvari.* Et pag. 328. *ad
Moniales ac sorores in Bigardis ad fore-
stum, Consolatoria.* Tractatum de cursu
vitæ spiritualis per distinctiones XII. si-

ve Tomos digestum, quem Oudinus Tomo 2. pag. 959. memorat, non puto diverfum a libris XII. de Gratia. Sed apud eundem Oudinum laudantur etiam Franconis MStæ lucubrations dux, una de *jejuniis quatuor temporum*, & altera de *laudibus B. Mariæ Virginis*.

FRANCO Scholasticus *Leodiensis*, ab Affligemenfi Abbate utique * distingvendus circa Annum 1050. scripsit ad Hermannum secundum, † Colonix Archiepiscopum, de *quadratura Circuli*, & alium de *ratione computi*, teste Sigeberto cap. 164. Fertur & in *sacris Scripturis* nonnullos composuisse Tractatus, teste Trithemio cap. 346. sed qui negat ad notitiam suam illos pervenisse.

FRANCOFURTENSIIUM Dominicanorum Annales ab Anno 1306. ad 1500. scriptos a Petro HERP, Ordinis Prædicator. edidit V. Cl. Henricus Christianus Senckenberg in Tomo secundo *Selectorum Juris & Historiarum Anecdotorum*, Francofurti 1734. 8. Idem Tomo primo dedit *Diplomatarium Francofurtense* & *Statuta Francofurtensia* An. 1352. seq. sed Germanice pleraque: & pag. 507. seq. **Histo-**

* Dubitat Clarissimus Caveus.

† Hermannus II. Archiepiscopatum Colon. gessit ab Anno 1036. ad 1055.

Historiam Juris statutarii Reipublicæ Francofurtensis, quam ipse composuit, & pag. 634. seq. Varia ad Judæos Francofurtenses & Fridbergenses spectantia. Atque in prolegomenis disserit de historicis rerum Francofurtensium antiquioribus, ENTRANDO, Petro HERPIO, Philippo SCHURGIO, Bernhardo ROHRBACH, Johanne LATOMO, Michaële SCHAUBILLERO, Wolfango KOENIGSTEIN, Laurentio BULLA, Caspares CAMENZ, & de recentioribus Johanne Friderico Faustio ab Aschaffenburg, & Johanne Maximiliano zum Jungen, Caspares Sagittario, Achille Augusto von Lersner, Gebhardo Floriano, Philippo Ludovico Anthæo aliisque.

Joannes de FRANCFORDIA, infra, JOANNES.

Theodoricus FRANCONIS, vide, THEODORICUS Pauli.

FRECULFUS ex Monacho Ordinis Benedictini & Abbate Fuldensi Episcopus ab Anno 823. ad 851. in Gallia Lexoviensis, scripsit *tomos duos Chronicorum*, quorum * prior in VII. tributus libros ad ELISACHARUM, Præceptorem suum, quem

* Solum priorem Tomum inspexit Sigbertus c. 90. & Trithemius cap. 259.

quem *Venerandum Sacerdotem* * appellat, a conditione primi hominis usque ad Christi nativitatem Domini, sive Annum Mundi 5129. Tomus posterior dictus Judithæ, Ludovici Pii secundæ Conjugi, libris quinque a Christi Servatoris nativitate ad Bonifacium III. qui Papatum gessit ab Anno 607. Qui exstant Chronici Freculfiani libri duodecim prodire Colonia 1539. fol. ex Egenolphi officina, & emendatiores ex Commeliniana 1597. 8. nec non in Bibliotheca Patrum auctario Parisiensi 1639. & in Bibliotheca Patrum Colonienfis Tomo IX. & Lugdunensis Tomo XIV. pag. 1061. Anonymo Mellicensi cap. 64. hic est *Fricholphus, Episcopus scientia doctrinaque præcipuus*, quem præter *veraces historiat ab exordio Mundi usque ad tempora Nortomannorum*, ait scripsisse *explanationes in Genesin*. Sed RABANUM Maurum quidem hortatus Freulfus fuit, ut explanationes in Genesin componeret, sicut ex *Epistola* Freculfi ad Rabanum constat, quæ in Tomo secundo Rabani Opera præmittitur libris quatuor hujus enarrationum in Genesin, quos præmissa Epistola, Freulfo relegendos & examinandos Rabanus misit & dedicavit.

FRE-

* in Carminè hexametro, quod ad eundem Elissarum præmittitur.

FREDEGARIUS patria Burgundus, Scholasticus, post Gregorium Turonensem scriptor, parum politus licet, Historiæ Francicæ præcipuus, clarus circa Annum CHristi 641. de cuius opere, editionibus & continuatoribus breviter referam, quæ post Freherum, Canisium, Chesneum, viri docti Lambecius, Adr. Valesius, * Ruinartus, Jacobus Basnagius & Jacobus le Long † annotarunt. Scripsit Fredegarius *Chronicon* ab Orbe condito usque ad annum secundum Clodovei II. sive Annum CHristi 641. *libris quinque*. Priores *libri I. II. III.* MSti sine nomine auctoris in Bibliotheca Cæsarea, ab Adamo narrationem deducunt usque ad tempora Justiniani, & Belisarii ab Ucelino †† victi mortem, hoc est ad Annum CHristi 561. *Præfationem* ex Codice Cæsareo edidit Lambecius Tomo 2. p. 850. & *postremum caput libri tertii* pag. 851. seq. unde patet ** eisdem esse tres libros,

* Dissertat. de Fredegario ejusque operibus, Tomo 2. historiæ Francorum pag. 443. Vide & Dominicum de Colonia Tom. 2. hist. litt. Lugd. pag. 43.

† Bibliotheque Historique de France num. 6606. seqq. qui num. 6612. etiam Apologiam Fredegarii a Renato Auberio Vertoto scriptam memorat.

†† Lambec. a *Bucelino*.

** Adde Sandium ad Voss. pag. 472. seq. edit. a me curatz.

bro, quos sub titulo *Collectionis Historiæ Chronographiæ* edidit Henricus Canisius Tomo 2. Antiquarum Lectionum p. 569. (editionis novæ Basnagianæ Tomo 2. pag. 154 - 194.) Liber primus ex *Julio Africano*, (vel *Hippolyto* potius) exstat etiam emendatior in Labbei Bibliotheca nova MSS. Tom. 1. pag. 298. *secundum* & *tertium* ex IDATIO magnam partem mutuatum se Auctor profitetur. Liber quartus Epitome & supplementum est librorum sex primorum GREGORII Turonensis (qui THOROMACHUS vitiose dicitur) & in morte Chilperici desinit, hoc est in Anno Christi 584. Prodiit in Freheri scriptoribus rerum Francicarum pag. 90. Andreæ du Chesne Tom. 1. pag. 722. in Ruinarti Gregorio Turonensi pag. 541. & in nova editione Lectionum Canisii Tom. 2. pag. 195 - 217. Liber quintus a Fredegario Gregorii Turonensis historiæ continuandæ adjunctus eandem persequitur ab Anno 584. ad 641. editus cum Gregorio Turonensi ex S. Nazarii Laureacensi Codice a Flacio, Basileæ 1568. 8vo, deinde in Bibliothecis Patrum Tomo XV. Lugd. pag. 815. & a Frehero pag. 117 - 159. Duchesnio Tom. 1. pag. 740. & Ruinarto pag. 585. Ex Capitibus 118. quæ Ruinartus exhibet sola 90. priora in indice, quem ex MS.

MS. præmifit Freher' & in Codice Sirmondiano, Fredegarii esse indicantur, pro qua ſententia pugnat etiam Henſchenius in S. Sigeberti vita Tom. 1. Actorum Sanctorum Februarii pag. 214. Præter primam a cap. 91. *Continuationem* ANONYMI ſcriptoris ab Anno 641. ad 680. aliæ adhuc tres ibi exſtant *Continuationes* Auctorum diverſis & ignotis, ſecunda a cap. 97. ab Anno 680. ad 735. *tertia* a cap. 109. circa medium, ab Anno 736. ad 752. utraque auctore Anonymo *Auſtraſſo*, qui juffu Childebrandi Comitſ ſcripſit. *Quarta* denique cap. 118. ab Anno 752. ad 768. Auctore Anonymo qui juffu Nibelungi, Childebrandi filii ſcripſiſſe ſe profitetur. Ea quæ poſt caput 110. apud Freherum & in Andrez du Cheſne Tom. 1. pag. 772. leguntur a verbis: *Chiltrudis quoque filia ejus, faciente conſilio nefario novercæ ſuæ* &c. primus ediderat Caniſius Tomo 2. pag. 708. Jacobus vero Baſnagius in nova ſua editione Tom. 2. pag. 219 - 226. exhibet ſub titulo *libri ſexti* Chronici Fredegariani. Fredegarium cum Gregorio Turonenſi *Gallice* a ſe redditum vulgavit Michael Marolles, Pariſiis 1688. 8vo. Circa res aliarum nationum Fredegarium frequenter hallucinari, notavit Carolus le Coointe Tom. 2. Annal. pag. 577.

FRE-

FREDEGIS, five FREDEGISUS Caroli Magni & Ludovici Pii clarus ætate, a Theodulfo Aurelianensi lib. III. carminum celebratur his versibus 175. 176.

*Stet Levita decens Fredegis sociatus Osulfo,
Gnarus uterque artis, doctus uterque bene.*

Ad quæ verba hæc notat Sirmondus : a) *Exstat Alcuini ad Fredegisum hunc libellus*, b) *in quo propositis ab eo de SS. Trinitate questionibus respondet, fuerat enim ipsius discipulus, ut est Osulfus. Exstat Fredegisi quoque ipsius Diaconi de Nihilo & Tenebris Epistola nondum edita, cujus hoc est exordium* : Omnibus fidelibus & domni nostri Serenissimi Principis Caroli in sacro ejus Palatio consistentibus, Fredegisus Diaconus. Agitatam diutissime a quampluribus questionem de Nihilo &c. *Abbatem postea fuisse Monasterii S. Martini, & Cancellarium, ex variis*

a) Tom. 2. Operum Sirmondi pag. 1066. & in Bibliotheca Patrum Lugdunensi Tomo XIV. pag. 64.

b) Opera Alcuini pag. 759. Idem *Fridugisus*, ad quem Alcuini Epistolam de tribus generibus visionum edidit Dacherius, ut dixi supra T. I. pag. 135.

ria Ludovici Pii diplomatibus compertum est.

Epistola hæc Fredegisi *de Nihilo & Tenebris* ad Proceres Palatii, * qua probare contendit *Nihilum & Tenebras* esse aliquid, vulgata est a Baluzio Tom. I. Miscellan. pag. 403 - 408.

Epistola *ad Agobardum* intercidit: sed existat AGOBARDI liber contra objectiones Fredegisi Abbatis sæpius excusus inter Agobardi opera & Tom. XIV. Bibliothecæ Patrum editionis Lugdunensis pag. 275 - 280. tractatque de variis incommodis locutionibus, quæ obijciuntur vel defendendæ suscipiuntur ultro citroque.

FREDERICUS, infra, FRIDERICUS.

Berengarius de FREDOLA, aliis STEDELIUS, a) Narbonensis Gallus, Episcopus ab Anno 1298. Biterrensis, Magnus Papæ Pœnitentiarius, & Cardinalis ab Anno 1305. ad 1321. Fuit hic inter eos, quorum judicio Bonifacius VIII. subjecit

* Hilduinum, sacri Palatii Antistitem, Walam Abbatem &c. Ad eosdem proceres, Agobardi Epistola Tomo 14. Bibliothecæ Patrum Lugdunensis pag. 280.

a) Georgius Josephus Eggs in pupura docta T. I. p. 283. Supra T. I. p. 577. seq.

cit Decretales libri sexti, collectos a Gvilelmo Ebredunensi & Richardo de Senis. Eidem Gvilelmus de Mandagoto, Archidiaconus Nemaufensis, nuncupavit librum de electionibus Prælatorum. Huic Mandagoto vicissim Berengarius dicavit *Oculum* b) suum, sive *Inventarium Juris Canonici, atque Elucidarium super summa Ostiensis*, c) per seriem Alphabeti, cum illa Summa editum Basileæ 1573. Lugduni 1597. fol. atque alibi. Scriptum & Tractatum: *De excommunicatione atque interdicto, omnibusque casibus Juris, in quibus quis est excommunicatus: Nec non de forma degradationis in reis & morti addicendis Sacerdotibus. Et de casibus spectantibus ad Curiam Romanam.* Quæ MSS. in variis Bibliothecis Italiæ, & Galliæ quoque. Vide Oudinum Tom. 3. pag. 692.

FRETELLUS, Archidiaconus Antiochenus, tempore belli sacri consignavit *Turæ Sanctæ descriptionem*, qua MSta usum se profitetur Christianus Adrichomius Delphus, in ejusdem argumenti opere, quod

- b) Ita hoc opus vocatur Trithemio cap. 514. Neque *Repertorium Juris* ab illo *Oculo* diversum esse existimo, licet distingvit Purpuræ dactylæ scriptor.
- c) Henrici de Segusio, Cardinalis.

quod Theatrum Terræ Sanctæ inscripsit, acceptum ex Bibliotheca Crucigerorum Colonienſium una cum Jacobi de Vitriaco libro de terra ſancta & de mirabilibus quæ ibidem vidit.

FRETULPHUS non notus niſi ex Aventino, qui eum inter antiquiores Bojorum Hiſtoricos laudavit, ut a Voſſio, aliisque annotatum eſt. Suſpicabar **FRECULPHUM** ſub illo nomine latere, cujus Chroſonico uſum Aventinum non dubito. Quia tamen cum **SCHRITOVINO**, altero antiquiſſimo Bojorum Hiſtorico Fretulphum memorat, libenter adhuc ampliandum cenſeo.

Fridericus FREZZIUS, Ordinis Prædicatorum, in Umbria Italiæ Epicoſopus Fulginenſis ab Anno 1403. ad 1416. 2. Januar. Conditor *Academiæ Conciliorum* eo fine ac ſcopo, ut membra illius, Dominicani fratres, in dijudicandis doctrinæ, morum, rituumq; controverſiis ad normam probatarum Synodorum decidendis, Fulgini adſveſierent. Omitto ejus poëma Italicum *Quadriregii* titulo, a) laudatum Ughello Tom. 1. pag. 703. Italiæ ſacræ: non ſane commentarium in quatuor li-

Qq 2

bros

a) Acta Eruditorum Tomo IX. ſupplem. ſect. 8. pag. 374.

bro Regum, ut Ludovicus Jacobus in Bibliotheca scriptorum Umbria, pag. 102. sibi persuasit, sed de quatuor regnis, enthei Amoris, Satanæ, Mundi ac Virtutis, ingeniose multa confingens opus prolixum, Dantis æmulum, quod post veteres editiones raro obvias, Perusinam 1481. Bononiensem 1494. Venetam 1501. aliam 1508. sine loco, Florentinam sine anno, & Venetam 1511. nuper cum notis recudi fecerunt Academici Rinvigoriti. Fulgin. 1728. 4.

Johannes FRIBURGENSIS, sive Lector de FRIBURGO, Teutonicus, Ordinis Prædicatorum circa Annum 1320. (distingvendus a Johanne Teutonico seniore, qui ex Episcopo in Hungaria Bollenensi A. 1241. Magister Ordinis Dominicorum Generalis, fato functus est A. 1254.) Huic juniore præter *Summam Confessoriorum*, Reutlingæ 1487. Lugduni 1518. & *Quæstiones Casuales*, atque *Glossas in RAYMUNDI de Pennaforti summam de Pœnitentia & Matrimonio*, Manuale & Confessionale, & *Commentar. in libros Sententiarum*, MSS. in variis Bibliothecis: videtur etiam tribuendum *Chronicon* ab Orbe condito ad Annum Christi 1361. de quo Lambecius pag. 873. Vide Oudinum Tomo 3. pag. 734. seq. & Jacobum

bum Qvëtif Tomo 1. pag. 523. seqq.
& 113.

FRIDEGODUS, Monachus fani Servatoris Duroverni Cantiorum five Cantuariensis, Ordinis Benedictini circa Annum Christi 960. *Vitam S. Audæni*, Archiepiscopi Rothomagensis An. 677. defuncti, prosa scriptam sub hujus nomine edidit Surius ad 24. Augusti. *Vitam S. Wilfridi*, Eboracensis Archiepiscopi, (qui A. 687. obiit,) versibus hexametris ad Odonem, Archiepiscopum Cantuariensem, vulgavit Mabillonius Sec. III. Benedictin. pag. 169. & supplementum ejusdem ex Codice Cottoniano Sec. IV. pag. 722. Johannes Baleus II. 321. eumque secutus pag. 174. seq. Pitseus huicce Fridegodo præterea tribuunt Tractatum: *De peccatrice in Evangelio*, qui incipit: *Dum pietate multimoda DEUS*; & alium: *De Hierusalem supera & visione Beatorum*, scriptum versibus, hoc initio: *Cives cælestis patriæ regione superna*. Denique *Contemplationes varias*. Eodem Baleo notante, *Græce eruditus fuit iste Fridegodus, ut in opere suo de Pontificibus Anglorum Gvilelmus Malmesburiensis habet*. Gvilelmi verba hæc sunt lib. 1. de gestis Pontificum Anglorum pag. 200. *Et ut clarissimum patriæ jubar (Wilfridum) produceret in speculam* (Odo Archiepiscopus

scopus Cantuariensis) heroïco metro vitam illius texi præcepit. Executus est illi munus Fridegodus quidam versibus non ita improbandis, nisi quod Latinitatem perosus, Græcitatem amat, Græcula verba frequentat, ut merito dictis ejus aptetur illud Plautinum: hæc quidem præter Sibylam leget nemo. Scripsere S. Wilfridi vitam ante Fridegodi tempora, notante Lelando cap. 134. BEDA Girovicensis, HEDUUS cognomento STEPHANUS, Accæ Episcopi Hagustaldensis familiaris, & ODO, Cantiorum Archiepiscopus. Idem fecit postea PETRUS *Blesensis*, Archidiaconus Baduensis, homo Gallus, ac opusculum Gallofrido Plantagenistæ, Eboracensi Archiepiscopo, dedicavit. Fridegodi denique esse verisimiliter satis suspicatur Calimirus Oudinus Tomo 2. pag. 467. seq. carmen epicum de Pontificibus & Sanctis Ecclesiæ agri Eboracensis, quod sub ALCUINI nomine vulgavit Thomas Galeus in Scriptoribus XV. Historiæ Anglicanæ A. 1691. pag. 730-732. Certe Alcuino illud non esse tribuendum, haud inficiandis laudatus Oudinus probat argumentis. *Vitam Audæni*, qualem edidit Surius, non genuinam veteris scriptoris, sed interpolatam esse notat Cointius Tomo 2. pag. 607. adde eundem Tomo 1. pag. 754. seq.

FRI-

FRIDERICUS I. Barbarossa, five Ahenobarbus, Imperator Romanus ab Anno 1152. ad 1190. quo post septem in Italiam expeditiones, occubuit in medio adversus Turcas & Saracenos cursu victoriarum. *De illa expeditione in Asiam* A. 1189. suscepta, *obituque* * *Imperatoris, narratio* a quodam ejus Comite scripta, cum **ADRIANI IV.** Papæ & **Friderici** *Epistolis* duabus amœbæis, prodiit in **Petri Pithœi** scriptoribus rerum Germanicarum, Basileæ 1569. fol. cum scriptoribus rerum hujus **Friderici** **OTHONE** **Frisingenfi**, **RADEVICO**, **GUNTHERO** &c. Calcatum ab **Alexandro III.** Pontifice **Friderici** collum, inter fabulas cum **Baronio** ad Annum 1177. & **Gretsero** ad calcem dissertationis de Imperatorum & Regum donationibus, **Christophoro Lehmanno** in **Chronico Spirensi** V. 16. pag. 505. **Felice Contelorio** in narratione concordie **Alexandri III.** & **Friderici I.** referunt **Reinesius** *Epist.* ad **Rupertum** p. 516. sq. **Rupertus** ad synopsin **Befoldi** p. 663. sq. **H. de Bünaui** in vita p. 242. sq. **Jac. Perizonius** præf. ad thesaurum *Historiæ Italiæ* **Grævianum**, **G. G. Leibniti**us in *Leibnitianis* pag. 419. & singulâribus dissertationibus **Georgius Remus**,

Qq 4

recusa

* *luget Petrus Blasius* *Epist.* 172.

recusa 1728. 4. Ludovicus Liebhardus, Baruth. 1668. Jo. Burchard. Majus, Kil. 1701. Fridericus Georgius Lautenlack, Helmst. 1707. Christophorus Augustus Heumaunus, Ilenaci 1710. Affirmantium argumenta ex B. Johannis Gerhardi præfatione ad lib. 1. Confessionis Catholicæ specialis repetit Joannes Daniel Artopæus dissertatione edita Lips. 1673. & auctor Critici eruditi Germanice editi Tom. 1. qu. 49. pag. 552. seqq. Singulari scripto probandum idem in se susceperat Elias Ehingerus, quod MStum fuit apud Theophilum Spizelium τὸν μέγα-εἶτην. Joannes Georgius Grævius Epist. ad Marquardum Gudium pag. 47. *Vitæ disline viam Alexandri III. a Joanne Francisco Loredano, Veneto, scriptam? fertur is ex actis suæ patriæ accurate prosecutus esse fastum illius Pontificis in conculeando collo Friderici Abenobarbi.* Vitam gloriosi hujus Imperatoris & res gestas Germanico stylo luculenter & accurate nuper tradidit illustris Henricus de Bünau, Lipsiæ 1722. 4. subjunctop. 392. sq. locupletæ diplomatum Fridericianor. notitia.

Friderici ejusdem *Constitutiones* plures apud Goldastum Tomo 3. Constitutionum Imperialium pag. 330 - 343. *Authentica* de iis, qui studiorum causa, publica Gymnasia frequentant, publicata in Comitibus apud Roncalias An. 1158. quæ

quæ incipit: *Habita quidem*, legitur inserta Codici Justiniano lib. IV. ad calcem tituli 13. *ne filius pro patre*, atque illustrata est tum ab aliis tum a Johanne Volemi. Bechmanno, Jurisconsulto Jenensi, in tractatu *de studiosorum privilegiis*, jam quartum recuso Lipsiæ 1712. 4to.

Friderici I. *Epistolas* quasdam tempore schismatis A. 1159. seq. scriptas, vulgavit Freherus Tomo 1. scriptorum rerum Germanicarum & Andreas du Chesne Tomo IV. cujus editionem cum Freheriana contulit Burchardus Gotthelf Struvius in nova Freheri editione T. 1. pag. 419. seq.

In eodem Tomo pag. 407 - 416. exstat TAGENONIS, Decani Patavienfis, descriptio expeditionis Asiaticæ Friderici I. A. 1189. conferenda cum illa quam a Petro Pithœo editam dixi, & cum uberiore ANONYMI, quam postrema parte mutilam vulgavit Canisius Tomo V. Antiquarum Lectionum parte 2. pag. 44. (editionis novæ Basnagianæ Tomo III. parte 2. p. 499 - 526.)

Epistola Friderici *ad Ottonem Frisingensem*, Patruum suum, apud Urstisium Tomo 1. pag. 403. & Petrum Pithœum ante libros duos de gestis Friderici. Ex

AMANDO *de primis actis a Friderico per-*
actis in Imperio, fragmentum affert Chri-
 stophorus Gewoldus cap. 6. de Septem-
 viratu pag. 78. Ingolstadt. 1621. 4. Vide
 & de BURCHARDO notario supra T. I.
 pag. 827.

Mandatum diffidatorium *ad Saladi-*
num A. 1188. pro restitutione terræ fan-
 ctæ, apud Goldastum T. 3. p. 362.

FRIDERICUS II. Imperator ab Anno 1212.
 & Siciliæ utriusque Rex, defunctus An-
 no 1250. Princeps egregie litteratus &
 Patronus Eruditorum, peritus lingua-
 rum præter Germanicam, Græcæ, Lati-
 næ, Italicæ, Gallicæ, Turcicæ & Arabi-
 cæ. Huic plurimum debent condita vel
 instaurata domicilia illustria Musarum &
 Academia: Viennensis, Patavina, Ferra-
 riensis, Neapolitana, Salernitana, Bo-
 noniensis. Idem ex Græco vel Arabico
 idiomate verti curavit Aristotelis Opera,
 magnam Ptolemæi syntaxin, Gregorii
 Nysseni de natura hominis, Galeni non
 pauca & aliorum Medicorum sicut Astro-
 nomorum quoque. Italico etiam car-
 mine ita valuit, ut aliis etiam præverit
 ad hanc laudem aucupandam, atque in-
 ter primos Italos poëtas celebretur a
 Bembo, Castelvetro aliisque apud Anto-
 ninum Mongitorem in Bibliotheca Sicu-
 la

la pag. 247. & 248. ubi etiam de Allatio, qui carmina Friderici Hetrusca edere voluit ex Codicibus Vaticanis, Barberinis & Ghislianis. Latine exstant ejus *Epistolæ IX.* apud Baluzium Tomo 1. Miscellan. pag. 446. De aliis dicturus sum infra, ubi de *Petro de VINEIS*: cujus meliorem editionem jam pridem a Clarissimo Viro, Joanne Hermanno Schminckio expectamus. *Aurea bulla pro libertate Principum S. Rom. Imperii* exstat in T. VII. reliquiarum MSS. diplomatum & monumentorum ineditorum pag. 515. cum notis Joannis Petri de Ludewig pag. 520 - 560. De *aurea bulla pro Ecclesiastica libertate*, consulendus Goldastus in replicatione contra Gretserum pag. 378. seqq. Constitutio ipsa exstat tum alibi tum apud eundem Goldastum Tomo 1. Constitutionum Imperialium pag. 289. ubi & alix ejusdem p. 292. & *contra hæreticos* pag. 293. longeque plures varii alterius argumenti, sed & *Ordinatio testamentaria* An. 1251. pag. 307. Varia rescripta LXXX. Tom. 2. pag. 51. seqq. cum Constitutione de Libertate concessa Gentibus ad Catholicæ Fidei unitatem conversis pag. 77. Aliæ Tomo 3. pag. 372. seqq. Prima Teutonico * idioma-
te

* Johannes Michaël Hallwachsius in positionibus

te exarata Moguntinensis Anno 1235. Plures iidem constitutiones apud Raynaldum, Bzoviumque, & in Aquila Sveva Joannis Palatii, libro XXVI. *Sicula* quædam & *Neapolitana* etiam apud Baronium ad Annum 1097. ne dicam de indice Græco Constitutionum Sicularum Friderici II. apud celeberrimum Montfauconum in Palæographia Græca p. 416. qui *diplomata* ejus *quatuor* etiam Latine subjunxit pag. 428. seq. Idem pag. 319. videndus de libris tribus βασιλικῶν Νεαπόλεων Friderici II. scriptis circa Annum 1230. atque obviis in Bibliotheca Regis Galliarum, ubi hunc Codicem confert cum *Constitutionibus Siculis*, sive *Neapolitanis* Rogerii & Gvilelmi & Friderici II. Latine editis in Friderici Lindenbrogii Codice Legum antiquarum pag. 691. In easdem Leges laudantur notæ & commentarii Bartholomæi de Capua, Marcelli Flori, Jacobi de Ayello, Lalli a Tuszæ, Sebastiani Neopodani, Marini de Caramanico, Luca de Penna, Nicolai Superantii & Matthæi de Afflictis. Quod vero Oudinus Tomo 2. pag. 66. memorat Jus Navale, editum Germanice An. 1561. 1572. 8. non Imperatoris est, sed Friderici II. Regis Daniæ.

Latine

bus de Friderico II. §. 40. Tubingæ 1720. 4to.

Latine autem prodire Friderici II. Imperatoris reliqua *de arte venandi cum avibus*, una cum additionibus MANFREDI Regis, & ALBERTI Magni de falconibus, asturibus & accipitribus ex ejus libro XXII. de animalibus. Augusta Vindelicorum 1596. 8. Confer Velferi Opera pag. 843. 844. 847. & quæ de aliis hujus argumenti scriptoribus notavi in Bibliotheca Græca lib. I. cap. 25. §. VI.

ANONYMUM de rebus Friderici II. & filiorum ejus, Apuliæ & Siciliæ Regum Conradi ac Manfredi ab Anno 1210. ad 1258. vulgavit Ughellus Tomo 8. Italiæ sacræ (éditionis novæ Tomo X. inter anecdotæ) pag. 561 - 654. Eccardus T. I. Corporis scriptorum mediæ ævi p. 1025. Carusius Tomo 2. Bibliothecæ Siculæ Historicæ pag. 675. & novissime Muratorius Tomo octavo scriptorum Italiæ pag. 489. a quo docemur nomen scriptoris esse NICOLAUM *de Jamilla*.

Incredibile Johannis Harduini commentum est, qui persuadere lectoribus suis voluit, suppositos fuisse scriptores quos pro antiquis atque probis libenter evolvimus magnique facimus, plerosque omnes Græcos & Latinos, & Fridericum II. fuisse

fuisse cujus auspiciis artibusque perfecta fraus hæc fuerit. Horribile istud arcanum obscuro involutum anigmate, acute investigavit ac deprehendit, doctæque confutavit vir præclarus Maturinus Veisserius la Croix in dissertationibus historicis Gallice Anno 1707. editis pag. 197. seq. atque in Vindiciis Veterum Scriptorum A. 1708. 12. Præterea non magis credibilem hostium calumniam putidam de tribus impostoribus blasphemie a Friderico hoc, ut ajunt, jactatis, quam refellerunt Struvius, Oudinus aliique. Sic diu post mortem ejus fama fuit *Fredericum adhuc vivere in castro Kufhusen*, ut est apud Theodoricum Engelhusium pag. 1115. Chronici, cum senex quidam in Civitate Nutz finxisset se esse Fredericum, ad quem multi nobiles confluxerunt, quos omnes nescens propriis nominibus suscipiebat. Qui cum ad tempus regnasset, tandem a Coloniensibus crematus est.

FRIDERICUS III. * Imperator ab Anno 1440. ad 1493. 8. Septembris, cujus vitam

* revera *Quintus*, sed tertius ex iis, qui coronati Romæ Imperatores Friderici fuere. *Tertius* enim Fridericus Pulcher Austriacus, A. 1314. electus contra Ludovicum Bavarum Imperatorem, & *Quartus* Fridericus, Dux Brunsvicensis,

tam & res gestas descripsit ÆNEAS Syl-
 vius, ut dictum supra Tom. 1. pag. 71.
 Conferenda & Freheri editio Tomo 2.
 scriptorum Germanicorum pag. 81. quo
 in volumine sicut in tertio quoque plu-
 ra ad historiam rerum Friderici III. lau-
 datissimi Principis facientia leguntur.
 Ipseque Fridericus, qui Bibliothecæ Cz-
 sareæ Vindobonensis amplificandæ pri-
 mus auctor * fuit, *Diurna Vitæ sue*
Acta variasque miscellaneas Observatio-
 nes manu sua Germanice consignavit,
 quæ MStæ Vindobonæ servantur, ex qui-
 bus nonnulla annotata a Lambecio in
 Diario sacri Itineris Cellerensis pag. 7. seq.
 editionis a me curatæ. In eadem Bi-
 bliotheca exstat NICOLAI *Langkmanni*
 Historia inedita desponsationis & Coro-
 nationis Friderici & Conjugis ejus Ele-
 onoræ, teste eodem Lambecio Tom. 2.
 p. 698. De *libello precationum* Friderici III.
 adeundus Gaspar Bruschi in historia
 Monasteriorum Germaniæ pag. 623. seq.
 ex quo precationem pro Imperii incolumi-
 tate etiam repetiit Freherus Tomo 2.
 pag. 407. a quo etiam pag. 402. seq. præ-
 mittuntur *quatuor* ejus *Epistolæ* ad Caro-
 lum

lis, electus A. 1400. sed non diu post occisus.
 Vide Lambecium Tom. 2. p. 710.

* Idem Tom. 1. pag. 116.

lum VII. Francorum Regem, ad Nicolaum V. Papam de amissione Urbis CPol. (inter Æneæ Sylvii Epist. 153.) ad Eugenium IV. & ad Cardinalem Episcopum Senensem. Ejus *Avisamenta* tempore Concilii Basileensis A. 1440. *Concordata Nationis Germanicæ* An. 1447. aliæque apud Goldastum Tomo 1. Constitutio- num Imperialium pag. 403. seq. & Tomo 3. pag. 322. seq. ubi *Sacra* ad Papam de regnis legitimo heredi non auferendis, & alia de expeditione contra Turcas facienda.

FRIDERICOS, Germaniæ Imperatores, Electores, Principes litterarum amantes studiorumque Patronos singulari sçhediasmate celebravit M. Henricus Augustus Schumacherus, edito Grimæ 1728. 4to.

FRIDERICUS *Apocrisarius* Leonis IX. Papæ (postmodum & ipse An. 1057. Papa mutato in STEPHANUM IX. nomine) scripsit insignem tractatum *contra hæresin Fermentaceorum*. Hæc de eo Anonymus Mellicensis cap. 86. ad quem illustrandum conferenda hæc Wiberti Archidiaconi in Vita S. Leonis IX. * lib. 1.

* edita a Sirmondo Parisiis 1615. 8. & in Actis Sancto.

lib. 2. cap. 5. *Ea tempestate orta est hæ-
resis Fermentaceorum, quæ calumniatur
sanctam Romanam sedem, imo omnem La-
tinam & Occidentalem Ecclesiam, de azymis
viviscum DEO offerre sacrificium. Quam
calumniam etiam scripto ediderunt Episco-
pi Michaël Constantinopolitanus & Leo A-
chridanus; (erat Achris seu Achrida Me-
tropolis tunc Servix & Bulgariæ) pervi-
caciter exhalantes pestiferas mephites ad-
versus sanctam & Apostolicam fidem. Hæc
quidem calumnia Græco sermone edita, &
Joanni Tranensi Episcopo (in Apulia sc.
Peucetia, qui cum Græcis colludens, a
Nicolao II. anno MLIX. depositus est)
in sugillationem omnium Latinorum dire-
cta, cum fuisset Trani exhibita fratri
HUMBERTO sanctæ Ecclesiæ Sylvæ Can-
didæ Episcopo, in Latinum est translata ejus
studio, atque delata domno Papæ Leoni IX.
Itaque gloriosus Apostolicus (LEO no-
nus) libellum composuit luculentissimum
adversus jam dictas presumptiones & nimias
vanitates eorum, conatus eos ad viam ve-
ritatis adducere: sed postmodum incorre-
ctos, Ecclesiastico damnavit anathemate.
Prædictus etiam frater HUMBERTUS edi-
dit*

Sanctorum Tomo II. Aprilis 19. Vide ibi
pag. 662. & Antonium Fagi ad Annum 1053.
num. 12.

dit contra eorum putida scripta responsionem instar dialogi, ab ipso Latine scriptam Apocrisariatûs sui tempore Constantinopoli: & jussu Imperatoris religiosi & orthodoxi Constantini Monomachi Græce editam, sui nominibus Constantinopolitani & Romani, anno Domini MLIV. (hic dialogus existat ad calcem Tom. XI. Annalium Baronii, & in Bibliotheca Patrum Lugdunensi Tom. XVIII.)

Domnus quoque FRIDERICUS tunc Cancellarius, post a DEO electus Romane sedis Apostolicus (dictus in Pontificatu Stephanus IX.) invective respondit quibusdam objectionibus, quas ediderat Niceta Monachus Constantinopolitanus, qui & Pectoratus, contra Latinam Ecclesiam, quem libellum titulaverat, de Azyrno, & Sabbato, & de nuptiis Sacerdotum. Quae invectio de Latina translata & publice coram ipso Imperatore est recitata, idemque Niceta coactus est damnare & comburere sua scripta: habita disputatione apud monasterium Studii in urbe Constantinopolitana. Siquidem gloriosus Apostolicus direxerat Constantinopolim Sanctæ Romanæ Sedis Apocrisarios, præfatum scilicet Humbertum & Petrum Amalfitanorum Archiepiscopum (scilicet in Picentinis, nunc Principatu citeriore,) Fredericum quoque tunc Diaconum & Cancellarium. A quo

*bus Niceta, accipiens perfectam propositio-
num suarum solutionem, iterum sponte a-
nathematizavit omnia dicta & facta vel
tentata adversus primam & Apostolicam Se-
dem, sicque ab eis in communionem rece-
ptus, effectus est eorum familiaris amicus.
Plura infra in STEPHANO IX.*

FRIDERICUS *Closnerus*, res Urbis *Argen-
tinenfis* a Rudolpho Habsburgensi exor-
tus perduxit usque ad Annum Gratiae
1362. teste Vossio pag. 530. de Historicis
Latinis. Neque plura de eo Hertius in
Bibliotheca Germanica num. 1216. aut
in Bibliotheca Philosophica pag. 98. Li-
penius, Cangiusve, vel Kœnigius, aut
Struvius: neque alibi ejus mentionem
vel apud Gesnerum ejusve continuato-
res, Lexicorumve auctores historico-
rum repperi, neque ipsum memini me
videre, ut non editum existimem.

FRIDERICUS *Erlenhacensis*, Franco, ex
Professore Lipsiensi, ubi Aristotelis li-
bros interpretatus fuerat, Gvardianus
Chemnicensis, Ordinis Minorum A. 1498.
Huic in centuria scriptorum a Madero
edita num. XLIV. tribuuntur hæ lucu-
brationes: *Expositio Epistolarum Pauli.
In quatuor libros Sententiarum. De de-
cem Præceptis. De septem vitiis. De or-
dine rerum Universi. De excidio opidi*
Rr 2 *Elal-*

Hallensis. De arte bene moriendi. Sermones de tempore, de Sanctis, Collationes ad Clerum, Quadragesimale, Sermones XX. super Salve Regina. De modo studendi. De modo loquendi. De modo versificandi. Elegia de duobus amantibus.

FRIDERICUS *de Senis*, Jurisconsultus, Doctor Decretorum, Baldi * Præceptor, qui tum in aliis Italiae Academicis, tum Perusii docuit circa Annum 1340. Ejus *Consilia*, Romæ 1472. fol. cum tractatu de permutatione beneficiorum ad Dominum LAPUM *de Podioboniii*, qui fecit additiones, quæ sunt præmissis questionibus insertæ.

Renatus Profuturus FRIGERIDUS, sive FRIGIREDUS, non notus nisi ex Gregorio Turonensi, qui lib. 2. historiarum Francorum cap. 8. nonnulla refert ex ejus *libro duodecimo Historiarum*, de rebus ad tempora Valentiani III. An. 425. & cap. 9. de Roma a Totila Gotho capta An. 547.

Henricus de FRIMARIA, sive FRIMELIA, aliis de *Vrimaria, Wrimaria, Vrimach*, pago Thuringiæ, prope Gotham, Augustinianus docuit Parisiis, atque exinde Provincialis Saxoniarum & Regens studio-

rum

* Thomasinus Catalogo MSS. Venetorum pag. 4.

rum Cœnobii Pragensis, defunctus octogenario propior A. 1340. Scripsit *de discretione spirituum*, sive *de quadruplici instinctu* Divino, Angelico, Diabolico & Naturali, * Antwerpæ 1652. 8. edente Cornelio Dielmanno, qui vitam Henrici præmisit. *Præceptorium* sive *de decem præceptis*, quod alii Codices Henrico, ALEXANDRO Haleſio alii, editio vetus Parisiensis Nicolao LYRANO tribuunt. *Sermones de Passione Domini & de Sanctis*, Parisiis 1514. & Haganoz 1517. *Additiones ad libros Sententiarum*, cum ÆGIDIJ Romani Commentariis in eosdem editas Coloniz 1513. *De perfectione spirituali*, sive *Expositio in Orationem Dominicam*, & *super Ave Maria*, sive *Angelicam salutationem*, sæpius edita inter THOMÆ Aquinatis Opuscula IV. & V. His adde MSta in variis Bibliothecis *Flores ex collatione Patrum*, libros XXIV. *Commentarium in libros Ethicorum Aristotelis*. *Quodlibeta duo*. *De occultatione vitiorum*. *De incarnatione Verbi*. *De libertatibus Ordinis Minorum*. *Expositionem Decreti de celebr. Missa, super Decretali*, cum Matthæ &c. Vide Trithemium

R r 3 cap.

* MS. Quedlimburgi sub nomine *Francisci MAYRONIS*, vide Catalogum Tobiz Eckarti pag. 20. In editione Venet. 1498. Henrico, Ordinis Prædicatorum, tribuitur.

FRODOARDUS Monachus S. Albani circa Annum 1000. auctor Chronici ab Octaviano Imperatore usque ad Annum Christi 996. & continuati a REINALDO, five REGINALDO, Archidiacono S. Mauricii Andegavenfis, usque ad Annum 1177. MS. in Vaticana * inter libros Reginz Christina num. 264. & cum continuatione in Bibliotheca Cottoniana, cujus vide Catalogum a Thoma Smitho editum pag. 69.

Johannes FROSSARDUS (*Freyssart*) Valencenensis, five Valentianus ad Scaldim, Canonicus ac Thesaurarius Chimacensis in diocesi Leodiensi, inter Historicos Latinos a Vossio III. 4. celebratur, quam Gallice scripsit *Historiam rerum ab Anno 1326. ad 1400. gestarum ad Eduardum II. Angliæ Regem*, cujus Conjugis *Philippæ* Reginz, Gvilelmi III. Boni, Hannoniæ Hollandiæque Comititis filiz *laudes duobus libris* itidem fuit completus. Historia illa, in qua tum aliz res illo tempore per Europam gestæ, tum bella Gallorum cum Anglis narrantur, prodire Gallice † cum Anonymi continuatione ad Annum 1498. Parisiis 1503. quatuor

* Jacq. le Long Bibliothèque Historique de la France num. 14719.

† ibid. num. 7293.

quatuor Voluminibus fol. & 1505. tribus Voluminibus, & cum continuatione ad Annum 1513. tribus Voluminibus fol. denique ex Dionysii Salvagii recensione Lugduni 1559-1561. quæ nitidior rariorque est editio, & Paris. 1574. fol. quatuor Voluminibus. Has Gallicas editiones viri docti conqueruntur a) parum accuratas esse, nominibus numerisque passim corruptis: sed justior etiam querela est, quam collatio Codicum MStorum ejusdem operis suppeditat, b) qualis exstat insignibus picturis exornatus Vratislaviæ in Bibliotheca Rhedigeriana quatuor ingentibus Voluminibus, & de quo hæc Vir Clarissimus Gottlob Krantzius in memorabilibus illius Bibliothecæ A. 1699. 4. editis pag. 87. *Non nego magnam picturarum elegantiam esse; sed majora hic sunt, quæ animum meum afficiunt. Putat orbis Eruditus, se textum*

R r 5

Frois-

- a) Plerosque horum errorum correctos esse in editione *Anglicana* Johannis Burchierii, jussu Henrici VIII. vulgata, notat Wilhelmus Nicolsonus in Bibliotheca historica Anglic. pag. 67. *Belgicam* versionem MStam habuit Vossius. Et typis exscriptam memorat Longus per Gerritum van der Loo, in fol.
- b) de alijs MStis Valerius Andreas Bibliotheca Belgica pag. 503. Oudinus Tomo 3. pag. 2225. &c.

Froissardi egregie possidere, quem Dionysius Salvagius, c) *Regis Henrici II. jussu*, quinquagesimo nono superioris Seculi anno Lugduni publicavit, sed sæpe decipitur, dum Codex hic imposturam detegit, & Salvagii manu omnia, quæ Aulæ Gallicæ displicebant, deleta, vixque decimanæ Historiæ partem integram relictam esse, manifestum reddit. Similiter Joannes Sleidanus, cujus epitome historiarum Froissardi Latine composita sapissime cum Philippo Cominæ ex ejus versione præla exercuit, Parisiis 1537. 8. 1562. 12. Francofurti 1578. fol. 1584. 12. Heidelbergæ 1587. fol. Hanov. 1606. 12. Amstelodami 1640. 1656. etiam ipse arguitur minus æquus Anglis, & multa digni memoratu fuisse prætervectus. Ex Sleidano expressa Anglica P. Goldingi epitome, Lond. 1608. 4.

FRO.

- c) Joannes le Laboureur apud Longum Biblioth. histor. Gallic. pag. 368. *Denis Sauvage*, qui a remis sous la presse plusieurs anciens livres, & plusieurs autres qui ont travaillé après lui, ont plutôt disgracié qu'illustré notre histoire, & n'ont servi qu'à rendre les originaux & les premières éditions plus rares & plus chères, de la vieille Chronique de Flandres, de Froissart, de Monstrelet, de Philippe de Comines, de Joinville, & d'autres excellens Historiens.

FROTHARIUS ex Abbate S. Apri Episcopus ab Anno 813. Tullensis in Gallia, defunctus post Annum 837. cujus *Epistolas* XXV. ex antiquo MSto Carnotensi vulgavit Andreas du Chesne Tomo 2. scriptorum rerum Francicarum pag. 712 - 723. scriptas ad Imperatorem *Ludovicum Pium*, ad *Juditham* ejus Conjugem, ad *Aglemarum* Abbatem, *Drogonem*, *Einhardum*, *Gerungum* summum sacri palatii ostiarium: ad *Hetti* Archiepiscopum, *Hiltoneum* Episcopum, *Hilduinum* Patrem & Magistrum, *Hugonem*, *Sichardum* Magistrum, *Teutdericum* & *Ragenardum* venerabiles viros, & ad *Wighardum* Abbatem: adjunctis sex Epistolis ad Frotharium scriptis a *Wicardo* sive *Wighardo* Abbate, ab *Aldrico* sive *Alberico*, *Hieremia*, *Hetti* Archiepiscopo, & ab Episcopo *Lingomensi*.

FRUCTUOSUS Regio ortus sanguine Hispanus; ex Dumienfi Episcopo Archiepiscopus An. 656. Bracarenfis, successor Potamii, defunctus A. 665. Augustinianum alii, alii Benedictinum faciunt, neutri idoneis instructi argumentis. Vide Henschenium Tomo 2. Actorum Sanctorum Aprilis 16. pag. 430. seq. & Nicolaum Antonium Bibliotheca veteris Hispana libro V. cap. 5. pag. 283. seq. Exstat ejus *Regula Monastica* duplex; si-
ve

ve una potius, tributa in duas partes, quarum prior capitibus constat XXV altera, quæ *Regula Monastica communis* inscribitur, XX. Capitibus. Utraque exstat in Codice Regularum S. Benedicti Anianensis Holsteniano parte 2. p. 137. & 147. sed prioris capita ultima duo *de Senibus & de die Dominico* desiderantur. Hugo Menardus in præfatione ad Concordiam Benedicti Anianensis pag. 62. posteriorem partem ab alio auctore esse putat: Altera regula, inquit, est cujusdam alterius FRUCTUOSI, qui in hac Concordia (pag. 140. 179. 732. 793. 958. 960. 961.) a superiori distinguitur, etsi interdum in duo Fructuosi, ex scriptoris incuria confundantur. Quis autem sit alter hic Fructuosus, non mihi plane compertum est. In Chronico S. Maximi, Cesaraugustani Episcopi, ad Annum 569. fit mentio cujusdam FRUCTUOSI, Abbatis Constantiæ, a agro Braccarense - - Sed, ne quid dissimulem, hoc Chronicon, ut inter legendum animadverti, multa continet absurda, & S. Maximo prorsus indigna. Est enim multis erroribus maculatum a quodam nebule, qui passim huic Chronico multa ineptæ adjecit pro sua libidine. - - Hæc tamen Regula, ut mihi videtur, potius tribuenda est Fructuoso, Abbati Constantiæ: ferre sequitur Regulam S. Benedicti. Sed nullam

nullam fidem deberi Pseudo-Maximo, recte notavit post Menardum ipsum Nicolaus Antonius pag. 284. & Benedictum Aniensem errasse, cum duos Fructuosos finxit, probatum a Mabillonio: cui Henschenius merito suffragatur. Regulæ Fructuosi tres Codices MStos laudat Antonius Jepeſius apud Miræum in Codice Regularum parte 2. pag. 130. Codicem Treverensem, Colonienſem & monasterii Arlanza in Hispania, ex quarum uno fortasse ſuppleri poſſint capita duo poſtrema, quæ in priore Regula deſiderantur. Priorem Regulam Complutenſi duntaxat Monasterio, cujus ipſe conditor erat, alteram pro aliis etiam Monasteriis, in villis præſertim atque agris condidiſſe Fructuoſum, bene videtur annotaſſe Oudinus Tomo 1. pag. 1624. *Apud Caniſium T. V. Antiquar. Lect. notante Miræo exſtat fragmentum quod in regulis nominatis non reperitur.* Hoc eſt de diverſitate culparum ſuper Regulam S. Benedicti, quod Fructuoſo indignum eſſe judicavit etiam Mabillonius.

Ambroſius Morales XII. 36. Chronic. general. Hiſpan. laudat Paulo Emeritenſi citato teſte *Epigrammata* Fructuoſi in laudem Petri, Narbonenſis Epiſcopi, Regiſque Siſenaudi & nescio cujus Diaconi.

Episto-

Epistolam ad Recefwimthum Regem edita Ramirelius ad Luitprandum, atque commendatiorem in collectione τῶν ἀρχαίων vulgare promiserat Cardinalis Agvirre. Vide Nicolaum Antonium Tomo 1. Bibliothecæ veteris Hispaniæ pag. 285. ubi Pseudo-Juliani de Fructuoso commenta explodit.

Vita Fructuosi, quam sine nomine auctoris habent Ambrosius Morales XII. 35. Chron. Hispan. Prudentius de Sadoval in appendice foundationum Monasticarum Hispaniæ, Johannes Tamayo parte 1. Martyrologii Hispan. Aprilis n. Joannes Mabillonius Act. Sanctorum Benedictin. Sec. II. pag. 581. & Henschenius Tomo 2. Actorum Sanctorum Aprilis, pag. 431. additis notis, scriptorem esse S. VALERIUM, monasterii S. Petri de monte Abbatem, contendit Nicolaus Antonius pag. 283. Huic vitæ etiam HUGONIS, Archidiaconi Compostellani, narrationem de translatione S. Fructuosi & aliorum Compostellam, subiungit Henschenius p. 436. 437.

FRUTOLPHUS S. Michaelis Bambergi Monachus Benedictinus circa Annum 1144. Ab hoc *Evangelium S. Matthæi* copiose tribus Voluminibus expositum. Possevinus annotavit, ex Eysengrenio pag. 69. b. Catalogi testium Veritatis.

FU

FUCRALDI librum de Musica laudat Anonymus Mellicensis capite 107. incertum relinquens quo tempore ille flourerit: cum Anonymum hunc credibile sit non esse sæculo duodecimo juniorem.

FULBERTUS, (Anonymo Mellicensi cap. 93. **FOLBERTUS**) Scholæ publicæ Carnotensi a) Præfectus, Doctor multorum clarorum ingeniorum, atque in his Berengarii: b) inde Cancellarius ac denique Episcopus Carnotensis ab Anno 1017. defunctus An. 1028. Ejus scripta a Carolo de Villiers, Theologo, Parisiis 1608. 8. edita, atque in Bibliotheca Patrum Colonienfi 1618. Tomo XI. & Lugdunenfi Tomo XVIII. cum ejus notis recusa hæc sunt:

Epistolæ CVIII. quibus aliæ aliorum subjectæ sunt XXVI. Ex istis Fulberti Epistolis, de quibus consulendus Dupinius in Bibliotheca Ecclesiastica sæculi XI. & quarum aliquas vulgaverat Baronius ad Annum 1007. seq. e Codice Vaticano, duæ primores etiam in primis Bibliothecæ Patrum Paris. editionibus prodierant.

Sermo-

- a) Launojus de Scholis celebrioribus cap. 40.
- b) Anonymus Mellicensis cap. 93. Trithemius cap. 315.

cap. 589. Oudinum Tomo 3. pag. 911. seq. & Philippum Elsium in Encomiastico Augustiniano pag. 274. seq. qui testatur scripsisse præterea: *In Cantica Canticorum. De quatuor sensibus Scripturæ. De quatuor Virtutibus. De origine Ordinis Fratrum Eremitarum. De exemptione. Manuale Sacerdotum. De vitiis capitalibus. De nocturnis illusionibus. De mortificatione propriæ Voluntatis.*

FRISINGFELDUS Sudvolciensis Anglus, Grammaticus, cujus *Prædicom Grammatices & Verbarium* memorant ex Bostono Buriensi, Johannes Baleus XI. 8. & Pitseus pag. 840.

FRISIONUM veterum *Leges* digestas sub titulis XXII. cum *additione Sapientum, Vulcmari, Saxmundi &c.* edidit Johannes Heroldus in *Legum veterum sylloge*, Basileæ 1557. fol. p. 131-148. & Fredericus Lindebrogius in *Codice Legum antiquarum*, Francofurti 1613. fol. p. 487. Eadem *Leges Frisicæ* separatim cum notis Sibrandi Siccamæ, Arnhemii 1617. 4. & novissime curante D. Carolo Gvilelmo Gartnero, * Lipsiæ 1730. 4. cui editioni præter editoris notas accessere tres *Leges* temporibus Caroli Magni promulgatæ.

Theoda-

* *Acta Eruditorum* An. 1730. pag. 523.

Theodatus, sive *Deus dedit* FRITHONA, Anglus, Vififaxo, carus fuit Gregorii I. Papæ discipulo Honorio, Cantuariensi Archiepiscopo, cui & in ea dignitate A. 655. a) successit. Laudant eum Beda, b) Gvilelmus Malmesburiensis, c) Gervasius Dorobornensis, d) ut de Lelando e) taceam, quem Baleus, f) ut Baleum Pitseus g) exscribunt. *Vitas Archiepiscoporum Cantuariensium* accurate penicillo Orationis suæ depinxit. Obiit Anno CHristi 664, Ercomberti, Cantianorum Regis, temporibus. Hæc Vosius pag. 750. qui in eo fallitur cum Pitseo, quod *Vitas Archiepiscoporum Cantuariensium* ait a Frithona accurate scriptas fuisse, nam de Gervasio, non de Frithona hoc traditum a Lelando, Baleoque, legerant.

FRODOARDUS Remensis, qui An. 966. obiit, auctor Chronici plus simplici vice editi ab Anno 919. ad 966. supra, FLODOARDUS. Ab hoc diversus:

R r 4

FLO-

- a) Warthon Angl. sac. Tom. 1. pag. 99.
- b) Lib. III. hist. Angl. cap. 20. & IV. 1.
- c) Lib. I. de gestis Pontificum Anglorum p. 106.
- d) in Actibus Pontificum Cantuarens. p. 1636. inter X. scriptores Lond. 1652. fol.
- e) cap. 96.
- f) X. 11.
- g) pag. 109. seq. de scriptoribus Angl.

Atrebatensis Episcopi, apud Surium 13. Decembr. sed mutila. Integram legi in MStis Codicibus notarunt Sammarthani Tomo 1. Gallix Christianæ pag. 233. & Miræus ad Henrici Gandavenlis cap. 1.

Tractatus, five *Sermo* in Actor. XII. 1-11. editus a Casimiro Oudino in opusculis sacris veterum aliquot Gallix & Belgii scriptorum, Lugduni Batavorum 1692. 8. præmissa ejus icone ære descripta, & compendio Vitæ, ut Tomo 2. de Scriptoribus Ecclesiasticis pag. 519. seq. & quale exstat etiam in Sammarthianorum Gallia Christiana Tom. 2. pag. 485. seqq.

Liber de Sacramentis devotionis, quem IVONI tribuunt alii, Combesius ex Petri Damiani auctoritate refert ad Fulbertum.

Labbeus in Bibliotheca nova MSS. pag. 58. ex MSto Vaticano commendat Fulberti *de virtutibus*, & *sententias antiquorum de summo bono*, rhythmo trochaico, nec non *versus de pace*. Notat etiam

cap. 77. *Quod si quis latius* (de Autherio) scire desiderat, librum quem Fulbertus, Doctus Clarissimus, de Vita S. Autherii, jubente domino Episcopo Gerardo inscripserat, legat. Gerardus Episcopus Cameracensis fuit ab Anno 1012, ad 1049.

iam Fulberto tribui Versus *de libra & partibus ejus*, quos nescio an sint editi, versus autem *de uncia & partibus ejus*, & *de scrupulo & partibus ejus*, dedit Carolus de Villiers notis ad Fulberti Epist. 113. Tom. 8. Bibliothecæ Patrum edit. Lugdunensis pag. 55.

FULBERTI, Archidiaconi Rothomagensis, *Præfationem in vitam S. Romani*, Archiepiscopi Rothomagensis, vulgavit Edmundus Martene Tomo 1. Anecdotorum pag. 182. 183. Vitam Mabillonius Tomo 2. Actorum Sanctorum Benedicti pag. 952. *Vitam Aichadri*, Abbatis Gemmeticensis, edidit Surius 15. Sept. cujus auctor FULBERTUS Peccator, Vossio Monachus Gemmeticensis: FULBERTI, Monachi S. Audœni Rothomagensis, *de miraculis S. Audœni*, ad Nicolaum, S. Audœni Abbatem, MS. in illa Abbatia. Acta Archiepiscoporum Rothomagens. quæ edidit Mabillonius Tom. 2. Analect. pag. 424-455. (pag. 222. editionis novæ in fol.) non dubitat huic FULBERTO, qui circa Annum 1080. vixit, tribuere.

ULCHERIUS Carnotensis, Robertum Normanniæ Ducem An. 1095. secutus in Palæstinam, & deinde Regis Balduini I. & II. Capellanus, circa Annum 1127. scripsit.

pfit gesta peregrinantium Francorum cum
 armis Hierusalem pergentium, live Histo-
 riam Hierosolymitanam & res quibus
 ipse interfuerat: quod opus ab Anno
 1095. ad 1124. primus in lucem protulit
Jacobus Bongarsius in Gestis DEI per Fran-
 cos Tomo 1. pag. 381-440. divisum in
 Capita LVI. *Casspar Barthius* Codice Ba-
 fileensi (non auctiore tamen) usus divi-
 sit in Capita XCIX. illustravitque notas
 quas ex MS. Bibliothecæ Ittigianæ publi-
 cavit *Johannes Petrus Iudewig* Tomo 2.
 reliquiarum MStorum &c. pag. 291-300.
 Apud *Andream* vero *du Chesne* Tomo 2.
 scriptorum de rebus Francicis pag. 816
 exstat eadem *Fulcherii* Historia Hie-
 rosolymitana, ex Codice Cœnobii S. Quin-
 tini de Monte prope Peronam tributa
 libros tres, & auctior extrema parte
 anni 1124. annorumque 1125. 1126. & 1127.
 a pag. 879. ad 889. Liber primus incipit
 ab Anno 1095. secundus ab initio regni
 Balduini I. hoc est ab Anno 1100. (edi-
 tionis Bongarsianæ capite XXII.) lib-
 er tertius ab initio Balduini II. A. 1118. (edi-
 tionis Bongarsianæ medio capite XLIV.)
 Denique Præfationem ex Codice S. Ger-
 mani a Pratis vulgavit *Edmundus Marten*
ne Tomo 1. Anecd. p. 364. seq. in qua
Fulcherius ait comparium suorum quorundam
 pulsantibus precibus aliquoties, motus

ea se quæ oculis ipse suis perspexerit, *stylo rusticano, tamen veraci, diligenter digessisse.* Ut a Vossio notatum est, reprehenditur Fulcherius a Gviberto Abbate in bellis Antiochenis cap. 29. 30. 31. & 38. Sed a bona fide eum commendat Ordericus Vitalis lib. IX. historiæ Ecclesiasticæ, item Gvilelmus Malmesburienfis lib. IV. qui addit usum esse *stylo non quidem agresti, sed ut dici solet sine nitore & palæstra, & qui alios commonere potuerit, ut accuratius scriberent.* Idem hic Fulcherius, qui in obsidione Antiochena A. 1098. caute ac fortiter rem gessit, de quo Gilo Parisiensis libro VII. apud Chesneum Tomo 4. pag. 909. (sive libro IV. apud Edmundum Martene Tomo 3. Anecdotorum p. 241.)

- - - *Fulcherius imminet ante
Per tenebras legit ille vias gressu titu-
bante,
Illis temporibus radios ducente cometa
Præmonstrabatur regni mutatio læ-
ta &c.*

Et pag. 241.

- - - *Fulcherius ille
Notus Carnoti, procures præcedere mil-
le,
Non timet invictæ properans ad mania
ville.*

*Non hunc tardat onus clypei, sed ad ar-
dua prunum
Evolat arma gerens scaleque virilia
hærens,
Illum Veneticus sequitur: stupet hostis
iniquus.
Ut stetit in muris Fulcherius, ense * no-
cantur
Fulmineo vigiles, & ad infima præcipi-
tantur.
Exultat victor &c.*

FULCONIS *Historia gestorum viæ sui tem-
poris Hierosolymitanæ, versibus scripta he-
xametris ab Anno 1096. Libris tribus.*
Libri tertii hæc est clausula:

*Hæc de principiis callis Hierosolymita-
næ
Scripsimus, ut nostræ permissum rustici-
tati.
Cætera describit dominus GILLO Parisi-
ensis
Cujus turpatur nostris elegantia nugis.*

sequuntur deinde liber IV. V. VI. VII. ad-
diti a GILONE Parisiensi, genere Car-
minis simili. Hos septem libros subje-
ctos Fulcherio primus ex Codice Sir-
mondi edidit laudatus du Chesne ad cal-
cem

* ita legendum puto, non ecce, ut habet Mar-
tenii editio, nam apud Chesneum vox ton
desideratur.

cem Tomi IV. scriptorum rerum Francicarum, in Gilonis libris autem plures lacunæ, itaque laudandus iterum Edmundus Martene, qui ex Codice S. Germani de Pratis non modo illos quatuor libros emendatiores suppletisque lacunis in lucem dedit Tom. 3. Anecdotorum pag. 213. seq. sed & libri quarti (apud Chesneum septimi) versus ultimos XXXIX. & libros quintum atque sextum Chesneo non viſos adjunxit, quorum postremus definit in capta A. 1099. Hierosolyma.

*Anno milleno de centeno minus uno
Jerusalem capitur Julii cum dicitur
Idus.*

Hæc ego composui GILO nomine Parisiensis

Incolo Tuciaci non inficiandus alumnus.
Gilonem hunc Oudinus Tom. 2. p. 1722. non diversum esse putat ab ÆGIDIO Parisiensi, unumque adeo ex tribus illis Ægidiis Poëtis Parisiensibus, de quibus supra Tom. 1. pag. 52. 54. & 60. quique eodem tempore vixerunt post Annum 1200. quod si constat, etiam Fulconem necesse fuerit ad Seculi XIII. non cum Bulæo Tom. 4. Academ. Paris. pag. 731. Cangiioque ad Seculi XII. initia revocare. • FULCONIS Paris. *condemnatio quorundam articulorum* T. 4. Bibl. Patrum Paris. 1654.

FULCO *Bonus*, Comes *Andegavensis*, cuius *Historie Andegavensis* fragmentum scriptum circa Annum 1089. edidit Dacherius Tomo X. spicilegii pag. 392. (editionis novæ in fol. Tom. 3. pag. 232 - 234. sub-junctis ANONYMI, Monachi Benedictini Majoris Monasterii, *Gestis Consulum Andegavensium*, in quibus *Fulcones* plures illustres, majores Comitum celebrantur, a Caroli Calvi temporibus usque ad scriptoris tempora, sive ad Annum 1137. p. 234 - 266. *Epistola ad Odonem* Abbatem Cluniacensem, in *Bibl. Patrum*, & *Bibl. Cluniac.* p. 114.

FULCOIUS Bellovacensis, Meldensis Ecclesiæ Subdiaconus circa Annum 1070. de quo Mabillonius *Actis in Sanctos Benedictin.* Sec. IV. p. 658. seq. Scriptum I. Opus metricum, de quo elogium nonnemine Fulcoio scriptum ita: Tri-
volumina per septem libros sapienter & decenter heroice composuit. Primum simplex in epistolis, in titulis, quibusdam quasi nugis, quod experientia causa *Utrum* nominavit. Secundum vero duplex, quod *neutrum* appellavit: quod in quorundam vita sanctorum ingenium exercens, nec adhuc quod desiderabat aggredi præsumens, nec primo volumini, nec ultimo medium continuavit. Tertium autem per septem
libros

libros septiformi afflatus spiritu, sub dialogo spiritus & hominis, fideli opere, mirifico carmine contexuit. Hac de causa quod Vetus & Novum maritans Testamentum CHRISTO JESU, Verbo Patris, latori gratiæ, qui fecit utraque unum, uni viro virginem castam, Ecclesiam videlicet despondit.

Pulcre composuit libros Fulcius istos.

Fecit Utrum, fecit Neutrum, profecit
Utrumque

Scidit Utrum, sparsit Neutrum, collegit
Utrumque.

Tentat Utro, fidit Neutro, desponsat
Utroque

Solus Uter, Neuterque duplex, septenus
Utroque

Suntque decem, nonumque triplex, tri-
numque volumen.

Solvitur his demum merito Denarius
ille.

II. *Epistolas metricas*, quarum una *Alexandro Papæ II.* alia *Gervasio Remensis Ecclesiæ Antistiti*, *Manassæ decessori* directæ est.

III. *Epitaphium Otgerii & Benedicti elegiacum*, a *Mabillonio* pag. 664. editum hoc initio :

Quam male discernit, quod èmat, vel
qualia spernit.

Hæc Polycarpus Leyserus de poetis
medii ævi pag. 352. seq. cui addere ju-
vat, quod *Vitam S. Pharonis* metro scri-
ptam ab hoc Fulcoio, evoluit Cangius
in Bibliotheca S. Germani de Pratis, Co-
dice 738.

FULCUINUS, supra pag. 524. FOLCU-
INUS. Emendandum quod apud Can-
gium Fulcuinus Abbas S. Bertini ab Ab-
bate Lobienfi diversus traditur, cum ex
Bertiniano idem fuerit Abbas Lobien-
fis.

FULCUS, sive FULCO, Placentinus, ex
Placentino, Episcopus Papiensis ab An-
no 1216. ad 1229. Vide Ughellum To-
mo 1. editionis novæ pag. 1098. ubi Ho-
norii III. Papæ bulla, qua ei honorem
pallii & Crucis concedit. Fulci *Sermo-
nes* laudari in Petri Mariæ de Campis Hi-
storia Ecclesiæ Placentinæ Tomo 2. pag.
141. notavit Cangius, neque aliud de eo
mihi compertum.

FULDENSES Annales Francorum ab An-
no Christi 714. ad 883. editi a Petro Pi-
thæo in limine statim XII. scriptorum,
Parisiis 1588. & Francofurti 1594. 8. &
meliores semper a Frehero & usque ad
Annum 900. Tomo 1. scriptorum Ger-
man. ab Andrea du Chesne T. 2. p. 531.
& in nova Freheri editione Struviana,
in

in quā notæ etiam accedunt Burchardi Gotthelf Struvii. Supplementum breve apud Leibnitium Tomo 1. scriptorum Brunsvicensium pag. 192. & Supplementum ab Anno 882. ad 887. & Annorum 894. 895. apud Muratorium Tomo 2. parte 2.

FULDENSES Annales ab Anno 714. ad 817. vide infra, LAURISHAMENSES. Lambec. Tom. 2. pag. 366. seq. Murator. Tom. 2. parte 2.

Vetus Diptrychon FULDENSE, in quo nuda nomina defunctorum Regum Francorum a Pipino, Reginarumque & Episcoporum ac Comitum, exstat in præclari Viri *Johannis Friderici Schannat* pleno bonæ frugis opere, *) quod Vindemias litterarias inscripsit pag. 16. Fuldæ & Lipsiæ 1723. fol. Sed longe plura ejusdem sollerti industriæ debemus, hoc loco non prætereunda, inprimis *Corpus Traditionum*, sive *Donationum Fuldensium* a) ab Anno 744. ad finem Seculi XIII. Lipsiæ 1724. fol. & *Clientelam Fuldensem* b) beneficiariam nobilem & equestrem, Francofurti 1726. fol. cum elencho clientum,

*) Acta Eruditorum An. 1724. pag. 51.

a) ibid. A. 1725. pag. 296.

b) *Fuldischer Lehn- u. Hof.* Acta Eruditorum A. 1726. pag. 24.

entum, & *Codice probationum*, in quo diplomata DCXXXVI. deinde Historiam Fuldenſem in tres diviſam partes, ab Anno 744. ad præſens uſque tempus, Francofurti 1729. fol. c) cui ſubjicitur *Codex Probationum*, d) in quo habes *Acta vetuſta* Abbatum Fuldenſium ab A. 744. ad 916. pag. 1. F. CORNELII Monachi Breviarium Fuldenſe hiſtoricum, ex editione *Chriſt. Franciſci Paulini*, ab Anno 744. ad 1468. pag. 3. *Chriſtophori Broweri*, Societatis Jeſu, *Acta* Abbatum Fuldenſium ab Anno 744. ad 1606. pag. 15. *Vitam Sturmii* primi Abbatis Fuldenſis, per ÆGILEM Abbatem, ex *Broweri Sider. Ill. Sanct.* per Germaniam pag. 67. Excerpta ex vita *Sanctæ Liobæ*, Abbatiffæ Biſchoffsheimii, ſcripta a RUDOLFO Fuld. Monacho ſub initium ſeculi IX. pag. 79. *Vitam Ægilis* Abbatis Fuld. auctore CANDIDO Monacho, ex iſſidem *Broweri Sider.* p. 88. *Vitam Rabani* Abbatis Fuld. per RUDOLFUM Presbyterum, ex *Broweri Antiqu. Fuld.* pag. 117. Litteras *Henrici* Abbatis Fuldenſis de Anno 1253. ad Leodiensẽ & Lobienſẽ Abbates, ut juxta ſtatutum Francofurti, ab Innocentio Pontifice confir-

c) *Acta Eruditorum* An. 1730. pag. 91.

d) *idem* pag. 102.

confirmatum, adversus Margaretham Flandriæ Comitissam ob non petitam a Wilhelmo Rom. R. investituram feudorum, terris privandam procedant p. 203. Anonymi *Vitam Henrici VI.* Abbatis Fuldenfis ex MSto pag. 304. *Notitiam de bello* inter Abbatem Fuldensem & Nobiles a Riedesfel exorto, ex veteri Chronico MSto pag. 311. *Fundationem Ordinis Equestris* utriusque sexus, in honorem S. Simplicii a Johanne Abbate instituti pag. 327. *Mandatum Maximiliani I.* Imperatoris, quo vetat subditos Ecclesiæ Fuldenfis citari ad Dicasterium Provinciale Episcopi Herbipolensis pag. 330. *Vitam Johannis II.* Abbatis Fuldenfis ex *Spangenbergii* Chron. Henneb. pag. 343. *Acta publica* circa litem inter Johannem, Coadjutorem Fuldensem, & Philippum, Hassiæ Landgravium, An. 1526. Erico Brunsv. Duce mediante compositam, pag. 375. *Vitam Johannis III.* Abbatis Fuldenfis ex *Spangenbergii* Chron. Henneb. pag. 414. *Philippi Abbatis* Constitutionem de moribus Religiosorum observandis, pag. 416. in qua se vocat *Abbatum Ordinis S. Benedicti per Germaniam & Galliam Primatem.* *Joachimi Abbatis* deductionem juris sui adversus Equestrem Ordinem Buchoniæ Anno 1648. pag. 434. *Indicem emortualem* Abbatum Fulden-

Fuldenfium ex MSto pag. 463. *Necrologium Fuldenſe* avtographum ab A. 779. usque ad 1065. pag. 464.

Quæ contra Schannatum objecta ſunt a Johanne Georgio Eccardo, e) Johanne Chiliano Mainbergio, f) & Johanne Georgio Eſtore, ad ea reſpondit Schannatus in Vindiciis quorundam Archivi Eſtenſis diplomatum, g) Francofurti 1728. fol. De *Chriſtophori Broweri* Antiquitatum Fuldenſium libris IV. Antwerpæ 1612. 4. vide B. Johannis Hübneri noſtri Bibliothecam Hamburgenſem Hiſtoricam Centuria 3. pag. 253. Omitto quod *Eberhardus Fabricius*, Cancellarius Comitum Mansfeldici, Abbates Fuldenſes Ordinis S. Benedicti ab Anno 744. carmine celebravit edito Gieſſæ 1655. 8vo, & quæ de nupera A. 1711. Fuldæ inſtituta Academia Hiſtorico-Theologico-Eccleſiaſtica commentatus eſt G. Conradus Sieglerus, h) Svinfurt. 1711. 4.

FUL-

- e) In Animadverſionibus Hiſtoricis & Criticis, Wirceburgi 1729. fol. *Acta Eruditorum* Anno 1728. pag. 486. Confer quæ ſupra pag. 552.
- f) *Gränſche Acta*, XIII. pag. 31.
- g) *Acta Eruditorum* A. 1728. pag. 492. *Gränſche Acta*, XIII. pag. 166.
- h) *Acta Eruditorum* A. 1711. p. 555.

FULGENTIUS SS. Leandri & Isidori frater, *Astigitanus* in Batica, & Carthaginis novæ in Hispania Episcopus post Annum Christi 619. de quo Bollandus ad 14. Januarii, Tom. I. pag. 971. seq. Varia reliquisse hunc Fulgentium ingenii sui monumenta affirmant recentiores, quorum nec Isidorus, ejus Germanus, nec Ildefonsus, nec alii veteres meminere. Mariana lib. VI. cap. I. *Scriptis Fulgentius librum de Fide incarnationis, aliisque nonnullis questionibus, qui ad nostrum tempus conservatur.* Enumerant Johannes Valsus, Sandovallius, Quintanaduennas Fulgentii commentarios in *Evangelia, Esaiam, XII. Prophetas minores, Pentateuchum, libros Regum*: Addunt Quintanaduennas & Sandovallius *Commentarium in Psalmos*: Paulus Spinosa lib. 2. *Antiquitatum Hispalensium* ait quædam eum *Hebraice scripta* reliquisse. *Mirum est*, inquit Bollandus, *ea opera non proferri in lucem, quorum alioquin, quia antiquiorem neminem testem habemus, neque affirmata opinione nostra esse volumus,* (unde parum fidei illis quoque tribuit Nicolaus Antonius, qui consulendus lib. V. *Bibliothecæ veteris Hispaniæ* cap. 1.) *nec pro vanis prætermis- sa.* Alii probabilius compositos ab eo existimant tres *Mythologiarum libros*, de quibus

quibus rectius in FULGENTIO *Placiade*.

Fabius Claudius Gordianus FULGENTIUS V.C. auctor libri prosæ scripti & distributi in libellos XXIII. quorum titulus: *De ætatibus Mundi & Hominis, opus mirificum, sine litteris*, nam in toto primo libello de Adamo nullum A, in secundo de Abele nullum B, in tertio de Caino nullum C, atque ita in cæteris. Edidit ex Codice Sorbonico (in quo perinde, ut apud Sigebertum cap. 28. Fulgentio Ruspensi præter rem tribuebatur) & notis illustravit Jacobus Hommey, * Pictavii 1694. 8. addito etiam specimine PETRI de Riga, recapitulationum Utriusque Testamenti, versibus elegis, quas integras publici juris fecit Polycæpus Leyserus in historia poëseos mediævi pag. 705 -- 717. in quibus similiter prima lectio sive distinctio nullum habet A, secunda nullum B, atque ita ad usque. Hujusmodi Iliadem λεπτομετρικῶς singulis litteris per singulos libros diminutis, Græcis olim versibus scripserat Nestor Larandensis, atque Odysseam Tryphiodorus, de quibus dictum libro 2. Bibliothecæ Græcæ cap. 7. Fulgentiani scripti alium Codicem manu exaratum

* Journal des Savans A. 1694. pag. 757.

exaratum, sed posterioribus libris man-
cum, laudat Sanderus parte 2. Bibliothecæ
Belgicæ MS. pag. 23. In hoc non
Fabius, ut ab Hommeyo, sed *Flavius*
Claudius Gordianus Fulgentius appella-
tur. Tamen Bollandus eodem mutilo
us Codice etiam *Fabium* appellat To-
mo 1. Januar. pag. 972. *Libyem sive A-*
frum se non uno loco auctor fatetur, idque
opus, Xenophontis poetæ Græci imitatione
aggressum: Conseclet aliquis Claudi-
um fuisse, Gordiani filium, Fulgentii
Ruspensis patrem, qui ex Italia quo Gen-
serici furor parentem exturbarat, reversus
in Africam, avitis possessionibus ac domo
spoliatus merito in publicas rapinas inve-
ctus lib. 1. queri potuit &c. Hæc Bol-
landus.

FULGENTIUS Donatista, cujus libel-
lum confutasse existimatus est Augusti-
nus: sed librum scripto hujus Fulgentii
oppositum, qui inter Augustini opera
sæpius editus, atque a Benedictinis in
appendicem Tomi noni rejectus legitur,
Augustino indignum viri docti judicant.
In eo plura hujus Fulgentii fragmenta
servata occurrunt. Ea juncta in unum
continuum sermonem, Germanice ver-
tit ediditque Godfridus Arnoldus in hi-
storia hæresium Tomo IV. pag. 75. 76.

FULGENTIUS *Ferrandus*, Fulgentii Ruspensis discipulus, & Diaconus Carthaginiensis celebratur a Victore Tononensi in Chronico ad Annum Christi 547. & a Facundo IV. 3. Opera Ferrandi quæ potuit reperire, collegit junctimque edidit Petrus Franciscus Chiffletius, Soc. Jesu, Divione 1649. 4. unde recula sunt in Bibliotheca Patrum Lugdunensi Tomo IX. Sunt autem 1. ad *Reginum* Comitem paræneticus *de VII. Regalibus innocentie*, pag. 494. quo in scripto Ferrandus persequitur, quæ Fulgentius Ruspensis Epistola XVIII. absolvere non præventus non potuit. 2. ad *Anatolium* Diaconum Romanum, de duabus Christo naturis, & quod unus in SS. Trinitate natus passusque dici possit. p. 501. 3. ad *Eugippium* de essentia SS. Trinitatis & de duabus naturis Epistola p. 509. quæ exstat etiam in appendice operis Fulgentii Ruspensis. 4. ad *Severum* Scholasticum Constantinopol. quod Dominus noster JESUS Christus sit unus de Sancta & individua Trinitate. p. 509. 5. ad *Pelagium* & *Anatolium*, Diaconum Urbis Romæ, *pro Epistola Ibe Edessæ* pag. 515. In hac Epistola pag. 516. leguntur verba, quæ allegat Catalogus XII. Scriptorum, subjunctus Ildefonso viris illustribus, narrans Ferrandum a Pe-

lagio Anatolioque consultum utrum liceat quenkum damnare post mortem. 6. & 7. Epistolæ duæ ad Fulgentium Ruspensem, inter hujus quoque opera sæpius editæ. 8. *Vita* ejusdem Fulgentii illius præmissa operibus, quam tamen a Ferrando scriptam esse non est plane exploratum. 9. *Breviatio Canonum Ecclesiasticorum*, Capitulis CCXXXII. * contrahens præcipua, quæ continentur Canonibus Conciliorum Ancyranæ, Anquiriani, Antiocheni, Carthaginiensium, Cellenfis, sive Zellenfis, Constantinopolitani, Gangrensis, Hipponensium, Jucensis, Laodicensis, Macrianensis, Marazianensis, Mazaranensis, Milevitani, Nicæni, Novacæsariensis, Sardicensis, Septimanicensis, Suffetulensis, Tenitani & Tusedritani, & denique Zellenfis ex Epistola Siricii Papæ. Variis nævis scaterere hanc breviationem docet Quesnellus dissert. XV. ad Leonem Magnum pag. 738. & pluribus ostensurus erat Franciscus Florens in nova Ferrandi editione. Primus edidit cum Cresconio (de quo supra T. I. pag. 1222. seq.) Franciscus Pithæus ex Codice MSto Ecclesiæ Trecensis, sive Tricassinæ, Parisiis 1588. 8. deinde ad calcem

T t 2

cem

Non XXXII. ut errore typographi legas, in B. Gebh. Theod. Meieri historica relatione de collectionibus canonum §. 17.

cem Codicis Canonum Ecclesiæ Romanæ, Parisiis 1609. 8. Inde cum Dionysii Exigui, qui utramque præcessit, collectione Canonum *Christophorus Justellus* Parisiis 1628. 8. Hinc post *Antonii Dandini Alteserræ* editionem, Augustoriti *Pichonum* 1630. 8. in qua indiculus breviationi antiquus cum notis annectitur, & post editionem *Petri Francisci Chiffletii*, S. J. Divione 1649. 4. recula est hanc brevatio una cum *Cresconio* in T. 1. *Bibliothecæ Canonice Voëlli & Justelli* Tom. 1. pag. 418. Parisiis 1661. fol. & in *Bibliothecæ Patrum Lugdunensi* 1677. Tomo IX. pag. 481. ex *Chiffletii* editione: & cum Codice Canonum Ecclesiæ Romanæ & *Petri Pithœi* Miscellaneis Ecclesiasticis Parisiis 1687. fol. Conferendus etiam *Agvirrius* Tom. 3. Conciliorum Hispaniæ *Johannis Ferrandi*, Soc. Jesu, sancti Ferrandum redivivum, in vita *S. Hecctoris Fulgentii Ferrandi* edita Lugd. 1650. quem vult *Episcopum* fuisse *Carthaginis Spartariæ in Hispania*, commentitium ostendit *Chiffletius* animadversione edita A. 1656. ad calcem quinque opusculorum *Fabii Furii FULGENTIIUS Placidius* de cujus libris III. *Mythologicon*, libro de continentia Virgiliana & alio prisco sermone ad *Chalcidius*, dixit Bibliotheca Latina.

S. FULGENTIUS Ruspensis in Byzacena Africa provincia Episcopus, defunctus Cal. Januar. 533. a) Anno Episcopatus XXV. Vitæ LXV. Vitam ab ejus discipulo [minime certum an FERRANDO] ad *Felicianum*, Presbyterum, b) Fulgentii in Abbacia Monasterii Sardiniae successorem, accurate perscriptam exhibet post Surium, Molanum, Sirmondum, ad MStos Codices castigatam Bollandus Tomo 1. Januarii pag. 32-45. Legitur etiam novo recensita studio ante Opera Fulgentii in præclara editione Parisiis 1684. 4. *Fulgentius*, inquit, *fulget super ceteros scientia mirabili, eloquentia speciatissima*. Idem Isidori Hisp. judicio cap. 14. de scriptoribus Eccles. *in confessione Fidei clarus, in Scripturis Divinis copiose eruditus, in loquendo dulcis, in docendo ac disserendo subtilis scripsit multa &c.* Sed de scriptis præclari hujus Doctoris juvat cum Lectore communicare B. Doctoris mei Thomæ Ittigii notata, c) meis quibusdam interpolata observationibus.

T t 3

Cum

- a) Vide Norisium II. 24. hist. Pelag. & Pagium ad Annum 529. num. 12. quibus malo accedere quam Blondelio pag. 40. de S. Eucharistia, qui Baronium secutus obitum Fulgentii ad Annum 529. refert.
- b) Episcopum alius, sed alterum hoc verisimilius.
- c) Act. Erud. A. 1684. pag. 543.

Cum S. Fulgentii Ruspensis Episcopi
eximium opus a) *contra Faustum* Re-
jensem, genuinam responsionem *adver-*
sus Pintam, b) librum altercationis cum
Thrasimundo Rege, librum sive Com-
monitorium de Spiritu Sancto *ad Abra-*
gilam, duos de jejunio & oratione libros
ad Probam scriptos, Epistolam *ad Car-*
thaginenses, pluresque epistolas & alia
scripta non amplius superesse conset
quorum recuperandorum spes aut nulla
aut exigua apparet, præclare de bono
publico meruisse dubium non est, quo-
rum studium & vigilantia, ne & reli-
qua sanctissimi & sua ætate doctissimi
Antistitis monumenta interciderent, præ-
cavit.

In his *Bilibaldus Pirckheymerus*, qui
exemplum operum B. Fulgentii miræ ve-
luti, ex reliquiis Bibliothecæ Trithe-
mianæ

- a) Contra duos Fausti Semi-Pelagiani, libros VI
laudatos ab Isidoro cap. 14. de S. E. & Epis-
pis Africanis Epist. ad Johannem Venerabilem
pag. 276. Hos libros habuit & cum notis et
re voluit Hieronymus Vignerius, teste De-
nio. Vidi etiam memorari Pauli Erymii
Theologi Gratianopolitani, Triadem SS. I-
trum de Gratia Christi & libero arbitrio, Au-
gustinum contra Pelagium, Prosperum con-
tra Cassianum, & Fulgentium contra Fa-
ustum.
- b) Episcopum Arianum.

mianæ ad se delatum, & a *Johanne Cochleo* pro librariis operis descriptum edicavit cum Jo. Maxentio, oppugnatore Arianorum, Haganoæ 1520. fol. impensis Kobergerorum Norimb. *Johannes Ulimmerius*, cujus studio Fulgentii opera post editionem Moguntinam Anni 1515, Coloniensem Anni 1526. & alias, Antwerpæ Anno 1574. 8. una cum *Johannis Molani* prolegomenis ex officina Plantiniana prodierunt; *Henricus Justus*, qui telam a *Christiano Urstiso* ceptam pertexuit, & Anno Christi 1587. 8. Fulgentii opera, addito Petri Diaconi de incarnatione & gratia libello, Basileæ, ubi etiam jam Anno c) 1566. 8. Fulgentius excusus fuerat, Sebastiani Henricpetri typis exprimenda dedit; *Jacobus Sirmondus*, d) qui Anno Christi 1612. Fulgentii librum de SS. Trinitate ad Felicem Notarium, libros tres de prædestinatione, librum contra sermonem Fastidiosi, epistolam ad Ferrandum de baptismo Æthiopis moribundi, aliaque Fulgentii opuscula, & iterum An. Christi 1643. fragmenta ex ejusdem libris

T t 4

contra

- d) Ad hanc editionem observationes Latini Latini in ejus Bibliotheca sacro - profana pag. 83 - 89.
e) Præfationem vide in Sigmendi Operibus T. 4. pag. 615.

contra Fabianum e tenebris protraxit; *Guilelmus Camerarius* Scotus, qui Anno Christi 1634. 12. Paris. Fulgentii responsionem ad interrogationes Scarilæ de mysterio incarnationis, & vilium animalculorum autore, una cum aliis quibusdam veterum Patrum monumentis publicavit; *Theophilus Raynaudus*, S. J. qui Lugd. 1633. & 1652. fol. * in heptade Præfulum, Fulgentii opera, 80. sermonibus & aliis accessionibus locupletavit, & *Pet. Franc. Chifletius*, S. J. qui A. 1649. 4. cum operibus Ferrandi sub Fulgentii nomine librum pro fide catholica adversus Pintâ, & A. 1656. 4. triginta novem excerpta ex libris Fulgentii contra Fabianum, & tredecim fragmenta ex libro Fulgentii ad quæstiones Scarilæ, una cum Alcuini confessione fidei, Rabani Mauri libro adversus Judæos, & anonymi commentariolo de damnatione Berengarii, Divione luce publica donavit.

Quamquam vero ea Fulgentii opera, quæ Sirmondi, Camerarii, Raynaudi & Chifletii studio publici juris facta sunt, junctim exhibentur in Bibliotheca Patrum Lugdunensi An. 1677. Tomo IX. tamen operæ pretium est visum novo illa studio, ad fidem impressorum & manuscriptorum codicum collatâ recense-

* Vide Labbeum T. 2. de S. E. p. 329.

re proprioque & peculiari volumine completi: unde nova Fulgentii editio nata, cujus autores se non exigui in repurgandis mendis operam collocasse profitentur. Accesserunt variae lectiones, & nonnunquam aliae annotatiunculae ad paginarum calcem & marginem pro illustrando Fulgentio adjectae, cui etiam ex partitione capitum, ob confusionem in prioribus editionibus deprehensam aliquoties mutata, nova lux accessit. Totius operis post praefationem de ordine, occasione & argumento scriptorum Fulgentii, & novae hujus editionis instituto haec est series:

S. Fulgentii Episcopi Ruffensis vita a quodam ejus discipulo, qui nonnullis Ferrandus Ecclesiae Carthagenensis Diaconus videtur, conscripta.

Libri tres ad Monimum unum e principis Fulgentii amicis, cui lib. 1. ad quaestiones de duplici praedestinatione, una bonorum ad gloriam, altera malorum ad poenam, libro 2. de sacrificii oblatione, de missione Spiritus Sancti, & de supererogatione D. Pauli ad 1. Corinth. VII. 25. respondet, tertio nonnullas Arianorum argutias refellit. pag. 1.*

T t 5

Contra

* filium carissimum vocat Fulgentius.

Contra Arianos liber unus ad decem objectiones, quarum miram barbariem & obscuritatem editores notant, totidem responsiones luculentas & ad Patrum superiorum doctrinam exactas continens pag. 51.

Libri tres ad Trasimundum, Vandalorum Regem, quibus ad ea, quæ ex subitanea prolixioris libri, bajulo Felice, Regis jussu oblatis, sed statim iterum extorti lectione memoriæ inhæserant, regio mandato compulsus discutit. pag. 69.

Epistolæ in unum corpus collectæ numero octodecim varii argumenti, quarum postremam ad Reginum Comitem directam pag. 323. Fulgentius morte præventus Ferrando supplendam & absolvendam reliquit. *Prima* est de Conjugali debito & voto continentiae a conjugibus emisso pag. 144. II. ad Gallam viduam pag. 151. III. & IV. ad *Proban* de Virginitate pag. 163. (cujus pag. 159. mentio) & de oratione ad DEUM & compunctione Cordis pag. 177. V. ad *Eugypium* Abbatem pag. 182. VI. ad *Theodorum* Senatorem pag. 186. VII. ad *Venantiam* pag. 190. Accensetur autem his Fulgentii epistolis etiam VIII. *libellus de fide ad Donatum*, quo mysterium SS.

Trini-

Trinitatis & incarnationis a variis hæreticorum erroribus vindicatur pag. 197. Insertæ quoque Fulgentii epistolis IX. pag. 208. *epistola VICTORIS ad Fulgentium* ipsius preces enixe flagitantis, & *FASTIDIOSI Ariani sermonem*, qui Victoris epistolæ pag. 210. subjicitur, confutandum transmittentis; item *epistola SCARILÆ*, X. pag. 212. qui duas quæstiones, unam de incarnatione Filii DEI, & alteram de vilium animalium auctore, Fulgentio proponit; *due epistolæ Diaconi FERRANDI*, quarum una XI. pag. 213. ad duas quæstiones de baptismo & salute Æthiopis moribundi, altera XIII. pag. 228. ad quinque quæstiones diversi argumenti a Fulgentio responderi desiderat; XII. & XIV. ad *Ferrandum* p. 216. XV. *Episcoporum Africanorum, DATIANI, Fortunati, Boëthi, Victoris, Scholastici, Orontii, & aliorum in Sardinia exulium Episcoporum ad Johannem* quendam Presbyterum & Archimandritam, & *Venerium Diaconum* responsoria, qua doctrina de gratia & prædestinatione explicatur, pag. 269. obvia etiam in appendice Operum S. Augustini Tomo X. pag. 102. editionis Amstelod. XVI. *PETRI Diaconi & aliorum*, qui in causa fidei ex oriente Romam se contulerant, de incarnatione & gratia Domini nostri
JESU

JESU Christi ad Fulgentium & alios Africae Episcopos libellus, pag. 277. & in eadem Tom. X. Augustini appendice pag. 98. eo tempore scriptus quo de phrasi, *unus e Trinitate crucifixus est*, & de *Fausli* Semi-Pelagiani scriptis gravissima controversia exorta fuerant; & XVII. *Fulgentii* cæterorumque Africae Episcoporum exulum *de eodem argumento liber*, pag. 286. quo suum de his controversiis iudicium, approbata Petri Diaconi & sociorum sententia, expromunt. XVIII. & postremam ad *Reginum* Com. directam p. 323. quam Fulgentius morte, ut dixi, præventus FERRANDO supplendam & absolvendam reliquit.

Liber de SS. Trinitate, quo Fulgentius *Felicem Notarium* ad retundendos hæreticorum insultus non satis instructum, ut desiderii ipsius satisfaciatur, de hoc mysterio aliisque fidei capitibus fideliter informat pag. 328.

Liber ad Victorem contra sermonem Falsidiosi, qui desertis orthodoxorum castris ad Arianos defecerat, & ex essentiali Patris, Filii & Spiritus Sancti unitate, Patris & Spiritus Sancti incarnationem sequi argutatus fuerat pag. 340.

De remissione peccatorum libri duo ad Euthymium, in quibus nec extra Ecclesiam, nec extra vitæ hujus spatium, locum poenitentiae relinquit pag. 360.

Liber ad Scarilam, quo & de incarnatione Christi, & de vilium, & noxiorum animalium procreatione Fulgentius differt, quippe ejus arbitrium elegerant, qui in convivio quodam de utroque capite diversis sententiis concertaverant. pag. 406. Edidit primum Gvilelmus Camerarius Paris. 1634. 12. cum aliis monumentis de quibus vide Labbeum T. 2. de S. E. pag. 333.

De veritate prædestinationis & gratie DEI ad Johannem & Venerium, libri tres pag. 434. quorum tertium primus integrum cum Ferrandi operibus Chifletius edidit Divione 1649. 4.

Liber de fide seu fidei regula, Augustini operibus admixtus, * sed Fulgentio jam pridem restitutus, ad Petrum, qui in aliis Fulgentii editionibus vulgo Diaconus cognominari solet; quod cognomen expungendum duxerunt, qui novæ huic editioni præfuerunt, cum ex horum sententia Petrus ille neque Diaconus, ut in titulo hujus libri hætenus dictus est, neque Monachus fuerit, quod Blondello primum & postea Norisio placuit, sed vir militaris, qui Hierosolymam profecturus, fidei regulam, qua

* Tomi, VI, edit. Amst. p. 490.

se adversus hæreticæ pravitatis insidias muniret, a Fulgentio flagitaverat. p. 500. Caput ultimum XLV. adjunctum ab alio auctore.

Liber pro fide Catholica adversus Pintam Arianum, pag. 534. quem genuinæ Fulgentii adversus Pintam responsioni suppositum, inepta & Fulgentio Græcæ lingvæ non imperito indigna Homoulii etymologia, & aliæ rationes arguunt. Editus primum a Chiffletio.

Decem Sermones, pag. 546. de quibus an omnes Fulgentii sint, nondum liquet, etsi plerique Fulgentio non indigni videantur. *Sextus* pag. 366. est de S. Cypriano Martyre. *Nonus* pag. 507. de S. Vincentio.

Fragmenta XXXIX. ex libris X. Fulgentii, contra gesta quæ adversus eum FABIANUS hæreticus Arianus falsa confinxit, pag. 577. item duo fragmenta ex Fulgentii libro *questionum de processione Spiritus Sancti*, pag. 665. servata ab Hincmaro & Ratramo contra Græcorum objectiones.

Duo Fulgentii sermones, unus de circumcissione Domini, pag. 664. alter de purificatione Virginis Mariæ, pag. 668. quos hætenus ineditos *Lucas Holstenius*
e Va-

e Vaticana Bibliotheca quondam descripsit, & *Cardinalis Barberinus* Lutetiam transmisit. Ex his priorem quidem Fulgentio, posteriorem autem alteri cuiuspiam auctori, qui Fulgentio junior fuerit, in admonitione præmissa, Fulgentianæ hujus editionis curatores censuerunt.

Appendix operum S. Fulgentii, completitur I. *Librum de prædestinatione & gratia*, pag. 1. * in quo Lovanienses Theologi alique eruditi viri nihil Fulgentio dignum, imo multa Fulgentio contraria deprehenderunt, quamvis *Theophilus Raynaudus* † in Censura inofficiorum censuræ Lovaniensium, *Bellarmini*, *Posssevini* & aliorum, ut librum hunc Fulgentio asserat, maximopere contendat. II. *Epistolam FERRANDI Diaconi ad Eugyppium Presbyterum*, p. 11. quam cum nec a Fulgentio, nec ad Fulgentium scripta sit, ab ejus operibus semotam in appendicem rejicere placuit; & III. *Sermones LXXX*. Fulgentio perperam tributos, pag. 13. Primum editos a Raynaudo An. 1633. in quibus phraseos quan-

* Existat etiam in Tomo X. Operum Augustini in appendice pag. 34. editionis Amstelodamensis.

† Raynaudus Tomo XI. Operum pag. 137. seqq.

quandam affectationem atque inde ob-
scuritatem notat Combefilius.

Indices rerum in Fulgentii operibus
contentarum, locorum Scripturæ ab ipso
explicatorum, codicum ad quos de no-
vo, Fulgentii opera recognita sunt, vari-
arum lectionum ex prætermiſſis selecta-
rum, & postremo erratorum.

Quamvis vero qui huic Fulgentii edi-
tioni Parisiensi operam dederunt, nomi-
na sua latere voluerint, de publica uti-
litate magis quam de fama solliciti & e-
gregii facti conscientia contenti, nemi-
nem tamen latere voluere, multum se
a Jesuita *Petro Francisco Chifletio* adjutos,
qui variantes in omnia fere Fulgentii
opera lectiones, quas olim ex variis co-
dicibus Bibliothecæ Carthusiæ ad Por-
tas exscripserat, benignissime cum eis
communicavit. Ab eo tempore Ful-
gentii opera prodiiſſe ex recensione *Bern-
hardi Borghi*, Ordinis Prædicatorum,
Venetiis 1696. 4. didici ex Jacobi Echar-
di Bibliotheca Dominicana Tomo II
pag. 744.

*Confessionem Fulgentii Episcopi ad Pa-
nitentiam dandam* edidit Hugo Menar-
dus in notis ad Sacramentarium Grego-
rii Magni pag. 225.

Damasci Blyenburg epitome operum Ful-
gentii sub titulis XXX. Amst. 1612. 8.

FUL

FULGENTIUS inter Episcopos in *Sardinia* exules, ad quos Epistola PETRI Diaconi & sociorum, An. 520. & quorum nomine Epistola Synodica An. 523. extat in appendice Tomi X. S. Augustini pag. 98. & 102. edit. Amst. non diversus a *Fulgentio Ruspenfi*.

Baptista **FULGOSUS**, Italis **FRIGOSUS**, a) quibusdam **CAMPOFULGOSUS**, filius Petri, Ducis Genuensis & ipse Dux ab A. 1478. sed principatu a Paulo Cardinali patruo suo An. 1483. * dejectus & Frequentum relegatus scripsit ad Petrum filium suum, Valerii Maximi exemplo, non indignos lectu *libros IX. factorum dictorumque memorabilium*, in quorum ultimi capite 6. quod est de perfidia & proditione, illatam a patruo injuriam hunc in modum perstringit p. 723. *Postrema in parte eorum, quos proditio insignes fecit, dignus erat, qui commemoraretur Paulus Fulgosius, Cardinalis Genuensis, patruus meus; sicuti etiam scelere atque perfidia, graviora quam alii admisit: nam cum opera mea Cardinalatum accepisset, a quo imperitia atque vite turpi-*
tu-

a) *Giornale de' letterati d' Italia* T. XXI. p. 399. Nisseron T. IX. p. 1.

* non 1463. ut legas apud Augustinum Oldoinum in *Athenzo Ligustico* p. 85.

tudine probibebatur, quemadmodum patris quoque mei ope, ad Genuensem Archiepiscopatum conscenderat, haud incongruum erat, ut posteritas intelligeret, eum ipsum esse, qui patris mei meisque stipendiis nutritus, dignitate honestatus, ac patris loco a me cultus, mihi nepoti, atque ejus honorum bonorumque auctori, item quod ad seculare imperium pertinet, dominum proditiōe ac scelere in patria principatus ademitt: quem tamen, cum ipse male administrando, ac nimia, illegitimi filii in ciuitate superbia retinere non posset, emendationis tanti sceleris proximum erat, ut quod inde pie ademerat, mihi, agnito tandem errore restitueret: sed sceleri assueto in mentis nihil venire poterat, quod vel virtutem perceret, vel vitæ emendationem aliquam perliceretur. Itaque ita actum est, ut per eum, ex principatu, præter ejus mihi sceleris adepti infamiam, nihil remaneret. Igitur igitur hæc ejus memoriæ nota est, sed maiorem modestiæ meæ dicendi de ea quam ipse in me agendo, sui ipsius habitus rationem, habiturus sum, itaque eo relictum est.

Inter Latinos Historicos mentio facit Fulgosi est a Vossio p. 612. quanquā Italicus ille scripserit, non Latine: testatus Latine scribendi styli ac rationem sibi defuisse aulæ & non studiis adueto, itaque

broz hos per RAYMUNDUM *Soncina-*
tem, praeceptorem suum Latinos facere
 decrevisse. Sed illo impedito laborem
 hunc in se suscepit *Camillus* GILINUS
 Alexandrinus e Ducatu Mediolanensi,
 Ducis Francisci Sfortiae ad Carolum V.
 legatus, defunctus in Sicilia An. 1535.
 five pater ejus *Joannes Jacobus* GILINUS
 Ducum Mediolanensium ab Epistolis
 qui diem obiit An. 1532. auctor *descri-*
ptionis Teline vallis, Lariiue lacus, de
 qua dixi in conspectu thesauri literarii
 Italicae pag. 88. nec non *historiae bellorum*
in Italia gestorum A. 1498. & 1499. quae
 eleganter scripta Latine fuit apud Hie-
 ron. Gilinum. b) Quamquam Camillus
 diserte testatur a patre impulsus se, c)
 ut necdum quidem pueritiae egressus
 metas, illum laborem exequeretur, at-
 que inter themata quae ad alendam dicen-
 di facultatem pueris proponuntur, quo-
 tidie hujus operis particulam in Latinum
 verteret. Prima editio librorum Ful-
 gosi Latina (Italice enim nunquam vi-
 derunt lucem) est Mediolanensis A. 1508.
 fol. quam secutae complures Basil. 1541.
 8. 1567. 8. Antwerp. 1561. 1565. 8. &
 cum Justo Gallardi, advocati Parisiensis
 auctario, Parisius 1534. 8. 1564. 1578.
 1585. 8. Colon. 1604. 8. Ex-

b) id. pag. 403.

c) Jac. Thomaeus de plagio literar. §. 444.

Exstant quoque Fulgosi libri in sylloge Exemplor. Basil. 1556. fol. in qua 1. **MC. HANAPI**, Patriarchæ Hierosol. circa A. 1291. exempla Virtutum & Vitiatorum ex utroque Testamento, quæ lucem viderant separatim Tubingæ 1533. Venetiis 1537. Antwerp. 1544. Lugd. 1544. formæ minore. Vide Jac. Qvetif de scriptoribus Ord. Prædicat. Tom. 1. pag. 425. seq. 2. *Valerius Maximus*. 3. *Æliani* Variz Historiz, Græce cum Herm. Vultejj versione. 4. *M. Antonii Cocceji* **SABELLI**. CI exemplorum libri X. 5. *Baptiste CAMPOFULGOSI* libri IX. 6. *Parthenii* erotica cum versione Jani Cornarii. 7. **GVIDONIS** *de Fonte Nayo*, Bituricensis, liber variorum exemplorum scriptus A. 1516. 8. **M. MARULI**, Spalatensis, de vita religiose per exempla instituenta libri VI. ex edit. Basil. 1513. 4. 9. *Heraclides* de politiis, Græce & Latine e Joannis Stobzi florilegio. 10. *Julii Frontini* strategematon libri IV.

Vita Martini V. Pontificis ab A. 1417. ad 1431. quam Fulgositus scripsisse traditur apud Raph. Sopranem de scriptoribus Liguribus p. 54. & Augustinum Oldoinum p. 85. nondum lucem vidit.

De feminis quæ doctrina excelluerunt, inter alios de feminis claris & illustribus scriptores, Paris. apud Sim. Colineum

1521. fol. nihil aliud est quam libri VIII factorum dictorumque memorabilium caput 3.

Anteros dialogus inter Platinum. Baptistam & Claudium libris duobus ad equitem Jo. Franciscum Pusterlam. Mediol. 1486. 4. * apud Leonardum Pachel, & Gallice *deux livres du Contramour de Baptiste & Platine contre les folles amours*, Paris 1581.

4. Platinus ad Baptistum Campofulgosum :

O me felicem, quem tantus nominat auctor

Sepius in libro nec sine laude suo.

Plenum fulgoris FULGOSUM Gallia nostrum

Nunc habet, o quantum Gallia lumen habet.

FULPERTUS, supra FULBERTUS.

FULQUINUS, vide FOLCUINUS.

Andreas FULVIUS, Praenestinus, † edidit *de Urbis Romae antiquitatibus* libros duos epico carmine ad Leonem X. Rom. 1513. 4. quo describit Urbis Reges, Consules, Imperatores, portas, vias, montes, pontes,

* Laudant alii editionem 1469. quod sphalma videtur M. Augusto Beyero in memoriis historico criticis librorum rariorum p. 36. qui de hoc libro consulendus.

† Vossius de Hist. Lat. pag. 680. Hanckius T. 2. de Rom. rer. scriptoribus p. 126.

tes, aqueductus, thermas, fora, templa, simulacra, columnas, aliaque. Tum illustrium virorum, & mulierum, *imagines* Romæ e numismatis a Jac. Mazochio expressas anno 1517. temporibus nempe ejusdem Leonis X. quibus accessio facta est sub Clemente VII. atque iterum sub Paulo III. Hoc de opere judicium Antonii Augustini vide dial. XI. Idem Fulvius etiam orationis genere soluto antiquitates Urbis Romæ libris V. complexus est: quod opus, cum aliis ejusce libellis, itidem Romæ, sed anno demum 1545. 8. a M. Valerio Dorico excusum fuit, addita etiam Oratione de Urbis antiquæ laudibus, ad Quirites. libro 5. meminit rei quæ contigerata. 1523. die 20. Junii. Meminit quoque Fulvius Onuphrius Panvinus præf. in commentarios suos de Rep. Rom. *Patrum*, inquit, *memoria Andreas Fulvius multis libris carmine & soluta oratione Urbem celebravit.*

FULVIUS *Asprianus*, de quo Vopiscus in Carino c. 17. *Longum est si de ejus luxuria plura velim dicere. Quicumque ostiarius cupit noscere, legat etiam Fulvium Asprianum, usque ad tedium gestorum ejus universa dicentem.* Imperium gessit Carinus A. C. 283. seq.

Jo. Vitalis a FURNO, Valatenfis Aquitanus Ord. Minor. & Cardinalis Episcopus Albanensis a Clémente V. creatus Anno 1312. a) obiit Avenione An. 1327. 16. Aug. b) Scripsit pro sententia Franciscanorum, *CHRISTUM DOMINUM EJUSQUE APOSTOLOS NON HABUISSE BONA ALIQUA NEC IN SPECIALI NEC IN COMMUNI.* c) Edidit Odo-ricus Raynaldus ad An. 1322. n. 67.

Speculum morale totius S. Scripturæ An. 1305. compositum, editumque Lugdun. 1513. 4. Venet. 1594. & 1600.

Commentaria in *Proverbia Salomonis*, in *IV. Evangelia* & in *Apocalypsin*, MSS. Bononiæ apud Patres Dominicanos, & cura Cardinalis Sarnani, Waddingo teste, Venetiis edita.

In *IV. libros sententiarum* commentarii MSS. in Bibl. Vaticana.

Quodlibeta Theologica.

De conceptione B. Mariæ Virginis.

Sermones in diebus solennibus habitos & *Commentarios Concionatorios* anniversaria ratione præcipue in *Quadragesima*
ad

a) Ughellus Tomo 1. Italix sacræ pag. 270. Waddingus Tom. 3. Annal. Ord. Minor. An. 1312. num. 10.

b) Epitaphium apud Waddingum & G. Josephum Eggs purpuræ doctæ T. 1. p. 305.

c) id. p. 303. seq. Oudin. Tom. 3. p. 743. Baluzii Papæ Aven. p. 676. seq.

ad reformandos aulicorum mores, præsertim ministrorum Curia Romanæ, Reges Hungariæ celebrantur, quorum quartus obiit An. 1275.

D. Vitalis de FURNO Cardinalis, Archiatri pro conservanda sanitate, tuendaque prospera valetudine ad totius humani corporis morbos & aegritudines, salutariam remedium curationamque liber utilissimus. Mogunt. 1531. fol. Hujus auctorem scripti a superiore diversum esse probat Baluzius p. 679. Paparum Avenionens. ex capite 298. Ubi Vitalis hicce proficitur se antiquiorem illo fuisse & scripsisse temporibus Belæ Regis Hungariæ. *Expertum est temporibus nostris, quod Rex Ungariæ nomine Bela in coitu cum uxore sua smaragdum in digito habuit, qui propter coitum in tres Partes fractus est.* Belæ quatuor inter Baluzii Papæ Avenionens. p. 50. 78. & 109.

Ægidius de FUSCARIIS, supra T. I. p. 49. in **ÆGIDIO**.

Palladius FUSCUS five **NIGER** clarus, circa An. 1470. Patavinus laudatus Antonio Sabellico dialogi de Lingvæ Latinæ reparatione a) aliisque in locis b) & Ludovico

a) *Nec est, inquit, ne ad Palladium Nigrum, per quem proximus annus Romana in ea terra littera*

dovico Carrioni Fl. 19. Antiquarum Lectionum, c) scripsit in *Catullum notas* editas tum alibi tum Venetiis 1500. fol. & Andreæ Naugerio vehementer celebratis: Deinde *Notitiam Geographicam* quam MStam habuit laudatque Laurentius Pignorius in *Originibus Patavinis* cap. XIV. pag. 94. tum libellos duos *de situ ora Illyrici*, qui additis notis Johannis Lucii prodire Venetiis 1673. 4to, cum ejus Inscriptionibus Dalmaticis: & Amstelodami 1666. fol. & in Thesauro Siciliae Burmanniano parte XIV. Lugduni Batavorum 1722. in folio, & sine notis Lucii cum Bartholomaei Fontij dedicatione d) ad Cardinalem

littera in antiquum statum sunt restituta, ejus studia referat. Loquitur ibi de Coriolano Cippico. Et pag. 335. Franciscus Niger. difficile est judicare major ne Orator sit an Poëta. Tomo IV. Opp. Sabellici.

b) *Giornale de' letterati d'Italia Tom. XVII. pag. 281. seq.*

c) *Palladis Fusci hac emendatio est, qui ut scriptorum ejus aetate captus erat, homo doctus ante centum & aliquot annos in Catullum satè diligenter scripsit. Tom. 3. Lampadis artium Gruterianæ pag. 54.*

d) fallitur igitur Sandius, qui dedicationem illam ipsius Fusci esse existimans reprehendit Vossium: & Fascium An. 1540. vixisse sibi pervasit.

lem Casp. Contarenum, qua Fuscuin præceptorem suum celebrat, Romæ 1540. 4. *Elegiam* Palladii Fusci *in laudem Cippici*, five *Coriqlani Cepionis*, Episcopi Famau-gustani, edidit idem Lucius pag. 56. Alia ejus, ut *de bello Turcico* librum, *de Insulis* libros tres, & *Collectanea rerum non vulgarium*, quæ ad imitationem Auli Gellii elucubravit, memorata Bernhardino Scardeonio, e) Vossio, f) & Nicolao Comneno Papadopoli, g) edita non esse existimo. Diem obiit Fuscus circa Annum 1483.

Anonymus FUXENSIS, scriptor cogtaneus *de gestis Innocentii III.* Pontificis, qui Frederici II. Regis Sicilia Balii seu tutor fuit, & Papatum gessit ab Anno 1198. ad 1216. editus e Bibliotheca Collegii Fuxensis a Francisco Bosqueto, Tolosa 1632. fol. deinde emendatior a Baluzio ante Innocentii III. Epistolas, Paris. 1682. fol. & a Muratorio Tomo 3. scriptorum Italiae pag. 486. & in Johannis Baptistæ Carusii Bibliotheca Historica Siciliae Tomo 2. Panormi 1723. fol.

e) Antiquitat. Patavin. pag. 240.

f) Voss. pag. 601. de Hist. Lat.

g) Hist. Gymnas. Patavin. Tom. 2. p. 177.

FINIS LIBRI VI.

D. SE.

D. SEVERINI EPISCOPI

DOCTRINA

Dilige DEUM.

Sapientiam disce.

Omnia cum mensura age.

Quod odis, & tibi fieri non vis, aliis non facias.

Semper spera in DOMINO.

Tempus futurum expecta.

Necessitati subditus esto.

Iustitiam sequere.

Iurejurando uti noli.

Doce quod utile est.

Injustitiam odio habe.

Sapientes homines cole, insipientes fuge.

Quod bonum est, discere non erubescas.

Lingvæ tuæ impera.

Magnanimus esto.

In nullo mentiaris.

Fidem tuere.

Veritatem testificare.

Noli aliena concupiscere.

Pecuniæ amator ne fueris: quantum ad usus tibi sufficiat, quære: cum habueris, dona petenti.

Tuis negotiis vaca, alienis autem noli commisceri.

Loqua-

Loquacitatem odio habere : bona est enim
taciturnitas, mala est verbositas.

Boni consilii amator esto,

Nullum contempnas,

Majorem natu venerare : adolescentio-
rem, si sapiens fuerit, ut senem hono-
ra.

Lauda veritatem, & quæ animæ profint di-
scere elabora.

De amicis bene opinare.

Inimicos noli exasperare: utilius est enim
eos amicos facere, quam inimicos ha-
bere.

Cum iustis hominibus loquere.

Filios tuos bene educa.

Simplicibus inferere.

Misericordiam faciens noli contristari, nec
dubitare.

Quod daturus es, ex animo da, quia futu-
ra ignoras.

Misericordia, & veritas non desint tibi, &
caritas: & hæc bona cooperient multi-
tudinem peccatorum.

Nemini opprobrium dixeris.

Animæ quies, & sùavis, & continens esto.

Iram fuge, mater est enim peccati.

Iustitiam operare in iudicio.

Servos dilige.

De nullo malum loquaris.

Testimonium in tempore opportuno ve-
rum dic.

Simul-

Simultates odio habe.

Litigantes concorda.

Mala quæ tibi accesserint, patienter sustine.

Iuste judica: memineris enim te hominem esse.

De rebus nonnullis noli anxius esse: sapiens homo cito non conturbatur.

Cum nullo ligites.

Lingvæ bonæ famæ habe.

Sectare silentium, quia absque poenitentia est: tumultum poenitentia subsequitur.

Inimicitias dissolve.

Noli incredulus esse, & elabora in bono non esse jactantior.

Inanem gloriâ fuge.

Tuis mansuetus esto, & extraneis necessarius.

Concupiscentias animi tui vince.

Amicos noli cito comparare: quos autem comparaveris, noli cito reprobare.

Peccantium curam habere noli: nihil enim tibi proderit.

Brutis sapientiam ne dederis: postea enim persequentur te.

Sacramenta DEI nisi dignis non aperiâs.

Imprudentium primatum ne eligas, ne dux Daemonum efficiaris.

Contra legem DEI nihil agas.

Diffe-

Differentiam habere inter bonum & malum:
 & manifestum apud te sit inter iustum
 & iniustum. INJUSTITIÆ enim ope-
 ra hæc sunt: odium, fornicatio, fur-
 tum, rapacitas, veneficia, mandacium,
 falsum testimonium, cupiditas, detra-
 ctio, dolus, superbia, malitia, teme-
 ritas, improbitas, jactantia, contentio,
 simulatio, maliloquium, amor pecuniz,
 impietas, & omne quod alienat a doctri-
 na DEI. JUSTITIÆ autem opera sunt
 hæc: semper DEO gratias agere, DEI
 cultores amare, nemini nocere, nec
 contristare quenquam, pudice vivere,
 misericordem esse, proximum suum sic
 ut seipsum diligere, esurientes saturare,
 sitientibus potum dare, nudos vestire,
 hospitalem esse & humanum, & indi-
 gentibus tribuere cum hilaritate.

Noli esse amarus his qui in tristitia sunt.

Omne quod pertinet ad iustitiam fac.

Leges hominum ut homo utere, & legem
 DEI ut DEI.

Noli invidere bono: non enim immorta-
 lis es.

Sicut lucerna ardens ita esto: & Angelus
 DEI vocaberis.

Cum conscientia mala noli accedere ad
 orationem: condemnaberis enim per
 tuam conscientiam. Confessio peccati
 initium est salutis.

Supplex

Supplex esto DEO semper; & sic age vt irreprehensibilis habearis.

Neminem male loqui permittas, ne ut fautor injustitiæ habearis.

Absentem noli condemnare: præsentem iuste accipe.

Ex argumentis noli condemnare, ne & tu condemneris, quia displicent DEO talia: & quomodo vis videri agere, sic iudica.

Mulierem in testimonium noli recipere.

Omne peccatum indulge*, præter homicidium & adulterium.

Injuriam facienti noli consentire, ne sicut adjutor injustitiæ puniaris: quem vero reprobaveris, sit tibi quasi ignarus.

Servos ut filios enutri: apud Dominum enim æquales sunt, quia personas non accipit.

Super mensuram nihil feceris, & superbis noli conjungi, ne amicus injustitiæ habearis.

Facies seniorum semper inquire, ut instruaris verbis eorum: sapientum enim sensus pleni sunt fructibus vitæ.

Ducem vitæ tuæ ut DEUM habere: a DEO enim tibi missus est ut salveris: & in omni substantia tua participem habere: qui enim in divinis te comparticipat, debet in humanis particeps esse.

Misero

* data veniâ capitalis supplicii.

Misero noli exprobrare, ne & tu exprobrabilis efficiaris : circa omnes enim iudicium DEI est, & ut iustum est iudicat.

Misericordiam faciens absconsc facito, & non confundes personam tuam. Si facis ut ab aliis publice videaris, & ut magnificeris ab hominibus, nihil tibi proderit.

Adorans Dominum secreto adora, & noli notabilem locum eligere : ubique enim est DEUS, & ubicunque invocatus fuerit, adest. Quotidie autem illi gratias age, vigilans & dormiens, ut propitium eum habeas, & desideria tua impleat. Et orans noli multum loqui,* ne stulto similis habearis. Scit enim DEUS petitiones tuas antequam petas, & quæ cogitas non ignorat.

* Matth. VI. 7.

ADDEN-

❧ ○ ❧

ADDENDA ET EMENDANDA QUÆDAM.

- Pag.* 4. duos tantum edidit Surius ad Cal. Decembr.] *adde:* tres integros Dacherius Tom. V. spicileg. p. 147. atque edit. novæ Tom. 2. p. 76.
- Pag.* 6. *adde:* Acta DAGOBERTI Martyris edita Treviris, A. 1656. cum notis Alex. Wilthelmii, Soc. Jes.
- Pag.* 52. de Joanne DECHTO, *adde*, quod Joannes le Paige in Bibliotheca Ordinis Præmonstratensis pag. 307. laudat ejus *Sermones* plurimos in Synodis & Capitulis habitos, & *Commentarios in Jus Canonicum*. Idem de Viconensis etiam Abbatiz laudibus videndus p. 529.
- Pag.* 112. *adde:* DISCIPULI sermones de tempore sub nomine JOHANNIS HEROLTI prodierunt Norimb. 1492. fol.
- Pag.* 181. *adde:* DORLANDUS de *miraculis S. Andreae* in Actis Sanctorum Tom. VI. Julii 26. p. 261-286. vide & p. 259.
- Pag.* 200. DULCITIUS, tribunus & notarius, ad quem S. Augustini Epistola 61. (edit. novæ 204.) & ad cujus *oſto Quaestiones* de variis capitibus Theologicis circa Annum 421. propositas, responsio ejusdem Augustini exstat T. 6. Operum edit. Amst. p. 89. Vide & lib. 2. retractation. cap. 59. & 65.
- Pag.* 217. *adde:* ad hunc EBBONEM, Agobardi Epistola de spe & timore, Tomo XIV. Bibl. Patrum Lugd. p. 320.

Pag. 222. delenda nota g), ut in p̄zfati-
ne jam monui.

Pag. 328. ERINFRIDUS Monachus ci-
ca A. C. 806. cujus carmen Jambicu-
rhythmicum non inelegans *de rerum tra-*
manarum inconstantia vulgatum a Car-
Barthio Adversar. XXXII. 12. pag. 148
ubi plura ejusdem talia & *Epistolas* qu-
que MStas habere se est testatus.

Pag. 443. FARDULFUS Abbas, de q.
Sirmondus ad Theodulfum T. 2. Op-
pag. 1119.

Pag. 465. adde: Hujus FELICIS *Hemmi-*
lin, Canonici & Cantoris Thuricen-
Tractatum de nobilitate sive integri-
sive ampla ex eo fragmenta *de Svitens-*
ortu, nomine, confederatione, moribus
quibusdam utinam bene gestis, ex vet-
editione in lucem revocare & cum a-
Helveticarum rerum scriptoribus vul-
re promisit V. C. Jo. Conr. Fueselinus.

Pag. 509. delenda verba: *Conferendus* Co-
nusque ad: *Corton. num. 69.* & loco e-
rum reponenda hæc: De Targnio inte-
gendus illustris Leibnitius Epist. ad cele-
virum Maturinum Veysserium la Cro-
in Epistolis ad diversos p. 420. *Quel-*
a deffsein à Paris de publier les œuvres
Frodoardus. Il y ajoutera son Carmen Po-
tificale entier, & quelques autres poëmes
même de vitis Sanctorum. De FROD-
ARDO altero, quem REGINALDU
continuavit, infra p. 632.

F I N I S

Date	Time	Location	Weather	Wind	Temp	Remarks
1901	1901	1901	1901	1901	1901	1901
1902	1902	1902	1902	1902	1902	1902
1903	1903	1903	1903	1903	1903	1903
1904	1904	1904	1904	1904	1904	1904
1905	1905	1905	1905	1905	1905	1905
1906	1906	1906	1906	1906	1906	1906
1907	1907	1907	1907	1907	1907	1907
1908	1908	1908	1908	1908	1908	1908
1909	1909	1909	1909	1909	1909	1909
1910	1910	1910	1910	1910	1910	1910
1911	1911	1911	1911	1911	1911	1911
1912	1912	1912	1912	1912	1912	1912
1913	1913	1913	1913	1913	1913	1913
1914	1914	1914	1914	1914	1914	1914
1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
1916	1916	1916	1916	1916	1916	1916
1917	1917	1917	1917	1917	1917	1917
1918	1918	1918	1918	1918	1918	1918
1919	1919	1919	1919	1919	1919	1919
1920	1920	1920	1920	1920	1920	1920
1921	1921	1921	1921	1921	1921	1921
1922	1922	1922	1922	1922	1922	1922
1923	1923	1923	1923	1923	1923	1923
1924	1924	1924	1924	1924	1924	1924
1925	1925	1925	1925	1925	1925	1925
1926	1926	1926	1926	1926	1926	1926
1927	1927	1927	1927	1927	1927	1927
1928	1928	1928	1928	1928	1928	1928
1929	1929	1929	1929	1929	1929	1929
1930	1930	1930	1930	1930	1930	1930

ts a day
vond the
omptly.

NO

318